ગુનાહસે કૈસે બચેં?

گناہ سے کیسے بچیں؟

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મેઈન બજાર,
મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦
ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

ગુનાહસે કૈસે બચેં?

گناہ سے کیسے بچیں؟

❖ અઝ ઈફાદાત ❖

હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ સાહબ
નકશબંદી દામત બરકાતુહુમ

❖ મુરત્તિબ ❖

મુફતી મુહમ્મદ ઈન્આમુલ હક નકશબંદી
દારૂલ ઉલૂમ હિદાયતુલ ઈસ્લામ આલીપુર, નવસારી

❖ સલાહકાર ❖

ઈદારા ફૈઝુલ કુરઆન વેરાવળ
ફોન નં. ૯૨૨૮૧૨૮૭૨૩

❖ લિપ્યાંતર ❖

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના
રેલ્વે સ્ટેશનની સામે, મેઈન બજાર,
મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦
ફોન નં.: (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

અમારી બીજી કોઈ પણ જગ્યાએ શાખા નથી

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન | સફા

ગુનાહોંકો છોડ દીજિયે

મઝમૂન	સફા

ગુનાહોંકે ગવાહ

મઝમૂન	સફા

તૌબા ન કરનેકે અસ્બાબ

મઝમૂન	સફા

મગફિરતકે અસ્બાબ

મઝમૂન	સફા

સાલિહીનકે સરપરસ્ત

મઝમૂન	સફા

તૌબાકે હિજાબાત

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

કટ હુજ્જતીસે બચેં

મઝમૂન	સફા

ગુનાહોંકે જરાસીમ

મઝમૂન	સફા

ગુનાહોંસે તૌબા કીજિયે

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિહી તઆલા

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ **પેશ લફ્ઝ** અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

ગફલત ભરી દુનિયામેં ગુનાહોંકા ચસ્કા નાસૂર (ઝખમ) બના હુવા હૈ, જિધર દેખિયે ગુનાહોંકા તમાશા હૈ, હર ગુનાહ દિલકો લુભાતા ઔર નઝરકો લલચાતા હૈ, બચતે બચતે ભી ઈન્સાન બચ નહીં પાતા, ખૂશ નસીબ ઔર સઆદતમંદ હૈ વો ખુદાકા બંદા, જો અપના દામને દિલ દાગદાર ન હોને દે, અગર હો જાએ તો નાદિમ ઔર અશ્કબાર રહે, આજ ગુનાહોંકે સૈલાબમેં બેશુમાર ડૂબે હુએ ઈન્સાન, કિસી સાહિલ (કિનારે) કી તલાશમેં હૈં ઔર કિસી નાખુદાકી જુસ્તજૂમેં હૈં કે, હૈ કોઈ ઐસા મર્દ બાખુદા, જિસકી સોહબત દિલકી કશ્તીકો પાર લગા દે, જિસકે બયાનાત ગુનાહોંકે ભંવરસે નજાત દિલા દે. ઔર જિસકી કિતાબ ગુનાહોંકે રાસ્તેસે બચાવકા મુદાવા બન જાએ.

રાહે હકકે ઉનહીં મુતલાશીકે દર્દ વ કર્બકો મહેસૂસ કરતે હુએ હઝરત પીરે તરીકત રેહબરે શરીઅત આરિફ બિલ્લાહ હઝરત પીર ઝુલફિકાર અહમદને ગુનાહ ઔર તૌબાકે મુખ્તલિફ પેહલૂ પર ઈસ સોઝ વ સાઝ ઔર દર્દે જિગરકે સાથ બયાનાત ફરમાએ કે અનગિનત હઝરાત તૌબા તાઈબ હુએ, ઔર ગુનાહોંસે બચકર મુત્તકી ઔર પરહેઝગાર બન ગયે.

ઈસ અહમ ઉનવાન પર હઝરતે વાલાકે બહોત્તસે બયાનાત ખુત્બાત વગૈરહમેં છપ ચુકે હૈં "ગુનાહસે કૈસે બચેં" હઝરતકે ઉન બયાનાતકા ગુલદસ્તા હૈ જો નહીં છપે થે. (અલબત્તા આખરી તકરીર રિસાલાકી શકલમેં છપ ચુકી હૈ)

રબ્બે કરીમ મુઝ મિસ્કીનકો ભી મઅસિયત (ગુનાહોં) કે દલદલસે નજાત અતા ફરમાએ ઔર ઉમ્મતે મુસ્લિમાકે લિયે ભી નાફેઅ બનાએ, હઝરતે વાલાકે ફુયૂઝ ઔર બરકાતકો આમ વ તામ ફરમાએ. આમીન યા રબ્બલ આલમીન.

રબ્બના તકબ્બલ મિન્ના ઈન્નક અન્ત સ્સમીઉલ અલીમ

મુહમ્મદ ઈન્આમુલ હક નક્શબંદી

સન હિજરી ૧૫/૧૧/૩૦

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

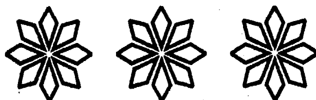
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(વ ઝરૂ ઝાહિરલ ઈષ્મિ વ બાતિનહ)

ગુનાહોંકો છોડિયે

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નક્શબંદી મુજદિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

"ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને અપને મકતૂબાતે શરીફામેં એક બહોત હી ખૂબસૂરત લફઝ ઈસ્તેમાલ ફરમાયા, ઉસકા નામ ઉનહોંને રખ્ખા "દીદે કુસૂર" મશાઈખે સુલૂકમેં સબસે પેહલે યે લફઝ ઈમામે રબ્બાની (રહ.) ને ઈસ્તેમાલ ફરમાયા, "દીદે કુસૂર" કા ક્યા મતલબ? મતલબ યે કે બંદેકો અપને કુસૂરકી દીદ નસીબ હો જાએ, પતા ચલ જાએ કે મેરે અંદર ક્યા ક્યા ઐબ હૈં? મગર યે દીદે કુસૂરકી ખૂબીકા મિલ જાના હૈ તો ઝરા મુશ્કિલ, ઈસ લિયે ફરમાતે હૈં કે જબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કિસી બંદેસે રાઝી હોતે હૈં તો ઉસકે ગુનાહોંકો ઉસકી નઝરમેં ખોલ દેતે હૈં, ઔર જબ બંદે પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા કરમ ઔર એહસાન હોતા હૈ તો ઉસકી નઝરમેં ઉસકે ઐબોંકો ખોલ દેતે હૈં."

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદ્દિદી)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

ગુનાહોંકો છોડિયે

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા.

અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શયતા નિર્રજીમ, બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(વ ઝરૂ ઝાહિરલ ઈષ્મિ વ બાતિનહ) (પા. ૮, રૂ. ૧, આ. ૧૨)

દૂસરી જગહ ફરમાયા :-

ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ ત્તવ્વાબી-ન વ યુહિબ્બુલ મુત-તહ્હિરીન.

(પા. ૨, રૂ. ૧૨, આ. ૨૨૨)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

તમ્હીદ

વ ઝરૂ ઝાહિરલ ઈષ્મિ વ બાતિનહ છોડ દો વો ગુનાહ જો તુમ ઝાહિરમેં કરતે હો યા છુપકર કરતે હો. ગુનાહ કેહતે હૈં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકી

નાફરમાની કરના, યા નબી (અલૈ.) કી સુન્નતસે રૂગરદાની કરના, લિહાઝા જો ગુનાહ હમ ખુલે આમ કરતે હૈં, યા છુપ છુપાકર કરતે હૈં, હમેં હુકમ હૈ કે હમ ઉન સબ ગુનાહોંકો છોડ દેં

ગુનાહકી મિસાલ

(૧) ગુનાહકી મિસાલ કેન્સરકે ઝખ્મકી તરહ હૈ, જબ જિસ્મમેં કેન્સરકા ઝખ્મ હો તો ડાક્ટર કેહતે હૈં કે ઉસકા એક હી ઈલાજ હૈ કે ઓપરેશનકે ઝરીએ ઉસકો નિકાલ દિયા જાએ, ન નિકાલને પર ઝખ્મ બઢેગા ઔર જિસ્માની મૌતકા સબબ બન જાએગા, ઈસી તરહ ગુનાહકા ભી એક હી ઈલાજ હૈ કે ઉસે છોડ દિયા જાએ, અગર ઈન્સાન ગુનાહ નહીં છોડતા તો ગુનાહકી આદત બઢેગી, ઔર ઈન્સાનકે લિયે રૂહાની મૌતકા સબબ બન જાએગી.

(૨) ગુનાહકી મિસાલ આગકે અંગારેકી તરહ હૈ, કોઈ ભી અકલમંદ આદમી અંગારેકો હાથ નહીં લગાતા, અંગારા છોટા હો યા બડા, ઉસસે દૂર રેહતા હૈ, પૂછો હાથ ક્યૂં નહીં લગાતે? જબ કે ઈતના ચમકદાર, ઈતના રોશન હૈ, જવાબ મિલેગા, તકલીફ પહોંચતી હૈ, ઈન્સાનકે ગુનાહકી મિસાલ ઐસી હી હૈ કે વો છોટા હો યા બડા, ઈન્સાનકે લિયે નુકસાનકા સબબ બનતા હૈ.

(૩) ગુનાહકી મિસાલ બિચ્છૂકે માનિંદ હૈ, હમ બડે બિચ્છૂસે ભી દૂર ભાગતે હૈં, અગર છોટાસા ભી નઝર આએ તો ઉસસે ભી દૂર ભાગતે હૈં, ક્યૂંકે છોટા બિચ્છૂ ભી કાટેગા તો નુકસાન હોગા, ઈન્સાનકે ગુનાહકી યેહી મિસાલ હૈ, તો હમેં ચાહિયે કે ગુનાહોંસે જહાં તક હો સકે બચનેકી કોશિશ કરેં.

સબસે બડા આબિદ કૌન?

એક શખ્સ નબી (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા, ઔર ઉસને બડા ખૂબસૂરત સવાલ પૂછા, અલ્લાહકે નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ! મૈં બહોત ઈબાદત ગુઝાર બનના ચાહતા હૂં, મૈં ચાહતા હૂં કે બહોત બડા આબિદ બન જાઉં,

ઉસકે જવાબમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે પ્યારે હબીબ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા.

ઈત્તકિલ્ મહારિમ તકુન્ અઅ્બદન્નાસ. (બયહકી, ૯૫૪૩)

કે તુમ ગુનાહોંસે અપને આપકો બચા લો, તુમ સબસે ઝિયાદા ઈબાદત ગુઝાર બન જાઓગે, ચુનાંચે જો શખ્સ અપને પૂરે જિસ્મસે ગુનાહ સરઝદ હોને નહીં દેતા, ન આંખસે ગુનાહ સરઝદ હો, ન ઝબાનસે, ન કાનસે હો ન શરમગાહસે, ઔર ન હી હાથ પાંવસે, બલ્કે વો અપને તમામ આ'ઝાકી હિફાઝત ઔર નિગરાની કરતા હૈ, ઔર હર વક્ત ઈસ ફિક્રમેં રેહતા હૈ, કે મેરે ઈસ વુજૂદસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકી કોઈ નાફરમાની ન હો, મેરે ઈસ છ ફૂટકે જિસ્મસે નબી (અલૈ.) કી કિસી મુબારક સુન્નતકી રૂગરદાની ન હો, તો ઐસા આદમી લંબી લંબી નફલેં ન પઢે, રાતોંકો ન જાગે, લંબે મુરાકબે ન કરે, ઉસકે બાવજૂદ યે શખ્સ વિલાયતકી રૂહકો બહોત જલ્દી હાસિલ કર લેગા. ક્યૂંકે યે ગુનાહોંસે બચતા હૈ.

વલી ઔર ગૈર વલીમેં ફર્ક

ચુનાંચે આમ આદમી ઔર ઔલિયા અલ્લાહમેં બુન્યાદી ફર્ક યેહી હૈ, આમ આદમી બહોતસી દફા ઐસે આમાલ કરતા હૈ, કે ઉસકા સીના નૂરસે ભર જાતા હૈ, અલ્લાહકી નઝરે રહમત ઉસકે દિલકો મુનવ્વર કર દેતી હૈ, મગર ઉસકે સાથ વો બદ પરહેઝી ભી કરતા હૈ, મસલન ઉસને આંખસે ગલત દેખ લિયા, ઝબાનસે ગીબત કર લી, ઝૂઠ બોલ દિયા, કિસીકી દિલ આઝારી કર દી, કાનસે ગલત સુન લિયા, યા ઔર કોઈ ગફલતકા કામ કર લિયા, તો ઉન ગુનાહોંકે કરનેસે વો નૂર જો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફસે મિલા થા વો ઉસકે દિલસે ઝાએઅ (ખતમ) હો જાતા હૈ, ઔર મુનવ્વર દિલ સિયાહ (કાલ) હો જાતા હૈ.

ઉસકી મિસાલ ઐસી હી હૈ જૈસે એક બહોત બડી ટંકી હૈ, આપ ઉસમેં પાનીકા નલ લગા દેં ઔર નીચેંસે વાલ ભી ખોલ દેં, તો વો ટંકી ભર નહીં સકતી, ક્યૂંકે જિતના પાની જાએગા વો સબ નિકલ જાએગા, લેકિન અગર આપ નીચેકા વાલ બંદ કર દેં જિસસે પાની નિકલને ન પાએ, ઔર ઉસમેં છોટાસા નલ લગા દેં

જિસસે કતરા કતરા ભી અગર પાની ટપકેગા તો એક ન એક દિન વો ટંકી ભર જાએગી, ક્યૂંકે પાની ઝાએઅ નહીં હુવા.

યેહી હાલ હમ જૈસે એક આમ આદમી ઔર ઔલિયાએ કિરામકા હૈ, ઔર યેહી ફર્ક હૈ હમમેં ઔર ઉનમેં કે હમ નેકી ભી કરતે હૈં લેકિન ગુનાહકે ઝરીઆ ઉસકે અસરાત ઔર અનવારાતકો ઝાએઅ (ખતમ) કર દેતે હૈં, કભી શેખકી મજલિસમેં ગયે, દીની મજલિસમેં આ ગયે, નદામતકે દો આંસૂ ટપકા દિયે, જિસસે અલ્લાહકી નઝરે રહમત પડ ગઈ, દિલ મુનવ્વર હો ગયા, ઔર મુનવ્વર દિલ લેકર ચલે ગયે, લેકિન એક દિન ભી ઉન અસરાતકો સંભાલ ન પાએ, મસલન મસ્જિદમેં નમાઝ પઢી, જૈસે હી મસ્જિદકે દરવાઝેસે બાહિર નિકલે, આંખ કિસી ઔરતકી તરફ ઉઠ ગઈ, તો નેકિયોંકે અસરાત ઝાએઅ હો ગયે, તો વલી બનનેકે લિયે લંબી લંબી નફલેં, ઈબાદતેં, તસ્બીહાતકી ઝરૂરત નહીં, ગુનાહોંકો છોડનેકી ઝરૂરત હૈ, લિહાઝા હમેં ઈસ બાતકો મકસૂદ બનાકર ઉસ પર મહેનત કરની ચાહિયે, કે હમારે જિસ્મસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નાફરમાની ન હો.

"નફસ ઔર શયતાનકા ફરેબ"

હમેં હર વક્ત નફસ પર નઝર રખના ચાહિયે, ક્યૂંકે નફસ ઐસા ખબીસ હૈ કે વો ગુનાહકો ઈન્સાનકે સામને મુઝય્યન કર દેતા હૈ, ઉસકો અપને ગુનાહોંકા પતા ભી નહીં ચલતા, જબકે દૂસરેકી આંખકા બાલ ભી બડા નઝર આતા હૈ, ખૂદકા હાલ યે હૈ કે અપની આંખકા શેહ તીર ભી નઝર નહીં આતા, યે નફસ ઐસા ખબીસ હૈ કે કિસીકે મુતઅલ્લિક ઐબ ઔર બુરાઈકા સિર્ફ શક પડ જાએ તો ઈન્સાન ઉસસે નફરત કરને લગતા હૈ, જબકે અપને ઐબ ઔર બુરાઈકા યકીન હોતા હૈ, ફિર ભી અપને આપસે મુહબ્બત કરતા હૈ, તો યે નફસ પુરાના પાપી હૈ, બડે હીલે, બહાને જાનતા હૈ.

હવસ છુપ છુપકર સીનોંમેં બના લેતી હૈ તસ્વીરેં

ઈસી તરહ શયતાન ઐસા બદબખ્ત દુશ્મન હૈ જો ચોબીસ ઘંટે પીછે

લગા હુવા હૈ.

વ કય્યઝ્ના લહુમ્ કુરનાઅ ફઝય્યનૂ લહુમ્ મા બય્ન અય્દીહિમ્ વમા ખલ્ફહુમ.
(પા. ૨૪, રૂ: ૧૭, આયત, ૨૫)

તો શયતાન ઈન્સાનકે સામને બુરે આમાલકો મુઝય્યન કરકે (સંવારકર) પેશ કરતા હૈ, લિહાઝા ઈન્સાન ગુનાહ કરતા હૈ, જબકે વો ઉસકો ગુનાહ નહીં સમઝતા, ઔર અગર સમઝતા ભી હૈ તો હલકા સમઝતા હૈ, ઔર અપને મનમેં કેહતા હૈ કે બસ એક દફા, ઔર આખરી દફા ગુનાહ કર લેતા હૂં, હાલાંકે એક દફા ઔર આખરી દફામેં શયતાન કિતને લગોંકો ગુનાહોંકા મુરતકિબ બના દેતા હૈ, એક તરફ હમ મુરાકબે ભી કરતે હૈં, તહજ્જુદકી પાબંદી કરનેકી કોશિશ ભી કરતે હૈં, તકબીરે ઊલાકે લિયે ભી દૌડ રહે હૈં, દૂસરી તરફ હમારી નિગાહેં ભી પાક નહીં, ઝબાન મહેફૂઝ નહીં, બલ્કે ઐસે દિલ ખરાશ અલ્ફાઝ નિકલતે હૈં કે લોગોંકો ઈઝા (તકલીફ) પહોંચતી હૈ, તો યે હમારી બે એહતિયાતી હમારે રાસ્તેકી રૂકાવટેં હૈં, આપ યૂં સમઝિયે કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફ જા રહે હૈં, મગર યે ગુનાહ રસ્સી હૈ, જો હમેં પીછે ખીંચતી હૈ, બઢને નહીં દેતી, જાને નહીં દેતી, લિહાઝા હમ ઉન ગુનાહોંકી આદતકો છોડે બગૈર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ વાસિલ નહીં હો સકતે.

ગુનાહકા છોડના મુશ્કિલ કામ

અગર આપ સિર્ફ નેકી કરને ઔર ગુનાહકે છોડનેકી મહેનત કરેંગે, તો આપકો યે બાત સમઝમેં આએગી કે નેકી કરના હૈ આસાન, ઔર ગુનાહોંસે બચના હૈ બડા મુશ્કિલ કામ, મસલન ઝૂઠસે બચનેકી મહેનત મુમકિન હૈ પૂરી ઝિંદગી કરની પડે, ચુનાંચે એક સાલિકકો ઉસકે શેખને હુકમ દિયા, કે તુમ ઈસ બાત પર મહેનત કરો કે ઝબાનસે ઝૂઠ ન નિકલે, વો જિતની કોશિશ કરતા, મગર આદત થી ઝૂઠકી ઈસ લિયે ઝબાનસે ઝૂઠ નિકલ જાતા થા, ઉસકો ચાલીસ સાલ મહેનત કરની પડી, ઉસકે બાદ દિલકી ઐસી કૈફિયત બની કે ન મલામતકી પરવાહ, ન નદામતકી પરવાહ, જો સચ હોતા વો ઝબાનસે નિકલ આતા, તો

ગુનાહોંકી લત ઔર આદતકા છોડના મુશ્કિલ કામ હૈ.

હઝાર ખૌફ હો લેકિન ઝબાં હો દિલકી રફીક
યેહી રહા હૈ અઝલસે કલંદરોંકા તરીક

ઝૂઠકી આદતકો છોડના કોઈ આસાન કામ હૈ? મહેનત કરકે દેખિયે.

મુસ્હફી હમ તો સમઝતે થે કે હોગા કોઈ ઝખ્મ
તેરે દિલમેં તો બહોત કામ રફૂકા નિકલા

દિલે દાગદાર

હાલાંકે જબ બંદા મહેનત નહીં કરતા તો સમઝતા હૈ કે આસાન હૈ, કર લેંગે, મગર જબ છોડનેકી કોશિશ કરને લગતા હૈ, ફિર સમઝમેં આતા હૈ કે દિલ તો દાગ દાગ બન ચુકા હૈ, કહાં કહાં ઉસ પર મરહમ રખ્ખેં, અગર આપ નઝર ડાલેં, તો મહેસૂસ કરેંગે કે ઉઠતે ગુનાહ, બૈઠતે ગુનાહ, ચલતે ગુનાહ, લેટતે ગુનાહ, હર વક્ત ગુનાહમેં મુબ્તલા હૈં, ઔર બસા ઔકાત તો શયતાન ગુનાહોંકી સોચ ઝહનમેં બિઠા દેતા હૈ, હત્તાકે નમાઝમેં ભી ગુનાહોંકી સોચ હોતી હૈ, ક્યા ગુનાહકે ઈસ સોચસે છુટકારા પાના કોઈ આસાન કામ હૈ? નહીં..... બલ્કે ઉસકે લિયે અઝ્મ, પુખ્તા ઈરાદા ઔર ફિર ગુનાહકો છોડનેકી હર મુમકિન તદબીર ઔર કોશિશ કરના, બચનેકી રાહ ઈખ્તિયાર કરના, ખુદાસે હિફાઝતકી દુઆ કરના ઝરૂરી હૈ, ઈસીકો મુજાહિદા કહા ગયા, મુજાહિદા યે નહીં કે રોટી ખાના છોડ દો, જિસ ચીઝકો અલ્લાહને હલાલ કિયા ઉસકો ખાઓ, હાં ખાઓ એ'તિદાલકે સાથ, ઔર જિતના ખાઓ, ઉસ પર અલ્લાહકે ગીત ગાઓ, બલ્કે અસલ મુજાહિદા યે હૈ કે નફસકી પસંદીદા ચીઝોં ઔર ઉસકી મરગૂબાતકો છોડ દો, ગુનાહોંકો છોડના, યે તો બહોત મુશ્કિલ કામ હૈ.

ઈન તરબિયતી મજાલિસમેં આનેકા બુન્યાદી મકસદ ભી યેહી હૈ કે હમ યહાં આકર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે તૌફીક માંગેં, કે અય અલ્લાહ હમેં ઉન ગુનાહોંસે બચનેકી તૌફીક અતા ફરમા દીજિયે, વરના તો ઉપરસે લા ઈલાહ અંદરસે કાલી બલા, ઉપરસે તસ્બીહાત ભી ચલ રહી હૈં, ઔર અંદર બુરે ઈરાદે ભી પક રહે હૈં.

દિલ વો ગુવાહ હૈ જો.....

ઈન્સાન અપની હકીકતકો માલૂમ કરના ચાહે, તો હમેશા અપને દિલસે પૂછે, દિલ વો ગવાહ હૈ જો કભી રિશ્વત કુબૂલ નહીં કરતા, હમેશા સચ્ચી ગવાહી દેતા હૈ, દિલ બતાએગા તુમ કિતને પાનીમેં હો? કહેગા તુમ લોગોંકે સામને તો બડે નેક બને ફિરતે હો, મગર તુમહારી અસલિયત તો યે હૈ કે લોગોંકે સામને તો નેક બન સકતે હો લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો ધોકા નહીં દે સકતે, હમારા મઆમલા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ હૈ જો **અલીમુન બિઝાતિ સ્સુદૂર** હૈ, ઈસ લિયે સાફ સુથરી ઔર સચ્ચી ઝિંદગી ગુઝારનેકે લિયે હમેં ગુનાહોંસે નજાત પાના ઝરૂરી હૈ, વરના અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી બારગાહમેં મકબૂલ નહીં બન સકતે.

જિસે "દીદે કુસૂર" નસીબ હો

"ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને અપને મકતૂબાતે શરીફામેં એક બહોત હી ખૂબસૂરત લફઝ ઈસ્તેમાલ ફરમાયા, ઉસકા નામ ઉનહોંને રખ્ખા "દીદે કુસૂર" મશાઈખે સુલૂકમેં સબસે પેહલે યે લફઝ ઈમામે રબ્બાની (રહ.) ને ઈસ્તે'માલ ફરમાયા, "દીદે કુસૂર" કા ક્યા મતલબ? મતલબ યે કે બંદેકો અપને કુસૂરકી દીદ નસીબ હો જાએ, પતા ચલ જાએ કે મેરે અંદર ક્યા ક્યા ઐબ હૈં? મગર યે દીદે કુસૂરકી ખૂબીકા મિલ જાના હૈ તો ઝરા મુશ્કિલ, ઈસ લિયે ફરમાતે હૈં કે જબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કિસી બંદેસે રાઝી હોતે હૈં તો ઉસકે ગુનાહોંકો ઉસકી નઝરમેં વાઝેહ (ઝાહિર) કર દેતે હૈં, ઔર જબ બંદે પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા કરમ ઔર એહસાન હોતા હૈ તો ઉસકી નઝરમેં ઉસકે ઐબોંકો ખોલ દેતે હૈં."

ઈસ લિયે એક બુઝુર્ગસે કિસીને કહા કે હઝરત જિતને ગુનાહોંકો છોડતા હૂં, અપને અંદર ઉતને હી ઐબ નઝર આતે હૈં, ફરમાયા ઈન્સાને કામિલકી યેહી પહેચાન હૈ, કે જિતને છોડોગે ઉતને ઔર નઝર આએંગે, ઔર યેહી ચીઝ ઈન્સાનકો

કમાલકી તરફ લે જાતી હૈ, વરના તો ઈન્સાન દુનિયાકી નઝરમેં નેક હોતા હૈ. જલ્વતમેં (ઝાહિરમેં) નેકોકાર હોતા હૈ ઔર ખલ્વતમેં (અંદરસે) બદકાર, અલ્લાહકે દુશ્મનોંવાલા કામ કર રહા હોતા હૈ.

સબ્બહ બર કફ તૌબા બર લબ દિલ પુર અઝ લુત્ફે ગુનાહ
મઅસિયત રા ખન્દા મી આયદ બર ઈસ્તિગ્ફારે મા

હાથમેં તસ્બીહ ઔર ઝબાન પર તૌબા હૈ, મગર દિલ ગુનાહકી લઝ્ઝતસે ભરા હુવા હૈ, મેરે ઈસ્તિગ્ફાર પર તો ગુનાહકો ભી હંસી આ રહી હૈ.

ગુનાહ કૈસે છોડેં

અબ રેહ ગઈ યે બાત કે ઈન્સાન ગુનાહ છોડે કૈસે? તો ભાઈ! જબ કિસી ચીઝસે નુકસાન પહોંચનેકા યકીન હો, ઉસકા છોડના બડા આસાન હોતા હૈ. મિસાલકે તૌર પર સાંપ કિતના ખૂબસૂરત હૈ, કિતના પ્યારા ડિઝાઈન બના હોતા હૈ, કલર ઈતના અચ્છા, ચમડા કિસ કદર મુલાયમ, લેકિન ઝરા હાથમેં પકડકર દેખિયે, કોઈ બહાદુર ભી પકડતા હૈ? કોઈ પૂછે કે ઈતને ખૂબસૂરત સાંપકો હાથ ક્યૂં નહીં લગાતે? કહેગા મૌત આ જાએગી, તો જિસ તરહ આમ આદમી મૌતકે ખૌફસે ડરકર ઈતને ખૂબસૂરત સાંપકો હાથ નહીં લગાતા, કરીબ ભી નહીં જાતા, ઈસી તરહ અલ્લાહકા વલી અપની રૂહાની મૌતકો સામને રખતે હુએ ગુનાહકે કરીબ ભી નહીં જાતા.

આપકે સામને કોઈ મિઠાઈકા ડિબ્બા લાએ, ઔર કહે ફલાં ઈલાકાકી બની હુઈ હૈ, યા યે એકસો લડ્ડૂ હૈં, લેકિન સિર્ફ એક લડ્ડૂમેં હી ઝહર હૈ, આપકે લિયે લાયા હૂં તનાવુલ ફરમાઈયે, તો ક્યા આપ ખાએંગે? નહીં બલ્કે પીછે હટ જાએંગે, હાલાંકે નિન્નાનવે તો બિલકુલ ઠીક હૈં, લેકિન ચૂંકે નુકસાનકા ડર હૈ કે ક્યા પતા યેહી ઝહરવાલા ખાનેમેં આ જાએ, ઔર મૌતકા સબબ બન જાએ, ઈસસે માલૂમ હુવા કે હમ જબ કિસી ચીઝમેં નુકસાનકા યકીન રખતે હૈં તો વન પરસેન્ટ રિસ્ક (ONE PERCENT RISK) લેનેકે લિયે તૈયાર નહીં હોતે.

ઈસી તરહ બિજલીકે તારકો કોઈ હાથ લગાતા હૈ? ક્યા કિસીને બિજલીકે

તારકો હાથ લગાનેકા તજુર્બા કિયા હૈ? કિસીને તજુર્બા નહીં કિયા હોગા, ક્યૂંકે હમ સુનતે હૈં કે ફલાંકા હાથ લગ ગયા ઔર ઉસકી મૌત આ ગઈ, બિલકુલ ઈસી તરહ અલ્લાહવાલે દૂસરોંસે ઈબરત પકડતે હૈં, કે ફલાંને ગુનાહકા ઈરતિકાબ કિયા, ઔર ઉસકા મઆમલા કૈસા ખરાબ હુવા, ઐસી બાતકો સુનકર દેખકર અલ્લાહકે નેક બંદે ખૂદ બ ખૂદ ગુનાહોંસે રૂક જાતે હૈં.

મેહશરકી રૂસ્વાઈકા ખયાલ

એક નૌજવાન એક બુઝુર્ગકી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા, કેહને લગા હઝરત આપ ફરમાતે હૈં બદ નિગાહીસે પરહેઝ કરો, નૌજવાન હૂં બાઝારસે ગુઝરતે હુએ મેરી નિગાહ કાબૂમેં નહીં રેહતી, ક્યા કરૂં! મૈં નિગાહકો કૈસે કંટ્રોલ કરૂં? ઉનહોંને કહા કે મૈં યે રાઝ સમઝાઉંગા, શર્ત યે હૈ કે મેરા કોઈ કામ કર દો, ઉસને કહા જી હઝરત કરનેકો તૈયાર હૂં, ફરમાયા ફલાં જગહ એક બુઝુર્ગ બાઝારકી તરફ રેહતે હૈં ઉનકો યે દૂધકા પ્યાલા પહોંચાકર આઓ, ઉસને કહા મૈં પહોંચા દેતા હૂં, ફરમાયા એક બાત ઔર ભી હૈ કે દૂધ ગિરને ન દેના, ઉસને કહા ફિક્ર ન કરેં, એક કતરા ભી ગિરને ન દૂંગા, ઉનહોંને કહા અચ્છા અગર ગિર ગયા તો, ફિર એક બંદેકો સાથ ભેજૂંગા વો તુમહેં દો થપ્પડ વહીં લગાએગા, ઉસને કહા મંઝૂર હૈ, ઉનહોંને પ્યાલા ઝરા લબાલબ (પૂરા) ભર દિયા, ઔર એક મઝબૂત ઈન્સાનકો ભી સાથ કર દિયા, કે જહાં દૂધકા કોઈ કતરા ગિરે, ભરે બાઝારમેં દો જૂતે ઈસકો લગા દેના, અબ યે સાહબ ઝરા સિરિયસ (SERIOUS) હો ગયે, પ્યાલા હાથમેં લિયા, બડે એહતિયાતસે ચલતે હુએ બચતે બચાતે આખિરકાર મંઝિલ પર પહોંચ ગયે, ખૂશિયોંકે સાથ વાપસ આએ કે હઝરત મૈંને વો દૂધ ઉસ બુઝુર્ગ તક પહોંચા દિયા.

અબ આપ મુઝે નઝરકી હિફાઝતકા તરીકા બતાઈયે, ઉનહોંને કહા, દૂધ તો આપને પહોંચા દિયા, મગર યે બતાઓ આજ રાસ્તેમેં તુમને કિતની શકલોંકો દેખા, કેહને લગા હઝરત ઉધર ધ્યાન હી નહીં થા, ક્યૂં ધ્યાન નહીં થા? અર્ઝ કિયા કે હઝરત દિલમેં ખૌફ થા કે અગર યે પ્યાલા છલક ગયા તો સાથ ચલનેવાલા આદમી ભરે બાઝાર જૂતે લગાએગા, મેરી રૂસ્વાઈ હોગી, ફરમાને લગે અલ્લાહ વાલોંકા યેહી

હાલ હોતા હૈ, વો સમઝતે હૈં અગર ગુનાહકે ઝરીઆ યે દિલકા પ્યાલા છલક ગયા તો કિયામતકે દિન સરે બાઝાર (સબકે સામને) રૂસ્વાઈ હોગી, ઈસ લિયે ઉનકી ભી નિગાહ ઉપર નહીં ઉઠતી.

ઈમામ ગઝાલી (રહ.) ને એક બહોત હી પ્યારી ઔર અજીબ બાત કહી કે સબસે બડા આલિમ વો હૈ જિસ પર ગુનાહોંકે નુકસાનાત દૂસરેકી નિસ્બત ઝિયાદા વાઝેહ (ઝાહિર) હો ચુકે હોં.

એક મરતબા ખાનેકી મેઝ પર મેરે સાથ એક સર્જન થે જો હાર્ટ સ્પેશ્યાલિસ્ટ થે, ઉનકો દેખા કે વો સબ્ઝી ખા રહે હૈં, ઔર મુરઘા વગૈરહ કઈ ચીઝેં સામને હૈં, ઘરવાલેને કહા ડાક્ટર સાહબ ગોશ્ત ખા લીજિયે, બડે ઈસરાર પર ઉનહોંને થોડાસા ગોશ્ત લિયા, હમને કહા જનાબ ઔર ખાએં, કેહને લગે મૈં સર્જન હૂં, ઔર લોગોંકે દિલોંકા ઓપરેશન કરતા હૂં ઔર ઉસમેં જમી હુઈ ચરબી દેખતા હૂં, તો મુઝે અચ્છી તરહ પતા હૈ કે ગોશ્ત ખાનેસે ક્યા નુકસાન હોગા? ઈસ લિયે ખાનેકી તબીઅત નહીં હોતી, ઉસ દિન મુઝે ખયાલ આયા, કે ઉસ બંદે પર ચૂંકે ચરબીદાર ખાને ઔર ચરબીકા નુકસાન ઝિયાદા વાઝેહ હો ચુકા હૈ, ઈસ લિયે ઉસકે લિયે ચરબી ઔર ઘી વાલે ખાનેસે બચના કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં, ઈસી તરહ જબ આલિમકે ઉપર ગુનાહોંકે નુકસાનાત ઝિયાદા ખુલ જાતે હૈં, તો ઉસ આલિમકે લિયે ગુનાહોંસે બચના કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં રેહતા બલ્કે આસાન બન જાતા હૈ, ઉસકે દિલમેં યે ડર હોતા હૈ કે કિયામતકે દિન કહીં રૂસ્વાઈ ઔર ઝિલ્લત ન હો, ઈસ લિયે હમેં યે દુઆ સિખલાઈ ગઈ, **અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક મિન્ ખશ્યતિક મા તહૂલુ બિહી બય્ની વ બય્ન મઅ્સિયતિક** અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ખૌફ ભી બહોત બડી નેઅમત હૈ, હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે યે નેઅમત માંગેં, કે અય રબ્બે કરીમ હમેં ઈતના ખૌફ અતા કર દીજિયે જો હમેં ગુનાહોંસે બચા લે.

અલ્લાહકા ડર ઔર દર

તવજ્જોહ ફરમાઈયે! દો ચીઝેં બડી અહમ હૈં, અલ્લાહકા ડર ઔર અલ્લાહકા દર, જિસ શખ્સકો યે દો નેઅમતેં નસીબ હો ગઈ, સમઝો દુનિયાકી

તમામ સઆદતેં નસીબ હો ગઈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ડર ઔર અલ્લાહર રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા દર, ડર હોગા તો ગુનાહોંસે બચેગા, દર નસીબ હોગા તો ઈબાદતકી લઝ્ઝત નસીબ હોગી. દો હી તો નેઅમતેં હૈં, બસ હમારી ઝિંદગીકા મકસૂદ યેહી હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે યેહી માંગા કરેં.

દિન રાત માહ વ સાલસે આગે નહીં ગયે
હમ ભી તેરે ખયાલસે આગે નહીં ગયે
લોગોંને તુઝસે માંગા હર રોઝ કુછ નયા
એક હમ તેરે સવાલસે આગે નહીં ગયે

માંગનેવાલોંને અલ્લાહ તુઝસે રોઝ નયા માંગા, લેકિન મેરા સિર્ફ એક અલ્લાહકા સવાલ હૈ કે અલ્લાહ અપના દર દે દીજિયે ઔર અપના ડર દે દીજિયે, યે નેઅમતેં મિલ ગઈ તો ઝિંદગીમેં બહાર આ જાએગી.

સુલેમાન બિન યસાર (રહ.) કા ખૌફ

હમેં અપને આપકો ગુનાહોંસે બચાના હૈ, જબ ખૌફ દિલમેં આતા હૈ તો ફિર ગુનાહોંસે બચના આસાન હો જાતા હૈ.

ચુનાંચે સુલેમાન બિન યસાર (રહ.) કે બારેમેં આતા હૈ, અપને દોસ્તોંકે સાથ હજકે લિયે તશરીફ લે ગયે, રાસ્તેમેં એક જગહ કુછ ખાને પીનેકી ચીઝેં કમ હો ગઈ, દોસ્તોંને કહા આપ ખૈમેમેં રહેં, હમ કરીબી ગાંવમેં જાકર કુછ ચીઝેં લે આતે હૈં, જબ વો ચલે ગયે, તો યે તન્હા રેહ ગયે, એક ઔરત આઈ ઔર ઉસને આકર ઉનકો કુછ ઈશારા કિયા, ઉનહોંને સમઝા શાયદ માંગનેવાલી હો, ઉનહોંને રોટીકા ટુકડા દેના ચાહા, તો વો બોલી મુઝે રોટી નહીં ચાહિયે, બલ્કે ઔરત, મર્દસે જો ચાહતી હૈ મુઝે વોહી ચાહિયે, જૈસે હી ઉનહોંને સુના ફૌરન દિલમેં ખયાલ હુવા, કે મૈં અલ્લાહકે દરબારમેં હાઝરીકે લિયે હજ પર જા રહા હૂં જબકે શયતાનને ઈસ ઔરતકો મેરા ઈમાન બરબાદ કરનેકે લિયે મેરી તરફ ભેજા હૈ, યે ખયાલ આતે હી રોના શુરૂ કર દિયા, કે શયતાનકો અભી ભી મેરે સાથ ઉમ્મીદ લગી હુઈ હૈ, વો અભી ભી મુઝે અલ્લાહસે જુદા કરના ચાહતા હૈ, ઉનકો રોતે

દેખકર વો ઔરત ભી શરમસે ગાઈબ હો ગઈ, રોતે રોતે સો ગયે, ખ્વાબમેં હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કી ઝિયારત નસીબ હુઈ, યૂસુફ (અલૈ.) ને ઉનકો મુબારકબાદ દી, યે કેહને લગે કે હઝરત આપ કિતને અઝીમ ઔર તારીફકે લાઈક હૈં કે ઝુલેખાને જબ આપસે કહા હયત લક તો આપ ઉસસે બચ ગયે, ઔર ફૌરન કહા મઆઝલ્લાહ, મૈં અલ્લાહસે પનાહ માંગતા હૂં, તો હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) ને જવાબ દિયા, મૈં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા નબી હૂં, મેરે સાથ અલ્લાહકી બડી મદદ થી, મેરા ઉસ ગુનાહસે બચ જાના ઈતના અજીબ નહીં, જિતના કે તુમને વલી હોકર વો કામ કિયા જો વક્તકા નબી કિયા કરતા હૈ, તો ઐસે ભી અલ્લાહકે નેક બંદે હોતે હૈં કે ઐસે કામ કર દિખાતે હૈં જો અપને વક્તમેં અંબિયાએ કિરામ કરતે થે,

સહાબાકી પાકબાઝ ઝિંદગી

સહાબએ કિરામ એક શહેરમેં ગયે, રૂમિયોંને અપની ઔરતોંસે કહા તુમ નીમ બરહના (આધી નંગી) હાલતમેં સામને ખડી હો જાઓ, યે મુસલમાન બહોત દિનોંસે અપને ઘરોંસે દૂર હૈં, તુમહારી તરફ ઉનકી નિગાહેં ઉઠેંગી, તો ઉનકે સાથ અલ્લાહકી જો મદદ હૈ વો હટ જાએગી, અમીરે લશ્કરને દેખા તો ઉનહોંને એક આવાઝ બુલંદ કી **"કુલ લિલ્ મુઅ્મિનીન યગુઝ્ઝૂ મિન અબ્સારિહિમ."**

(પા. ૧૮, રૂ.૧૦, આ. ૩૦)

ઈમાનવાલોંસે કેહ દીજિયે અપની નિગાહેં નીચે રખ્ખેં, લશ્કરકે તમામ લોગ નિગાહેં નીચે કિયે હુએ શહેરસે ગુઝર ગયે, મદીના મુનવ્વરહ વાપસ આનેકે બાદ લોગોંકો માજરા સુનાયા, કિસીને પૂછા કે વહાંકે મકાનાત કિતને બુલંદ થે? કેહને લગે કે અમીરે લશ્કરકી ઝબાનસે આયત સુનનેકે બાદ નિગાહેં ઈસ તરહ નીચે થીં કે હમને કિસી મકાનકી ઊંચાઈ તકકો નહીં દેખા.

જબ દિલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ખૌફ આ જાતા હૈ તો બંદેકે લિયે ગુનાહોંસે બચના આસાન હો જાતા હૈ, અચ્છા દેખિયે, અગર ઈન્સાનકો પતા હો કે કોઈ પાંચ સાલકા બંદા મુઝે દેખ રહા હૈ તો વો ફહશ (બુરી) હરકત કરનેસે

પરહેઝ કરતા હૈ, લેકિન જબ વો મહેસૂસ કરતા હૈ કે અબ દેખનેવાલા કોઈ નહીં, તબ તો વો ફહશ હરકત કરતા હૈ, ઉસકા મતલબ યે હૈ કે હમારે અંદર યકીનકી કમઝોરી હૈ, અગર યે યકીન હો કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત મુઝે દેખતે હૈં તો ફિર ઈન્સાન ગુનાહોંકા ઈરતિકાબ કર હી નહીં સકતા.

ઈલ્હામી બાત

તાબિઈનમેં એક બુઝુર્ગ ગુઝરે હૈં, અતા બિન રિબાહ (રહ.), બહોત બડે બુઝુર્ગ થે, બલ્કે ઈમામે આઝમ (રહ.) કે અસાતિઝામેં ઉનકા નામ આતા હૈ, ઔર ઈમામ બુખારી (રહ.) હઝરત અતા (રહ.) કે વાસ્તેસે રિવાયત લેતે હૈં, ઉનકી એક બહોત હી અચ્છી કિતાબ ઈકમાલુશ શિયમ હૈ, હઝરત મૌલાના યહયા (રહ.) રમઝાનુલ મુબારકમેં અપની મજાલિસમેં ઉસકી તાલીમ કિયા કરતે થે, ઉસમેં બહોત હી ઈલ્હામી બાતેં હૈં, વો બુઝુર્ગ ફરમાતે હૈં, એક દફા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને મેરે દિલમેં યે બાત ઈલ્હામ ફરમાઈ, અતા મેરે બંદોંસે કેહ દો કે જબ યે ગુનાહ કરના ચાહતે હૈં તો ઉન તમામ દરવાઝોંકો બંદ કર દેતે હૈં જિનસે મખ્લૂક દેખતી હૈ, ઉસ દરવાઝેકો બંદ નહીં કરતે જિસસે મૈં પરવરદિગાર દેખતા હૂં, ક્યા દેખનેવાલોંમેં સબસે કમ દરજાકા મુઝે સમઝતે હૈં, કે ઉન તમામ દરવાઝોંકો બંદ કર દેતે હૈં જિનસે મખ્લૂક દેખતી હૈ ઔર ઉસ દરવાઝેકો બંદ નહીં કરતે જિસસે મૈં પરવરદિગાર દેખતા હૂં, અલ્લાહુ અકબર કબીરા!!

દિલમેં અગર ખૌફ હોગા તો ઈન્સાનકે લિયે ગુનાહસે બચના બહોત આસાન હોગા, અગર શયતાન ઝોર ભી લગાતા રહે, ફિર ભી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી હિફાઝત હોતી હૈ, ચુનાંચે અલ્લાહકે કુછ બંદે ઐસે હોતે હૈં જિનકે બારેમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ફરમાયા ઈન્ન ઈબાદી લય્સ લક અલયહિમ સુલ્તાન.

(પા. ૧૫, રૂ ૭, આ. ૬૫)

કે શયતાન મરદૂદ જો મેરે બંદે હૈં તેરા ઉનકે ઉપર કાબૂ નહીં ચલ સકેગા.

રાબિઆ (રહ.) કી દો અજીબ દુઆ

હઝરત રાબિઆ બસરિયા (રહ.) અલ્લાહકી નેક બંદી, તહજ્જુદકે વક્ત ઉઠતી તો દો દુઆ માંગતી થીં, એક તો યે દુઆ કે અય રબ્બે કરીમ દિન ચલા ગયા રાત આ ગઈ, દુનિયાકે સબ બાદશાહોંને અપને દરવાઝે બંદ કર લિયે, તેરા દરવાઝા અબ ભી ખુલા હુવા હૈ, મૈં તેરે સામને અપના દામન ફૈલાતી હૂં, દામન ભર દીજિયે, કિતની અઝમત અલ્લાહકી બયાન કરકે માંગતી હૈં, અલ્લાહકો કિતના પ્યાર આતા હોગા.

ઔર દૂસરી દુઆ યે કે અલ્લાહ જિસ તરહ આપને આસમાનકો ઝમીન પર ગિરનેસે રોક દિયા, શયતાનકો મુઝ પર મુસલ્લત હોનેસે રોક દીજિયે, અગર હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે ઐસી દુઆ માંગેંગે, તો રબ્બે કરીમ હમારે લિયે આસાન કર દેંગે, હમ માંગેં કે રબ્બે કરીમ હમારે લિયે ગુનાહોંસે બચના મુશ્કિલ, લેકિન આપકે લિયે બચા દેના બહોત આસાન, હમ અપને આપકો આપકે હવાલે કરતે હૈં, લિહાઝા અય અલ્લાહ મઅસિયત (ગુનાહ) કી ઝિલ્લતસે મહેફૂઝ ફરમા, હમેં તાઅત (ફરમાંબરદારી) કી ઈઝ્ઝત નસીબ ફરમા.

હઝરત અતા (રહ.) ફરમાતે હૈં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને દિલમેં યે બાત ઈલ્હામ ફરમાઈ કે અતા મેરે બંદેસે કેહ દો કે તુમહેં જબ ભી રિઝકમેં થોડી કમી હોતી હૈ; ફૌરન અપને દોસ્તોંકી મહેફિલમેં બૈઠકર મેરે શિકવે શુરૂ કર દેતે હો, જબકે તુમહારા નામએ આમાલ ગુનાહોંસે ભરા હુવા મેરે પાસ આતા હૈ, તો મૈં ફરિશ્તોંકી મહેફિલમેં તુમહારે શિકવે તો નહીં કરતા, અલ્લાહુ અકબર કબીરા! હૈરાન હો જાતે હૈં કે હમારા પરવરદિગાર કિતના કરીમ, કિતના મહેરબાન હૈ.

એક હૈ ઈલ્મ ઔર એક હૈ હિલ્મ

દો બાતેં બડી અજીબ હૈં, એક હૈ અલ્લાહકા ઈલ્મ ઔર એક હૈ અલ્લાહકા હિલ્મ.

હમ એક દૂસરેકે સાથ નરમીકા મઆમલા કરતે હૈં, દરગુઝર કર દેતે હૈં, જબકે બસા ઔકાત હમેં હકીકતકા પતા નહીં હોતા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી શાન યે હૈ કે જબસે બંદેને ગુનાહકા ઈરાદા કિયા, ઉસકે દિલકે જઝબાતકા ભી પતા હોતા હૈ, ઔર ગુનાહ કરને તક અલ્લાહકો ઈલ્મ હોતા હૈ તો તફસીલી ઈલ્મકે બાવજૂદ મૌલાકા ઈતના ઝિયાદા હિલ્મ કે બર વક્ત ગિરિફત (પકડ) નહીં કરતા બલ્કે નરમીકા મઆમલા કરતા હૈ. વાકઈ અલીમ ઔર હલીમ સિફત અલ્લાહકો સજતી હૈ, **વ કાનલ્લાહુ અલીમન્ હલીમા** અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈસ આયતમેં દોનોં સિફતોંકો ઈખટ્ઠા ફરમા દિયા, ચુનાંચે હમ ગુનાહ કરતે હૈં, લેકિન રબ્બે કરીમ ફૌરન સઝા નહીં દેતે, બલ્કે મૌકા દેતે હૈં, શાયદ મેરા બંદા બાઝ આ જાએ, મુમકિન હૈ એહસાસ હો જાએ, શાયદ તૌબા કર લે, જબ વો ઈસ કદર કરીમ હૈ તો હમેં ચાહિયે હર છોટે ઔર બડે ગુનાહસે તૌબા કર લેં.

ગુનાહકો છોટા ન સમઝેં

જબ બંદા ગુનાહકો છોટા સમઝતા હૈ તો વો ગુનાહ ફિર છોટા નહીં રેહતા. હઝરત અલ્લામા ઈબ્ને કય્યિમ (રહ.) ને એક અજીબ બાત લિખ્ખી, ફરમાતે હૈં અય દોસ્ત યે મત દેખના કે ગુનાહ છોટા હૈ યા બડા, બલ્કે ઉસ અલ્લાહકી અઝમતકો દેખના જિસકે હુકમકી તુમ નાફરમાની કર રહે હો.

કોઈ બંદા કહે મૈંને વઝીર સાહબકે સાથ થોડીસી બદતમીઝી કી હૈ, તો દૂસરા કહેગા વઝીર સાહબકે સાથ બદતમીઝી થોડી નહીં હોતી, બલ્કે જો ભી હોગી બડી હી હોગી, ઈસી તરહ પરવરદિગારે આલમકી બારગાહમેં ગુનાહ છોટા નહીં હોગા, ઈરશાદે નબવી હૈ **લા તહ્કિરન્ન સગીરહ** ગુનાહકો છોટા ન સમઝો, છોટી છોટી કંકરિયાં મિલ જાતી હૈં તો પહાડ બન જાતા હૈ, ઈસી તરહ હર ગુનાહકો સંગીન ઔર બડા સમઝેં, ઔર હમ ભી હર છોટે બડે ગુનાહસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સામને સચ્ચી તૌબા કર લેં, યેહી તસવ્વુફકા મકસૂદ હૈ.

તસવ્વુફકા મકસૂદ

હઝરત સૈયદ સુલેમાન નદવી (રહ.) ને હઝરત મૌલાના અશરફ અલી થાનવી (રહ.) સે પૂછા કે હઝરત તસવ્વુફકા મકસૂદ ક્યા હૈ? હઝરતને જવાબમેં ફરમાયા, કે તસવ્વુફકા મકસૂદ યે હૈ કે ઈન્સાનકે રગ રગ ઔર રેશે રેશેસે ગુનાહોંકા ખોટ નિકલ જાએ, ઔર ઝિક્ર ભી ઈતના કરે કે રગ રગ ઔર રેશે રેશેસે ગુનાહોંકા ખોટ નિકલ જાએ.

હમારે સિલસિલએ આલિયાકે એક બુઝુર્ગસે એક શખ્સને પૂછા કે હઝરત ઈન્સાન બાલિગ કબ હોતા હૈ? ફરમાયા બાલિગે શરીઅત યા બાલિગે તરીકત? ઉસને કહા હઝરત દોનોં બતા દેં, સમઝાનેકે લિયે બાત તો ખુલી કરની પડેગી, તો હઝરતને ફરમાયા કે દેખો જબ ઈન્સાનકે જિસ્મસે મની નિકલે વો બાલિગે શરીઅત હોતા હૈં, ઔર જો ઈન્સાન મનીસે નિકલ જાએ વો બાલિગે તરીકત હુવા કરતા હૈ, યાની શહવતસે મુતઅલ્લિક જિતને ગુનાહ હૈં, ઈન્સાન ઉન ગુનાહોંસે બચ ગયા, તો તરીકતકી નઝરસે યે ઈન્સાન બાલિગે તરીકત બન ગયા.

અભી તો તરીકતકી નઝરમેં હમ બચ્ચે હૈં, ક્યૂંકે ગુનાહોંસે હમારી જાન કહાં છૂટી? કૌનસા વક્ત આએગા કે હમ ઉસકે લિયે ઈરાદા ઔર મહેનત કરેંગે અલ્લાહસે માંગેંગે? દેખિયે હમ ઘરમેં અકેલે બૈઠકર માંગેંગે તો પતા નહીં દુઆ કુબૂલ હો કે ન હો, તન્હાઈમેં મઆમલા સિર્ફ હમારા હોગા, લેકિન મજમામેં કિતને નેક લોગ, કિતને અલ્લાહકે મુકર્રબ બંદે, કિતને મશાઈખ યહાં મૌજૂદ હૈં, હમારી તૌબાકા કુબૂલ હોના નિસ્બતન ઝિયાદા આસાન હૈ, ઈસ લિયે ઐસે મજમામેં હમ પિછલે ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા ઔર આઈન્દા નેકોકારીકી ઝિંદગી ગુઝારનેકા પુખ્તા ઈરાદા કરેં ઔર ઉસ પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે ઈસ્તિકામત માંગે.

નૂરે વિલાયતસે મહેરૂમી ક્યૂં?

એક આમ મુશાહિદા હૈ કે જો લોગ દીનકે શો'બોંમેં લગે હોતે હૈં, કોઈ

ઝિક્રમેં, કોઈ દઅવત વ તબ્લીગમેં, કોઈ ઈલ્મકે લિયે મદારિસમેં, તો યે જિતને ભી લોગ હોતે હૈં, આમ તૌર પર બડે ગુનાહોંસે બચતે હૈં, લેકિન એક દો ગુનાહ ઐસે હોતે હૈં જિનહોંને ઉનકો ઉલ્ઝાયા હોતા હૈ, મસલન કોઈ આંખકા બીમાર હૈ, આંખ કાબૂમેં નહીં, હાલાંકે હૈ બડા શરીફ ઈન્સાન, ઈબાદતકા ઝૌક ભી હૈ શૌક ભી હૈ, ઝિક્ર કરતા હૈ, મુરાકબા કરતા હૈ, લેકિન આંખકા પરહેઝ ઉસકે લિયે મુશ્કિલ બના હુવા હૈ.

ઈસી તરહ બાઝકે લિયે ઝબાનકા પરહેઝ બહોત મુશ્કિલ, ચુનાંચે કભી તો ઝૂઠ ઔર ગલત બાત કેહ દેતે હૈં, સખ્ત બાત કેહ દેતે હૈં દૂસરેકા દિલ દુખા દેતે હૈં, ઈસી તરહ કોઈ શરમગાહકે ગુનાહમેં મુલવ્વસ હૈ, જબકે તિલાવત ભી પાબંદીસે હોતી હૈ, તસ્બીહાત ભી હૈ, તહજ્જુદ ભી હૈ, નેકી ભી હૈ, ઔર નેક લોગ ઉસકો નેક સમઝતે ભી હૈં, મગર ઉસકે બાવજૂદ ઉસકા મઆમલા તકમીલકો નહીં પહોંચ રહા? ક્યૂંકે કિસી ન કિસી ગુનાહમેં મુલવ્વસ હોતા હૈ, ગર્ઝ અકસરો બેશ્તર મુશાહિદા યે હૈ કે અગર શરીઅતમેં સો ગુનાહ હૈં તો કોઈ નવ્વેસે બચ રહા હૈ કોઈ પંચાનવેસે, તો કોઈ છિયાનવેસે બચ રહા હૈ, તો કોઈ સત્તાનવેસે, લેકિન ઉસકે લિયે એક દો ગુનાહોંકો છોડના મુશ્કિલ બના હુવા હૈ, જિસકી વજહસે વિલાયતકે નૂરસે બંદા મહેરૂમ રેહતા હૈ.

હસરત હૈ ઉસ મુસાફિરે મુઝતરકે હાલ પર
જો થકકર રેહ ગયા હો મંઝિલકે સામને

મંઝિલ ભી સામને હૈ, ચંદ કદમ બાકી હૈં ઔર થકકર બૈઠ જાએ બંદા, તો વો બંદા કિસ કદર લાઈકે હસરત હૈ, જબ હમને સરોં પર ટોપી, પઘડી રખ લી, ચેહરે પર સુન્નત સજા લી, લિબાસકી વઝઅ કતઅ સુન્નતકે મુતાબિક બના લી, તો બહોત સારે ગુનહોંસે સુન્નતવાલી વઝઅ કતઅ હી બંદેકો બચા દેતી હૈ, આપ ઝરા મજમામેં કિસીકો ગાલી દેકર દેખેં તો કોઈ ભી કહેગા કે ઝરા અપની શકલ દેખો, અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ ઈસ વઝઅ કતઅકી યે બરકત હૈ કે બહોત સારે ગુનાહોંસે બચના આસાન હો જાતા હૈ, લેકિન જો દો ચાર ગુનાહ ઈન્સાન કર લેતા હૈ, બસ વો ઉસકે લિયે રૂકાવટ બન જાતા હૈ, જબ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા વસ્લ ઉસ વક્ત નસીબ હોતા હૈ જબ ઈન્સાન સો ફીસદ ગુનાહોંસે બચે.

પેહલે તખ્લિયા ફિર તહલિયા

દુનિયાકા મુશાહિદા હૈ, મૈલ કુચેલ જોડકે રાસ્તેમેં રૂકાવટ બનતી હૈ, બચપનકી બાત હૈ, શાયદ મૈં ઉસ વક્ત દૂસરી તીસરી ક્લાસમેં પ્રાઈમરીકા તાલિબે ઈલ્મ થા, હમારી ગલીસે એક આદમી કભી કભી ગુઝરતા ઔર આવાઝ લગાતા બરતન કલઈ કરા લો, બરતન કલઈ કરા લો, મૈં ઉસે રોકતા ચચા ઝરા રૂકો, ઔર ઘર આકર અમ્મીસે કેહતા અમ્મી બરતન નિકાલેં, કલઈ કરવાની હૈ, બાઝ દફા વો કેહતી નહીં અભી તો ઝરૂરત નહીં સારે બરતન ઠીક હૈં, તો હમ રોના ધોના શુરૂ કરતે, ઈસરાર કરતે ક્યૂંકે વો કલઈ કરનેકા જો તરીકા કાર થા વો અચ્છા લગતા થા, તો એક દો બરતન અમ્મી પકડા દેતી, હમ લેકર જાતે, (UNCLE) અંકલ યે કલઈ કર દો, વો અપની ભઠ્ઠી જલાતા, આગ પર બરતન રખકર ઉસકો ખૂબ ગરમ કરતા, નવશાદર યા કોઈ દૂસરી ચીઝ લગાકર ઉસકો સાફ કરતા, ફિર વો નિકાલતા જિસકો દેખનેકો હમ બેતાબ ખડે હોતે થે, ઔર વો કલઈ રેંગકી તરહ પતલીસી હોતી થી, ઔર વો હલ્કીસી લગાકર કૂટનસે ઉસકો ફેરતા પૂરા બરતન બિલ્કુલ કલઈ હોકર ચમકને લગતા.

એક દિન મૈંને ઉનસે પૂછા, કે અંકલ આપ બરતન પર ઐસે હી ક્યૂં નહીં લગા દેતે? ઉસને કહા આપ બચ્ચે હો, આપ છોટે હો, આપકો પતા નહીં, જો બરતન તુમ લાતે હો બઝાહિર સાફ નઝર આતા હૈ, મગર હમારી નઝરમેં સાફ નહીં હોતા, ઉસ પર ચિકનાઈ ઔર મૈલ લગી હોતી હૈ, ઉસ પર અગર ડાયરેક્ટ કલઈ લગા દૂં, તો કલઈ ઉસ પર નહીં ચિપકેગી, ઈસ લિયે પેહલે આગમેં ગરમ કરકે નવશાદરસે વો સારી મૈલકુચેલ, ચરબી, ચિકનાઈ હટા દેતા હું, ફિર ઉસકે બાદ જબ થોડીસી કલઈ લગાતા હું, તો વો ઉસકો ચમકા દેતી હૈ, ઉસ છોટી ઉમ્રમેં તો ઈસ બાતકા પતા નહીં ચલા કે ઉસકા મકસદ ક્યા થા? આજ જબ બચપનકે ઈસ વાકિઆકો યાદ કરતા હૂં તો બાત સમઝમેં આતી હૈ કે વાકઈ ગુનાહ ઈન્સાનકે દિલ પર મૈલકુચેલ જમા દેતા હૈ, અબ હમ ચાહેં કે યે દિલ સૈકલ (સાફ સુથરા) હો જાએ તો ઉસકે લિયે પેહલે ગુનાહોંકે મૈલકો ઉતારના પડેગા, વરના અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ દિલ વાસિલ નહીં હો સકતા.

જબ તક મૈલકુચેલ દૂર ન હો

સન હિજરી ૧૯૭૬ કી બાત હૈ, મુઝકો મિસ્કીનપુર શરીફમેં ચાર મહીને રેહનેકી સઆદત હાસિલ હુઈ, ઈસ વક્ત જહાં મસ્જિદ હૈ પેહલે વહાં ઈમારત થી, કુછ કમરે થે, ઔર ઉસસે લગકર અંદાઝન કોઈ પાંચ છ ફુટ ઊંચી દીવાર થી જિસમેં નલ લગે થે જિસસે મદ્રસેકે તલબા ગુસલ કિયા કરતે થે, ચૂંકે દીવાર ઈતની ઝિયાદા ઊંચી નહીં થી, તો કઈ મરતબા ઐસા હોતા કે કોઈ તાલિબે ઈલ્મ નહા રહા હોતા ઔર જબ દેખતા કે કરીબસે કોઈ ગુઝર રહા હૈ તો વો અંદરસે પાની ઉછાલતા, જિસસે ગુઝરનેવાલોં પર પાની પડ જાતા, ઔર કભી ઐસા ભી હોતા કે ગુઝરનેવાલા બાહિરસે કોઈ કંકર ફેંક દેતા જિસસે નહાનેવાલે પરેશાન હોતે, તો કુછ તલબાને એક ઉસ્તાઝ સાહબસે મિલકર યે ફૈસલા કિયા, કે હમ ઉન દીવારોંકો ઊંચી કર દેં, ચુનાંચે એક બોરી સિમેન્ટ, કુછ ઈંટેં ઔર રેત લાએ, ઔર જુમ્આકે દિન ઉન તલબાને ખૂદ હી ઈંટેં જોડકર ઉસકો દો ફુટ ઊંચી કર દિયા, દો ફુટ દીવાર ઔર ઊંચી હોનેસે નહાનેવાલે ભી ખૂશ, ઔર બાહિરવાલે ભી ખૂશ, એક તાલિબે ઈલમને કહા કે પતા નહીં યે દીવાર કિતની મઝબૂત બની હૈ? ઉસને ઉપરવાલે હિસ્સેકો હાથ લગાયા તો વો હિલને લગી, ઉસને દૂસરોંકો કહા, યે તો હિલતી હૈ, દૂસરેને ભી દેખા, પતા ચલા કે નીચેકી દીવર અલગ, ઔર ઉપરકી અલગ, ચંદ નઈ ઈંટેં આપસમેં તો જુડ ગઈ થીં, લેકિન પુરાની દીવારકે સાથ વો જુડી નહીં થી, જબ કિસી ઔરને હાથ લગાયા તો ઉપરકી દીવાર નીચે ગિર ગઈ, તલબા પરેશાન હુએ કે સિમેન્ટ ભી ગઈ, ઈંટેં ભી ગઈ ઔર મકસદ ભી હલ ન હુવા, તો કિસી ઉસ્તાઝને મેરે બારેમેં બતાયા કે ઉસકા તઅલ્લુક એન્જીનિયરિંગસે હૈ, ઉસસે પૂછો, એક તાલિબે ઈલ્મ આયા, મુઝે કેહને લગા કે આપ મહેરબાની કરકે બતાએં કે યે દીવાર ક્યૂં ગિર ગઈ? મૈંને આકર દેખા, તો પતા ચલા કે નીચેકી દીવાર મિટ્ટી ગારેસે બની હુઈ થી, ઔર ઉસકી જો સબસે ઉપરકી ઈંટ થી ઉસકે ઉપર ભી ગારા ઔર મિટ્ટી થી, ઉનહોંને ગારા હટાએ બગૈર ઉપર પાની ડાલા ઔર ઉસી પર સિમેન્ટ રખકર ઈંટેં રખ દીં, મિટ્ટીને

જોડ મિલને નહીં દિયા, મૈંને તલબાસે કહા એક સ્ટીલકા બ્રશ લે આએં, વો લાએ, મૈંને કહા કે ઉપરકી જો ઈંટ હૈ ઉસકો ઝરા રગડો, દો તાલિબે ઈલ્મ લગે ઔર ઉનહોંને ઉપરકી ઈંટકો ખૂબ રગડકર સાફ કર દિયા, મિટ્ટી ઔર ગારેકા નામો નિશાન ખતમ હો ગયા, તો ઉનહીંકે હાથોંસે સિમેન્ટ રખવાયા, ઈંટેં લગવાઈ, તો ઈંટ પુરાની દીવારસે બિલકુલ ચિપક ગઈ, દોનોંકા જોડ પુખ્તા હો ગયા, તલબા ખૂશ ભી હુએ ઔર હૈરાન ભી, ઉનકે ઉસ્તાઝ હમારે પાસ આએ ઔર કેહને લગે કે ઉસમેં રાઝ ક્યા થા કે હમને ભી દીવાર બનાઈ તો અલગ હો ગઈ, આપને બનાઈ તો જોડ પક્કા બૈઠ ગયા, મૈંને બતાયા કે ઉપર જો મૈલ થી, ઉસને જોડ બૈઠને નહીં દિયા, બલ્કે દોનોંકે દરમિયાન રૂકાવટ બન ગઈ.

આજ જબ યે બાત યાદ આ રહી હૈ, તો મઝમૂનકે મુતઅલ્લિક યે બાત સમઝમેં આતી હૈ કે બંદા અલ્લાહસે દિલકા તઅલ્લુક જોડના ચાહતા હૈ, મગર ગુનાહ જો મૈલ હૈ, વો જુડને નહીં દેતા, જોડ બૈઠને નહીં દેતા, ઈસ લિયે હમારે અકાબિર હર આનેવાલેસે પેહલે ગુનાહોંકે છોડનેકા મુજાહિદા કરાતે હૈં, કે ગુનાહ જબ છોડોગે તો થોડી મહેનતકે સાથ ભી તુમહારા જોડ બન જાએગા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત પાક હૈ ઉસકે વસ્લમેં ગુનાહોંકી નાપાકી કભી દરમિયાનમેં નહીં રેહ સકતી.

ગુનાહ નજાસતે હુકમીકી તરહ

શરીઅતમેં નજાસત (નાપાકી) દો તરહકી હૈ, એક હૈ નજાસતે હકીકી, જૈસે પેશાબ, પાખાના, ગોબર, યે નજાસત કેહલાતી હૈ, હમ મહેસૂસ ભી કરતે હૈં કે વાકઈ યે ચીઝ નજિસ હૈ, ઔર એક હૈ નજાસતે હુકમી : ઔર વો યે હૈ કે કોઈ ચીઝ દેખનેમેં નજિસ (નાપાક) નહીં નઝર આતી લેકિન હુકમે ખુદાકી વજહસે વો નજિસ કેહલાતી હૈ, ચુનાંચે એક ઔરત અપને મખ્સૂસ દિનોંમેં (માહવારીમેં) નહા ધોં ભી લે, મેલ કુચેલ ઔર બદબૂ દૂર કર લે, ઈત્ર ઔર ખૂશ્બૂસે લદી હુઈ ભી હો ફિર ભી.મસ્જિદમેં નહીં દાખિલ હો સકતી, ક્યૂંકે હુકમે ખુદા હૈ કે ઈસ હાલતમેં મસ્જિદમેં નહીં આ સકતી, કુરઆનકો હાથ નહીં લગા

સકતી, કુરઆન ઔર નમાઝ નહીં પઢ સકતી, તો વો ઉન દિનોંમેં હુકમન નજિસ (નાપાક) કેહલાતી હૈ, ઈસી તરહ એક આદમી મુશરિક હૈ, અગર વો સત્તર મરતબા ભી દરિયામેં ગુસલ કર લે, ફિર ભી નજિસ તો રહેગા હી, ક્યૂંકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ફરમાયા, **ઈન્નમલ્ મુશ્રિકૂન નજિસુન** કે મુશરિક નજિસ હૈ, તો યે નજાસતે હુકમી હૈ.

તો મોહતરમ જમાઅત! ગુનાહ નજાસતે હુકમી હૈ, હમેં નઝર નહીં આતી, જો ઉઝ્વ ગુનાહ કરતા હૈ વો અલ્લાહકી નઝરમેં નજિસ બન જાતા હૈ, હાથસે ગુનાહ કિયા તો હાથ નજિસ, આંખસે ગુનાહ કિયા તો આંખ નજિસ, મુંહસે ગુનાહ કિયા તો મુંહ નજિસ, અબ ઉસકો પાક કરના પડેગા, ઈસ લિયે તો હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે ઈન્સાન જબ વુઝૂ કરતા હૈ તો વુઝૂકે જિન આ'ઝાકો ધોતા હૈ, ઉસકી નજાસત ખતમ હો જાતી હૈ.

હમારે અકાબિર ઈસકા બડા ખયાલ રખતે થે, ચુનાંચે ઘરસે વુઝૂ કરકે અગર વો મસ્જિદકી તરફ જાતે, ઔર બે ઈખ્તિયાર ગૈર મહરમ પર નઝર કહીં પડ જાતી તો દો બારહ વુઝૂ કરતે થે, કે આંખ ગલત પડ ગઈ અબ ઈસ નજિસ આંખકે સાથ મુસલ્લે પર કૈસે ખડા હો સકતા હૂં? હમ સોચેં તો હમેં જિસ્મકા હર ઉઝ્વ હી નજિસ નઝર આએગા, તો યે નજિસ વુજૂદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે કૈસે વાસિલ હોગા? લિહાઝા પેહલે પાક કરના પડેગા, ઈસ નજાસતે હુકમીસે પાક હોનેકા નામ તૌબા કેહલાતા હૈ.

નાપાક ઝિંદગી કબ તક?

જો ઈન્સાન સચ્ચે દિલસે તૌબા કર લેતા હૈ, તો તૌબા ઈન્સાનકે ગુનાહોંકો મિટા દેતી હૈ, હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા **અત્તાઈબુ મિનઝ્ ઝમ્બિ કમન લા ઝમ્બ લહૂ** કે ગુનાહોંસે તૌબા કરનેવાલા ઐસા હોતા હૈ જૈસે ઉસને કભી ગુનાહ કિયા હી નહીં.

ઈન્સાનકા જો ઝાહિર જિસ્મ હૈ, ઉસકો પાક સાફ કરનેકા નામ તહારત હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કુરઆન મજીદમેં દો બાતોંકી નિશાનદહી કરતે હૈં,

ફરમાંયા ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ તવ્વાબીન બેશક અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત ફરમાતે હૈં ઉન લોગોંસે જો ગુનાહોંકી નજાસતસે અપને આપકો પાક કર લેતે હૈં, વ યુહિબ્બુલ મુતતહ્હિરીન ઔર જો અપને જિસ્મકો ઝાહિરી નજાસતસે ભી પાક કર લેતે હૈં, અબ ઈસ મહેફિલમેં આનેકે બાદ આજ હમ ઈસ નજાસતસે પાક હોનેકી નિય્યત કર લેં, કબ તક નજિસ ઝિંદગી ગુઝારેંગે? યે ગુનાહોંકી નજાસત કબ તક જિસ્મકે સાથ રહેગી? કોઈ તો દિન હોગા કે હમ સચ્ચી તૌબા કરકે અલ્લાહકે સામને યે અહદ કરેં કે મૌલા આજકે બાદ અપને ઈલ્મ વ ઈરાદાસે ગુનાહ નહીં કરેંગે.

હમ કોશિશ તો કરેં

હમારે બુઝુર્ગોંને અજીબ બાત કહી, ફરમાતે હૈં જો શખ્સ ઈલ્મ ઔર ઈરાદાસે ગુનાહ કરના છોડ દેતા હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસ બંદેકી દુઆઓંકો રદ કરના છોડ દેતા હૈ, તો હમ યે નિય્યત કરેં કે મૌલા આજકે બાદ ઈલ્મ ઔર ઈરાદાસે ગુનાહ ન કરેંગે, હાં બે ઈલ્મીસે (બે-ખબરીસે) ગુનાહ હો ગયા, યા બગૈર ઈરાદા હો ગયા તો જલ્દી મઆફી તલાફી કર લેંગે, અબ અગર હમ નિય્યત કર લેંગે તો ક્યા હમ ફરિશ્તે બન જાએંગે? નહીં, ઈન્સાન હી રહેંગે, મગર એક તબ્દીલી આ જાએગી, વો કૌનસી? કે હમ ગુનાહોંસે બચનેકી હર મુમકિન કોશિક કરેંગે, ઔર અગર બિલફર્ઝ ગુનાહ સરઝદ હો ગયા તો ફૌરન તૌબા કરેંગે, અપને આપકો ઉસ ગુનાહકી હાલતમેં રેહને નહીં દેંગે.

ચુનાંચે ઈમામે રબ્બાની મુજદિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને મકતૂબાતમેં એક અજીબ બાત લિખ્ખી હૈ, ફરમાતે હૈં ઈસ ઉમ્મતમેં ઐસી કુદસી (પાકબાઝ) હસ્તિયાં ગુઝરી હૈં કે ઉનકે ગુનાહ લિખનેવાલે ફરિશ્તેકો બીસ બીસ સાલ તક ગુનાહ લિખનેકા કોઈ મૌકા નહીં મિલા, સુબ્હાનલ્લાહ સુબ્હાનલ્લાહ! યે કૈસે? બાત યે થી કે ઈરાદતન તો વો ગુનાહોંસે બચતે હી થે, લેકિન અગર બિલફર્ઝ ઈન્સાન હોનેકી વજહસે કભી સરઝદ હો જાતા, તો જબ તક અલ્લાહસે મઆફી માંગકર અલ્લાહકો મના ન લેતે ચૈનસે નહીં રેહતે, લિહાઝા વો ગુનાહ લિખ્ખા

હી નહીં જાતા થા, ક્યૂંકે ગુનાહ લિખનેવાલા ફરિશ્તા ફૌરન ગુનાહ નહીં લિખતા, હદીસે પાકમેં હૈ કુછ વક્ત તક ઈન્તિઝાર કરતા હૈ કે શાયદ અલ્લાહકા બંદા ગુનાહસે તૌબા કર લે, તો અગર હમ ઐસા કર લેં તો હમ ભી ઉસ જમાઅતમેં શામિલ હો સકતે હૈં.

કુરઆનસે બાત કરનેવાલી ખાતૂન

અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મુબારક (રહ.) ને એક ઔરતકા વાકિઆ લિખ્ખા હૈ કે વો ઔરત કુરઆનકે અલ્ફાઝસે ગુફતગૂ (બાતચીત) કરતી થી, ફરમાતે હૈં કે ઉસ ઔરતકે બચ્ચેંને મુઝસે કહા કે મેરી વાલિદાકો બીસ સાલ ગુઝર ગયે, કુરઆન મજીદકે લફઝકે સિવા ઉસકી ઝબાનસે કોઈ દૂસરા લફઝ નહીં નિકલતા, જબ કિયામતકે દિન ઐસી ઔરતેં અલ્લાહકે સામને પેશ હોંગી, વહાં હમ ભી ખડે હોંગે ઔર હમસે પૂછા જાએગા કે બતાઓ તુમને ફલાંકો કમીના ક્યૂં કહા, તુમને ફલાંકો ઝલીલ ક્યૂં કહા, તુમને ફલાંકો બેઈમાન ક્યૂં કહા? ક્યા જવાબ દેંગે, અલ્લાહુ અકબર કબીરા, આજ વક્ત હૈ કે હમ ઉન ગુનાહોંકી નજાસતસે બચેં ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સામને સચ્ચી તૌબા કર લેં.

તીન કામ પર ખાસ મદદ

હમારે મશાઈખને બડી પ્યારી બાત કહી કે તીન કામોંમેં અલ્લાહ તઆલાકી ખાસ મદદ હોતી હૈ.

એક તો યે કે નેક નિય્યતીકે સાથ બંદા મસ્જિદ બનાનેકા ઈરાદા કર લે તો અલ્લાહકી ખાસ મદદ આને લગતી હૈ, બઝાહિર અસ્બાબ નઝર નહીં આતે મગર મેરે મૌલા અસ્બાબ બના દેતે હૈં,..... યે જો મસ્જિદ બની હુઈ દેખ રહે હૈં, ઈસ દેહાતમેં વસાઈલ કહાં હૈં? અલ્લાહકે એક નેક બંદેને ઈરાદા કિયા, રબ્બે કરીમને કબૂલિયતસે નવાઝા, અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ આજ ઈસકો દેખકર દિલ બાગ-બાગ હો રહા હૈ.

દૂસરે યે કે કિસી બંદેકો બેટીકા નિકાહ કરના હો, હાલાંકે વસાઈલ (સહારા) નહીં મગર નેક નિય્યતીકે સાથ વો તારીખ રખ દેતા હૈ, તો કોઈ ન કોઈ સબબ અલ્લાહ બના દેતે હૈં, મૌકા પર ઉસ બચ્ચીકો ઝિલ્લતસે મહેફૂઝ ફરમાકર ઈઝ્ઝતકે સાથ અલ્લાહ પાક રૂખ્સતી કરા દેતે હૈં.

ઔર તીસરે યે કે જો બંદા અપને દિલમેં ગુનાહોંસે બચનેકે લિયે સચ્ચી તૌબાકી નિય્યત કર લેતા હૈ, અલ્લાહ ઉસ બંદેકી ખાસ મદદ ફરમા દેતે હૈં.

હમારા હાલ યે હૈ કે હમારી નિય્યત પક્કી નહીં હોતી, હમ સચ્ચી પક્કી નિય્યત કરેં, હમારા માલિક ઈસ બાત પર કાદિર હૈ કે હમેં ગુનાહોંસે સો ફીસદ બચાએ રખ્ખે, ઔર હમારા મઆમલા તો હૈ હી અલ્લાહ પર મૌકૂફ, રબ્બે કરીમને ફરમાયા **વ લવ્ લા ફઝ્લુલ્લાહિ અલૈકુમ વ રહ્મતુહૂ** અગર અલ્લાહકા ફઝલ ઔર ઉસકી રહમત તુમહારે શામિલે હાલ ન હોતી **મા ઝકા મિન્કુમ મિન્ અહદિન્ અબદંવ્ વલા કિન્નલ્લાહ યુઝક્કી મંય્યશાઉ.** (પા. ૧૮, રૂ ૯, આયત ૨૧)

તુમમેંસે કોઈ કભી ભી પાક ઔર સાફ નહીં હો સકતા, અલ્લાહ જિસકો ચાહતા હૈ ઉસકો પાક ઔર સાફ બના દેતા હૈ, હમારા તો મઆમલા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી એક નિગાહ પર મૌકૂફ હૈ, બલ્કે સચ કહો હમારા મઆમલા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નીમ (આધી) નિગાહ પર મૌકૂફ હૈ, એક રહમતકી નઝર હો ગઈ હમારા કામ સંવર જાએગા, દિલકી દુનિયાકો બદલ દેંગે, દિલકો નેકી પર જમા દેંગે, **યુકલ્લિબુહા કય્ફ યશાઅ** અલ્લાહ જિસે ચાહતે હૈં દિલોંકો બદલ દેતે હૈં, અલ્લાહસે દુઆ માંગેં.

મશાઈખકી જગહેં

આજકી રાત જહાં આપ હૈં, યે અકાબિરકી જગહ હૈ, ઈમામે રબ્બાની, મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને અપને મકતૂબાતમેં યે બાત લિખ્ખી કે અકાબિરકી જગહોં પર દુઆએં મકબૂલ હોતી હૈં, દુઆ માંગેં, સિલસિલેકે બુઝુર્ગોંકે ફુયૂઝાત દેખેં કે કૈસે બરસતે હૈં, અલ્લાહકી રહમત કૈસે મુતવજ્જેહ હોતી હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કિતને મહેરબાન હોંગે, તો આજકી રાત તૌબાકી રાત હૈ,

મહેફિલકે ખતમ હોનેકે બાદ રાતકો ઉઠિયે, તૌબાકી નમાઝ પઢકર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ સચ્ચા પક્કા વાદા કર લીજિયે, ફિર દેખિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કૈસે આસાન ફરમા દેતે હૈં, હમારે લિયે બચના મુશ્કિલ હૈ, પરવરદિગારકે લિયે બચાના કોઈ મુશ્કિલ નહીં, બલ્કે બહોત આસાન હૈ, લિહાઝા હમ ગુનાહોંસે બચનેકી સચ્ચી પક્કી નિય્યત કર લેં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમારે લિયે ઉસકો આસાન ફરમા દેંગે.

હમારે સિલસિલએ આલિયાકે એક બુઝુર્ગ ખ્વાજા ઉબૈદુલ્લાહ અહરાર (રહ.) બહોત બડે વલી થે, ફરમાયા કરતે થે, અગર મૈં પીરી મુરીદી કરતા તો દુનિયામેં કિસી પીરકો મુરીદ નહીં મિલતા, મગર મુઝે અલ્લાહને સુન્નતકે ઝિંદા કરનેકે લિયે પૈદા ફરમાયા, એક અજીબ બાત ઉનહોંને કહી, જિસકો પઢકર દિલ ઠંડા હો જાતા હૈ, ફરમાતે હૈં જિસ શખ્સને જો દિન ગુનાહોંકે બગૈર ગુઝારા, વો ઐસા દિન હૈ જૈસા કે ઉસને વો દિન નબી (અલૈ.) કી સોહબતમેં ગુઝારા, લિહાઝા હમ નિય્યત કર લેં કે મેરે મૌલા ઝિંદગીકા કોઈ દિન હમારા તો ઐસા હો, સુબહ ઉઠતે હુએ હમ હર રોઝ નિય્યત કિયા કરેં, મેરે મૌલા મેરી ઝિંદગીકા યે દિન ઐસા બના દે કે ઉસમેં મૈં આપકે કિસી હુકમકી નાફરમાની ન કરૂં, કોશિશ કરેં, ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત આસાની ઔર મહેરબાની ફરમા દેંગે, અલ્લાહસે માંગિયે તો સહી!

નદામતકે આંસૂ

યે જો નદામતકે આંસૂ હૈં, બહોત કામ કરનેવાલે હૈં, મૈં ઈસ બાતકો મુકમ્મલ કરતા હૂં, આપ જાતે હૈં દોસ્તકે દરવાઝે પર, તો કભી આવાઝ દેતે હૈં ઔર વો દરવાઝા ખોલ દેતા હૈ. ઔર કભી આપ હાથસે ઉસકે દરવાઝે પર થપથપાતે હૈં, જબ દરવાઝે પર દસ્તક દી તો વો દોસ્ત દરવાઝા ખોલ દેતા હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહકી રહમતકે દરવાઝેકો થપથપાને ઔર દસ્તક દેનેકા તરીકા યે હૈ કે જબ બંદેકી આંખોંસે નદામતકે આંસૂ ઝમીન યા ચેહરે પર ગિરતે હૈં તો હોતે હૈં બગૈર આવાઝ, લેકિન હર હર આંસૂ અલ્લાહકી રહમતકે દરવાઝે પર

થપથપ કી આવાઝ દેતા હૈ, અલ્લાહકી રહમતકે દરવાઝે પર દસ્તક દેતા હૈ, ઈસ પર કિસીને અજીબ મઝમૂન કહા.

મૈંને પલ્કોંસે તેરે યાર પે દસ્તક દી હૈ
મૈં વો સાઈલ હૂં જિસે કોઈ સદા યાદ નહીં

તો એક હૈ હાથોંસે દસ્તક દેના, યે નદામતકે આંસૂ યે પલ્કોંકી દસ્તક હૈ, જબ બંદા રો રહા હોતા હૈ, ઉસકો કુછ પતા નહીં હોતા કે મૈંને ક્યા માંગા?

મૈંને પલ્કોંસે તેરે યાર પે દસ્તક દી હૈ
મૈં વો સાઈલ હૂં જિસે કોઈ સદા યાદ નહીં
આઓ એક સિજદહ કરેં આલમે મદહોશીમેં
કૌન કેહતા હૈ કે આશિકકો ખુદા યાદ નહીં

મેરે મૌલા! અપના બના લીજિયે

હમ ગુનેહગાર હૈં, અલ્લાહકે ગુનેહગાર બંદે હૈં, મગર મૌલા તેરા બનના તો ચાહતે હૈં, હમ ખૂદ અપને નફસકે હાથોં ઔર ઈસ બદ મઆશ શયતાનકે હાથોં તંગ આ ચુકે હૈં, અલ્લાહ દુનિયાકા હર કમઝોર કવીકા સહારા ઢૂંઢતા હૈ, અલ્લાહ હમ કમઝોર હૈં આપ કવી હૈં, આપકા સહારા ચાહતે હૈં, અય રબ્બે કરીમ ઈસી ઉમ્મીદ પર અપને ઘરોંસે યહાં આએ હૈં, ઈન્ન અકાબિરકી મહેફિલમેં હાઝરીકા મકસદ યેહી હૈ, મેરે મૌલા તુઝે મનાના ચાહતે હૈં, અય અલ્લાહ ગુનાહોંકી વજહસે આપકો નારાઝ કર બૈઠે, આજ મનાનેકા ઈરાદા કર ચુકે હૈં અય રબ્બે કરીમ માન જાઈયે, આજ હમારી જાન ગુનાહોંસે છુડા દીજિયે, બચના આસાન ફરમા દીજિયે, તાકે હમારા મન પાક હો જાએ ઔર ઈન પાકીઝા હસ્તિયોંકી જગહોંસે હમ અપને પાક મનકો લેકર વાપસ જાએં. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમેં ઐસી પાકીઝા ઝિંદગી નસીબ ફરમાઈયે.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

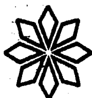
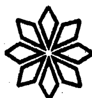
(ઈન્નલ્લાહ યઅ્મુરુકુમ્ અન્ તુઅ્દુલ અમાનાતિ ઈલા અહ્લિહા)

ગુનાહોંકે ગવાહ

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ

નક્શબંદી મુજદિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

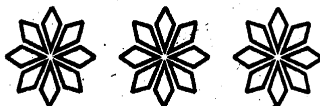
ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

હમારે અમલકી એક હૈ ઝાહિરી સૂરત, એક હૈ ઉસકે અંદરકી સૂરત, અંદરૂની સૂરત ઝાહિરકે મુતાબિક હોતી હૈ, જો બંદા દૂસરોંકો ખ્વાહ મખ્વાહ તકલીફ પહોંચાતા હૈ, બાતિનમેં ઉસકી શકલ બિચ્છૂકી તરહ હોતી હૈ, જો બંદા માલકા લાલચી હોતા હૈ, તો ઉસકે બાતિનકી શકલ કુત્તેકી તરહ હોતી હૈ, ઔર બેશરમ ઈન્સાન જો ફહ્હાશી ઔર ઝિનાકા મુરતકિબ હોગા, બાતિનમેં ઉસકી શકલ સુવ્વરકી તરહ, ઔર જો બંદા અય્યાર હોગા, જો ઝૂઠ બોલકર દૂસરેકો મુત્મઈન કર દે, ઉલ્લૂ બના દે, બાતિનમેં ઉસ બંદેકી શકલ બંદરકી હોગી, જિસ બંદેકે પાસ ઈલ્મ હો, લેકિન અમલ ન કરે, ઉસકી શકલ બાતિનમેં ગધેકી તરહ હોગી, કમષલિલ્ હિમારિ યહ્મિલુ અસ્ફારા.

(અલ્લાહુ અકબર કબીરા) (પારા ૨૮, રૂકૂઅ ૧૧, આયત ૫)

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

ગુનાહોંકે ગવાહ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા, અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ, બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(ઈન્નલ્લાહ યઅ્મુરુકુમ્ અન્ તુઅ્દ્દુલ અમાનાતિ ઈલા અહ્લિહા)

(પા. ૫, રૂ. ૫, આ. ૫૮)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

ખુદાકી નેઅમતોંકા શુમાર

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈન્સાનકો અપની કુદરતે કામિલાસે પૈદા ફરમાયા ઔર ઉસે બે હિસાબ નેઅમતોંસે નવાઝા, ફરમાને બારી હૈ : વ ઈન્ તઉદ્દૂ નિઅ્મતલ્લાહિ લા તુહ્સૂહા અગર તુમ અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમતોંકો ગિનના ચાહો તો ગિન નહીં સકતે, દુનિયાકે દરખ્તોંકે પત્તોંકો ગિનના મુમકિન, આસમાનકે સિતારોંકા ગિનના મુમકિન, સમંદરકે પાનીકે કતરોંકો ગિનના મુમકિન, રેતકે ઝર્રાતકા ગિનના

મુમકિન, લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને જો હમેં નેઅમતેં અતા ફરમાઈ હૈં ઉસકા ગિનના ના મુમકિન.

અગર આપ ગૌર કરેં તો હૈરાન રેહ જાએંગે કે અગર અલ્લાહ તઆલા હમેં બીનાઈ (આંખોંકી રોશની) ન દેતે તો હમ અંધે હોતે, ગોયાઈ (બોલનેકી તાકત) ન દેતે હમ ગૂંગે હોતે, સમાઅત (સુનનેકી તાકત) ન દેતે હમ બેહરે હોતે, સિહ્હત ન દેતે હમ બીમાર હોતે, ઘર ન દેતે બે-ઘર હોતે, ઔલાદ ન દેતે બગૈર ઔલાદ હોતે, રોટી ન દેતે ભૂકે હોતે, પાની ન દેતે પ્યાસે હોતે, અકલ ન દેતે પાગલ હોતે, માલ ન દેતે કંગાલ હોતે, ઈઝ્ઝત ન દેતે ઝલીલ હોતે, હમ તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નેઅમતોંમેં સરકે બાલોંસે લેકર પાંવકે નાખુન તક ડૂબે હુએ હૈં.

નેઅમતોંકી કદરદાની

ઈન નેઅમતોંકી કદર ઉસ વક્ત હોતી હૈ જબ ઈન્સાન નેઅમતસે મહેરૂમ હો જાતા હૈ, એક મરતબા હરમમેં એક શખ્સકો દેખા ઉસકે દોનોં હાથ ઉસકે કંધોંસે કટે હુએ હૈં, જબ ચલ રહા થા તો મૈં સોચ રહા થા કે યા અલ્લાહ યે કપડે કૈસે પહેનતા હોગા, ખાના કૈસે ખાતા હોગા, યે અપની તહારત કૈસે કરતા હોગા, અગર ઉસકી બીવી બચ્ચે હૈં વો ઉસસે કૈસે મિલતા જુલતા હોગા, સોનેકી હાલતમેં કંબલ યા રઝાઈ નીચે હો ગઈ તો યે કંબલ યા રઝાઈ અપને ઉપર કૈસે લેતા હોગા, ઔર પાનીકા ગ્લાસ તો લે હી નહીં સકતા, ઈસી ખયાલમેં થા કે એક અરબને ઉસસે મુલાકાત કી ઔર પૂછા કે આપકા યે હાલ કૈસે હુવા? ઉસને કુરઆને પાકકી આયત પઢી : હસ્બિયલ્લાહુ વ નિઅ્મલ્ વકીલ ઉસકે બાદ ઉસને કહા કુલ લંય્યુસીબના ઈલ્લા મા કતબલ્લાહુ લના,

(પા. ૧૦, રૂ. ૧૩, આયત ૫૧)

ફિર મઝીદ કેહને લગા, ઈન્નમા અશ્કૂ બષ્ષી વ હુઝ્ની ઈલલ્લાહ.

(પા. ૧૩, રૂ. ૪, આયત ૮૬)

જબ ઉસને યે આયત પઢી તો આંખોંસે આંસૂ આ ગયે, યા અલ્લાહ હમને તો કભી ગૌર હી નહીં કિયા કે યે હમારે હાથ ઔર બાઝૂ કિતની બડી નેઅમત હૈં જો બગૈર માંગે આપને હમેં અતા ફરમાઈ હૈં, અગર કિસીકો બૈઠે બૈઠે ફાલિજ (લકવા)

હો ગયા, તો પાંવ કામ નહીં કરતા, હાથ કામ નહીં કરતા, ઝબાન કામ નહીં કરતી, ઈન નેઅમતોંકી કદરકા એહસાસ હોતા હૈ.

પિછલે દિનોં એક તકરીબમેં એક સાહબ નઅત પળ્હ રહે થે નઅત પળ્હનેકે દૌરાન ઉન પર ફાલિજ હુવા, ઔર ઉનકી ઝબાન સખ્ત હો ગઈ વો બોલ હી નહીં સકે, ઈસી તરહ સાંસકા આરામસે અંદર જાના ઔર જિસ્મસે બાહિર નિકલ આના યે કોઈ છોટીસી નેઅમત હૈ? હમને એક બંદેકો તડપતે દેખા, જિસકા સાંસ અટકા હુવા થા, ન અંદર જાતા થા ન બાહિર આતા થા, હમેં લગ રહા થા કે શાયદ એક મિનિટમેં ઉસકી જાન નિકલ જાએગી. ખયાલ આયા, યા અલ્લાહ! જબ ચાહે જિસ વક્ત ચાહે આપ અપની દી હુઈ નેઅમત વાપસ લે સકતે હૈં, ઔર આપ કિતને મહેરબાન હૈં કે હમ જૈસે બેકદરોંકો આપને લા તા'દાદ (બેશુમાર) નેઅમતેં અતા ફરમાઈ હૈં. અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

પૂરી સલ્તનતકી કીમત

હારૂન રશીદકો પ્યાસ લગી ઉસને પાની માંગા, ઠંડા પાની લાયા ગયા, આરિફ બિલ્લાહ હઝરત બેહલોલ (રહ.) વહાં મૌજૂદ થે, વો કેહને લગે હારૂન પાની પીનેસે પેહલે મેરી બાત સુનના. પૂછા બતાઈયે, કેહને લગે યે બતાએં અગર આપકો સખ્ત પ્યાસ લગ જાએ ઔર પ્યાસ ઐસી કે બરદાશ્તસે બાહિર, હલક (ગલા) બિલકુલ ખુશ્ક હો ઔર પૂરી દુનિયામેં પાની કહીં ભી ન હો ઔર એક શખ્સકે હાથમેં પાનીકા પ્યાલા હો, તો આપ બતાએં કે કિતની કીમત દેકર ઉસ પાનીકે પ્યાલેકો ખરીદેંગે? ઉસને કહા કે મૈં આધી સલ્તનત દે દૂંગા, ઔર પાનીકા પ્યાલા ખરીદકર પીઉંગા, ઉનહોંને કહા અચ્છા આપને પાની પી લિયા, ઔર પીનેકે બાદ અગર પેશાબ બંદ હો ગયા, નિકલતા નહીં, ઔર જાનતે હૈં કે પેશાબ બંદ હોનેકી હાલતમેં ઈન્સાન મછલીકી તરહ તડપતા હૈ, ઉસે બરદાશ્ત નહીં હોતા, તો આપ મછલીકી તરહ તડપને લગેં, ઈધર એક તબીબ (હકીમ-ડાક્ટર) જિસકે પાસ ઐસી દવા હૈ જિસસે પેશાબ હો જાએ, તો આપ બતાએં ઉસ તબીબકો કિતની કીમત દેકર વો દવા ખરીદેંગે, ઉસને કહા આધી સલ્તનત દેકર ખરીદૂંગા, ઉનહોંને કહા કે ઈસસે માલૂમ હુવા કે આપકી યે પૂરી

સલ્તનતકી કીમત પાનીકા એક પ્યાલા પીને ઔર ફિર ઉસે જિસ્મસે નિકાલનેકે બરાબર હૈ, જબકે તૂને તો ઝિંદગીમેં હઝારોં પ્યાલે પાની પિયા હોગા, તો તુમને અલ્લાહ પાકકી કિતની નેઅમતેં ઈસ્તે'માલ કી હોંગી? બતલાઓ ઉસકી કીમત ક્યા હોગી?

અબ લેટકર સોના કહાં હાસિલ

હમારે એક સાથી જો ડાક્ટર હૈં વો એક મરતબા મિલનેકે લિયે આએ, ખાના વગૈરહસે ફારિગ હોનેકે બાદ હમને કહા કે ભઈ સો જાઓ, વો કેહને લગે કે દીવારકે સાથ તકિયા લગા દેં મૈં ઓટ લગાકર બૈઠ જાઉંગા, પૂછા ક્યૂં? કેહને લગે મુઝે એક મર્ઝ (બીમારી) હૈ, હમ જો ખાના ખાતે હૈં તો વો હમારી ખોરાકકી નાલીમેં નીચે જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલાને દરમિયાનમેં એક વાલ્વ (VALVE) બના દિયા હૈ, વાઈપર (VIPER) બના દિયા હૈ, જબ ઉપરસે ખાના જાતા હૈ, તો ખુલ જાતા હૈ ખાના અંદર ચલા જાતા હૈ, ખાના વાપસ આના ચાહે તો વો બંદ હો જાતા હૈ, વો આને નહીં દેતા, ઈસ લિયે ખાના ખાકર કોઈ બંદા સરકે બલ ખડા હો જાએ તો યે નહીં હોતા કે વો મુંહકે રાસ્તેસે નિકલ જાએ, વો વાલ્વ ગોયા નોન રીટર્ન વાલ્વ (NONE RETURN VALVE) હૈ. કેહને લગા મેરા વાલ્વ લિક (LEAK) હો ગયા હૈ, મૈં ઝરા લેટતા હૂં તો મેરે પેટમેં જો કુછ હોતા હૈ વો મેરે મુંહકે રાસ્તે બાહિર આ જાતા હૈ, પિછલે કઈ સાલોંસે બૈઠકર રાત ગુઝારતા હૂં, લેટકર સોનેકા મઝા અબ મૈં ઝિંદગીમેં હાસિલ નહીં કર સકતા, ઉસ દિન મુઝે એહસાસ હુવા કે યા અલ્લાહ લેટકર આરામકી નીંદ સો જાના યે કિતની બડી આપકી નેઅમત હૈ.

નાકદરીકા અંજામ

દસ્તૂર યે હૈ કે જબ આપ કિસીકો કોઈ ચીઝ દેતે હૈં તો ચાહતે હૈં કે વો મેરી મરઝીકે મુતાબિક ઈસ્તે'માલ કરે, કિરાયે (ભાડા) પર આપને ઘર લિયા, આપ ઘરકો સાફ નહીં રખતે, ઉસકે લોનમેં જો ફૂલ પૌદે હૈં, ઉનકી કટિંગ નહીં કરતે, ઉનકો ઠીક નહીં કરતે, તો મકાનવાલા અગલે સાલ આપકો નિકાલ દેગા, ઔર કહેગા, મેરે

મકાનકા ક્યા હાલ કર દિયા, તો અગર કિરાયાદાર કિરાયેકે મકાનકા ઈતના લિહાઝ રખતા હૈ, તો યે હમારા છ ફુટકા જિસ્મ ભી કિરાયાકા મકાન હૈ, યે ભી તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અતા કિયા હૈ, યે હમારા તો નહીં હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હમેં કુછ સાલોં ઔર મહેદૂદ મુદ્દતકે લિયે અતા કિયા હૈ, ગોયા ગાડી પરાઈ હૈ, સ્ટેરિંગ (STERING) પર કિસીકો બિઠા દિયા, અબ અગર ગાડી ડ્રાઈવર ઠીક ન ચલાએ તો ડ્રાઈવરકો ઉતાર દિયા જાતા હૈ ઔર ઉસસે સવાલ હોતા હૈ, ઈસી તરહ હમ અગર ઈસ જિસ્મકો ઠીક ઈસ્તે'માલ નહીં કરેંગે, તો હમેં અલ્લાહ તઆલાકે સામને જવાબ દેના પડેગા.

એક ઉસૂલી બાત અર્ઝ કરતા હૂં ઝરા તવજ્જોહસે સુનેં, એક બાપ હૈજો બહોત અમીર હૈ, અરબપતી હૈ, ઉસકા બેટા બડા હુવા, બેટેકો કેહતા હૈ કે બેટે મૈં તુઝે બીસ પચીસ લાખકા કારોબાર કર દેતા હૂં તુમ ઝરા ચલાકર દિખાઓ, અગર તુમને કારોબાર ઠીક ચલાકર દિખા દિયા તો ફિર જિતના ભી મેરા કામ હૈ તેરે હી હવાલે કર દૂંગા, ઔર અગર તુમ ઈતનેસે કામકો સંભાલ ન સકે, તો મૈં તુમહેં બડા કામ કૈસે હવાલે કરૂંગા? બિલકુલ યેહી મિસાલ હમારી હૈ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈસ દુનિયામેં અપની કુછ નેઅમતેં હમેં અતા કી હૈં, સિર્ફ યે પરખનેકે લિયે કે ઉનમેંસે કૌન હૈ જો ઈન નેઅમતોંકો ઠીક ઈસ્તે'માલ કરતા હૈ, જો ઠીક ઈસ્તે'માલ કરેગા, કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલાકે પાસ જબ જાએગા, તો યે નેઅમતેં ઉસકો બઢાકર અલ્લાહ તઆલા વાપસ લૌટાએંગે. ઔર જો ઠીક ઈસ્તેમાલ નહીં કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસસે નેઅમતેં હમેશાકે લિયે વાપસ લે લેંગે.

નેઅમતોંમેં ખયાનત

અબ ઉસકી ઝરા તફસીલ સુન લીજિયે, કે જબ બચ્ચા પૈદા હોતા હૈ તો ઉસકે મુંહમેં દાંત નહીં, જિસ્મમેં તાકત નહીં, દિમાગ નહીં કે સોચ સકે, કુવ્વતે યાદદાશ્ત નહીં, મગર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત આહિસ્તા આહિસ્તા ઉસકો યે સબ નેઅમતેં દે દેતે હૈં હત્તાકે પંદરહ સાલકી ઉમ્રમેં પહોંચકર ઉસે મરદાન્ગીકી કુવ્વત ભી અતા કર દેતે હૈં, ઉસકે બાદ ઉસકો કુછ ઝમાને તક અલ્લાહ તઆલા આઝમાતે હૈં. દેખતે હૈં કે

મેરી યે નેઅમતેં કિસ તરહ ઈસ્તે'માલ કરતા હૈ, મસલન આંખ મિલી થી અલ્લાહકા કુરઆન દેખનેકે લિયે, અલ્લાહકા ઘર દેખનેકે લિયે, અલ્લાહવાલોંકે ચેહરોંકો દેખનેકે લિયે, જબકે હમ ઈસ આંખકો ગલત ઈસ્તે'માલ કરતે હૈં, મા'લૂમ હુવા કે હમને અમાનતમેં ખયાનત કી.

ઝબાન મિલી થી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે કુરઆનકી તિલાવતકે લિયે, દીનકી દઅવત દેનેકે લિયે, ખૈરકી બાત કરનેકે લિયે, લેકિન ઈસ ઝબાનસે હમ અગર તકબ્બુરકે બોલ બોલતે હૈં, ગીબત કરતે હૈં, ચુગલી કરતે હૈં, ઝૂઠ બોલતે હૈં, બોહતાન લગાતે હૈં તો ઈસકા મતલબ યે હુવા કે હમ ઈસ નેઅમતમેં ખયાનત કર રહે હૈં, ઉસકા સહીહ ઈસ્તેમાલ નહીં કરતે, ઈસી તરહ બાકી નેઅમતોંકો કિયાસ કર લેં કે ઉનકા ગલત ઈસ્તેમાલ એક ખયાનત હૈ ઔર ખયાનત કરનેવાલેસે વાપસ લે લિયા જાતા હૈ.

ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલા અપની દી હુઈ તમામ નેઅમતોંકો બંદેસે એક મુદ્દતકે બાદ વાપસ લે લેતે હૈં, જૈસાકે મૌત આતી હૈ તો બીનાઈ (આંખોંકી રોશની) ચલી જાતી હૈ, બોલનેકી કુવ્વત ચલી જાતી હૈ હાથ પાંવકી કુવ્વત ચલી જાતી હૈ, ન હાથ ઉઠ સકતા હૈ ન હાથસેં કોઈ ચીઝ પકડ સકતા હૈ, ક્યૂંકે યે નેઅમતેં અલ્લાહ તઆલાને વાપસ લે લી.

હમ તો અંધે ન થે

જબ કિયામતકે દિન બંદેકો ખડા કિયા જાએગા, તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈન નેઅમતોંકા હિસાબ લેંગે, મેરે બંદે બતાઓ ઈન નઅમતોંકો કૈસે ઈસ્તેમાલ કિયા? જો કહગા અલ્લાહ મૈંને નઝરકો સહીહ ઈસ્તેમાલ કિયા થા ઔર ઉસકે નામએ આમાલસે સાબિત ભી હો જાએગા તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસકો ઐસી બીનાઈ અતા કરેંગે જો જન્નતમેં અંબિયાકા ભી દીદાર કરેગી, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ભી દીદાર કરેગી, ઔર અગર ઈસ આંખકો ગલત ઈસ્તેમાલ કિયા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસકો જહન્નમમેં અંધા કરકે ડાલ દેંગે, કુરઆન મજીદમેં હૈ "મન કાન ફી હાઝિહી અઅ્મા ફહુવ ફીલ આખિરતિ અઅ્મા વ અઝલ્લુ સબીલા" જો શખ્સ ઈસ દુનિયામેં અંધા બના, વો આખિરતમેં અંધા હોગા ઔર રાહ ભટકા હુવા હોગા.

(બની ઈસરાઈલ, આયત ૭૨, પા. ૧૫)

પૂછેગા "કાલ રબ્બિ લિ-મ હશરૂતની અઅ્મા વ કદ કુન્તુ બસીરા" અલ્લાહ મૈં દુનિયામેં આંખોંવાલા થા ક્યૂં અંધા ખડા કિયા? ફરમાએંગે "કાલ કઝાલિક અતત્ક આયાતુના ફ નસીતહા વ કઝાલિકલ્ યવ્મ તુન્સા"(પા. ૧૬, રૂ. ૧૬, આ. ૧૨૬)

બંદે તૂને ઉસકો મિસયૂઝ (MISUSE) ગલત ઈસ્તેમાલ કિયા થા, ઈસ લિયે આજ તુમ ઈસ કાબિલ નહીં કે તુમહેં ઐસી નેઅમત હમ દેં.

જહન્નમી ખાના ઔર પીના

દુનિયામેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈન્સાનકો રિઝક્ ખાનેકે લિયે દિયા, અગર હલાલ કમાયા હલાલ ખાયા, તો અલ્લાહ તઆલા જન્નતમેં ઉસકો ઉસકે મન પસંદ ખાના અતા ફરમાએંગે, હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે જબ અલ્લાહ તઆલાકા દીદાર હોગા તો હર જન્નતીકી દઅવત હોગી ઔર ઉસકે સામને સત્તર હઝાર પ્લેટોંમેં મુખ્તલિફ ખાને રખ્ખે જાએંગે, ઔર અગર જહન્નમમેં ચલા ગયા, કે ઉસને દુનિયામેં હરામ ખાયા થા, સૂદ ખાયા થા, મુશ્તબેહ માલ ખાયા થા, તો જહન્નમમેં ખાના ક્યા મિલેગા? "વલા તઆમુન્ ઈલા મિન્ ગિસ્લીન, લા યઅ્કુલુહૂ ઈલ્લલ્ ખાતિઊન."

(પારહ ૨૯, રૂ. ૨, સૂરએ હાક્કહ)

જહન્નમિયોંકે ઝખ્મોંસે જો ખૂન ઔર પીપ ગિરેગા ઉસકો ઈખટ્ઠા કરકે પ્યાલોંમેં જમા કરકે ઉનકો પીનેકો દિયા જાએગા, કે પિયો..... ક્યૂંકે દુનિયામેં તૂ હરામ મશરૂબ પીતા થા ઔર હલાલ નેઅમતોંકી નાકદરી કરતા થા, આજ તેરા મશરૂબ જહન્નમી બીયંર હૈ.

ખુદાકે દીદારસે મહેરૂમ લોગ

દુનિયામેં અપને ચેહરેકો ગૈર મહરમકે સામને કરતા થા, ગૈરકી નફસાની, શયતાની, શહવાની મહેનતમેં અપને આપકો બના સંવારકર રખતા થા, મર્દ થા યા ઔરત થી, ગોયા ઉસને ચેહરેકો ગૈરકે લિયે બનાયા, સબસે પેહલી બાત અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન ચેહરેકો દેખેંગે, હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે બાઝ બંદે કિયામતકે

દિન ઈસ તરહ ખડે હોંગે કે અલ્લાહ તઆલા ઉનકી તરફ નઝર ઉઠાકર ભી નહીં દેખેંગે, વલા યન્ઝુરુ ઈલયહિમ કુરઆનકી ગવાહી હૈ કે અલ્લાહ ઉસકી તરફ દેખેંગે હી નહીં, આંખેં દૂસરી તરફ કર લેંગે. અલ્લાહુ અકબર!

લેકિન અગર દુનિયામેં અપને ચેહરેકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતકે મહેબૂબકી સુન્નતકે મુતાબિક બનાયા, તો કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલા ઈસ તરહ ખડા કરેંગે કે "વુજૂહુંય્ યવ્મઈઝિમ્ મુસ્ફિરતુન્ ઝાહિકુતુમ્ મુસ્તબ્શિરહ"

(પા. ૩૦, સૂ. અબસ)

ખિલા હુવા મુનવ્વર ચેહરા હોગા, "યવ્મ તબ્યઝ્ઝુ વુજૂહુન" જિસ દિન ચેહરા સફેદ હોગા, ઝિંદગીમેં જો આ'માલ કિયે અલ્લાહ ઉસ નૂરકો ઉસકે ચેહરેમેં સજા દેંગે, ઔર અગર દુનિયાકી ઝિંદગી ગુનાહોંમેં ગુઝારી તો ગુનાહોંકી ઝુલ્મત જિસ કદર હોગી, અલ્લાહ વો સબ ઉસકે ચેહરે પર થોપ દેંગે, વહુમ ફીહા કાલિહૂન.

(પા. ૧૮, સૂરએ મોમિનીન, આયત ૧૦૪)

કાલે ચેહરે હોંગે જહન્નમિયોંકે "તસ્વદ્દુ વુજૂહુન"

(પા. ૪, સૂ. આલે ઈમરાન, આ. ૧૦૬)

બિલકુલ સિયાહ ચેહરે હોંગે, આજ તો થોડી મિટ્ટીકા લગના પસંદ નહીં, ફૌરન ચેહરા ધોતે હૈં, લેકિન વહાં જબ ચેહરા હી કાલા કર દિયા જાએગા તો ફિર ક્યા હોગા?

જૈસા અમલ વૈસી સઝા

અલ્લાહ તઆલાકે યહાં "જઝાઉમ મિન જિન્સિલ અમલ" કા દસ્તૂર હૈ યાની જૈસા અમલ ગુનાહકા હોગા ઉસકી સઝા ભી વૈસી હોગી, મિસાલકે તૌર પર અગર એક આદમી ઝિનાકા મુરતકિબ હુવા ઔર ઉસને તૌબા નહીં કી, તો હદીસે પાકકે મુતાબિક જહન્નમકે અંદર એક ગાર હૈ જિનકે અંદર બિચ્છૂ હૈં, ઉસ ઝાનીકો ઉસ ગારકે અંદર ઢકેલકર દરવાઝા બંદ કર દિયા જાએગા ઔર વહાંકે બિચ્છૂ ઉસકે જિસ્મ પર ઈસ તરહ ચઢ બૈઠેંગે જૈસે શહદકી મખ્ખિયાં શહદકે છત્તે પર બૈઠતી હૈં, ઔર સભી બિચ્છૂ એક વક્તમેં ઉસકો ડસેંગે, ઈતની

તકલીફ હોગી કે ગોયા.

અબ ઘભરાકર કેહતે હૈં કે મર જાએંગે
મરકર ભી ચૈન ન આયા તો કિધર જાએં

ક્યૂં ઐસી સઝા હોગી? અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે કે તુમને ઐસા ગુનાહ કિયા થા કે તેરે જિસ્મકે હર ટિશૂ (TISUE) (ઉઝ્વ) ને લઝ્ઝત પાઈ થી, આજ સઝા ભી હમ ઐસી દેંગે કે એક એક ટિશૂમેં બિચ્છૂકે ઝહરકો ડાલકર તુઝે તકલીફ પહોંચાએંગે.

હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે જો ગૈર મહરમકી તરફ નઝર ઉઠાતે હોંગે, જહન્નમમેં જાએંગે તો લોહેકી સૂઈયાં હોંગી, જહન્નમમેં ગરમ કરકે ઉનકી આંખોંમે સલાઈયાં ફેરી જાએગી.

જૈસી કરની વૈસી ભરની ન માને તો કરકે દેખ
જન્નત ભી હૈ દોઝખ ભી હૈ ન માને તો મરકે દેખ

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હમેં જો નેઅમતેં દી હૈં ઉનકો અગર હમ સહીહ ઈસ્તેમાલ કરેંગે તો વહાં દો બારહ બેહતર નેઅમતોંકે હકદાર બનેંગે, ઔર વો કૈસી નેઅમતેં હોંગી, અલ્લાહ ફરમાએંગે **"વલકુમ ફીહા મા તશતહી અન્ફુસુકુમ વ લકુમ ફીહા મા તદઊન"**. (પા. ૨૪, રૂ. ૧૮, હા-મીમ સિજદહ)

તર્જુમા : જો તુમહારે જીમેં આએગા, ક્યૂં કહા જાએગા? અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે મેરે બંદે દુનિયામેં તૂને મેરી મરઝીકો પૂરા કિયા, આજ મૈં તેરી મરઝીકો પૂરા કરૂંગા.

ગુનાહકી બાતિની તસ્વીર

હમારે અમલકી એક હૈ ઝાહિરી સૂરત, એક હૈ ઉસકે અંદરકી સૂરત, અંદરૂની સૂરત ઝાહિરકે મુતાબિક હોતી હૈ, ચુનાંચે હઝરત મૌલાના અશરફ અલી થાનવી (રહ.) ને ઈસ પર મુસ્તકિલ એક મઝમૂન લિખ્ખા, ઉસમેં ફરમાયા કે જો બંદા દૂસરોંકો ખ્વાહ મ ખ્વાહ તકલીફ પહોંચાતા હૈ દિલ દુખાતા હૈ, બાતિનમેં ઉસકી શકલ બિચ્છૂકી તરહ હોતી હૈ, જો બંદા માલકા હરીસ (લાલચી) હોતા હૈ, યા કિસી ઔર ચીઝકા, તો

હરીસ બંદેકે બાતિનકી શકલ કુત્તેકી તરહ હોતી હૈ, ક્યૂંકે કુત્તેમેં હિર્સ બહોત હોતી હૈ, દેખા હોગા કે કિતના હી બડા બેલ મરા પડા હો, એક કુત્તા ખા તો નહીં સકતા લેકિન ફિર ભી દૂસરે કુત્તેકો કરીબ નહીં આને દેગા, તો હરીસ બંદેકે બાતિનકી શકલ કુત્તેકી માનિંદ, ઔર બેશરમ ઈન્સાન જો ફહ્હાશીકા મુરતકિબ હોગા, ઝિનાકા મુરતકિબ હોગા, બાતિનમેં ઉસકી શકલ સુવ્વરકે માનિંદ, ઔર જો બંદા અય્યાર હોગા, જિસકો આજકી દુનિયામેં સ્માર્ટ (SMART) કેહતે હૈં. જો ઝૂઠ બોલકર દૂસરેકો મુત્મઈન કર દે, ઉલ્લૂ બના દે, તો જો અપને આપમેં સ્માર્ટ બનતે હૈં, ફરમાયા કે બાતિનમેં ઉસ બંદેકી શકલ બંદરકી હોગી, ક્યૂંકે બંદર ભી ચાલાક હોતા હૈ, ઔર ફરમાયા કે જિસ બંદેકે પાસ ઈલ્મ હો, લેકિન અમલ ન કરે ઉસકી શકલ બાતિનમેં ગધેકી તરહ હોગી; **કમષલિલ્ હિમારિ યહ્મિલુ અસ્ફારા.** (અલ્લાહુ અકબર કબીરા)

(પા. ૨૮, રૂ. ૧૧, આયત ૫)

ઈન્સાન કહાં બસ્તે હૈં?

બાતિનકી જો શકલ હૈ વો અલ્લાહવાલોંકો નઝર આતી હૈ, ચુનાંચે હઝરત મૌલાના અહમદ અલી લાહોરી (રહ.) ફરમાતે હૈં, કે એક મરતબા મૈં બાઝાર જા રહા થા તો મૈંને કિસી સાહિબે બસીરત શખ્સકો સામનેસે આતે હુએ દેખા, સલામ કિયા, ઉનહોંને પહેચાના, પહેચાનકર પૂછને લગે અહમદ અલી ઈન્સાન કહાં બસ્તે હૈં? મૈં હૈરાન હો ગયા, મૈંને ઈધર ઉધર દેખા, મૈંને કહા હઝરત યે બાઝાર બંદોંસે ભરા પડા હૈ ઈન્સાન હી તો હૈં, ઉનહોંને હૈરતકે સાથ એક નઝર ડાલી, કેહને લગે, યે સબ ઈન્સાન હૈં? ઉનકી બાતમેં ઐસી તાસીર થી કે મેરે ઉપર એક ખાસ કૈફિયત તારી હુઈ ઔર મુઝે બાઝાર કુત્તે, બિલ્લી, ખિન્ઝીરસે ભરા નઝર આયા, કોઈ કોઈ બંદા નઝર આતા થા, હઝરત ફરમાતે હૈં કે જબ મેરી કૈફિયત ઠીક હુઈ તો દેખા વો જા ચુકે હૈં.

હઝરત દર્સે કુરઆન દેતે થે ઔર દર્સે કુરઆનકે દરમિયાન કહા કરતે થે કે લોગો! માલિક તો સબકા એક, લેકિન માલિકકા કોઈ એક, માલિકકા કોઈ એક હઝારોંમેં નહીં મિલેગા, બલ્કે લાખોંમેં કોઈ મિલ જાએ તો મિલ જાએ.

ઐસે ભી લોગ થે

આજ વક્ત હૈ ગુનાહોંસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સામને મઆફી માંગકર ઉસકે મકબૂલ બંદે બન જાએં, હમ ખૂશ નસીબ હૈં કે ઝિંદગીમેં મોહલત મિલી હૈ, યે ભી એક નેઅમત હૈ ઉસ નેઅમતસે ફાઈદા ઉઠાકર આજકી મજલિસમેં હમ પિછલે તમામ ગુનાહોંસે સચ્ચી પક્કી તૌબા કર લેં.

પાંચોં ઉન્ગલિયાં બરાબર નહીં, હમ અગર કોતાહી કર બૈઠે હૈં તો ઈસ દુનિયામેં બડે બડે નેક લોગ ગુઝરે હૈં, ઐસે નેક ગુઝરે હૈં કે ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) અપની કિતાબ મકતૂબાતમેં ફરમાતે હૈં, કે ઈસ ઉમ્મતમેં ઐસી હસ્તિયાં ભી ગુઝરી હૈં કે ગુનાહ લિખનેવાલે ફરિશ્તેકો બીસ સાલ તક ઉનકે નામએ આમાલમેં ગુનાહ લિખનેકા મૌકા ન મિલા.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક (રહ.) ને ઉસ એક ઔરતકા તઝકિરા કિયા હૈ, જો હર બાતકે જવાબમેં કુરઆન પાકકી આયત પળ્હા કરતી થી, ક્યૂં? ઈસ લિયે કે ઉસકે દિલમેં ખૌફે ખુદા થા, કિયામતકે દીન પેશીકા ડર ઉસકે દિલમેં બૈઠ ગયા થા, વો કેહતી થી કે કુરઆન મજીદકે સિવા મેરી ઝબાનસે કોઈ ઔર અલ્ફાઝ હી ન નિકલે, મુઝે કિયામતકે દિન અલ્લાહકે સામને જવાબ દેના ન પડે, ઉનકી ભી ઝિંદગી દેખ લેં ઔર અપની ભી દેખ લેં, હમ તો ટરટર કરતે હૈં ઐસી બાત કરતે હૈં કે દૂસરેકા દિલ ચીરકર રખ દેતે હૈં.

સેબ ખાને પર ખૌફે ખુદા

ચુનાંચે એક બુઝુર્ગકિ બારેમેં લિખ્ખા હૈ કે વો નહેરકે કિનારે જા રહે થે, ઉનકો ભૂખ ભી લગી હુઈ થી, મગર ફકીર બંદે થે ખર્ચ કરનેકે લિયે પાસ કુછ થા નહીં, નહેરમેં એક સેબ દેખા જો બેહતા હુવા જા રહા થા ઉનહોંને સેબ લિયા ઔર ઉસકો ખા લિયા, ભૂકે બંદેકી તો સમઝ ભી કામ નહીં કરતી.

પેટ ન પય્યા રોટિયાં તો દે ગન્ના ખોટિયાં

ખાનેકે બાદ ખયાલ ગુઝરા કે યે સેબ તો મેરા નહીં થા, યે તો કિસી દૂસરેકા

થા, મૈંને બગૈર ઈજાઝત ખા લિયા, મુઝે ઉસ બંદેસે યા તો મઆફી માંગની હૈ યા કીમત અદા કરની હૈ, ચુનાંચે જિધરસે પાની આ રહા થા (સ્ટ્રિમ, STREAM), ઉધર જાને લગે, આગે કુછ દૂર જાનેકે બાદ દેખા કે એક બાગ હૈ, જિસમેં સેબકે દરખ્ત હૈં, સમઝ ગયે યહાંસે ગિરા હોગા, બાગકે માલિકસે મિલે, ઔર કહા કે મૈંને આપકે દરખ્તકા સેબ ખા લિયા હૈ લિહાઝા યા તો મઆફ કર દેં યા કીમત લે લેં, ઉસને કહા મઆફ તો મૈં નહીં કરતા, હાં કીમત અદા કર દો, કેહને લગે જો ભી કીમત હોગી મઝદૂરી કરકે દે દૂંગા, ઉસને કહા મેરી એક બેટી હૈ ગુંગી હૈ ઝબાનસે, આંખોંસે અંધી હૈ, કાનોંસે બેહરી હૈ, પાંવસે લૂલી લંગડી હૈ, લિહાઝા ઉસકે સાથ તુમ નિકાહ કરો ઔર સારી ઝિંદગી ઉસકી ખિદમત કરો ઉસકો ખૂશ રખ્ખો, યે કીમત દેની પડેગી.

ફિક્રમેં પડ ગયે મગર દિલને કહા કે દેખો યે મુજાહિદા બરદાશ્ત કરના આસાન, કિયામતકે દિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સામને મુઝિમ બનકર ખડા હોના યે બડા મુશ્કિલ કામ, આખિરકાર તૈયાર હો ગયે, નિકાહ હો ગયા, જબ વો અપની બીવીકે પાસ ગયે તો હૈરાન, ચાંદકા ટુકડા આંખેં ખૂબસૂરત, બોલનેવાલી, સુનનેવાલી, સમઝનેવાલી, હૈરાન હોકર ઉસસે પૂછા કે તુમ અપને બાપકી એક હી બેટી હો યા કોઈ ઔર ભી તુમહારી બહેન હૈ? ઉસને કહા મૈં એક હી બેટી હૂં, ખૈર રાત ગુઝર ગઈ, અગલે દિન સુસરસે મુલાકાત હુઈ, સુસરને પૂછા કે બતાઓ મહેમાનકો કૈસી પાયા? કહા આપને તો ફેજૂકેશન કુછ ઔર હી બતાઈ થી, મગર વો તો ઐસી નહીં, વો બહોત દાના, બીના, આપકે બતલાએ હુએ હર ઐબસે પાક હૈ, ઉનહોંને ફરમાયા, હાં! યે મેરી બેટી ઝાહિરી હુસ્નો જમાલ ભી રખતી થી ઔર બાતિની એ'તિબારસે ભી, હદીસકી આલિમા કુરઆનકી હાફિઝા હૈ, મૈં ચાહતા થા ઉસકે લિયે કોઈ ઐસા ખાવિંદ ઢૂંઢૂં કે જિસકે દિલમેં અલ્લાહકા ખૌફ હો, ક્યૂંકે જિસકે દિલમેં ખૌફે ખુદા ન હો વો બીવીકે હુકૂક સહીહ અદા નહીં કર સકતા, (ઈસી લિયે સૂરએ નિસાઅ પઢકર દેખે હર દૂસરી ચોથી આયતમેં ઈત્તકુલ્લાહ ઈત્તકુલ્લાહ હૈ, ક્યૂંકે અલ્લાહ તઆલા જાનતે હૈં કે જબ તક અલ્લાહ તઆલાકા ખૌફ દિલમેં પૈદા નહીં કરેંગે વો દૂસરોંકે હુકૂકકો સહીહ અદા નહીં કર સકેંગે) તો મૈં ચાહતા થા કે કોઈ ઐસા બંદા મિલતા, જબ તુમને એક સેબકી વજહસે મઆફી માંગી, તો મૈંને કહા ઉસકે દિલમેં ખૌફે ખુદા હૈ ઈસ લિયે મૈંને અપની બેટીકે લિયે તુમહેં ખાવિંદકે તૌર પર પસંદ કિયા, દોનોં સાથ

રેહને લગે, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉનહેં બેટા દિયા જિસકા નામ ઉનહોંને નોઅમાન રખ્ખા, યે નોઅમાન બડા હોકર ઈમામે આઝમ અબૂ હનીફા (રહ.) હુએ.

જબ માં ફાતિમા હોતી હૈં ઔર બાપ અલી મુર્તુઝા હોતે હૈં તો ઔલાદ હસન હુસૈન હોતી હૈં, દુનિયામેં ઐસે લોગ ભી ગુઝરે હૈં કે જિનહોંને અપની ઝિંદગી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી રઝાકે બિલકુલ મુતાબિક ગુઝારી ઔર વો ગુનાહોંસે ઐસે ડરતે થે જૈસે કોઈ શેરસે ડરતા હૈ, ગુનાહોંકે કરીબ ભી નહીં ભટકતે થે, ઈસ વજહસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મકબૂલ બંદોંમેં શામિલ થે.

રાસ્તે હૈં દો

આજ હમારે સામને દો રાસ્તે હૈં એક રાસ્તા અપની ખ્વાહિશાતકો પૂરી કરનેકા, યે ઐસા રાસ્તા હૈ કે જિસ પર ચલનેકે બાદ ઐસી સઝા મિલેગી કે જો હમારે વહમો ગુમાનસે ઝિયાદા ખતરનાક હોગી.

લમ્હોંને ખતાએં કી સદિયોંને સઝા પાઈ

ચંદ લમ્હોંકી ખતાકે ખાતિર સાલોં ઈન્સાન જહન્નમમેં જલે, યે કહાંકી અકલમંદી હૈ? અલ્લાહુ અકબર કબીરા, ઔર દૂસરા રાસ્તા યે હૈ કે ઈન્સાન ઝિંદગીકે ચંદ સાલ નેકી ઔર તકવાકે સાથ જાઈઝ ઔર હલાલકો ઈસ્તેમાલ કરનેમેં ગુઝારે ઔર ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે પાસ ઈસ તરહ જાએ કે ઉસકે મકબૂલ બંદોંમેં શામિલ હો જાએ, છોટીસી મિસાલ હૈ કે એક છોટે બચ્ચેકો અગર કહેંગે કે તુમહેં એક ટોફી ખિલા દેતે હૈં ઔર ઉસકે બદલે તુમહેં દો થપ્પડ લગાએંગે, વો છોટા બચ્ચા ભી યે ડીલ (DEAL) કરને પર તૈયાર નહીં હોગા, કહેગા કે નહીં મુઝે ટોફી નહીં ચાહિયે, કિતની અજીબ બાત હૈ હમ દુનિયાકી ઈન ચંદ ટોફી ઔર લઝ્ઝતોંકે ખાતિર, ઈસ લોલીપોપકી ખાતિર જહન્નમકી ઈતની બડી સઝાકા અપને આપકો મુસ્તહિક બના રહે હૈં, ક્યા હમ બચ્ચેસે ભી ગયે ગુઝરે હો ગયે?

સહાબા (રદિ.) ઔર હમારે અકાબિરકે દિલોંમેં આખિરતકા નકશા ઈસ તરહ જમ ગયા થા કે ઐસે કરૂંગા તો મેરે સાથ ઐસા હોગા, ઈસ લિયે ગુનાહોંસે બચતે થે, અલ્લાહકી શાન યે હૈ કે ઐસે બંદોંકે બડે કદરદાં હૈં.

ખૌફે ખુદા પર બાદલકા સાયા

ચુનાંચે એક નૌજવાન થા, ઉસકા દિલ એક બાંદીસે લગ ગયા ઉસકી તલાશમેં રેહને લગા, કે મુઝે કોઈ મૌકા મિલે તાકે સૂરતે હાલ બતા સકૂં, એક દિન વો કામ કરનેકે લિયે નિકલી, રાસ્તેમેં મિલ ગઈ, ઉસને ઉસે રોકા, ઔર કહા કે દેખો મેરે દિલમેં તુમહારે સાથ ઐસા તઅલ્લુક હો ગયા હૈ કે મૈં તુમહારે બગૈર રેહ નહીં સકતા, મૈં તુમસે મિલના ચાહતા હૂં, ઉસકે જવાબમેં ઉસ નેક ખાતૂનને કહા કે દેખો! તુમકો જિતની મુહબ્બત મુઝસે હૈ મુઝે ઉससે ઝિયાદા મુહબ્બત તુઝસે હૈ લેકિન મૈં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે ડરતી હૂં, ઐસે ઈખ્લાસકે સાથ ઉસને બાત કી કે ઉસકે દિલકી દુનિયા બદલ ગઈ, સોચને લગા કે ઈસ હરામ મુહબ્બતકો છોડો ઔર ચલો ઈલ્મ હાસિલ કરેં, નેકી ઔર તકવાવાલી ઝિંદગી ગુઝારેં, ચુનાંચે જિસ બસ્તીમેં જિધર ઉલમા રેહતે થે વહાં જાને લગા, રાસ્તેમેં એક બડે મિયાં મિલ ગયે, બાતોંસે પતા ચલા કે દોનોંકો કરીબ કરીબ જાના હૈ, ફૈસલા કિયા કે સાથ સફર કરતે હૈં, અલ્લાહકી શાન! ગરમીકા દિન થા, ચિલચિલાતી ધૂપ થી, મગર બાદલને સાયા કર દિયા, નૌજવાન સોચને લગા કે બડે મિયાંકી બરકતસે સાયા હૈ, ઔર બડે મિયાં સમઝતે રહે કે મેરી વજહસે નૌજવાન પે સાયા હૈ, ચલતે ગયે, અલ્લાહકી શાન કે જહાં રાસ્તે અલગ હોને થે, તો ક્યા દેખા કે બાદલ નૌજવાનકે સાથ સાયા કર રહા હૈ, તો બડે મિયાંને કહા, નૌજવાન તેરા કૌનસા અમલ અલ્લાહકો પસંદ આયા કે અલ્લાહને તુઝે યે નેઅમત અતા ફરમાઈ? ઉસને કહા મૈં તો ગુનેહગાર હૂં, ઔર તૌબાકી નિય્યતસે ચલ પડા હૂં, લેકિન મેરા અલ્લાહ કિતના કદરદાં, કિતના મહેરબાન હૈ, કે ઉસને મુઝે આખિરતકી ગરમીસે બચાના તો થા હી, તૌબાકી બરકતસે દુનિયાકી ગરમીસે ભી મુઝે બચાનેકા ઈન્તિઝામ કર દિયા.

મૈદાને મેહશરકે આઠ ગવાહ

એક બાત ઝરા સુન લીજિયે, કિયામતકે દિન હર ઈન્સાનકે ગુનાહોં પર આઠ ગવાહ પેશ હોંગે.

પેહલા ગવાહ : અલ મકાન : જિસ જગહ બંદેને ગુનાહ કિયા હોગા, વો જગહ વો ઝમીનકા ટુકડા કિયામતકે દિન ઉસકે ખિલાફ ગવાહી દેગા, **યવ્મઈઝિન્ તુહદ્દિષુ અખ્બારહા બિઅન્ન રબ્બક અવ્હા લહા.** અલ્લાહ તઆલા ઝમીનકો ઓર્ડર જારી કરેંગે, ઔર ઝમીન ખબરેં નશ્ર કરેગી, ઔર આજ ઉસકા સમઝના આસાન હૈ દેખો વિડિયો કેમેરે હૈં ઔર અબ તો સેલફોનમેં ભી કેમેરે આ ગયે, હર ઝર્રા ઝમીનકા અલ્લાહકે હુકમસે કેમેરા બનતા હૈ, જહાં હમ ગુનાહ કરતે હૈં ઉસી જગહ ઝમીન ઉસકા ફોટો ઉતાર લેતી હૈ, મહેફૂઝ કર લેતી હૈ, કિયામતકે દિન ઝમીનકે ટુકડે ગવાહી દેંગે, જિનહોંને ઈબાદતેં કી હોંગી, વો ઝમીનકે ટુકડે ઉનકી ઈબાદતોંકી ગવાહી દેંગે, ઔર જિનહોંને ગુનાહ કિયે હોંગે તો વો ઝમીનકે ટુકડે ઉનકે ગુનાહોં પર ગવાહ બન જાએંગે.

દૂસરા ગવાહ : વઝ્ ઝમાન : વો દિન ભી ગવાહી દેગા જિસ દિન ગુનાહ હમ કરેંગે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે, **વ શાહિદિંવ્ વ મશ્હૂદ** વો ગવાહી દેગા, હદીસે પાકમેં આતા હૈ **યુનાદી કુલ્લ યવ્મિન.** હર દિન નિદા દેતા ઔર પુકારતા ઔર કેહતા હૈ અય ઈન્સાન **અન યવ્મુન્ જદીદ** મૈં નયા દિન હૂં, **વ અન ફીમા તઅ્મલુ ફિય્ય શહીદ** મેરે ઉસ દિનમેં જો તૂ અમલ કરેગા મૈં કિયામતકે દિન તેરા ગવાહ બનૂંગા, તો દિન ભી ગવાહી દેગા.

તીસરા ગવાહ : વલ્લિસાન : ઈન્સાનકી ઝબાન ; અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **યવ્મ તશ્હદુ અલય્હિમ અલ્સિનતુહુમ.** (પા. ૧૮, રૂ. ૯, આ. ૨૪)

કિયામતકે દિન ઉનકી ઝબાન ગવાહી દેગી, આજ ઘંટોં ગપ્પે મારતે હૈં, હંસાનેકી ખાતિર ફહશ લતીફે સુનાતે હૈં, ઝૂઠે લતીફે સુનાતે હૈં ઔર ભૂલ જાતે હૈં ઈસ બાતકો કે કલ કિયામતકે દિન ઈસકા જવાબ દેના પડેગા.

આજ કિસીકો ઝબાનસે કમીના કેહના આસાન, ઝલીલ કેહના આસાન, બેઈમાન કેહના આસાન, કલ કિયામતકે દિન ઉસકો સાબિત કરના યે ઈન્તિહાઈ મુશ્કિલ કામ, અલ્લાહ પૂછેંગે બતા તૂને કમીના ક્યૂં કહા થા? તૂને ફલાંકો ઝલીલ ક્યૂં કહા થા? અલ્લાહ તઆલાકા પૂછ લેના કોઈ છોટીસી બાત નહીં હૈ, ક્યા હોગા ઉસ વક્ત હમારા હાલ!

કિતાબોંમેં લિખ્ખા હૈ કે હઝરત ઈસા (અલૈ.) ઔર ઉનકી ઉમ્મત પેશ હોગી, તો અલ્લાહ તઆલા ઈસાઈયોંસે પૂછેંગે કે તુમને મેરે સાથ કિસીકો શરીક ક્યૂં કિયા? તો વો હઝરત ઈસા (અલૈ.) કી તરફ ઈશારા કરેંગે, કે ઉનહોંને હમેં કહા થા કે મુઝે અલ્લાહકે સાથ માબૂદ બના લો, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હઝરત ઈસા (અલૈ.) સે પૂછેંગે **અઅન્ત કુલ્ત** (સૂ. માઈદહ, આ. ૧૧૫) ક્યા આપને કહા થા? શાહ અબ્દુલ કાદિર જીલાની (રહ.) લિખતે હૈં કે **અઅન્ત કુલ્ત** ઈસ ફરમાને શાહી પર ઈતની હૈબત હોગી કે જિસ તરહ બંદેકો પસીના આ જાતા હૈ, હઝરત ઈસા (અલૈ.) કે હર બાલકી જડસે ખૂનકા કતરા નિકલ આએગા. (તફસીરે મઝહરીમેં યે કૌલ અબૂ રવકકી તરફ મન્સૂબ હૈ સ. ૪૬, જિ. ૪, મુતરજિમ) તો જિસ દિન અંબિયા થર્રાતે હોંગે, ઉસ દિન અગર હમસે પૂછા ગયા બતા ઉસકો કમીના ક્યૂં કહા? ઝલીલ ક્યૂં કહા? બે ઈમાન ક્યૂં કહા? તો હમ ક્યા જવાબ દેંગે?

ચોથા ગવાહ : વલ અરકાન : ઈન્સાનકે જિસ્મકે બાકી આ'ઝા હાથ, પાંવ યે ભી ગવાહી દેંગે, **તુકલ્લિમુના અય્દીહિમ વ તશહદુ અર્જુલુહુમ્ બિમા કાનૂ યક્સિબૂન.** (પા. ૨૩, યાસીન, આ. ૬૫) હાથ ભી ગવાહી દેગા, રાન ભી ગવાહી દેગી, કે ક્યા ગુનાહ કિયે થે? ઉનકી ગવાહી સુનકર ઈન્સાન પરેશાન હોકર કહેગા? **લિમ શહિત્તુમ્ અલય્ના** તુમ મેરે ખિલાફ ક્યૂં ગવાહી દેતે હો? તુમહારી લઝ્ઝતકી ખાતિર તો મૈંને કામ કિયા થા, વો જવાબ દેંગે **અન્તકનલ્લાહુલ્લઝી અન્તક કુલ્લ શય્ઈન.** ઉસી અલ્લાહને આજ હમેં બોલનેકી તાકત અતા કી જિસ અલ્લાહને સબકો ગોયાઈ અતા ફરમાઈ, અલ્લાહ ફરમાતે હૈં **વમા કુન્તુમ તસ્તતિરૂન અંય્ યશહદ અલય્કુમ્ સમ્ઉકુમ વલા અબ્સારુકુમ્ વલા જુલૂદુકુમ.** (પા. ૨૪, રૂ. ૧૭, આ. ૨૨)

તુમ તો ગુનાહ કરતે હુએ અપને કાનોંસે આંખોંસે જિસ્મકે આ'ઝાસે પરદા કરતે હી નહીં થે, કે તુમહારે ખિલાફ તુમહારે કાન ગવાહી દેંગે, આ'ઝાસે ગુનાહ કરતે હૈં વોહી આ'ઝા કિયામતકે દિન સુલતાની ગવાહ બન જાએંગે, તો યે આ'ઝા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ખુફિયા પોલીસ હૈં જો દરબારમેં રિપોર્ટ પેશ કર દેગી કે હમ ગવાહ હૈં ઉસને યે કિયા થા.

પાંચવાં ગવાહ : વલ મલકાન : ઔર દો ફરિશ્તે, **ઈન્ન અલય્કુમ લહાફિઝીન કિરામન્ કાતિબીન યઅ્લમૂન મા તફ્અલૂન.** (પા. ૩૦, રૂ ૭, આ. ૧૨)

દો ફરિશ્તે મુતઅય્યન હૈં, એક નેકી લિખનેવાલા, એક ગુનાહ લિખનેવાલા, જો હમ કર રહે હૈં ઉસકી બાકાઈદા શીટ રોલ (SHEET RULL) તૈયાર હો રહી હૈ.

છઠ્ઠા ગવાહ : વદ્ દીવાન : વો નામએ આમાલ જો ફરિશ્તે લિખ રહે હૈં તો ઝબાન ભી ગવાહી દેગી ઔર નામએ આમાલ ભી દિખાએ જાએંગે, ચુનાંચે જબ મુજરિમ આદમી પેશ કિયા જાએગા ઔર નામએ આમાલ દેખેગા તો કહેગા **યા વય્લતના માલિ હાઝલ્ કિતાબ** હાએ મેરી બદબખ્તી, યે કૈસા નામએ આમાલ હૈ? **લા યુગાદિરુ સગીરતંવ્ વલા કબીરતન્ ઈલ્લા અહ્સાહા** કોઈ છોટા બડા ગુનાહ ઐસા નહીં જો ઉસમેં લિખ્ખા ન ગયા હો, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ફરમાતે હૈં **વ વજદૂ મા અમિલૂ હાઝિરા** જો કિયા હોગા, સામને હાઝિર પાએંગે, **વલા યઝ્લિમુ રબ્બુક અહદા.**
(પા. ૧૫, રૂ. ૧૮, આ. ૪૯)

તેરા રબ કિસી પર ઝુલ્મ નહીં કરેગા. તભી તો જહન્નમમેં જાતે હુએ ફરિશ્તે પૂછેંગે, ક્યા ડરાનેવાલા ઔર સમઝાનેવાલા કોઈ નહીં થા? કહેંગે સમઝાનેવાલા તો આયા થા **લવ્ કુન્ના નસ્મઉ** અય કાશ હમ અગર સુનતે **અવ્ નઅ્કિલુ** ઔર અગર હમારે દિમાગમેં અકલકી રત્તી હોતી **મા કુન્ના ફી અસ્હાબિ સ્સઈર** હમ જહન્નમવાલે ન બનતે, તો યે નામએ આમાલ કિયામતકે દિન પેશ કિયા જાએગા.

સાતવાં ગવાહ : (બાત કરતે હુએ ઘભરાહટ હો રહી હૈ) **નબિય્યુલ ઈન્સિ વલ જાન :** અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મહેબૂબ ગવાહ હોંગે, ચુનાંચે હદીસે પાકમેં આતા હૈ, જો આમાલ બંદા કરતા હૈ ફરિશ્તા વો આમાલ નબી (અલૈ.) કી ખિદમતમેં પહોંચા દેતે હૈં ઔર કિયામતકે દિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત નબી (અલૈ.) સે ગવાહી માંગેંગે, ફરમાયા **ફકય્ફ ઈઝા જિઅ્ના મિન્ કુલ્લિ ઉમ્મતિંમ્ બિશહીદિંવ્ વ જિઅ્ના બિક અલા હાઉલાઈ શહીદા.** (પા. ૫, રૂ. ૩, આ. ૪૧)

જો ખૂદ હમારી શફાઅત કરેંગે ઔર જિનકી શફાઅતસે મગફિરત હોગી, અગર ઉનસે ગવાહી માંગ લી ગઈ, તો હમારા ક્યા હોગા? ઔર અગર હમારા ચેહરા ભી નબીકે ચેહરેકે મુતાબિક ન હો તો ફિર ક્યા મુંહ દિખાએંગે?

આગા! રીશ મી તરાશી

એક શાઈર થા, જિસકા નામ મિરઝા બેદલ થા, ઉસને એક અચ્છા શઅર કહા, તો ઈરાનકે એક બંદાકો વો શઅર અચ્છા લગા, ઉસને સોચા કે ઉસ શાઈરસે મુલાકાત કરની ચાહિયે, જબ વો આયા તો દેખા કે વો શાઈર બૈઠા હુવા અપની દાઢી મુંડા રહા હૈ, ઉસને એક ઠંડી આહ ભરી, કે ઉસને તો રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી મુહબ્બત પર ઈસ કદર ઉમદા શઅર કહા ઔર ફિર ભી રીશ (દાઢી) તરાશ રહા હૈ, તો મિરઝા બેદલને કહા કે આગા! રીશ મી તરાશી, ઉસને કહા.

બલે રીશ મી તરાશમ
વલે દિલ કસે નમી ખરાશમ

દાઢી મુંડા રહા હૂં લેકિન કિસીકા દિલ તો નહીં ચીર રહા હૂં, તો ઈસ પર ઉનહોંને કહા, બલે દિલે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મી ખરાશી, કે અલ્લાહકે બંદે તૂ તો સરવરે કાઈનાત (સ.અ.વ.) કે દિલકો ખરાશ રહા હૈ ઔર ઉનકો દુઃખ પહોંચા રહા હૈ.

હદીસે પાકમેં આતા હૈ, એક બંદા બગૈર દાઢી નબી (અલૈ.) કે સામને આયા થા, મહેબૂબને ચેહરા ફેર લિયા થા.

મહેબૂબકે સામને રૂસ્વા ન કીજિયે

તો જબ બંદાકે બુરે આમાલ આપ (સ.અ.વ.) કે સામને પેશ હોતે હોંગે તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મહેબૂબકો કિતના દુઃખ હોતા હોગા, કે મેરે ઉમ્મતીને મેરી રાતકે આંસૂઓંકી કદર નહીં કી, ઈસ લિયે અલ્લાહવાલે મઆફી માંગતે થે, અય અલ્લાહ કિયામતકે દિન નબી (અલૈ.) કે સામને હિસાબ ન લેના, શેખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની (રહ.) કે હાલાતે ઝિંદગીમેં લિખ્ખા હૈ દુઆ માંગતે રહે અલ્લાહ મેરી ખતાઓંકો મઆફ કર દે, ગુનાહોંકો મઆફ કર દે, મઆફ કર દે, ઔર ફિર આખિરમેં કેહને લગે અય અલ્લાહ અગર તેરા ફૈસલા હૈ કે મઆફ નહીં કરના હૈ, તો અય અલ્લાહ કિયામતકે દિન મુઝે અંધા ખડા કર દેના તાકે તેરે મહેબૂબકે સામને મુઝે

શરમિંદગી ન હો, અલ્લામા ઈકબાલને કિસ દર્દે મુહબ્બતસે કહા.

તૂ ગની અઝહર દો આલમ મન ફકીર
રોઝે મેહશર ઉઝરહાએ મન પઝીર
ગર તૂ બીની હિસાબમ નાગુઝીર
અઝ નિગાહે મુસ્તફા પિન્હા બગીર

અય અલ્લાહ તૂ ગની હૈ, મૈં ફકીર હૂં, કિયામતકે દિન મેરે ઉઝર કુબૂલ કર લેના ઔર અગર તેરા ફૈસલા હો કે હિસાબ ઝરૂર લેના હૈ, તો અય અલ્લાહ નિગાહે મુસ્તફા (સ.અ.વ.) સે ઓઝલ કરકે મેરા હિસાબ લેના તાકે ઉનકે સામને શરમિંદા ન હોના પડે.

આઠવાં ગવાહ : ઈસસે ભી ઊંચા અલ્લાહુ અકબર કબીરા! વો કૌનસા? **અર્રહમાન : અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત, સુનિયે! કુરઆને અઝીમુશ્શાનમેં અલ્લાહ ફરમાતે હૈં વલા તઅ્મલૂન મિન અમલિન્ ઈલ્લા કુન્ના અલય્કુમ શુહૂદા.**

(પા. ૧૧, રૂ. ૧૨, આ. ૬૧)

જો તુમ અમલ કરતે હો, કિયામતકે દિન હમ ઉસકે ઉપર ગવાહ, જિસ પરવરદિગારસે હમેં મગફિરત માંગની હૈ, મઆફી માંગની હૈ, વો પરવરદિગાર કુરઆન મજીદમેં ફરમાતા હૈ કે જો અમલ તુમ કર રહે હો મૈં ગવાહ હૂંગા કિયામતકે દિન, ઉસ દિન હમારા ક્યા હોગા? ઈસ લિયે આજ ઈસ મહેફિલમેં સચ્ચે દિલસે પિછલે ગુનાહોંસે તૌબા કરેં ઔર આઈન્દા નેકોકારીકી ઝિંદગી ગુઝારનેકા પક્કા ઈરાદા કરેં, વક્ત હૈ ઈસસે ફાઈદા ઉઠા લીજિયે, આજ અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકી નઝર પડ ગઈ, તો સબ ગુનાહોંકો અલ્લાહ તઆલા નેકિયોંમેં બદલ દેગા.

દરિયાએ રહમતમેં ગોતા તો લગાએં

કેહતે હૈં કે એક આદમી નજાસત (નાપાકી) મેં લિપટા હુવા થા, દરિયાકે કિનારે જા પહોંચા, ઔર ખડા દરિયાકો દેખ રહા થા, દરિયાને પૂછા અય બંદે કિનારે પર ઈતની દેરસે ખડે હો, ક્યૂં મેરે અંદર નહીં આતે? ઉસને કહા કે બહોત

નજાસત લગી હૈ, નજાસતસે ભરા હુવા હૂં, મૈં તેરે અંદર છલાંગ લગાઉં તો તેરા પાની કહીં નજિસ (નાપાક) ન હો જાએ, દરિયાને મુસ્કુરાકર કહા કે બેહતા પાની હૈ તેરે જૈસે સેકડોં ભી આ જાએં, ઔર મુઝમેં છલાંગ લગાએં, મૈં તુઝે ભી પાક કર દૂંગા ઔર ખૂદ ભી પાક રહૂંગા, મૈં દરિયા હૂં, અગર દરિયાકી યે સિફત હૈ તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે દરિયાએ મગફિરતકા ક્યા કેહના, આજ વક્ત હૈ હમ રહમતકે દરિયાકે કિનારે પર હૈં, એક છલાંગ લગાએં સચ્ચી તૌબાકી નિય્યતકે સાથ, ઔર અલ્લાહસે દુઆ માંગેં, મેરે મૌલા આઈન્દા ગુનાહોંસે હમારી હિફાઝત ફરમાના, અય અલ્લાહ આપને કુરઆન મજીદમેં શયતાનકો મુખાતબ કરકે ફરમાયા ઈન્ન ઈબાદી લય્સ લક અલયૂહિમ સુલ્તાન. (પા.૧૫, રૂ. ૭, આ. ૬૫)

અય શયતાન મેરે કુછ બંદે ઐસે હૈં જિસ પર તેરા દાવ નહીં ચલ સકેગા, અલ્લાહ હમ કમઝોર હૈં આપ હમેં બચા લીજિયે, આપ હમારી હિફાઝત ફરમા દીજિયે.

રાબિઆ બસરિયા અલ્લાહકી નેક બંદી તહજ્જુદમેં દુઆ માંગતી થી, કે અય અલ્લાહ જિસ તરહ આપને આસમાનકો ઝમીન પર ગિરનેસે રોક દિયા, અલ્લાહ શયતાનકો મુઝ પર મુસલ્લત હોનેસે રોક દીજિયે.

અલ્લાહ તઆલાકે સામને મઆફી માંગેં, ઔર યે વાસ્તા દેં કે અય અલ્લાહ આપકી તૌફીકસે કલિમહ તો પઢ લિયા અબ કલિમહકી લાજ રખ લીજિયે, હમારે પાસ કુછ નહીં હૈ, અમલ દિખાનેકે કાબિલ નહીં, હમ અગર જી રહે હૈં કસમ ખાકર કેહતે હૈં તેરી સિફતે સત્તારીકે સદકે જી રહે હૈં, અલ્લાહ અગર તૂ ન છુપાતા તો હમ ચેહરા દિખાનેકે કાબિલ ન હોતે, હમ ઝિંદગી ગુઝારનેકે કાબિલ ન હોતે, અય મૌલા જબ આપને દુનિયામેં સત્તારી ફરમા દી હૈ અબ આખિરતમેં ભી સત્તારી ફરમા દીજિયે, આખિરતમેં ભી મહેરબાની ફરમા દીજિયે.

અમલકે અપને કિસાસ ક્યા હૈ
બજુઝ નદામતકે પાસ ક્યા હૈ
રહે સલામત તુમહારીં નિસ્બત
મેરા તો બસ આસરા યેહી હૈ

ટૂટે દિલકી આહો ઝારી

અય અલ્લાહ આપ મહેરબાની ફરમા દીજિયે, આજકી ઈસ મહેફિલમેં હમારે તમામ ગુનાહોંકો મઆફ ફરમાકર હમેં ભી અપને મકબૂલ બંદોંમેં શામિલ ફરમા લીજિયે, અય અલ્લાહ આપને હઝરત મૂસા (અલૈ.) ઔર હઝરત હારૂન (અલૈ.) કો ફિરઔનકી તરફ ભેજા, ઔર યે વોહી ફિરઔન હૈ જો કેહતા થા અ-ન રબ્બુકુમુલ આ'લા અપની બડાઈકા ફકરા બોલતા થા, અય અલ્લાહ ઐસે બંદેકે પાસ ભેજા, ઔર આપને દોનોં નબીકો ફકૂલા લહૂ કવ્લન્ લય્યિના. (પા. ૧૬, રૂ. ૧૧, આ. ૪૪) કી હિદાયત દી, જાઓ ઉસકે પાસ નરમ બાત કરના, અય મેરે મૌલા જબ ઉસ બંદેકે સાથ નરમીકા મઆમલા ફરમાતે હૈં જો અ-ન રબ્બુકુમુલ આ'લા કેહતા થા, તો હમ તો આપકે વો બંદે હૈં જો રોઝ સિજદેમેં સર ડાલકર સુબ્હાન રબ્બિયલ્ અઅ્લા કેહતે હૈં, અય અલ્લાહ અપને બંદોંકો રૂસ્વા ન કરના, ઉનકી પકડ ન કરના, મેરે મૌલા યે તેરી વહદાનિયતકી હર દિન ગવાહી દેતે હૈં રોઝ કેહતે હૈં સુબ્હાન રબ્બિયલ અઅ્લા મહેરબાની ફરમા દીજિયેગા, રબ્બે કરીમ કોઈ બંદા મંદિરસે નિકલ કરકે જહન્નમમેં ડાલ દિયા ગયા ઉસ પર કોઈ હસરત નહીં, હસરત તો ઉસ પર હૈ કે અલ્લાહકે ઘરમેં આયા ફિર તૌબા ન કર પાયા ઔર ઉસકો મસ્જિદસે નિકાલકર જહન્નમમેં ડાલ દિયા, અય અલ્લાહ તેરે ઘરસે નિકલકર જહન્નમમેં નહીં જાના ચાહતે, વો અંધા ફકીર માંગતા ફિર રહા થા, એક દરવાઝા પર જાકર સદા લગાઈ, મગર કોઈ આવાઝ નહીં આઈ, તો કેહને લગા કિસ બખીલકા દરવાઝા હૈ કોઈ જવાબ નહીં દેતા, કિસીને કહા ઓ ખુદાકે બંદે! યે મસ્જિદ હૈ અલ્લાહકા ઘર હૈ, અંધે ફકીરને જબ સુના પ્યાલેકો ઝમીન પર મારકર તોડ દિયા, ઔર કેહને લગા કે મૈં અલ્લાહકે દરપે આ ગયા હૂં અબ મૈં કિસી દૂસરેસે નહીં માંગૂંગા, અય મૌલા હમ તેરે દરપે આકર બૈઠે હૈં અબ કિસી દરપે નહીં જાના ચાહતે, મહેરબાની ફરમા દીજિયે, હમારે પિછલે ગુનાહોંકો મઆફ કરકે અલ્લાહ હમેં ભી અપને મકબૂલ બંદોંમેં શામિલ ફરમા દીજિયે.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

મુનાજાત

મૈં તેરે સામને ઝુક રહા હૂં ખુદા
મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા

મૈં ગુનેહગાર હૂં મૈં સિયાહકાર હૂં
મૈં ખતાકાર હૂં મૈં સઝાવાર હૂં

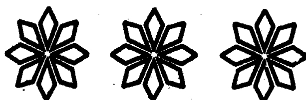
મેરે સિજદોંમેં તેરી હી હમ્દો સના
મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા

મેરી તૌબા હૈ તૌબા અય મેરે ઈલાહ
મુઝ ગુનેહગારકો તૂ ન દેના સઝા

મેરી આહોંકો સુન લે અય હાજત રવા
મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા

મૈં તો ગફ્ફાર હૂં તૂને ખૂદ હી કહા
નહીં કોઈ નહીં હૈ શેહબાઝકા

બખ્શ દૂંગા તુઝે યે હૈ વાદા તેરા
મેરા કોઈ નહીં અલ્લાહ તેરે સિવા

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

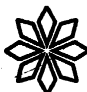
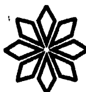
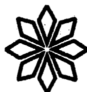
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ તૂબૂ ઈલલ્લાહિ તવ્બતન્ નસૂહા)

તોબા ન કરનેકે અસ્બાબ

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નકશબંદી મુજદિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

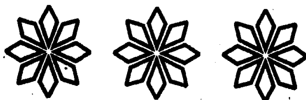
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

ઈન્સાન કભી કભી સોચતા હૈ કે અગર મૈં તૌબા કરૂં તો ક્યા ફાઈદા? ક્યૂંકે ફિર ગુનાહ કર બૈઠૂંગા, મૈં તૌબા પર જમ નહીં સકતા, ઉસકી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસે કોઈ કહે અગર મૈં નહાઉંગા ફિર ભી પસીના તો આએગા, લિહાઝા નહાનેસે ક્યા ફાઈદા? તો હર બંદા ઉસકો કહેગા કે બેવકૂફ! અભી જો પસીના હૈ, બદબૂ હૈ, અભી તો નહાકર સાફ હો જા, અગર ફિર પસીના આ ગયા તો ફિર નહા લેના, ઈસી તરહ ઈસ વક્ત જો ગુનાહોંકા પસીના હમારે દિલો દિમાગ ઔર જિસ્મ પર આયા હુવા હૈ, હમ તૌબાકા ગુસલ કરકે ઉસકો ખતમ કરવાલેં, અગર તૌબાકે બાદ ભી ગુનાહ સરઝદ હો ગયા, તો હમ ફિર તૌબા કર લેંગે, બારબાર તૌબા કરતે રહેંગે

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

તૌબા ન કરનેકે અસ્બાબ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા. અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ, બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ
યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ તૂબૂ ઈલલ્લાહિ તવ્બતન્નસૂહા.
(પા. ૨૮, રૂ. ૧૯, આ. ૮)

ઔર દૂસરી જગહ ફરમાયા
વ તૂબૂ ઈલલ્લાહિ જમીઅન્ અય્યુહલ્ મુઅ્મિનૂન લઅલ્લકુમ્ તુફ્લિહૂન.
(પા. ૧૮, રૂ. ૧૦, આ. ૩૧)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

સરાપા ખૈર હી ખૈર

ઈબ્તિદાએ પૈદાઈશસે લેકર ઈન્તિહાએ ઉમ્ર તક, ગુનાહોંસે પાક રેહના, યે ફરિશ્તોંકા કામ. પૂરી ઝિંદગી મઅસિયત (ગુનાહ) કરતે રેહના, યે શયતાનકા કામ, ઔર ગુનાહકે કરને પર નદામત ઔર શરમિંદગીકે સાથ તૌબા કર લેના, યે હૈ

ઈન્સાનકા કામ. જો સરાપા ખૈર વો ફરિશ્તે, જો સરાપા શર વો શયતાન, ઔર જો ખૈર ઔર શરકા મજમૂઆ, વો હૈ હઝરતે ઈન્સાન

રૂહ ઔર દિલકા હાલ

ઈન્સાનકી હાલત ઔર કૈફિયત બદલતી રેહતી હૈ, દિલકો દિલ ઈસી લિયે કેહતે હૈં કે ઉસકી હાલત બદલતી રેહતી હૈ, કભી તો ઈન્સાન ઐસા બન જાતા હૈ જૈસે અલ્લાહકા બડા વલી હો, ઔર કભી ઐસા કે જૈસે પક્કા ફાસિક ઔર ફાજિર હો, આસમાનકો આપને દેખા હોગા કે કભી આસમાનકા મતલઅ બિલકુલ સાફ હોતા હૈ, ઔર કભી ઘનઘોર ઘટા છાઈ હોતી હૈ, ઈસી તરહ ઈન્સાનકે દિલ ઔર રૂહકા હાલ હૈ કે કભી તો અનવારસે મુનવ્વર ઔર કભી ઝુલ્મતસે મુતાસ્સિર, લિહાઝા જબ ઉસકે સીનેમેં નૂર હોતા હૈ, તો નમાઝમેં, તિલાવતમેં દિલ લગતા હૈ, દુઆ માંગનેકા દિલ કરતા હૈ, ઔર જબ કભી ઝુલ્મતકા અસર હોતા હૈ તો તમન્ના કરતા હૈ કે મુઝે ગુનાહકા મૌકા મિલ જાએ, લેકિન જબ કોઈ શખ્સ અપને આપ પર મુહબ્બત કરતા હૈ, રૂહ ઔર દિલકો બનાનેકી જદ્દો જહદ ઔર કોશિશ કરતા હૈ, તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસકો શરીઅત પર ઈસ્તિકામત નસીબ ફરમાતે હૈં, ઔર નફસકો મુત્મઈન્નહ બના દેતે હૈં, ઉસકે બાદ ગુનાહોંસે ઉસકા દિલ ઈસ તરહ ઘભરાતા હૈ, જિસ તરહ ઝહરસે બંદા ઘભરાતા હૈ, બલ્કે ગુનાહકે નામસે ભી મોમિન ઘભરાને લગતા હૈ, ઔર હર વક્ત ઉસકો અલ્લાહ તઆલાકા ખૌફ ઔર ડર લાહિક રેહતા હૈ.

મઈય્યતકા ઈસ્તેહઝાર

બાહિર મુલ્કોંમેં બડે બડે સ્ટોર હોતે હૈં, લાખોં કરોડોંકી ચીઝેં વહાં (Open) સામને હોતી હૈં, ફિર ભી કોઈ ચોરી નહીં કરતા, ઈસ લિયે કે હર બંદેકો પતા હોતા હૈ કે સીક્યોરિટી નિઝામ ઝબરદસ્ત મુસ્તહકમ (મઝબૂત) હૈ, માલિકે દુકાન વીડિયો (Video) કી આંખસે હર ચીઝકો દેખ રહા હૈ, અગર હમને કોઈ ચીઝ ઉઠાઈ ઔર ઉસને હમસે વો ચીઝ પકડ લી, તો ઝલીલ ઔર રૂસ્વા

હો જાએંગે, તો ઝિલ્લતકે ખૌફસે કોઈ ઐસા નહીં કરતા.

ઈસી તરહ બીવીકો પતા હો કે ખાવિંદ દેખ રહા હૈ તો વો કભી ગૈર મર્દકી તરફ આંખ ઉઠાકર નહીં દેખ સકતી, મુરીદકો પતા હો કે શેખ દેખ રહા હૈ તો કભી ગૈર-મહરમકી તરફ નઝર નહીં ઉઠાએગા, ચોરકો પતા હો કે માલિક દેખ રહા હૈ, કભી ચોરીકી કોશિશ નહીં કરેગા, માલૂમ હુવા કે ઈન્સાની ફિતરત યે હૈ કે જબ કિસીકે સાથ હોને ઔર દેખનેકા ખયાલ હોતા હૈ તો ગુનાહસે બચતા હૈ, ઈસી તરહ અગર હર વક્ત અલ્લાહ પાકકે સાથ હોને, અલ્લાહકે હર વક્ત દેખનેકા ઔર ગુનાહકા ઈસ્તેહઝાર હો તો ગુનાહોંસે બચના આસાન હો જાતા હૈ, લેકિન આજ જિસ ચીઝકી કમી હૈ વો હૈ અલ્લાહ તઆલાકી મઈય્યતકા ઈસ્તેહઝાર ન હોના, વો અગર હો તો ઈન્સાન ગુનાહોંસે બચ જાએ, ઔર ઉસકે લિયે બચના મુશ્કિલ ન રહે.

મોમિનકી ખૂશી

હમ અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરતે હૈં કે કભી ભી કિસી વાયરકો હાથ નહીં લગાયા, અગર લગાતે તો મર હી જાતે, બિલકુલ મોમિનકા યેહી મઆમલા ગુનાહોંકે બારેમેં હૈ કે વો યે નહીં તલાશ કરતા કે મૈંને તો કભી ગુનાહ હી નહીં કિયા, નહીં નહીં, બલ્કે વો અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરતા હૈ કે મેરે મૌલા તૂને આજકા દિન ગુનાહોંસે ખાલી ગુઝાર દિયા. હમારે એક બુઝુર્ગ થે ઉનકે ઉપર બહોત આઝમાઈશ આઈ, ઉનકો કિસીને લિખ્ખા કે હઝરત મુઝે પતા ચલા હૈ કે આપકે ઉપર બહોત મુશ્કિલ વક્ત આ ગયા હૈ, હઝરતને જવાબ લિખ્ખા. અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ મુસીબતમેં મુબ્તલા હૂં, મઅસિયતમેં (ગુનાહમેં) મુબ્તલા નહીં.

એક બંદેને રિશ્વત લી ઔર જેબમેં રખ લિયા, ફિર ઉસકો પતા ચલા કે કિસીને ખબર કર દી હૈ ઔર પોલિસવાલે આ ગયે હૈં, તો વો ઉસ કોશિશમેં હોતા હૈ કે જેબસે કિસી તરહ યે પૈસે નિકાલકર ફેંક દે, ઉસે કોઈ જગહ નહીં મિલી, સામને ગટર થા, ઉસને વો પચાસ હઝાર યા એક લાખ ગટર હીમેં ડાલ દિયા, ડાલનેકે બાદ ખૂશ હોતા હૈ, તો દેખો! કે ઉસ પૈસેસે જાન છુડાકર વો કિતના ખૂશ હુવા, ઈસી તરહ મોમિન ગુનાહસે જાન છુડાકર ખૂશ હોતા હૈ.

યે તો અદલેકા બદલા હૈ

હર ગુનાહકા કોઈ ન કોઈ અસર ઝરૂર હૈ. હર ગુનાહકે અસરાત ઝરૂ: મુરત્તબ હોતે હૈં, લેકિન બસા ઔકાત હમ મહેસૂસ નહીં કરતે, વરના અંગ્રેજીમેં કેહતે હૈં (ટિટ ફોર ટેટ) Tit For Tat બદલેકા બદલા.

કેહતે હૈં To Ever Exaion Ther a Ole Equal And Oprekjasoin (ટૂ એવરી એક્ઝાયન ધેર એ ઓલે ઈક્વલ એન્ડ ઓપરેકજેશન) લિહાઝા હમ અગર ગુનાહ કરતે હૈં તો અલ્લાહકી તરફસે ઉસ પર ગિરિફત, પકડ ઔર પરેશાનિયાં આતી હૈં, લેકિન હમ સમઝતે નહીં, ચુનાંચે ખુદાઈ પકડકા અસર કારોબાર પર ઝાહિર હુવા ઔર કારોબાર ઠપ પડ ગયા તો હમ કેહતે હૈં, કિસીને કારોબાર બંદ કર દિયા હૈ, કિસીને બચ્ચોંકે રિશ્તે બંદ કર દિયે હૈં, ક્યા કોઈ કિસીકા કારોબાર બંદ કર સકતા હૈ? અગર અલ્લાહ તઆલા કિસીકો દેના ચાહે તો કોઈ બંદા રોક નહીં સકતા, ન દેના ચાહે તો કોઈ બંદા દે નહીં સકતા, કિતની સિમ્પલ સાદાસી બાત હૈ, રિઝ્ક દેનેવાલા અલ્લાહ હૈ, ઔર રિઝક બાંધનેવાલા બંદા બન ગયા? વાહ ભાઈ વાહ!! યે તો સોચતે નહીં કે મેરે ગુનાહોંકા વબાલ હૈ કે અલ્લાહને મેરે રિઝ્કકો ઝરા ટાઈટ કર દિયા. અલ્લાહવાલોંકી સોહબતમેં બૈઠનેકા એક બડા ફાઈદા યેહી હોતા હૈ કે ઈન્સાનકા દિલ ચાહતા હૈ કે મૈં ગુનાહોંસે તૌબા કર લૂં ઔર પાકીઝા ઝિંદગી ગુઝારનેવાલોંમેં શામિલ હો જાઉં, ઈસ લિયે હર બંદેકો તૌબા કરની ચાહિયે, કોઈ યે નહીં કેહ સકતા કે મુઝે તૌબા કરનેકી ઝરૂરત હી નહીં, નેક હૈ, બદ હૈ, આલિમ હૈ, જાહિલ હૈ, છોટા હૈ, બડા હૈ, જો ભી હૈ હર કિસીકો તૌબા કરની હૈ.

તૌબાકી કિસ્મેં

હાં તૌબાકી નૌઈયત ઔર શકલ મુખ્તલિફ હૈ મસલન :

- અગર કાફિર હૈ તો ઉસકો ચાહિયે કે કુફ્રસે તૌબા કરકે ઈસ્લામમેં આએ.
- અગર આમ મોમિન હૈ તો ચાહિયે કે ગુનાહોંસે તૌબા કરે ઔર નેકીકી તરફ આએ.

● ઔર અગર કબીરા ગુનાહોંસે બચતા હૈ તો ચાહિયે કે ગફલતસે તૌબા કરકે યાદે ઈલાહીવાલી ઝિંદગીકી તરફ આએ.

● ઔર અગર ઝિક્રો યાદ ભી નસીબ હૈ તો ચાહિયે કે વસાવિસસે તૌબા કરકે હુઝૂરીકી તરફ આએ.

● ઔર અગર કિસીકો હુઝૂરીવાલી ઝિંદગી નસીબ હૈ તો ઉસકો ચાહિયે કે અપની ઈબાદતમેં ઈખ્લાસકી કમી પર તૌબા કરે.

હમ જિતના ઝોર લગા લેં, હમારી ઈબાદતેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે મરતબા ઔર મકામસે નીચે રેહ જાતી હૈં, અલ્લાહકી શાન હમારી ઈબાદતોંસે બહોત બડી હૈ, હમારી ઈબાદત ઈબાદત હી ક્યા હૈ? ઉસકે મહેબૂબ સૈયિદુલ અવ્વલીન વલ આખિરીન હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા અહમદે મુજતબા (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા મા અબદ્નાક હક્ક ઈબાદતિક અલ્લાહ જૈસે તેરી ઈબાદતકા હક થા હમ વો હક અદા નહીં કર સકે.

સવાબ કિસ બાત પર?

અલ્લાહકી શાયાને શાન તો ઈબાદત કભી કોઈ કર હી નહીં સકતા તો અગર અલ્લાહકી શાયાને શાન ઈબાદત હમ કર હી નહીં સકતે, તો ઝહનમેં સવાલ આતા હૈ કે જબ હમ શાનકે મુતાબિક ઈબાદત કર હી નહીં સકતે તો અજર કિસ બાતકા? હમારે ઉલમાને એક એક ચીઝકો ખોલ ખોલકર બતાયા.

દેખિયે એક બચ્ચા પેહલે દિન સ્કૂલ જાતા હૈ, ઔર જબ સ્કૂલસે વાપસ આતા હૈ તો અબ્બૂ પૂછતે હૈં, બેટે આજ તુમને સ્કૂલમેં ક્યા પઢા? કેહતા હૈ અબ્બૂ! મૈંને તખ્તી લિખની સીખી, બેટા તખ્તી દિખાઓ, અબ વો તખ્તી દિખાતા હૈ, ઉસકે ઉપર એક દો તીન ચાર લિખ્ખે હોતે હૈં, મગર ઐસે ટેડે મેડે કે પઢે ભી નહીં જાતે ઔર ધબ્બે ભી લગે હુએ હૈં, તખ્તી બહોત હી ગંદી હો ગઈ હૈ, લેકિન ઉસકી હિંમત બઢાનેકે લિયે ઉસકા બાપ ઉસકો ઈન્આમ દેતા હૈ, અબ યે ઈન્આમ ખૂશખતીકા (અચ્છા લિખનેકા) નહીં હોતા, યે ઈન્આમ શફકતકી બિના પર બચ્ચાકા દિલ રખનેકે લિયે હોતા હૈ, ઈસી તરહ હમારી ઈબાદત તો અલ્લાહકી શાનકે મુતાબિક નહીં,

મગર અલ્લાહ અપને બંદોં પર કરીમ હૈ વો અપને બંદોંકા દિલ રખનેકે લિયે ટૂટી ફૂટી ઈબાદતોં પર ભી અજર અતા ફરમા દેતા હૈ.

તૌબા ઈરેઝ કમાન્ડકી તરહ

તૌબાકી હકીકત ઐસી હૈ જૈસે કપડા મૈલા હો, ઉસકો સાબુનસે ધોએં, ધોનેસે કપડેકા મેલકુચેલ દૂર હો જાતા હૈ, ઔર કપડા ભી સાફ હો જાતા હૈ, ઈસી તરહ તૌબા કરનેસે ઈન્સાનકા દિલ પાકીઝા, મુનવ્વર, ઔર દિલ બિલકુલ સાફ હો જાતા હૈ.

નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા **અત્તાઈબુ મિનઝ્ઝમ્બિ કમન્ લા ઝમ્બ લહૂ** ગુનાહોંસે તૌબા કરનેવાલા ઐસા હૈ જૈસે ઉસને કોઈ ગુનાહ કિયા હી નહીં; કમ્પ્યૂટરમેં જૈસે ઈરેઝ કમાન્ડ હોતી હૈ, આપ અગર કિસી ફાઈલકો ખતમ કરના ચાહેં, ઈરેઝ કમાન્ડ દેં ફાઈલ ખતમ. ઈસી તરહ તૌબાકી ઈરેઝ (ERASE) કમાન્ડ દેં સારે ગુનાહ ખતમ.

એક મરતબા નબી (સ.અ.વ.) ને સહાબએ કિરામસે અજીબ ઔર પ્યારા સવાલ પૂછા, ક્યા ઐસી પોસીબીલિટી (POSSIBILITY) (યાની શક્યતા) હૈ કે બંદા ગુનાહ કરે ઔર ગુનાહોંકી વજહસે જન્નતમેં જાએ? સહાબાને કહા અલ્લાહકે નબી યે કૈસે હો સકતા હૈ કે ગુનાહોંકી વજહસે જન્નતમેં જાએ? નબી (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા કે હાં ઐસા મુમકિન હૈ, કે ગુનાહ તો ઉસને બડે બડે કિયે લેકિન આખરી વક્તમેં ઉસને સચ્ચી તૌબા કર લી. અલ્લાહને ઉસકે ગુનાહોંકો નેકિયોંમેં બદલ દિયા, લિહાઝા જન્નતમેં ગયા ઔર ઊંચા દરજા પા ગયા, વાહ મેરે મૌલા! ક્યા હી તેરી શાને કરીમી હૈ!

સબસે બુરા સબસે અચ્છા હો ગયા

હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને દુઆ માંગી યા અલ્લાહ મૈં તેરે સબસે ઝિયાદા બદકાર બંદેસે મિલના ચાહતા હૂં, એક બંદેકી નિશાનદહી કી ગઈ, દેખા કે બહોત હી ઝિયાદા ગાફિલ હૈ ઔર હર વક્ત અય્યાશીમેં લગા હુવા હૈ, કુછ અરસાકે બાદ દુઆ

કી યા અલ્લાહ મૈં તેરે બહોત હી ઝિયાદા ઈબાદત ગુઝાર બંદેસે મિલના ચાહતા હૂં, ફરમાયા જાઈયે ફલાં જગહ, દેખા તો વોહી બંદા, હૈરાન હુએ કે અલ્લાહ યે તો વોહી બદકાર બંદા હૈ, અલ્લાહને ફરમાયા કે બદકાર થા, લેકિન ઘર ગયા તો કિસી બાત પર બીવીને ઉસકો તા'ના દિયા, ઉસ તા'નાકી વજહસે ઉસકે દિલ પર ઐસા અસર હુવા કે ઉસને મેરે સામને નદામતકે સાથ સચ્ચી તૌબા કી, મૈંને ઉસકે સારે ગુનાહોંકો ઉસકી નેકિયોંમેં બદલ દિયા, તો યે પેહલે સબસે બદકિરદાર ઈન્સાન થા, આજ યે દુનિયાકા સબસે ઝિયાદા નેકોકાર ઈન્સાન હૈ.

અપની હારકો જીતમેં બનાએં

તૌબાકી વજહસે હમ અપની માઈનસ (MINUS) કો અપના પ્લસ (PLUS) બના સકતે હૈં, અપની શિકસ્તકો અપની ફતહમેં તબ્દીલ કર સકતે હૈં, ચુનાંચે હદીસે પાકમેં આતા હૈ અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન એક બંદેકો બુલાએંગે, ઉસકે ગિર્દ રહમતકી ચાદર ડાલ દેંગે, ઔર ફિર ઉસકો ઉસકે સામને ગુનાહ ગિનવાએંગે. ફલાં દિન તૂને ઐસે કિયા? ઔર ફલાં દિન યે ભી કિયા થા? ઉસકે ગુનાહ ગિનવાએંગે, ગુનાહ ઈતને હોંગે, કે ઉસ બંદેકો પક્કા યકીન હો જાએગા કે આજ મૈં જહન્નમમેં જાનેસે બચ નહીં સકતા, આખિરમેં ફરમાએંગે કે દેખ દુનિયામેં તૂને યે સબ કરતૂત કિયે હૈં, હમને તેરી ઈઝ્ઝત રખ્ખી, અગર દુનિયામેં તુઝે છુપાયા તો આજ ભી તુઝે છુપાએંગે, અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ગુનાહોંકો નેકિયોંમેં બદલ દેંગે, જબ રહમતકા વો પરદા હટ જાએગા તો મખ્લૂક ઉસ બંદેકે નામએ આ'માલકો દેખકર હૈરાન હોગી, કે યે કૌન ઈન્સાન હૈ? જિસકે નામએ આમાલમેં એક ભી ગુનાહ લિખ્ખા નહીં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હુકમ ફરમાયા, **વ તૂબૂ ઈલલ્લાહિ જમીઅન્ અય્યુહલ્ મુઅ્મિનૂન લઅલ્લકુમ તુફ્લિહૂન.** કે તુમ સબકે સબ તૌબા કરો, અય ઈમાનવાલો તાકે તુમહેં ફલાહ નસીબ હો જાએ.

કભી કભી ઈન્સાન સોચતા હૈ કે મેરે તો ગુનાહ હી નહીં, યાદ રખ્ખેં યે શયતાનકા બડા ધોકા હૈ કે વો ગુનાહોંકો ઈસ તરહ મુઝય્યન કરકે (સંવારકર) પેશ કરતા હૈ કે ઉસે ગુનાહ નઝર નહીં આતા, ઉલમાને લિખ્ખા હૈ કે જિસ ગુનાહકો

ઈન્સાન છોટા સમઝકર કરે, વો ઉસકે નઝદીક ચાહે છોટા હો લેકિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે નઝદીક વો મોટા હોતા હૈ, લિહાઝા ગુનાહકો કભી ભી છોટા નહીં સમઝના ચાહિયે.

ચંદ ગુનાહોંકી ફેહરિસ્ત

ઉલમાને લિખ્ખા હૈ, કે ઈન્સાન અપને વુજૂદસે જો ગુનાહ કર સકતા હૈ, ઔર બંદા અપને મુખ્તલિફ આ'ઝાસે જો જો નાફરમાની કર સકતા હૈ, ઉસકી મુખ્તસર ફેહરિસ્ત ઔર સમરી (SUMMARY) યે હૈ.

દિલકે ચાર ગુનાહ :

(૧) દિલસે અલ્લાહ પર ઈમાન ન લાએ.

(૨) અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાએ લેકિન દિલમેં હર વક્ત ગુનાહકી નિય્યત રહે, જિસકો ઝહની ઝિના કેહતે હૈં, હર વક્ત ઈન્સાન ઝહની ઝિનામેં, બુરે ખયાલાતમેં મુલવ્વસ રહે.

(૩) ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે ગુસ્સેસે બે ખૌફ હો જાએ.

(૪) અલ્લાહ તઆલાકી રહમતસે માયૂસ હો જાએ.

તો બે ખૌફ હોના ભી ગુનાહ ઔર નાઉમ્મીદ હોના ભી ગુનાહ, ઔર અલ્લાહ તઆલાકે વુજૂદ પર ઈમાન ન લાના ભી ગુનાહ ઔર ઈમાન લાનેકે બાદ નાફરમાનીકા જઝબા, ઈરાદા ઔર સોચ દિમાગમેં રખના યે ભી ગુનાહ.

ઝબાનકે ચાર ગુનાહ : (૧) ઝૂઠી ગવાહી દેના (૨) ઝૂઠી કસમ ખાના (૩) તોહમત લગાના (૪) જાદૂ મંતર કરના.

પેટકે તીન ગુનાહ : (૧) હરામ. મસલન સૂદ ખાના (૨) યતીમકા માલ ખાના (૩) શરાબ પીના.

શરમગાહકે દો ગુનાહ : (૧) ઝિના (૨) લવાતત.

હાથકે દો ગુનાહ : (૧) ચોરી કરના (૨) કિસીકો કતલ કર દેના.

પાંવકે ગુનાહ : મૈદાને જિહાદમેં કાફિરોંકી સફસે મુકાબલા કરતે હુએ પીછે ભાગ જાના. ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુલ્લઝીન યુકાતિલૂન ફી સબીલિલ્લાહિ સફ્ફન્

કઅન્નહુમ બુન્યાનુમ્ મરસૂસ. અલ્લાહ તઆલા ઐસે બંદેકો પસંદ કરતે હૈં જો રાહે ખુદામેં સફ બસ્તા હોકર કિતાલ કરતે હૈં ગોયા કે વો મઝબૂત દીવાર હૈં.

યે હૈં જવાંમર્દ!

બાઝ લોગ અપની જવાંમર્દીકિ દા'વે તો બડે કરતે હૈં મગર મૈદાને જંગસે પેહલે હી રવાના હો જાતે હૈં, એક ફૌજી અફસરકે પાસ નૌજવાન આયા, કેહને લગા કે મુઝે ફૌજમેં રખ લેં, ઉસને કહા ક્યૂં? કેહને લગા મેરા નામ હૈ ધસ્સૂરામ, ક્યૂંકે બચપનસે મેરી આદત હૈ કે જબ કોઈ કામ હોતા થા તો મૈં ધસ દિયા જાતા થા, બઢતે હી જાતા થા, તો મેરી અમ્મીને મેરા નામ ધસ્સૂરામ રખ્ખા, ઉસને રખ લિયા, જબ લડાઈકા વક્ત આયા તો ઉસને દેખા કે વો સબસે પેહલે ભાગા જા રહા હૈ, ઉસને કહા તૂ તો કેહતા થા કે મૈં ધસ્સૂરામ હૂં, કેહને લગા હાં! લેકિન કભી કભી મેરી માં મુઝે નસ્સૂરામ ભી કેહતી થી, તો બહોતસે લોગ ઐસે હી હોતે હૈં કે ધસ્સૂરામ બનતે હૈં, વક્ત આને પર નસ્સૂરામ હો જાતે હૈં.

દૂસરોંકા દિલ દુખાના, મોમિનકા દિલ દુખાના, માં-બાપકો સતાના, અપને બડોંકે સાથ બદતમીઝીસે પેશ આના, પૂરે જિસ્મકા ગુનાહ, ઈન કબાઈરસે (બડે ગુનાહોંસે) ઈન્સાન અગર સચ્ચી તૌબા કર લે તો ફિર ઉસકે લિયે અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકી તરફ જાના આસાન હોતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ ત્તવ્વાબીન બેશક અલ્લાહ તઆલા તૌબા કરનેવાલોંસે મુહબ્બત ફરમાતે હૈં.

મુહબ્બત કિસકી ઝિયાદા?

બંદા અલ્લાહસે ઝિયાદા મુહબ્બત કરતા હૈ યા અલ્લાહ તઆલા મોમિનસે ઝિયાદા મુહબ્બત કરતે હૈં? હકીકત યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલા બંદેસે ઝિયાદા મુહબ્બત કરતે હૈં, ઉસકી ચાર દલીલ હૈ; ઔર ચારોં દલીલ કુરઆન મજીદસે પેશે ખિદમત હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકો મોમિન બંદોંસે ઝિયાદા મુહબ્બત હૈ.

પેહલી દલીલ : અલ્લાહ કુરઆન મજીદ, ફુરકાને હમીદમેં ઈરશાદ ફરમાતે

હૈં અલ્લાહુ વલિય્યુલ્લઝીન આમનૂ અલ્લાહ તઆલા દોસ્ત હૈ ઈમાનવાલોંકા, તો દોસ્તીકી નિસ્બત કિસકી તરફ પેહલે કી? અલ્લાહ તઆલાને અપની તરફ કી, યૂં ભી તો ફરમા સકતે થે કે ઈમાનવાલે અલ્લાહકે દોસ્ત હૈં, મગર ઝિયાદતીયે મુહબ્બત ઈઝહાર ચાહતી હૈ જૈસે ઈશ્ક ઔર મુશ્ક છુપાયા નહીં જા સકતા, ઈઝહાર ચાહતા હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને મુહબ્બતકા ઈઝહાર અપની તરફ નિસ્બત કરકે ફરમાયા કે **અલ્લાહુ વલિય્યુલ્લઝીન આમનૂ.** (પા. ૩, રૂ. ૨, આ. ૨૫૭)

અલ્લાહ દોસ્ત હૈ ઈમાનવાલોંકા.

દૂસરી દલીલ : અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **યુહિબ્બુહુમ્ વ યુહિબ્બૂનહૂ.** (પા. ૬, રૂ. ૧૨, આ. ૫૪)

કે અલ્લાહ પાક ઉનસે મુહબ્બત કરતે હૈં ઔર યે લોગ અલ્લાહસે મુહબ્બત કરતે હૈં. તો મુહબ્બતમેં પહેલ કરનેકા અમલ અલ્લાહકી તરફસે હુવા, તો પહેલ કિસ બાતમેં હુઈ? મુહબ્બતમેં ઔર કિસકી તરફસે હુઈ? અલ્લાહકી તરફસે.

તીસરી દલીલ : અલ્લાહ તઆલા ઈમાનવાલોંકે બારેમેં ફરમાતે હૈં, **રઝિયલ્લાહુ અન્હુમ વ રઝૂ અન્હુ.** અબ ઈસ રઝાકા એલાન કિસકી તરફસે હૈ? અલ્લાહ ઉનસે રાઝી વો અલ્લાહસે રાઝી, તો અપની રઝાકો મુકદ્દમ ઝિક્ર કરકે ઈશારા કર દિયા કે હમેં તુમસે મુહબ્બત ઝિયાદા હૈ.

ચોથી દલીલ : અલ્લાહ ફરમાતે હૈં, **ષુમ્મ તાબ અલયૂહિમ્ લિયતૂબૂ.** (પા. ૧૧, રૂ. ૩, આ. ૧૧૮)

અલ્લાહુ અકબર યહાં ભી અલ્લાહ અપના અમલ પેહલે ઈરશાદ ફરમાતે હૈં, અલ્લાહુ અકબર.

તો યે ચાર આયાત ઈસ બાતકી ગવાહી દેતી હૈં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો મોમિન બંદોંસે મુહબ્બત ઝિયાદા હૈ.

તૌબા ન કરનેકે અસ્બાબ

સવાલ હોતા હૈ કે જિસ ઈન્સાનસે ગલતી ઔર ગુનાહ હો જાતા હૈ તો મુહબ્બતકે સામને મઆફી તલાફી ઔર તૌબા ક્યૂં નહીં કરતા, તો તૌબા ન કરનેકે

ચંદ અસ્બાબ હૈં ઔર ઉનકા એલાન ભી હૈ.

પેહલી વજહ : "આખિરતકે બારેમેં યકીનકા કમઝોર હોના" કે કૌન દેખને ગયા કે વહાં ક્યા હોતા હૈ, કુછ હુવા ભી તો દેખી જાએગી વહાં, તો આખિરતમેં હિસાબો કિતાબ ઔર પકડકા અકીદા કમઝોર હોતા હૈ, ઈસ લિયે ઈન્સાન ગુનાહકા ઈરતિકાબ કરતા હૈ, ઔર તૌબા નહીં કરતા, ઐસે બંદેસે આમ તૌર પર કબીરહ ગુનાહ કરવાતા હૈ તો ઐસે બંદેકો તકબ્બુરકા ઈલાજ કરાનેકી ઝરૂરત હૈ.

દૂસરી વજહ : બંદે પર ગુનાહકી ખ્વાહિશકા ઈતના ગલ્બા હોતા હૈ કે વો ગુનાહ કર બૈઠતા હૈ ઔર શહવતકી મસ્તીમેં તૌબા નહીં કરતા, તો ઉસકા ઈલાજ યે હૈ કે બંદા અપને આપસે પૂછે, ગૌર કરે કે ગુનાહ કરનેસે મૈં અલ્લાહકી નેઅમતોંસે ઔર બરકતોંસે મહેરૂમ હો જાઉંગા, અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બતકી નઝરસે મહેરૂમ હો જાઉંગા, ઈસ ગુનાહકી વજહસે હઝારોં સાલ જહન્નમમેં જલના પડેગા, તો ક્યા યે મહેરૂમી ઔર અઝાબ ઔર મુસીબત બરદાશ્ત કર સકૂંગા? ઈસ એહસાસસે ગુનાહકા જઝબા કમઝોર હોગા, ઔર રફતા રફતા ગુનાહકી ખ્વાહિશ ખતમ હો જાએગી.

લમ્હોંને ખતાએં કી સદિયોંને સઝા પાઈ

તીસરી વજહ : ઈન્સાન યે સમઝતા હૈ કે દુનિયા તો હૈ નકદ ઔર આખિરત હૈ ઉધાર, લિહાઝા નકદમેં હાથ બઢાઓ, ઉધારકે પીછે ક્યા ભાગના? જો જો મનમેં આએ વો કર લો, ઔર ફિર વો તૌબા ભી નહીં કરતા, અગર દિલકી યે કૈફિયત હૈ તો ઉસકા ઈલાજ યે હૈ કે ઈન્સાન અપની મૌતકો યાદ કરે, કે દુનિયા અગરચે નકદ તો હૈ મગર મૌત સબકો આએગી, બડે બડે બાદશાહોં, અમીરોં, હકીમોં સબકો મૌત આઈ, કોઈ દુનિયામેં ન રહા, પ્યારે હબીબ (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં જિબ્રઈલ (અલૈ.) તશરીફ લાએ ઔર ઉનહોંને અર્ઝ કિયા જિતની ચાહેં ઝિંદગી ગુઝારિયે, ફિર એક દિન આપકો મૌત આની હૈ, તો જબ મૌત આની હી હૈ તો ફિર ક્યૂં ન ઈન્સાન અપને ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા કરે.

ચોથી વજહ : ઈન્સાનકો ગુનાહકા ઈરાદા તો ન હો લેકિન ગુનાહકા મૌકા મિલને પર ઈન્સાન ઈસ નિય્યતસે કર લે કે આઈન્દા નહીં કરૂંગા. યે ભી શયતાનકા બહોત બડા ધોકા હૈ કે ઉસને ઝહનમેં ડાલા બસ આખરી દફા કર લૂં, મગર નફસકી યે સીડી (CD) ઝહનમેં ચલતી રેહતી હૈ કે ગુનાહકા મૌકા જબ આએ યે કેહકર કર

ગુઝરો કે બસ આખરી દફા કર લેતે હૈં ફિર છોડકર તૌબા કર લેંગે, અગર હમ ઈસ તરહ ગુનાહ કરતે રહે તો ફિર ગુનાહકી આદત પુખ્તા (પક્કી) હો જાએગી ઔર તૌબાકી તૌફીક ભી સલ્બ (ખતમ) હો જાએગી.

શયતાન ગાલિબ આ ગયા

બની ઈસરાઈલમેં એક નૌજવાન બડા નેક ઈન્સાન થા, ઉસકો પતા ચલા કે એક દરખ્ત હૈ જિસકી લોગ પૂજા કરતે હૈં, ઉસને કહા ક્યૂં ન મૈં અપની આરીસે ઉસ દરખ્તકો કાટ દૂં, આરી લેકર ચલા, રાસ્તેમેં શયતાન બુઢ્ઢે ઈન્સાનકી શકલમેં મિલા, ઉસને કહા કહાં જા રહે હો? ઉસને કહા એક દરખ્તકી લોગ પૂજા કરને લગે હૈં, શિર્કકે મુરતકિબ હો રહે હૈં, ઉસકો કાટને જા રહા હું, ઉસને કહા યાર! ઉનકો કરને દો જો કરતે હૈં, તુમ અપની અહમ ઈબાદતમેં લગે રહો ઔર એક મા'મૂલી કામકી વજહસે ઈબાદતકો ન છોડો, ઉસ ઈબાદત ગુઝારને કહા કે યે ભી તો એક ઈબાદત હૈ, શયતાન અકડા ઔર કહા કિસી ભી હાલમેં તુમકો કાટને ન દૂંગા, દોનોંમેં મુઝાહિમત (લડાઈ) હુઈ વો આબિદ ઉસ શયતાનકે સીને પર ચઢ ગયા, શયતાનને આજિઝ આકર મન્નત સમાજત કી તો છોડ દિયા, શયતાનને કહા કે આપ પર ફર્ઝ તો હૈ નહીં, અગર અલ્લાહ ચાહતા તો ઈસ ઝમાનેમેં અલ્લાહકે બાઝ નબી ભી તો હૈં લિહાઝા ઉનકો હુકમ દેતા, વો કાટ દેતે, આબિદને કહા યે સબ બાત છોડો મૈં ઝરૂર કાટૂંગા, ફિર શયતાનને રોકા, ઔર મુકાબલા હુવા વો આબિદ શયતાનકે સીને પર ચઢ ગયે.

જબ શયતાનને ઉનકી કુવ્વતે ઈરાદીકો મહેસૂસ કિયા, તો એક ચાલ ચલી કે આપ અગર ઈસ કામસે બાઝ આ જાએંગે ઔર અપના ઈરાદા મુલ્તવી કર દેંગે તો રોઝાના આપકે સરહાને તીન દીનાર મિલેંગે, જિસસે આપકા ભી કામ ચલેગા, ઔર આપ અકરબા (રિશ્તેદારોં) પર હુસ્ને સુલૂક ભી કર સકેંગે, યે બાત આબિદકે ઝહનમેં બૈઠ ગઈ, કુબૂલ કર લિયા, ઘર વાપસ આએ, દો દિન તક તો સરહાનેમેં દીનાર મિલે, મગર ઉસકે બાદ બંદ..... ઉનકો ગુસ્સા આયા, કુલ્હાડી લેકર નિકલે, રાસ્તેમેં શયતાન મિલા, ઉસને ફિર રોકા, મુકાબલા હુવા, અબ મઆમલા બરઅક્સ (યાની ઉલ્ટા), કે શયતાન ગાલિબ આ ગયા, ઔર ઉનકો ગિરાકર સીને પર સવાર હો ગયા, ઉસ

આબિદકો બડા તઅજ્જુબ હુવા, પૂછા કે ક્યા વજહ હૈ કે પેહલે તૂ કમઝોર થા, નીચે ગિર ગયા થા, મૈં ગાલિબ આ ગયા, ઔર અબ તુમ કૈસે ગાલિબ આ ગયે? તો ઉસ બુળ્હે શયતાનને કહા કે પેહલે તુમહારા ગુસ્સા ખાલિસ અલ્લાહકે વાસ્તે થા ઈસ લિયે અલ્લાહને મુઝે મગલૂબ કર દિયા, ઈસ દફા તેરા ગુસ્સા દીનારકે ન મિલને પર થા, ઈસ લિયે તૂ મગલૂબ હો ગયા, માલૂમ હુવા કે જિસ કામમેં અલ્લાહકે વાસ્તે ઈખ્લાસ હોતા હૈ ઉસમેં કુવ્વત હોતી હૈ, શયતાનકા દાવ નહીં ચલતા, તો જિસ તરહ ઈખ્લાસમેં કમીકી વજહસે શયતાન ગાલિબ આ જાતા હૈ, ઈસી તરહ હમ અગર તૌબામેં દેર કરેં તો શયતાન હમારે ઉપર ભી ગાલિબ આ જાએગા.

પાંચવીં વજહ : ઈન્સાનકો રહમતકી ઉમ્મીદ હોતી હૈ, કે અગરચે મૈં ગુનેહગાર સહી; મગર અલ્લાહ બખ્શનેવાલા હૈ, તો ઉસકા ઈલાજ યે હૈ કે બંદાકો સોચના ચાહિયે કે કહીં ઈસ ગુનાહકી વજહસે ઈમાન સલ્બ ન હો જાએ ઔર મેરી મૌત ઈમાનકે બગૈર ન આએ, ક્યૂંકે ગુનાહોંકી સઝામેંસે એક યે ભી હૈ કે બાઝ ગુનાહકી વજહસે અલ્લાહ તઆલા મૌતકે વક્ત ઉસકી ઝબાન પર કલિમહકો બોઝલ બના દેતે હૈં.

અકસર કલિમહ ભી ન પળ્હ સકે

એક સાહબ મુલતાનમેં એમ.બી.બી.એસ. ડાક્ટર થે, ઉનહોંને મૌતકે ઉનવાન પર કિતાબ લિખ્ખી, ઉનહોંને કહા કે મૈંને ઝિંદગીકે ઈતને સાલ ઈમરજન્સી વોર્ડમેં ગુઝારે, મૈં હર આનેવાલેકો કલિમેકી તલ્કીન કરતા થા ઔર ઉનહેં કેહતા થા કે આખરી વક્તમેં તુઝે કલિમહ પળ્હાઉંગા. તુમ પળ્હના, ઔર અગર ન પળ્હ સકો તો મુઝે કિસી ન કિસી તરહસે ઈશારા દેના કે તુમ ક્યૂં નહીં પળ્હ પા રહે હો, વો કેહતે હૈં કે સો (૧૦૦) મરીઝોંમેંસે દસસે ભી કમ હોંગે જિનહોંને કલિમહ પળ્હા હો, બાકી સબ દુનિયાકી બાતેં કરતે ચલે ગયે, એક બંદા જિસકો મૈંને બડા સમઝાયા હુવા થા કે અગર તુમ ન પળ્હ સકો તો તુમ ઝરૂર મુઝે બતાના, જબ મૈં ઉસકે આખરી વક્તમેં ઉસકો કલિમહ પળ્હાને લગા ઔર વો ન પળ્હ સકા, તો પૂછા ક્યૂં નહીં પળ્હ રહે હો? તો ઉસને મુઝે ઈશારાસે કહા કે મેરી ઝબાન ફાલિજઝદા હો ગઈ, મૈં ચિલ્લાના ચાહતા

હૂં લેકિન મેરી ઝબાન મેરે ઈખ્તિયારમેં નહીં, તો ઉસસે પેહલે કે ઝબાનસે ઈખ્તિયાર છીન લિયા જાએ હમ ઈસ ઝબાનસે તૌબાકે કલિમાત પઢ લેં.

છઠ્ઠી વજહ : ઈન્સાન કભી કભી સોચતા હૈ કે અગર મૈં તૌબા કરૂં તો ક્યા ફાઈદા? ક્યૂંકે ફિર ગુનાહ કર બૈઠૂંગા, મૈં તૌબા પર જમ નહીં સકતા, ઉસકી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસે કોઈ કહે અગર મૈં નહાઉંગા ફિર ભી પસીના તો આએગા, લિહાઝા નહાનેસે ક્યા ફાઈદા? તો હર બંદા ઉસકો કહેગા કે બેવકૂફ! અભી જો પસીના હૈ, બદબૂ હૈ, અભી તૂ નહાકર સાફ હો જા, અગર ફિર પસીના આ ગયા તો ફિર નહા લેના, ઈસી તરહ ઈસ વક્ત જો ગુનાહોંકા પસીના હમારે દિલ ઔર દિમાગ ઔર જિસ્મ પર આયા હુવા હૈ, હમ તૌબાકા ગુસલ કરકે ઉસકો ખતમ કરવાલેં, અગર તૌબાકે બાદ ભી ગુનાહ સરઝદ હો ગયા, તો હમ ફિર તૌબા કર લેંગે, બારબાર તૌબા કરતે રહેંગે.

તૌબાકા અસર દેખિયે

કિતાબોંમેં લિખ્ખા હૈ કે જબ કોઈ ઈન્સાન સચ્ચે દિલસે તૌબા કરતા હૈ તો ઉસકી પહેચાન યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ઉસ ગુનાહસે બચનેકે લિયે ભરપૂર મદદ ફરમાતે હૈં. લિહાઝા સચ્ચે દિલસે તૌબા કર લેં, અલ્લાહ તઆલા ગુનાહસે બચના આસાન કર દેંગે, હમ અલ્લાહ તઆલાસે મદદ માંગેં, રમઝાનુલ મુબારકકા મહીના હૈ પિછલે ગુનાહ મઆફ હો જાએંગે બલ્કે નેકિયોંમેં બદલ જાએંગે, ઔર આઈન્દા એક નઈ ઈમાની, ઈસ્લામી, કુરઆની ઝિંદગીકા આગાઝ હોગા, અલ્લાહ તઆલાકે નિન્નાનવે (૯૯) નામ હૈં, ઉન નિન્નાનવે નામોંમેંસે દો ઐસે હૈં જો દોનોં રહમતસે મુતઅલ્લિક હૈં, ઔર કોઈ દો નામ ઐસે નહીં જો અઝાબસે મુતઅલ્લિક હો, લેકિન રહમતસે મુતઅલ્લિક કિતને નામ? દો : એક રહમાન, દૂસરા રહીમ.

રહમાનકી સિફત બાપમેં ગાલિબ હોતી હૈ, ઔર રહીમકી સિફત માં મેં ગાલિબ હોતી હૈ, ઈસી લિયે કેહતે હૈં કે માં માર તો લેતી હૈ લેકિન કિસીકો મારને નહીં દેતી, અલ્લાહ તઆલાકો ભી બંદોંસે મુહબ્બત માં કી તરહ હોતી હૈ, અલ્લાહ તઆલાકી રહમત ભી ઉસ પર ગાલિબ હૈ **ઈન્ન રહમતી વસિઅત્ કુલ્લ શય્ઈન.**

અલ્લાહકી રહમત હર ચીઝ પર વસીઅ હૈ, અલ્લાહુ અકબર કબીરા..... તો હમ ભી અપને ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા કર લેં તાકે અલ્લાહકે હુઝૂર હમેં રમઝાનુલ મુબારકકે અંદર મગફિરત નસીબ હો જાએ, અલ્લાહકે હુઝૂર હમ બખ્શિશ કિયે હુએ ગુનેહગાર બંદોંકી કતારમેં શામિલ હો જાએં.

યે તો જહન્નમમેં ખૂદ ગયે

નબી (અલૈ.) એક સફરસે વાપસ આ રહે હૈં, એક જગહ આપને પડાવ ડાલા, બસ્તી કરીબ થી, એક ઔરત થી જિસકા તન્નૂર થા, ઉસને લશ્કરકી રોટિયાં ભી પકાઈ, જબ પકાકર ફારિગ હો ગઈ તો સહાબાસે કેહને લગી કે મૈં તુમહારે સાહબસે બાત કરના ચાહતી હું, તો સહાબા ઉસે નબી (સ.અ.વ.) કે પાસ લે આએ, કેહને લગી અલ્લાહકે પ્યારે નબી (સ.અ.વ.) મૈં આપસે એક બાત પૂછના ચાહતી હું, ફરમાયા પૂછો, કેહને લગી મૈં માં હૂં, તન્નૂરમેં રોટિયાં લગાતી હૂં, મેરા એક છોટાસા બચ્ચા હૈ, મૈં ઉસકો આગકે કરીબ આને નહીં દેતી, કે ઉસકો કહીં ગરમ હવા ન લગ જાએ, ખૂદ આગમેં ડુબકિયાં લગાતી હૂં, રોટી લગાને ઔર નિકાલનેકે લિયે, લેકિન મૈં અપને બચ્ચે પર ઈતની મહેરબાન હૂં કે ઉસકો તન્નૂરકે કરીબ ભી આને નહીં દેતી, તો અગર મૈં માં હોકર અપને બચ્ચેકો ગરમ હવાકા લગના ભી પસંદ નહીં કરતી, તો આપસે સુના હૈ કે સારી દુનિયાકી માંઓંકી મુહબ્બતોંકો જમા કર દિયા જાએ ઉસસે ભી સત્તર (૭૦) ગુના ઝિયાદા બંદોંસે અલ્લાહ પાક મુહબ્બત કરતે હૈં તો અલ્લાહ પાક બંદાકા જહન્નમમેં જાના કૈસે પસંદ ફરમાએંગે?

હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે નબી (સ.અ.વ.) ને યે બાત સુનકર સર ઝુકાયા, મુબારક આંખસે આંસૂ આને લગે, રોતે રહે રોતે રહે, હત્તાકે જિબ્રઈલ (અલૈ.) પૈગામ લેકર આએ, મેરે મહેબૂબ ઉસ ઔરતકો બતા દેં, **વમા ઝલમહુમુલ્લાહુ વલા કિન્ કાનૂ અન્ફુસહુમ યઝ્લિમૂન** અલ્લાહને ઉન પર ઝુલ્મ નહીં કિયા, ઉનહોંને અપની જાનોં પર ખૂદ ઝુલ્મ કિયા, અપને પાંવ પર ખૂદ કુલ્હાડી મારી, ક્યૂંકે અલ્લાહ તો ચાહતે હૈં કે યે બચ જાએં, લેકિન બાત યે હૈ કે તૌબા નહીં કરતે, તૌબાકી તરફ આતે હી નહીં, બલ્કે રબકી માનનેકે બજાએ શયતાનકો માનતે ફિરતે હૈં, ઔર તૌબાકો

ડિલેટ (DELETE) કરતે હૈં, તો યે અપને અમલકી વજહસે જહન્નમમેં જાએંગે, વરના અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત તો બખ્શનેકો તૈયાર હૈ.

આહોઝારીકે ચંદ બોલ

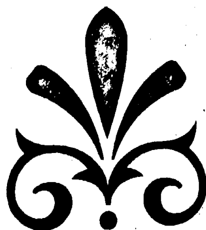
અગર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા મઆમલા રહમતકા હૈ, તો હમ અલ્લાહ તઆલાકી રહમતસે આજ ફાઈદા ઉઠાએં, અપને ગુનાહોંકો બખ્શવાએં, ઔર અલ્લાહ તઆલાસે યે દુઆ માંગેં, મેરે મૌલા રહમતકા મહીના હૈ, આપ એક નઝર ડાલકર હમારે ગુનાહોંકી બખ્શિશ ફરમા દીજિયે, ઔર આઈન્દા હમેં ગુનાહોંસે બચા લીજિયે, ઔર અલ્લાહ હમેં તકવા ઔર તહારતકી ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે, હમ અપને આપકો આપકે હવાલે કરતે હૈં, મૌલા હમેં ગુનાહોંસે બચા લેના, તાઅતકી ઈઝ્ઝત અતા ફરમા દેના, ઔર ગુનાહોંકી ઝિલ્લતસે બચા લેના, અય અલ્લાહ હમારા હાલ લુટે હુએ કાફલેકે માનિંદ હૈ, કોઈ લુટા હુવા બંદા હો ઉસે દેખકર લોગોંકો તરસ (રહમ) આતા હૈ, કે ડાકૂઓંને લૂટ લિયા, મૌલા શયતાન ડાકૂ હૈ યે હમ પે હમલે કરતા હૈ, હમારે આ'માલકો લૂટતા હૈ, ઝાએઅ કરવાતા હૈ, લુટે પિટે બંદે પર દુનિયાકે બંદોંકો ભી તરસ આ જાતા હૈ, અલ્લાહ આપ તો બડે કરીમ હૈં આપ ભી બંદોં પર તરસ ફરમા દીજિયે, હમારે ગુનાહોંકો મઆફ કરકે આઈન્દા હમેં નેકોકારીકી ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે, અલ્લાહ હમેં નેકી પર જમા દીજિયે, નેકી પર ખડા કર દીજિયે, મેરે મૌલા હમ આજ સચ્ચી તૌબા કરતે હૈં, આપ ઉસ પર કાદિર હૈં કે ઈસ તૌબાકે બાદ હમેં ગુનાહોંસે હમેશાકે લિયે બચા લેંગે.

યે રિશ્તા હમેશા સલામત રહે

હઝરત થાનવી (રહ.) ને લિખ્ખા હૈ કે એક આદમીકો કિયામતકે દિન ખડા કિયા જાએગા, અલ્લાહ તઆલા ફરમાએંગે મેરે બંદે! તૂ શયતાનકી માનતા રહા, ગુનાહ કરતા રહા, વો કહેગા શયતાન મુઝે ગિરા દેતા થા, મૈં ગુનાહ કર બૈઠતા થા, લેકિન મૈં બહોત અફસોસ કરતા થા કે મુઝે ઐસે નહીં કરના ચાહિયે,

તૌબા કરતા થા લેકિન ફિર શયતાન ગુનાહ કરવાતા થા, ફિર મૈં તૌબા કરતા થા, અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તોંકો ગવાહ બનાનેકે ખાતિર હુકમ ફરમાએંગે હાલાંકે વો તો આલિમુલ ગૈબ હૈં કે ઉસકે નામએ આ'માલકો દેખો, ફરિશ્તે કહેંગે વાકઈ યે ગુનાહ કરતા થા, ફિર શરમિંદા હોકર મઆફી માંગતા થા, તૌબા કરતા થા, ફિર ગુનાહ કરતા થા ફિર તૌબા કરતા થા, સારી ઝિંદગી ઉસકા યેહી મઆમલા રહા, અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તોંસે ફરમાએંગે કે દેખો મેરે બંદેકો શયતાન ગિરા દેતા થા મગર યે ફિર ઉઠકર ખડા હો જાતા થા, ફિર શયતાન ગુનાહકે ઝરીઆ ગિરાતા યે ફિર ઉઠકર ખડા હો જાતા થા, ઈસને શયતાનસે હાર નહીં માની, વો ગુનાહ કરાનેસે બાઝ નહીં આયા, મગર યે તૌબા કરનેસે ભી તો બાઝ નહીં આયા, યે ઈસ્તિકામતવાલા બંદા હૈ. મૈં ઈસકો ઈસ્તિકામતવાલોંકે સાથ જન્નત અતા કરતા હૂં, તો આજકી ઈસ રાતમેં હમ અપને ગુનાહોંસે સચ્ચી પક્કી તૌબા કરકે હમ અપને અલ્લાહસે દુઆ કરેં, મૌલા પિછલે ગુનાહોંકો મઆફ કર દીજિયે, આઈન્દા નેકોકારીકી ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

મુનાજાત

દુનિયાકી મહેફિલોંસે ઉકતા ગયા હૂં યા રબ

ક્યા લુત્ફે અંજુમનકા જબ દિલ હી બુઝ ગયા હો

શોરિશસે ભાગતા હૂં દિલ ઢૂંઢતા હૈ મેરા

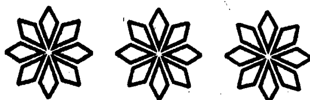
ઐસા સુકૂત જિસ પર તકરીર ભી ફિદા હો

ફૂલોંકો આએ જિસ દમ શબનમ વુઝૂ કરાને

રોના મેરા વુઝૂ હો નાલા મેરી દુઆ હો

હર દર્દમંદ દિલકો રોના મેરા રૂલા દે

બેહોશ જો પડે હૈં શાયદ ઉનહેં જગા દે

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

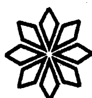
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(નબ્બિઅ્ ઈબાદી અન્ની અનલ્ ગફૂરુ ર્રહીમ)

મગફિરતકે અસ્બાબ

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નક્શબંદી મુજદિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

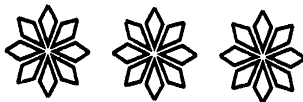
بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

ઝહનમેં યે ગુમાન મત રખિયે, કે હમ દઅવતકે કામમેં લગ ગયે, હમ ઝિક્રમેં લગ ગયે, હમ ઈકામતે દીનકી કોશિશમેં લગ ગયે, હમ તો ફલાં કામમેં લગ ગયે, નહીં, જો કુછ ભી કર રહે હૈં, યે કામ અલ્લાહકી શાયાને શાન કભી ભી નહીં હો સકતા, હમારે બડોંને ચાલીસ ચાલીસ સાલ ઈશાકે વુઝૂસે ફજરકી નમાઝ પઢી, ફિર ભી જબ બૈતુલ્લાહ શરીફકી ઝિયારતકે લિયે હાઝિર હુએ, તો આજિઝી ઔર ઈન્કિસારીકે સાથ મઆફીકે ખ્વાસ્તગાર હુએ, જૈસાકે ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.) કે હાલાતમેં લિખ્ખા હૈ કે હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.) ને તવાફકે બાદ મકામે ઈબ્રાહીમકે પાસ દો રકાતમેં કુરઆનકી મુકમ્મલ તિલાવત કી ઔર અખીરમેં દુઆકે લિયે હાથ ઉઠાકર કહા, મા અબદ્નાક હક્ક ઈબાદતિક, વમા અરફનાક હક્ક મઅ્રિફતિક. અલ્લાહુ અકબર કબીરા, જબ યે અસાતીને ઉમ્મત પૂરી રાત ઈબાદત કરકે ભી કુસૂરકા ઈકરાર કરતે હૈં, તો હમેં હર હાલમેં ઈકરારકે સાથ ઈસ્તિગ્ફાર કરના ચાહિયે.

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

મગફિરતકે અસ્બાબ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા. અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ, બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

નબ્બિઅ્ ઈબાદી અન્ની અનલ્ ગફૂરુ ર્રહીમ, વ અન્ન અઝાબી હુવલ્ અઝાબુલ્ અલીમ. (પા. ૧૪, આયત ૫૦)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

ખૈર ઔર શરકા મજમૂઆ કૌન?

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હર ઈન્સાનકે અંદર ખૈર ઔર શરકા માદ્દા ફિતરી તૌર પર રખ દિયા હૈ, કુરઆને કરીમમેં હૈ : ફ-અલ્હમહા ફુજૂરહા વ તક્વાહા. (પા. ૩૦, સૂ. શમ્સ)

લેકિન જો ઈન્સાન અપને અંદર ખૈરકો ગાલિબ કર લે, શરકે માદ્દેકો દબા લે, વો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે યહાં પસંદીદા ઈન્સાન હૈ, ઔર જો ખૈરકો મગ્લૂબ

કર દે ઔર શરકો ગાલિબ, વો અલ્લાહ તઆલાકે યહાં નાપસંદીદા ઈન્સાન.

યાદ રખિયે કે જો સરાપા ખૈર વો ફરિશ્તા, જો સરાપા શર વો શયતાન, ઔર જો ખૈર ઔર શરકા મજમૂઆ, વો હઝરતે ઈન્સાન, હર ઈન્સાનકે અંદર અચ્છાઈકા પેહલૂ ભી હૈ, બુરાઈકા પેહલૂ ભી હૈ, અબ બુરાઈસે બચનેકે લિયે ઉસે અપને નફસ પર જબ્ર કરના પડતા હૈ, ખ્વાહિશાતે નફસાનીકો રોકના પડતા હૈ, લેકિન અગર કોશિશ ઔર મુજાહિદા નહીં કરતા, તો વો ગુનાહોંકા મુરતકિબ હો જાતા હૈ.

ગુનાહકી તાસીર

યે બાત ઝહનમેં રખિયે કે જૈસે બરફકી તાસીર હૈ કે વો ઠંડી હોતી હૈ, આગકી તાસીર યે હૈ કે વો ગરમ હોતી હૈ, ઈસી તરહ ગુનાહોંકી તાસીર યે હૈ કે વો ઈન્સાનકે દિલકો બેચૈન ઔર પરેશાન કર દેતા હૈ, લિહાઝા દુનિયાકા કોઈ ભી ઈન્સાન, જિસકો ગુનાહ કરનેકી સહૂલત હો ઔર વો ઉસમેં મગન હો કે ઉસે કોઈ પૂછનેવાલા નહીં, કોઈ રોકનેવાલા નહીં, ઉસકે લિયે કોઈ રૂકાવટ નહીં, બલ્કે બગૈર રોકટોક કર સકતા હૈ, ફિર ભી ગુનાહકી વજહસે ઉસ બંદેકા દિલ ઝરૂર પરેશાન હોગા, ચાહે વક્તકા અમીર હો, ઉસકે પાસ ઓહદા હો, નોકર ચાકર હો, મન મરઝીકા ખાતા હો, જહાં ચાહતા હો સોતા હો, અગર વો ગુનાહોંકા મુરતકિબ હૈ તો ઉસકા દિલ પરેશાન ઝરૂર હોગા, દિલ કભી પુરસુકૂન નહીં રેહ સકતા, ઈસ લિયે ઐસે લોગોંકો આપ અકસર દેખેંગે કે ડીપ્રેશન (DEPRESSION) (બેચૈની) કે બીમાર હોતે હૈં, રાતોંકો નીંદ નહીં આતી તો નીંદકી ગોલિયાં ખા ખાકર સોતે હૈં, ઉનકે દિલમેં સુકૂન નહીં હોતા.

સુકૂન લુટ ગયા

ગુનાહકી એક તાસીર યે હૈ કે જો શખ્સ જિસ ગુનાહકા મુરતકિબ હોતા હૈ વો ઉસ ગુનાહકે મુનાસિબ સુકૂનકી દૌલતસે મહેરૂમ હોતા હૈ, ઔર ઉસકી

તબીઅતકે અંદર બેચૈની ઔર ડીપ્રેશન હોગા, ચુનાંચે કેહતે ભી હૈં કે અલ્લાહકા દિયા હુવા તો સબ કુછ હૈ લેકિન પતા નહીં ક્યૂં સુકૂન હાસિલ નહીં, વો સુકૂન દર અસલ ગુનાહકી વજહસે રૂખ્સત ઔર ખત્મ હો જાતા હૈ, ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નાફરમાની ભી કરે ઔર ફિર સોચે કે મૈં પુર સુકૂન ઝિંદગી ગુઝારું, ભલા યે કૈસે મુમકિન હૈ? ઈસ લિયે આજ આપ દુનિયામેં સફર કરેં તો માદ્દી એ'તિબારસે તમામ સહૂલતેં લોગોંકો હાસિલ હૈં, લેકિન હર દૂસરા બંદા કહેગા, "લાઈફ ઈઝ વેરી ડીફિકલ્ટ" ઝિંદગી બડી મુશ્કિલ હૈ, ઉનકે કરતૂતને ઉનકી ઝિંદગીકો મુશ્કિલ બના દિયા હૈ.

તૌફીક છિન ગઈ

ગુનાહકી તાસીર એક ઔર હૈ કે જો શખ્સ ભી ગુનાહકા મુરતકિબ હોતા હૈ ઉસકી નહૂસતસે અલ્લાહ તઆલા નેકીકી તૌફીક છીન લેતે હૈં, બહોતસે લોગ કેહતે હૈં દુઆ માંગનેકો દિલ નહીં કરતા, કુછ લોગ કેહતે હૈં કે તિલાવત કરનેકો દિલ નહીં કરતા, મુઝે એક તાલિબે ઈલ્મ મિલે, જિનકો દૌરએ હદીસ કિયે હુએ નવ સાલ ગુઝર ગયે થે ઔર વો કુરઆને પાકકે હાફિઝ થે, કેહને લગે ઉન નવ સાલોંમેં એક મરતબા ભી મુકમ્મલ કુરઆન મજીદ નહીં પઢા, યે ઈસી લિયે કે તૌફીક ખતમ હો ગઈ હો, કુછ લોગ કેહતે હૈં કે જી ફજરકી નમાઝમેં ઉઠના બડા મુશ્કિલ હોતા હૈ.

તો નેકી કરનેમેં જો મુશ્કિલ પેશ આતી હૈ યે ગુનાહોંકી વજહસે હોતા હૈ, બલ્કે ગુનાહ તો ઈન્સાનકો બોઝલ બના દેતા હૈ, જિસ તરહ સર પર બોઝ હો, તો બંદાકા હિલના મુશ્કિલ, ઈસી તરહ ગુનાહોંકે મુરતકિબ બંદેકા દૌડ દૌડકર નેકી કરના મુશ્કિલ હો જાતા હૈ, તબીઅતમેં સુસ્તી આ જાતી હૈ, ઈબાદત કરનેકો જી નહીં ચાહતા, કરે ભી તો ઈબાદતમેં લઝ્ઝત નહીં મિલતી, ગર્ઝ નેકીકી તૌફીકકા સલ્બ હો જાના યે ગુનાહોંકી નહૂસત હૈ, ઈસ લિયે જો શખ્સ ચાહે કે અલ્લાહ તઆલા મુઝે પુરસુકૂન ઔર આ'માલસે ભરી હુઈ ઝિંદગી અતા કરે, ઉસકો ચાહિયે કે અપને આપકો ગુનાહોંસે બચાએ.

રાહે તૌબા રાહે મુહબ્બત હૈ

ગુનાહોંકો છોડ દેના ઔર દિલમેં પક્કા અહદ કર લેના કે આઈન્દા નહી કરૂંગા ઉસકો તૌબા કેહતે હૈં, તૌબામેં **અઝ્મે જાઝિમ** હોના ઝરૂરી હૈ યાની ઐસા અઝ્મ જો પક્કા હો, કે અબ ગુનાહકે કરીબ ભી ન જાએંગે, તૌબા કરનેસે ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે દોસ્તોંમેં શામિલ હો જાતા હૈ, ચુનાંચે હદીસે પાક હૈ અલ્લાહ તૌબા કરનેવાલોંસે મુહબ્બત કરતે હૈં, ગુનાહોંસે તૌબા કરનેવાલા અલ્લાહકા હબીબ બન જાતા હૈ, **ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ ત્તવ્વાબીન.** (પા. ૨, આ. ૨૨૨, રૂ. ૧૧)

યે કુરઆન મજીદકી ગવાહી હૈ કે બેશક અલ્લાહ તઆલા તૌબા કરનેવાલેસે મુહબ્બત ફરમાતે હૈં.

બલ્કે બસા ઔકાત અલ્લાહ તઆલા તૌબાસે ઈતના ખૂશ હોતે હૈં કે ઈન્સાનકે ગુનાહોંકો નેકિયોંમેં તબ્દીલ ફરમા દેતે હૈં, તૌબા પર ઉનકો ઈતના અજર મિલતા હૈ, કે ઉસ અજરકો અગર પૂરે શહેરકે ગુનેહગારોંમેં તકસીમ કર દેં તો સભી ગુનેહગારોંકે લિયે કાફી હો જાએ.

અલ્લાહ તઆલાકો યે અમલ બહોત પસંદ હૈ ઈસ લિયે વો ચાહતે હૈં કે મેરે બંદે તૌબા કરેં.

ફરમાતે હૈં **તૂબૂ ઈલલ્લાહિ જમીઅન્ અય્યુહલ્ મુઅ્મિનૂન લઅલ્લકુમ તુફ્લિહૂન.** (પા. ૧૮, રૂ. ૧૦, આ. ૩૧)

રબ્બે કરીમને ઈસ બાતકા હુકમ દિયા, અય ઈમાનવાલો! તુમ સબકે સબ મિલકર તૌબા કરો, ઈખ્લાસે તૌબા કરો, તાકે તુમ ફલાહ પા સકો, તો તૌબાસે ઈન્સાનકો ફલાહ (કામિયાબી) નસીબ હોતી હૈ.

ઉલમાને લિખ્ખા હૈ કે તૌબાકા મતલબ હૈ કે દિલકો ગુનાહોંસે ઈસ તરહ પાક કર લેના કે દિલમેં ગુનાહકી લઝ્ઝત ઔર હસરત ભી ન રહે, બાઝ દફા બંદા ઝાહિરન તો તૌબા કરતા હૈ મગર દિલ કેહ રહા હોતા હૈ કે અગર મૌકા મિલે તો કર લૂંગા, યે કામિલ તૌબા નહીં, બલ્કે તૌબા કેહતે હૈં કે દિલસે ગુનાહોંકી લઝ્ઝત ખતમ હો જાએ, ચાહત નિકલ જાએ, ઉસકે ખયાલ આને પર નદામત આ જાએ.

ઈસ લિયે હઝરત ઝુન્નૂન મિસરી (રહ.) સે કિસીને પૂછા કે અલ્લાહ તઆલાકા મુકર્રબ ઔર મુત્તકી બંદા કૌન હૈ? ઉનહોંને કહા વો બંદા જિસકે દિલકી તમન્નાઓંકો મુજસ્સમ કરકે તસ્તરીમેં ડાલકર અગર સરે બાઝાર ફિરાયા જાએ તો કોઈ ઐસી બાત ન હો જિસ પર ઉસકો શરમિંદગી ઔર નદામત હો.

ગુનાહસે બચનેકા નુસ્ખએ કીમિયા

યહાં એક સવાલ હોતા હૈ, કે જબ ગુનાહમેં લઝ્ઝત હૈ કશિશ હૈ તો ઈન્સાન ગુનાહસે કૈસે બચ સકતા હૈ? તો દેખિયે આપકે સામ્ને અગર એક પ્લેટમેં મિઠાઈ રખ દી ગઈ, મગર બતાનેવાલેને બતા દિયા કે જનાબ સારી મિઠાઈ તો ઠીક હૈ, મગર સિર્ફ એક પીસ કે અંદર ઝહર મિલી હુઈ હૈ, તો આપ એક ટુકડા ભી નહીં ખાએંગે, અગર કોઈ કહે ભી કે ઝહર તો એક પીસમે મિલી હૈ, બાકી તો ઠીક હૈ, લિહાઝા ખાઈયે, તો આપ કહેંગે નહીં, મૈં નહીં ખા સકતા, હાલાંકે વો મિઠાઈ મીઠી ભી હૈ, લઝીઝ ભી હૈ, ઔર આપકો ખાનેકી ચાહત ભી હૈ, મગર ઝહરકે ડરસે આપ ઉસ મિઠાઈસે પરહેઝ કરેંગે, ઉસકો નુકસાન દેહ સમઝતે હુએ આંખ ઉઠાકર ભી નહીં દેખેંગે, બિલકુલ ઈસી તરહ ગુનાહોંમેં લઝ્ઝત હોતી હૈ લેકિન જબ મોમિન યે સમઝતા હૈ કે ઉસકી વજહસે મેરે પરવરદિગાર મુઝસે નારાઝ હોંગે, તો મોમિન ગુનાહકી તરફ આંખ ઉઠાકર ભી નહીં દેખતા.

ક્યા કોઈ આદમી અંગારેકો અપને હાથમેં રખતા હૈ? બિચ્છૂસે લોગ ક્યૂં ડરતે હૈં દેખતે હી ક્યૂં દૂર ભાગતે હૈં? ઈસી લિયે તો કે યે નુકસાન પહોંચાએગા, તો જિસ તરહ લોગ બિચ્છૂસે ડરતે હૈં અલ્લાહવાલે ગુનાહોંસે ડરતે ઔર ઉનસે દૂર રેહનેકી કોશિશ કરતે હૈં.

આલિમ કિસે કહેં?

ઈમામ ગઝાલી (રહ.) ને એક અજીબ બાત લિખ્ખી હૈ, કે આલિમ ઉસે કેહતે હૈં જિસ પર ગુનાહોંકી મઝર્રતેં (નુકસાનાત) ઝિયાદા ખુલ ચુકી હોં, જિસ શખ્સ

પર ગુનાહોંકે નુકસાનાત ઝિયાદા વાઝેહ હો જાએં વો શખ્સ બડા આલિમ હૈ, બડા આલિમ વો નહીં જિસકો માલૂમાત ઝિયાદા હોં, બલ્કે બસા ઔકાત ઝબાન આલિમ હોતી હૈ ઔર દિલ જાહિલ હોતા હૈ, આલિમ બાઅમલ વો હૈ જિસ પર ગુનાહોંકી મઝર્રતેં, ઉસકે નુકસાનાત પૂરે તૌર પર ખુલ જાએં ઔર વો ઉસકે કરીબ ભી ન જાએ.

હમને દેખા હાર્ડ સ્પેશ્યાલિસ્ટ (SPECIALIST) ડાક્ટર હોતે હૈં, ઉનકો ઘી યા ચરબી યા મલાઈ મિલી હુઈ ચીઝ ખિલાનેકી કોશિશ કરેં ઔર કહેં, ઝરા ખાઈયે બહોત બેહતરીન મિઠાઈ હૈ, ફલાં હૈ ફલાં હૈ, તો વો લેંગે ભી તો બહોત થોડી મિક્દારમેં, અગર આપ પૂછેં ક્યૂં નહીં ખાતે? તો કહેંગે હમેં પતા હૈ કે ઈસકે ઝિયાદા ખાનેસે હોતા ક્યા હૈ? ચૂંકે ઉસકો અલ્લાહને ઈલ્મ દિયા કે ઝિયાદા મીઠા ખાનેસે દિલકી શિરયાનેં (રગેં) બંદ હોતી હૈં, બંદા દિલકા મરીઝ બનતા હૈ, તો વો ઉસસે દૂર રેહતા હૈ, ઔર જિસકો પતા નહીં હોતા વો માશા અલ્લાહ ડબલ ચીઝ કાફી મઝેસે ખાતા હૈ, બહરહાલ તૌબા હર શખ્સકો કરના ચાહિયે, શાયદ કોઈ તાલિબે ઈલ્મ સમઝે કે દુનિયાદાર લોગ તૌબા કરેં હમ ક્યૂં તૌબા કરેં? નહીં..... બલ્કે હર બંદેકો હર હાલમેં તૌબા કરની ચાહિયે.

તૌબાકે દરજાત

અબ ઝરા તૌબાકી તફસીલ સુનિયે તૌબાકે મદારિજ ઔર ઉસકે મુખ્તલિફ દરજાત હૈં.

ચુનાંચે કાફિરકો તૌબા કરના ચાહિયે કુફ્રસે, ઈમાન લે આએ, મોમિનકો તૌબા કરની ચાહિયે કબાઈરસે, તાકે કબાઈરકો છોડકર નેકોકારોંમેં શામિલ હો જાએ, ઔર નેકોકારોંકો તૌબા કરની ચાહિયે ગફલતસે, તાકે વો અલ્લાહકે ઝાકિરીનમેં શામિલ હો જાએં, ઔર ઝાકિરીનકો વસાવિસે શયતાનીસે તૌબા કરની ચાહિયે, ક્યૂંકે જો વક્ત વસાવિસે શયતાનીમેં ગુઝરતા હૈ અલ્લાહવાલે ઉસ પર ભી તૌબા કરતે હૈં, ઔર અગર યે નેઅમત ભી નસીબ હો જાએ કે દિમાગમેં કોઈ શયતાની ખયાલ હી નહીં આતા તો બંદેકો ઈખ્લાસકી કમી પર અલ્લાહકે સામને તૌબા કરની ચાહિયે, જિતના ભી બંદા ઈખ્લાસસે ઈબાદત કરનેકી કોશિશ કર લે, વો અલ્લાહકા હક અદા નહીં કર સકતા.

હલાકતસે બચનેવાલે

હદીસે પાકમેં હૈ અન્નાસુ કુલ્લુહુમ હાલિકૂન ઈલ્લલ્ આલિમૂન ઈન્સાન સબકે સબ હલાક હોનેવાલે હૈં સિવાએ ઉલમાકે, વલ આલિમૂન કુલ્લુહુમ હાલિકૂન ઈલ્લલ્ આમિલૂન ઔર ઉલમા સબ હલાક હોનેવાલે હૈં સિવાએ અમલ કરનેવાલેકે, વલ આમિલૂન કુલ્લુહુમ હાલિકૂન ઈલ્લલ્ મુખ્લિસૂન ઔર અમલ કરનેવાલે ભી સબ હલાક હો જાએંગે સિવાએ મુખ્લિસ લોગોંકે, વલ મુખ્લિસૂન અલા ખતરિન્ અઝીમ ઔર ઈખ્લાસવાલે ભી બડે ખતરેમેં હૈં કે અલ્લાહ પાકને આજ ઈખ્લાસકી નેઅમત તો દી હૈ, લેકિન માલૂમ નહીં મૌત તક યે નેઅમત બહિફાઝત રહેગી યા નહીં!

કહીં યે નેઅમત છિન ન જાએ

હમારે અસ્લાફ (બુઝુર્ગાને દીન) નેઅમતોંકે મિલ જાનેકે બાદ ઔર ખાસકર તૌફીકે ઈબાદત ઔર ઈખ્લાસકે મિલ જાને પર રોયા કરતે થે કે કહીં યે નેઅમત છિન ન જાએ, ચુનાંચે એક સહાબી રો રહે થે, ઉનકે દોસ્તને પૂછા ક્યા હુવા? કોઈ ગલતી હો ગઈ? ઉનકે સામને ઝમીન પર ગંદુમ (ગેહૂં) કા દાના પડા થા ઉનહોંને ગંદુમકા દાના ઉઠાકર દિખાયા ઔર ફરમાયા કે મૈંને ગંદુમકે દાનાકે બરાબર ભી કોઈ ગુનાહ ઈરાદતન નહીં કિયા; મૈં ગુનાહોં પર નહીં રો રહા હૂં, બલ્કે ઈસ બાત પર કે અલ્લાહને જો નેઅમત ઈસ વક્ત અતા કી હૈ, પતા નહીં મૌત તક યે મુઝસે મહેફૂઝ રેહ સકે યા નહીં? ક્યૂંકે હાલાત ઈસ કદર તેઝીસે બદલતે હૈં કે કુછ કહા નહીં જા સકતા.

હદીસે પાકમેં આતા હૈ કુર્બે કિયામતમેં ઐસા વક્ત આએગા કે એક આદમી સુબહ ઉઠેગા તો ઈમાનવાલા હોગા, લેકિન શામ હોતે હોતે ઈમાનસે ખાલી હોગા, તો મોમિનકો ડરતે રેહના ચાહિયે, ખાસકર ઉસ વક્ત જબકે ફિતનોંકી બારિશ હો રહી હો, મશાઈખકા યે હાલ થા કે ઉનકે દિલોંમેં ઉહદ પહાડકે બરાબર ઈમાન થા, મગર વો ભી અલ્લાહસે ઈતના ડરતે થે જૈસે હર લમ્હે ઉનહેં અપને મુરતદ હોનેકા ખૌફ હો, લિહાઝા હમેં ચાહિયે કે હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુઝૂર અપની કમી પર રોએં ઔર તૌબા કરેં.

મગફિરતકે દસ અસ્બાબ

ચંદ આ'માલ હૈં જો ઈન્સાનકે લિયે બખ્શિશકા સામાન બનતે હૈં, અલ્લામા ઈબ્ને તયમિય્યહ (રહ.) ને અલ ઈમાનુલ અવફકમેં ઉન અસ્બાબકો તફસીલસે લિખ્ખા હૈ, ઝરા તવજ્જોહસે મુલાહિઝા ફરમાઈયે, ઉમ્મીદ હૈ કે દિલકે કાનોંસે સુનેંગે ઔર મહેફૂઝ રખ્ખેંગે કે કિન કિન અસ્બાબસે હમારે ગુનાહ મઆફ હો સકતે હૈં.

પેહલા સબબ : અપને ગુનાહોંસે તૌબા કરના, આઈન્દા નેકોકારીકી ઝિંદગી ગુઝારનેકા અહદ કરના.

દૂસરા સબબ : ઈસ્તિગ્ફાર, ઈસ્તિગ્ફાર કેહતે હૈં ગુઝરે હુએ ગુનાહોં પર અલ્લાહકે સામને નાદિમ હોના, જિસ તરહ કભી બંદેકે દિલમેં ફિક્ર હોતી હૈ કે મૈંને અચ્છા નહીં કિયા, મુઝે યે કરના નહીં ચાહિયે થા, દિલકી યે કૈફિયત કે મુઝે ઐસા નહીં કરના ચાહિયે થા મૈં ગલતી કર બૈઠા, ઈસકો નદામત કેહતે હૈં ઔર યેહી હકીકતમેં ઈસ્તિગ્ફાર હૈ, તો ઈસ્તિગ્ફાર પિછલે ગુનાહોં પર નાદિમ હોના, ઔર તૌબા આઈન્દા ગુનાહ ન કરનેકા દિલમેં પક્કા અહદ કરના, યે દોનોં મિલતી જુલતી ચીઝેં હૈં ફિર ભી અલગ અલગ લફઝ હૈં, ઈસી લિયે હદીસે પાકમેં આપા હૈ, **તૂબા લિમન્ વજદ ફી સહીફતિહી ઈસ્તિગ્ફારન્ કષીરા** મુબારક હો ઉસ બંદેકો જો કિયામતકે દિન અપને નામએ આ'માલમેં ઈસ્તિગ્ફાર કસરતકે સાથ લિખ્ખા હુવા પાએગા. ઔર ચૂંકે ઈસ્તિગ્ફાર અલ્લાહ તઆલાકો બહોત પસંદ હૈ, ક્યૂંકે ઉસમેં અલ્લાહ પાકકી સિફતે રહમત ઔર મગફિરતકા ઝુહૂર હોતા હૈ, ચુનાંચે સહીહ મુસ્લિમમેં હૈ :

કે અગર તુમ લોગ કોઈ ભી ગુનાહ ન કરો, તો અલ્લાહ તઆલા તુમ લોગોંકો ખતમ કર દેગા, ઔર ઐસે લોગોંકો લાએગા, જો ગુનાહ ભી કરેંગે ઔર અલ્લાહસે ઈસ્તિગ્ફાર ભી કરેંગે, ઔર અલ્લાહ ઉનકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેંગે, કે મેરે બંદોંને અગર કોતાહી કી હૈ તો એહસાસ ભી તો કિયા કે મેરા કોઈ રબ હૈ.

(મુસ્લિમ, જિ. ૨, સ. ૩૫૫, કિતાબુત્તૌબા)

હર પરેશાનીકા ઈલાજં "ઈસ્તિગ્ફાર"

ગુનેહગાર બંદા જબ યા રબ યા રબ કેહકર રોતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તોંસે કેહતે હૈં કે મેરા બંદા જાનતા હૈ કે ઉસકા ભી કોઈ પરવરદિગાર હૈ, ચુનાંચે હઝરત હસન બસરી (રહ.) કે પાસ એક શખ્સ આયા કે હઝરત બડા ગુનેહગાર હૂં બતાએં! ક્યા કરૂં? ફરમાયા કે ઈસ્તિગ્ફાર કરો, એક શખ્સ આયા હઝરત બારિશ નહીં હો રહી હૈ ક્યા કરના ચાહિયે? ફરમાયા ઈસ્તિગ્ફાર કરો, એક શખ્સ આયા હઝરત ગરીબ હૂં, કયા કરૂં? ફરમાયા ઈસ્તિગ્ફાર કરો, એક શખ્સ આયા ઔલાદે નરીના (લડકા) નહીં, બેટેકી દુઆ કર દેં, ફરમાયા ઈસ્તિગ્ફાર કરો, એક શખ્સ આયા અલ્લાહને બાગ દિયા હૈ, કોઈ અમલ બતાઈયે કે ફલ ઝિયાદા આએ, ફરમાયા ઈસ્તિગ્ફાર કરો, એક શખ્સ આયા અલ્લાહને ઝમીન દી હૈ, દુઆ કરેં ઉસમેં પાની મીઠા નિકલ આએ, ફરમાયા ઈસ્તિગ્ફાર કરો, અબ સુનનેવાલા બડા હૈરાન, કે હઝરતકો એક અજીબ જનરલ ફારમોલા (GENERAL FORMULA) હાથ આ ગયા, જો આતા હૈ ઉસકો ઈસ્તિગ્ફારકી તલ્કીન કરતે હૈં, તો ઉસને પૂછા કે હઝરત હર બંદેકો ઈસ્તિગ્ફારકા હી અમલ બતલાયા, તો ઉનહોંને કુરઆન મજીદકી આયત પઢી, કે દેખો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ખૂદ હી હર એક પરેશાની ઔર ઝરૂરતકા ઈલાજ કુરઆને કરીમમેં બતલા દિયા હૈ, ચુનાંચે આયત યે હૈ :

"ઈસ્તગ્ફિરૂ રબ્બકુમ્ ઈન્નહૂ કાન ગફ્ફારા" તુમ અપને રબસે ઈસ્તિગ્ફાર કરો, બેશક વો બહોત ઝિયાદા મઆફ કરનેવાલા હૈ. તો દેખો ઈસ્તિગ્ફારકી વજહસે અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંકી બખ્શિશ ફરમાતે હૈં.

યુર્સિલિસ્સમાઅ અલય્કુમ મિદ્રારા. મૂસલાધાર બારિશ તુમ પર ભેજેગા, તો બારિશ બરસાનેકા તઝકિરા, **વ યુમ્દિદ્કુમ્ બિઅમ્વાલિંવ્ વ બનીન** ઔર તુમહારે માલ વ ઔલાદમેં ઈઝાફા કરેગા, તો ઈસ્તિગ્ફાર પર માલ વ ઔલાદમેં ઈઝાફાકા તઝકિરા.

વ યજ્અલ્લકુમ્ જન્નાતિન્ ઔર તુમહારે વાસ્તે બાગ બના દેગા, તો ઈસ્તિગ્ફાર પર બાગ ઔર ઉસમેં બકસરત ફલકા વા'દા.

વ યજ્અલ્લકુમ અન્હારા. (પા. ૧૯, સૂ. નૂહ, આ. ૧૮)

ઔર તુમહારે લિયે અલ્લાહ તઆલા ઝમીનસે પાનીકે ચશ્મે જારી ફરમાએંગે, તો એક ઈસ્તિગ્ફાર પર ઈતની નેઅમતેં નસીબ હોતી હૈં, અગર આજ આપ ગૌર કરેંગે, તો દેખેંગે કે અકસર લોગ ઈનહીં ચીઝોંમેંસે કિસી ન કિસી એક પરેશાનીમેં મુબ્તલા હૈં.

બાગકે ફલસે યે ન સમઝના કે સિર્ફ આમકા બાગ મુરાદ હૈ, બલ્કે જિનકી ફેક્ટરી હોતી હૈ વો ઉનકા બાગ હોતા હૈ, ઔર જો ફેક્ટરીકી પ્રોડક્શન હોતી હૈ વો ફેક્ટરીકા ફલ હૈ, જિસકા જો બિઝનેસ (BUSINESS) વો ઉસકા બાગ, ઔર બિઝનેસસે જો રિટર્ન મિલ રહી હૈ યે ઉસકા ફલ હૈ, તો રિઝકકી કોઈ ભી પરેશાની હોગી અલ્લાહ તઆલા ઈસ્તિગ્ફારકી બરકતસે પરેશાનીકો દૂર ફરમા દેંગે.

કુછ લોગ ઔલાદે નરીના (લડકે) કી વજહસે પરેશાન હૈં, તો હમેં ન કિસી આમિલકે પાસ જાનેકી ઝરૂરત હૈ, ન કોઈ તાવીઝ ગંડેકી ઝરૂરત હૈ, સિર્ફ ઈસ્તિગ્ફારકી કસરત કર લેનેસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અકસર પરેશાનિયોંકો દૂર ફરમા દેંગે.

ઈસ્તિગ્ફારકે બગૈર ઈબાદત

યે ઈસ્તિગ્ફાર હમેં પૂરી ઝિંદગી કરના હૈ, ઈસ લિયે કે ઉસકે બગૈર અમલ કુબૂલ હી નહીં હોતા, યે નુકતા ઝરા સમઝિયે! દેખિયે હમ જિતની ભી ઈખ્લાસકે સાથ ઈબાદત કર લેં, હમારી ઈબાદત અલ્લાહકી શાયાને શાન ફિર ભી નહીં હો સકતી, ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ફરમાતે હૈં કે બંદા જિતના ઝોર લગા લે, જિતના બના સંવારકર ઈબાદત કર લે, બહોત હી ઝિયાદા ખુશૂઅ વ ખુઝૂઅવાલી ઈબાદત કર લે, મગર ઉસકી ઈબાદત અલ્લાહ તઆલાકી શાનકે પરદોંસે નીચે હી હોતી હૈ, અલ્લાહ તઆલાકી શાન ઉસસે ભી બુલંદ, ઉસસે ભી બુલંદ ઔર ઉસસે ભી બુલંદ હૈ, હમ અલ્લાહ તઆલાકી શાયાને શાન ઈબાદત કર હી નહીં સકતે.

અબ સવાલ હોતા હૈ કે જબ શાયાને શાન ઈબાદત કર નહીં સકતે તો ઈબાદત કુબૂલ કૈસે હોગી? ઉસકી મિસાલ સુનિયે! અગર આપકા છોટા બચ્ચા

પેહલે દિન સ્કૂલ ગયા ઔર વાપસીમેં તખ્તી લેકર ખૂશીકે સાથ વાપસ લૌટા ઔર કેહને લગા અબ્બૂ મૈંને તખ્તી લિખના સીખી હૈ, આપ મેરી તખ્તી દેખિયે જબકે ઉસમેં ટેડી મેડી લકીરેં લગાઈ હુઈ હૈં, કોઈ હર્ફ કોઈ લફઝ સમઝમેં નહીં આતા, બલ્કે સિયાહીકે ધબ્બે હૈં, મગર ઉસકે બાવજૂદ આપ ખૂશ હોકર બચ્ચેકો આઈસ્ક્રીમકે પૈસે દેતે હૈં, અબ યે જો આઈસ્ક્રીમકે પૈસે મિલે યે અચ્છા લિખનેકા ઈન્આમ નહીં, બલ્કે બચ્ચેકી હોસલા અફઝાઈ હૈ, બિલકુલ ઈસી તરહ હમ ભી જો ઈબાદત કરતે હૈં વો અલ્લાહ તઆલાકી શાયાને શાન તો નહીં હોતી, લેકિન **ઈન્નલ્લાહ બિન્નાસિ લરઉફુર્રહીમ** અલ્લાહ તઆલા રઉફ ઔર રહીમ હૈં, બંદેકી હૌસલા અફઝાઈકે ખાતિર ઉનકે ટૂટે ફૂટે અમલકો ભી કુબૂલ કર લેતે હૈં, ઔર સવાબકા ઈન્આમ અતા ફરમા દેતે હૈં.

વુઝૂકે બાદ ઈસ્તિગ્ફાર

યહાં એક બેહતરીન નુકતા હૈ, કે ઈસ્તિગ્ફારકા હુકમ હર ઈબાદતકે બાદ મૌજૂદ હૈ, દેખિયે વુઝૂ કિતની બડી ઈબાદત હૈ, હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે હાથ ધોનેસે હાથકે ગુનાહ ઔર ચેહરા ધોનેસે ચેહરા ઔર આંખોંકે ગુનાહ ધુલ જાતે હૈં, ગર્ઝ કે હર હર ઉઝવકે ગુનાહ ધુલ જાતે હૈં, તો અંદાઝા લગાઈયે કે વુઝૂ કિતની બડી ઈબાદત હુઈ કે હર હર ઉઝવકે ગુનાહ મઆફ, મગર ઉસકે બાવજૂદ જબ આદમી વુઝૂ કરકે ફારિગ હુવા, તો ઉસકો ભી દુઆ સિખાઈ ગઈ કે પઢો **"અસ્તગ્ફિરૂક વ અતૂબુ ઈલૈક"** તો વુઝૂકે બાદ ભી ઈસ્તિગ્ફારકી તાલીમ ઈસ લિયે દી ગઈ, તાકે અગર ઉસમેં કોઈ કમી રેહ ગઈ હો તો અલ્લાહ કમીકો મઆફ કરકે કુબૂલ ફરમા લેગા.

નમાઝકે બાદ ઈસ્તિગ્ફાર

વુઝૂકે બાદ બંદા નમાઝ પઢતા હૈ, નમાઝ કિતની બડી ઈબાદત હૈ કે અલ્લાહ તઆલાકે કરીબ કર દેતી હૈ, બલ્કે સિજદેમેં ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલાકે સબસે ઝિયાદા

કરીબ હોતા હૈ, ફુકહાને લિખ્ખા કે અગર કોઈ ઊંચી ઘાસ હો, ઔર ઉસ પર નમાઝ પળ્હનેવાલા ફક્ત ઘાસકે ઉપરી સિરે પર સર ટિકા દે, તો ઉસકા સિજદહ અદા નહી હોગા, સિજદહ અદા કરનેકે લિયે ઉસકો અપના સર ઈતના નીચે દબાના પડેગા કે નીચેસે ઝમીનકી સખ્તી મહેસૂસ હોને લગે, ઈસી તરહ કોઈ ઊંચે ગદ્દે પર નમાઝ પળ્હ રહા હૈ, યા બહોત બેહતરીન કાલીન પર નમાઝ પળ્હ રહા હૈ, તો ફક્ત સર ઉપર લગા દેનેસે સિજદા અદા નહીં હોતા, બલ્કે સિજદેકે લિયે ઝરૂરી હૈ કે સરકો ઈતના દબાએ કે નીચેસે ઝમીનકી સખ્તી મહેસૂસ હોને લગે. યે ઈસ લિયે કે સિજદા કરનેવાલેને અપને સરકો ઈતના ઝુકાયા કે ઝુકાનેકી ઈન્તિહા કર દી, તો અલ્લાહને ઉસ સિજદેમેં અપને ફઝલસે ઉઠાનેકી ઈન્તિહા કર દી, ઈસ લિયે સિજદેમેં જો બંદા હોતા હૈ વો મેઅરાજુલ મોમિનકી કૈફિયતમેં હોતા હૈ, કુરઆન મજીદમેં ભી "વસ્જુદ" કા લફઝ જહાં હૈ વહાં કુર્બકા ભી તઝકિરા હૈ.

તો સિજદાસે બંદાકો હદ દરજા કુર્બે ખુદાવંદી હાસિલ હોતા હૈ, તો દેખિયે કે નમાઝ કિતની અઝીમ ઈબાદત હૈ, જિસકો "અસ્સલાતુ મેઅરાજુલ મુઅ્મિનીન" કહા ગયા : મગર નમાઝ પળ્હનેકે બાદ ભી ઈસ્તિગ્ફારકા હુકમ હૈ, ચુનાંચે નબી (સ.અ.વ.) કી સુન્નતે મુબારકા હૈ કે જબ આપ દોનોં તરફ સલામ ફેર લેતે તો એક મરતબા અલ્લાહુ અકબર ઔર તીન મરતબા અસ્તગ્ફિરૂલ્લાહ અસ્તગ્ફિરૂલ્લાહ અસ્તગ્ફિરૂલ્લાહ પળ્હા કરતે થે, તો નમાઝ જૈસી ઈબાદતકે બાદ ઈસ્તિગ્ફાર કિસ લિયે? ઈસી લિયે કે અય અલ્લાહ જો ઈબાદત મૈંને કી હૈ વોં આપકી શાયાને શાન નહીં હૈ ઉસમેં જો ભી કમી હૈ મૌલા ઉસકો મઆફ કરકે ઈસ ટૂટી ફૂટી ઈબાદતકો કુબૂલ કર લીજિયે, જૈસે આપ કિસીકી મન્નત કરતે હૈં કે પ્લીઝ (PLEASE) આપ મહેરબાની કર દેં, તો પ્લીઝકા બિલકુલ યેહી તર્જુમા બનતા હૈ, કે બરાએ કરમ મઆફ કરકે મેરી ઈસ ઈબાદતકો કુબૂલ કર લીજિયે.

તહજ્જુદકે બાદ ભી ઈસ્તિગ્ફાર

ઈસી તરહ દેખિયે! તહજ્જુદકી નમાઝ કિતની ઊંચી ઈબાદત હૈ, જિસકા તઝકિરા અહાદીસમેં હૈ ઔર ઉસસે અલ્લાહ તઆલા ઈતને ખૂશ હોતે હૈં કે એલાન

કરાતે હૈં. ફરિશ્તા એલાન કરતા હૈ, હૈ કોઈ સવાલ કરનેવાલા જિસકો દિયા જાએ? ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલાકી રહમત અપને જોશમેં હોતી હૈ, ઉસ વક્ત તહજ્જુદકી નમાઝ પઢનેવાલેકો અલ્લાહકા કુર્બ હાસિલ હોતા હૈ.

ઈલ્મી નુક્તા : યહાં એક ઈલ્મી નુકતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને કુરઆન મજીદમેં ફરમાયા :

"વ મિનલ્લયલિ ફતહજ્જદ્ બિહી નાફિલતલ્લક"

તર્જુમા : ઔર રાતકે કુછ હિસ્સામેં તહજ્જુદ પઢિયે, જો કે આપકે લિયે નફલ હૈ, યાની અય મહેબૂબ આપ રાતમેં તહજ્જુદ અદા ફરમાઈયે, જો હૈ નફલ આપકે લિયે, મગર યે ઐસી ઈબાદત હૈ કે **અસા અંય્યબ્અષક રબ્બુક મકામમ્ મહ્મૂદા** ઉમ્મીદ હૈ કે આપકા રબ આપકો મકામે મહમૂદ અતા ફરમાએગા.

(પા. ૧૫, બની ઈસરાઈલ, આયત ૭૯)

તો મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા કે તહજ્જુદકી બરકતસે નબી (સ.અ.વ.) કો અલ્લાહ તઆલા મકામે મહમૂદકી ખૂશખબરી અતા ફરમા રહે હૈં, માલૂમ હુવા કે જો મોમિન દુનિયામેં તહજ્જુદકી પાબંદી કરેગા, અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન નબી (સ.અ.વ.) કે મકામે મહમૂદમેં, ઉસકો શફાઅત અતા ફરમાએંગે, તો મહેબૂબકો મકામે મહમૂદ મિલા ઔર ઉમ્મતીકો તહજ્જુદ પર કિયામતકે દિન મહેબૂબકી શફાઅત નસીબ હુઈ.

તો તહજ્જુદ કિસ કદર અહમ ઈબાદત હૈ, લેકિન ઉસકે બાવજૂદ પઢનેકે બાદ ભી ઈસ્તિગ્ફારકા તઝકિરા હૈ, ચુનાંચે કુરઆને કરીમમેં અંબિયા, સહાબાકે મુતઅલ્લિક ફરમાયા : **કાનૂ કલીલમ્ મિનલ્લયલિ મા યહ્જઊન વ બિલ અસ્હારિ હુમ યસ્તગ્ફિરૂન. તર્જુમા :** રાતકો બહોત કમ સોતે થે, ઔર અખીર શબમેં ઈસ્તિગ્ફાર કિયા કરતે થે. (પા. ૨૬, સૂ. ઝારિયાત, રૂ. ૧૮)

અબ દેખિયે કોઈ કબીરા ગુનાહ તો નહીં કરતે રહે, બલ્કે પૂરી રાત બિસ્તરસે પેહલૂ જુદા રખ્ખા, અલ્લાહકે સામને રૂકૂઅ ઔર સિજદેમેં લગે રહે, ઈબાદત ભરી રાત ગુઝારી, ફિર ભી જબ સેહરીકા વક્ત આયા તો **"વબિલ્ અસ્હારિ હુમ યસ્તગ્ફિરૂન"** તો વો ઉસ વક્ત ઈસ્તિગ્ફાર કરતે થે, માલૂમ હુવા તહજ્જુદકે બાદ ભી ઈસ્તિગ્ફારકી તલ્કીન કી ગઈ.

હજમેં ઈસ્તિગ્ફાર

ઔર આગે બઢિયે, હજ કિતની બડી ઈબાદત હૈ, હદીસે પાકમેં હજ્જેં મબરૂર ઔર હજ્જે મકબૂલકે મુતઅલ્લિક ફરમાયા **"લય્સ લહૂ જઝાઉન ઈલ્લલ્ જન્નત"** ઉસકા બદલા જન્નતકે સિવા કુછ નહીં, ઔર એક હદીસે પાકમેં હૈ કે જો બંદા હજ્જેં મબરૂર અદા કરે **રજઅ કયવ્મિન વલદત્હૂ ઉમ્મુહૂ** વો ગુનાહોંસે ઈસ તરહ પાક હોકર ઘર લૌટતા હૈ જૈસે ઉસ દિન પાક થા જિસ દિન ઉસકી માંને ઉસકો જના થા.

એક હદીસે પાકમેં હૈ : **ઈન્નલ્ ઈસ્લામ યહ્દિમુ મા કાન કબ્લહુ** ઈસ્લામ લાનેસે બંદેકે પિછલે સબ ગુનાહ મઆફ, **વ ઈન્નલ્ હિજરત તહ્દિમુ મા કાન કબ્લહા** હિજરતસે પિછલે સબ ગુનાહ મઆફ, ઈસી હદીસમેં ફરમાયા **ઈન્નલ્ હજ્જ યહ્દિમુ મા કાન કબ્લહૂ.** (મુસ્લિમ શરીફ જિ. ૧, સ. ૭૬)

જો હજ કરતા હૈ પિછલે સબ ગુનાહોંકો અલ્લાહ મઆફ ફરમા દેતે હૈં.

એક ઔર હદીસે પાક હૈ, નબી (અલૈ.) ને ફરમાયા કે મૈંને શયતાનકો કભી ઈતના ઝલીલ ઔર રૂસ્વા હોતે હુએ નહીં દેખા જિતના કે બદરકે દિન દેખા યા મૈદાને અરફાતમેં રૂસ્વા હોતે દેખા, રો રોકર સર પર મિટ્ટી ડાલતા થા કે મુદ્દતોંકી મેરી મહેનત ઝાએઅ હો ગઈ, અલ્લાહને ગુનેહગારોંકી બખ્શિશ ફરમા દી, અરફાતકે મૈદાનમેં ઈતની બખ્શિશ હોતી હૈ કે જો બંદા વુકૂફે અરફાસે ફારિગ હો ચુકા, ઔર વુકૂફે મુઝદલફાકે લિયે મૈદાને મુઝદલફા આયા, તો વો ગુનાહોંસે બખ્શિશ પાકર વાપસ આયા, ચુનાંચે જિસકો અલ્લાહ તઆલા વુકૂફે અરફાકી તૌફીક અતા ફરમા દે, ફિર ભી સમઝે કે મેરે ગુનાહ નહીં બખ્શે ગયે, અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદેસે બહોત નારાઝ હોતે હૈં, તુમ મેરી રહમતકો ક્યા સમઝતે હો? યાની બંદેકો યકીન કરના ચાહિયે, કે વુકૂફે અરફાકે બાદ અલ્લાહને મેરે ગુનાહ મઆફ કર દિયે.

અબ ઈતની બડી ઈબાદત કરનેકે બાદ ભી અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં, સુનિયે કુરઆને અઝીમુશ્શાન, ઈરશાદ ફરમાયા, **ષુમ્મ અફીઝૂ મિન્ હય્ષુ અફાઝન્નાસુ વસ્તગ્ફિરૂલ્લાહ.** (પા. ૨, રૂ. ૯, આ. ૧૯૯)

તર્જુમા : તુમ વહાંસે લૌટકર આઓ જહાંસે લોગ લૌટકર આએ. દેખિયે કે

અરફાસે મગફિરતકી બશારત પાનેવાલેકો ભી હુકમ હૈ કે તુમ ભી ઈસ્તિગ્ફાર કરો, અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

તકમીલે દીનકે બાદ ઈસ્તિગ્ફાર

મેરી ઔર આપકી નેકી તો કિસી દરજેકી ભી નહીં, સય્યિદુલ અવ્વલીન વલ આખિરીન સય્યિદુલ અંબિયાઈ સય્યિદુલ મલાઈકહ મહેબૂબે રબ્બુલ આલમીન સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ જિનકી પૂરી ઝિંદગી ઈબાદત ભરી, જિનકી કસરતે ઈબાદતકા યે હાલ કે કદમે મુબારક પર વરમ હો જાતે થે ઐસી પાકીઝા ઝિંદગી જિનહોંને ગુઝારી, બલ્કે અપને મકસદે ઝિંદગી, ઈબાદત વ દઅવતકો પૂરા કર દિખાયા, જૈસાકે મૈદાને અરફાતમેં નબી (અલૈ.) ને સહાબાસે પૂછા, ક્યા મૈંને અપને આનેકા મકસદ પૂરા કર દિયા? તુમ તક અલ્લાહકા પૈગામ પહોંચા દિયા? સહાબાકી તા'દાદ એક લાખસે ઝાઈદ થી, સહાબાને કહા આપને અમાનતકો અદા કર દિયા, નબી (અલૈ.) ને આસમાનકી તરફ ઉન્ગલીસે ઈશારા કિયા ઔર કહા, અય અલ્લાહ તૂ ઈસ પર ગવાહ હૈ.

તો જિનકી ઈતની કામિલ ઝિંદગી વો અલ્લાહકે મહેબૂબ જબ લૌટકર વાપસ આતે હૈં, તો રબ્બે કરીમકી તરફસે પૈગામ આતા હૈ, **ઈઝા જા અ નસ્રુલ્લાહિ વલ ફત્હુ, વ રઅય્તન્નાસ યદ્ખુલૂન ફી દીનિલ્લાહિ અફ્વાજા. ફસબ્બિહ્ બિહમ્દિ રબ્બિક વસ્તગ્ફિર્હુ.** (પા. ૩૦, સૂ. નસ્ર)

અલ્લાહુ અકબર, જબ યે આયત પઢતે હૈં તો હૈરાન હો જાતે હૈં, મેરે મૌલા જિનકી પાકીઝા ઔર માસૂમ ઝિંદગી થી, જબ આપ ઉસ માસૂમ ઝિંદગી ગુઝારનેવાલે અપને મહેબૂબકો ભી ફરમાતે હૈં વસ્તગ્ફિર્હુ આપ ઈસ્તિગ્ફાર ફરમાઈયે, તો દોસ્તો ફિર હમ કિસ ખેતકી ગાજર મૂલી હૈં, લિહાઝા હમેં પૂરી ઝિંદગી ઈસ્તિગ્ફાર કરના હી ચાહિયે.

ખૂશ ફેહમીમેં ન રહિયે

ઝહનમેં યે ગુમાન મત રખિયે કે હમ દઅવતકે કામમેં લગ ગયે, હમ ઝિક્રમેં

લગ ગયે, હમ ઈકામતે દીનકી કોશિશમેં લગ ગયે, હમ તો ફલાં કામમેં લગ ગયે, નહીં, જો કુછ ભી કર રહે હૈં યે કામ અલ્લાહકી શાયાને શાન કભી ભી નહીં હો સકતા, હમારે બડોંને ચાલીસ ચાલીસ સાલ ઈશાકે વુઝૂસે ફજરકી નમાઝ પળ્હી, ફિર ભી જબ બૈતુલ્લાહ શરીફકી ઝિયારતકે લિયે હાઝિર હુએ, તો આજિઝી ઔર ઈન્કિસારીકે સાથ મઆફીકે ખ્વાસ્તગાર હુએ, જૈસાકે ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.) કે હાલાતમેં લિખ્ખા હૈ કે હઝરત ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.) ને તવાફકે બાદ મકામે ઈબ્રાહીમકે પાસ દો રકા'તમેં કુરઆનકી મુકમ્મલ તિલાવત કી ઔર અખીરમેં દુઆકે લિયે હાથ ઉઠાકર કહા **મા અબદ્નાક હક્ક ઈબાદતિક વમા અરફ્નાક હક્ક મઅ્રિફતિક** અલ્લાહુ અકબર કબીરા, જબ યે ઉલમા પૂરી રાત ઈબાદત કરકે ભી કુસૂરકા ઈકરાર કરતે હૈં, તો હમેં હર હાલમેં ઈકરારકે સાથ ઈસ્તિગ્ફાર કરના ચાહિયે.

નદામતકે સાથ પળ્હિયે

લેકિન જબ હમ ઈસ્તિગ્ફાર પળ્હ રહે હોં તો દિલમેં નદામતકી કૈફિયત હો, યે ન હો કે ઝબાનસે તો અલ્ફાઝ નિકલ રહે હોં ઔર દિલમેં કુછ ઔર મંઝર સજ રહે હોં.

તૌબા બર લબ સબ્બહ બરકફ દિલ પુર અઝ લુત્ફે ગુનાહ
મઅસિયત રા ખંદા મી આયદ બર ઈસ્તિગ્ફારિ મા

ઝબાન પર તૌબા, હાથમેં તસ્બીહ ઔર દિલ ગુનાહકી લઝ્ઝતસે ભરા હુવા, મેરે ઈસ્તિગ્ફાર પર તો ગુનાહકો હંસી આતી હૈ.

લિહાઝા ગફલતવાલા ઈસ્તિગ્ફાર ન હો, રાબિઆ બસરિયા અલ્લાહકી એક નેક બંદી હૈં, વો ફરમાયા કરતી થી, **ઈસ્તિગ્ફારુના યહ્તાજુ ઈલા ઈસ્તિગ્ફાર** હમ તો ઈસ્તિગ્ફાર ઐસા કરતે હૈં કે ઈસ ગફલત ભરે ઈસ્તિગ્ફાર પર ભી હમેં ઈસ્તિગ્ફાર કરના ચાહિયે, લિહાઝા ઈસ્તિગ્ફાર કરેં તો હુઝૂરે દિલકે સાથ, દિલકી નદામતકે સાથ, ઈસી લિયે હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે દિલકી નદામતકા દૂસરા નામ તૌબા હૈ, તો તૌબા ઔર ઈસ્તિગ્ફાર યે દો ઐસે અસ્બાબ ઔર ઐસે આમાલ હૈં કે જિનકે ઝરીઆ અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંકો મઆફ ફરમાતે હૈં.

તીસરા સબબ : અલ હસનાતુ માહિયહ નેક અમલકી વજહસે અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંકો મઆફ કર દેતે હૈં, જૈસે વુઝૂસે ગુનાહ ધુલ ગયે, નમાઝસે ગુનાહ મઆફ હો ગયે, હદીસે પાકમેં હૈ અગર કિસી બંદેકે દરવાઝે પર નહેર હો ઔર વો દિનમેં પાંચ મરતબા ગુસલ કરે, તો ક્યા ઉસકે જિસ્મ પર કોઈ મેલ રહેગા? સહાબાને કહા નહીં, અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, જો શખ્સ પાંચ વક્તકી નમાઝ એહતિમામકે સાથ અદા કરતા હૈ, ઉસકે ગુનાહ ઈસ તરહ ધુલ જાતે હૈં જિસ તરહ પાંચ મરતબા ગુસલ કરનેસે મેલ કુચેલ ધુલ જાતા હૈ, કુરઆને મજીદમેં ઈસી બાતકો ઈન અલ્ફાઝમેં કહા ગયા **ઈન્નલ હસનાતિ યુઝ્હિબ્ન સ્સય્યિઆતિ.**

(પા. ૧૨, રૂ. ૧૦, આ. ૧૧૪)

બેશક નેકિયાં ગુનાહોંકે અસરાતકો મિટા દેતી હૈં, લિહાઝા ઝિયાદાસે ઝિયાદા નેકિયાં કીજિયે, તાકે ઉસકે બદલે અલ્લાહ તઆલા હમારે ગુનાહોંકો મઆફ ભી ફરમા દે.

ચોથા સબબ : જિસસે ગુનાહ મઆફ હોતે હૈં વો હૈ **દુઆઉલ મુઅ્મિનિ લિલ મુઅ્મિન"** મોમિનકી દુઆ મોમિનકે લિયે, ઈસસે ભી મોમિનકે ગુનાહ મઆફ હોતે હૈં, વાહ મેરે મૌલા ઈસકા મતલબ હૈ કેં હમ અગર નેકોંકે સાથ તઅલ્લુક રખ્ખેં ઔર ઉનકી દુઆઓંમેં હમ ભી શરીક હો જાએં તો હમારા કામ બન જાએ, ઈસી તરહ જનાઝેકી નમાઝ પઢને પર અલ્લાહ તઆલા મય્યિતકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેતે હૈં, તો યે મોમિનીનકી દુઆમેં હિસ્સા હોના યે ભી બડી નેઅમત હૈ, ઈસ લિયે અલ્લાહવાલોં ઔર નેકોંકે સાથ દોસ્તી કીજિયે, તઅલ્લુક રખિયે, અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાનકો ફિત્નોંસે બચા લેતે હૈં ઔર ઉસકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેતે હૈં, ઉનકી દુઆઓંકી વજહસે કિતની મરતબા ઈન્સાન પરેશાનિયોંસે બચ જાતા હૈ, માં-બાપકી દુઆએં, પીર, ઉસ્તાદકી દુઆએં, અપને દોસ્તોંકી દુઆએં મુહાફિઝ બન જાતી હૈં, કેહનેવાલોંને કહા.

દૂર બૈઠા કોઈ તો દુઆએં દેતા હૈ
મૈં ડૂબતા હૂં સમંદર ઉછાલ દેતા હૈ

બંદા ડૂબને લગતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા કિસીકી દુઆકી બરકતસે ઉછાલ દેતે હૈં, બાહિર નિકાલ દેતે હૈં, ઈસ લિયે કુરઆન મજીદમેં યે દુઆ સિખાઈ ગઈ,

રબ્બનગ્ફિર્ લના વલિ ઈખ્વાનિનલ્લઝીન સબકૂના બિલ્ ઈમાન.

(પા. ૨૮, સૂ. હશ્ર, આ. ૧૦)

ગૌર કીજિયે! અપનેસે પેહલે જો ઈમાનવાલે ગુઝર ગયે, ઉનકે લિયે ભી મગફિરતકી દુઆ બતલાઈ ગઈ, ઈસી લિયે તો કે ઉસસે મગફિરત હોતી હૈ, વરના દુઆ સિખાનેકી ઝરૂરત હી ક્યા થી.

દિલસે દુઆ નિકલ આએ

લિહાઝા ઈમાનવાલોંકી નેક લોગોંકી દુઆઓંમેં હમ શરીક રહા કરેં, ઉનકો કહા ભી કરેં કે હમેં દુઆઓંમેં યાદ રખિયે, ઔર કામ ઐસા કરેં કે બેઈખ્તિયાર ઉનકે દિલસે દુઆએં નિકલેં, કિતને ખાવિંદ હૈં જો આજ બીવિયોંકી દુઆએં લેતે હૈં, યા કિતની બીવિયાં હૈં જો ખાવિંદકી દુઆએં લેતી હૈં, કિતની ઔલાદ હૈં જો માં-બાપકી દુઆએં લેતી હૈં, યા કિતને શાગિર્દ હૈં જો ઉસ્તાદકી દુઆએં લેતે હૈં, દુઆએં લેનેવાલા સિલસિલા આજ બહોત હી ઘટતા બલ્કે મિટતા હી જા રહા હૈ, લિહાઝા ઉસકી તો કોશિશ કરેં, કે હમ ઈતને અચ્છે બનકર ઝિંદગી ગુઝારેં, કે ઈર્દ ગિર્દકે રેહનેવાલે લોગ હમારે લિયે દુઆએં કરેં.

દુઆએં લેના કોઈ મુશ્કિલ કામ નહીં, આપ કિસી દુખી બંદેકો મુહબ્બતકે દો બોલ બોલ દેં, આપકે દો બોલ સુનકર ઉસકો તસલ્લી હોગી, વો ભી આપકે લિયે દુઆ કરેગા, કિસી અંધેકો રાસ્તા દિખા દેં, સડક પાર કરા દેં, વો ભી દુઆ દેગા, મગર યે સબ ઉસી વક્ત જબકે હમારે દિલમેં ઉસકા એહસાસ હો કે હમેં દુઆએં લેની હૈં.

પિછલે લોગ હર કિસમકે લોગોંકી ખિદમત કરતે થે કે ખિદમતકે બદલે દુઆ મિલતી હૈ ઔર મગફિરત હો જાતી હૈ, બુખારી શરીફમેં હૈ કે બની ઈસરાઈલમેં ફાહિશા (બદકાર) ઔરત થી, એક પ્યાસે કુત્તેકો પાની પિલાયા, ઔર ઉસ પ્યાસે કુત્તેકો પાની પિલાને પર અલ્લાહને ઉસકી મગફિરત ફરમા દી, તો હમ અગર અલ્લાહકે કિસી નેક બંદેકો પાની પિલાએં તો ક્યા હમારી મગફિરત નહીં હોગી? લિહાઝા આજકલકે નૌજવાન અપને માં-બાપકી, બડોંકી ખિદમત કરેં, ઉનકી દુઆએં

લેં, ક્યૂંકે ઉનકી દુઆઓંસે અલ્લાહ તઆલા રહમતોંસે નવાઝકર ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેતે હૈં.

નેકિયોંકા સવાબ મય્યિતકો

પાંચવાં સબબ : મા યુઅ્મલુ લિલ્ મય્યિતિ મિન્ અઅ્માલિલ્ બિર્રિ કે મય્યિતકે લિયે જો નેક કામ ઉનકે મુતઅલ્લિકીન કરતે હૈં અલ્લાહ તઆલા ઉસકી વજહસે મય્યિતકે ગુનાહોંકો મઆફ કર દેતે હૈં, મિસાલકે તૌર પર સદકા કરતે હૈં, યા કિસીને વાલિદકી તરફસે મસ્જિદ બનવાઈ, વાલિદાકી તરફસે મસ્જિદકા કોઈ હિસ્સા બનવાયા, બીવીને મદ્રસા બનવાયા, તો યે જો અપને અઝીઝોંકી તરફસે ખર્ચ કર રહે હૈં તો ઉસકી વજહસે ભી ઉનકી મગફિરત હોતી હૈ.

કુછ લોગ યહાં ગલતીમેં પડ જાતે હૈં, કેહતે હૈં નહીં, મગફિરત ઈસ તરહ નંહીં હોતી, ક્યૂંકે હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે જબ ઈન્સાન મર જાતા હૈ **ઈન્કતઅ અમલુહૂ ઈલ્લા મિન્ ષલાષ** ઉસકે આ'માલ મુન્કતેઅ હો જાતે હૈં સિવાએ તીન અમલકે, ઔર તીન અમલ કૌનસે હૈં? ઉનમેંસે એક તો યે હૈ કે જિસને અપને પીછે નેક ઔલાદ છોડી જો ઉસકે લિયે દુઆ કરતી હૈ. દૂસરા યે કે ઉસને અપને ઈલ્મસે કિસીકો ફાઈદા પહોંચાયા. તીસરા યે કે ઝિંદગીમેં સદકએ જારિયા કિયા, ઈસકે અલાવા કિસી ઔર અમલકા ફાઈદા મય્યિતકો નહીં પહોંચતા, લિહાઝા ઈન તીનકે અલાવા કિસી ઔર ચીઝકા ફાઈદા મય્યિતકો નહીં પહોંચતા, લિહાઝા કિસી અમલકા ફાઈદા ભી મય્યિતકો નહીં પહોંચેગા.

હાલાંકે યે સરાસર બાતિલ નઝરિયા હૈ, ઉલમાને ઈસ પર તફસીલસે કલામ કિયા હૈ, ફિર ભી યહાં હમ એક નુકતા બયાન કરતે હૈં, દુનિયામેં કુછ ઐસે લોગ હોતે હૈં કે ઉનકે મરનેકે બાદ ઉનકી યાદમેં કુત્તોંકી લડાઈ કરાઈ જાતી હૈ, કિસીકી યાદમેં મેલે લગવાએ જાતે હૈં, કિસીકી યાદમેં ક્રિકેટકે મેચ હોતે હૈં, કિસીકે મરનેકે બાદ ઘોડ દોડ ઔર કિસીકી યાદમેં મોસીકીકી મહેફિલ ઔર નાચ ગાનેકી મજલિસ સજાઈ જાતી હૈ, હાલાંકે ઈન ચીઝોંસે ઉસકો ફાઈદા ક્યા બલ્કે હસરત હી હોગી, ઈસકે ખિલાફ કુછ ઐસે ભી નેક લોગ હોતે હૈં કે જિનહોંને નેકોંસે તઅલ્લુક

જોડા તો ઉનકે મરને પર અલ્લાહ ઉન નેક બંદોંકે દિલમેં ઉસકી મુહબ્બતકો ઐસા જગા દેતા હૈ, કે વો ઉસકે લિયે દુઆએં કરતે રેહતે હૈં, તો હકીકતમેં નેકોંકે દિલમેં અપને લિયે જગહ બના લેના, યે ભી ઉસ મરનેવાલાકા અમલ થા, ઈસી લિયે ઉન નેક લોગોંકી દુઆએં ઉસ બંદેકો પહોંચા કરતી હૈં, તો યે કેહના કે કુછ નહીં પહોંચતા, સહીહ નહીં, ઉસને નેકોંસે તઅલ્લુક જોડા, યે કિસકા અમલ થા? અબ અગર યે ફૌત હો ગયા, ઔર યે નેક બંદે ઉસકી તરફસે અમલ કરતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ઈસ મુહબ્બત ઔર તઅલ્લુકકી વજહસે ઉન બંદોંકો ઈન આમાલકા સવાબ પહોંચા દેતે હૈં, ચુનાંચે કિસીકી તરફસે આપ ઉમરહ કર સકતે હૈં, હજ કર સકતે હૈં, તવાફ કર સકતે હૈં, કુરઆને પાક પઢકર બખ્શ સકતે હૈં, લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કલિમહકા વિર્દ કરકે બખ્શ સકતે હૈં, ઈન તમામ આમાલકા સવાબ અલ્લાહ તઆલા મરનેવાલેકો પહોંચા દેતે હૈં.

મુસીબતેં ભી રહમતકા સબબ

છઠ્ઠા સબબ : "અલ મસાઈબુલ્લતી યુકફ્ફિરુલ્લાહુ બિહિલ્ ખતાયા ફીદુન્યા" દુનિયામેં ઈન્સાનકો જો મુસીબતેં પેશ આતી હૈં, ઉન પર અલ્લાહ તઆલા ઉનકી ખતાઓંકો મિટા દેતે હૈં, લેકિન હાં મુસીબતેં અલ્લાહ તઆલાસે માંગની નહીં ચાહિયે ક્યૂંકે હમ આઝમાઈશકે કાબિલ નહીં, હમ રોએં કે મૌલા કમઝોર હૈં, આઝમાઈશકે કાબિલ નહીં, સર પર બોઝ ન રખ દીજિયે, ઈસી લિયે કુરઆન મજીદમેં ભી દુઆ સિખલાઈ ગઈ કે અલ્લાહ ઐસા બોઝ હમ પર ન ડાલના જો હમસે પેહલે વાલોં પર ડાલ દિયા ગયા, હમ કમઝોર હૈં, લેકિન અગર કોઈ મુસીબત ઝિંદગીમેં પેશ આ જાએ, તો હમ યે સમઝેં કે અલ્લાહ તઆલા હમારે ગુનાહોંકો યકીનન મઆફ કરેંગે, ક્યૂંકે કોઈ મુસીબત ઐસી નહીં જિસસે મોમિનકે ગુનાહ મઆફ ન હોં.

યહાં તક લિખ્ખા હૈ કે અગર કમીસમેં દો જેબ હૈં દાએં ઔર બાએં, ઔર આદત થી દાઈં તરફ પૈસે વગૈરહ રખનેકી, જબકે ગલતીસે ઉસને બાઈં તરફ ડાલ દિયા, બાદમેં નિકાલનેકે લિયે દાઈં તરફ હાથ ડાલા ઉસકો પૈસે ન મિલે, ઉસકા દિલ પરેશાન હુવા, આહ નિકલી, ઓહ! મેરે પૈસે કહાં ગયે? થોડી દેરમેં ઉસકો દૂસરી

જેબમેં મિલ ગયે, તો યે જો થોડી દેર ઉસકો પરેશાની હુઈ, ઉસ પરેશાની પર ભી અલ્લાહ ઉસકે ગુનાહ મઆફ ફરમા દેતે હૈં, તો મોમિનકો ફાઈદા હી ફાઈદા કે નેઅમત પર શુક્ર કિયા તો સવાબ ઔર પરેશાની પર સબ્ર કિયા તો સવાબ ઔર મગફિરત.

મુસીબતોં પર દરજાતકા બુલંદ હોના

બહોતસે લોગ પરેશાનિયોં ઔર મુસીબતોંસે ઝિયાદા પરેશાન હો જાતે હૈં, હાલાંકે ઝિયાદા પરેશાન હોનેકી ઝરૂરત નહીં, અલ્લાહ તઆલા કિસીકી તાકતસે ઝિયાદા બોઝ નહીં ડાલતે, અગર કુછ બોઝ ડાલા જાતા હૈ તો ઉસકી કોઈ વજહ હોતી હૈ, હો સકતા હૈ આપને અલ્લાહકી મુહબ્બત માંગી હો, અલ્લાહકા કુર્બ માંગા હો, આપને જન્નતકે બુલંદ દરજાત માંગે હોં, લેકિન આપકે આમાલ ઐસે નહીં કે આપકો વો મકામાત મિલ સકેં, મગર અલ્લાહ તઆલા આપકી દુઆ કુબૂલ કરકે દેના ચાહતે હૈં, ઈસ લિયે છોટી છોટી પરેશાની ભેજ દેતે હૈં, જબ બંદા ઉસ પર સબ્ર કરતા હૈ, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો કુર્બકા વો મકામ અતા કરતે હૈં કે જિન તક વો અપને અમલસે નહીં પહોંચ સકતા, બાઝ મરતબા હમને દેખા કે અલ્લાહ તઆલા કિસીકા હાસિદ પૈદા કર દેતે હૈં, અબ હમ બડે પરેશાન હોતે હૈં ફલાં બંદા હમારા હાસિદ હૈ, હાલાંકે ઈસ હસદકી વજહસે ઉસકો મકામ બુલંદ મિલનેવાલા હૈ.

તુમ ભી બાદે મુખાલિફસે ન ઘભરા અય ઉકાબ
યે તો ચલતી હૈ તુઝે ઊંચા ઉડાનેકે લિયે

ચિરાગે ઝિંદગી ગુલ હોને લગે

એક દફા ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત આઈશા સિદ્દીકા (રદિ.) નબી (અલૈ.) કી ખિદમતમેં તશરીફ લાઈ, ચિરાગ જલ રહા હૈ, હવાકા ઝોંકા આયા, ચિરાગ બુઝ ગયા, નબીએ કરીમ (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઊન. ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હૈરાન! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે પ્યારે મહેબૂબ (સ.અ.વ.)! યે કલિમહ તો પઢ્હા જાતા હૈ જબ કોઈ આદમી ફૌત હો જાતા હૈ,

આપને ફરમાયા નહીં, બલ્કે યે તો હર ઉસ મૌકા પર પળ્હા જાતા હૈ જબ કિસીકો કોઈ મુસીબત પહોંચે, મોમિનકી ઝિંદગીકા ચિરાગ ગુલ હો જાએ ઉસ પર ભી પળ્હે, ઔર અગર ઘરકા ચિરાગ ગુલ હો જાએ, ઉસ પર ભી પળ્હે, લિહાઝા કિસી પરેશાનીસે પરેશાન હોનેકી ઝરૂરત નહીં, બલ્કે રાઝી રેહના ચાહિયે કે મુમકિન હૈ અલ્લાહ તઆલા મેરે ગુનાહોંકી સઝા દે રહા હો, યા બુલંદીયે દરજાતકા સબબ બના રહા હો.

હર તકલીફ પર અજરો સવાબ

ઈસી લિયે હદીસે પાકમેં આતા હૈ અલ્લાહ તઆલા દો ખૂશી ઈખટ્ઠા નહીં કરતે ઔર દો પરેશાની ઈખટ્ઠા નહીં કરતે, જો દુનિયામેં પરેશાન રહેગા અલ્લાહ આખિરતકી ખૂશિયાં દેંગે, જો દુનિયામેં ખૂશિયાં હી ખૂશિયાં દેખેગા, ઉસકો આખિરતકી પરેશાની ઉઠાની પડેગી, ઈસ લિયે ઝરા ઝરાસી બાત પે જો શિકવે કરને લગતે હૈં, યે મુનાસિબ નહીં, બલ્કે હમ માલિકસે રાઝી રહેં કે હમારે માલિકને હમેં બેહતરીન હાલતમેં રખ્ખા હૈ, હમ ઉસકે ઉપર અપને માલિકકા શુક્ર અદા કરેં.

હદીસે પાકમેં હૈ મોમિનકો ઝિંદગીમેં કોઈ મુસીબત થકાવટ, ગમ ઔર પરેશાની ઐસી નહીં હોતી, મગર અલ્લાહ ઉસકે બદલે ઉસકી ખતાઓંકો મઆફ ફરમા દેતે હૈં, લિહાઝા ઈન્સાનકો ચાહિયે કે છૂઈમૂઈ ન બને, છૂઈમૂઈ એક બોટી હોતી હૈ ઝરા હાથ લગા તો વો બિલકુલ સિમટ જાતી હૈ, હમ બચપનમેં ઉસકો દેખતે થે, તો કેહતે થે છૂઈમૂઈકી બોટી, આજ હમ ભી છૂઈમૂઈકી બોટી બને હુએ હૈં, ઝરાસી કોઈ બાત હો ગઈ, હમારી નાઝુક તબીઅત બિગડ જાતી હૈ, અલ્લાહકે બંદે હમ જન્નતમેં તો હૈં નહીં કે જહાં પરેશાની ન હો, હમ તો દુનિયામેં હૈં, જો હૈ હી પરેશાનિયોંકા ઘર, લિહાઝા પરેશાની તો આએગી, અલબત્તા જિસ દિન પરેશાની ન આએ, અલ્લાહકા શુક્ર અદા કરેં, કે અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ એક દિન પરેશાનીકે બગૈર ગુઝર ગયા, વરના જબ તક મૌત નહીં આતી, કોઈ ન કોઈ પરેશાની આએગી, અલબત્તા હમ અલ્લાહ તઆલાસે માંગતે રહેં કે અય અલ્લાહ! અવ્વલ તો પરેશાનીસે બચા લીજિયે, ઔર અગર કોઈ આ ભી જાએ તો ફિર હમેં સબ્રકી તૌફીક અતા ફરમા દીજિયે.

જબ કબ્ર દબોચેગી

સાતવાં સબબ : જિસસે બંદેકે ગુનાહ મઆફ હોતે હૈં, **"મા યહ્‌સિલુ ફીલ કબ્રિ મિનલ્ ફિત્નતિ વઝ્ઝગ્તતુ વર્રવૂઅતુ"** કબ્રમેં જબ બંદેકો રખ્ખા જાતા હૈ, ઉસકો ઝગ્તએ કબ્ર પેશ આતા હૈ, ઝગ્તએ કબ્ર કેહતે હૈં કે કબ્રકી દીવારોંકા દબાના, ભીંચના, યે હર બંદેકો પેશ આએગા, અલ્લાહ તઆલાકી શાન દેખિયે, કે મોમિનકો ભી આએગા ઔર ગુનેહગારકો ભી આએગા, મગર ફર્ક હોગા, કાફિરકો ઈસ તરહ ભીંચા ઔર દબાયા જાતા હૈ કે ઈસ તરફકી પસ્લી દૂસરી તરફ મિલ જાતી હૈ, લેકિન મોમિનકો દબાને ઔર ભીંચનેકા મકસદ યે હૈ કે જો કમી કોતાહી હૈ વો મઆફ હો જાએ.

સહાબીકો ભી ન છોડા

હઝરત સઅદ બિન મઆઝ (રદિ.) કી જબ વફાત હુઈ, ઔર જનાઝેકી નમાઝકે બાદ જબ કબ્રસ્તાન લે જા રહે થે, તો નબી (સ.અ.વ.) પંજોંકે બલ ચલ રહે થે, કિસી સહાબીને પૂછા, અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) હમને આપકો ઐસે ચલતે કભી નહીં દેખા, ફરમાયા સઅદકે જનાઝામેં શિર્કતકે લિયે ઈતને ફરિશ્તે આસમાનસે ઉતર આએ કે મુઝે પાંવ રખનેકી જગહ નહીં મિલ રહી હૈ, ફિર હઝરત સઅદ (રદિ.) કો દફન કિયા ગયા, નબી (અલૈ.) ને ફરમાયા કે સઅદકી મૌત પર અલ્લાહ તઆલાકા અર્શ ભી હિલને લગા. (મુસ્લિમ શરીફ જિ. ૨, સ. ૨૯૪)

જો નેક લોગ હોતે હૈં, ઉનકે મરને પર ઝમીનકે વો ટુકડે રોતે હૈં જહાં વો બૈઠકર ઈબાદત કિયા કરતે હૈં, આસમાનકે વો દરવાઝે રોતે હૈં, જહાંસે ઉસકે આમાલ ચઢતે હૈં, ઔર આસમાનકે વો દરવાઝે ભી જહાંસે ઉસકે લિયે રિઝક ઉતારા જાતા હૈ, કુરઆન મજીદમેં હૈ, **ફમા બકત્ અલયહિમુસ્સમાઉ વલ અર્ઝુ.**

(પા. ૨૫, રૂ. ૧૪, આયત ૨૯)

તર્જુમા : ઉન પર આસમાન ઔર ઝમીનકો રોના નહીં આયાં, ઈસસે મુફસ્સિરીનને લિખ્ખાકે કાફિરોંકે ઉપર તો ઉનકો રોના નહીં આતા, લેકિન મોમિન જો અલ્લાહ તઆલાકી રહમતોંકે નુઝૂલકા સબબ બનતે હૈં, ઉસકી વફાત પર તો

ઝમીનકે ટુક્ડે ભી રોતે હૈં, તો અબ બતાઈયે, ઈતને દરજેવાલે સહાબી, મગર નબી (અલૈ.) ને બતાયા કે સઅદકો ભી ઝગ્તએ કબ્ર પેશ આયા.

(મિશ્કાત સ. ૨૬, બહવાલા મુસ્નદે અહમદ)

યે હર મોમિનકો ક્યૂં પેશ આતા હૈ? ઉલમાને ઉસકી વજહ લિખ્ખી હૈ કે બંદેને દુનિયામેં જો લઝ્ઝતેં ઉઠાઈ, ઉનકી ભી તો કોસ્ટ (કીમત) (COAST) હોતી હૈ ના, ઔર હર ચીઝકી કોસ્ટ અદા કરની પડતી હૈ, તો વો ફરમાતે હૈં કે દુનિયાકી લઝ્ઝતોંકે પ્રપોશ્નલ અલ્લાહ તઆલા કબ્રમેં ઝગ્તએ કબ્ર અતા ફરમા દેતે હૈં, યે લઝ્ઝતોંકી કોસ્ટ પર હો ગઈ, ઈસ લિયે હમને બાઝ અકાબિરકે હાલાતમેં પઢ્હા વો લઝીઝ ખાને નહીં ખાતે થે, કેહતે થે લઝીઝ ખાના ખાએંગે તો કબ્રમેં ઝિયાદા ઝગ્તા પેશ આએગા, બાઝકે હાલાતે ઝિંદગીમેં યહાં તક લિખ્ખા હૈ કે લઝીઝ સાલન સામને આતા થા, તો પાની ડાલ દેતે ઔર કેહતે નફસકો લઝ્ઝત ક્યા દેની, ઐસા ન હો કે આગે તંગી બરદાશ્ત કરની પડે, તો યે ઝગ્તએ કબ્ર ભી ગુનાહોંકે બખ્શનેકા સબબ બન જાતા હૈ.

મેહશરકા હોલનાક મંઝર

આઠવાં સબબ : જિસસે ગુનાહ મઆફ હોતે હૈં, કિયામતકે દિન જો કર્બ ઔર પરેશાની બંદેકો આએગી, ધૂપમેં ખડા હોના પડેગા, ખૌફ ઔર હિરાસ હોગા, ઉસ ખૌફ દેહશતકી વજહસે ભી બંદેકે ગુનાહ મઆફ હો જાએંગે.

ઉસ દિન બંદા પસીનેમેં હોગા, કોઈ ટખ્નોં તક, કોઈ અપની કમર તક, કોઈ ગલે તક પસીનેમેં હોગા, ઔર જૈસે પાનીમેં કોઈ ચીઝ બોઈલ હોતી હૈ, ઈસ તરહ અપને પસીનેમેં બંદા બોઈલ હો રહા હોગા, તો જો તકલીફ કિયામતકે દિન પહોંચેગી ઉસ પર ભી અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેંગે.

તાજદારે મદીનાકી શફાઅત

નવવાં સબબ : કિયામતકે દિન નબી (અલૈ.) અપની ઉમ્મતકે ગુનેહગારોંકે લિયે શફાઅત ફરમાએંગે, ઔર ઉનકી શફાઅતસે અલ્લાહ ગુનાહોંકો મઆફ કરકે

જન્નત અતા કરેંગે, બુખારી શરીફકી રિવાયત હૈ નબી (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, મેરી શફાઅત મેરી ઉમ્મતમેંસે જો કબાઈરકે મુરતકિબ હૈં ઉનકે લિયે હોગી.

એક દૂસરી હદીસમેં ફરમાયા, મુઝે ઈખ્તિયાર દિયા ગયા, કે મૈં અપને લિયે દો બાતોંમેં એકકો ઈખ્તિયાર કરૂં, યા તો આધી ઉમ્મતકો જન્નતમેં દાખિલ કરા લૂં યા મકામે શફાઅત હાસિલ કર લૂં, નબી (અલૈ.) ને ફરમાયા મૈંને શફાઅતકો ઈખ્તિયાર કિયા, ઈસ લિયે કે શફાઅતકે ઝરીઆ આધી ઉમ્મતસે ઝિયાદા લોગ જન્નતમેં ચલે જાએંગે, અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

હદીસે પાકમેં હૈ, નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાને હર નબીકો એક ઐસી દુઆ માંગનેકા ઈખ્તિયાર દિયા કે જિસ દુઆકો હૂબહૂ કુબૂલ કિયા જાએગા, ચુનાંચે હર નબીને દુઆ માંગી ઔર અલ્લાહને કુબૂલ કર લી, સહાબીને પૂછા અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.)! આપકો ભી ઈખ્તિયાર મિલા? ફરમાયા હાં, મુઝે ભી ઈખ્તિયાર મિલા, સવાલ કિયા, આપને કૌનસી દુઆ માંગી? ફરમાયા મૈંને કોઈ દુઆ નહીં માંગી, મૈંને ઉસ દુઆકો કિયામતકે દિનકે લિયે ઝખીરા બના લિયા હૈ, કિયામતકે દિન મૈં દુઆ કરૂંગા ઔર ઉસ વકત તક જન્નતમેં નહીં જાઉંગા જબ તક મેરા આખરી ઉમ્મતી ભી જન્નતમેં ન ચલા જાએ. સુબ્હાનલ્લાહ સુબ્હાનલ્લાહ!

(મુસ્લિમ જિ. ૧, સ. ૧૧૩)

તો નબી (સ.અ.વ.) કી શફાઅત ઉન લોગોંકો મિલેગી, જિનકો દીનસે, સુન્નતસે મુહબ્બત હોગી, મગર જિનહોંને અપને નફસાની ખબાસતકી વજહસે ગુનાહ કર લિયા, અલ્લાહ તઆલા ઉનકો ભી શફાઅતકી વજહસે મઆફ કર દેંગે.

રહમતે ઈલાહીકા સમંદર

દસવાં ઔર આખરી સબબ : બંદોંકી તરફસે મગફિરતકા કોઈ સબબ નહીં હોગા, બલ્કે અલ્લાહકો અપને બંદોં પર જો શફકત ઔર રહમત હૈ, ઉસ રહમતકી વજહસે ભી ઉનકે ગુનાહોંકો મઆફ કર દેંગે, ઔર યે રહમત ભી ઈતની હોગી કે હમ ઉસકા અંદાઝા કર નહીં સકતે, અલ્લાહુ અકબર કબીરા, **ઈન્ન રહ્મતી વસિઅત્ કુલ્લ શયઈન.** મેરી રહમત હર ચીઝકો વસીઅ હૈ, ચુનાંચે હઝરત કારી મુહમ્મદ

તૈયબ સાહબ (રહ.) અપને ખુત્બાતમેં એક અજીબ બાત નકલ કરતે હૈં કે કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલાકી રહમતકા ઈમાનવાલોં પર ઈતના ઝુહૂર હોગા ઔર ઈતને બખ્શે જાએંગે કે એક લમ્હા ઐસા ભી આએગા કે શયતાનકો ભી રહમતકી ઉમ્મીદ હોને લગેગી ઔર વો ભી સર ઉઠાકર દેખેગા કે મુમકિન હૈ આજ મેરી ભી મગફિરત હો જાએ, ઉસ કરીમકી રહમતકે ક્યા કેહને, અલ્લાહુ અકબર.

ઈસીકો કિસીને કહા.

બેગુનહોંમેં ચલા ઝાહિદ જો ઉસકો દેખને
મગફિરત બોલી ઈધર આ મૈં ગુનેહગારોંમેં હૂં
વો કરિશ્મે શાહે રહમતને દિખાએ રોઝે હશ્ર
ચીંખ ઉઠા હર બેગુનાહ મૈં ભી ગુનેહગારોંમેં હૂં

અલ્લાહકી રહમત ઈસ કદર હોગી કે બેગુનાહ ભી તમન્ના કરેંગે, હમ ભી ગુનેહગાર હોતે, ઔર અલ્લાહ હમારે ગુનાહોંકો ભી નેકિયોંમેં આજ બદલ દેતે, વો માલિક કિતના કરીમ હૈ.

અગર નઝરે રહમત હો ગઈ

ઈસ લિયે હમેં ચાહિયે હમ ઉસ માલિકસે દુઆએં માંગેં, ઉસસે લવ લગાએં, ઉસકી યાદમેં રહેં, તાકે કિયામતકે દિન ઉસ માલિકકી રહમતકા ઝુહૂર હમારે ઉપર હો જાએ, ઈસ લિયે હમારે બડોંને યે બાત ફરમાઈ, કે અલ્લાહુમ્મ મગ્ફિરતુક અવ્સઉ મિન્ ઝુનૂબી વ રહ્મતુક અર્જા ઈન્દી મિન્ અમલી અય અલ્લાહ આપકી રહમત, મગફિરત મેરે ગુનાહોંસે ઝિયાદા વસીઅ હૈ, ઔર મુઝે અપને આ'માલકી નિસ્બત આપકી રહમત પર ભરોસા ઝિયાદા હૈ, આ'માલ પર ભરોસા બિલકુલ નહીં, હમ ગોયા ખોટે સિક્કે લિયે ફિરતે હૈં, ઈસ લિયે અલ્લાહને અગર તોલ લિયા, તો હમારે આ'માલ કિસ કામકે હૈં? ગફલત ભરે આ'માલ, ગફલત ભરી નમાઝેં હૈં, અલબત્તા અલ્લાહકી અગર રહમત હો ગઈ, તો ઈન્શા અલ્લાહ હમ ગુનેહગારોંકી ભી બખ્શિશ હો જાએગી.

ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાને કુરઆન મજીદમેં ફરમાયા :

મેરે બંદોંકો બતા દેં મૈં ગફૂર ભી હૂં ઔર રહીમ ભી, યે ખબર ઈસ લિયે તાકે

અલ્લાહકે બંદોંકો યકીન હો જાએ, ઔર વો અપને રબકો ખૂશ કરનેકી કોશિશ કર લે, તાકે કિયામતકે દિન અલ્લાહકી રહમતસે હમારે તમામ ગુનાહ મઆફ હો જાએં, ફિર દેખિયે અલ્લાહ તઆલાકી કિતની મહેરબાની હોતી હૈ?

અય ગફલતકે શિકાર

મેરે દોસ્તો! અગર કોઈ અલ્લાહકે દરસે પીઠ ફેરકર જાતા તો હક યે બનતા થા કે ઉસકો પીછેસે લાત મારી જાતી ઔર દરવાઝેકો બંદ કર દિયા જાતા, ઓ બદબખ્ત! મેરે દરવાઝેકો છોડકર જા રહા હૈ, આજકે બાદ યે દરવાઝા તુમહારે લિયે નહીં ખુલેગા, મગર મૌલા કરીમ હૈ, વો પીઠ ફેરકર જાનેવાલેકો ફરમાતે હૈં : **યા અય્યુહલ્ ઈન્સાનુ મા ગર્રક બિરબ્બિકલ્ કરીમ** અય ઈન્સાન! તુઝે તેરે કરીમ પરવરદિગારસે કિસ ચીઝને ધોકેમેં ડાલ દિયા? જૈસે છોટા બચ્ચા માંસે નારાઝ હો જાએ, વો પ્યારસે મનાતી હૈ, બેટે અમ્મીસે નહીં રૂઠા કરતે, ઈસ આયતસે યેહી માલૂમ હોતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા શફકત ઔર રહમતકી બિના પર અપને બંદોંકો મના રહે હૈં, અય દૂર જાનેવાલે! કિસ દરકો છોડકર જા રહે હો? **યા અય્યુહલ્ ઈન્સાનુ મા ગર્રક બિરબ્બિકલ્ કરીમ** અય ઈન્સાન તુઝે કરીમ પરવરદિગારસે કિસ ચીઝને ધોકેમેં ડાલ દિયા, ઈસ લિયે હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે માં અપને બિછડે બેટેકા ઈતના ઈન્તિઝાર નહીં કરતી, જિતના બિગડે હુએ બંદેકા ઈન્તિઝાર ઉસકા પરવરદિગાર કરતે હૈં, ઉસ માં કા ક્યા હાલ હોતા હૈ જિસકા બેટા બિછડ જાએ, રોતી હૈ, આંસૂ ટપ-ટપ ગિરતે હૈં, ખાનેકો જી નહીં ચાહતા, નીંદ નહીં આતી, સુકૂન લુટ જાતા હૈ, લેટી હુઈ ભી હો, અગર હવાસે દરવાઝા ખુલ જાએ તો માં કી આંખ ખુલ જાતી હૈ, શાયદ મેરા બેટા દરવાઝે પર આ ગયા હો, જબ માં બેટેકા ઈન્તિઝાર ઈતના કરતી હૈ, તો સોચનેકી બાત હૈ કે ફિર પરવરદિગાર અપને બંદેકા કિતના ઈન્તિઝાર કરતે હોંગે?

બતા ક્યા લેને આએ હો?

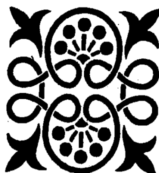
અગર કોઈ બુઢ્ઢા જિસને પૂરી જવાની નાફરમાનીમેં ગુઝાર દી હો, ઔલાદ

ભી કોઈ ન હો, બીવી ભી ચલી ગઈ હો, બહેન ભાઈ ભી ન હો, કોઈ કરીબી અઝીઝ ન હો, ઔર કિસી દોસ્તકે ઘર રેહતા હો, ઉનહોંને ભી ઘરસે યે કેહકર નિકાલ દિયા હો કે તેરી ખાંસીસે હમારે બચ્ચે પરેશાન હોતે હૈં, ચલે જાઓ યહાંસે, મગર વો કહાં જાએ? અબ વો સોચતા હૈ કાશ મૈંને અલ્લાહકા દર પકડા હોતા, મખ્લૂકકે સામને યૂં ઝલીલ ન હોના પડતા, વો બાગી બુળ્હા અબ હાંપતા હુવા, કાંપતા હુવા, લાઠીકે સહારે ચલતા હૈ, મુંહમેં દાંત નહીં, પેટમેં આંત નહીં, ઝરા ચલતા હૈ સાંસ ફૂલને લગતી હૈ, ચક્કર આતે હૈં, ફિર ખડા હો જાતા હૈ, ઝરા આગે બળ્હતા હૈ, ઈસ હાલમેં ચલતે ચલતે જબ વો અલ્લાહકે ઘરકી તરફ જાતા હૈ તો મેરા મૌલા ઈતના કરીમ હૈ ઉસ બંદેસે યે નહીં પૂછતે.

આનેવાલે તુમ મેરે પાસ ક્યા લેકર આ રહે હો?

બલ્કે યે પૂછતે હૈં, આનેવાલે તુમ ક્યા લેને આએ હો, નહીં પૂછતે તુમને જવાની કૈસે ગુઝારી? તુમહારે માલકા ક્યા હુવા? હુસ્નો જમાલકા ક્યા બના? વો પરવરદિગાર ઈતને કરીમ હૈં, ફરમાતે હૈં મેરી રહમત ઉસ બંદેકા દૌડકર ઈસ્તિક્બાલ કરતી હૈ, વ ઈન્ અતાની યમ્શી અતય્તુહૂ હર્વલહ જબ વો ચલકર આતા હૈ તો મેરી રહમત ઉસકી તરફ દૌડકર જાતી હૈ, જો પરવરદિગાર ઈતના કરીમ હૈ, ક્યૂં ન હમ ઉસ પરવરદિગારસે ઉસકી રહમતકો તલબ કરેં, તાકે હમારે ગુનાહોંકો મઆફ કર દે, ઔર હમેં કિયામતકે દિન બખ્શિશ કિયે હુએ ગુનેહગાર બંદેકી કતારમેં શામિલ ફરમાએં.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

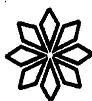
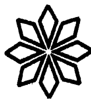
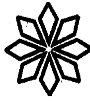
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન)

સાલિહીનકે સરપરસ્ત

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નક્શબંદી મુજદિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ઈકતિબાસ

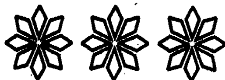
અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

અલ્લાહ તઆલા અગર બની ઈસરાઈલકો ચાલીસ સાલ મન્ન ઔર સલવા ખિલા સકતા હૈ, તો ક્યા નબી (અલૈ.) કી ઉમ્મતકો અપને ખઝાનેસે રિઝક અતા નહીં ફરમા સકતે? કુસૂર હમારી તરફસે હૈ, હમ અલ્લાહ તઆલાકી સરપરસ્તીમેં આતે હી નહીં, અપને મન મરઝીકે માલિક બને ફિરતે હૈં.

ઈસકી મિસાલ યૂં સમઝ લેં કે જો બંદા હોસ્ટેલમેં દાખિલ હો જાતા હૈ, ઉસકો વહાંકે કીચનસે ખાના મિલના શુરૂ હો જાતા હૈ, એક બંદા દાખિલ ન હો, તો રાસ્તે ચલતે તો ઉસે કોઈ ખાના નહીં દેગા, હમ અલ્લાહકે નેક બંદોંમેં શામિલ હોનેકી કોશિશ હી નહીં કરતે, હમારા જી જિધર ચાહા ઉધર દેખને લગે, શરીઅતકો બાલાએ તાક રખતે હૈં, ઈસ વજહસે સાલિહીનકી ફેહરિસ્તસે હમારા નામ નિકાલ દિયા ગયા, અબ બતાઈયે કે ચંદ લમ્હોંકી લઝ્ઝતકે ખાતિર જો બંદા નેકોકારોંકે દફતરસે અપના નામ કટવા લે, વો કિતને નુકસાનમેં હૈ.

લમ્હોંને ખતાએં કી સદિયોંને સઝા પાઈ

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

સાલિહીનકે સરપરસ્ત

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા. અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ. બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ.

વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

સરપરસ્ત કૌન?

કુરઆન મજીદ ફુરકાને હમીદમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ઈરશાદ હૈ **વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન** અલ્લાહ નેકોકારોંકા સરપરસ્ત હૈ, સરપરસ્તકા લફઝી મા'ના કિસીકી હર ઝરૂરતકો પૂરા કરનેકા ઝિમ્મેદાર હોના, ઔર ઉસકે નફા ઔર નુકસાનકા ઝિમ્મેદાર હોના, ગોયા ઝરૂરતોંકે પૂરા કરનેવાલે, ઔર નફા નુકસાનકે ઝિમ્મેદારકો સરપરસ્ત કેહતે હૈં, મિસાલકે તૌર પર બાપ અપને બેટેકા સરપરસ્ત હોતા હૈ, લિહાઝા બચ્ચેકી તમામ તર ઝરૂરિયાત ચાહે ઉસકી તન્દુરૂસ્તીસે મુતઅલ્લિક

હો, યા લિબાસસે, ખાને પીનેસે મુતઅલ્લિક હો, યા તાલીમસે, ઉસકી ખુશી ઔર મસર્રતસે મુતઅલ્લિક હો યા મુસીબત ઔર તકલીફસે, ઈન તમામ ઝરૂરતોંકે પૂરા કરનેકા ઝિમ્મેદાર ઉસકા વાલિદ હોગા, ઔર અગર બચ્ચેસે કિસીકા નુકસાન હો જાએ, તો ઉસકા ભી ઝિમ્મેદાર બાપ હોગા, ચુનાંચે આપને દેખા હોગા કે છોટે બચ્ચેને પત્થર મારકર કિસીકા શીશા તોડા, તો ઉસકે વાલિદસે મુતાલબા હોતા હૈ કે આપ ઉસકી કીમત અદા કરેં, ઔર બાપ કીમત અદા ભી કરતા હૈ, તો જો ઝિમ્મેદાર બનતા હૈ ઉસકો સરપરસ્ત કેહતે હૈં.

સરપરસ્ત હર ઝરૂરતકા ઝામિન

ઈન્સાની ફિતરત હૈ કે સરપરસ્તકી મૌજૂદગીમેં ઈન્સાનકો કોઈ ફિક્ર નહીં હોતી, કોઈ પરેશાની નહીં હોતી, ચુનાંચે એક બચ્ચેને અપને દોસ્તસે બાત કી કે મૈં હજ કરને જા રહા હૂં, ઉસને પૂછા ક્યા તુમહારે પાસ પૈસે હૈં? કેહને લગા નહીં, ફિર પૂછા, ક્યા તુમને દરખ્વાસ્ત દે દી? કેહતા હૈ માલૂમ નહીં, ક્યા તુમને પાસ્પોર્ટ બનવા લિયા? કેહતા હૈ માલૂમ નહીં, ક્યા તુમહેં હજકા તરીકા આતા હૈ? કેહતા હૈ નહીં, મક્કા મુકર્રમા ઔર મદીના મુનવ્વરહમેં અપને લિયે હોટલ બુક કિયા? કેહતા હૈ માલૂમ નહીં, ઉસને પૂછા ક્યા તુમને ટિકિટ બનવા લિયા હૈ? કેહતા હૈ નહીં, જબ હર સવાલકે જવાબમેં ઉસને 'નહીં' કહા, તો ઉસકે સાથીને હૈરાન હોકર કહા કે ફિર હજકે લિયે કૈસે જા રહે હો? તો ઉસ બચ્ચેને મુસ્કુરાકર કહા મૈં અપને અબ્બૂકે સાથ હજકે લિયે જા રહા હૂં, અબ ઉસકે ઉસ એક ફકરેમેં હર બાતકા જવાબ આ ગયા, કે જબ મૈં અપને અબ્બૂકે સાથ હૂં તો મેરે અબ્બૂ મેરી હર ઝરૂરતકો પૂરી કરેંગે, હર તરહકા ઈન્તેઝામ કરેંગે, મુઝે ફિક્રકી ઝરૂરત નહીં, ખુલાસા યે કે જો સરપરસ્ત હોતા હૈ વો હર ચીઝકા ઝિમ્મેદાર હોતા હૈ.

મોમિનકા સરપરસ્ત

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત મોમિનકે બારેમેં યેહી લફ્ઝ ઈસ્તે'માલ ફરમાતે હૈં

વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન. અલ્લાહ તઆલા નેકોકારોંકા સરપરસ્ત હૈ, જો બંદા ભી ગુનાહોંકો છોડકર નેકીકી રાહ અપનાતા હૈ, નેકોકારીકી ઝિંદગી ગુઝારતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસકે નિગરાં ઔર નિગેહબાન ઔર સરપરસ્ત બન જાતે હૈં, ઉસકે કામોંકો સંવાર દેતે હૈં, ઉસકો મસાઈલમેં ઉલઝનેસે બચાકર પરેશાનિયોંસે નિકલનેકા રાસ્તા હમવાર કર દેતે હૈં, ઝિલ્લતકે કામોંમેં ઉસકે લિયે ઈઝ્ઝત નિકાલ દેતે હૈં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસ બંદેકી હર તરહ હિફાઝત ફરમાતે હૈં, હમારા કામ સિર્ફ ઈતના હૈ કે હમ ગુનાહોંસે જાન છુડાકર નેકોકારીકી ઝિંદગી અપનાએં ઔર નેક બંદોંમેં શામિલ હો જાએં, અગર હમ યે કર લેં, તો અગલા નિઝામ ઐસા ઓટોમેટિક હૈ કે ખૂદ બખૂદ હો જાતા હૈ, ઈસકો કેહતે હૈં કે અગર કિસી બંદેકા બાઝૂ અલ્લાહકી રહમત પકડ લેતી હૈ તો ઉસકી કશ્તી હમેશાકે લિયે કિનારે લગ જાતી હૈ, લેકિન શર્ત યે હૈ કે બંદા નેક બન જાએ, ચુનાંચે યહાં સાલિહીનકા લફઝ બતા રહા હૈ કે હમેં નેકોકારીકો ઈખ્તિયાર કરના હોગા, તબ જાકર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમારે તમામ કામોંકો બના સંવાર દેંગે.

હદીસે પાકમેં આતા હૈ અય બંદે તૂ દિનકે શુરૂમેં ચંદ રકા'તેં અદા કર લિયા કર મૈં સારા દિન તેરે કામોંમેં તેરી મદદ કરૂંગા.

નેકોંકી પુશ્ત પનાહી

જિનહોંને નેકીકી ઝિંદગી ગુઝારી, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી રહમતને ઉસકી પુશ્ત પનાહી ફરમાઈ, એક ગૈબી હાથ હમેશા ઉસકે પીછે રહા, તંગદસ્તી ફક્રો ફાકાકે બજાએ અલ્લાહ પાક રિઝકકા ઈન્તિઝામ ફરમા દેતે હૈં, ઔર હૈરત અંગેઝ અંદાઝમેં ખાને પીનેકા નઝમ કર દેતે હૈં.

હઝરત મરયમ (અલૈ.) અલ્લાહકી નેક બંદી હૈં જો બૈતુલ મુકદ્દસકે અંદર પૂરે દિન અલ્લાહકી ઈબાદતમેં મશ્ગૂલ રહા કરતી થીં, હઝરત ઝકરિયા (અલૈ.) અલ્લાહકે પૈગંબર, ઉનકી કફાલત (પરવરિશ) કે ઝિમ્મેદાર હૈં, ઉનકો સફરમેં જાના પડા, સફરમેં વક્ત ઝિયાદા લગ ગયા, વાપસી પર કાફી ઘભરાએ કે ઐસા ન હો કે મરયમ (અલૈ.) કે પાસ ખાનેકા કુછ ન હો, ઔર ફાકોંકી નૌબત આ ગઈ હો, મગર

મઆમલા અજીબ બના, કુરઆનકી ઝબાની સુનિયે : કુલ્લમા દખલ અલય્હા ઝકરિય્યલ્ મેહ્‌રાબ વજદ ઈન્દહા રિઝ્કા ઝકરિયા (અલૈ.) જબ મેહરાબમેં દાખિલ હુએ તો દેખા બીબી મરયમ બગૈર મોસમકા ફલ ખા રહી હૈં, અલ્લાહકે પૈગંબર હૈરાન હોકર પૂછતે હૈં યા મર્‌યમુ અન્ના લકિ હાઝા અય મરયમ! તુઝે યે ફલ કહાંસે મિલ ગયે? મરયમ (અલૈ.) ને જવાબ દિયા કાલત્ હુવ મિન્ ઈન્દિલ્લહિ. અલ્લાહકી તરફસે ઈન્નલ્લાહ યર્‌ઝુકુ મંય્યશાઉ બિગય્‌રિ હિસાબ. (પા. ૩, રૂ. ૧૨, આયત ૩૭)

અલ્લાહ તઆલા જિસકો ચાહતે હૈં બગૈર હિસાબ અતા ફરમાતે હૈં, તો દેખિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત નેક બંદોંકી કૈસે પુશ્ત પનાહી ફરમાતે હૈં?

હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) અપની બીવી હઝરત હાજરા (રદિ.) ઔર અપને બેટે હઝરત ઈસ્માઈલ (અલૈ.) કો બૈતુલ્લાહકે કરીબ છોડકર ખામોશીસે વાપસ હોને લગે, યે ઐસી જગહ થી જહાં સબ્ઝ પત્તેવાલા ન કોઈ દરખ્ત થા, ન પાની, જહાં પાની ન હો વહાં ઠહેરના કૈસે હો? ખુશ્ક પહાડ, ગરમી બે ઈન્તિહા, તો બીવી હાજરા (રદિ.) પૂછતી હૈં, આપ હમેં યહાં છોડકર ક્યૂં જા રહે હૈં? હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો અલ્લાહકી તરફસે ખામોશ રેહનેકા હુકમ થા, ખામોશ રહે, દૂસરી મરતબા પૂછા, ખામોશ રહે, તીસરી મરતબા ઉનહોંને અંદાઝ ઝરા બદલકર કહા, ક્યા આપ હમેં અલ્લાહ તઆલાકે હુકમસે છોડકર જા રહે હૈં? તો આપને ઉસ પર સર હિલાયા, કે હાં અલ્લાહ તઆલાકે હુકમસે છોડકર જા રહા હૂં, યે સુનકર ઉનહોંને કહા કે અગર આપ હમેં અલ્લાહ તઆલાકે હુકમસે છોડકર જા રહે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા હમેં ઝાએઅ (બરબાદ) હોને નહીં દેંગે.

દેખિયે એક ખાતૂનકા યકીન કિતના પક્કા હૈ, અબ ખાને પીનેકા જો કુછ પાસ થા વો ચંદ દિનકે બાદ ખતમ હો ગયા, પીનેકો પાની નહીં, માં ભી પ્યાસી, બેટા ભી પ્યાસા, પાની કહાંસે લાએં? બીવી હાજરા (રદિ.) સફા મરવહકે દરમિયાન અપને બચ્ચેકી ખાતિર પાની ઢૂંઢનેકે લિયે દૌડતી હૈં, ઉસ મૌકા પર માં કા ઈઝતિરાબ (બેચૈની) ઔર સોઝો સાઝકે સાથ પાનીકી તલાશકા પ્યારા અંદાઝ, અલ્લાહ તઆલાકો ઈતના પસંદ આયા કે ઉસ જંગલ ઔર પથરીલી જગહસે અલ્લાહને ઉનકે બચ્ચેકે પાંવસે પાનીકા ચશ્મા જારી ફરમા દિયા, દેખિયે યે હૈ વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન કી અમલી તફસીર કે અલ્લાહ નેકોકારોંકા સરપરસ્ત હૈ.

સરપરસ્તીમેં આકર તો દેખેં

અલ્લાહ તઆલા અગર બની ઈસરાઈલકો ચાલીસ સાલ મન્ન ઔર સલવા ખિલા સકતા હૈ, તો ક્યા નબી (અલૈ.) કી ઉમ્મતકો અપને ખઝાનેસે રિઝક અતા નહીં ફરમા સકતે? કુસૂર હમારી તરફસે હૈ, હમ અલ્લાહ તઆલાકી સરપરસ્તીમેં આતે હી નહીં, અપને મન મરઝીકે માલિક બને ફિરતે હૈં.

ઈસકી મિસાલ યૂં સમઝ લેં કે જો બંદા હોસ્ટેલમેં દાખિલ હો જાતા હૈ, ઉસકો વહાંકે કીચનસે ખાના મિલના શુરૂ હો જાતા હૈ, એક બંદા દાખિલ ન હો, તો રાસ્તે ચલતે તો ઉસે કોઈ ખાના નહીં દેગા, હમ અલ્લાહકે નેક બંદોંમેં શામિલ હોનેકી કોશિશ હી નહીં કરતે, હમારા જી જિધર ચાહા ઉધર દેખને લગે, શરીઅતકો બાલાએ તાક રખતે હૈં, ઈસ વજહસે સાલિહીનકી ફેહરિસ્તસે હમારા નામ નિકાલ દિયા ગયા, અબ બતાઈયે, કે ચંદ લમ્હોંકી લઝ્ઝતકે ખાતિર જો બંદા નેકોકારોંકે દફતરસે અપના નામ કટવા લે, વો કિતને નુકસાનમેં હૈ.

લમ્હોંને ખતાએં કી સદિયોંને સઝા પાઈ

ઔલાદકી ભી સરપરસ્તી

અલ્લાહ પાકકી શાન તો યે હૈ કે નેકોંકી જહાં સરપરસ્તી ઔર હિફાઝત ફરમાતા હૈ વહીં ઉનકી ઔલાદકી ભી સરપરસ્તી ઔર હિફાઝતકા ઈન્તિઝામ કરતા હૈ, દલીલ કુરઆને અઝીમુશ્શાનસે સુનિયે.

હઝરત મૂસા ઔર ખિઝર (અલૈ.) એક બસ્તીમેં પહોંચે, બસ્તીવાલોંને ખાનેકે લિયે ભી ન પૂછા, ઉસકે બાવજૂદ હઝરત ખિઝર (અલૈ.) ને એક ઘરકી દીવાર જો ગિરનેવાલી થી ઉસકો સીધી કરકે દુરૂસ્ત કર દિયા, હઝરત ખિઝર (અલૈ.) સે હઝરત મૂસા (અલૈ.) ને કહા કે ઈન લોગોંકા હમારે સાથ યે બરતાવ, ઔર આપને ફિર ભી ઉસકી દીવાર દુરૂસ્ત કર દી, ઉનહોંને કહા કે યે દીવાર દો યતીમ બચ્ચોંકી હૈ, જબકે ઉસકે વાલિદૈન નેક થે ઔર ઉનહોંને ઈસ દીવારકે નીચે ઉન દોનોં યતીમકે લિયે ખઝાના છુપા દિયા થા કે મેરે મરનેકે બાદ ઔર ઉનકે બડે હોનેકે બાદ ઉનકો કામ

આએગા, અબ અગર યે દીવાર ગિર જાતી ઔર ખઝાના ઝાહિર હો જાતા, તો ઈસ બસ્તીકે લોગ લે લેતે ઔર યે દોનોં યતીમ છોટે બચ્ચે મહેરૂમ હો જાતે, ઈસ લિયે મૈંને દીવાર સીધી કર દી, તાકે ન દીવાર ગિરે, ન ખઝાના ઝાહિર હો ઔર ન યે બચ્ચે મહેરૂમ હોં, તો દેખિયે ઉન યતીમ બચ્ચોંકે વાલિદૈન નેક, મુત્તકી, પરહેઝગાર થે, ઈસ બિના પર અલ્લાહ પાકને હિફાઝતકા ઈન્તિઝામ કિસ અંદાઝમેં કિયા? ઈશારએ ખુદાવંદી હુવા કે મૈં ઉનકે ઈસ ખઝાનેકી હિફાઝત કર દૂં વકાન તહ્તહૂ કન્ઝુલ્ લહુમા વ કાન અબૂહુમા સાલિહા. (પા. ૧૬, આયત ૮૨, સૂ. કહ્ફ)

અલ્લાહ તઆલા નેકોંકી ઔલાદકે સાથ ભી સ્પેશિયલ ઔર ખાસ મઆમલા ફરમાતે હૈં, હમ અગર ચાહતે હૈં અલ્લાહ તઆલાકી પુશ્તપનાહી હમેં નસીબ હો જાએ, ઔર હમારી ઔલાદકો ભી નસીબ હો જાએ તો ઉસકા આસાન નુસ્ખા યે હૈ કે હમ ગુનાહોંસે જાન છુડાએં ઔર અલ્લાહકે નેક બંદોંમેં શામિલ હો જાએં.

હમારા કામ અલ્લાહકે નેક બંદોંમેં શામિલ હોના હૈ, જબ શામિલ હો જાએંગે, અલ્લાહ તઆલા હમારી ભી પુશ્ત પનાહી ફરમાએંગે, કામોંકો સંવારેંગે, ઔર હમારી ઔલાદ ઔર નસલકી ભી નુસરત ઔર હિફાઝત ફરમાએંગે, સમઝનેકે લિયે ચંદ વાકિઆત સુનિયે, કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી મદદ કૈસે હોતી હૈ? ઔર અલ્લાહ તઆલા કામોંકો કૈસે સંવારતે હૈં?

શેહઝાદે ભિખારી બન ગયે

● ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) એક બુઝુર્ગ હૈં, અલ્લાહ તઆલાને ઉન્હેં હુકૂમત ભી અતા ફરમાઈ મગર ઉન્હોંને અપને આપકો નેકીકે રાસ્તે પર રખ્ખા, સિમ્પલ સાદા ઝિંદગી ગુઝારી, ઔર અપને રબકો રાઝી કરનેમેં લગે રહે, જબ ઉનકી વફાતકા વક્ત કરીબ આયા, તો ઉનકે એક દોસ્તને કહા કે ઉમર તુમને અપને બચ્ચોંકે સાથ બહોત બુરા કિયા. પૂછા કૈસે? ઉન્હોંને કહા કે તુમસે પેહલે જો બાદશાહ થે, ઉન્હોંને અપની ઔલાદકે લિયે ઈતને ખઝાને છોડે, ઈતની ઝમીનેં છોડીં, ઈતની જાગીરેં દીં કે આજ ઉનકી ઔલાદ ઐશકી ઝિંદગી ગુઝાર રહી હૈં, તુમહારે ગ્યારહ બેટે હૈં ઔર તુમને અપને બેટોંકે લિયે કુછ ભી જમા નહીં કિયા, તુમહારે બાદ તુમહારી

ઔલાદકા બુરા હાલ હોગા? યે બાત સુનકર ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) ઉઠકર બૈઠ ગયે, ફરમાયા : મેરી બાત સુનો, અગર મૈંને અપની ઔલાદકી તરબિયત અચ્છી કી, ઉનકો નેકી સિખાઈ, નેકીકે રાસ્તે પર લગાયા, તો અલ્લાહકા વા'દા હૈ **વહુવ યુતવલ્લ સ્સાલિહીન.** અલ્લાહ તઆલા નેકોંકા સરપરસ્ત હૈ, મૈં અપની ઔલાદકો અલ્લાહકી સરપરસ્તીમેં દેકર જા રહા હૂં, ઔર અગર યે નેક નહીં બને, બલ્કે બદકાર બને, તો ઉનકી બદકારી પર મૈં ઉનકા કુછ તઆવુન (મદદ) નહીં કરના ચાહતા.

જબ ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) ઈન્તેકાલ કર ગયે ઔર ઉનકે બાદ જો બંદા હાકિમ ઔર બાદશાહ બના ઉસને સોચા કે અચ્છે ઔર નેક બંદે મિલ જાએં, તાકે મુખ્તલિફ ઈલાકોંકે ગવર્નર બનાઉં, ચુનાંચે ઉસકો પૂરે ઈલાકેમેં ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) કે બેટોંસે ઝિયાદા પઢા લિખ્ખા તરબિયત યાફતા, નેક સીરત બંદા નહીં મિલા, ઉસને એક બેટેકો ગવર્નર બનાયા, ફિર દૂસરેકો, ફિર તીસરેકો બનાયા, હર એક ગવર્નર બને, રાહત ઔર સુકૂનકી ઝિંદગી ગુઝારને લગે, જબકે એક બુઝુર્ગ ફરમાતે હૈં કે મૈંને દેખા કે પેહલે વાલે બાદશાહ જિનહોંને અપને બચ્ચોંકે લિયે બડી બડી જાગીરેં છોડી થીં, ઉનકે ઉપર ઐસે હાલાત આએ કે પૂરા ખઝાના ખતમ હો ગયા ઔર મૈંને ઉનકો જામેઅ મસ્જિદકે દરવાઝે પર ભીખ માંગતે દેખા ઔર ઐન ઉસ વક્ત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) કે ગ્યારહ બેટે ગ્યારહ સૂબોંકે ગવર્નર બને હુએ થે.

દેખા આપને, કે જો ઈતના છોડકર ગયે, ઉનકી ઔલાદ નાને શબીનાકો (રોટી પાનીકો) તરસને લગી, મસ્જિદકે દરવાઝે પર ખડે હોકર ભીખ માંગને પર મજબૂર હો ગયે, ઔર જો કુછ ભી છોડકર ન ગયા મગર ઔલાદકો નેક બના ગયા, આજ ઉસકે ગ્યારહ બેટે એક વક્તમેં ગ્યારહ સૂબોંકે ગવર્નર બન ગયે.

લિહાઝા જો લોગ યે સોચતે હૈં કે પ્લોટ છોડ જાઉં, ફેક્ટરી બના જાઉં, દુકાન લૂં, બિઝનેસ બના જાઉં, તો યકીન કર લીજિયે યે સબ રેતકે ઘરોંદે હૈં, ઉનકે જાતે ગિરતે દેર નહીં લગતી, યે મકડીકે જાલે હૈં.

જો શાખે નાઝુક પે આશિયાના બનેગા નાપાઈદાર

રિઝકકી તંગી

તો હમેં ચાહિયે કે ખૂદ ભી નેક બનેં, અપની ઔલાદકો ભી નેક બનાએં,

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી સુપુર્દગીમેં દે દેં, અલ્લાહ તઆલાસે બડા ઉસકે લિયે નિગરાં કોઈ નહીં હોગા, ખુદા વો ઝાત હૈ જો ફક્રો ફાકા ઔર રિઝકકી તંગી ભી દૂર કરતા હૈ ઔર ઈઝ્ઝતકે નકશા ભી દિખલા દેતા હૈ.

● હમારે સિલસિલાકે એક બુઝુર્ગ હૈં, ખ્વાજા અબ્દુલ માલિક કુરેશી, એક મરતબા મિસ્કીનપુર શરીફવાલી મસ્જિદમેં ઉનકી ઝિયારત નસીબ હુઈ, વો ફરમાને લગે કે મૈં અપની ઝિંદગીકા એક વાકિઆ મસ્જિદમેં બાવુઝૂ સુનાતા હૂં. હમને કહા બહોત અચ્છા, કેહને લગે જબ શુરૂમેં મુઝે હઝરતને ઈજાઝત ઔર ખિલાફત અતા ફરમાઈ, તો મેરે પાસ વસાઈલકી (માલકી) બહોત કમી થી, વાલિદૈનને શાદી કર દી, હમ દોનોં મિયાં બીવી પર બાઝ દફા ફાકાકી નૌબત ભી આતી રહી, મૈં અપને હઝરતસે કેહતા કે હઝરત મેરે લિયે રિઝકકી દુઆ કર દેં, હઝરત ફરમાતે **"ઈન્નલ્લાહ મઅસ્સાબિરીન"** અલ્લાહ સબરવાલોંકે સાથ હૈ, એક મરતબા મેરે હઝરતને મુઝે ગંદુમ (ગેહૂં) કી એક છોટી બોરી ભેજી, ઉસકે અંદર દસ કીલો ગંદુમ હોગી ઔર સાથ એક ચિઠ્ઠી ભેજી, ઔર ફરમાયા કે અબ્દુલ માલિક ઈસ ગંદુમકો અનાજકે બરતનમેં કિસી બંદ જગહમેં ડાલ દેના, બરતનકા ઢક્કન બંદ કર દેના, ઔર યે રૂકઆ ચિઠ્ઠી ભી અંદર ડાલ દેના, ઔર સૂરાખસે ગંદુમ લેકર ખાતે રેહના, ઉસ ચિઠ્ઠીમેં લિખ્ખા હુવા થા. **"ઈન્નલ્લાહ મઅસ્સાબિરીન."**

ચુનાંચે મૈંને અપને શેખકે કેહને પર ઐસા હી અમલ કિયા, ફરમાતે હૈં કે આજ ઉસ ગંદુમકો ઈસ્તે'માલ કરતે મુઝે ચાલીસ સાલસે ઝિયાદા ઝમાના ગુઝર ચુકા હૈ, ઉસ દરમિયાન કભી ખતમ ન હુવા, તો યે હૈ **વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન**કા અમલી નમૂના, અલ્લાહ તઆલા નેકોકારકા સરપરસ્ત હૈ, જો બંદા પરહેઝગારી નેકોકારી ઔર સાલિહીનકી ઝિંદગી ગુઝારતા હૈ અલ્લાહ પાક પરેશાનિયોંકો દૂર કરકે ઈઝ્ઝતકે નકશે દિખલાતા હૈ, ઈઝ્ઝતોંકે તાજ ઉસકો પહેના દેતા હૈ, ઉનકે ગલેમેં કામિયાબિયોંકે હાર ડલવા દેતા હૈ, ઉનકો કુછ કરના ભી પડતા હો મગર ઐસા લગતા હૈ કે જૈસે અલ્લાહને ખૂદ યે ઈન્તિઝામાત કર દિયે હોં, યે નેકોકારીકા ફલ હોતા હૈ જો દુનિયામેં મિલતા હૈ ઔર આગે જાકર ફિર મઝે હી મઝે હૈં.

દો મિનિટમેં નવ રિશ્તે

એક કારી સાહબ જો હમારે પીર ભાઈ, ઔર હમારે હઝરત (રહ.) કે કરીબી ઔર બડે ખાદિમ થે, મદીના તય્યિબામેં ઉનકા ઘર થા. અલ્લાહને ઉનકો ઝિયાદા ઔલાદવાલા બનાયા, ઉનકે નવ બેટે હુએ, બેટિયાં ઉસકે અલાવા, માશા અલ્લાહ ઉનહોંને સબકો નેકી પર લગાયા, હર બચ્ચા ઉનકા આલિમ, હાફિઝ, કારી, મુફતી બના, જબ હઝરત મુરશિદે આલમ (રહ.) દુનિયાસે તશરીફ લે ગયે, તો ચંદ સાલોંકે બાદ એક મરતબા મસ્જિદે નબવીમેં મેરે સામને કારી સાહબ તશરીફ લાએ, ચેહરે પર બહોત હી ગમકે આસાર નઝર આતે થે, મૈંને પૂછા કારી સાહબ ખૈર તો હૈ? કેહને લગે આજ બહોત પરેશાન હું, મૈંને પૂછા, કિસ બાત પર? ઉનહોંને કહા કે બડા બેટા મુફતી બન ગયા જવાન હો ગયા, ઔર ઈતની બડી ફેમિલી સિર્ફ તીન કમરોંકે ઘરમેં રેહતી હૈ, અબ ઉસકી શાદી કરની હૈ, હમારે પાસ કોઈ કમરા નહીં કે ઉસ બચ્ચેકો શાદી કરકે વો કમરા દે દેં.

સઉદીમેં શાદીકા ખર્ચા લડકીવાલોંકે બજાએ લડકેવાલેકો કરના પડતા હૈ, હમારે યહાં તો લડકીવાલે જહેઝ બનાએ, ખર્ચ કરે, હર કિસમકા બોઝ ઉઠાએ, ઈસી વજહસે બચ્ચીકી પૈદાઈશસે બાઝ લોગ પરેશાન હો જાતે હૈં, વહાં ઉલ્ટા મઆમલા હૈ લડકીવાલોંકો કુછ ખર્ચ નહીં કરના પડતા, તમામ ખર્ચા લડકેવાલે ઉઠાતે હૈં..... તો કેહને લગે હમ ઈસ મુલ્કમેં શાદીકા પૂરા ખર્ચા કહાંસે ઉઠાએં, મેરી તો તન્ખ્વાહ (પગાર) ઈતની કે મુશ્કિલસે ઘરકી દાલ રોટી મિલ જાતી હૈ, ઉસસે ઝિયાદા તો કુછ હૈ નહીં.

અજીબ ઈત્તિફાક કે આજ મેરા એક દોસ્ત આયા, ઔર ઉસને મુઝે આકર બહોત જલી કટી સુનાઈ, ઉસને કહા બડે મૌલવી બને ફિરતે હો, ક્યા કિયા તુમને? તુમહારી મિત મારી ગઈ, તુમ દો કો મુલ્લા બના દેતે ખૂશ હો જાતે, ઉસકે અલાવા કિસીકો એન્જીનિયર બનાતે, કિસીકો ડાક્ટર બનાતે, કિસીકો બિઝનેસમેન બનાતે, તો આજ યે બચ્ચે કમાનેવાલે હોતે, તુમહારા બોઝ ઉઠાતે, તુમ જૈસા ભી કોઈ બેવકૂફ હોગા કે સબકો હી મુલ્લા મૌલવી બના દિયા, અબ યે ન કમા સકત્તે હૈં ન ખૂદ ખા સકતે હૈં ન તુમહેં ખિલા સકતે હૈં, અબ બૈઠકર

રોઓ. વો મેરા બચપનકા દોસ્ત થા, ઈતના ઉસને મેરા દિલ તોડા કે મુઝે મહેસૂસ હોને લગા કે શાયદ મૈં કોઈ બડા જુર્મ કર બૈઠા, ઉસને કહા અબ જાઓ તલાશ કરો અપને બેટેકે લિયે રિશ્તા, જૂતિયાં ચટખા ચટખાકર ભી બૈઠ જાઓગે તો ભી રિશ્તા નહીં મિલેગા, તો ઉસકી બાતોંસે મૈં ઝિયાદા ડીપ્રેશનમેં (ઉલઝનમેં) આ ગયા, લિહાઝા આપકે પાસ આયા હૂં કે આપ દુઆ કરેં કે અલ્લાહ તઆલા મેરે બચ્ચેકા મઆમલા આસાન કર દે, ઉસકે બાદ ઉનહોંને કહા કે હમ સરકારકી ખિદમતમેં સલામ પેશ કરનેકે લિયે જા રહે હૈં, આઈયે આપ ભી ચલિયે, દુઆ કર દીજિયે, હમ લોગ ગયે સલામ પળ્હા દુઆ કી.

અગલે દિન મસ્જિદે નબવીમેં ઈશાકી નમાઝ પળ્હકર બૈઠે થે કે કારી સાહબ મિઠાઈકા એક ડિબ્બા લેકર મુસ્કુરાતે હુએ તશરીફ લાએ, હમને પૂછા કારી સાહબ ક્યા હુવા? કેહને લગે બસ અલ્લાહકી અજીબ રહમત હુઈ, ક્યા હુવા? કેહને લગે કે હમેં પતા ચલા કે એક પાકિસ્તાની એન્જીનિયર થે જો એક્સીડન્ટમેં ફૌત હો ગયે, ઉનકે ઘરમેં બેટી જવાન હૈ, જો પળ્હી લિખ્ખી ખૂબસૂરત, ખૂબસીરત બહોત અચ્છી બચ્ચી હૈ, કિસીકે બતાને પર મૈં અપની બીવીકો લેકર ઉનકે ઘર ગયા, જબ મેરી બીવી ઉનકે ઘર ગઈ તો દો મિનિટકે અંદર ઉસને પૈગામ ભેજા કે મૈં આપસે અલાહિદગીમેં બાત કરના ચાહતી હૂં, મેરા દિલ ઘભરા ગયા કે ઉનહોંને મેરી બીવીકો નિકાલ દિયા ક્યા? યા નફીમેં (ના મેં) જવાબ દે દિયા ક્યા? મૈં અપની બીવીસે મિલા પૂછા ક્યા હુવા? મેરી બીવીકા સાંસ ફૂલા હુવા થા, કેહને લગી હો ગયા..... હો ગયા, મૈંને પૂછા ક્યા હુવા? કેહને લગી સબ હો ગયા..... સબ હો ગયા, મૈંને કહા, અલ્લાહકી બંદી બતાઓ તો સહી ક્યા હુવા? અપને સાંસ પર કાબૂ પાતે હુએ કેહને લગી કે બાત યે હૈ કે ઈતની ખૂબસૂરત બચ્ચી હૈ કે મૈં કભી ઝિંદગીમેં તસવ્વુર નહીં કર સકતી થી, જબ ઉસકી માંસે બાત કી તો માંને કહા કે મેરા ખાવિંદ દીનદાર થા ઔર ઉસને મુઝે વસિય્યત કી થી, કે હર બેટીકા રિશ્તા મૈં કિસી દીનદાર આલિમસે કરૂં, ચૂંકે મેરે ખાવિંદકી વસિય્યત હૈ ઈસ લિયે મૈં તો કિસી આલિમસે હી કરૂંગી, કેહને લગી કે એક બાત ઔર બતાઉં? મૈંને કહા બતા દો, ફિર ખામોશ હો ગઈ, મૈંને પૂછા બતાતી ક્યૂં નહીં? કેહને લગી, અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ હમારે નવ બેટે હૈં,

ઔર ઉસકી ભી નવ બેટિયાં હૈં, ઔર હર બેટી હમારે બેટસે દો સાલ છોટી હૈ, હમને નવકી મંગની (સગાઈ) કર દી, એક બડા હોગા હમ ઉનકી શાદી કર દેંગે, અગલે બડે હોંગે ઉનકી શાદી કર દેંગે, મૈં આજ દો મિનિટમેં નવ બચ્ચોંકી મંગની કરકે આ ગઈ.

દેખા આપને અલ્લાહ પાક જબ નેક લોગોંકી સરપરસ્તી ઔર ઝિમ્મેદારી લેતે હૈં તો કિસ તરહ કામ બના દેતે હૈં. ઔર જબ ખુદાકી મદદ નહીં હોતી તો એક હી બેટી ક્યૂં ન હો મગર ઉસકા રિશ્તા નહીં આતા, ઉસ વક્ત માં બાપકે દિલ પર ક્યા ગુઝરતી હૈ યે માં બાપ હી બેહતર જાનતે હૈં, પરેશાન હોતે હૈં, કેહતે હૈં હઝરત ક્યા કરેં, હમારે યહાં આંસૂ નહીં થમતે, હમ મિયાં બીવી છુપ છુપકર રોતે હૈં, બેટીકા રિશ્તા મુસીબત બન જાતા હૈ, લેકિન જબ અલ્લાહકી મદદ આતી હૈ તો ચંદ મિનિટમેં નવ બચ્ચોંકે રિશ્તે તય હો જાતે હૈં ઔર અલ્લાહ પાક "વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન" કા મુશાહિદા કરા દેતે હૈં કે અલ્લાહ તઆલા નેકોકારોંકા સરપરસ્ત હૈ.

એક નવજવાનકા દિલચસ્પ વાકિઆ

જર્મનીમેં એક શહેર હૈ "હેમ્બર્ગ" યહાં સબસે પેહલે કુરઆન મજીદ પ્રિન્ટ હુવા, એક રશિયામેં હુવા, સનપીટરબર્ગમેં, ઔર એક જર્મનીમેં હુવા, જબ છાપાખાને (પ્રેસ) બને તો પેહલા કુરઆન મજીદ ઈન જગહોંસે છપા, ઈસ શહેરમેં એક દફા જાના હુવા, વહાં બયાન હુવા, બયાનકે બાદ એક પાકિસ્તાની ઈન્જીનિયર મુઝે મિલને આએ, દેખનેમેં બહોત ખૂબસૂરત, રંગ બડા સાફ, પર્સનાલિટી બહોત અચ્છી, કેહને લગે કે મૈં આપકો એક બાત બતાઉં? મૈંને કહા બતલાઈયે, કેહને લગે કે અલ્લાહ તઆલા દાઢીવાલોંકા બડા ફેવર કરતે હૈં, મૈંને કહા હાં બાત તો બિલકુલ ઠીક હૈ, મગર તુમ્હેં કૈસે પતા ચલા? કેહને લગા કે મુઝ પર જો બીતી હૈ વો કિસીકો બતા નહીં સકતા, લેકિન આપકો મૈં ઝરૂર બતાઉંગા, મૈંને કહા બહોત અચ્છા.

કેહને લગા કે મૈં પાકિસ્તાની એન્જીનિયર હૂં, જિસ દફતરમેં કામ કરતા હૂં, વહાં એક જર્મન લડકી કામ કરતી હૈ, જો હુસ્ન ઔર જમાલમેં અપની મિસાલ

આપ હૈ, લોગ ઉસકો બ્યૂટીક્વીન યાની મલિકએ હુસ્ન કેહતે હૈં, વો ભી એન્જીનિયર હૈ, મગર ઈતની સમઝદાર હૈ કે વો કિસી બંદેકો ઝરૂરતસે ઝાઈદ બાત કરને નહીં દેતી, દફતરકે જિતને નવજવાન હૈં હર એકકી ખ્વાહિશ થી કે ઉસસે મેરી શાદી હો જાતી, કોઈ કિસી ઢંગસે મુખાતબ કરતા, તો કોઈ કિસી ઢંગસે, લેકિન વો ઈતના રોબ રખતી કે દૂસરી કોઈ બાત કરનેકી હિંમત ન હોતી, નજવાન આપસમેં બૈઠતે તો વિદાઉટ ફૂલ ઉસીકા ટોપિક હોતા, કે પતા નહીં યે કિસ કિસ્મતવાલેકો મિલેગી? પતા નહીં યે કિસકી બાત સુનેગી?

એક દિન દોપહરકે ખાનેકા વક્ફા થા લોગોંને ખાના ખાયા, મૈંને ખાના નહીં ખાયા, વો લડકી કરીબસે ગુઝરી, મુઝસે પૂછને લગી કે આપને ખાના નહીં ખાયા? મૈંને કહા મુઝે આજ ખાના નહીં ખાના હૈ, કેહને લગી તબીઅત ઠીક હૈ? મૈંને કહા રમઝાનકા મહીના શુરૂ હો ગયા હૈ મૈંને રોઝા રખ્ખા હૈ, કેહને લગી રમઝાન ક્યા હોતા હૈ? મૈંને ઉસે બતાયા, ઉસકો દિલચસ્પી પૈદા હો ગઈ, ચુનાંચે અગલે દિન ફિર ઉસને રોઝેકે બારેમેં પૂછા, મુઝે તો બાત કરનેકા મૌકા મિલ ગયા, અબ ઈસી ટોપિક (TOPIC) કો મૈં લંબા કરતા ગયા, ઔર રોઝા વગૈરહકે મુતઅલ્લિક બાતેં બતલાને લગા, જબ કઈ દિનોં તક હમારી બાતચીત ઈસ ટોપિક પર હોને લગી, તો વો કેહને લગી કે કોઈ અહમ જગહ બતા દો જિસસે મૈં ઔર બાતેં માલૂમ કર સકૂં, મૈંને એક ઈસ્લામિક સેન્ટરકા પતા બતા દિયા, કે વહાં કે ઈમામસે રાબ્તા કરો વો આલિમ હૈં વો તુમહેં બતાએંગે, ઉસ લડકીને વહાં રાબ્તા કિયા ઔર ઉસકા ઈમામકે સાથ મુસ્તકિલ રાબ્તા હો ગયા, દીની બાતેં માલૂમ કરને લગી.

ચંદ દિનોંકે બાદ એક દિન દફતર આઈ તો દેખા કે વો સર પર હિજાબ યાની પરદા ડાલકર આઈ હૈ, હમ બડે હૈરાન, કિસીને પૂછા ક્યા હુવા? ઉસને બતાયા કે મૈં મુસલમાન હો ગઈ હૂં, ઔર મૈંને ઈમામ સાહબકે પાસ જાકર કલિમહ પઢ લિયા હૈ, કેહને લગે કે મૈં બડા ખૂશ હુવા કે પૂરે દફતરમેં, મૈં એક મુસલમાન હૂં અબ મેરા કામ બન ગયા, અબ તો યે મેરે સાથ રિશ્તા કરેગી, કિસીસે તો કર હી નહીં સકતી, જિસ દિન યે હોગા ઉસ દિન મૈં તો નોકરી ડે મનાઉંગા, કેહને લગે અબ મૈંને ઉસસે ખુલકર ઈસ્લામકે મુતઅલ્લિક બાતેં કરની શુરૂ કર દી, વો ભી મેરી બાતેં ખૂબ સુનતી.

જબ છુટ્ટિયોંકા ઝમાના આ ગયા, છુટ્ટિયોંમેં પેહલે પ્રોગ્રામ બનાતી થી કે

કહીં સાહિલ સમંદર ચલી જાઉં, મૈંને ઉસસે કહા તુમ મુસલમાન હો ચુકી હો, કૈસે જાઓગી? વો કેહને લગી મૈં ખૂદ ભી જાના નહીં ચાહતી, મૈંને પૂછા ફિર ક્યા કરોગી? કેહને લગી કે મૈં તુર્કી જાઉંગી મુસલમાન મુલ્ક હૈ, વહાં જાકર ઈસ્લામકે બારેમેં કુછ મા'લૂમાત હાસિલ કરૂંગી, મૈંને ઉસકો કહા કે તુર્કીમેં ક્યા હૈ? અસલ ઈસ્લામ તો પાકિસ્તાનમેં હૈ, તુમ મેરે સાથ પાકિસ્તાન ચલો, તુમહેં વહાં ઈસ્લામ નઝર આએગા, આલિમ વહાં મિલેંગે, કિતાબેં વહાં મિલેંગી, મદ્રસે વહાં મિલેંગે, અંદરસે મેરા દિલ કેહ રહા થા કે અલ્લાહ કરે યે પાકિસ્તાન એક દફા આ જાએ, કેહને લગી મૈં સોચૂંગી. ચુનાંચે ઉસને દૂસરે દિન કહા કે મૈં પાકિસ્તાન જાઉંગી, અપની ટિકિટ ખૂદ બુક કરૂંગી ઔર વહાં હોટલ બુક કરાકર હોટલમેં રહૂંગી, મૈંને કહા નહીં નહીં, મેરે ઘર રેહના, મેરી વાલિદા હૈ મેરી બહેન હૈ, મેરી બહેન એમ. એ. હૈ, મેરી વાલિદા ભી પઢી લિખ્ખી હૈ વો દીનકી બહોત બાતેં આપકો બતલાએંગી, ઉસને કહા કે તુમ ઉનકો મેરે હોટલમેં લે આના, મૈં ઉનસે બાતચીત કરૂંગી, અગર મૈં મુનાસિબ સમઝૂંગી તો તુમહારે ઘર એક દિનકે લિયે આઉંગી, મૈંને કહા ચલો યેહી બેહતર હૈ, મૈંને અપની બહેન ઔર વાલિદાકો ફોન કિયા, તૈયાર રહો, મંગેતરકો લેકર આ રહા હૂં, ઔર આતે હી આપ લોગ ઉસકો તૈયાર કરકે મેરી શાદી કર દેના, અબ જો બાકી દસ દિન થે વો કટતે હી નહીં થે, લોગોંકો રાતોંમેં ખ્વાબ આતે હૈં, મુઝે દિનમેં ખ્વાબ આતે થે કે હમ પાકિસ્તાન જા રહે હૈં ઔર વો મેરી બીવી બનેગી, ઔર ઐસી હમારી લાઈફ (ઝિંદગી) હોગી, ઔર મૈં ખૂશનસીબ હૂંગા, પૂરી બિરાદરી દેખેગી કે કૈસી મેરી બીવી હૈ, ઘંટોં ઈન ખયાલોંમેં ગુમ રેહતા.

કેહને લગા જિસ દિન મૈં એરપોર્ટ પર પહોંચા તો મેરી નિગાહેં ઉસકો તલાશ કર રહી થીં કે પતા નહીં આતી ભી હૈ યા નહીં, થોડી દેરમેં દેખા આઈ ઔર વો ભી આકર લાઈનમેં ખડી હો ગઈ, ઔર મુઝે બતાયા કે મિસ્ટર ફલાં હમ સાથ ચલેંગે, હમ લાહોર ઉતરે, લાહોરમેં હમારા બડા ગાંવ થા, કારોબાર થા, ડફન્સમેં કોઠી થી (યાની રેહનેકા બંગલા થા), ઔર મોટરકા શો રૂમ થા, જિસમેં કરોડોંકી ગાડિયાં થીં, ઔર ખાનદાન બડા સમઝા જાતા થા, મુઝે તસલ્લી થી કે યે જાએગી જબ સબ કુછ દેખેગી, તો અગલે દિન નિકાહકે લિયે તૈયાર હો જાએગી, કેહને લગે લાહોર એરપોર્ટ પર ઉસકો એક મખ્સૂસ ગાડી લેને આઈ હુઈ થી, વો કેહને લગી કે અચ્છા મૈં જાતી હૂં,

થકી હુઈ હૂં, આરામ કરૂંગી, કલ દોપહરકો અપની વાલિદાકો મેરે પાસ લે આના, અગલે દિન દોપહરકો વાલિદા ઔર બહેનકો લે ગયા, ઉનહોંને બાતચીત કી, ઉસકો કહા કે દેખો! યહાં તુમહેં ખાનેકી તંગી ઔર રેહનેકી તંગી હૈ, સબસે બેહતરીન હલાલ ખાના હમારે ઘરમેં મિલેગા, તુમ હમારે ઘરમેં આઓ હમ તુમહેં ખાના ખિલાએંગે, બેહતરીન ચાઈનીઝ બનાતી હૂં, ઔર યે ખાના વો ખાના..... ઉનહોંને તો ઐસી ગરદાન પઢી કે ઉમદા ઉમદા ખાનેકે લિયે પેટ ભરે બંદેકે મુંહમેં ભી રાલ ટપક જાએ, ભૂકેકો તો ટપકતી હી હૈ, ઉસને કહા અચ્છા મૈં આઉંગી, વો હમારે ઘર આ ગઈ, ઉસને મહેસૂસ કિયા કે ઘરમેં ભી કુછ ઔરતેં હૈં મૈં ઉનકે દરમિયાન મહેફૂઝ રેહ સકતી હૂં, મેરે ઘર રેહને લગી.

મેરી વાલિદાને એક દમ ઉસકો બેટી બના લિયા, કે આજકે બાદ આપ મેરી બેટી, એક મેરી બેટી યે હૈ ઔર એક આપ બેટી હો, ઔર મેરી બહેન તો ઉસકે સાથ ફ્રેન્ડ બન ગઈ, કેહને લગી મૈં સોચતી થી કે ઝિંદગીમેં કિસીકો સહેલી બનાઉંગી, આપ મુઝે મિલી હો બસ આપકો મૈંને સહેલી બના લિયા, વો સબકી બાતેં સુનતી, મગર ચુપ રેહતી, મેરી બહેન ઔર વાલિદાને ઉસકો કહા કે તુમ દોનોં એન્જીનિયર હો, એક જગહ કામ કરતે હો, કિતના અચ્છા જોડ હૈ, ક્યૂં ન હમ તુમહારી શાદી કર દેં, ઔર તુમ વાપસ જાકર મિયાં બીવીકી ઝિંદગી ગુઝારો. ઉસને જવાબ દિયા કે મૈં તૈયાર નહીં હૂં, વાલિદા મુઝસે કેહને લગી કોઈ બાત નહીં, હમ એક દો દિનમેં તૈયાર કર લેંગે.

કેહને લગે એક હફતા ઉસીમેં ગુઝર ગયા, ઔર દૂસરા હફતા જબ શુરૂ હુવા તો મુઝે ફિક્ર હુઈ, મૈં બડા પરેશાન, મૈંને અપની બહેનકો કહા કે સુનો, અગર યે મુઝસે તૈયાર નહીં તો મેરે દો છોટે ભાઈ ભી હૈં, વો ભી માશા અલ્લાહ નવજવાન લિખ્ખે પઢે હૈં, વો ઔર ઝિયાદા મુઝસે ખૂબસૂરત ઔર યંગ (નવજવાન) હૈં, મૈંને કહા ઉનકા રિશ્તા કર દો, વાલિદાને ઉસકે રિશ્તે પેશ કિયે ઉસને ઉસકો ભી રિજેક્ટ (મના) કર દિયા, મેરી વાલિદા હૈરાન કે પતા નહીં યે ચાહતી ક્યા હૈ?

કેહને લગે ક્યા બતાઉં? અલ્લાહ તઆલા દાઢી વાલોંકી કૈસે ફેવર કરતા હૈ, મેરે એક ચચા થે વો તબ્લીગી જમાઅતમેં જાતે થે, ઔર ઉનકા એક બેટા થા જિસકો ઉનહોંને જામિઆ અશરફિયામેં પઢાકર આલિમ બનાયા, પૂરી બિરાદરીમેં સબસે કમઝોર હાલત ઉનકી થી, પાંવમેં હવાઈ ચપ્પલ ઔર મૈલે કપડે, સર પર

મામૂલી ટોપી, ઉસી હાલતમેં વો પઢ્હતે થે, મામૂલી ખાના ખાતે થે, ઈત્તિફાકસે મેરી વાલિદાકો કુછ દેનેકે લિયે મેરા વો કઝન (ચચાઝાદ ભાઈ) મેરે ઘર આયા, ઉસ લડકીને દાઢીવાલે બંદેકો દેખ લિયા, તો મેરી વાલિદાસે પૂછા યે કૌન હૈ? અમ્મીને બતા દિયા, કે યે મેરે દેવરકા બેટા હૈ ઔર આલિમ હૈ, વો કેહને લગી કે ઉસસે ઈસ્લામકે બારેમેં કુછ સવાલ પૂછ સકતી હૂં? અમ્મીને કહા બહોત અચ્છા, મગર ઉસ આલિમને મના કર દિયા કે મૈં ઔરતસે બાત નહીં કરતા, અમ્મીને મન્નત સમાજત કી તો તૈયાર હો ગયા, લેકિન ઐસે જૈસે કિસીસે રૂઠા હુવા હોતા હૈ, ન ઉસકી તરફ દેખા ન સહીહ લેહજેમેં લડકીસે બાત કી, ઉસને જો પૂછા બતલા દિયા ઔર ચલા ગયા, લડકીને જાતે હુએ કહા અપના કોઈ નંબર દે દેં મૈં ફોનસે આપસે બાત કર લિયા કરૂંગી, ઉસને ફોન નંબર દે દિયા.

દૂસરે દિન ઉસને એક ઘંટા દીનકે બારેમેં માલૂમાત હાસિલ કી, મૌલવી સાહબ કુછ ઝિયાદા હી જાનતે થે, ઉનહોંને ઉસકો સબ બતા દિયા, વો લડકી કેહને લગી કે ક્યા આપસે મૈં શાદી કર સકતી હૂં? તો મૌલવી સાહબને જવાબ દિયા મૈં અબ્બૂસે પુછૂંગા, વો એન્જીનિયર કેહને લગા મુઝે અમ્મીને બતાયા કે ઉસસે બાત હો રહી હૈ, અબ મૈં દુઆએં માંગને લગા કે ઉસકે અબ્બૂ મના કર દેં, ઉસકે અબ્બૂ ના કર દેં, ઉસને અબ્બૂસે પૂછા, અબ્બૂને કહા બેટા હમને તો દીનકે લિયે ઝિંદગી ગુઝાર દી, અગર અલ્લાહને આપકા રિઝક વહાં રખ્ખા હૈ તો જાઓ ઔર વહાં જાકર દીનકા કામ કરો, ઉસને હાં કર દી, જૈસે હી હાં કી તો ઉસને ઉસકે વાલિદકો બુલવાયા, ઔર કરીબકી મસ્જિદમેં ચંદ શરઈ ગવાહોંકી મૌજૂદગીમેં લડકીકા નિકાહ હો ગયા, અગલે દિન ઉસકો લેકર ઈસ્લામાબાદ જર્મન એમ્બેસી ચલી ગઈ, વહાં જાકર કહા, મૈં જર્મન હૂં, એન્જીનિયર હૂં, છુટ્ટિયાં ગુઝારને આઈ થી, યે બંદા મુઝે પસંદ આ ગયા, મૈંને શાદી કર લી, ઈસકો વીઝા લગા દેં, ઉનહોંને દસ સાલકા મિલ્ટીપલ વીઝા લગા દિયા, વો મૌલવી સાહબકે સાથ જર્મની પહોંચ ગઈ ઔર હમ મુંહ દેખતે રેહ ગયે, કેહને લગા અલ્લાહ તઆલા મૌલવીકા બડા ફેવર કરતા હૈ, મૈંને કહા હકીકત યે હૈ "વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીન" અલ્લાહ તઆલા નેકોંકા સરપરસ્ત હૈ, વો ઉનકે કામ સંવાર દેતા હૈ, ઉનકે લિયે અલ્લાહ તઆલા ઐસા સબબ બના દેતા હૈ કે બંદેકે વહમો ગુમાનમેં ભી નહીં હોતા.

હર મોડ પર ખુદાકી મદદ

હમારા કામ ક્યા હૈ? સિર્ફ ઈતના કે ગુનાહોંસે તૌબા કરેં અલ્લાહ તઆલાકે નેકોકાર બંદોંમેં શામિલ હો જાએં, અલ્લાહ તઆલા બંદેકી બેહદ મદદ કરતે હૈં ફેવરકા લફ્ઝ અલ્લાહ પાકકે લિયે ઈસ્તે'માલ કરના મુનાસિબ તો નહીં મગર સમઝનેકે લિયે મિસાલ દેતા હૂં કે હમ કેહતે હૈં કે ફલાં અફસર ફલાં બંદેકી બડી ફેવર કરતા હૈ, ઔર કભી કેહતે હૈં આઉટ બસ્તીમેં જાકર ફેવર કરતા હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ પાક હર મોડ પર અપને બંદોંકી મદદ કરતા હૈ, અલ્લાહ તઆલાકે લિયે તો હર ચીઝ પોસીબલ (શક્ય) હૈ કોઈ અનપોસીબલ નહીં, મગર અલ્લાહ તઆલા અપને બંદોંકી ઈસી તરહ પુશ્ત પનાહી કરતે હૈં, જિસ તરહ આજ દફતરોંમેં અકસર અપને કિસી રિશ્તેદારકી મદદ ઔર પુશ્ત પનાહી કરતે હૈં, હમારે લિયે આજ જિસકે કોન્ટેક્ટ (CONTACT) ઝિયાદા હોં, જિસકે વસાઈલ ઝિયાદા હોં, કેહતે હૈં કે બંદેકે બડે લંબે હાથ હૈં, અલ્લાહકી કસમ ખાકર કેહતા હૂં, કે અસલ હાથ તો અલ્લાહકે વલિયોંકે લંબે હોતે હૈં, ઈતને લંબે હોતે હૈં કે અલ્લાહકે ખઝાનોં તક જા પહોંચતે હૈં.

હમારે એક બુઝુર્ગ સમઝનેકે લિયે ફરમાતે થે, અલ્લાહવાલોંકે હાથ અલ્લાહ તઆલાકી જૈબ (ખઝાના) મેં હોતે હૈં, લંબે હાથ તો ઉનકે હૈં.

સરપરસ્ત કભી બદલા ભી લેતા હૈ

જબ ઈન્સાન તૌબા કરકે નેકોકાર બન જાતા હૈ તો અલ્લાહ પાક ઉસકી તરફસે ઈન્તિકામ (બદલા) ઔર એકશન લેતે હૈં, ઉનકી પુશ્ત પનાહી, ઉનકી મદદ, ઉનકે સાથ ખૈરકા મઆમલા ફરમાતે હૈં.

● મુલ્લા જીવન (રહ.) એક બુઝુર્ગ ગુઝરે હૈં, એક મરતબા ઉનસે બાદશાહકો કુછ કામ પડા, બાદશાહને અપને સિપાહીકો ભેજા કે જાઓ મુલ્લા સાહબસે ફતવા પૂછકર આઓ, મુલ્લા જીવન (રહ.) હદીસકા સબક દે રહે થે, દર્સકે દૌરાન વો આયા ઔર દરવાઝે પર ખડા હો ગયા, યે દર્સ (સબક) દેતે રહે, એક ઘંટા ઉસે ખડા રેહના પડા, એક ઘંટાકે બાદ ઉસકો મૌકા મિલા, સવાલ પૂછા, ઉનહોંને જવાબ

બતલા દિયા, ઉસકો અંદર અંદર ગુસ્સા થા કે ઈનહોંને મુઝે એક ઘંટા ખડા રખ્ખા, ઉસને બાદશાહકો જાકર કહા, કે વો તો આપકો કુછ સમઝતા હી નહીં, ઔર ઉસકે ઈતને શાગિર્દ હૈં, મુઝે તો લગતા હૈ કે યે આપકે ખિલાફ બહોત બડી એક ફોર્મ (FORM) તૈયાર કર રહા હૈ, અભીસે બંદોબસ્ત કર લેં, દેખિયે! મૈં વઝીર સાથ ગયા, ઔર ઉસને મુઝે ઐસે ડીલ કિયા કે જૈસે મૈં ઉસકા ચપરાસી ભી નહીં હું, ઉસને ઈધર ઉધરકી લગાઈ બુઝાઈ કી, બાદશાહને કહા કે મુલ્લા જીવનકો ગિરિફતાર કરકે લાઓ.

જબ ઉસને હુકમ જારી કિયા, તો મુલ્લા જીવન (રહ.) કા એક શાગિર્દ બાદશાહકા બેટા હી થા, ઉનકે પાસ પઢતા થા, ઉસને જબ અબ્બૂકી બાત સુની તો વો ભાગા, ઔર આકર કહા કે હઝરત મેરે વાલિદને આપકી ગિરિફતારીકા હુકમ જારી કર દિયા, પોલીસ આપકે પાસ આનેવાલી હૈ, મુલ્લા જીવન (રહ.) ને ફરમાયા કે અચ્છા ફિર ઐસા કરો કે પાની લાઓ, હમ ભી વુઝૂ કરતે હૈં ઔર મુસલ્લા પર દો રકા'ત નમાઝ પઢતે હૈં, અબ ઉસને વુઝૂ તો કરાયા, બચ્ચા સમઝદાર થા, જબ હઝરત મુસલ્લા પર ગયે તો વો બાપકી તરફ ભાગા, કેહને લગા અબ્બૂ! મુલ્લા જીવન (રહ.) ને વુઝૂ કર લિયા, મુસલ્લા પર ખડે હો ગયે, ઔર દુઆકે લિયે ઉનકે હાથ ઉઠનેવાલે હૈં, અગર ઉઠ ગયે તો પતા નહીં ફિર આપકા મુસ્તકબિલ ક્યા બનેગા, બાદશાહકે સર પર તાજ નહીં થા, નંગે પાંવ ભાગતા આયા ઔર મુલ્લા જીવન (રહ.) કે પાસ આકર પાંવ પકડ લિયે, હઝરત આપ હાથ મત ઉઠાઈયે, અગર આપને ઉઠા દિયે તો ખુદાએ પાક ઈન્તિકામ (બદલા) લે લેગા ઔર મેરી નસલોંકા હશ્ર તબાહ હો જાએગા.

સરપરસ્તીકા સાયા કિન પર

જબ બંદા નેક સાલેહ બન જાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે માલો દૌલતકા મુહાફિઝ બન જાતા હૈ, જૈસે દરખ્ત બે સાયા નહીં હોતા બલ્કે સાયાદાર હોતા હૈ, ઐસે હી નેક લોગોં પર ખુદાઈ સરપરસ્તીકા સાયા હમેશા હોતા હૈ.

● રાબિઆ બસરિયાકા વાકિઆ હૈ કે એક મરતબા અપને ઈબાદતખાનેમેં

ઈબાદત કરતે કરતે ચાદર ડાલકર સો ગઈ, એક ચોર કહીંસે ફિરતા હુવા ઉસ ઈબાદત ખાનેમેં જા પહોંચા, ઉસને દેખા કે કોઈ સોયા હુવા હૈ ઔર ઉસકે ઉપર એક ચાદર પડી હુઈ હૈ, વહાં કોઈ દૂસરી ચીઝ નહીં, ઉસને કહા ચલો યે ચાદર હી સહી, જૈસે હી ઉસને ચાદર ઉઠાઈ ઔર વાપસ જાને લગા, ઐસા ચક્કર આયા કે આંખોંકે આગે અંધેરા છા ગયા, ઘભરાયા, ઘભરાહટમેં ચાદર ઉસકે હાથસે છૂટ ગઈ, જબ ચાદર છૂટી તો ઉસકો દરવાઝેકી રોશની નઝર આઈ, વો બેચારા ડરતા હુવા ભાગા, આવાઝ આઈ, અગર એક દોસ્ત સોયા હુવા હૈ દૂસરા દોસ્ત તો જાગતા હૈ, યહાં તો ચિડિયાકો પર મારનેકી ઈજાઝત નહીં, તૂ કૈસે કોઈ ચીઝ ચુરાકર લે જા સકતા હૈ?

મૌલાએ કરીમ! તૂ તો યહીં થા

જબ બંદા નેકોકાર, સાલેહ ઔર પાકબાઝ હોતા હૈ ઔર ખુદાએ પાકસે ગેહરા તઅલ્લુક રખતા હૈ તો અલ્લાહ પાક ઉસકે વાલી, ઉસકે નાસિર (મદદગાર) બન જાતે હૈં, અગર કોઈ ઝુલ્મ કરે તો બાઝ મરતબા બદલા ઔર ઈન્તિકામ ભી લે લેતે હૈં.

● ચુનાંચે એક બુઢ્ઢી ઔરત થી, ઉસકા છોટાસા ઘર થા, અલ્લાહકી શાન કે બાદશાહને મહેલકી એક્સ્ટેન્શન નઈ તા'મીરકા પ્રોગ્રામ બનાયા, ઔર ઉસકે મકાન તક નઈ તા'મીર હોની થી, સિપાહી આએ ઔર ઉસસે કહા અમ્માં યહાંસે ચલી જાઈયે, બાદશાહકા મહેલ બનેગા, ઉસને કહા ભઈ મૈં તો નહીં જા સકતી, કહા અચ્છા તુઝે કહીં ઔર એક કોઠી (યાની મકાન) બનાકર દેંગે, ઉસને કહા મૈંને તો યહાં ઝિંદગી ગુઝારી હૈ, થોડે દિન હૈં મુઝે ડિસ્ટર્બ (પરેશાન) કોઈ ન કરે, મૈં યહાંસે નહીં જાના ચાહતી, સિપાહી ચલે ગયે, ઉસ બુઢ્ઢીકે રિશ્તેદારકે યહાં કોઈ તકરીબ (શાદી) થી વહાં ચલી ગઈ, બાદશાહને કહા કે તુમને પૂછા હી ક્યૂં? જાઓ ઉસકા ઝોંપડા હટા દો ઔર મહેલ બના દો, અલ્લાહકી શાન કે એક મહીનેકે બાદ જબ વાપસ આઈ, તો મહેલ ખડા હૈ, કુટિયા યાની ઝોંપડી નઝર નહીં આતી, યે હૈરાન કભી ઈસસે પૂછે, કભી ઉસસે પૂછે, યહાં મેરા ઘર થા, કિસીને કહા કે અમ્માં આપ તો યહાં થી નહીં, બાદશાહને તુમહારા ઘર હટા દિયા અપના ઘર બના લિયા, જબ ઉસને યે કહા તો ઉસ

બુઢિયાને આસમાનકી તરફ દેખકર કહા, અલ્લાહ મૈં અગર યહાં નહીં થી, તો મૌલાએ કરીમ! તૂ તો યહીં થા, મૈં અગર યહાં નહીં થી, તૂ તો યહીં થા. જૈસે હી યે અલ્ફાઝ નિકલે બાદશાહકી છત ઝમીન પર ગિર ગઈ, દેખિયે વહુવ યતવલ્લ સ્સાલિહીનકા મિસ્દાક ઝાહિર હુવા કે અલ્લાહ નેકોકારોંકા સરપરસ્ત હૈ, ઉસને બદલા લે લિયા.

દીન પર ચલનેવાલે

જો બંદા અલ્લાહકી મરઝીકે મુતાબિક ચલે, ખુદાકે દીનકી નુસરત કરે, દીનકે તકાઝેકો મુકદ્દમ રખ્ખે તો અલ્લાહ પાકકી સરપરસ્તી, ઉસકી નુસરત ઔર મદદ ખૂદ બખૂદ મુતવજ્જેહ હો જાતી હૈ, કિતના આસાન હૈ કલિમહગોકે લિયે, કે ગુનાહોંકો છોડે ઔર અલ્લાહકી સરપરસ્તીમેં આ જાએ, સુનિયે કુરઆને અઝીમુશ્શાન "યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ" અય ઈમાનવાલો "ઈન્ તન્સુરૂલ્લાહ" અગર તુમ અલ્લાહકે દીનકી મદદ કરોગે, **યન્સુરૂકુમ** વો તુમહારી મદદ કરેગા, **વ યુષબ્બિત્ અક્દામકુમ** તુમહારે કદમોંકો અલ્લાહ જમા દેગા, આજ ઔરતેં કેહતી હૈં, ખાવિંદકા પ્યાર નહીં મિલતા, મગર પેહલે નેક તો બને ફિર દેખિયે, અલ્લાહ ઘર ભી દેંગે, ઘરવાલેકા પ્યાર ભી દેંગે, તુમહેં દુનિયામેં ભી ઈઝ્ઝત દેંગે, ઔર તુમહારે બિગડે કામોંકો ભી ઠીક કર દેંગે.

● ચુનાંચે એક અરબકા વાકિઆ લિખ્ખા હૈ કે જુમ્આકે દિન ઉસને જુમ્આકી તૈયારી કી, અલ્લાહકી શાન કે ઉસે ખબર મિલી, આપકી ખેતી ઔર બાગાતમેં નહેરસે પાની મિલનેકા યેહી વક્ત હૈ, અગર આપ જુમ્આ પઢને ચલે ગયે, તો ખેતીકો પાની નહીં મિલેગા ઔર ખેતી સૂખ જાએગી, બીવીને કહા : કે ખેતકો જાકર દેખો, તાકે સૈરાબ હો જાએ, ઉસને કહા અલ્લાહને જુમ્આકે લિયે બુલાયા હૈ, ઔર કુરઆની હુકમ હૈ :

ઈઝા નૂદિય લિસ્સલાતિ મિંય્યવ્મિલ્ જુમુઅતિ ફસ્અવ્ ઈલા ઝિક્રિલ્લાહિ વ ઝરૂલ બય્અ. (પા. ૨૮, રૂ ૧૧)

લિહાઝા મૈં જુમ્આ પઢને જાતા હૂં, જબ ઘરસે નિકલા, તો પતા ચલા કે

એક ઊંટ થા, વો ભી કહીં ગુમ હો ગયા, અબ બીવી ઔર ચીંખી, કે ઊંટ ભી ગયા, જિતના જલ્દી તલાશ કર લો મિલનેકા ચાંસ ઝિયાદા હૈ, દેર હો ગઈ તો નહીં મિલેગા, ઉસને કહા મેરા અલ્લાહ માલિક હૈ મુઝે જુમ્આ પઢને જાને દો, આનેકે બાદ બાકી કામ દેખૂંગા, ઉસને જાકર જુમ્આ અદા કિયા, ઉસકે બાદ ખેતીકી તરફ આયા, ક્યા દેખતા હૈ? કે ખેતીમેં પૂરે તૌર પર પાની મૌજૂદ, બડા હૈરાન! મેરી ખેતીકો પાની કિસને દિયા? ઈતનેમેં સાથવાલી ઝમીનકા માલિક આયા, કેહને લગા કે મૈં તો અપની બારીમેં અપની ખેતીકો પાની દે રહા થા મગર પૂરે તૌર પર પાની મેરે ખેતમેં પહોંચ નહીં રહા થા, આખિરમેં પતા ચલા કે મેરે ઔર આપકે દરમિયાનકા જો નકટા હૈ વો ખુલા હુવા હૈ, મૈંને અપની ઝમીનકો પાની દિયા, તુમહારી ઝમીનમેં પાની ખૂદ બખૂદ પહોંચ ગયા, ઉસને કહા અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ.

ઉસકે બાદ ઘર આયા તો દેખતા હૈ કે દરવાઝેકે સામને ઊંટ બંધા હુવા હૈ, બડા હૈરાન હુવા! બીવીસે પૂછા કે ઊંટ કહાંસે આયા? કેહને લગી કે જબ મૈં આટા ગૂંધકર ફારિગ હુઈ, તો મૈંને બાહિર કુત્તોંકે ભોંકનેકી આવાઝ સુની, બાહિર નિકલકર દેખા તો ઊંટ ઘરકી તરફ ભાગા આ રહા હૈ, જબ ઘરકે દરવાઝે પર આયા, મૈંને રસ્સી પકડકર બાંધ દિયા, ઉસને કહા દેખો! મૈંને અલ્લાહકે હુકમકો પૂરા કિયા, અલ્લાહને મેરે દુનિયાકે કામોંમેં મદદ ફરમાઈ.

ગૈબી તલવાર, ગૈબી રાઈફલ

● જબ અલ્લાહકા બંદા નેક દીનદાર તકવાવાલા ઔર પરહેઝગાર બનતા હૈ, તો અલ્લાહ પાક દુશ્મનોંસે ગૈબી હિફાઝત ફરમાતે હૈં બલ્કે દુશ્મનોંકે દિલોંમેં ખૌફ ઔર રો'બ પૈદા કર દેતે હૈં, હમારે હઝરત ખ્વાજા અબ્દુલ માલિક સિદ્દીકી (રહ.) ને તકસીમે હિંદસે પેહલે દેહલીકે કરીબ એક જગહ મદ્રસા બનાયા, અલ્લાહકે ફઝલસે મદ્રસા બહોત અચ્છા કામિયાબ ચલા, કઈ સો તલબા ઉસમેં થે, લેકિન જબ મુલ્ક દો હિસ્સોંમેં તકસીમ હો ગયા ઔર ચૂંકે તકસીમકે વક્ત જહાં શીખોં ઔર હિંદુઓંકી અકસરિયત (ઝિયાદા તા'દાદ) થી વો મુસલમાનોંકો મારતે થે, તો હઝરતને મદ્રસાવાલોંસે કેહ દિયા કે આપ લોગ અપને દરવાઝે

બંદ કરકે અંદર હી રહેં, એક ઉસ્તાદ સાહબકો કુછ કામ પડ ગયા. હઝરતને ફરમાયા જાઓ, વો બેચારા ડરતા હુવા મદ્રસાસે નિકલા ઔર છુપ છુપાકર જા રહા થા કે સામને શીખ મિલા, પેહલે તો યે ઉસ્તાદ ઘભરાએ ફિર કેહને લગે તુમ ભી એક હો મૈં ભી એક હૂં, one to one વન ટૂ વન જબ યે કરીબસે ગુઝરા તો શીખ પૂછતા હૈ કે મિયાં જી કોઈ ફૌજમેં જા રહે હો? કેહતે હૈં કે મૈંને મના કિયા ઔર સમઝાયા કે ઝરૂરતસે જા રહા હૂં, તો ઉસને કહા મિયાં જી કોઈ ફૌજ મંગાઈ હૈ ક્યા? મૈંને કહા ક્યા મતલબ? કેહને લગા કરીબકી બસ્તીવાલે તીન મરતબા તલવાર, નેઝે, રાઈફલ લેકર તુમહારે તમામ બચ્ચોંકો ખતમ કરનેકે લિયે ગયે, મગર લૌટ આએ, જબ ભી જાતે થે તો તુમહારે મદ્રસેકે પીછે ફૌજ સિપાહી બંદૂક લિયે ખડે નઝર આતે થે, ઔર હમ વાપસ લૌટ આતે થે, તીન મરતબા હમ આએ, ઔર તીનોં મરતબા હમને ફૌજકો દેખા.

ઉનહોંને આકર યે વાકિઆ હઝરતકો સુનાયા, હઝરતને ફરમાયા કે હાં યે એક ખુદાઈ ફૌજ થી જિસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હમારી હિફાઝતકે લિયે મુતઅય્યન કર દિયા થા, ઈસ લિયે કે મૈં અપને બચ્ચોંકી તરબિયત ઐસી કરતા હૂં કે બચ્ચોંમેં કભી કોઈ ગુનાહ કરનેવાલા ન રહે, ઔર જબ મોમિનકી યે શાન હો તો ઉસકી હિફાઝત ખુદા કરતા હૈ ઔર ઉસી ખુદા પર ભરોસા ભી રેહતા હૈ. મગર આજ હાલ યે હૈ કે અગર બાપ સરપરસ્ત હૈ તો ઉસ પર ભરોસા, બડા ભાઈ સરપરસ્ત બન જાએ તો ભરોસા, ચચા સરપરસ્ત બન જાએ તો ભરોસા, તો ખુદાકે બંદે અગર બંદા ગુનાહ છોડ દે ઔર અલ્લાહ સરપરસ્ત બન જાએ, તો ક્યા હમેં ભરોસા ન હોગા?

બુતોંસે તુઝકો ઉમ્મીદેં ખુદાસે નાઉમ્મીદી
મુઝે બતા તો સહીહ ઔર કાફિરી ક્યા હૈ

પેહલે મેરે દરપે તો આ

એક બંદા અરબોંપતી ઔર ઉસકા બેટા હઝાર રૂપિયાકી તન્ખ્વાહકી નોકરીકે લિયે ઈધર ઉધર ફિરે, તો બાપકો ગુસ્સા આએગા કે યે કૈસા બેવકૂફ હૈ? મૈં ખરબોંપતી બંદા ઔર મેરા બેટા હઝાર રૂપિયાકે ખાતિર લોગોંકે સામને ધક્કે ખાતે ફિરતા હૈ, મુઝે

યેહી મિસાલ સમઝમેં આતી હૈ, કે જબ કલિમહ પઢનેવાલા અપને પરવરદિગારકે ખઝાનોંકે બાવજૂદ જબ ધક્કે ખાતે ફિરતા હૈ, છોટે છોટે કામોંકે લિયે લોગોંકી મન્નતેં કરતા ફિરતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ભી કહેંગે? કે મેરા બંદા મેરે દરવાઝે પર ક્યૂં નહીં આતા? ક્યૂં નહીં હાથ ફૈલાતા? મૈં ઉસ બંદેકી સારી મુશ્કિલાતકો આસાન કર દેતા.

અગર એક બાદશાહ અપની બીવીસે પ્યાર કરતા હો ઔર ઉસે ઉસને મહેલમેં બડી આસાઈશોંસે રખ્ખા હો, અબ એક પાખાના ઉઠાનેવાલા ભંગી ઉસ મલિકાકો અપની તરફ માઈલ કરનેકી કોશિશ કરે, તો ક્યા મલિકા ઉસકી તરફ આંખ ઉઠાકર દેખેગી? હરગિઝ નહીં, વો કહેગી એક તરફ બાદશાહ, ઔર મૈં ફર્સ્ટ લેડી પૂરે મુલ્કકી, ઔર મેરે પાસ ખઝાને ઔર ખિદમત કરનેવાલિયાં, ઔર યે કહાંસે આયા બદબખ્ત કે ઈસને મેરી તરફ આંખ ઉઠાકર દેખા, ઈસી તરહ સમઝિયે કે શયતાન ભંગીકે માનિંદ હૈ, બાદશાહસે મુરાદ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઝાત હૈ ઔર બંદે ઔર બંદિયાં અલ્લાહકે મહેબૂબ બંદે ઔર બંદિયાં હૈં જિનસે અલ્લાહકો મુહબ્બત હૈ, અબ અલ્લાહકી મૌજૂદગીમેં હમ શયતાન બદબખ્તકી બાત પર તવજ્જોહ દેં ઔર ઉસકે રાસ્તે પર ચલેં, ગોયા હમને ભંગીકો ચુન લિયા ઔર માલિકકો છોડ દિયા, અબ હાલત યેહી હોતી જા રહી હૈ, નમાઝકે લિયે અઝાન હોતી હૈ મસ્જિદમેં આનેકી તૌફીક નહીં, દિન ગુઝર જાતા હૈ તિલાવત કરનેકી તૌફીક નહીં, ફિર હમારા શુમાર સાલિહીનમેં કૈસે હોગા?

સાલિહીનમેં શુમાર કૈસે હોં?

ઈસકા તરીકા સુન લીજિયે, સાલિહીનમેં શામિલ હોનેકે લિયે પિછલે ગુનાહોંસે તૌબા, આઈન્દા નેકોકારીકા પક્કા વા'દા કરેં, ઔર અગર ફિર ભી ગલતી હો જાએ તો ફૌરન તૌબા કરેં, હમ ફરિશ્તે તો નહીં, કે હમસે ગલતી નહીં હો સકતી, અગર હો ગઈ તો હમ ફૌરન નાદિમ ઔર શરમિંદા હોકર તૌબા કરેં, ઔર નેકોકારોંમેં શામિલ હો જાએં, ઉસસે દુનિયાકે સારે ઝમેલે અલ્લાહ તઆલા ખૂદ હી આસાન ફરમા દેંગે.

આજકી રાત રિઝકકી રાત હૈ, મુહદ્દિસીનને લિખ્ખા કે નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે આનેવાલે સાલકા બજેટ આજકી રાત પેશ હોતા હૈ, લિહાઝા જબ

મેરા ભી રિઝકકા મઆમલા પેશ હો તો મેરા જી ચાહતા હૈ કે મૈં રોઝેકે સાથ રહૂં, લિહાઝા નબી (અલૈ.) કલકે દિનકા રોઝા રખ્ખા કરતે થે, યે કલકા રોઝા ભી ઈસ લિયે હૈ કે રોઝેકી હાલતમેં હોંગે તો અલ્લાહ તઆલા રહમ ફરમા દેંગે

રિઝકમેં ક્યા શામિલ હૈ, ઝરા તવજ્જોહસે સુનિયેગા. દુકાન મકાન, કારોબાર, કપડે, ખાન પીના, અચ્છી તંદુરૂસ્તી, અચ્છી બીવી, ઔલાદ, ઈઝ્ઝત, દિલકા સુકૂન યે તમામ ચીઝેં બંદેકે રિઝકમેં શામિલ હૈં, ઔર હમારે મસાઈલ ભી ઈનહીં ચીઝોંમેં દાખિલ હૈં, લિહાઝા આજ અગર હમ અલ્લાહસે મઆફી માંગ લેં ઉસકે સામને હથિયાર ડાલ દેં, ઔર અલ્લાહ તઆલાકો મના લેં, તો અલ્લાહ તઆલા આઈન્દા સાલ હમારે લિયે હર કિસમકે ખૈરકી ઔર કુશાદગીયે રિઝ્કકા ફૈસ્લા ફરમા દેંગે.

અલ્લાહ તેરી એક નિગાહકી બાત હૈ
મેરી ઝિંદગીકા સવાલ હૈ

દરે મહેબૂબ પર ઝુક જાઈયે

આજ અપને રબકે દર પર ઝુક જાઈયે, અલ્લાહકો મના લીજિયે, અલ્લાહ વો ઝાત હૈ જો અપને પરાયે સબકો દેકર ખૂશ હોતા હૈ, મૌલા કિતના કરીમ હૈ અપનોંકો ભી દેતા હૈ ઔર ન માનનેવાલે બાગી કાફિરોંકો ભી દેતા હૈ, દુનિયા અગર દેતી હૈ તો કભી નારાઝ હોકર દેતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા જબ બંદેકો દેતે હૈં તો ખૂશ હોકર અતા ફરમાતે હૈં, હમેં માંગના નહીં આતા, માંગકર દેખિયે.

ખુદાકે દીનકા મૂસાસે પૂછો અહવાલ
કે આગ લેનેકો જાએં પૈગંબરી મિલ જાએ
હમ તો માઈલ બ કરમ હૈં કોઈ સાઈલ હી નહીં
રાહ દિખલાએં કિસે કોઈ રાહ રવ હી નહીં

આપ બનિયે અલ્લાહકે નેકોકાર બંદે, હમ સબકે લિયે ભી યેહી પૈગામ કે હમ નેકોકારીકી ઝિંદગીકો અપનાએં, ઔર અલ્લાહકી સરપરસ્તીમેં આએં, પરવરદિગારકા વા'દા હૈ વહુવ યુતવલ્લ સ્સાલિહીન.

ક્યા મૈં કાફી નહીં?

અલ્લાહ તઆલા કુરઆને કરીમમેં કિતને હી અચ્છે અંદાઝસે ફરમાતે હૈં. "અલૈસલ્લાહુ બિકાફિન્ અબ્દહૂ". (પા. ૨૪, રૂ. ૧, આ. ૩૬)

ક્યા અલ્લાહ અપને બંદોંકે લિયે કાફી નહીં? અલ્લાહુ અકબર, ઈસ આયતકો પઢકર રોના આતા હૈ, અલ્લાહ ફરમાતે હૈં અપને બંદોંસે "અલૈસલ્લાહુ બિકાફિન્ અબ્દહૂ" ક્યા અલ્લાહ અપને બંદેકે લિયે કાફી નહીં? ઓ મેરે બંદો! ક્યૂં ધક્કે ખાતે ફિરતે હો? ક્યૂં પરેશાન ફિર રહે હો? ક્યૂં તુમહેં સુકૂન નહીં? ક્યૂં તુમ હર વક્ત મુસીબતમેં ગિરિફતાર હો, કલિમહ તુમને પઢ લિયા, ક્યા અલ્લાહકે ખઝાનેસે તુમ કુછ પાના નહીં ચાહતે? પાનેકે લિયે નેકોકાર બનના પડેગા, અગર તુમ ચાહતે હો કે અપને ગુનાહોંકો ન છોડેં તો તુમ મેરી સરપરસ્તીમેં નહીં આ સકતે, મેરી ઝાત પાક હૈ ઔર મૈં ભી પાક દિલોંકો પસંદ કરતા હૂં, નાપાક દિલ મેરી બારગાહમેં કભી પસંદ નહીં, આજ અપને દિલોંકા મેલ દૂર કર લીજિયે ફિર દેખિયે, વાહ મેરે મૌલા આપ કિતને મહેરબાન હૈં, વાકઈ જો આપકે દરકો છોડતા હૈ ઔર દુનિયાકે દર પર જાતા હૈ, વો દર દરકી ઠોકર ખાતા હૈ.

ઉસકે લુત્ફો કરમકા ક્યા કેહના?

દુનિયા કેહતી હૈ કે પરાઈ બકરીકો કોઈ ઘાસ નહીં ડાલતા, અલ્લાહ હમને તો ખૂદ દેખા કે જિસ કુત્તેકે ગલેમેં પટ્ટેકા નિશાન હો ઉસકો કોઈ ખાના નહીં દેતા, હર બંદા કેહતા હૈ કે યે તો અપને માલિકકે ઘર ખાએગા, મૌલા, હમ દર દર પર ગયે હમેં હર તરફસે ઠોકરેં મિલી, કહીં હમારા મકસદ પૂરા ન હુવા, મૌલા હમ આપકે બંદે હૈં, આપકે દરસે ખાનેવાલે હૈં, આપ ઈસ નિસ્બતકી લાજ રખ લીજિયે, હમારી પરેશાનિયોંકો અય મૌલા દૂર ફરમા દીજિયે, રબ્બે કરીમ મહેરબાનીકા મઆમલા ફરમાઈયે, હમારે માંગનેમેં આજ તક કમી રહી, આપકે દેનેમેં તો કોઈ કમી નહીં થી, હમને આપકી અઝમતોંકો ન પહેચાના, આજકી ઈસ મુબારક રાતમેં આપસે સચ્ચી તૌબા કરતે હૈં, ઔર આપસે અય અલ્લાહ ફરિયાદ કરતે હૈં, આપ માન જાઈયે આપ

તો માંગનેવાલેકો ઉમ્મીદસે ઝિયાદા દેતે હૈં.

ટૂટે રિશ્તે વો જોડ દેતા હૈ
બાત રબ પે જો છોડ દેતા હૈ
ઉસકે લુત્ફો કરમકા ક્યા કેહના
હઝાર માંગો કરોડ દેતા હૈ

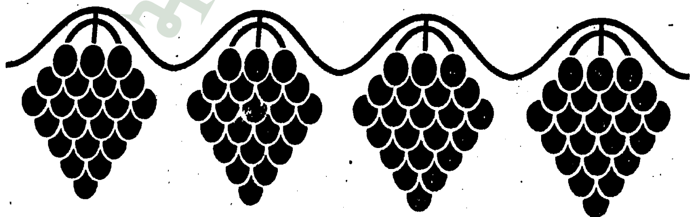
દુઆએ આહોઝારી

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત આપકી અઝમતે શાનકા તકાઝા થા કે અગર કોઈ બંદા આપકે દરવાઝેસે પીઠ ફેરકર વાપસ જાતા તો ઉસકી પુશ્ત પર લાત મારી જાતી, દરવાઝેકો બંદ કર દિયા જાતા, ઓ મબ્ગૂઝ, બદબખ્ત આજકે બાદ યે દરવાઝા તેરે લિયે બંદ હૈ, મગર અલ્લાહ પાક ઐસા નહીં કરતે દરવાઝા ખુલા રખતે હૈં, મેરા બંદા શાયદ દિનમેં પરેશાન હોકર રાતકી અંધેરિયોંમેં ઉઠકર આ જાએ, અય રબ્બે કરીમ આપકો તો ઊંઘ ભી નહીં આતી, ઈસ લિયે કે માંગનેવાલા કહીં માંગે ઔર અપને પરવરદિગારકો સોતા ન પાએ, ઈસ લિયે આપ નીંદસે પાક હૈં, હર વક્ત અપને બંદોંકી દુઆ કુબૂલ કરનેકે લિયે તૈયાર હૈં, રબ્બે કરીમ હમ પર રહમત ફરમાઈયે, આજ ઈસ રાતમેં હમારી મુશ્કિલાતકો આસાન કર દીજિયે, હમને બહોત ધક્કે ખા લિયે, મૌલા અબ ધક્કે ખાનેકી ગુંજાઈશ હમારે પાસ નહીં રહી, હમેં આજ બાત સમઝમેં આ ગઈ, ગલતી હમારી થી હમ અપના કુસૂર માનતે હૈં, ઔર આપકો મનાતે હૈં, અય અલ્લાહ સબ ગુનાહકો મઆફ કર દીજિયે, આઈન્દા નેકોકારીકી ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે, ઔર અલ્લાહ સચ્ચી બાત ભી યેહી હૈ કે હમેં ગૈરકે દર પર જાતે હુએ શરમ ભી આતી હૈ, બંદે આપકે હોં ઔર ગૈરકે દર પર ચલે જાએં યે દિલ ભી ગવારા નહીં કરતા.

તંગદસ્તીકે જો આલમમેં મૈં ઘભરાતા હૂં
પર તોરે દરપે જાતે હુએ કતરાતા હૂં
હાથ ફૈલાનેમેં મોહતાજકો ગૈરત કૈસી
શરમ આતી હૈ કે બંદા તેરા કેહલાતા હૂં

અય મૌલા બંદા આપકા કેહલાઉં, ઔર ગૈરકે દર પર જાકર હાથ ફૈલાઉં, અલ્લાહ મુઝે શરમ આતી હૈ, તુમહીંસે માંગેંગે તુમહીં દોગે, તુમહારે દરસે લવ લગી હૈ, આજ યે બરકતવાલી રાત હૈ, અલ્લાહ એક નઝર હમ મિસ્કીનોં પર ડાલ દીજિયે, ગુનેહગારોં પર ડાલ દીજિયે, હમારે લિયે આઈન્દા ઝિંદગીમેં ખૈરકે ફૈસલે કર દીજિયે, અલ્લાહ ઝાએઅ હોનેસે બચા લીજિયે, શયતાનકા લુકમા બનનેસે બચા લીજિયે, અલ્લાહ હમારે સાથ રહમતકા મઆમલા ફરમાઈયે, આજકી ઈસ મુબારક રાતમેં અય મૌલા દામન ફૈલાતે હૈં દામન ભર દીજિયે, ઔર હમેં યહાંસે ખૂશિયોંકે સાથ નેકિયોં ઔર બરકતોંકે સાથ વાપસ લૌટા દીજિયે.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

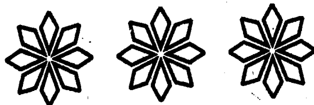
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(ફતૂબૂ ઈલલ્લાહિ જમીઅન્ અય્યુહલ્ મુઅ્મિનૂ-ન લઅલ્લકુમ તુફ્લિહૂન)

તૌબાકે હિજાબાત

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નકશબંદી મુજદિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

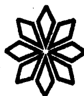
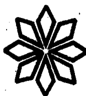
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

મેરે મૌલા! હમ ઈતના જાનતે હૈં આપહીકા એક દરવાઝા હૈ ઉસકે સિવા કોઈ દરવાઝા નહીં, અય અલ્લાહ! એક બુઢ્હા અંધા માંગનેવાલા લોગોંકે દરવાઝોંસે માંગતા માંગતા મસ્જિદકે દરવાઝે પર આયા થા જવાબ ન મિલા, કેહને લગા કિસ બખીલકા દરવાઝા હૈ જવાબ નહીં આતા, લોગોંને બતાયા યે તો મસ્જિદ હૈ, ખુદાકા દરવાઝા હૈ, તો ઉસ અંધેને અપને પ્યાલેકો તોડ દિયા, મૈં રબકે દરવાઝા પર આ ગયા હૂં અબ મુઝે ગૈરસે માંગનેકી ઝરૂરત નહીં, મેરે મૌલા આજ હમ ભી તો આપકે દરવાઝે પર આ બૈઠે હૈં અલ્લાહ હમ કિસી ઔર તરફ આંખ ઉઠાકર નહીં દેખતે, બસ આપકી અઝમતોંકો દેખતે હૈં ઔર અપને ગુનાહોં પર નાદિમ હૈં શરમિંદા હૈં, અલ્લાહ તૌબા કુબૂલ કર લીજિયે, હમેં આજ એક નઈ ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે.

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسْــــمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

તૌબાકે હિજાબાત

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા, અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ. બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(ફતૂબૂ ઈલલ્લાહિ જમીઅન્ અય્યુહલ્ મુઅ્મિનૂ-ન લઅલ્લકુમ તુફ્લિહૂન)

(પા. ૧૮, રૂ. ૧૦, આ. ૩૧)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

ગુનાહકા અસર

ઈન્સાન હાલાતસે મુતાસ્સિર હોકર યા અપની આદતસે મજબૂર હોકર બસા ઔકાત અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમોંકી નાફરમાની કરતા હૈ, ઉસકો મઅસિયત ઔર ગુનાહ કેહતે હૈં, દૂસરે અલ્ફાઝમેં ગુનાહ કેહતે હૈં અલ્લાહ તઆલાકે હુકમકી નાફરમાની કરના યા નબી (અલૈ.) કી મુબારક સુન્નતસે રૂગરદાની કરના.

● ..... ગુનાહોંકે કરનેસે ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે દૂર હોતા હૈ,

નેકી કરનેસે ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે કરીબ હોતા હૈ.

●..... ગુનાહોંસે ઈન્સાનકી ઝિંદગીમેં બેબરકતી આતી હૈ, નેકીકી વજહસે ઈન્સાનકી ઝિંદગીમેં બરકતેં આતી હૈં.

●..... ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાનકો ઝિલ્લત મિલતી હૈ, નેકીકી વજહસે ઈન્સાનકો ઈઝ્ઝત મિલતી હૈ.

તૌબાકી ઝરૂરત

જો ઈન્સાન ગુનાહકા મુરતકિબ હો રહા હો, યા હો ચુકા હો, વો ગુનાહસે અપને આપકો બચાએ ઔર નેકીકી ઝિંદગી ગુઝારે, ઈસ અમલકો તૌબા કેહતે હૈં, બાઝ મશાઈખને ફરમાયા : **"હિય રુજૂઉન્ ઈલલ્લાહિ તઆલા"** બંદાકા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફ રૂજૂઅ કરના, મુતવજ્જેહ હોના, ગુનાહોંકો છોડના ઔર અલ્લાહ તઆલાકી ફરમાંબરદારીકો ઈખ્તિયાર કરના, ઈસકો તૌબા કેહતે હૈં.

તૌબા હર બંદેકો કરની ઝરૂરી હૈ, લિહાઝા જો ઈન્સાન કબીરાકા મુરતકિબ હૈ વો ઉસસે તૌબા કરે, જો કબીરાકા મુરતકિબ નહીં બલ્કે સગીરાકા મુરતકિબ હૈ વો ઉસસે તૌબા કરે, જો ગુનાહસે બચતા હૈ મગર ગફલતકા શિકાર હૈ, વો ગફલતમેં ગુઝરે હુએ લમ્હાતસે તૌબા કરે, જિસ બંદેકે દિલમેં નફસાની શયતાની ખયાલાત પૈદા હોતે હૈં, વો ઉનસે તૌબા કરે, તો તૌબા મુબ્તદીકો ભી કરના હૈ ઔર મુન્તહીકો ભી, સાલિકકે લિયે ભી ઝરૂરી ઔર વાસિલકે લિયે ભી, શાગિર્દકે લિયે ભી ઝરૂરી, ઔર મુરીદકે લિયે ભી ઝરૂરી હૈ.

મૈં તૌબા કૈસે કરૂં?

ઈન્સાનકા દિલ એક નેઅમત હૈ જો ઉસકો અલ્લાહ તઆલાકી તરફ મુતવજ્જેહ કરતા હૈ, નદામતકા એહસાસ દિલાતા હૈ, ચુનાંચે બંદા ગુનાહ કરનેકે બાદ શરમિંદા હોતા હૈ ઔર ઉસકે દિલમેં એહસાસ હોતા હૈ કે મુઝે ઐસા નહીં કરના ચાહિયે થા, લિહાઝા અગર ઉસકે દિલમેં નદામત હુઈ, તો અબ વો તૌબા કૈસે કરે?

"કય્ફ અઊદુ ઈલલ્લાહિ" મૈં અલ્લાહકી તરફ કૈસે લૌટ સકતા હૂં? યે મુસ્તકિલ એક મઝમૂન હૈ, ઝિંદગીકા એક બાબ હૈ જો સમઝનેકે કાબિલ હૈ, તૌબાસે પેહલે એક બાતકા સમઝના ઝરૂરી હૈ કે ગુનાહોંકી વજહસે અલ્લાહ ઔર બંદેકે દરમિયાન કુછ પરદે પડ જાતે હૈં, જિનકો હિજાબ કેહતે હૈં, ઉલમાને લિખ્ખા કે બંદે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે દરમિયાન દસ પરદે હોતે હૈં, ઉન દસ પરદોંકો જબ તક હમ નહીં ઉઠાએંગે, અલ્લાહ તઆલાકે દીદારસે હમ ફૈઝયાબ ઔર વાસિલ નહીં હોંગે, યે પરદે કૌન કૌનસે હૈં, ઉસકો ઝરા દિલકે કાનોંસે સુનિયે :

અલ્લાહ ઔર બંદેકે દરમિયાન હિજાબ

● સબસે પેહલા પરદા "અલ્ જહ્લુ બિલ્લાહિ" અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઝાત વ સિફાત ઉસકી અઝમત વ જલાલસે બંદા મુતઆરિફ (વાકિફ) ન હો બલ્કે ઉસકે અંદર જહાલત હો, ઉસકો પતા હી ન હો કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત તવ્વાબ હૈં, તૌબા કુબૂલ કરનેવાલે હૈં, ચુનાંચે કોઈ ઈન્સાન કિતના બડા ગુનાહ ક્યૂં ન કર લે, મૌતસે પેહલે ઉસકે લિયે તૌબાકે દરવાઝે ખુલે હુએ હૈં, અગર વો તૌબા કર લેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમાએંગે.

હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈરશાદ ફરમાતે હૈં, અય મેરે બંદે! અગર તૂ ઝમીન ઔર આસમાનકે દરમિયાન જિતના ખલા હૈ યે સબ ગુનાહોંસે ભરા હુવા લેકર આએગા ઔર મૈં તેરે ઈતને ગુનાહોંકો મઆફ કર દૂંગા તબ ભી મુઝે કુછ પરવાહ ન હોગી, તો ઈન્સાન જિસ કદર ગુનાહ કર સકતા હૈ, અલ્લાહ તઆલાકી રહમત ઉસકે ગુનાહોંસે હમેશા ઝિયાદા હોગી, તો અલ્લાહ તઆલાકી સિફાત જિસ કદર માલૂમ હોંગી મસલન ઉસકે રહમકે બારેમેં, ઉસકે હિલ્મકે બારેમેં, મઆફી ઔર દરગુઝરકે બારેમેં, ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સાથ ઈતના હી તઅલ્લુક જોડનેકી કોશિશ કરેગા, વરના તો ગલતી કરનેકે બાદ સમઝ લેગા કે અબ તો મુઝે મરના હૈ ઔર મુઝે અઝાબ હોના હૈ, જૈસે કુછ લોગ દુનિયામેં હી અપને આપકો જહન્નમી કેહના શુરૂ કર દેતે હૈં, તો શયતાન ફાઈદા ઉઠાતા હૈ કે તુમકો તો જહન્નમમેં જાના હૈ, લિહાઝા અબ બાકી વક્તમેં તુમને જો ગુનાહ નહીં કિયે વો ભી કર લો, ઈસસે તો

ગુનાહોંકા રાસ્તા ખુલ જાતા હૈ, જબકે તૌબાકે ઝરીઆ ગુનાહોંકા રાસ્તા બંદ હો જાતા હૈ, ગર્ઝ અલ્લાહ ઔર બંદકે દરમિયાનસે પેહલા પરદા અલ્લાહ તઆલાકી સિફાતકે બારેમેં જહાલતકા હોના, પતા ન હોના કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત સત્તાર ભી હૈં, બંદેકી સતરપોશી ભી ફરમાતે હૈં, ચુનાંચે હમને અપની ઝિંદગીમેં કિતની ખતાએં કીં, મગર ફિર ભી મેરે પરવરદિગારને ઉન ખતાઓં પર ઐસા પરદા ડાલા કે કિસીકો કાનોં કાન ખબર નહીં, ક્યૂંકે પરવરદિગાર સત્તાર ભી હૈ.

અલ્લાહ અલીમ ભી હૈ ઔર હલીમ ભી

અલ્લાહ તઆલાકી દો સિફતેં બડી મઝેકી હૈં, ઔર ઉન દોનોં સિફતોંકા તઝકિરહ અલ્લાહ તઆલાને એક હી જગહ ફરમાયા, **"વકાનલ્લાહુ અલીમન્ હલીમા"** કે અલ્લાહ તઆલા અલીમ ભી હૈં, હલીમ ભી હૈં, અલીમકા ક્યા મતલબ? કે વો સબ જાનતા હૈ, હત્તાકે દિલોંકે અંદર જો ગુનાહોંકે મન્સૂબે (પ્લાન) ઈન્સાન બનાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ભી જાનતે હૈં, ઈતને ઈલ્મકે બાદ ફિર ભી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ઈતના હિલ્મ કે સઝા દેનેમેં મોહલત અતા ફરમાતે હૈં, યે દો ચીઝોંકા ઈખટ્ઠા હો જાના બડી અજીબ બાત હૈ, ઔર યે અલ્લાહ તઆલાકી શાન હૈ, વરના બાપકો પતા ચલે કે બેટા મેરે ખિલાફ બાતેં કર રહા હૈ, બચ્ચેકો ઘરસે નિકાલ દેનેકે લિયે ઈતના હી કાફી હૈ, અલ્લાહ તઆલા બંદેકો દેખતે હૈં કે યે ગુનાહોંકે મન્સૂબે બના રહા હૈ, ફિર ભી અલ્લાહ તઆલા ઉસકો અપની બંદગીસે ખારિજ નહીં કરતે, ઔર જબ ગુનાહકા મુરતકિબ હો જાતા હૈ તો અલ્લાહ તઆલા ફિર ભી બંદગીસે ખારિજ નહીં ફરમાતે, બલ્કે મૌતસે પેહલે જબકે આખરી સાંસ ચલ રહા હો, અગર કૌમાસે પેહલે બંદા તૌબા કર લેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસકી તૌબા કુબૂલ ફરમા લેતે હૈં, ઈતના ઈલ્મ ઔર ઉસ પર ઈતના હિલ્મ યે ફકત અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી શાન હૈ.

હન્નાન ભી હૈ ઔર મન્નાન ભી

અલ્લાહ તઆલા હન્નાન ભી હૈં, મન્નાન ભી હૈં, મન્નાન કેહતે હૈં એહસાન

કરનેવાલા, ઔર હન્નાન કેહતે હૈં કે જો કિસીકો અપને દરસે નારાઝ હોકર રૂઠકર વાપસ ન જાને દે, બાઝ બંદોંકી તબીઅત હોતી હૈ કે અગર ઉનસે કોઈ નારાઝ હો જાએ, તો ઉસ વક્ત તક ચૈન નહીં આતા જબ તક કે વો ઉસકો મના ન લે; અપની તરફ મુતવજ્જેહ ન કર લે, યે અઝીમ સિફત અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી હૈ કે જબ કોઈ બંદા અલ્લાહ તઆલાકે દરસે પીઠ ફેરકર જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા નારાઝ નહીં હોતે, અબ દેખિયે કે આદાબે શાહાનાકા તકાઝા તો યે થા કે જિસ બંદેને અલ્લાહ તઆલાકે દરસે પીઠ ફેરી, અલ્લાહ તઆલા પીછેસે ઉસકી પીઠ પર એક લાત લગવાતે ઔર ફરમાતે કે દૂર હો જા, આજકે બાદ યે દરવાઝા તેરે લિયે બંદ કર દિયા ગયા, આદાબે શાહાનાકા તકાઝા યે થા, મગર અલ્લાહ તઆલા રહીમ ઔર કરીમ હૈ, વો પીઠ ફેરકર જાનેવાલે બંદે પર દરવાઝા બંદ નહીં કરતે, વો પીછેસે બંદે પર લાત નહીં લગવાતે, બલ્કે અપને ઉસ બંદેકો પ્યારસે મુતવજ્જેહ હોકર પૂછતે હૈં **"યા અય્યુહલ્ ઈન્સાનુ મા ગર્રક બિરબ્બિકલ્ કરીમ".** (પા. ૩૦, રૂ. ૭, આયત ૯)

અય ઈન્સાન! તુઝે અપને મહેરબાન રબસે કિસ ચીઝને ધોકેમેં ડાલ દિયા, ક્યા અપને રબસે રૂઠ ગયા, ક્યા તૂ ઉસકી અઝમતકો પહેચાનતા હી નહીં.

ગલતીકા ઈકરાર તો કીજિયે

ગલતી તો હર ઈન્સાનસે હોતી હૈ, અંબિયાએ કિરામ મા'સૂમ હૈં ઔર ઔલિયાએ કામિલીન મહેફૂઝ હૈં, બાકી હમ આપ જિતને ભી હૈં સબકે સબ ગલતી કરતે હૈં, અગર ફર્ક હૈ તો થોડે ઔર ઝિયાદાકા ફર્ક હૈ, કિસીને ઝિયાદા કી, કિસીને કમ, ગલતી સબ કરતે હૈં, તો જબ ગલતી હો હી જાતી હૈ, તો હમેં અલ્લાહ તઆલાસે મઆફી ભી માંગની ચાહિયે, જિસકી સમઝમેં યે બાત આ ગઈ કે અપની ગલતિયોંકો બખ્શવાના કૈસે હૈ? અલ્લાહ તઆલાસે સોરી (Sorry) કૈસે કેહની હૈ? (આજ નૌજવાન ઈનહીં લફ્ઝોંકો સમઝતે હૈં) વો ઝરૂર કામિયાબ હોગા.

તો પેહલા હિજાબ "અલ જહ્લુ બિલ્લાહિ" અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે બારેમેં જહાલતકા હોના, અલ્લાહ તઆલાકી સિફાતકા પૂરા ઈલ્મ ન હોના, ક્યૂંકે "મન્ અરફલ્લાહ અહબ્બહૂ" યે તય શુદા બાત હૈ કે જિસને અલ્લાહ તઆલાકો

પહેચાના, જિસકો ઉસકી મઅરિફત હો ગઈ, વો અલ્લાહ તઆલાસે મુહબ્બતકે બગૈર રેહ નહીં સકતા, ઔર જિસને દુનિયાકી હકીકતકો પહેચાના વો દુનિયાસે નફરત કિયે બગૈર રેહ નહીં સકતા, અલ્લાહ તઆલા તો વો ઝાત હૈ જો ઉસકો પહેચાનેગા વો કરીબ હોગા.

ખાલિક ઔર મખ્લૂકકે ખૌફમેં ફર્ક

ઈસમેં મઝાકી એક બાત ઔર ભી હૈ કે મખ્લૂકસે કોઈ ડરે તો દૂર ભાગેગા, જો શેરસે ડરા દૂર ભાગા, સાંપસે ડરા દૂર ભાગા, ચોરસે ડરા દૂર ભાગા, જો મખ્લૂકસે ડરે વો દૂર ભાગેગા, ઔર જો અલ્લાહસે જિતના ડરેગા ઉતના અલ્લાહકે કરીબ હો જાએગા, ઈસ લિયે બંદાકો ચાહિયે કે અલ્લાહ તઆલાને જો કઝા વ કદરકે ફૈસલે ઉસકે બારેમેં કર દિયે, બંદા અપની ઈઝ્ઝત ઉસીમેં સમઝે, ઔર અપની ભલાઈ અલ્લાહ તઆલાકી સત્તારીમેં સમઝે, ઔર અલ્લાહ તઆલાકે કરમકો અપને ઉઝરકે કુબૂલ હોનેમેં સમઝ લે, ઔર અલ્લાહકે ફઝલકો અપની મગફિરત સમઝે, કે મેરી મગફિરત કર દેના, અલ્લાહકા ફઝલ હૈ, અલ્લાહ ઔર બંદાકે દરમિયાન સબસે પેહલા હિજાબ ઉસકી ઝાત વ સિફાતસે વાકિફ ન હોના હૈ.

● **દૂસરા હિજાબ :** દૂસરા પરદા જો બંદે ઔર અલ્લાહકે દરમિયાન પડ જાતા હૈ ઔર ઐસા હોતા હૈ કે બંદા ઉસકો હિજાબ ભી નહીં સમઝતા વો હૈ **"અલ બિદ્અતુ"** કે બંદા બિદઅતકા મુરતકિબ હોતા હૈ ઔર દીન સમઝકર કરતા હૈ, હાલાંકે વો ચીઝ બંદેકો અલ્લાહસે દૂર કર દેતી હૈ, ઈસ લિયે હમારે ઈસ નકશબંદિયા સુલૂકમેં જિતના સુન્નતકા એહતિમામ બતલાયા જાતા હૈ, ઉતના હી બિદઅતસે બચના ભી બતલાયા જાતા હૈ.

બિદઅતકી નહૂસત

ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને અપને મકતૂબાતમેં બિદઆતકા ઈતના રદ કિયા કે ઈન્સાન પઢકર હૈરાન હો જાતા હૈ, ક્યા અજીબ બાત

ઉનહોંને લિખ્ખી, વો ફરમાતે હૈં કે જો કૌમ બિદઅતકી મુરતકિબ હોતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસકે મુકાબલેકી એક સુન્નતકો ઉસ કૌમસે હમેશાકે લિયે ઉઠા લેતે હૈં, વો કૌમ હમેશા સુન્નતસે મહેરૂમ હો જાતી હૈ, હદીસે પાકમેં આતા હૈ જિસને બિદઅતીકી ઈઝ્ઝત કી, ઉસને દીને ઈસ્લામકે ગિરાનેમેં મદદ કી.

બુખારી શરીફકી રિવાયત હૈ **"મન અહ્‌દષ ફી અમ્રિના હાઝા મા લય્સ મિન્હુ ફહુવ રદ્દુન"** કે જિસને હમારે ઈસ દીનમેં કોઈ નઈ બાત ઈજાદ કી, જો ઉસમેં નહીં તો વો મરદૂદ હૈ, યે યાદ રખ લેના કે અલ્લાહ તઆલા તક પહોંચનેકે સબ રાસ્તે બંદ હો ગયે, સિવાએ ઉસ રાસ્તાકે જિસ પર રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ચલે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે વાસિલ હુએ, વો એક રાસ્તા ઐસા હૈ કે જિસ પર ચલકર ઈન્સાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે વાસિલ હો સકતા હૈ, ઉસકે સિવા તમામ રાસ્તોંકો બંદ કર દિયા ગયા.

ક્યા ઔલિયા મહેરૂમ ચલે ગયે?

શયતાન ઐસા બદમાશ હૈ કે વો બંદેકે ઝહનમેં ડાલતા હૈ કે ફલાં કામમેં હરજ હી ક્યા હૈં, મસલન કોઈ બંદા નયા કામ કરતા હૈ, ઉસકો અગર મના કર દેં, તો કહેગા કે ઉસમેં ક્યા હરજ હૈ? યે બહોત ખતરનાક ફકરા હૈ કે દીનમેં કિસી નયે કામકો ઈજાદ કરેં ઔર ફિર યે કહેં કે હરજ ક્યા હૈ, હાલાંકે જિસ કામકો નબી (અલૈ.) ને નહીં કિયા, જિસ કામકો સહાબએ કિરામને નહીં કિયા, જિસ કામકો ઔલિયાએ કામિલનને નહીં કિયા, આજ હમ ઉસકો અગર દીન સમઝકર કરેંગે તો ગોયા હમ યે દા'વા કર રહે હૈં કે યે તમામ બુઝુર્ગ હસ્તી ઉસ નેકીસે મહેરૂમ હી દુનિયાસે ચલી ગઈ, તો યે છોટીસી બાત નહીં, બલ્કે બહોત બડી બાત હૈ, જબકે બિદઅતકા હાલ યે હૈ કે આહિસ્તા આહિસ્તા બળ્હતી હૈ. ચુનાંચે શુરૂ હોતી હૈ તો બહોત મા'મૂલી હોતી હૈ, હર એકકો ઉસકા અંદાઝા નહીં હોતા, લેકિન જિનકો અલ્લાહને બાતિનકી આંખ દી હો, વો પહેચાનતે હૈં ઔર વો ઉસસે રોકતે હૈં, વરના તો આહિસ્તા આહિસ્તા વો અપના રંગ હી બદલ લેતી હૈ.

બિદઅતકા ભયાનક અંજામ

ઉસકી મિસાલ સુન લીજિયે, ઝમાનએ જાહિલિયતમેં એક મર્દ ઔર ઔરત થે. ઔરતકા નામ નાઈલા ઔર મર્દકા નામ ઈસાફ, દોનોંકે નાજાઈઝ તઅલ્લુકાત થે, દોનોં તવાફ કરનેકે લિયે આએ, ઔર બૈતુલ્લાહ શરીફકે અંદર એક દૂસરેકે સાથ મશ્ગૂલ હો ગયે, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા ગઝબ હુવા કે દોનોં પત્થર બન ગયે, અબ મક્કા વાલોંને દેખા તો ઉનકો બડા ગુસ્સા આયા કે એક તો અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાની ઔર દૂસરે બૈતુલ્લાહ શરીફકે અંદર, ઉનહોંને મશ્વરા કિયા કે ઈન દોનોંકો ઐસી સઝા દેની ચાહિયે કે જો ઈસસે પેહલે કિસીકો કભી ન દી ગઈ હો, મશ્વરા કિયા, મિલકર બૈઠે, કિસીને કુછ કહા, કિસીને કુછ. એક સાહબને મશ્વરા દિયા કે દેખો હજકા અમલ કિયામત તક રહેગા, હમ ઈનમેંસે એકકો સફા પર રખ દેતે હૈં ઔર એકકો મરવહ પર રખ દેતે હૈં, જો હજ ઔર ઉમરહ કરનેકે લિયે આએગા વો સઈ કરનેકે લિયે ઈન દોનોં મકામ પર આએગા, લિહાઝા સફા પર જો જાએ વો ઉસકો જૂતે મારે, ઔર જો મરવહ પર જાએ ઉસકો જૂતે લગાએ, કિયામત તક ઉસકો ઝિલ્લત મિલતી રહેગી, અપને દિમાગસે ઉનહોંને ક્યા બાત સોચી? લેકિન ઈસ બાતકો ભૂલ ગયે કે શરીઅતકે એક હુકમમેં હમ કિસી ચીઝકા ઈઝાફા કર રહે હૈં, સઈકા યે હિસ્સા તો નહીં મગર ઉનહોંને આ'માલે સઈકા હિસ્સા બના દિયા, નતીજા યે નિકલા કે એક દો પુશ્ત તક તો ઈધર જૂતા મારતે, ઉધર જૂતા મારતે, કિસીકે પાસ જૂતા નહીં હોતા તો વો ઈધર થપ્પડ લગાતે, ઉધર થપ્પડ લગાતે, જબ ઉનકી ઔલાદ આઈ, તો ઉનહોંને સોચા કે ભઈ અસલ તો ઉસકો હાથ લગાના હૈ ઔર ઈસકો ભી હાથ લગાના હૈ, ચુનાંચે જબ વો સફા પર ચઢતે તો ઉસકો હાથ લગાતે, ઔર જબ મરવહ પર ચઢતે ઉસ વક્ત ઉસકો હાથ લગાતે, આનેવાલી નસલને સોચા કે યે કોઈ બુઝુર્ગ બંદે હૈં, બરકતકે લિયે લોગ હાથ લગાતે હૈં, કુછ હોતે હૈં કમઝોર અકીદાવાલે ઉનહોંને કહા કે યે કોઈ નેક બુઝુર્ગ ગુઝરે હૈં, લિહાઝા સિર્ફ બરકતકે લિયે હાથ લગાનેકે બજાએ ઉનહોંને ચૂમના ભી શુરૂ કર દિયા, સફા પર ઈસકો ચૂમતે ઔર મરવહ પર ઉસકો ચૂમતે, હત્તાકે બાઝ વહાં દુઆએં માંગતે, રફતા રફતા યહાં તક બાત પહોંચી કે નબી (અલૈ.) તશરીફ લાએ તો કુફ્ફાર ઔર મુશરિકીન હજકે દૌરાન સફા પર જાતે થે તો ઈસકો

સિજદહ કરતે ઔર મરવહ પર જાતે તો ઉસકો સિજદહ કરતે થે અબ દેખિયે યે શિર્ક વ બિદઅત શુરૂ કહાંસે હુઈ, ઔર કિતના ભયાનક ઉસકા અંજામ નિકલા.

બહોત બડા હિજાબ

હમેશાકા યેહી દસ્તૂર હૈ કે બિદઅત શુરૂ ઈસી તરહ હોતી હૈ. મસલન અઝાનસે પેહલે દુરૂદ શરીફ ભી પઢના હૈ, ભાઈ આપ પઢો, દિલમેં પઢો, સો દફા પઢો, મગર ઈતની બુલંદ આવાઝસે પઢના કે પૂરી આબાદી સુને. ઔર બાઝ મુઅઝ્ઝિનકા હાલ યે હૈ કે જબ લાઈટ હો તોં દુરૂદ પઢેં, લાઈટ નહીં તો સિર્ફ અઝાન દેને પર ઈકતિફા કરેં, તો યે એક ઈઝાફા હો ગયા, આજ હમારી આંખેં ઈસકો નહીં દેખ રહી હૈં, હમારે દિમાગ નહીં સમઝ રહે હૈં, આનેવાલા વક્ત આએગા જબ લોગ ઈસકો અઝાનકા હિસ્સા સમઝેંગે, તો બિદઅત ચૂંકે દીનકે નામ પર હોતી હૈ, ઈસ લિયે તૌબાકી જલ્દ તૌફીક ભી નહીં હોતી, યે બહોત બડા હિજાબ હૈ, ઈસ લિયે હમેં ચાહિયે કે હમ અપને હર અમલકો નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુબારક સુન્નતકે મુતાબિક કરેં, ઝર્રા બરાબર ભી ઉસસે ઈધર ઉધર ન હોં, ક્યૂંકે હમ ન કમ કર સકતે હૈં ન ઝિયાદા કર સકતે હૈં, હમ ઉનકે પીછે ચલનેકે પાબંદ હૈં.

હર અમલકે લિયે દો શર્ત

હમેં કામ ઈસી તરહ કરના હૈ જિસ તરહ નબી (અલૈ.) ને કિયા, લિહાઝા અલ્લાહ તઆલાકે યહાં અમલકે કુબૂલ હોનેકે લિયે દો શરતેં હૈં, મશાઈખને ફરમાયા, નેક અમલકી દો શરતેં હોતી હૈં, એક શર્ત યે કે **"અલ ઈખ્લાસ"** વો નેક અમલ જો કિયા જાએ, વો ઈખ્લાસકે સાથ, અલ્લાહ તઆલાકી રઝાકે લિયે કિયા જાએ, ઉસમેં રિયા ન હો, દિખલાવા ન હો, કિસીસે વાહ વાહ સુનનેકી નિય્યત ન હો, એક તો ઈખ્લાસ ઝરૂરી હૈ, ઔર દૂસરી શર્ત **અલ મુતાબિઅહ** : યાની વો અમલ સુન્નતકે ભી મુતાબિક હો, ક્યૂંકે બિદઅતકો અગર ઈખ્લાસકે સાથ કિયા જાએ, તો ભી અલ્લાહકે યહાં વો કુબૂલ નહીં, ઈસ લિયે કે નબી (અલૈ.) કે તરીકાકે મુતાબિક નહીં, તો અમલકે

કુબૂલ હોનેકી દો શરતેં હૈં : પેહલી શર્ત કે અલ્લાહ તઆલાકી રઝાકે લિયે હો, ઔર દૂસરી શર્ત કે સુન્નતે મુસ્તફા (સ.અ.વ.) કે મુતાબિક હો, અગર ઈન દોનોંસે હટકર અમલ હોગા તો અલ્લાહ તઆલાકે યહાં કુબૂલ નહીં કિયા જાએગા, ઈસ લિયે હમેં ચાહિયે કે હમ નેક આમાલ કરકે અપને અલ્લાહકે કરીબ હો જાએં, ઉસકી રઝા પાનેવાલે બન જાએં, **"ઈલયહિ યસ્અદુલ્ કલિમુ ત્તય્યિબુ વલ અમલુ સ્સાલિહુ યરફઉહૂ"** પાકીઝા કલામ ભી અલ્લાહકી તરફ ઉપર જાતા હૈ ઔર જો નેક અમલ હૈ વો ભી અલ્લાહ હીકી તરફ ઉઠાયા જાતા હૈ, ઔર બિદઅત ચૂંકે નેક અમલકે ઝમરહમેં નહીં આતી, ક્યૂંકે વો તો સય્યિઅહ (બુરી) હોતી હૈ, ઈસ લિયે વો ન તો ઉપર ઉઠતી હૈ, ન અલ્લાહકે યહાં કુબૂલિયત પા સકતી હૈ.

સુન્નત આફાકી ઔર બિદઅત ઈલાકાઈ

સુન્નત ઔર બિદઅતમેં એક ફર્ક યે ભી હૈ કે સુન્નત આફાકી હોતી હૈ, આફાકીકા મતલબ યુનીવર્સલ, પૂરી દુનિયામેં કહીં ચલે જાઓ, સુન્નત એક હી તર્ઝ પર હોગી, તો સુન્નત આફાકી હોતી હૈ, ઔર બિદઅત ઈલાકાઈ હોતી હૈ, મુખ્તલિફ ઈલાકોંમેં એક હી બિદઅતકી મુખ્તલિફ શકલેં હોતી હૈં, તો સુન્નત ઔર બિદઅતકા મુમય્યઝ ફર્ક યે ભી હૈ જિસસે ઈન્સાન સુન્નત ઔર બિદઅતકે દરમિયાન ફર્ક ઔર અંદાઝા લગા સકતા હૈ, તો પેહલા હિજાબ અલ જહ્લુ બિલ્લાહ, ઔર દૂસરા હિજાબ અલ બિદ્અહ કે ઈન્સાન બિદઆતસે અપને આપકો બચાએ.

● **તીસરા હિજાબ : "અલ કબાઈરુલ બાતિનહ"** વો ગુનાહ જો બાતિની હૈ મસલન હસદ, તકબ્બુર, રિયા, કીના, યે તમામકે તમામ અંદરૂની બીમારિયાં ઔર ગુનાહ હૈં, મગર ઈન્સાનકે ઝનસે તઅલ્લુક રખતે હૈં, ઔર યે અલ્લાહકે યહાં બહોત નાપસંદીદા હૈ, તકબ્બુર ઈતના નાપસંદીદા હૈ કે ફરમાયા **"લા યદ્ખુલુલ્ જન્નત મન કાન ફી કલ્બિહી મિષ્કાલ ઝર્રતિમ્ મિન્ કિબરિન"** જન્નતમેં વો બંદા દાખિલ નહીં હો સકતા, જિસકે દિલમેં ઝર્રા બરાબર ભી તકબ્બુર હોગા, ક્યૂંકે યે એટમી ગુનાહ હૈ, બલ્કે ફરમાયા યે તકબ્બુર, ઝિના, ચોરી ઔર શરાબનોશીસે ભી બડા ગુનાહ હૈ, ફિર ભી હમ તકબ્બુરકે મુરતકિબ હો જાતે હૈં ઔર મુતકબ્બિરાના બોલ બોલતે હૈં.

યે ઝહનમેં રખિયે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફ જો રાસ્તા જાતા હૈ, યે કદમોંસે તય નહીં હોતા, દિલોંકે ઝરીઆ તય હોતા હૈ, દિલ યે ફાસલે તય કરતા હૈ, લિહાઝા અગર દિલમેં હી તકબ્બુર હો, તો ગોયા કિબ્રકી બ્રેક લગ ગઈ, અબ દિલ આગે બઢ નહીં સકતા, જિસ તરહ પટ્રોલમેં કભી કભી કચરા આ જાએ તો ગાડી રૂક જાતી હૈ, ઈસી તરહ જિસ બંદેકે દિલમેં તકબ્બુરકા કચરા આ ગયા, ઉસકી રૂહાનિયતકી ગાડી રૂક ગઈ, અલ્લાહકે કરીબ નહીં હો સકતી, ઈસ લિયે ઈન કાબઈરસે અપને આપકો બચાના નિહાયત ઝરૂરી હૈ.

● **ચોથા હિજાબ :** "હિજાબુ અહ્‌લિલ્ કબાઈરિઝ્ ઝાહિરહ" ઝાહિરી તૌર પર યાની ખુલ્લમ ખુલ્લા કબીરા ગુનાહકે મુરતકિબ હોનેવાલે, ચોરી કરના, સૂદ ખાના, શરાબ પીના, ઝિના કરના, યે સબકે સબ ઝાહિરન કબીરા ગુનાહ હૈં, ઔર યે ભી બંદે ઔર અલ્લાહકે દરમિયાન એક હિજાબ હૈ.

એક હૈ ગુનાહ, એક હૈ સરકશી

એક હોતા હૈ ગુનાહ, એક હોતી હૈ સરકશી, ઈન દોનોંમેં ફર્ક હૈ. ગુનાહ કેહતે હૈં અપને નફસકી વજહસે બેકાબૂ હોકર એક અમલ કર લેના, મગર અપને આપકો મુજરિમ સમઝના, અપને આપકો ખતાકાર સમઝના. ઔર એક હોતી હૈ સરકશી, સરકશી કેહતે હૈં ગુનાહકો ગુનાહ હી ન સમઝના, યે ચીઝ બંદાકો કુફ્ર તક પહોંચા દેતી હૈ, જૈસાકે એક હોતા હૈ નોટકા ફટના, ઔર એક હોતા હૈ નોટકા ફાડના, આપકે પાસ ફટા હુવા નોટ હૈ, આપ કિસી બેંકમેં લે જાએં, આપકો ઉસકી જગહ નયા દે દેગા, લેકિન આપ બેંકવાલેકે સામને નોટકો ફાડેં, તો ક્યા અબ આપકી નોટકો બદલ દિયા જાએગા? બલ્કે આપકો મુલ્કકા ગદ્દાર સમઝા જાએગા. તો ગુનાહ કરનેવાલેકે લિયે વાપસીકા રાસ્તા ફિર ભી આસાન, સરકશી કરનેવાલેકે લિયે વાપસીકા રાસ્તા બડા મુશ્કિલ હૈ, ઈસ લિયે ઈન્સાન અગર ગુનાહ કરે, તો અપને આપકો નાદિમ, શરમિંદા ભી કરે ઔર કહે કે અય અલ્લાહ મુઝસે કોતાહી હુઈ આપ મેરે ગુનાહકો મઆફ ફરમા દીજિયે.

● **પાંચવાં હિજાબ :** હિજાબુ અહ્‌લિ સ્સગાઈર" સગીરા ગુનાહ કરનેકા

હિજાબ. તલબા ઈસ બાત પર હૈરાન હોંગે, કે સગીરા ગુનાહ તો ઈતના બડા હિજાબ નહીં હોતા, મગર હમારે બુઝુર્ગોંને ઉસકો હિજાબ કહા હૈ.

સગીરા ગુનાહ કબીરા કૈસે બન જાતા હૈ?

ચંદ બાતેં ઐસી હૈં જિનકી વજહસે સગીરા ભી કબીરા બન જાતા હૈ, ચુનાંચે બાઝ હઝરાતને ઉનવાન બાંધા કે સગીરા ગુનાહ કબીરા કૈસે બન જાતા હૈ?

● (૧) પેહલી બાત "બિલ ઈસ્રાર" જબ ઈસરાર કિયા જાએ, બારબાર ગુનાહ કિયા જાએ તો વો સગીરા નહી બલ્કે કબીરા બન જાતા હૈ, **"લા સગીરત મઅલ ઈસ્રાર"** અગર કિસી અમલ પર ઈસરાર કિયા જાએ તો વો સગીરા નહીં રેહતા, બલ્કે વો કબીરા હો જાતા હૈ, તો પેહલી બાત કે ઈસરારકી વજહસે સગીરા કબીરા બન જાતા હૈ.

● (૨) દૂસરી બાત કે ઈન્સાન ગુનાહકો છોટા સમઝે, જો ગુનાહકો છોટા સમઝતા હૈ, ઉસકે લિયે વો ગુનાહ છોટા નહીં, બહોત બડા ગુનાહ બન જાતા હૈ, ઈસ લિયે ગુનાહકો છોટા ન સમઝે, **"લા તહ્કિરન્ન સગીરતન્ ઈન્નલ્ જિબાલ મિનલ્ હિસા"** કે તૂ સગીરાકો છોટા ન સમઝ, બડે બડે પહાડ છોટી છોટી કંકરિયોંસે મિલકર બન જાતે હૈં.

અઝાબકો હલકા સમઝને પર અઝાબ

ચુનાંચે બની ઈસરાઈલકે એક બુઝુર્ગકા વાકિઆ કિતાબોંમેં લિખ્ખા હૈ કે વો અપની બસ્તીસે બાહિર નિકલે તો પહાડોંકો દેખા જિનકે ઉપર સબ્ઝા નહીં થા, વો પહાડ ઐસે થે જૈસે **"બિવાદિન્ ગૈરિ ઝી ઝર્ઈન"** કે સબ્ઝાકા કોઈ નામો નિશાન નહીં, દિલમેં ખયાલ આયા કે યા અલ્લાહ અગર યહાં સબ્ઝા હોતા, આબશાર (ઝરણા) હોતા, બહાર હોતી, તો કિતના અચ્છા લગતા. જો બડે ઔર કરીબ હોતે હૈં, છોટી બાતોં પર ભી ઉનકી પકડ હો જાતી હૈ, ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે પૈગામ આયા, દિલ પર ઈલ્હામ કિયા ગયા કે મેરે બંદે તુમને બંદગી છોડ દી, અબ તૂ મેરા

મુશીર બન ગયા ઔર મુઝે મશ્વરા દેને લગા કે અગર યહાં સબ્ઝા હોતા તો કિતના અચ્છા લગતા, મેરી પૈદાઈશમેં તુઝે ઐબ નઝર આયા, ઉનકો એહસાસ હુવા કે ઓહો મુઝે તો ઐસા નહીં કેહના ચાહિયે થા, ચુનાંચે બડે નાદિમ ઔર શરમિંદા હુએ ઔર અપને નફસકો સઝા દેનેકે લિયે નિય્યત કર લી કે જબ તક અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે ઈસ ગુનાહકી મઆફી ન આ જાએગી મૈં ખાના નહીં ખાઉંગા, ઐસી પાબંદી અપને નફસકો સઝા દેનેકે લિયે બંદા લગા સકતા હૈ, અલ્લાહ તઆલાકી શાન કે વો કિસી બસ્તીમેં ગયે, વહાં કોઈ તકરીબ (શાદી) થી, ખાના પકા હુવા થા, બસ્તીવાલોંને કહા ખાના ખા લીજિયે, ઉનહોંને કહા નહીં ખાના, ઉનહોંને વજહ પૂછી તો ઉનહોંને બતાયા કે મુઝસે યે કોતાહી હો ગઈ, બસ્તીવાલે કેહને લગે યે કૌનસી બાત હૈ, ગલતીકી સઝા હમ ભુગત લેંગે, આપ ખાના ખા લીજિયે, જૈસે હી બસ્તીવાલોંને કહા અલ્લાહ તઆલાને ઉનકે દિલ પર ઈલ્હામ કિયા, મેરે પ્યારે ઉસ બસ્તીસે ફૌરન નિકલ જાઈયે, મૈં ઈસ બસ્તીકો અઝાબ દેના ચાહતા હૂં, ક્યૂંકે ઉસને મેરે અઝાબકો હલકા સમઝા કે હમ મિલકર સજા બાંટ લેંગે, ચુનાંચે બસ્તીવાલોંકો યે સઝા મિલી કે ઝમીનમેં ઉન સબકો ધંસા દિયા ગયા, મા'લૂમ હુવા કે અઝાબકો હલકા સમઝને પર અલ્લાહ પાકકો જલાલ આ જાતા હૈ, ફિર ભી કુછ લોગ ઝૂઠ બોલતે હૈં ઔર કેહતે હૈં કે ઉસકે બગૈર કામ હી નહીં ચલતા, ગોયા ઈસ ગુનાહકો ઉનહોંને મા'મૂલી સમઝ લિયા હૈ, ઈસી તરહ કિસીકી નઝર કાબૂમેં નહીં, યા એક આદમી સિગરેટ પીતા હૈ, અગર ઉસકો બતાયા જાએ કે ભાઈ યે ચીઝ અચ્છી નહીં, તો કહેગા અજી મૈં સિગરેટ હી તો પીતા હૂં હેરોઈન તો નહીં પીતા, અબ વો ઉસકો છોટીસી ચીઝ સમઝ રહા હૈ, તો ગુનાહકો છોટા સમઝનેસે ગુનાહ બડા બન જાતા હૈ.

● (૩) તીસરી ચીઝ જિસસે ગુનાહ બડા બનતા હૈ **અસ્સુરૂરુ બિઝ્ઝમ્બ** કે ગુનાહ કિયા ઔર ગુનાહસે લુત્ફ પાયા, બંદા કહે જી બડા મઝા આયા ગુનાહ કરકે, જબ યે અલ્ફાઝ કહેગા, તો જો ભી ગુનાહ ઉસને કિયા, યે છોટા નહીં રહેગા, બલ્કે અલ્લાહ તઆલાકે યહાં બડા બન જાએગા.

● (૪) ચૌથી ચીઝ **"અંય્યતહાવન બિસત્રિલ્લાહિ"** કે અલ્લાહ તઆલા બંદેકે ઐબોંકો છુપાએં ઔર સતરપોશી કરેં, ઔર યે સતરપોશીકી વજહસે ઔર જુરઅત કરતા ચલા જાએ, તો યે જુરઅત ઈસ ગુનાહકો બડા બના દેતી હૈ.

● (૫) પાંચવીં ચીઝ "**અલ્ મુઝાહિરહ**" ખુલ્લમ ખુલ્લા ગુનાહ કરના, યા ગુનાહ કરકે લોગોંમેં અલલ એલાન તઝકિરા કરના, આજકલકે નૌજવાન દૂસરે નૌજવાનકો કારગુઝારી સુનાતે હૈં, મૈંને ચોરી કી તો ઐસે કી, મૈંને ફલાં ગુનાહ ઐસે કિયા, નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરાયા **કુલ્લુ ઉમ્મતી મુઆફન્ ઈલ્લલ્ મુઝાહિરૂન** મેરે ઉમ્મતીકી હર ગલતીકો મઆફ કર દિયા જાએગા સિવાએ ઉન લોગોંકી ગલતિયોંકે જો અલલ એલાન કરતે હૈં.

● (૬) છઠ્ઠી ચીઝ **અંય્ યકૂન રઅ્સન યુક્તદા બિહી** અગર કોઈ બંદા ઐસા હો કે વો ઈમામ હૈ, ખતીબ હૈ, ઉસ્તાદ હૈ, કારી હૈ, સૂફી હૈ, જિસકી લોગ ઈકતિદા કરતે હૈં ઔર વો સગીરા ગુનાહ કરે, ઔર ઉસે મા'મૂલી સમઝે, તો ફરમાયા **કાન અલયૂહિ વિઝ્રુહા** ઉસકે ઉપર ઉસકે અપને ગુનાહકા ભી બોઝ હોગા, **વ વિઝ્રુ મન્ અમિલ બિહા** ઔર જિસને ઉસ પર અમલ કિયા ઉસકે ગુનાહકા બોઝ ભી ઉસીકે ઉપર હોગા, લિહાઝા બાપ અગર ટી. વી. લેકર આયા, તો બીવી બચ્ચે જિસ કદર ટી. વી. દેખેંગે, વો ખૂદ ભી જહન્નમ કમાએંગે, ઔર ઉન સબકે ગુનાહોંકા મજમૂઆ ઉસ ટી.વી. લાનેવાલેકે ઉપર ભી હોગા, હાલાંકે યે સાહબ મસ્જિદમેં નમાઝેં પઢ રહે હૈં, ઔર બીવી બચ્ચે ટી.વી. દેખ રહે હૈં ઔર ઉસકે ઉપર ગુનાહોંકા બોઝ લાદા જા રહા હૈ, ક્યૂંકે લાનેવાલા તો યેહી થા.

અંદરકા બુત શિર્કે ખફી

● **છઠ્ઠા હિજાબ :** અલ્લાહ તઆલા ઔર બંદેકે દરમિયાન હિજાબ "**અશ્શિર્ક**" યાની શિર્કકા હિજાબ હૈ, ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની ફરમાતે હૈં કે શિર્ક દો તરહકા હોતા હૈ, એક શિર્કે જલી ઔર એક શિર્કે ખફી

શિર્કે જલી તો યે હૈ કે ઈન્સાન બુતોંકો સિજદહ કરે, અલ્લાહ તઆલાકે સાથ કિસીકો શરીક બનાએ, ઔર એક શિર્કે ખફી હૈ, શિર્કે ખફી યે હૈ કે કિસીસે ઐસી નફસાની, શયતાની મુહબ્બત હો કે અલ્લાહ તઆલાકે હુકમોંકો એક તરફ કરકે બંદા ઉસીકી તરફ લગ જાએ, "**વ મિનન્નાસિ મંય્ યત્તખિઝુ મિન્ દૂનિલ્લાહિ અન્દાદન્ યુહિબ્બુહુમ્ કહુબ્બિલ્લાહ.**" (પા. ૨, રૂ. ૪, આ. ૧૬૫)

યે જો મશ્હૂર હૈ ના કે "તૂ મેરા દીન વ ઈમાન હૈ સજના" યે શિર્ક હૈ કે વો દિલ જો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપની મુહબ્બતકે લિયે દિયા, હમ ઉસ દિલકો મખ્લૂકકી શયતાની મુહબ્બતોંસે ભર લેં, જબ તક ઈન્સાન શિર્કે જલી ઔર શિર્કે ખફી દોનોંસે સચ્ચી તૌબા નહીં કરેગા, તબ તક અલ્લાહ તઆલાસે વાસિલ નહીં હો સકેગા, બસા ઔકાત ઈન્સાન અપને નફસકો અપના મા'બૂદ બના લેતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતે હૈં **"અફરઅય્ત મનિત્તખઝ ઈલાહહુ હવાહુ.**

(પા. ૨૫, રૂ. ૧૯, આ. ૨૩)

ક્યા આપને દેખા ઉસે જિસને અપની ખ્વાહિશાતકો અપના મા'બૂદ બના લિયા, તો નફસપરસ્તી, ઝર પરસ્તી, ઝન પરસ્તી, શહવત પરસ્તી યે તમામકી તમામ બુત પરસ્તીકી હી કિસ્મેં હૈં, ખુદા પરસ્તી કોઈ ઔર ચીઝ હોતી હૈ.

● **સાતવાં હિજાબ : "હિજાબુ અહ્લિલ્ ફઝલાતિ વ તવસ્સુઈ ફીલ મુબાહાતિ"** વો લોગ જિસકો અલ્લાહને ખૂબ માલ દિયા, ખુલ્લા રિઝ્ક મિલા, અબ વો ઈસ ખુલ્લે રિઝકકી વજહસે એન્જોય (ENJOY) કર રહે હૈં, શામમેં દફતરસે આએ, બીવીકો ગાડીમેં બિઠાયા ઔર કિસી સ્ટોરમેં ગયે, ઔર કિસી કોર્નરકે ઉપર ખાના ખાયા, યે ફાસ્ટ ફૂડ હૈ, અબ ઉનકો શામકા ખાના બીવીકે સાથ બાહિર હોટલોંમેં ખાના અચ્છા લગતા હૈ, ઔર બાઝ તો પૂરી રાત ગુઝાર દેતે હૈં, બલ્કે હમને તો સુના કે રમઝાનકી મુબારક રાતોંમેં ઐસે લોગોંકી રાતેં સડકોં પર ગુઝર જાતી હૈં, તો બંદા ઔર અલ્લાહકે દરમિયાન યે તરીકા હિજાબ હુવા યા નહીં હુવા? અગર આપકો બાહિરકી કોઈ ચીઝ પસંદ હૈ ઔર વો હલાલ હૈ આપ ઉસકો મંગાઈયે, ઘરમેં બૈઠકર ખાઈયે, બડે શહેરોંમેં યે જો આદત હોતી હૈ કે શામકા ખાના બાહિર જાકર ખાએં, ઈન્તિહાઈ બુરી આદત હૈ, નબી (અલૈ.) કી ઝિંદગીમેં યે બાત કહીં નઝર નહીં આતી કે આપને ઝૌજએ મોહતરમાસે ફરમાયા હો કે ચલો ઝરા હમ મદીનાસે બાહિર ખાના ખાકર આતે હૈં, યે ગૈરોંકા તરીકા હૈ, ઔર આજ માલ, પૈસેકે ઝોર પર ઉનહીંકે પીછે ચલનેવાલોંકી આદત હૈ, ઔર બાઝ લોગ તો ઐસે હૈં કે વો સાલોં શામકા ખાના બાહિર ખાતે હૈં, મુઝે એક સાહબ મિલે, નૌજવાન થે, બ્રિગેડિયરકે બેટે થે, કેહને લગે કે મુઝે યાદ નહીં પડતા કે પિછલે પાંચ સાલમેં હમને શામકા ખાના ઘરમેં ખાયા હો, તો યે ઐસી ચીઝ બંદે ઔર અલ્લાહ તઆલાકે દરમિયાન હિજાબ બન જાતી હૈ.

● આઠવાં હિજાબ : "હિજાબુ અહ્‌લિલ્ ગફ્‌લતિ અનિલ્લાહિ" અહલે ગફલત અપની ગફલતકી વજહસે હિજાબમેં હોતે હૈં, ઉનકો ખુદા યાદ હી નહીં હોતા, લગે હોતે હૈં દુનિયાકે કામોંમેં, માલ પૈસા બનાનેમેં. ઔર ખુદાકી યાદકે લિયે, ઈબાદતકે લિયે ઉનકે પાસ ફુરસત નહીં હોતી, આપ ઉનકો કહો કે ભાઈ ચલો તીન દિન રાયપુરકા ઈજતિમાઅ હૈ, કહેગા જી, મેરા કામ એસા હૈ કે મુઝે ફુરસત હી નહીં, જબકે દૂસરે તીસરે દિન યેહી બંદા આએગા કે હઝરત દુઆ કરો, કૌનસી દુઆ કરેં, અજી એક ઔર કારખાના લગાના હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે આસાની ફરમા દેં, તો ભઈ યે દૂસરા કારખાના ચલાનેકા વક્ત કિધરસે નિકલ આએગા? તો દુનિયાકે લિયે વક્ત નિકલતા હૈ, દીનકે લિયે વક્ત નહીં નિક્લતા, યે ગફલતવાલે હૈં.

નવવાં હિજાબ : "હિજાબુલ આદાતિ વર્રસૂમિ" રસ્મો રિવાજ ઔર આદતેં યે ભી હિજાબ બન જાતી હૈં, શાદી બિયાહકે મૌકા પર ઔરતેં મુફ્તીએ આ'ઝમ બન જાતી હૈં, ઐસા ઉનકો બહાના આતા હૈ કે રસ્મેં નઈસે નઈ નિકાલ લેતી હૈં ઔર યે ચીઝેં ઈન્સાનકો અલ્લાહસે દૂર કર દેતી હૈં, હર એકકો શાદીકે મૌકા પર મના લિયા જાતા હૈ, ચાહે અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ નારાઝ હો જાએં, તો યે કિતના બડા હિજાબ હુવા.

દસવાં હિજાબ : "હિજાબુલ એ'તિમાદિ બિન્નફ્‌સિ" નફસકે ઉપર એ'તિમાદ કરનેકા હિજાબ, યાની બંદેકો અપને નફસ પર ઈતના એ'તિમાદ હોતા હૈ કે વો સમઝતા હૈ કે જો મૈં પઢ્હા હૂં ઔર જો સમઝા હૂં, બસ મૈં તો ઉસી પર અમલ કરૂંગા, વો કિસીકો અપના બડા નહીં સમઝતા, કિસીકે પીછે ચલના પસંદ નહીં કરતા, ઉસકો તકલીદ બુરી નઝર આતી હૈ, વો કેહતે હૈં કે બસ કુરઆન, હદીસ પઢ્હો ઔર ઉસકે ઉપર ચલો, મગર હમારા તજુર્બા યે હૈ કે તકલીદ (પૈરવી) દુનિયાકા હર બંદા કરતા હૈ, ફર્ક બસ ઈતના હૈ કે કિસીને અઈમ્મએ અરબઆ (ચાર ઈમામોંકી) તકલીદ કી, કિસીને મસ્જિદકે મૌલવી સાહબકી તકલીદ કી, તો કિસીને કિસી ઔર કી.

જો લોગ કેહતે હૈં કે હમ કિસીકી તકલીદ નહીં કરતે, ઉનસે પૂછેં કે આપને પઢ્હા કિસસે? યે મસ્અલા કિસસે સુના? કહેંગે મસ્જિદકે મૌલાના સાહબસે, તો ભાઈ જબ મસ્જિદકે મૌલાના સાહબકી તકલીદ જાઈઝ હૈ, તો અઈમ્મએ અરબઆકી તકલીદ જાઈઝ ક્યૂં નહીં? યે વો હસ્તી હૈં જિનકે તકવા ઔર જિનકી ઈલ્મિયત પર સારે

ઉલમાકા ઈત્તિફાક હૈ, સનદ હૈ, યે કોઈ છોટીસી બાત નહીં હૈ, ચુનાંચે આજકલકે દૌરમેં ગૈર મુકલ્લદિયતકે જરાસીમ ઔર વાઈરસ ફૈલતે ચલે જા રહે હૈં, ક્યૂંકે હર બંદાકા નફસ ચાહતા હૈ કે બસ મૈં વો કરૂં જો મેરા દિલ ચાહતા હૈ, વો ઉસકી ભી સુનતે હૈં, ઈસકી ભી સુનતે હૈં, ઔર કેહતે હૈં કે ફૈસલા હમ કરેંગે, યાની યે ભી શેખ, વો ભી શેખ, ઔર મૈં શેખુલ મશાઈખ, કોલેજોંમેં પઢનેવાલે, યુનીવર્સિટિયોંમેં પઢનેવાલેકા આજ ઝહન હી યે બનતા જા રહા હૈ, બલ્કે ઝહન બનાયા જા રહા હૈ, તો અપને નફસ પર ચલનેકા જઝબા એક બહોત બડા હિજાબ હૈ.

આજ મુસલમાન ઔર કલ હાથમેં બુખારી

ઈસકી ઝરા ઔર તફસીલ મૈં કર દૂં તાકે પતા ચલે કે યે કિતની નુકસાન દેહ ચીઝ હૈ, એક મરતબા ન્યૂયોર્કમેં મૈંને બયાન કિયા, વહાં એક મકામી બંદા થા, ઉસ બંદેને આકર કલિમહ પઢા ઔર મુસલમાન હુવા, કેહને લગા કે મેરા કોઈ નામ રખ દેં, હમને કુછ અંબિયાએ કિરામકે નામ, સહાબએ કિરામકે નામ સુનાએ, મગર ઉસકા દિલ કહીં મુત્મઈન નહીં હુવા, અચાનક મુઝસે પૂછતા હૈ કે જી આપકા કોઈ બેટા હૈ, મૈંને કહા હાં બેટા હૈ, ઉસકા નામ ક્યા હૈ? મૈંને કહા હબીબુલ્લાહ, સૈફુલ્લાહ, કેહને લગા, હબીબુલ્લાહકા મા'ના ક્યા હૈ? મૈંને કહા Friend Of Allah ફ્રેન્ડ ઓફ અલ્લાહ યાની અલ્લાહકો દોસ્ત, તો જૈસે મૈંને કહા Friend Of Allah, કેહને લગા હાં યે નામ મૈં પસંદ કરતા હૂં, મૈંને ઉસકા નામ હબીબુલ્લાહ રખ્ખા, મૈંને ઉસકો અરકાને ઈસ્લામકે બારેમેં બતાયા કે યે બુન્યાદ ઔર પિલ્લર હૈં, ફિર ઉસકો કહા કે અબ વક્ત ઝિયાદા હો ચુકા આપ કલ મેરે પાસ ઈશાકે વક્ત આના, મૈં આપકો બુન્યાદી ચીઝેં સમઝાઉંગા, ઝરૂરિયાતે દીનકે બારેમેં, નીઝ તહારત, વુઝૂ, નમાઝ વગૈરહ જો હમારે દીનકી બુન્યાદી બાતેં હૈં બતાઉંગા, વો અગલે દિન આયા, સામને બૈઠ ગયા, ઉસને બગલમેં કોઈ ચીઝ દબાઈ હુઈ થી, ઔર બૈઠા બાત ભી સુન રહા થા, મૈંને પૂછા હબીબુલ્લાહ યે ક્યા હૈ? કેહને લગા બુખારી, શુરૂમેં તો મૈં નહીં સમઝા, જબ મૈંને પૂછા તો ઉસને મુઝે દિખાયા તો વો બુખારી શરીફ થી, અંગ્રેજીમેં ઉસકા તર્જુમા. મૈંને પૂછા હબીબુલ્લાહ યે તુમહારે

હાથમેં કિસને દે દી? કેહને લગા કે જી કલ જબ મજલિસ બરખ્વાસ્ત હુઈ, તો હમારે એક અરબ ભાઈ જો ઈસી મસ્જિદમેં થે, વો મેરે પાસ આએ, ઔર મુઝે કેહને લગે કે મુબારક હો આપ મુસલમાન હો ગયે, અબ મૈં આપકો એક બાત કેહતા હૂં કે કિસીકે પીછે ચલનેકી ઝરૂરત નહીં, યે કિતાબ હૈ યે તુમહેં દેતા હૂં, પળ્હકર ઈસ પર અમલ કરતે રેહના, તુમ દીનકે ઉપર ચલનેવાલે બન જાઓગે, અબ આપ અંદાઝા લગાઈયે કે જો બંદા આજ કલિમહ પળ્હ રહા હૈ, ઉસકો દીનકા કુછ પતા નહીં, ક્યા વો ઈસ કાબિલ હૈ કે વો બુખારી શરીફકો પળ્હકર અમલ કર સકે, બુખારી શરીફ જિસકો પળ્હાનેકે લિયે સાત સાલ લગ જાતે હૈં, ફિર આઠવેં સાલ બુખારી શરીફ પળ્હાતે હૈં, ઉસકો હાથમેં પકડા દી કે ઈસ પર ચલના, અમલ કરના, અબ બંદા હૈરાન ઔર પરેશાન નહીં હોગા તો ક્યા હોગા? યે બહોત હી બડા હિજાબ હૈ, ઈસી લિયે ઐસે લોગોંકો ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (રહ.) સે બડી ચિડ હોતી હૈ, અજીબ બાત હૈ ઈમામ શાફઈ (રહ.) સે નહીં, ઈમામ માલિક (રહ.), ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ (રહ.) સે નહીં, વો ભી તો અઈમ્મહ હૈં, ફક્ત ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (રહ.) સે, જબકે અલ્લાહ તઆલાને ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.) કો ઐસા મકામ દિયા થા (સુબ્હાનલ્લાહ) કે સારે અઈમ્મહ બિલ વાસ્તા યા બિલા વાસ્તા ઉનકે શાગિર્દ બનતે હૈં, જો સમઝ ઔર અકલ અલ્લાહને ઉનહેં અંતા કી થી, વો અકલ તો મુમકિન હી નહીં કે આજ કિસીકે અંદર હો, અલ્લાહને ઉનકો ઈલ્મે હદીસ ઔર ફુકહા ઔર ફતાવાકા ઝબરદસ્ત ઈલ્મ દિયા થા.

ઈમામે આ'ઝમ (રહ.) કે ચાલીસ રતન

એક વાકિઆ સિર્ફ સુના દેતા હૂં તાકે બાત લંબી ન હો.

ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (રહ.) કે યહાં તકરીબન ચાલીસ બડે બડે ઉલમા થે, જો ઉનકે શાગિર્દ થે, કોઈ અરબી ઝબાનકા માહિર થા, કોઈ કુરઆનમેં માહિર, કોઈ હદીસમેં માહિર, કોઈ ઝિક્રો સુલૂકમેં માહિર, કોઈ કિયાસ ઔર ઈસ્તેહસાનકા બાદશાહ, યે સબ હઝરાત મિલકર એક એક મસ્અલા પર મશ્વરા કરતે થે, ઈતને ઉલમા મિલકર મશ્વરાસે જિસ બાત પર મુત્તફિક હોતે થે, વો તય હોતી થી,

ફિર ઈમામ સાહબ ઉસ પર અપને દલાઈલ દેતે, અબ જિસ બાત પર સબકે સબ મુત્તફિક હોતે, ઈમામ અબૂ યૂસુફ (રહ.) ઉસ બાતકો લિખ લેતે થે.

ગફલતમેં નબી (સ.અ.વ.) કા નામ લેને પર સિજદએ સહ્વ

એક મજલિસમેં યે મસ્અલા ચલા કે એક આદમી ફર્ઝ નમાઝ પઢ રહા થા, અબ ઉસકો દો રકા'તકે બાદ અત્તહિય્યાતમેં બૈઠના હૈ, ઔર **અબ્દુહૂ વ રસૂલુહ** પઢકર ઉસકો ખડા હો જાના હૈ, મગર વો ભૂલ ગયા, ઔર **અબ્દુહૂ વ રસૂલુહ** કે બાદ આગે ભી દુરૂદ શરીફ પઢને લગા, તો ક્યા હોગા? ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (રહ.) ને ફરમાયા કે અગર ઉસને **અલ્લાહુમ્મ** પઢ લિયા, ઔર ખડા હો ગયા, તો સિજદએ સહ્વ નહીં. **સલ** પઢ લિયા, ખડા હો ગયા, સિજદએ સહ્વ નહીં, **અલા** ભી પઢ લિયા ખડા હો ગયા તબ ભી સિજદએ સહ્વ નહીં, લેકિન અગર **મુહમ્મદ**કા લફ્ઝ પઢ લિયા તો અબ સિજદએ સહ્વ વાજીબ હો ગયા, જબ ઉનહોંને યે ફતવા દિયા તો રાતમેં અલ્લાહકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કા દીદાર હુવા, નબી (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે નોઅમાન! તુમ મેરે નામ લેનેવાલેકે લિયે સિજદએ સહ્વકા હુકમ દેતે હો, તો અર્ઝ કિયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! જો આદમી કાઈદામેં ગફલતસે આપકા નામ લે, મૈં ઉસકો સિજદએ સહ્વકા હુકમ દેતા હૂં, નબી (અલૈ.) મુસ્કુરાને લગે, ફરમાયા તુમનેં ઠીક કિયા, સુબ્હાનલ્લાહ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉનકો ઐસી ઝહાનત અતા ફરમાઈ થી.

દિલકા યૂસુફ ઔર તૌબાકી કમીસ

બહરહાલ **હિજાબુલ એ'તિમાદિ બિન્નફ્સિ** ભી એક હિજાબ હૈ જિસસે બંદેકો શયતાન બડે હી આસાનીસે વરગલા દેતા હૈ, ક્યૂંકે વો અપને નફસ પર એ'તિમાદ કરતા હૈ, ચુનાંચે લિખનેવાલેને લિખ્ખા **રમય્ત યૂસુફ કલ્બિક ફી જુબ્બિલ્ હવા** તૂને અપને દિલકે યૂસુફકો અપની ખ્વાહિશાતકે કુવેંકે અંદર ડાલ દિયા, **વ જિઅ્ત કમીસ**

ત્તવ્બતિ બિદમિન્ કઝિબ ઔર તૌબાકી કમીસ પર ઝૂઠકા ખૂન લગાકર આ ગયા, **વલ્લાહુલ્ મુસ્તઆનુ અલા મા તસિફૂન** તો ઈન્સાન ફિર ઐસા હી કરતા હૈ, ઉસીકા નફસ ઉસકો ગુમરાહ કર દેતા હૈ, અબ ઈસ દસ હિજાબાતસે ઈન્સાન બચે, તૌબા કરતા રહે, તાકે અલ્લાહ તઆલાકા ફરમાંબરદાર બંદા બને.

તૌબામેં ક્યા નિય્યત કરૂં?

એક આદમી ચાહતા હૈ કે મૈં તૌબા કરૂં, તો તૌબાકી નિય્યત ક્યા હોની ચાહિયે, તૌબા કરનેવાલા અપને દિલમેં નિય્યત ક્યા કરે? કોઈ પૂછે કે મુઝે તૌબા કૈસે કરની હૈ? તો ઉલમાને લિખ્ખા કે મુખ્તલિફ નિય્યતેં હૈં.

● મસલન એક નિય્યત યે કરે કે મૈં રાસ્તેસે ભટકા હુવા ઝિંદગી ગુઝાર રહા થા, અબ મૈં સીધે રાસ્તે પર આકર ઝિંદગી ગુઝારના ચાહતા હૂં.

અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતે હૈં :

અલમ્ અઅ્હદ્ ઈલય્કુમ્ યા બની આદમ અલ્લા તઅ્બુદૂ શ્શયતાન, ઈન્નહૂ લકુમ અદુવ્વુમ્ મુબીન. વ અનિઅ્ બુદૂની અય બની આદમ! ક્યા મૈંને તુમસે અહદ નહીં લિયા કે શયતાનકી ઈબાદત મત કરના, બેશક વો ખુલ્લા દુશ્મન હૈ, ઔર યે કે તુમ મેરી ઈબાદત કરો, **હાઝા સિરાતુમ્ મુસ્તકીમ** યે હૈ સીધા રાસ્તા.

(સૂરએ યાસીન, પા. ૨૩, રૂ. ૩, આયત ૬૧)

તો પેહલી નિય્યત યે હુઈ, કે **નઊઝુ બિત્તવ્બતિ ઈલા સિરાતિમ્ મુસ્તકીમ** કે મૈં તૌબાકે ઝરીઆ સીધે રાસ્તેકી તરફ લૌટ રહા હૂં.

● દૂસરી નિય્યત યે કરે કે અલ્લાહ પાકકે હુકમ પર અમલ કરનેકે લિયે તૌબા કર રહા હૂં, ક્યૂંકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને કુરઆન મજીદમેં હુકમ ફરમાયા :

વ તૂબૂ ઈલલ્લાહિ જમીઅન્ અય્યુહલ્ મુઅ્મિનૂન લઅલ્લકુમ તુફ્લિહૂન.

(સૂરએ નૂર, પારહ ૧૮, રૂકૂઅ ૧૦)

ઔર અય ઈમાનવાલો! તુમ સબકે સબ અલ્લાહકે યહાં તૌબા કરો તાકે તુમ ફલાહ પા સકો, તો તૂબૂ અમ્રકા સેગા હૈ, વો ભી કિસકા હુકમ હૈ? ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા, તો ઈસ આયતકો પેશે નઝર રખતે હુએ નિય્યત કરે કે મૈં અલ્લાહ

રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકી તા'મીલ કરતે હુએ તૌબા કર રહા હૂં.

● તીસરી નિય્યત યે હો કે મૈં અપને નફસકી ઝુલ્મસે બચને ઔર ફલાહ પાનેકે લિયે તૌબા કર રહા હૂં, અલ્લાહ તઆલા કુરઆન મજીદમેં ફરમાતે હૈં :

વ મન્ લમ્ યતુબ્ ફઊલાઈક હુમુઝ્ ઝાલિમૂન.

(હા-મીમ, પા. ૨૬, રૂ. ૧૪)

ઔર જો તૌબા નહીં કરેગા વો ઝાલિમ હોગા, વો ઝાલિમોંમેંસે હોગા, લિહાઝા નિય્યત કરે કે અય અલ્લાહ મૈં તૌબા કર રહા હૂં, **ફિરારમ્ મિનઝ્ઝુલ્મિ ઈલલ્ ફલાહ** યાની મૈં ઈસ તૌબાકે ઝરીઆ ઝુલ્મસે રાહે ફરાર ઈખ્તિયાર કરકે ફલાહકી તરફ આ રહા હૂં.

● ચોથી નિય્યત યે હો કે અઝાબસે બચકર અલ્લાહકી તરફ જાનેકે લિયે તૌબા કર રહા હૂં, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં.

ફફિર્રૂ ઈલલ્લાહ અલ્લાહકી તરફ ફરાર ઈખ્તિયાર કરો, અલ્લાહકી તરફ જાઓ ઔર ઈન ખ્વાહિશાત ઔર ઈન ગુનાહોંસે અપની જાન છુડાઓ, લિહાઝા બંદા નિય્યત કરે કે મૈં **"અલ્ફિરારુ મિનલ્ અઝાબિ ઈલલ્લાહ"** અઝાબસે બચકર અલ્લાહકી તરફ જાનેકે લિયે તૌબા કર રહા હૂં, ગોયા તૌબા ગુનાહોંસે હિજરતકી માનિંદ હૈ, નબી (સ.અ.વ.) ને ફરમાયા, મુહાજિર દર હકીકત વો હૈ જો ખતાઓં ઔર ગુનાહોંસે હિજરત કર જાતા હૈ, તો યે ગોયા બંદેકી અલ્લાહકી તરફ હિજરત હુઈ, અપને દિલમેં કેહ સકતા હૈ, **ઈન્ની મુહાજિરુન્ ઈલા રબ્બી** મૈં અપને રબકી તરફ હિજરત કર રહા હૂં, તૌબા કરતે હુએ યે તમામ નિય્યતેં દિલમેં રખ લેં તો તૌબા કામિલ હો જાએગી.

તૌબાકે અરકાન

તૌબાકે રૂક્ન કૌન કૌનસે હૈં જિનસે તૌબા હોતી હૈ? ઉનકી ભી તફસીલ સુનિયે.

(૧) પેહલા રૂકન ..... અલ્ ઈખ્લાસ અલ્લાહકી રઝાકે લિયે ગુનાહોંસે તૌબા કરના, એક બંદા જુવા (જુગાર) ખેલતા હૈ, ઉસકો બહોત નુકસાન હો ગયા,

અબ વો કેહતા હૈ કે બહોત નુકસાન હો ગયા, અબ જુવા નહીં ખેલૂંગા, યે તૌબા નહીં કેહલાએગી, યે તો નુકસાનકી વજહસે ઉસને અપને આપકો બચાયા કે આઈન્દા મૈં નહીં ખેલૂંગા, અલ્લાહકી રઝાકે લિયે ઉસને ઈરાદા નહીં કિયા, તો તૌબાકે લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી રઝા ઝરૂરી હૈ. એક આદમીકો ચોરીકી ઝિલ્લત હુઈ, વો કેહતા હૈ કે બડી ઝિલ્લત હુઈ, અબ મૈં ચોરીસે બાઝ આયા, તો યે ઉસકી તૌબા નહીં કેહલાએગી, વો તો ઝિલ્લતસે બચનેકે લિયે ચોરીસે રૂકા હૈ, અલ્લાહકી મઅસિયત (નાફરમાની) સમઝકર નહીં રૂકા. તો પેહલા રૂકન ઈખ્લાસ હૈ, ક્યા મતલબ ઈખ્લાસકા? **અન્ તતૂબ ખવ્ફમ્ મિનલ્લાહિ** અલ્લાહકે ડરસે તૌબા કરના, **વ તઅ્ઝીમન્** ઉસકી અઝમતકી વજહસે, **વ ઈજ્લાલલ્ લહૂ** અલ્લાહકી બુલંદ શાનકી વજહસે, **વ ખશ્યહ** ઔર અલ્લાહ તઆલાકે ડરસે **લિસુકૂતિલ્ મન્ઝિલતિ ઈન્દહૂ** કે કહીં મૈં અલ્લાહ તઆલાકી નઝરસે ગિર ન જાઉં, અબ અગર તૌબા કરેગા તો યે તૌબા કેહલાએગી.

(૨) **દૂસરા રૂકન ..... અલ ઈક્લાઅ** ઈકલાઅ કેહતે હૈં ગુનાહસે રૂક જાના, યાની તૌબાકા યે મતલબ નહીં કે ઝબાનસે તૌબા તૌબા, મગર ગુનાહકા કામ કરતા હી જા રહા હો, બલ્કે ઈકલાઅ યે હૈ કે ગુનાહસે રૂક જાએ, બાઝ આ જાએ, ઉસ અમલકો છોડ દે, ઈસ લિયે ગુનાહકે છોડનેમેં જિતની મશક્કત ઉઠાએગા અલ્લાહકી તરફસે ઉતની મદદ આએગી, હમારે મશાઈખને ફરમાયા ઈન્સાનકી મશક્કત બરદાશ્ત કરનેકે બકદ્ર અલ્લાહકી મદદ બંદે પર ઉતરતી હૈ, લિહાઝા ગુનાહકે છોડનેકે લિયે જિતના મુજાહિદા કરના પડે ઉતની હી ઝિયાદા બંદે પર અલ્લાહ તઆલાકી મદદ આએગી.

(૩) **તીસરા રૂકન ..... શરમિંદગી, નદામત** હૈ, હદીસે પાકમેં આતા હૈ **અન્નદમુ તવ્બતુન** કે ઈન્સાન અપને કિયે હુએ અમલ પર શરમિંદા હો, નાદિમ હો કે વાકઈ મૈંને અલ્લાહ તઆલાકે હુકમોંકી નાકદરી કી, હકીકત યે હૈ કે અગર દેખા જાએ, તો ઈન્સાન બડા હી નાકદરા હૈ, ચુનાંચે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ફરમાયા **મા કદરૂલ્લાહ હક્ક કદ્રિહી** ઉનહોંને અલ્લાહકી કદર હી નહીં કી જૈસી કરની ચાહિયે થી, ઈસ લિયે ફરમાયા **મા લકુમ્ લા તર્જૂન લિલ્લાહિ વકારા.**

(પા. ૧૯, રૂ ૯, આયત ૧૩)

તુમહેં ક્યા હો ગયા કે તુમ અલ્લાહકો વો વકાર નહીં દેતે જો દેના ચાહિયે, તો તૌબાકે અંદર નદામતકે સાથ ઈસ્તિગ્ફાર કરેં, જૈસે લોગ કેહતે હૈં, આબે હયાતકો

અગર પી લિયા જાએ તો ઝિંદગી મિલ જાતી હૈ, ઈસી તરહ ઈસ્તિગ્ફાર ભી રૂહાની તૌર પર ઈન્જેક્શને હયાત હૈ, જિસને ઈસ્તિગ્ફારકા ઈન્જેક્શન લગા લિયા ઉસકો રૂહાની ઝિંદગી નસીબ હો ગઈ.

તૌબાકા તરીકએ કાર

અબ ઈસસે આગે દિલમેં સવાલ પૈદા હોતા હૈ કે નિય્યત ભી કર લી, તીન રૂકન ભી હમને સુન લિયે, **અલ ઈખ્લાસ, અલ ઈક્લાઅ, નદામત,** અબ હમ તૌબા કરેં કૈસે? તો ઉલમાને ઉસકા તરીકએ કાર ભી બતાયા :

(૧) અલ વઅ્ઝુ વત્તઝ્કીર અપને આપકો નસીહત કરના ઔર યાદ દિલાના, આજકલ તો નસીહતેં ફક્ત દૂસરોંકો કરતે હૈં, અપને આપકો નસીહત નહીં કરતે. નબી (સ.અ.વ.) ફરમાયા કરતે થે, પેહલે મૈં અપને આપકો નસીહત કરતા હૂં, ઉસકે બાદ તુમ લોગોંકો, તો બંદા અપને આપકો ભી નસીહત કરે, ઔર અપને નફસકો સમઝાએ કે **"યા નફ્સી તૂબી કબ્લ અન્ તમૂતી"** અય મેરે નફસ ઈસસે પેહલે કે તુઝે મૌત આ જાએ તૌબા કર લે, તો અપને દિલમેં સોચેં, ઔર અપને આપકો સમઝાનેકી કોશિશ કરેં, જૈસે લોગ કેહતે હૈં કે મૈંને અપને આપકો બડા સમઝાયા, ઈસીકો ફાતિહતુ ત્તૌબહ કેહતે હૈં કે અપને આપકો બંદા સમઝાએ કે બસ, અબ ગુનાહોંસે બાઝ આ જા, અબ અલ્લાહકી નાફરમાનીસે રૂક જા.

આજકે દોસ્ત કલકે દુશ્મન

(૨) દૂસરા અમલ જો ગુનાહોંકે મવાકેઅ ઔર જગહેં હૈં, ઉસસે ઈન્સાન અપને આપકો દૂર લે જાએ, ઉન જગહોંકો છોડ દે, અગર કહીં બૈઠકર ગીબત કરતા થા, તો ઉસ જગહ જાના બંદ કર દે, શરાબ પીતા થા, તો વો મહેફિલ છોડ દે, ફિલ્મેં દેખતા થા, તો ઉન જગહોં પર જાના છોડ દે, ગર્ઝ ઐસી જગહોં પર જાના હી બંદ કર દે, જિન જગહોં પર જાકર અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાની કરતા થા.

આજ જિનકો દોસ્ત સમઝતે હૈં કલ કિયામતકે દિન યેહી સબસે બડે દુશ્મન

હોંગે, **અલ્ અખિલ્લાઉ યવ્મઈઝિમ્ બઅ્ઝુહુમ્ લિબઅ્ઝિન્ અદુવ્વુન્ ઈલ્લલ્ મુત્તકીન.** (પા. ૨૫, રૂ. ૧૨, આયત ૬૭)

સિવાએ મુત્તકિયોંકે જિતને ભી દોસ્ત હોંગે, કિયામતકે દિન એક દૂસરેકે દુશ્મન બન જાએંગે, ઈસ લિયે બુરે દોસ્તોંસે અપને આપકો બચાએ, ઈન્સાન કહેગા **યા લયતની લમ્ અત્તખિઝ્ ફુલાનન્ ખલીલા.** (પા. ૧૯, રૂ. ૧, આ. ૨૯)

અય મેરી કમ બખ્તી, હાએ અફસોસ! કાશ મૈંને ફલાંકો અપના દોસ્ત ન બનાયા હોતા, આજ તો તઅલ્લુક જોડતે હૈં ફોનકે ઝરીઆસે, મેસેજકે ઝરીઆસે, પૈગામ ઔર મુલાકાતકે ઝરીઆસે, ઉસમેં ઈન્સાન ઈતના અંધા હો જાતા હૈ કે ગુનાહકે લિયે દુઆએં માંગને લગતા હૈ, એક નૌજવાન કેહને લગાકે મૈં રોઝાના દો રકા'ત નફલ પઢ્હાતા થા કે મેરી ફલાં કઝન (ચચેકી લડકી) મેરે સાથ ગુનાહકે લિયે આમાદા હો જાએ, અલ્લાહુ અકબર!

ઈન્સાનકે ઉપર ગફલતકી પટ્ટી આ જાતી હૈ, તો ગુનાહકી ફિક્રમેં મુબ્તલા રેહતા હૈ, લિહાઝા અગર કિસીસે ઐસા તઅલ્લુક હો તો ઉસ તઅલ્લુકકો તોડ દેના, ઔર ઐસી જગહોંકો છોડ દેના યે ઈન્સાન પર ઝરૂરી હૈ.

અપને નફસકા ઈલાજ

(૩) તીસરા અમલ ઈન્સાન રોઝા રખકર ઔર અપને આપકો લઝ્ઝતોંસે રોકકર અપને નફસકા ઈલાજ કરે, જિતની લઝીઝ ચીઝેં ખાએગા, ઉતની શહવત ભડકેગી, ઔર જિતના ડટકર ખાના ખાએગા ઉતની શહવતકા ગલ્બા હોગા, ઈસ લિયે નબી (અલૈ.) ને ફરમાયા અય નૌજવાનોંકી જમાઅત! તુમમેંસે જો તાકત રખતા હૈ, ચાહિયે કે વો નિકાહ કર લે, ઔર જો નિકાહ નહીં કર સકતા, ઉસકો ચાહિયે કે વો રોઝે રખ્ખે, તો કુંવારે નૌજવાનોંકો, કુંવારી બચ્ચિયોંકો, બેવા ઔરતોંકો રોઝે રખને ચાહિયે, મિસાલકે તૌર પર હર મહીનાકી તેરહ, ચૌદહ, પંદરહ તારીખ યાની અય્યામે બીઝકે રોઝે રખ્ખેં, હફતામેં સોમવાર, જુમએરાતકા રોઝા રખ લેં, યા કોઈ ઔર દિન મુતઅય્યન કર લેં જો આપકો અચ્છા લગે, ઔર સબસે બેહતરીન અમલ કે અગર નફસ કાબૂમેં નહીં આ રહા હૈ, તો એક દિન રોઝા એક દિન

ઈફતાર, નફસકો ઈસ તરતીબ પર ડાલેં? ફિર દેખિયે કૈસે સીધા હોતા હૈ, હમ કભી કભી રોઝા રખ લેતે હૈં ઔર કેહતે હૈં કે જી ઈસસે ભી ફાઈદા નહીં હુવા, તો ઈસ કિસમકે રોઝા રખનેસે ફાઈદા ક્યા હોગા? કે સેહરી ઔર ઈફતારીમેં મિલાકર હમ દો દિનકા ખાના ખા લેં, ઔર સારા દિન ખટ્ટી ડકારેં આતી રહેં, રોઝાકા જો મકસદ હૈ, વો હમેં ઉસ વક્ત હાસિલ હોગા જબકે નફસ પર મશક્કત પડે, ચુનાંચે ફરમાયા અપને નફસસે રાહત ઔર આસાઈશકો લે લો, ઔર નફસ પર મશક્કત ઔર મબાહ નુકસાનકા બોઝ ડાલો.

(૪) ચોથા અમલ..... આખિરતકે બારેમેં અપની સોચકો ઝરા બુલંદ કર લે, ઔર અપને દિલમેં સોચે દોઝખકે બારેમેં ભી ઔર જન્નતકે બારેમેં ભી, તો જિતના સોચેગા ઈન્સાનકા દિલ ગુનાહોંસે ઉતના ઘભરાએગા ઔર નેકીકે લિયે તૈયાર હો જાએગા, નફસકી યે એક આદત હૈ, ઉસકો થોડીસી તરગીબ દી જાએ તો યે અમલકે લિયે તૈયાર હો જાતા હૈ.

અબ્બૂ જી! ફિર તો વહાં ચલના ચાહિયે

મેરા છોટા બેટા સૈફુલ્લાહ જબ છોટા થા તો એક મરતબા ઉસકે સામને મૈંને જન્નતકા તઝકિરા કર દિયા, વો સુનતા રહા સુનતા રહા, મૈંને બતાયા ઐસે મકાન હોંગે, ઐસે બાગ હોંગે, બહારેં હોંગીં, મઝે હોંગે, ખાને હોંગે, અલ્લાહ તઆલાકા દીદાર હોગા, મઝેકી મહેફિલ હોગી, જબ આધા પોના ઘંટા ઉસકો યે બતાયા તો વો મુઝસે કેહતા હૈ અબ્બૂ જી ફિર તો વહાં ચલના ચાહિયે, તો ઈન્સાનકી આદત હૈ કે જબ ઉસકો તરગીબ દી જાએ તો ઉસકા દિલ તૈયાર હો જાતા હૈ, મુતવજ્જેહ હો જાતા હૈ, લિહાઝા હમ ભી અપને આપકો અપને દિલકો નેકીકી તરફ મુતવજ્જેહ કરેં, વો આખિરતકે લિયે તૈયાર હો જાએગા.

(૫) પાંચવાં અમલ..... કે અપને દિલકે બુતોંકો તોડેં યાની નફસાની ખ્વાહિશાતકો છોડેં, નફસાની ખ્વાહિશાત યે દિલકે બુતકી તરહ હૈં લિહાઝા ઉન બુતોંકા તોડના પડતા હૈ, આફાકી હોં યા નફસી, જબ તક ઈન્સાન બુતોંકો નહીં તોડેગા, તબ તક અલ્લાહ તઆલાકી ઝાતસે વાસિલ નહીં હોગા, અગર કહીં ગલત

તઅલ્લુકાત હોં તો ઉનકો છોડ દે, કિસીને કહા અય અલ્લાહ! સબ લાત ઔર મનાત મૈંને તોડ ડાલે, ઔર અકલ, બસીરત રખનેવાલા બંદા ઐસે હી કિયા કરતા હૈ, તો હમ ભી અલ્લાહકી રઝાકે લિયે ઈન નફસાની ખ્વાહિશાતકે બુતોંકો તોડ ડાલેં.

ગુનાહકી આદત કૈસે છોડેં?

એક સવાલ જો સાલિકીન અકસર પૂછતે હૈં કે નિય્યત ભી કર લી, હમેં અરકાને તૌબાકા ભી પતા ભલ ગયા, તૌબા કૈસે કરેં યે ભી માલૂમ હો ગયા મગર ક્યા કરેં કે આદત છૂટતી નહીં, યે એક બડા સવાલ હૈ કે હમ અપની બુરી આદતોંકો કૈસે છોડેં? ઈસકી ભી તફસીલ સુન લીજિયે.

(૧) સબસે પેહલી બાત : ઈન્સાનકો ગુનાહકી બુરાઈ ઔર ઉસકે ઘટિયાપનકા પતા ચલ જાએ કે ગુનાહ કિતના ઘટિયા અમલ હૈ, ઈસ લિયે કે જો ઈન્સાન ગુનાહ કરેગા તો ગુનાહોંકા અસર ઉસકે ઉપર આએગા, હદીસે પાકમેં હૈ નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, બેશક અલ્લાહ તઆલા ઈઝ્ઝત ઔર વકાર ઉસ બંદેકો અતા ફરમાએંગે જો મેરે હુકમકી પાબંદી કરેગા, યાની શરીઅતકી પાબંદી કરેગા, ઔર ફરમાયા ઔર જો મેરે હુકમકી નાફરમાની કરેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદેકે લિયે ઝિલ્લત ઔર હકારત ઔર છોટાપન અતા કરેંગે, તો હમ શરીઅત પર અમલ કરેંગે તો ઈઝ્ઝત મિલેગી ઔર ગુનાહકે મુરતકિબ હોંગે તો ઝિલ્લત મિલગી.

ગુનાહકા અંજામ

અવાકિબુલ મઆસી યાની ગુનાહોંકે બુરે અંજામ પર હમારે ઉલમાને મુસ્તકિલ કિતાબેં લિખ્ખી હૈં, બહરહાલ ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાનકો જો ચંદ ઝિલ્લત ઔર પરેશાનિયાં આતી હૈં વો મુલાહિઝા ફરમાઈયે.

(૧) પેહલી સઝા..... **સવાદુલ વજૂહિ** ગુનાહ કરનેસે ચેહરા સિયાહ હો જાતા હૈ, સિયાહસે મુરાદ યે હૈ કે ચેહરા પર રોનક નહીં હોતી, રોઅનાઈ નહીં રેહતી, ચુનાંચે ગુનાહ કરનેવાલે બંદેકા ચેહરા ઉસકી ચુગલી ખા રહા હોતા હૈ, ઉસકે

ચેહરા પર ખિઝાંકા મોસમ હોતા હૈ, નહૂસત ટપક રહી હોતી હૈ, યે ચેહરા બંદેકે અમલકા સાઈનબોર્ડ બન જાતા હૈ, તન્હાઈયોંમેં છુપકર જો ગુનાહ કરતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસકી ઝુલ્મતકા લેપ ઉસ પર લગા દેતે હૈં, તો ગુનાહોંકી વજહસે જો ઝિલ્લતેં મિલતી હૈં, ઉનમેંસે એક ઝિલ્લત ચેહરાકા બે-રોનક હોના, જબકે અલ્લાહવાલોંકે ચેહરોંકો દેખેં, આપકો તરોતાઝા નઝર આએંગે, રોઅનાઈ નઝર આએગી, તાઝગી નઝર આએગી, નૂર ટપકતા હુવા નઝર આએગા, લેકિન આપ દેખેં કે જો બંદા નમાઝ નહીં પઢતા, જો બંદા ગુનાહસે બચનેકા ખયાલ હી નહીં કરતા, ઉસ બંદેકે ચેહરે પર આપકો બેરોનકી નઝર આએગી, તો સબસે પેહલે ચેહરા બે-રોનક હો જાતા હૈ, ઈસી તરહ બેપરદા ફિરનેવાલી ઔરતેં ચાહે જિતની હી લેપ લગાતી ફિરેં, ઉનકે ચેહરોં પર રોનક નહીં હોતી, બેપરદગીકે ગુનાહકી વજહસે અલ્લાહ તઆલા ઉનકે ચેહરોંસે રોનક ઉઠા લેતે હૈં, અબ ફેરન લવલી લગાકર ભી ક્યા કરે.

(૨) દૂસરી સઝા : "ઝુલ્મતુલ કલ્બ" ચેહરા સિર્ફ સિયાહ નહીં હોતા બલ્કે ગુનાહકી વજહસે ઈન્સાનકા દિલ ભી સિયાહ હો જાતા હૈ, દિલકે અંદર ગમ હોતા હૈ, દિલ તંગ હોતા હૈ ઔર દિલકે અંદર ઘુટન હોતી હૈ.

(૩) તીસરી સઝા : અપને દુશ્મનોંકે મુકાબલામેં ઉસ બંદાકે અંદર કમઝોરી ઔર પસ્તી આ જાતી હૈ, અલ્લાહ તઆલાકી મદદ નહીં હોતી, હર મૈદાનમેં ઝલીલ ઔર ખ્વાર.

(૪) ચોથી સઝા ..... "ઝિલ્લતુન્ બઅ્દ ઈઝ્ઝિહી" ઉસ બંદેકો ઈઝ્ઝતોંકે બાદ અલ્લાહ તઆલા ઝિલ્લતમેં ડાલ દેતે હૈં.

વેહશત હી વેહશત

(૫) પાંચવીં સઝા : ગુનાહકા એક અસર ઉસકે ઔર ઉસકે ઘરવાલોંકે દરમિયાન મુહબ્બત ખતમ કર દી જાતી હૈ, વેહશત ડાલ દી જાતી હૈ, ચુનાંચે કેહતા હૈ કે હમેં બીવી અચ્છી નહીં લગતી, ઔર બીવિયાં કેહતી હૈં કે ખાવિંદકે સાથ હમારી તબીઅત મિલતી હી નહીં, નૌજવાન આકર બતાતે હૈં કે બાહિર બદનઝરી કરતે હૈં. ઘરમેં નેક, અચ્છી ખૂબસૂરત બીવિયાં હોતી હૈં, કેહતે હૈં ઈધર ધ્યાન હી

નહીં જાતા, યે જો અલ્લાહ તઆલાને મુહબ્બતકો વેહશતમેં બદલ દિયા, યે ગુનાહકી વજહસે હુવા, લિહાઝા કસરતસે ઈસ્તિગ્ફાર કરેંગે તો અલ્લાહ તઆલા બીવીકે સાથ મુહબ્બત પૈદા ફરમા દેંગે.

(૬) છટ્ઠી સઝા..... ફિર દેખિયે કે બાત યહીં તક નહીં હોતી કે શૌહર ઔર ઉસકી બીવીકે દરમિયાન મુહબ્બત વેહશતમેં બદલ જાતી હૈ, નહીં બલ્કે થુમ્મ બયનહુ વ બયન નફ્સિહી બંદે ઔર ઉસકે નફસકે દરમિયાન વેહશત પૈદા હો જાતી હૈ કે અપને આપ હી અચ્છા નહીં લગતા, મરનેકો દિલ કરતા હૈ, ખૂદકુશી (આપઘાત) કરનેકા દિલ કરતા હૈ, અપને આપસે બેઝાર હો જાતા હૈ, હર કિસીકો ગાલી, બલ્કે અપને આપકો હી ગાલી દેતે રેહતે હૈં, તો અપને આપસે બેઝાર હો ગયા યે ક્યૂં? અલ્લાહ તઆલાને ગુનાહકી વજહસે ઉસ બંદે ઔર ઉસકે નફસકે દરમિયાન વેહશત પૈદા કર દી, બેઝારી પૈદા કર દી, ઔર બાત યહાં ખતમ નહીં હોતી.

(૭) સાતવીં સઝા ..... બલ્કે થુમ્મ બયનહૂ વ બયનલ્લાહિ ફિર બંદે ઔર અલ્લાહકે દરમિયાન વેહશતકા તઅલ્લુક હો જાતા હૈ, બંદેકો અલ્લાહકા તઝકિરા હી અચ્છા નહીં લગતા, ફિર વો કેહતે હૈં ક્યા કરેં? અલ્લાહ તઆલા તો બસ દાઢીવાલોંકી હી દુઆએં કુબૂલ કરતા હૈં, એક સાહબને મુઝે કહા (નકલે કુફ્ર કુફ્ર ન બાશદ) અલ્લાહ તઆલાને ફેવ્રીટ ટીઝમ બનાયા હૈ, ક્યૂં ભાઈ? કેહતે હૈં કે બસ દાઢીવાલોંકી દુઆએં કુબૂલ કરતા હૈ, હમારી તો સુનતા હી નહીં, યે બંદે ઔર અલ્લાહકે દરમિયાન વેહશત આ ગઈ. તો દેખો, પેહલે બંદે ઔર ઘરવાલોંસે મુહબ્બત છીન લી જાતી હૈ, ફિર બંદે ઔર ઉસકે અપની ઝાતકે દરમિયાન જો મુહબ્બતકા એક તઅલ્લુક હોતા હૈ વો છીન લિયા જાતા હૈ, ફિર બંદે ઔર અલ્લાહકે દરમિયાનકી મુહબ્બતકો ખતમ કર દિયા જાતા હૈ.

હસરત હી હસરત

(૮) આઠવીં સઝા..... ગુનાહોંકી સઝામેંસે એક સઝા યે ભી હૈ બંદા હસરતોંકે કુંવેંમેં જા ગિરતા હૈ, હસરત હી હસરત, કાશ! મેરે પાસ ઐસી ગાડી હોતી, ઐસી કોઠી હોતી, ઐસી બીવી હોતી, રોઝ ઉસકે દિલમેં હસરત હોતી હૈ, અલ્લાહ

તઆલા હસરતોંકે કુંવેંમેં ઉસકો ગિરા દેતે હૈં ઔર બેચારેકી હસરત કભી પૂરી નહીં હોતી, ઔરતેં બેપરદા હૈં અબ ઉસકે દિલમેં હસરત! કે કાશ મેરા ખાવિંદ ઐસા હોતા, કાશ! મેરે ઘરકે અંદર રિઝક ઈતના ઝિયાદા હોતા, બેચારીકે દિલમેં હસરત હી હોતી હૈ, ઉસકો દિલકા ઈત્મીનાન નસીબ નહીં હોતા.

(૯) નવવીં સઝા ..... **નુકસાનુ રિઝ્કિહી** ગુનાહોંકી વજહસે બંદેકે રિઝકકો કમ કર દિયા જાતા હૈ, હદીસે પાકમેં આતા હૈ, **"ઈન્નલ અબ્દ યહ્રુમુ રિઝ્ક બિઝમ્બિયુ યુસીબુહ."** બંદેકો જો રિઝક પહોંચના થા અલ્લાહ તઆલા ઉસ રિઝ્કકો ગુનાહોંકી વજહસે કમ ફરમા દેતે હૈં.

કિસીને રિઝક બાંધ દિયા

બાઝ હઝરાત આતે ઔર કેહતે હૈં કે હઝરત કુછ પઢનેકે લિયે બતાઈયે, લગતા હૈ કિસીને કારોબાર બાંધ દિયા હૈ, કારોબાર કોઈ નહીં બાંધ સકતા, યે રિઝકકા મઆમલા અલ્લાહકે ઝિમ્મે હૈ, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **નહ્નુ કસમ્ના બય્નહુમ્ મઈશતહુમ.** (પા. ૨૫, રૂ. ૯, આ. ૨૫)

ઈન્સાનોંકે દરમિયાન રિઝકકો હમને તકસીમ ફરમાયા, અલ્લાહ તઆલા અગર દે તો કોઈ રોક સકતા હૈ? ઔર અગર અલ્લાહ તઆલા ન દે તો કોઈ દે સકતા હૈ? તો યે ખ્વાહ મખ્વાહકી બાત હૈ કે કિસીને કારોબાર બાંધ દિયા, કિસીકો છોટા ખુદા બનાનેસે ક્યા ફાઈદા? છોટા ખુદા ન સમઝો કિસીકો કે ફૂફીને રિઝક બાંધ દિયા દિયા હૈ, આમિલને રિઝક બાંધ દિયા હૈ, ઓ અલ્લાહકે બંદે! કિસીને રિઝક નહીં બાંધા, હમારે ગુનાહોંકી વજહસે રાઝિકે કાઈનાતને હમારે રિઝકકો ઘટા દિયા હૈ, કેહતે હૈં કે બિકરી નહીં હોતી, બૈઠ બૈઠકર સારા દિન આ જાતે હૈં, અજી બસ સૌદા (વેપાર) હોતે હોતે રેહ જાતા હૈ, અજી બચ્ચીકે રિશ્તે તો બડે આતે હૈં, મગર ફાઈનલ નહીં હોતા, યે ભી તો રિઝક હૈ ના, કે બેટીકો મુનાસિબ રિશ્તા મિલ જાએ, તો કોઈ ન કોઈ ગુનાહ હોતા હૈ જિસકી વજહસે બંદિશેં હોતી હૈં, અગર હમ સચ્ચી તૌબા કર લેં તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈન કોતાહિયોંકો ખતમ ફરમા કરકે હમેં સુકૂનવાલા રિઝક અતા ફરમા દે.

હરામકી આમેઝિશ

યહાં એક સવાલ પૈદા હોતા હૈ કે બાઝ શરાબી, કબાબી, ઝાની હોતે હૈં, ફિર ભી દૌલત બહોત ઝિયાદા હોતી હૈ. તો યકીન કીજિયે કે પૂરા માલ હલાલકા રિઝક હો, કોઈ ઝરૂરી નહીં, કહીં ન કહીં હરામકી આમેઝિશ (મિલાવટ) ઝરૂર હોગી, ઐસે લોગોંકે પાસ પૈસા અગર ઝિયાદા હૈ, દૌલત ઝિયાદા હૈ તો સમઝ લો કે ઉસમેં હરામ માલ ઝરૂર હોગા, ઈમામ માલિક (રહ.) ફરમાતે થે કે હમ લોગોંકે માલકે ખર્ચસે ઉનકે માલકી આમદકા અંદાઝા લગા લેતે હૈં કે હલાલ રિઝક હૈ યા નહીં, ઈસ લિયે કે અગર હલાલકા રિઝક હોગા તો નેક કામોં પર લગેગા, હરામ હોગા તો ગુનાહોંમેં ખર્ચ હો રહા હોગા.

મસરફ (ખર્ચકી જગહ) કો દેખકર હરામકા પતા

ઈમામ માલિક (રહ.) કે પાસ એક બંદા આયા, કેહને લગા કે હઝરત આપ જો કેહતે હૈં કે હમ લોગોંકે માલકે મસરફસે ઉનકી આમદકા અંદાઝા લગા લેતે હૈં ઉસકા ક્યા મતલબ? ફરમાયા અચ્છા ઐસા કરો કે યે દિરહમ હૈ, ઈસકો લેકર શહેરમેં જાઓ, ઔર જિસ બંદાકો તુમ સમઝતે હો કે વો સબસે ઝિયાદા ગની (માલદાર) હૈ, મોહતાજ નહીં, સાઈલ નહીં, ઉસકો દે દો, ઔર ફિર દેખો કે યે ખર્ચ કહાં કર રહા હૈ, ચુનાંચે વો ગયા, ઉસને શહેરમેં દેખા કે એક બંદા ઉસકા લિબાસ બડા અચ્છા, ઉસકા ચેહરા બડા અચ્છા, ઐસે જૈસે બડે શરીફકા હોતા હૈ, ઔર વો હાથમેં થેલા લિયે જા રહા થા, ઉસને કહા યે બંદા વાકિઅતન સાઈલ નહીં હો સકતા, ઉસને ઉસકો દે દિયા, દેનેકે બાદ વો ઉસકે પીછે લગ ગયા, ઉસને અજીબ બાત દેખી કે વો બંદા એક ગલીમેં મુડા ઔર થેલા ગલીમેં ફેંકકર એક દુકાનકે અંદર ગયા, વહાંસે સૌદા ખરીદકર ઘરકે અંદર લે ગયા, ઉસને જાકર દરવાઝા ખિટખિટાયા, ઉસને કહા મૈં આપસે એક બાત મા'લૂમ કરના ચાહતા હૂં, આપ મુઝે સૂરતેહાલ ઔર ઉસકી હકીકત બતાએં,

ઉસને કહા દેખો, મૈં સાદાત (સૈયદ) મેંસે હૂં, મેરે ઘરમેં તીન દિનસે ફાકા ચલ રહા હૈ, ઘરકે બચ્ચે ઈસ વક્ત ફાકાકી વજહસે મરનેકી હાલતમેં પહોંચ ગયે હૈં, મૈં અપની કિસી બીમારીકી વજહસે મશક્કતકે કાબિલ નહીં, ન હમ કિસીસે કુછ માંગ સકતે હૈં, તો આજ બચ્ચોંકો ઈસ ફાકાકી હાલતમેં દેખકર,તડપતા દેખકર ઉઠા ઔર મૈંને બાહિર એક મુરદા બકરીકો દેખા તો મૈંને સોચા કે ચલો મૈં ઉસકા ગોશ્ત લે જાતા હૂં મેરે બચ્ચોંકે લિયે ઈસ ઈઝતિરારકી હાલતમેં હલાલ હૈ, મૈંને બકરીકી રાન કાટી ઔર લેકર જા રહા થા કે આપને મુઝે પૈસે દે દિયે, અબ મેરે લિયે ઉસકા ઈસ્તેમાલ કરના હરામ હો ગયા, મૈંને ઉસકો ફેંક દિયા, દુકાનસે યે ચીઝેં ખરીદી ઔર ઘરવાલોંકો દી કે એક સાહબને મુઝે હદિયા દિયા હૈ, ચુનાંચે જો પૈસા આપને દિયા વો સૈયદ ઘરાનેકે બચ્ચોંને ઈઝતિરારકી હાલતમેં ઈસ્તે'માલ કિયા, ઉસ પર વો હૈરાન હો ગયા, આકર હઝરતકો બતાયા.

હઝરતને ફરમાયા અબ અપના પૈસા નિકાલ લો ઔર જિસકો સબસે ઝિયાદા મોહતાજ સમઝતે હો ઉસકો જાકર દો, ફિર દેખો વો ક્યા કરતા હૈ, ચુનાંચે વો પૈસા લેકર નિકલા. ઉસને બાઝારમેં એક બંદેકો દેખા જો ઝરા લંગડા ભી થા ઔર ફકીર બના હુવા થા, ચુનાંચે ઉસને સોચા કે યે માઝૂર ભી હૈ, ફકીર ભી હૈ, ઈસકો પૈસા દેતા હૂં, પૈસા ઉસકો દે દિયા, ઉસકે બાદ ઉસકે પીછે ચલને લગા, દેખા કે વો સીધા એક ઐસી દુકાન પર ગયા જહાં ચરસ બિકા કરતા થા, ઉસ લંગડેને ઉસી પૈસેસે કુછ ચરસ ખરીદા, ઉસકે બાદ લંગડા નૌજવાન એક તવાઈફ (રંડી) કે ઘર ગયા, ઔર જો પૈસા ઉસને દિયે થે ઉસસે ઝિનાકા મુરતકિબ હુવા, ઉસને ઉસસે પૂછા કે તુમને ક્યા હરકત કી, ઉસને ખુલ્લમ ખૂલ્લા બતા દિયા, ઉસને આકર કહા કે હઝરત આપને સચ કહા, મેરા પૈસા મુશ્તબેહ થા મૈંને અપની તરફસે સહીહ બંદેકો દિયા, લેકિન ઉસને ઉસકો ગુનાહકે કામોંમેં ઈસ્તે'માલ કિયા, જબકે આપકા પૈસા હલાલ થા, મૈંને ઝાહિરમેં એક ઐસે બંદેકો દેખા જો ગૈર મુસ્તહિક થા, મગર અલ્લાહને આપકે પૈસોંકો અચ્છી જગહ પહોંચા દિયા, આપને ફરમાયા કે હમ માલકે મસારિફસે માલકી આમદકા અંદાઝા લગા લેતે હૈં, યે કિધરસે આ રહા હૈ, હલાલ આ રહા હૈ યા હરામ આ રહા હૈ?

આપ કિસી બંદેકો દેખેં કે વો ફાસિક ઔર ફાજિર હૈ ઔર માલો દૌલતકી ખૂબ બોહતાત હૈ, તો આપ ઈતના યકીન કર લેં કે હલાલકા પૈસા ઈતના ખુલા કિસીકો

નહીં મિલ સકતા, કોઈ ન કોઈ ઉસકે અંદર મસ્અલા હોગા.

(૧૦) દસવીં સઝા ..... ગુનાહોંકે બુરે અંજામ ઔર ઉસકી સઝામેંસે ઉસ બંદેકી હૈબત છીન લી જાતી હૈ ઔર ઈન્સાનોંકે દિલોંમેં ઉસકી હકારત ડાલ દી જાતી હૈ, ચુનાંચે યે ઐસા હી હૈ કે આજકા અફસર કિસીકે સામને આતા હૈ તો ઉસકો સેલ્યૂટ (સલામી) મારતા હૈ, જબ અફસર પીઠ ફેરકર જાતા હૈ, તો પીછેસે માં બહેનકી ગાલી દેતા હૈ, તો લોગ ભી ઐસે બંદેકી ઐસે હી ઈઝ્ઝત કરતે હૈં દિલસે કોઈ ઈઝ્ઝત નહીં કરતા, દિલસે ઈઝ્ઝત ઉસી બંદેકી કરતે હૈં જો નેકી ઔર તકવા પર ઝિંદગી ગુઝારનેવાલા હો.

(૧૧) ગ્યારહવીં સઝા ..... **યસીરુ શશય્તાનુ મૌલાહુ મિન્ દૂનિલ્લાહ** અલ્લાહકે બજાએ શયતાન ઉસ બંદેકા મૌલા બન જાતા હૈ, **વ મંય્ યકુનિશ્શય્તાનુ લહૂ કરીનન્ ફસા-અ કરીના.** (પા. ૫, રૂ. ૩, આયત ૩૮)

(૧૨) બારહવીં સઝા ..... દિલ પર ઝંગ લગ જાતા હૈ, **કલ્લા બલ, રાન અલા કુલૂબિહિમ્ મા કાનૂ યક્સિબૂન.** (પા. ૩૦, આ. ૧૪)

(૧૩) તેરહવીં સઝા ..... નેકીકી લઝ્ઝતસે બંદેકો મહેરૂમ કર દિયા જાતા હૈ, નમાઝમેં લઝ્ઝત નહીં, તિલાવતમેં લઝ્ઝત નહીં, તસ્બીહ પઢનેમેં દિલ નહીં લગતા, ઐસે કામ કરનેકો દિલ હી નહીં કરતા, ક્યા પતા કે આંખોં પર કાબૂ નહીં રખ્ખા, ગૈર મહરમસે નહીં બચાયા, ઉસકા વબાલ હો કે અલ્લાહ તઆલા હમેં ઝિક્ર ઔર મુરાકબેકે અંદર લઝ્ઝત હી નહીં અતા ફરમાતે.

અલ્લાહકી હિફાઝતસે મહેરૂમી

(૧૫) પંદરહવીં સઝા..... ઔર વો બડી અજીબ હૈ, ઈસસે બડા નુકસાન ઔર કોઈ નહીં, અલ્લાહ તઆલાકી હિફાઝતકે કિલ્આસે ઉસ બંદેકો બાહિર નિકાલ દિયા જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા અપની હિફાઝતસે જિસકો નિકાલ દેં વો બેચારા બદબખ્ત બન જાતા હૈ, ઈસ લિયે ગુનાહોંકા વબાલ યે ભી હૈ કે ઈલ્મસે મહેરૂમ હો જાએ.

બહોત સારે તલબા કેહતે હૈં કે હઝરત હમ સબક યાદ કરતે હૈં ભૂલ જાતે હૈં, યે બાત યાદ રખના જહાં ઈસ્યાન હોગા વહાં નિસ્યાન હોગા, વો તલબા દેખેં કે ઐસા

તો નહીં કે બદ નઝરીકી વજહસે, ગીબતકી વજહસે, બદગુમાનીકી વજહસે, બેઅદબીકી વજહસે, દિલ દુખાનેકી વજહસે કહીં અલ્લાહ તઆલાને હમેં ઈસ ઈલ્મકી યાદ દાશ્તવાલી નેઅમતસે મહેરૂમ ન કર દિયા હો.

ગુનાહોંકી વજહસે ઉમ્રમેં કમી

(૧૬) સોલહવીં સઝા ..... ગુનાહોંકી વજહસે બંદેકી ઉમ્ર કમ હો જાતી હૈ, હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે જો શખ્સ ઝિનાકા મુરતકિબ હોતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઉસકી ઉમ્ર ઘટા દેતે હૈં, અબ ઉમ્ર ઘટાનેકી ઉલમાને દો બાતેં લિખ્ખી હૈં, એક તો યે કે ફિઝીકલી ઉમ્ર ઘટ જાતી હૈ, અલ્લાહ તઆલા ઉસકો સો (૧૦૦) સાલકી બજાએ સત્તર (૭૦) સાલકી ઉમ્ર પર લે આતે હૈં, ઉમ્ર ઘટા દી જાતી હૈ, એક આલિમને ઈસકા તર્જુમા યે કિયા કે ઈન્સાનકી ઈફેકટિવ ઉમ્ર ઘટા દી જાતી હૈ, મતલબ યે કે પચીસ સાલકા નૌજવાન હૈ આંખોંકે આગે અંધેરા આ જાતા હૈ, જવાનીમેં બુઢાપા આ ગયા, જો ફઅ્આલ ઝિંદગી થી ઉસકો ઘટા કરકે ઉસકો બીમારિયોંકા મજમૂઆ બના દિયા જાતા હૈ.

આજ એક સોલા સાલકા લડકા મેરે પાસ આયા. હઝરત મુઝસે ચલા નહીં જાતા, સોલા સાલકી ઉમ્ર ઔર ઉસમેં લો બેગકી પેન, કોઈ જોડ બનતા હૈ, ઐસે લગતા હૈ કે બેચારા બચ્ચા થા ઔર બચપનકે બાદ બુઢાપા આ ગયા જવાની ઉનહોંને કભી દેખી હી નહીં, યે ગુનાહોંકા વબાલ હોતા હૈ.

ગુનાહોંકા એક ઔર વબાલ હૈ કે ગુનાહ કરનેવાલેકો દુશ્મનાને ખુદાકે સાથ મુશાબિહત મિલતી હૈ, અલ્લાહકે દુશ્મનોંકે સાથ મુશાબિહત હો જાતી હૈ.

ગુનાહ કરનેવાલે પર હદીસે પાકકે મુતાબિક અલ્લાહ તઆલાકી મખ્લૂક લા'નત બરસાતી હૈ, ફરિશ્તે બદ દુઆ કરતે હૈં, ઔર અલ્લાહ તઆલા શયતાનકો ઉસકે ઉપર મુસલ્લત ફરમા દેતે હૈં.

આમદમ બરસરે મતલબ (બાતકા ખુલાસા)

તો હમ અપને ગુનાહોંકો કૈસે છોડેં? ઉસમેં સબસે પેહલી બાત કહી થી,

લિહાઝા જિસકે દિલમેં ગુનાહોંકી નહૂસત બૈઠ ગઈ, તો વો ગુનાહકે કરીબ ભી જાનેસે ડરેગા, અપની આદતકો ઠીક કર લેગા,

(૨) દૂસરા અમલ..... **અલ હયાઉ મિનલ્લાહ** કે ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલાસે હયા કરે કે મેરે અલ્લાહ તઆલાને મુઝે બિન માંગે ઈતના અતા ફરમાયા, મૈં કિતના બેહયા કે મૈં ઉસી પરવરદિગારકે હુકમકી તા'મીલમેં કોતાહી કરતા હૂં.

(૩) તીસરા અમલ..... અલ્લાહ તઆલાને જો નેઅમતેં અતા કીં, ઉનકે બારેમેં સોચે કે બિન માંગે ઈતની નેઅમતેં દી, ઉસકે બાવજૂદ મૈં અપને રબકી ઈતની નાફરમાની કર રહા હૂં.

(૪) ચોથા અમલ ..... **અલ ખૌફુ મિનલ્લાહ** અલ્લાહસે ડરે, કભી કભી ઈન્સાનકા એક ગુનાહ ઐસા હોતા હૈ કે બંદા પકડમેં આ જાતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **ફલમ્મા આસફૂનન્ તકમ્ના મિન્હુમ્ ફઅગ્રક્નાહુમ અજ્મઈન.**

(પા. ૨૫, રૂ. ૧૧, આયત ૫૫)

જબ ઉનહોંને નાફરમાની ઔર ગુનાહોંસે મુતાસ્સિર કર દિયા, તો હમને ભી ઉનસે ઈન્તિકામ લિયા, તો કહીં અલ્લાહ તઆલા ઈન્તિકામ (બદલા) લેનેકા ઈરાદા ન કર લેં, અલ્લાહ તઆલાકી પકડ બહોત બડી હૈ, અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

(૫) પાંચવાં અમલ..... ઉમ્મીદોંકો છોટા કરના ઔર મૌતકો કસરતસે યાદ કરના, યે ભી ગુનાહોંકો છોડનેકે લિયે આસાન નુસ્ખા હૈ.

(૬) છઠ્ઠા અમલ ..... ઝિયાદા ખાને ઔર પીનેસે પરહેઝ કરના, કિલ્લતે કલામ, કિલ્લતે તઆમકો ઈખ્તિયાર કરના.

(૭) સાતવાં અમલ..... **મહાસબતુ ન્નફ્સ** યે જો સુબહ વ શામકા મુરાકબા કરતે હૈં ના, યે હકીકતમેં મુહાસબા હોતા હૈ, **હાસબૂ કબ્લ અન્ તુહાસબૂ** અપના મુહાસબા કરો ઈસસે પેહલે કે તુમહારા મુહાસબા કિયા જાએ, તો જો બંદા સુબહ શામ મુરાકબા પાબંદીકે સાથ કરે, ઔર અપને નફસકા મુહાસબા ભી કરે, ઉસકે લિયે ગુનાહોંકી આદતકો છોડના આસાન હોતા હૈ.

(૮) આઠવાં અમલ..... સિહ્હતે સાલિહા ક્યૂંકે ગુનાહોંકી આદતેં છોડની મુશ્કિલ હોતી હૈ, લેકિન નેકોંકી મહેફિલોંમેં આ જાએ તો યે આદતેં અલ્લાહકી રહમતસે છૂટ જાતી હૈં, ઈરશાદ ફરમાયા યા અય્યુહલ્લઝીન

આમનૂત્તકૂલ્લાહ વ કૂનૂ મઅસ્સાદિકીન. (પા. ૧૧, રૂ. ૩, આ. ૧૧૯)

અય ઈમાનવાલો અલ્લાહસે ડરો, ઔર સચ્ચોંકે સાથ રહો, તો જબ હમ ઈન બાતોંકો સોચેંગે ઔર ઈન આમાલકો કરેંગે તો બુરી આદતોંકો છોડના ભી આસાન હો જાએગા.

તૌબા કુબૂલ હોનેકી અલામત ક્યા હૈ?

અબ આખરી બાત કે બંદેને તૌબા ભી કી, બુરી આદતેં ભી છોડ દી, મગર ક્યા પતા તૌબા કુબૂલ હુઈ યા નહીં? તો ઉસકી ભી અલામાત હૈં, કે તૌબાકી કુબૂલિયતકી અલામાત જિસસે પતા ચલતા હૈ કે મેરી તૌબા કુબૂલ હુઈ યા નહીં હુઈ?

● (૧) **અંય્યકૂન બઅ્દત્તવ્બતિ ખૈરમ્ મિમ્મા કાન્ કબ્લહા** કે તૌબાકી કુબૂલિયતકી એક નિંશાની યે હૈ કે તૌબા કરનેકે બાદ પેહલેકી બનિસ્બત ઈન્સાનકી ઝિંદગી નેક ઔર અચ્છી હો જાતી હૈ, પેહલે નમાઝ કઝા કરતા થા અબ પાબંદીસે પઢ લેતા હૈ, પેહલે નમાઝ હી નહીં પઢતા થા અબ જમાઅતકી પાબંદી કરતા હૈ, પેહલે જમાઅતકે સાથ પઢતા થા અબ તકબીરે ઊલાકી પાબંદી કરતા હૈ, પેહલે ફર્ઝ નમાઝ પઢતા થા અબ તહજ્જુદકી ભી પાબંદી કરતા હૈ, તો યે જો ઈન્સાનકી ઝિંદગીકે અંદર ખૈર આતી હૈ વો બતાતી હૈ કે તૌબા અલ્લાહને કુબૂલ ફરમા લી હૈ.

● (૨) દૂસરી નિશાની કે સચ્ચી તૌબાકી એક નિશાની યે ભી હૈ કે બંદા હર વક્ત દિલમેં ખૌફ રખતા હૈ કહીં મૈં દો બારહ ગુનાહોંકી તરફ માઈલ ન હો જાઉં, વો અપને નફસકે ઉપર ભરોસા નહીં કરતા કે મૈંને તૌબા કર લી અબ કોઈ બાત નહીં, બલ્કે ડરતા રેહતા હૈ કે કહીં દો બારહ મૈં ઉસ રાસ્તા પર ન ચલ પડૂં, અપને નફસ પર કભી ભી એ'તિમાદ (ભરોસા) નહીં કરતા.

● (૩) તીસરી નિશાની કે ઈન્સાનકા દિલ ગુનાહોંકી ચાહતસે ખાલી હો જાએ, યે મૈં મફહૂમ બયાન કર રહા હૂં સમઝાનેકી ખાતિર, લફઝી તર્જુમા નહીં કરતા, યાની દિલસે ગુનાહોંકી હસરત નિકલ જાએ, યા યૂં સમઝિયે કે ઈન્સાન ગુનાહોંસે બેતમઅ હો જાએ, દિલમેં સોચ લે કે મુઝે બદ નઝરી નહીં કરની, મેરે અલ્લાહકા

હુકમ હૈ, લિહાઝા મુઝે ઉસસે કોઈ પરવાહ નહીં કે જાનેવાલા કૌન હૈ છોટા હૈ યા બડા હૈ, દિલસે તમઅકો નિકાલ દેના યે સબસે મુશ્કિલ કામ હોતા હૈ.

દૂસરી શાદીકા ખ્વાબ

આજકલકે નૌજવાન બદ નઝરી કરતે હૈં, ઉનકે દિલમેં તમઅ (લાલચ) હોતી હૈ, તમઅ બદ નઝરી પર આમાદા કરતી હૈ, ઈસી લિયે બહોતસે નૌજવાનોંસે મા'લૂમ કરેં તો વો આપકો દૂસરી શાદીકે લિયે તૈયાર નઝર આએંગે, દુઆએં ભી કરતે હોંગે ઔર કઈ તો ખતકે ઝરીઆ પૂછતે ભી હૈં કે હઝરત દૂસરી શાદીકે લિયે ઈજાઝત દે દીજિયે, મૈં ઉનકો જવાબ લિખતા હૂં કે પેહલી બીવીસે મશ્વરા ફરમા લીજિયે.

બાહિર મુલ્કકી બાત હૈ. એક મરતબા એક જગહ ચાર પાંચ નૌજવાન બૈઠે હુએ થે, કુદરતન મૈં વહાં પહોંચા તો વો આપસમેં યેહી બાતેં કર રહે થે, દૂસરી શાદીકે ફઝાઈલ બયાન કર રહે થે, વો અહલે ઈલ્મ થે, મૈંને ઉનકો સમઝાયા કે ભઈ અગર તુમ દૂસરી શાદીકે ચક્કરમેં પડે તો ઈલ્મકા કામ તુમસે રૂખ્સત હો જાએગા, આજ વો ઝમાના નહીં કે દો શાદી ભી કરો ઔર સાથમેં ઈલ્મકે કામ ભી કરો, અગર ચાહતે હો કે હમ ઈલ્મકા કામ કરેં તો અગર અલ્લાહ તઆલાને પેહલી બીવી ઐસી દી હૈ જો નેક હૈ, અચ્છી હૈ, સિહ્હતમંદ હૈ, હર કામ કર સકતી હૈ, ખિદમત કર સકતી હૈ, ઝરૂરત પૂરી હો સકતી હૈ, તો ક્યા ઝરૂરત હૈ કે દૂસરી શાદી કરો? ઈસ લિયે કે હમ અદલ વ ઈન્સાફ નહીં કર સકતે, કુરઆન મજીદમેં ફરમાયા ફઈન્ લમ તઅ્દિલૂ ફવાહિદહ અગર તુમ અદલ ન કર સકો તો ફિર એક હી શાદી કાફી હૈ, ઔર ઈસ ઝમાનેમેં અકસર નૌજવાન અદલ વ ઈન્સાફકા ખયાલ નહીં રખ સકતે, ઈસ લિયે એક હી કાફી હૈ, લિહાઝા જો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં આગે બઢના ચાહતે હૈં વો ઈસ ચક્કરમેં ન પડે, બલ્કે ઝહનમેં બિઠાલેં કે અલ્લાહને એક બીવી દી ઉસકે સાથ ઝિંદગી ગુઝારની હૈ, તો મૈંને ઉનકો સમઝાયા ઔર તરગીબ દી કે ભઈ આપકો અલ્લાહ તઆલાને ઈલ્મકે લિયે કુબૂલ કિયા હૈ, આપ ઈસ ઈલ્મકે રાસ્તેમેં આગે બઢિયે, મૈંને કહા તુમહેં અલ્લાહ તઆલાને જો બીવી દી હૈ, ઉનહીંસે ખૂબ ઉલ્ફતકા ઈઝહાર કરો

ઔર ઝિંદગી ગુઝારો, ખૈર સબને વા'દા કર લિયા કે હમ બદ નઝરી નહીં કરેંગે, તમઅ નહીં કરેંગે, કુછ દિનોંકે બાદ ઉનમેંસે એક હાફિઝ સાહબ મેરે પાસ આએ ઔર કહા કે હઝરત જિસ દિનસે ઈસ બાતકા હમને અહદ કિયા કે કોઈ તમઅ નહીં કરેંગે, ઉસ દિનસે બીવી હમેં બહોત અચ્છી લગને લગી હૈ, યે ફિતરી બાત હૈ કે જબ ઈન્સાન બાહિરસે બેતમઅ હો જાએગા તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસે ઘરકે અંદર ઉલ્ફતેં, મુહબ્બતેં અતા ફરમા દેંગે.

● (૪) ચોથી નિશાની જિસકી સચ્ચી તૌબા હોતી હૈ ઉસ બંદેકે અંદર આજિઝી આ જાતી હૈ, વો બાત ભી કરતા હૈ તો પતા ચલતા હૈ કે હાં યે બંદા અપને આપકો ખતાકાર, ગુનેહગાર સમઝકર કરતા હૈ, યે તૌબા કરનેવાલા બંદા હૈ ઔર આજ આજિઝીકે સાથ દૂસરોંકે સાથ પેશ આતા હૈ, ઉસમેં ઉજ્બ ઔર તકબ્બુર નહીં હોતા, આજિઝી આતી હૈ,..... તો યે ચાર અલામતેં હૈં, જિનકે ઝરીઆ માલૂમ હોતા હૈ કે અલ્લાહ તબારક તઆલા તૌબા કુબૂલ ફરમાતે હૈં.

રિઝ્કકી કુશાદગીકા મુઅસ્સિર અમલ

યહાં એક બાત આપકો ઔર બતા દૂં, બાઝ લોગોંકો અમલિયાત ઔર તા'વીઝોંકા બડા શૌક હોતા હૈ, બાતબાત પર તા'વીઝ, બલ્કે ૭૫ ફીસદ તા'વીઝ રિઝકકી તંગીકે હોતે હૈં, તો એક બાત સુન લીજિયે, હદીસે પાકમેં ચંદ આ'માલ બતાએ ગયે હૈં, જિનસે અલ્લાહ તઆલા રિઝકમેં બરકત અતા ફરમાતે હૈં, આપ વો આ'માલ કર લેં, આપકો કિસી તા'વીઝ ઔર અમલકી ઝરૂરત નહીં પડેગી, વો આ'માલ સિર્ફ ગિનવા દેતા હૂં, તફસીલકા મૌકા નહીં.

(૧) ઈસ્તિગ્ફારકી કસરત : જિસસે અલ્લાહ તઆલા રિઝકમેં વુસ્અત અતા ફરમાતે હૈં.

(૨) કસરતે ઈબાદત : જિસસે રિઝકમેં વુસ્અત અતા ફરમાતે હૈં.

(૩) હજ કરનેસે રિઝકમેં બરકત અતા ફરમાતે હૈં.

(૪) કસરતે ઉમરહ કરનેસે અલ્લાહ તઆલા રિઝકમેં વુસ્અત અતા ફરમાતે હૈં.

(૫) સદકા કરનેસે અલ્લાહ તઆલા વુસ્અત અતા ફરમાતે હૈં.

(૬) કમઝોરોંકે સાથ એહસાન કરને પર અલ્લાહ તઆલા રિઝકમેં વુસ્અત અતા ફરમાતે હૈં.

(૭) તકવાકે ઝરીઆ અલ્લાહ તઆલા વુસ્અત અતા ફરમાતે હૈં.

(૮) સચ બોલનેસે અલ્લાહ તઆલા રિઝકમેં વુસ્અત અતા ફરમાતે હૈં.

(૯) ઔર હિજરત કરનેસે અલ્લાહ તઆલા રિઝકમેં વુસ્અત પૈદા ફરમાતે હૈ. હદીસે પાકકે યે આ'માલ હૈં, ઈન પર આપ અમલ કર લેં તો અલ્લાહ તઆલા રિઝ્કમેં વુસ્અત પૈદા ફરમા દેંગે, અલ્લાહ તઆલા મોહતાજીસે બચા લેંગે.

કિતની મહેબૂબ હૈ તૌબા

આજ તૌબાકે ઉનવાન પર હમને તકરીબન હર તરફસે રોશની ડાલી હૈ કે ઈન્સાન નિય્યત ક્યા કરે? અરકાને તૌબા ક્યા હૈં? આદતકો કૈસે છોડેં? અલ્લાહ તઆલાકે યહાં તૌબાકે કુબૂલિયતકી અલામત ક્યા હૈ? અબ આખરી બાત મુલાહિઝા હો :

તૌબાકા અમલ અલ્લાહ તઆલાકો ઈતના પસંદ હૈ કે હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે **અત્તાઈબુ હબીબુલ્લાહ** તૌબા કરનેવાલા અલ્લાહ તઆલાકા હબીબ, દોસ્ત, મહેબૂબ બન જાતા હૈ, તૌબા કરનેવાલેસે અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત ફરમાતે હૈં, તો કિતના બડા ઈન્આમ હૈ, ચુનાંચે ફરમાયા **ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ ત્તવ્વાબીન** બેશક અલ્લાહ તઆલા તૌબા કરનેવાલોંસે મુહબ્બત ફરમાતે હૈં, એક ઔર હદીસે પાકમેં હૈ કે જો બંદા સચ્ચી તૌબા કરતા હૈ ઔર **યા રબ** પુકારતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ઈતને ખૂશ હોતે હૈં કે યા રબકે બદલેમેં અલ્લાહ તઆલા બંદેકો **લબ્બૈક યા અબ્દી** કેહકર પુકારતે હૈં.

તૂ મેરા બંદા મૈં તેરા.....

એક હદીસે પાકમેં હૈ કે એક મુસાફિર ઊંટની પર કિસી જંગલકે અંદર ચલા ગયા, વો થકા હુવા થા સો ગયા, જબ આંખ ખુલી તો દેખા કે ઊંટની સામાનકે સાથ ગાઈબ, બહોત તલાશ કી મગર ઊંટની ન મિલી, હત્તાકે બંદેકો

યકીન હો ગયા કે અબ મૈં ઈસી જગહ ભૂખ ઔર પ્યાસસે એડી રગડકર મર જાઉંગા, ગમ ઔર અફસુર્દગીકી હાલતમેં ઉસકે ઉપર ઊંઘ તારી હો ગઈ, સો ગયા. જૈસે આંખ ખુલી તો અચાનક ઉસને દેખા કે ઊંટની સાઝો સામાનકે સાથ મૌજૂદ ખડી હૈ, તો બંદેકા દિલ ઈતના ખૂશ હુવા કે વો કેહના ચાહતા થા કે અલ્લાહ તૂ મેરા રબ ઔર મૈં તેરા બંદા, લેકિન ખૂશીમેં વો કેહ બૈઠા **અલ્લાહુમ્મ અન્ત અબ્દી વ અન રબ્બુક** અલ્લાહ તૂ મેરા બંદા ઔર મૈં તેરા રબ, ફરમાતે હૈં જિતની ખૂશી ઉસ બંદેકો હુઈ અલ્લાહ તઆલાકો તૌબા કરનેસે ઉસસે ભી ઝિયાદા ખૂશી હોતી હૈ, અલ્લાહુ અકબર કબીરા!!

ઉસકે રહમો કરમકા ક્યા કેહના

જબ તૌબા પર અલ્લાહ તઆલા ઈતને ખૂશ હોતે હૈં તો હમેં ચાહિયે કે આજકી ઈસ મજલિસમેં અપને તમામ ગુનાહોંસે સચ્ચી પક્કી તૌબા કર લેં, ખતીબુલ અંબિયા શુઐબ (અલૈ.) ને અપની કૌમકો ફરમાયા કે અય મેરી કૌમ **ઈસ્તગ્ફિરૂ રબ્બકુમ ષુમ્મ તૂબૂ ઈલયૂહિ** રબકે સામને ઈસ્તિગ્ફાર કરો, તૌબા કરો, **ઈન્ન રબ્બી રહીમુન્ વદૂદ** મેરા રબ બડા રહીમ હૈ ઔર બડી મુહબ્બત કરનેવાલા હૈ, તો હમ અગર તૌબા કરેંગે તો અલ્લાહ તઆલા હમ પર ભી રહમ ફરમાએંગે ઔર અલ્લાહ તઆલા હમસે ભી મુહબ્બત ફરમાએંગે, ઔર યે અલ્લાહ તઆલાકા હમ પર એહસાન હૈ, ક્યૂંકે પેહલી ઉમ્મતકે લોગ ગુનાહ કરતે થે તો ઉનકે દરવાઝોં પર લિખ્ખા જાતા થા કે ઈસ બંદેને યે ગુનાહ કિયા, નબી (અલૈ.) કે સદકા અલ્લાહ તઆલાને દરવાઝોં પર લિખવાનેવાલા અઝાબ તો હટા દિયા, અલબત્તા ચહેરોં પર લિખનેવાલી બાત બાકી હૈ, જો બંદા ભી ગુનાહ કરતા હૈ અલ્લાહ તઆલા ચહેરા પર લિખવા દેતે હૈં ઔર પળ્હનેવાલે પળ્હતે હૈં, અલ્લાહ તઆલા હમેં વો નઝર અતા ફરમાએં કે હમ અપને ચહેરોં પર ગુનાહોંકી નહૂસતકો દેખ સકેં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી અઝમતોંકો સામને રખ્ખેં ઔર ફિર દેખેં કે હમ ઉસ પરવરદિગારકે હુકમકી કિતની નાફરમાની કરતે રહે, હમને કિતની બડી ગલતી ઔર કિતની બડી કોતાહી કી, હાલાંકે અલ્લાહ તઆલા

વો ઝાત હૈ જિસકે સામને અંબિયા ભી થર્રાતે હૈં, વો હસ્તી જો ખતાઓંસે મા'સૂમ હોતી હૈં, વો ભી કાંપતે હૈં, જિનકે બારેમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **ઈન્નહુમ કાનૂ યુસારિઊન ફીલ ખય્રાતિ વ યદ્ઊનના રગબંવ્ વ રહબા, વ કાનૂ લના ખાશિઈન.**

(પા. ૧૭, રૂ. ૬, આ. ૯૦)

વો ખૌફ ઔર ઉમ્મીદકે સાથ હમેં હી પુકારતે થે, હમસે હી ડરતે થે.

શાને બેનિયાઝી ન ભૂલિયે

ઉન અંબિયાએ કિરામકે હાલાતકો દેખેં, કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપની બે નિયાઝીકા ઈઝહાર ઉનકે સાથ કૈસે ફરમાયા, ઝરા તવજ્જોહ ફરમાઈયે, બંદગીકે નઝ્ઝારે દેખિયે.

● હઝરત આદમ (અલૈ.) એક છોટીસી ભૂલ પર જન્નતસે ઝમીન પર ભેજ દિયે જાતે હૈં, ઔર વો અલ્લાહ તઆલાસે મઆફી માંગતે હૈં, **રબ્બના ઝલમ્ના અન્ફુસના વ ઈલ્લમ્ તગ્ફિર્લના વ તર્હમ્ના લનકૂનન્ન મિનલ્ ખાસિરીન.**

● દેખિયે અલ્લાહ તઆલાને હઝરત નૂહ (અલૈ.) સે વા'દા ફરમાયા કે મૈં આપકે અહલકો તૂફાનસે બચાઉંગા, નૂહ (અલૈ.) કા બેટા ઉનકી આંખોંકે સામને હૈ ઔર **વ હાલ બય્નહુમલ્ મવ્જુ ફકાન મિનલ્ મુગ્રકીન** નૂહ (અલૈ.) ને અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કી **વ ઈન્ન વઅ્દકલ્ હક્કુ, વ અન્ત અહ્કમુલ્ હાકિમીન.** અલ્લાહ મેરા બેટા મેરે અહલમેંસે થા, ઔર આપકે વા'દે સચ્ચે હૈં, ઈતની બાત કહી, ઈરશાદ હુવા **"ઈન્નહૂ લય્સ મિન્ અહ્લિક"** વો આપકે અહલમેંસે નહીં થા, **ઈન્નહૂ અમ્લુન્ ગય્રુ સાલિહિન્** ઉસકા અમલ બુરા થા, ઔર આગે ફરમાયા **ઈન્ની અઈઝુક અન્ તકૂન મિનલ્ જાહિલીન** મૈં તુમહેં નસીહત કરતા હૂં કે જાહિલોંવાલી બાતેં મેરે સામને ન કીજિયે, હઝરત નૂહ (અલૈ.) ફૌરન મઆફી માંગતે હૈં, અય અલ્લાહ મઆફ ફરમા દીજિયે, **વ ઈલ્લા તગ્ફિર્લી વ તર્હમ્ની અકુમ્ મિનલ્ ખાસિરીન.**

(પા. ૧૨, રૂ. ૪, આ. ૪)

અંબિયા (અલૈ.) નુબુવ્વતકે દરજા પર ફાઈઝ હોતે હૈં જો અલ્લાહકી અઝમતોંકો જાનતે હૈં, અલ્લાહ તઆલાકી શાને બેનિયાઝીકો જાનતે હૈં, ઈસ

લિયે ડરતે હૈં કે કહીં ઉસ માલિક બેનિયાઝકી નઝર ઉઠ ગઈ તો પતા નહીં ફિર અંજામ ક્યા હો.

● હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કો દેખિયે કે અપની કૌમકો સિર્ફ ઈતના કેહ દિયા થા કે મેરી તબીઅત ઠીક નહીં, મૈં તુમહારે સાથ નહીં જાતા, ઈતની બાત પર ભી ઘભરાએંગે, કિયામતકે દિન અલ્લાહ તઆલાકે સામને પેશ હોનેસે ડરેંગે, સિફારિશ કરનેસે મના કર દેંગે, કે મૈં અલ્લાહ તઆલાકે સામને નહીં જા સકતા, ઐસા ન હો કે મુઝસે પૂછગછ હો જાએ.

● હઝરત મૂસા (અલૈ.) કો દેખિયે કે એક દુશ્મન મુક્કા લગનેસે મર ગયા થા, અલ્લાહ તઆલાને મઆફ કર દિયા, કિયામતકે દિન ફરમાએંગે મૈં અલ્લાહ તઆલાકે હુઝૂર પેશ નહીં હો સકતા, મૈં અલ્લાહ તઆલાકે જલાલસે ડરતા હૂં.

● હઝરત યા'કૂબ (અલૈ.) કી મુસીબતકો દેખિયે કે ફૂલ જૈસા બેટા હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) બાપસે જુદા કર દિયા ગયા, રોતે રોતે યાકૂબ (અલૈ.) કી આંખેં સફેદ હો ગઈ, બીનાઈ (રોશની) ચલી ગઈ.

હઝરત યૂસુફકી દુઆએ સહરગાહી

● હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કો અલ્લાહ પાક લડકપનમેં કુંવેંકે અંદર ડલવા દેતે હૈં.

કેહતે હૈં કે યૂસુફ (અલૈ.) કો ભાઈયોંને મગરિબકે કરીબ કુંવેંમેં ડાલા થા ઉસકે બાદ અંધેરા હો ગયા, ઈસ લિયે જબ ભાઈ વાપસ અપને વાલિદકે પાસ આએ થે તો **વ જાઊ અબાહુમ ઈશાઅંય્ યબ્કૂન** ઈશાકે વક્ત રોતે ધોતે પહોંચે થે, તો હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) છોટે બચ્ચે થે, અકેલે થે, તન્હા થે, અંધેરીકી વજહસે ભી ડર લગ રહા થા, કેહતે હૈં કે જબ સેહરીકા વક્ત હુવા ઔર થોડી થોડી રોશની આને લગી તો હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કો ઉમ્મીદ નઝર આઈ કે અંધેરા ખતમ હો જાએગા ઔર મેરે ભી કુંવેંસે નિકલનેકા ઝરીઆ બન જાએગા તો ઉનહોંને દુઆ કી, અય અલ્લાહ! મેરી ભી મુશ્કિલકો આસાન કર દે, ઔર ઈન્સાનોંમેં જિતને ભી મુશ્કિલાતમેં ગિરિફતાર હૈં સબકી મુશ્કિલાતકો આસાન કર દે, અલ્લાહને યૂસુફ

(અલૈ.) કી દુઆકો ઈસ તરહ કુબૂલ કિયા કે બીમાર આદમી હો તો તહજ્જુદકે વક્ત ઉસકી બીમારીકા લેવલ કમ હો જાતા હૈ, અગર પરેશાન બંદા હો તહજ્જુદકે વક્ત પરેશાની કમ હો જાતી હૈ, ગમ કમ હો જાતે હૈં, તો અલ્લાહ તઆલાને યૂસુફ (અલૈ.) કી દુઆકો ઈસ તરહ કુબૂલ કિયા કે તહજ્જુદકે વક્ત ભી અલ્લાહ તઆલા હર બંદેકે ગમકો કમ કરકે ઉસકો સુકૂન અતા ફરમા દેતે હૈં, અલ્લાહ તઆલાકી અઝમતોંકો દેખિયે, ઔર ઉસકે સામને ઝુક જાઈયે.

● હઝરત ઝકરિયા (અલૈ.) અલ્લાહકે પૈગંબર થે, દુનિયામેં સરકે ઉપર આરા ચલાયા ગયા ઔર ઉનકે જિસ્મકે દો ટુકડે કર દિયે ગયે.

● હઝરત યહયા (અલૈ.) કી ગરદનકો કાટા ગયા, હઝરત યૂનુસ (અલૈ.) કો અલ્લાહ તઆલાને મછલીકે પેટકે અંદર ગિરિફતાર ફરમા દિયા.

બલ્અમ બાઊરકા ક્યા હુવા?

● ઝરા દેખિયે અલ્લાહ તઆલાકી શાને બેનિયાઝી, અગર ઈન હસ્તિયોંકે સાથ અલ્લાહ તઆલાકા યે મઆમલા હૈ તો હમ તો ગુનાહ કરતે હૈં ઔર બારબાર કરતે હૈં અગર અલ્લાહ તઆલાકી બેનિયાઝીકી નઝર હમારી તરફ ઉઠ ગઈ તો હમારા ક્યા બનેગા, આજ વક્ત હૈ હમ અપને ગુનાહોંસે તૌબા કર લેં, વો ઈતના બેનિયાઝ હૈ કે બલ્અમ બાઊર પાંચ સો (૫૦૦) સાલ અલ્લાહકી ઈબાદત કરતા હૈ, મુસ્તજાબુદ્દઅવાત હૈ, એક કોતાહી હુઈ, અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા વ લવ્ શિઅ્ના લરફઅ્નાહુ બિહા વલાકિન્નહૂ અખ્લદ ઈલલ્ અર્ઝિ વત્તબઅ હવાહુ ખ્વાહિશાતકી પૈરવી કી, ફરમાયા હમને ફિટકાર દિયા, ફમષલુહૂ કમષલિલ્ કલ્બ.

(પા. ૯, રૂ. ૧૨, આ. ૧૭૬)

અલ્લાહ ફરમાતે હૈં ઉસકી મિસાલ કુત્તેકી તરહ હૈ, સોચતા હૂં કે ઉનહોંને અલ્લાહકી ઈબાદત પાંચસો સાલ કી, સિજદે કિયે, હમારે પલ્લે તો યે ઈબાદતેં ભી નહીં, સિજદે ભી નહીં, ઔર ઉનકી એક ગલતી પર આપ કુરઆન મજીદમેં ફરમાતે હૈં કે કુત્તેકી મિસાલ હૈ, તો હમારી મિસાલ ક્યા હોગી, આજ વક્ત હૈ કે હમ અપને ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા કર લેં, ઔર અપને અલ્લાહકો મના લેં.

ઈકરારી મુજરિમ બન જાઈયે

મેરે દોસ્તો! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમારે ગુનાહોંકો મઆફ કર દે, હમને જો ભી ગુનાહ કિયે ચાહે ઈરાદાસે યા બગૈર ઈરાદાકે, મગર અલ્લાહ આપ હમ પર મહેરબાની ફરમા દીજિયે, રબ્બે કરીમ આપકી મગ્ફિરત ઔર રહમત હમારે ગુનાહોંસે બહોત ઝિયાદા વસીઅ હૈ, અલ્લાહ હમેં અપને અમલ પર ભરોસા નહીં, હમેં આપકી રહમત પર ભરોસા ઝિયાદા હૈ, અપની રહમતકા મઆમલા ફરમા દીજિયે, અલ્લાહ અપને બંદોંકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દીજિયે, રબ્બે કરીમ હમ આજ આપકી બારગાહમેં સર ઝુકાતે હૈં હમને બડે ગુનાહ કર લિયે, હમ ઉસકા ઈકરાર કરતે હૈં મગર મેરે મૌલા આપ તૌબા કબૂલ કર લીજિયે.

દેર નહીં, જલ્દી કીજિયે

એક બુઝુર્ગકિ પાસ એક બુળ્હા આયા, ઉનહોંને બુળ્હેસે કહા, બુળ્હે તુમને આનેમેં બડી દેર કર દી, તો બુળ્હેને જવાબ દિયા કે અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા હૈ **ઈન્નમ ત્તવ્બતુ અલલ્લાહિ લિલ્લઝીન યઅ્મલૂનસ્સૂઅ બિજહાલતિન.**

(પા. ૪, રૂ. ૧૪, આ. ૧૭)

બેશક અલ્લાહ પર લાઝિમ હૈ ઉસ બંદેકી તૌબાકો કુબૂલ કરના જો જહાલતકી વજહસે ગુનાહ કર બૈઠે, જબ શહવત ગાલિબ હોતી હૈ બંદેકી અકલ પર પરદા પડ જાતા હૈ, ઉલમાને લિખ્ખા હૈ કે ગુસ્સા આતા હૈ તો અકલ પર પરદા પડ જાતા હૈ, અકલવાલા ભી જાહિલ બન જાતા હૈ, **સુમ્મ યતૂબૂન મિન કરીબ** ફિર વો જલ્દી તૌબા કર લેતા હૈ, મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા હૈ કે કરીબકા તર્જુમા હૈ (મરનેસે પેહલે તૌબા કર લેના) તો ઉનહોંને કહા ઓ બુળ્હે તૂને આનેમેં બહોત દેર કર દી, ઉસકે જવાબમેં બુળ્હેને કહા કે મેરે રબને તો ફરમાયા કે જિસને મૌતસે પેહલે તૌબા કી ઉસને કરીબ તૌબા કી, દેર નહીં હુઈ, અગર બુળ્હેને યે બાત કહી તો સચ્ચી બાત કહી, આજ ઈસ મહેફિલમેં અગર હમ અપની ઝિંદગીમેં જીતે જાગતે અપને અલ્લાહસે મુનાજાત કરેં કે અય અલ્લાહ આપસે સુલહ કરતે હૈં, અપને ગુનાહોંકી મઆફી માંગતે હૈં તો અય મેરે

મૌલા! હમ પર એહસાન ફરમા દીજિયે, ઔર હમેં અપને ઈન નેક બંદોંકી મહેફિલસે ખાલી ન ઉઠાઈયે, રબ્બે કરીમ યહાં તો સબ મિલકર માંગ રહે હૈં, નેકોંકે સદકા હમ ગુનેહગારોંકી તૌબા ભી કુબૂલ કર લીજિયે.

મૌલા! ઉનકી તરહ બના દીજિયે

મેરે પરવરદિગાર હમ ફિરઔનકે જાદૂગરોંસે ઝિયાદા આલૂદા નહીં વો તો જાદૂગર થે, આખિર અયં અલ્લાહ હમને જાદૂ સીખા હી નહીં, આપ હમ પર ભી મહેરબાની ફરમા દીજિયે.

● અય અલ્લાહ! અસ્હાબે કહફકે કુત્તેસે બદતર ન કીજિયે ઉનકે સાથ આપને જન્નતકા વા'દા ફરમા દિયા, કહીં હમેં આપ જન્નતસે મહેરૂમ ન કર દેં.

● મેરે મૌલા! તૂરે સૈના પર આપકી નઝર પડ ગઈ તો એક દરખ્તસે આપકી તજલ્લિયાતકા ઝુહૂર હુવા, અય અલ્લાહ હમેં ઉસ જમે હુએ પત્થર હીકી તરહ બના દીજિયે ઔર હમારે દિલ પર ભી અપની રહમતકી વો નઝર ડાલ દીજિયે.

● અય અલ્લાહ! સુતૂને હન્નાના જો નબી (અલૈ.) કી મુહબ્બતમેં રો પડા થા, હમેં ઉસસે ઝિયાદા બે-હિસ વ હરકત ન બનાઈયે કે હમારે દિલ અલ્લાહકે મહેબૂબકી મુહબ્બતસે નાઆશના ઝિંદગી ન ગુઝારેં.

હમ પર રહમત ફરમા દીજિયે, આજકે ઈસ વક્તમેં અલ્લાહ હમારે ગુનાહોંકો મઆફ કર દીજિયે, અલ્લાહ હમારે ગુનાહોંકો મઆફ કરકે હમારી તૌબાકો કુબૂલ કર લીજિયે, અય અલ્લાહ હમ સચ્ચી તૌબા કરતે હૈં મેરે મૌલા! મઆફ ફરમા દીજિયે, ઔર હમારી તૌબાકો કુબૂલ ફરમા લીજિયે.

જબ રબકે દર પર આ ચુકા હૂં

● મેરે મૌલા! હમ ઈતના જાનતે હૈં આપ હીકા એક દરવાઝા હૈ ઈસકે સિવા કોઈ દરવાઝા નહીં, અલ્લાહ એક બુઢ્ઢા અંધા માંગનેવાલા લોગોંકે દરવાઝોંસે માંગતા માંગતા મસ્જિદકે દરવાઝે પર આયા થા, જવાબ ન મિલા

કેહને લગા કિસ બખીલકા દરવાઝા હૈ જવાબ નહીં આતા, લોગોંને બતાયા થે તો મસ્જિદ હૈ, ખુદાકા દરવાઝા હૈ, તો ઉસ અંધેને અપને પ્યાલાકો તોડ દિયા, મૈં રબકે દરવાઝા પર આ ગયા હૂં અબ મુઝે ગૈરસે માંગનેકી ઝરૂરત નહીં, મેરે મૌલા આજ હમ ભી તો આપકે દરવાઝે પર આ બૈઠે હૈં અલ્લાહ હમ કિસી ઔર તરફ આંખ ઉઠાકર નહીં દેખતે, બસ આપકી અઝમતોંકો દેખતે હૈં ઔર અપને ગુનાહોં પર નાદિમ હૈં શરમિંદા હૈં, અલ્લાહ તૌબા કુબૂલ કર લીજિયે, હમેં આજ એક નઈ ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે, અલ્લાહ ગુનાહકી ઝિલ્લતસે બચા લીજિયે, હમેં ફરમાંબરદારીકી ઈઝ્ઝત અતા ફરમા દીજિયે, મેરે મૌલા હમ ઝિંદગીમેં બારબાર તૌબા કરતે હૈં ઔર બારબાર તોડ બૈઠતે હૈં અલ્લાહ આપ હમેં આજ તવ્બતન્ નુસૂહ અતા ફરમા દીજિયે, ઐસી તૌબા કે હમ ઉસકે બાદ ગુનાહોંકી તરફ આંખ ઉઠાકર ભી ન દેખેં, હમારે નફસકો અલ્લાહ નફસે મુત્મઈન્નહ બના દીજિયે, ઔર અલ્લાહ હમેં આપ અપની હિફાઝતમેં લે લીજિયે, અલ્લાહ હમેં ગુનાહોંસે બચા લીજિયે, હમારી તૌબા કુબૂલ ફરમા લીજિયે, અય અલ્લાહ જિતને ગુનાહ કિયે ઉસકી નહૂસતોંસે હમેં બચા લીજિયે ઔર હમેં નેકીકી ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે. રબ્બે કરીમ હમ પર એહસાન ફરમા દીજિયે ઔર આજકી ઈસ મહેફિલમેં હમારી તૌબાકો કુબૂલ ફરમા લીજિયે. આમીન સુમ્મ આમીન.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહકર

હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહ કર નૂરસે અપના સીના ભર
જિયે તો ઉસકા હોકર જી મરે તો ઉસકા હોકર મર

તેરી ઝબાં હો ઉસકા નામ તેરા દિલ હો ઉસકા ઘર
હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહ કર નૂરસે અપના સીના ભર

ડરકર ભાગેં સબ શયતાન તૂ સિર્ફ એક ખુદાસે ડર
હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહ કર નૂરસે અપના સીના ભર

સબકે બખ્શે વોહી ગુનાહ શર્ત હૈ ઉસકી ઈસ્તિગ્ફાર કર
હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહ કર નૂરસે અપના સીના ભર

હમ મંગતે હૈં વો દાતા ઉસ્સે માંગતે શરમ ન કર
હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહ કર નૂરસે અપના સીના ભર

ઉસકો સવાલીસે હૈ પ્યાર માંગ દુઆએં શામ સહર
હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહ કર નૂરસે અપના સીના ભર

ઉસકી સના હમ્દો સના વો સુલતાન હૈ વો દાવર
હર દમ અલ્લાહ અલ્લાહ કર નૂરસે અપના સીના ભર

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

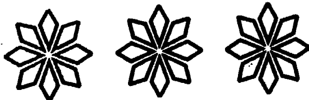
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(વલ્લાહુ ગાલિબુન્ અલા અમ્રિહી વલાકિન્ન અક્ષરન્નાસિ લા યઅ્લમૂન.)

કટ હુજ્જતીસે બચેં

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નકશબંદી મુજદ્દિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

જબ અલ્લાહ ઈન્તિકામ લેતા હૈ, વો બહોત સખ્ત હુવા કરતા હૈ, ગૌર કરેં કે ઈસ દુનિયામેં હુકમ કિસકા ચલના ચાહિયે? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા, એક છોટીસી બાત સુનિયે, દફતરોંમેં મેનેજમેન્ટ કરની હોતી હૈ તો કોઈ બોસ હોતા હૈ, કોઈ અફસર હોતા હૈ, તો વહાં દુનિયાદારને એક ઉસૂલ બનાયા હૈ ઔર દફતરમેં લિખકર લગાતે ભી હૈં (રોલ નંબર વન, બોસ ઈસ ઓલવેઝ રાઈટ, રોલ નંબર ટૂ, ઈફ બોસ ઈઝ રોંગ, સી રોલ નંબર વન) (Roll No. 1 Boss Is Always Right. Roll No.2, If Boss Is Wrong See Roll No.1) દુનિયાકે દફાતિરકે ઈન્તિઝામકે લિયે "બોસ ઈસ ઓલવેઝ રાઈટ" હાલાંકે ઉસ બંદેકે અંદર સત્તર કમઝોરિયાં ઔર હઝારોં ઉયૂબ હૈં, લેકિન કેહતે હૈં કે ઉસકે બગૈર નિઝામ હી નહીં ચલ સકતા, ઈસકા મતલબ યે હૈ કે બોસકા હુકમ પૂરા કરના હૈ તો ઉસ પરવરદિગારકે બારેમેં હમ ક્યા સોચતે હૈં જો ઈસ કાઈનાતકા ખાલિક હૈ, માલિક હૈ, ઈસ નિઝામકો ચલા રહા હૈ, કાદિરે મુતલક હૈ, તો ઉસ પરવરદિગારકા હુકમ ક્યૂં નહીં ચલેગા, ઈસ લિયે મરઝી હર હાલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી પૂરી હોતી હૈ.

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

કટ હુજ્જતીસે બચેં

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા.

અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ. બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

વલ્લાહુ ગાલિબુન્ અલા અમ્રિહી વલાકિન્ન અક્ષરન્નાસિ લા યઅ્લમૂન.

(પા. ૧૨, રૂ. ૧૩, આયત ૨૧)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

મરઝી કિસકી પૂરી હોતી હૈ?

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈસ કાઈનાતકે ખાલિક ઔર માલિક હૈં, હર હાલમેં મરઝી ઉનહીંકી પૂરી હોતી હૈ, હઝરત આદમ (અલૈ.) ચાહતે થે કે હમેશા હમેશ જન્નતમેં રહેં, જબકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉનકો દુનિયામેં ભેજના ચાહતે થે, તો મરઝી કિનકી પૂરી હુઈ? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કી.

હઝરત નૂહ (અલૈ.) ચાહતે થે કે બેટા કશ્તી પર સવાર હો જાએ, અલ્લાહ તઆલા નહીં ચાહતે થે તો મરઝી કિસકી પૂરી હુઈ? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કી.

હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) અપને બેટેકો લિટા ચુકે, છુરી તેઝ કર ચુકે, છુરી ચલાતે હૈં કે ઝબહ કરેં, અલ્લાહ તઆલા નહીં ચાહતે થે, તો મરઝી કિસકી પૂરી હુઈ? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કી.

એક મૌકા પર હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ઈરાદા ફરમાયા કે મૈં અબ શહદ ઈસ્તે'માલ નહીં કરૂંગા, ઉસસે મહેક આતી હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફસે મહેબૂબાના ખિતાબ હુવા **યા અય્યુહન્નબિય્યુ લિમ તુહર્રિમુ મા અહલ્લલ્લાહુ લક તબ્તગી મર્ઝાત અઝ્વાજિક વલ્લાહુ ગફૂરુર્રહીમ.**

(પા. ૨૮, રૂ. ૧૯, આ. ૧)

ઉસકે બાદ આપને ઈસ્તે'માલ કરના શુરૂ કર દિયા, તો મરઝી કિસકી પૂરી હુઈ? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કી?

અબ તો મેરી મરઝી ખતમ

યે બાત તયશુદા હૈ કે હર હાલમેં મરઝી ઉસ ઝાતે કિબ્રિયાઈકી પૂરી હોતી હૈ, યે કાઈનાત ઉસકી મિલ્ક હૈ, ઉસકી મખ્લૂક હૈ, ઉસકા હુકમ હર આન યહાં ચલતા હૈ, **મા શાઅલ્લાહુ કાન વમા લમ યશઅ્ લમ્ યકુન** જો અલ્લાહ તઆલા ચાહતે હૈં વોહી હોતા હૈ, જો નહીં ચાહતે વો નહીં હોતા, ઈસ લિયે ઝમીન ઔર આસમાનકો પૈદા કરનેકે બાદ હુકમ ફરમાયા **ઈઅ્તિયા તવ્અન્ અવ્ કર્હન્** આઓ ખૂશીસે યા મજબૂર હોકર, જૈસે કિસીકી પેશાનીકે બાલ પકડકર ખીંચેં ઔર વો મજબૂર હોકર આએ, **કા લતા અતય્ના તાએઈન.**

(પા. ૨૪, રૂ. ૧૬, આ. ૧૧)

જવાબ મિલા, ફરમાંબરદારીકે સાથ હમ હાઝિર હૈં, તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા હુકમ ઈસ પૂરી કાઈનાતકે અંદર ચલતા હૈ, હુકમે ખુદા, હુકમે ખુદા હૈ, મોમિનકે દિલમેં ઉસકી અઝમત હોની ચાહિયે, મોમિન કેહતે હૈં ઉસીકો, જો અલ્લાહ

રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકે સામને અપના સર ઝુકા દે, જો સરેન્ડર કર દે., અલ્લાહકે સામને ઝુક જાએ કે આજકે બાદ મેરી મરઝી ખતમ, મેરે માલિકકી મરઝી પર મેરા અમલ હોગા, ઈસી લિયે નબી (અલૈ.) સહાબએ કિરામસે બૈઅત લિયા કરતે થે, **ઈસ્મઊ વ અતીઊ** સુનો ઔર ઉસકો માનો, શુરૂમેં તો યૂં મહેસૂસ હોતા હૈ કે યે તો મા'મૂલીસી બાત હૈ, મગર ગૌર કરનેસે યે મહેસૂસ હોતા હૈ કે યે બહોત અહમ બાત હૈ, સુનના ઔર માન લેના યે સિફત હર એકકો હાસિલ નહીં, ઈસ પર જિતના ગૌર કરેં ઉતના હી યે બાત ખુલતી જાએગી કે હમમેંસે કિતને લોગ હૈં જો સુનતે હૈં, માનતે નહીં, હુકમે ખુદા હૈ કે ગૈર મહરમસે આંખ બચાઓ, કિતનેકી નિગાહેં બચતી હૈં? મા'લૂમ હુવા કે સુના મગર માના નહીં.

સુનનેકે ચાર દરજે

બુઝુર્ગોંને સુનનેકે ચાર દરજાત બતાએ હૈં :

● **પેહલા દરજા :** યે હૈ કે ઈન્સાન સુને ઉસકો સમઝે, ઔર જબ સુન લે ઔર સમઝ લે તો માન ભી લે, તો સુનના, સમઝના ઔર ઉસકો માન લેના, યે મોમિનકી સિફત હૈ.

● **દૂસરા દરજા :** યે હૈ કે સુનના, સમઝના લેકિન અમલમેં કોતાહી કરના, યે ફાસિકીનકા દરજા હૈ, ઐસે બંદેકો ફાસિક કેહતે હૈં, સુનતા ભી હૈ, સમઝતા ભી હૈ, નફસકી ખરાબીકી વજહસે અમલ નહીં કરતા, તો પેહલા ઊંચા દરજા મોમિનીનકા હૈ, ઔર યે દરજા ફાસિકીનકા હૈ.

● **તીસરા દરજા :** યે હૈ કે ન સુનના, ન સમઝના, યે મુનાફિકીનકા દરજા હૈ.

● **ઔર ચોથા દરજા :** યે હૈ કે ન સુનના, ન માનના ઔર ન સમઝના, ન અમલ કરના, યે કાફિરીનકા દરજા હૈ, ઈસ લિયે અચ્છા સુનનેકી સિફત હોના એક નેઅમત હૈ.

અહલે જન્નતકી શાન

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને જન્નતી લોગોંકી તા'રીફ કરતે હુએ ફરમાયા :

અલ્લઝીન યસ્તમિઊનલ્ કવ્લ ફ-યત્તબિઊન અહ્સનહ.

(પા. ૨૩, રૂ. ૧૬, આયત ૧૮)

વો બાત સુનતે હૈં ઔર અચ્છે અંદાઝસે ઉસ પર અમલ કરતે હૈં, ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતે હૈં:

વલા તકૂનૂ કલ્લઝીન કાલૂ સમિઅ્ના વહુમ્ લા યસ્મઊન ઉન લોગોંકી તરહ ન બન જાઓ જો કેહતે હૈં કે સુન રહે હૈં, હાલાંકે નહીં સુનતે. ઔર ઈમાનવાલે ચૂંકે સુનતે ભી હૈં, સમઝતે ભી હૈં ઔર માનતે ભી હૈં, ચુનાંચે ફરમાયા:

યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ અતીઊલ્લાહ વ રસૂલહૂ વલા તવલ્લવ્ અન્હૂ વ અન્તુમ તસ્મઊન. (પા. ૯, રૂ. ૧૭, આયત ૨૦)

તુમ તો સુનતે ભી હો, સમઝતે ભી હો, ઈસ લિયે તુમ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ (સ.અ.વ.) કી ઈતાઅત કરો, તુમ બાતકો માનો, ઈસ લિયે જો આદમી શરીઅતકી બાતોંકો સુનતા હૈ સમઝતા હૈ, અમલ નહીં કરતા, વો મોમિન તો હૈ મગર ફાસિક હૈ, અલબત્તા જો નેકી કરનેકી જઝા થી, અજર થા ઉસસે યે મહેરૂમ હૈ.

ન માનનેકા અંજામ

હઝરત ખ્વાજા મુઈનુદ્દીન ચિશ્તી (રહ.) ફરમાતે હૈં કે જો શખ્સ ફરાઈઝમેં સુસ્તી કરતા હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી હિમાયત ઔર મદદસે મહેરૂમ હો જાતા હૈ, ઔર જો શખ્સ સુન્નત પર અમલ કરનેમેં સુસ્તી કરતા હૈ, તો નબી (અલૈ.) કી શફાઅતસે મહેરૂમ રેહ જાતા હૈ, ઔર તીસરી બાત ફરમાઈ કે જિસ શખ્સસે ઉસકે માં-બાપ રાઝી હોં, અલ્લાહ ઉસકે રિઝકમેં બરકત અતા કર દેતા હૈ. ઔર જિસ શખ્સસે ઉસકે શેખ યા ઉસ્તાઝ રાઝી હોં અલ્લાહ ઉસકો ઈમાન પર મૌત અતા ફરમાતે હૈં.

તો બાતકો સુનના, સમઝના ઔર માનના અચ્છે સિફાત હૈં, ઈનમેં અસલ બાત આકર ખતમ હોતી હૈ માનને પર, કે માનતે કિતના હૈં? અમલ

કરતે કિતના હૈં? ઈસી લિયે અઝમતે ખુદાકો દિલમેં બિઠાનેકી ઝરૂરત હૈ, આજ અઝમતે ખુદાકી વો કૈફિયત જો દિલમેં હોની ચાહિયે, વો નહીં, ઈસી લિયે હુકમે ખુદાકો તોડનેમેં એહસાસ નહીં હોતા, જૂં ભી નહીં રેંગતી, એહસાસ ભી નહીં હોતા કે હમને કુછ કિયા યા નહીં?

હુકમે ખુદા, હુકમે ખુદા હૈ

ઈસ બાતકો બારબાર કાનોંકે ઝરીઆ દિલ તક પહોંચાનેકી ઝરૂરત હૈ કે હુકમે ખુદા, હુકમે ખુદા હૈ, અગર હમ ઉસકો તોડેંગે તો ઉસકા વબાલ હમારે ઉપર આકર રહેગા, લિહાઝા ઉસકો નહીં તોડના ચાહિયે, બલ્કે પૂરા કરના ચાહિયે, આપ છોટીસી મિસાલ સમઝિયે, ખાવિંદ ઘરમેં કિસી ભી બાત પર કેહતા હૈ કે દેખો મેરા ઘર હૈ મેરી મરઝી ચલેગી, ફિર બીવીસે કેહતા હૈ કે અગર તુઝે સમઝમેં બાત નહીં આતી તો જાઓ માં કે ઘર, નિક્લો યહાંસે, બાપ બેટેકો કેહ દેતા હૈ કે યે મેરા ઘર હૈ, યહાં મેરી મરઝી ચલેગી, તુમ બાત નહીં માનોગે તો નિકલો યહાંસે, તો હમ લોગ તો મોહતાજ હૈં, ઝઈફ હૈં, કમઝોર હૈં, થોડાસા ઈખ્તિયાર હમારે પાસ હૈ, ઉસકી વજહસે હમ અપને ઘરકે અંદર કિસી દૂસરેકી મરઝી બરદાશ્ત નહીં કર સકતે, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હૈં, પૈદા કરનેવાલે, નેઅમતેં દેકર ઈન્સાનકો ઝિંદગી દેનેવાલે હૈં, અગર કોઈ બંદા ઉસકે હુકમકે સામને આંખ ઉઠાએ, અપની મનમાની કરે તો સોચેં, એક ભંગી બાદશાહકે સામને આંખ દિખાએ તો ભંગીકા ક્યા હશ્ર હોગા? જો ભંગીકી નિસ્બત બાદશાહકે સાથ હૈ, હમારી વો નિસ્બત ભી અલ્લાહકે સાથ નહીં હૈ, અલ્લાહ ઉસસે કિતના બુલંદ હૈ અંદાઝા ભી નહીં કર સકતે, હમ તો બંદે હૈં, આજિઝ હૈં, ઈસ લિયે હમ અલ્લાહકે હુકમકો અઝીઝ સમઝેં, સુનેં ઔર સર ઝુકાએં, હર મુમકિન કોશિશ કરેં કે ઉસકે ઉપર હમારા અમલ હો જાએ, ઔર અગર કહીં કોતાહી હુઈ તો અપને કુસૂરવાર હોનેકા એ'તિરાફ (ઈકરાર) કરેં.

મરઝીએ મૌલા અઝ હમા ઔલા

અલ્લાહકી મરઝી હર એક ચીઝ પર ફાઈક હૈ, એક બુઝુર્ગ ગુઝરે હૈં, ઉનકા નામ થા શાહ દૌલા, દેહાતમેં રેહતે થે, કરીબમેં દરિયા થા, એક મરતબા સૈલાબ આ ગયા, બંધ બંધા હુવા થા લેકિન સૈલાબકા પાની ઝિયાદા થા, ડર થા કે બંધ ટૂટ જાએ બસ્તીકે સારે લોગ સૈલાબકી વજહસે નુકસાનકે શિકાર હો જાએં, પૂરી બસ્તીવાલે બડે પરેશાન હુએ, દુઆએં કર રહે હૈં, કિસીને આકર શાહ દૌલાકો કહા કે દેખો વો સૈલાબ આનેવાલા હૈ કહીં સારી બસ્તી બેહ ન જાએ, ઝરા દુઆ કરો, ઉનહોંને બેલચા ઔર કુદાલ ઉઠાયા ઔર બંધ પર તશરીફ લે ગયે, ઔર જાકર બંધકો ખોદના શુરૂ કર દિયા, લોગોંને કહા કે યે ક્યા કર રહે હો? કેહને લગે :

"જિધર મૌલા ઉધર શાહ દૌલા" કે અગર મેરા મૌલા ઈસકો તોડના ચાહતા હૈ તો મૈં હી તોડ ડાલૂં, ક્યૂંકે હમ તો મહેબૂબકે ફૈસલે પર રાઝી હૈં, યે ઉનકે તસ્લીમ ભરે અલ્ફાઝ અલ્લાહકો ઐસે કુબૂલ હુએ કે સૈલાબ ઉસી વક્ત નીચે ઉતર ગયા, ઉનહોંને તો અલ્લાહકી મરઝીમેં અપની મરઝીકો ગુમ કર દિયા, ઈસીકા નામ બંદગી હૈ, લિહાઝા બંદેકો ચાહિયે કે સર ઝુકા દે કે મેરે મૌલા આપકા હુકમ મેરે સર આંખોં પર.

કડવા ફલ મઝેકે સાથ

મૌલાના રૂમ (રહ.) ને સુલતાન મહેમૂદ ઔર અયાઝકે અજીબો ગરીબ વાકિઆત લિખ્ખે હૈં :

● સુલતાન મહેમૂદ એક નેક બાદશાહ થા, ગઝનાકા રેહનેવાલા થા, એક દેહાતી નૌજવાન ઉસકી ખિદમતમેં આયા, બાદશાહકો વો પસંદ આ ગયા, બાદશાહ ઉસે અપની ખિદમતમેં રખતા થા, ઉસસે મશ્વરા કરતા થા, ઉસ વક્ત જો વઝીર થે, ઉનકો યે બાત બુરી લગતી કે ન ઉસકી શકલ હૈ, ન અકલ હૈ, ન

તા'લીમ હૈ, ન કોઈ લાઈક બંદા હૈ, પતા નહીં બાદશાહકો ઉસકી કૌનસી બાત પસંદ હૈ, તો વો અંદર અંદર હી જલતે રેહતે, ચુનાંચે ઈસ કોશિશમેં લગે રેહતે કે કભી કોઈ ઐસા મૌકા મિલે કે હમ બાદશાહસે યે બાત કરેં, એક દિન ઉનહોંને બાત કી કે બાદશાહ સલામત! આખિર ક્યા ચીઝ હૈ કે આપ ઉસ પર ઈતને ફિદા હૈં, જો મુહબ્બતકી નઝર ઉસ પર ઉઠતી હૈ વો હમ પર નહીં, બાદશાહને કહા કે અચ્છા, હમ બતલાએંગે, અગલે દિન બાદશાહને એક ફલકા ઈન્તિઝામ કિયા જો ઈન્તિહાઈ કડવા થા, કાશેં બનવાઈ, ઔર ઉન મોઅતરેઝીનકો (વઝીરોંકો) એક એક કાશ દી, જિસને મુંહસે લગાઈ થૂ થૂ કરકે ફેંક દી કે બહોત કડવી હૈ, બાદશાહ સલામત યે બહોત કડવી હૈ, બાદશાહને અયાઝકો દેખા કે વો ઉસ ફલકો બડે મઝાસે ખા રહા હૈ, કોઈ નાગવારીકે આસાર નહીં, ચેહરેકે ઉપર કોઈ ગલત તઅસ્સુર મહેસૂસ નહીં, ખુલે ચેહરેકે સાંથ, મુસ્કુરાતે ચેહરેકે સાથ ખા રહા હૈ, બાદશાહને પૂછા અયાઝ! ક્યા યે કડવા નહીં હૈ? બાદશાહ સલામત કડવા તો હૈ, તો ફિર આપ મઝાસે ખા રહે હો? જી બાદશાહ સલામત! મેરે દિલમેં યે ખયાલ આયા કે જિસ હાથસે મૈં આજ તક મીઠી ચીઝેં લેકર ખાતા રહા, અગર આજ કડવી ભી મિલ ગઈ તો ઉસે ખૂશીસે ક્યૂં ન ખાઉં? બાદશાહને કહા દેખો ઉસકે અંદર કિસ દરજાકી કદરદાની હૈ, કે જિસ બાદશાહકે હાથાં આજ તક મીઠી ચીઝ મિલતી રહી ઔર મૈં ખાતા રહા, આજ અગર કડવી ભી મિલ ગઈ તો શિકવાકી ક્યા ઝરૂરત હૈ? લિહાઝા ખૂશીકે સાથ ખાતા રહા, જબકે તુમ લોગ તો થૂથૂ કરને લગે, તુમહારે અંદર કદરદાની નહીં, જિસ પરવરદિગારકી તરફસે હમેં ઝિંદગી ભર ખૂશિયાં મિલતી રેહતી હૈં, કભી કોઈ બીમારી આ ગઈ, તકલીફ આ ગઈ તો બે સબરીકી ક્યા ઝરૂરત? કાશ કે ઉસ અનપઢ નૌજવાન વાલી સિફત હમારે અંદર ભી આ જાતી.

અપની ઔકાત ન ભૂલિયે

● એક મરતબા એક સાહબને અયાઝકી શિકાયત કી, કેહને લગા કે બાદશાહ સલામત! હમ તો પેહલે હીસે કેહતે થે કે યે ઠીક આદમી નહીં હૈ ઔર

અબ તો સાબિત હો ચુકા, હમારે પાસ પ્રૂફ (સુબૂત) હૈ, બાદશાહને પૂછા કે ક્યા પ્રૂફ હૈ? કેહને લગા બાદશાહ સલામત! એક અલમારી ઉસને બનાઈ હૈ, જિસે તાલા લગાકર રખતા હૈ, રોઝાના ઉસકો ખોલકર દેખતા હૈ, કિસી દૂસરે બંદેકો ચાબી નહીં દેતા, ખૂદ જબ ખોલતા હૈ તો ઉસ વક્ત અકેલા હોતા હૈ, મેરા પક્કા ગુમાન યે હૈ કે ઉસને આપકે ખઝાનેસે કુછ ચુરાયા હૈ, ઔર વો હીરે મોતી ઉસ અલમારીમેં રખ્ખે હુએ હૈં, ઠીક આદમી નહીં હૈ.

બાદશાહને અયાઝકો બુલાયા ઔર કહા, ક્યા તુમ્હારી ઐસી કોઈ અલ્મારી હૈ? ઉસને કહા જી હૈ, ઉસકી ચાબી હૈ? જી હૈ, બાદશાહને કહા લાઓ, વહીં ખડે ખડે બાદશાહને ઉસસે ચાબી લી, ઔર મોઅતરેઝીનકો કહા કે જાઓ ઉસકે અંદર જો કુછ હૈ લેકર આઓ, એ'તિરાઝ કરનેવાલે બડે ખૂશ કે આજ ઉસકા પોલ ખુલેગા, ઉસકે અંદર જો ખઝાના જમા કિયા હૈ આજ બાદશાહકો પતા ચલ જાએગા, થોડી દેરકે બાદ વો આદમી વહાંસે દો ચીઝેં લેકર આયા, એક બોસીદાસા લિબાસ, ઔર એક પુરાના જૂતા, બાદશાહને કહા ઉસ અલ્મારીમેં ઔર કુછ નહીં? ઉસને કહા નહીં ઉસમેં ઔર કુછ નહીં, બાદશાહને કહા અયાઝ! તુમને યે રખ્ખા હુવા હૈ? જી બાદશાહ સલામત, મૈંને અલ્મારીમેં યેહી ચીઝેં રખ્ખી હૈં, ક્યા તુમ રોઝ દેખતે હો? જી રોઝ દેખતા હૂં, ક્યા વજહ હૈ? અયાઝને કહા બાદશાહ સલામત! જબ મૈં પેહલે દિન આપકી ખિદમતમેં હાઝિર હુવા થા યે મેરા લિબાસ ઔર યે મેરા જૂતા થા, આપને મુઝે અપને કરીબ કર લિયા, મૈંને અપને નફસકો અપની ઔકાત યાદ દિલાનેકે લિયે ઈન ચીઝોંકો સલામત રખ્ખા હૈ, રોઝ દેખતા હૂં ઔર અપને નફસસે કેહતા હૂં અયાઝ ધોકેમેં ન પડના, તેરી ઔકાત યે થી, અબ જો કુછ તેરે પાસ હૈ તેરે ઉપર બાદશાહકી ઈનાયત હૈ.

કાશ કે હમ અપને પરવરદિગારકી ઈન નેઅમતોંકા શુક્ર અદા કરેં, ક્યા હમ ઈસ દુનિયામેં સબ કુછ લેકર આએ થે, નહીં બલ્કે જબ આએ થે તો કુછ નહીં થા, બદન પર કપડે નહીં થે, ઘર નહીં થા, ઔલાદ નહીં થી, અકલ પૂરી નહીં થી, કુછ નહીં થા, જો દિયા મેરે પરવરદિગારને દિયા, જિસ પરવરદિગારને ઈતની નેઅમતેં દીં, હમ ઉસ પરવરદિગારકે હુકમકો સુનકર

ઉસકો તોડતે હૈં ઔર એહસાસ ભી નહીં હોતા કે હમને કિસકે હુકમકો તોડા હૈ. અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

હીરા ટૂટે તો ટૂટે મગર.....

● એક દિન બાદશાહ સલામતને સોચા કે લોગ અયાઝ પર એ'તિરાઝ (ટીકા) કરતે હૈં મૈં ઝરા ઉન લોગોંકા ઈમ્તિહાન લેતા હૂં, ચુનાંચે ઉસને ખઝાનાસે એક હીરા, મોતી મંગવાયા ઔર હથોડા ભી મંગવાયા ઔર સબકો કહા કે દેખો આજ મૈં આપ લોગોંકી ઝહાનતકા ઈમ્તિહાન લૂંગા, હર બંદા બડા મોહતાત (ચાલાક) હો ગયા, બાદશાહને વો હીરા નિકાલા ઔર પેહલેકો દિયા કે ઈસકો તોડો, ઉસને કહા બાદશાહ સલામત! ઈતના કીમતી હીરા તોડૂં? ઈસસે બહોત નુકસાન હો જાએગા, તો બાદશાહને લિયા ઔર દૂસરેકો દે દિયા, દૂસરેને ભી યેહી કહા, બાદશાહ સલામત ઈતના કીમતી હીરા, ઈસકો કૈસે તોડેંગે? બાદશાહને મુસ્કુરાતે હુએ લે લિયા, તીસરેકો દિયા, હત્તાકે સબ યેહી જવાબ દેતે રહે, કિસીને હીરેકો નહીં તોડા, જબ બાદશાહને અયાઝકે હાથમેં પકડાયા ઔર કહા હીરા તોડો, અયાઝને ઝમીન પર રખ્ખા ઔર એક હથોડા મારકર ઉસકે ટુકડે કર દિયે, સારે લોગ હૈરાન, અરે જાહિલ, કમ અકલ, બેસમઝ ઈન્સાન, ઈતના બડા નુકસાન કર દિયા, અબ ઉસકો બાદશાહકી ડાંટ પડેગી, બાદશાહ ખામોશ થા, થોડી દેરકે બાદ ઉસને અયાઝસે પૂછા કે અયાઝ તુમને હીરા તોડ દિયા? અયાઝને જવાબ દિયા હાં, ઔર કહા બાદશાહ સલામત! મેરે સામને દો બાતેં થીં, જબ આપને ફરમાયા કે હીરેકો તોડો, અબ યા તો મૈં હીરેકો તોડતા યા મૈં આપકે હુકમકો તોડતા, મેરી નઝરમેં આપકા હુકમ ઝિયાદા કીમતી થા, ઈસ લિયે મૈંને હીરેકો તોડ દિયા ઔર આપકે હુકમ પર અમલ કર લિયા, ઈસ પર બાદશાહ ખૂશ હુવા ઔર ઉસકી અકલકી દાદ દી.

નાફરમાની પર વબાલ

કાશ! ઉસ ખાદિમકે દિલમેં બાદશાહકે હુકમકા જો એહતિરામ થા વો

હમારે અંદર આ જાએ, તો હમારી આંખ નહીં મટકેગી, ઈધર ઉધર નીલા પીલા કુછ નહીં દેખેગી, દિલમેં એહસાસ હોગા કે કુલ લિલ્ મુઅ્મિનીન યગુઝ્ઝૂ મિન અબ્સારિહિમ. ખુદાકા ફરમાન હૈ, ઈસ લિયે હુકમે ખુદાકી અઝમત દિલમેં બિઠાનેકી ઝરૂરત હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત બડે અઝીમ હૈં, ઈમામે રબ્બાની, મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) અપને મકતૂબાતમેં ફરમાતે હૈં કે ઈન્સાન જિતના સોચ સકતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ઈતને બડે હૈં, અલ્લાહ તઆલા ઉસસે ભી બડે હૈં, તો જહાં સોચ પહોંચેગી અલ્લાહ તઆલા ઉસસે ભી બડે હૈં, ઈતના બડા પરવરદિગાર, કે અઝમત ઉસીકો સજતી હૈ, કિબ્રિયાઈ ઉસીકો સજતી હૈ, ફરમાયા અલ કિબ્રિયાઉ રિદાઈ બડાઈ ઔર અઝમત તો મેરી ચાદર હૈ, ઉસ પરવરદિગારકા હુકમ હમ જૈસે મોહતાજ બંદે તોડેં? ઔર હમ એહસાસ ભી ન કરેં કે હમને કુછ કિયા ભી હૈ યા નહીં? ઈસ લિયે યે બાત અચ્છી તરહ ઝહનમેં બિઠા લીજિયે, જહાં હુકમે ખુદા ટૂટતા હૈ વહાં વબાલ પહોંચકર રેહતા હૈ, કુરઆને કરીમમેં કઈ કૌમોંકે જો તઝકેરે ઔર કિસ્સે બયાન કિયે ગયે, ઉસસે કોઈ સ્ટોરી સુનાનેકા મકસદ નહીં થા, સમઝાના મકસદ થા કે દેખો કૈસે કૈસે લોગ આએ, ક્યા ક્યા નેઅમતેં હમને અતા કી, ઔર ઉન નેઅમતોંમેં કૈસી ઝિંદગી વો ગુઝારતે રહે, બિલઆખિર વો અપની ઔકાત ભૂલ ગયે, ઉનહોંને હમારે હુકમોંકો તોડા તો હમને ઉનકા હશ્ર ક્યા કિયા? હમારી જો ખામોશ લાઠી થી, વો બરસ પડી ફસબ્બ અલય્હિમ રબ્બુક સૌત અઝાબ.

(પા. ૩૦, રૂ. ૧૪, આ. ૧૩)

હમારે અઝાબકા જો કોડા થા ઉસને ઉનકા ક્યા હશ્ર કિયા?

કહર ઔર અઝાબકે ચંદ નમૂને

● ફિરઔન બેઔન ઉસકો દેખિયે, બડા માન થા, કહા કરતા થા :

અલય્સ લી મુલકુ મિસ્ર વ હાઝિહિલ્ અન્હારુ તજ્રી મિન તહ્તી.

(પા. ૨૫, રૂ. ૧૧, આ. ૫૧)

દેખા! કિતના માન હૈ ઉસકે દિલમેં મગર જિસ દરિયાકા તઝકિરા કિયા

ઉસી દરિયામેં અલ્લાહને ગર્ક કરકે દિખાયા ઔર ઈબરતકા નિશાન બના દિયા.

● કારૂનકે પાસ ઈતના માલ ખઝાના થા કે લોગ દેખતે થે, તો હસરત કરતે થે, **યા લય્ત લના મિષ્લ મા ઊતિય કારૂન.** (પા. ૨૦, રૂ. ૧૧, આયત ૭૯)

હમારે પાસ ભી ઈતના હોતા જિતના કારૂનકે પાસ હૈ, અલ્લાહને ક્યા હશ્ર ફરમાયા :

ફખસફ્ના બિહી વ બિદારિહિલ અર્ઝ. (આયત ૮૧)

ખઝાના ઔર ઉસકા મહેલ અલ્લાહને હિલાકર ઝમીનકે અંદર ધંસા દિયા.

● કૌમે આદ આઈ, બડે લંબે કદ થે, ઉનકો ભી બડા માન થા, **મન્ અશદ્દુ મિન્ના કુવ્વતન** ઔર વાકઈ થે ભી ઐસે, અલ્લાહ તઆલા તસ્દીક ફરમાતે હૈં કે **લમ્ યુખ્લક્ મિષ્લુહા ફીલ બિલાદ** ઐસી કૌમ શહેરોંમેં નહીં પૈદા હુઈ, ઈતને લહીમ વ શહીમ ઔર મોટે થે કે ઉનકો તાકત પર નાઝ થા, લેકિન જબ અઝાબ આયા તો ક્યા હુવા? અલ્લાહને ફરમાયા :

ફઅર્સલ્ના અલય્હિમ રીહન્ સર્સરા. (પા. ૨૪, રૂ. ૬, આ. ૧૬)

હવા ભેજી, મોમિનકે લિયે વો હવા ઐસી કે બહોત ખૂશગવાર, મઝેકી હવા, ઔર કાફિરકે લિયે ઈતની તેઝ કે ઉનકો પટકકર ઝમીન પર માર દિયા, ઉનકી લાશેં ઝમીન પર ઐસે બિખરીં કે **કઅન્નહુમ્ અઅ્જાઝુ નખ્લિન્ ખાવિયહ.**

(પા. ૧૯, રૂ. ૫)

ગોયા ખજૂરકે તને ઝમીન પર પડે હુએ હૈં, પટક પટકકર માર દિયા, તો બંદા બંદા હૈ, ઔર અલ્લાહ અલ્લાહ હૈ.

● એક કૌમ આઈ લૂત (અલૈ.) કી, ઉનહોંને ખિલાફે ફિતરત (યાની મર્દકા મર્દકે સાથ ખ્વાહિશ પૂરી કરનેકા બુરા) કામ શુરૂ કર દિયા ઔર જબ લૂત (અલૈ.) ને સમઝાયા તો ઈન્કાર કર દિયા, ફિર ક્યા હુવા?

જઅલ્ના આલિયહા સાફિલહા. (પા. ૧૨, રૂ. ૭)

અલ્લાહ ફરમાતે હૈં એક ફરિશ્તા આયા, ઝમીનકે ઉસ ટુકડેકો ઉખાડા, આસમાનકી બુલંદિયોં પર લે જાકર ઉસકો ઝમીન પર ગિરા દિયા કે જિસસે ઉપરી હિસ્સા નીચે ચલા ગયા.

● કૌમે યહૂદને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકો મિટાનેકી કોશિશ કી

ચુનાંચે હફતેકે (યાની સનીચરકે) દિન ઉનકો મછલી પકડનેકી ઈજાઝત નહીં થી, ઉન્નહોંને કહા કે હફતાકે દિન હમ દરિયાસે મછલી ઈખટ્ટી કર લેતે હૈં, અગલે દિન પકડ લેંગે, નતીજા ક્યા નિકલા :

ફકુલ્ના લહુમ્ કૂનૂ કિરદતન્ ખાસિઈન. (પા. ૧, રૂ. ૮, આ. ૬૫)

અલ્લાહ ફરમાતે હૈં હમને કહા ફિટકારે હુએ બંદર બન જાઓ, મેરે હુકમકો મસ્ખ કરતે હો, મૈં તુમહારે ચેહરોંકો મસ્ખ કરકે દિખા દેતા હૂં.

હમારા દિલ હૈ સનમ ખાના

હુકમે ખુદા હુકમે ખુદા હૈ, જો બંદા હુકમ તોડનેકી જુરઅત (હિંમત) કરતા હૈ, ઉસકા વબાલ ઉસકો પહોંચકર રેહતા હૈ, ઈસી લિયે અલ્લાહકે સાથ કિસીકો શરીક બનાના કિસી હાલમેં જાઈઝ નહીં, અબ આમ તૌર પર હમ સમઝતે હૈં કે શરીક બનાનેસે મુરાદ યે હૈ કે કોઈ કબ્રકી પરસ્તિશ કરતા હો, યા બુતકો પૂજતા હો, યકીનન યે ભી પરસ્તિશ હૈ ઔર બુત હૈ, લેકિન એક બુત હમારે અંદર ભી હૈ, જિસકા હમકો એહસાસ નહીં કે હમ ભી અપને દિલમેં બુત લિયે ફિર રહે હૈં, કુરઆનમેં હૈ **"અફરઅય્ત મનિત્તખઝ ઈલાહહૂ હવાહૂ"** ક્યા દેખા આપને ઉસે જિસને અપની ખ્વાહિશાતકો અપના મા'બૂદ બના લિયા, યે ભી તો શિર્ક હૈ, ઔર શિર્કકે તો હમ ભી મુરતકિબ હોતે હૈં, એક તરફ હુકમે ખુદા, એક તરફ નફસકી ચાહત, જબ હુકમે ખુદાકો ભૂલકર હમને નફસકી ચાહતકો પૂરા કિયા, તો ગોયા હમને ઉસ બુતકી પૂજા કી, તો હમ કહાં શિર્કસે બચે? યે શિર્કે ખફી તો હમારે અંદર મૌજૂદ હૈ.

નબી (અલૈ.) ને ફરમાયા કે ઈસ શિર્કસે મુઝે ઉમ્મતકે લિયે બહોત ડર હૈ, ઔર આજ યેહી હો રહા હૈ કે અપની મરઝી પર અમલ કરતે હૈં, દિલ ચાહે તો ખુદાકા હુકમ માન લિયા, દિલ ચાહે તો અપની મનમાની કર લી, મોમિન વો હૈ જો હર હાલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા હુકમ પૂરા કરે, નફસકી ચાહતેં છોડ દે, અલ્લાહકે રાસ્તેમેં જો ભી રૂકાવટ બનને લગે, ઉસકો હટા દે, ઈસ લિયે ફરમાયા :

કુલ ઈન્ કાન આબાઉકુમ્ વ અબ્નાઉકુમ્ વ ઈખ્વાનુકુમ્ વ અઝ્વાજુકુમ્ વ અશીરતુકુમ. (પા. ૧૦, રૂ. ૯, આયત ૨૪)

ઈન તમામકી મુહબ્બતેં જાઈઝ હૈં, લેકિન અગર યે મુહબ્બત રબકે રાસ્તેમેં રૂકાવટ બનને લગે, તો મોમિન ઉસકે ઉપર કદમ રખકર આગે ગુઝર જાઓ, ક્યૂંકે મંઝિલ તુમહારી કુછ ઔર હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા હુકમ હર હાલમેં પૂરા કરના હૈ, અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

હુકમે ખુદા તોડનેકા અંજામ

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને કુછ બસ્તિયોંકા તઝકિરા કિસ શાહાના ખિતાબસે ફરમાયા :

વકઅય્યિમ્ મિન્ કર્યતિન્ અતત્ અન્ અમ્રિ રબ્બિહા વ રુસુલિહી ફહાસબ્નાહા હિસાબન્ શદીદંવ્ વ અઝ્ઝબ્નાહા અઝાબન્ નુક્રા, ફઝાકત્ વબાલ અમ્રિહા વ કાન આકિબતુ અમ્રિહા ખુસ્રા.

(પા. ૨૮, રૂ. ૧૮, આયત ૯)

જહાં હુકમે ખુદા ટૂટેગા વહાં વબાલ પહોંચકર રહેગા, યે યકીન દિલમેં બિઠાનેકી ઝરૂરત હૈ કે વબાલ આતા હૈ, એક જગહ ઈરશાદ ફરમાતે હૈં :

વ કઅય્યિમ્ મિન્ કર્યતિન્ અહ્લક્નાહા વહિય ઝાલિમતુન, ફહિય ખાવિયતુન્ અલા ઉરૂશિહા, મકાનાત, છતેં નીચે ગિરા દિયે, **વ બિઅ્રિમ મુઅત્તલતિંવ્ વ કસ્રિમ્ મશીદ.** (પા. ૧૭, રૂ. ૧૩, આયત ૪૫)

કે વો કુંવે જો પુર રોનક હોતે થે, લોગ આતે થે, નહાતે થે, મજલિસ હોતી થી, આજ ઉસમેં ડોલ ડાલનેવાલા કોઈ નઝર નહીં આતા, ઉનકે ચૂનો મિટ્ટીકા વો મહેલ આજ વૈરાન પડા હુવા હૈ, તો ઈસ કાઈનાતમેં હુકમે ખુદાકે તોડને પર કહરે ઈલાહીકે બહોત નમૂને આ ચુકે હૈં કે જિનહોંને અલ્લાહકે હુકમકો તોડા, અલ્લાહને ઉસે દૂસરોંકે લિયે ઈબરતકા નિશાન બના દિયા, અબ હમેં ઉસસે ઈબરત હાસિલ કરની હૈ, સબક સીખના હૈ.

કૌમે સબાકા હશ્ર

● એક કૌમ ગુઝરી હૈ કૌમે સબા, યમનકે ઈલાકામેં થી, ઉનકે બડે બાગાત થે, વહાં એક બડા ડેમ બના હુવા થા, ઉસમેં પાની ઈખઠ્ઠા કર લિયા કરતે થે ઔર ફિર રાસ્તેકે દોનોં તરફ જો બાગાત થે ઉસમેં પાની સૈરાબ કરતે થે, મુફસ્સિરીનને લિખ્ખા કે ઈતને બડે બાગાત થે કે અગર કોઈ બંદા ટોકરી લેકર જાતા તો ઉસસે પેહલે કે બાગ ખતમ હો, ગિરનેવાલે ફલોંસે ટોકરી ભર જાતી થી, હમેં ઉસકા અંદાઝા નહીં થા કે ઈતના બડા બાગ હોગા, એક મરતબા એક મુલ્કમેં જાના હુવા, વહાં કેલેકા બાગ દેખા, માશાઅલ્લાહ ચાલીસ મીલ લંબા, ગાડી ભાગ રહી હૈ, મગર બાગ ખતમ નહીં હોતા, મૈંને અપને સાથીસે કહા આજ એક બાત મેરે દિલમેં અચ્છી તરહ ખુલ ગઈ કે કૌમે સબાકે બાગાત કૈસે હોંગે? જિસકે બારેમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **લકદ્ કાન લિસબઈન ફી મસ્કનિહિમ આયતુન.** કૌમે સબાકે લિયે ઉનકે ઘરોંમેં બડી નિશાનિયાં હૈં, **જન્નતાનિ અન્ યમીનિંવ્ વ શિમાલ** રાસ્તે પર દાએં ભી બાગ ઔર બાએં ભી બાગ, **કુલૂ મિર્રિઝ્કિ રબ્બિકુમ્ વશ્કુરૂ લહૂ,** અલ્લાહકા દિયા હુવા રિઝક ખાઓ ઉસકા શુક્ર અદા કરો, **બલ્દતુન્ તય્યિબતુંવ્ વ રબ્બુન્ ગફૂર.**

(પા. ૨૨, રૂ. ૮, આ. ૧૫)

કિતના પાકીઝા શહેર હૈ ઔર અલ્લાહ ઉનકી ગલતિયોંકો મઆફ કરનેવાલા હૈ, હર તરફસે ઉનકે ઉપર ચૈન સુકૂન, ઈત્મીનાન થા, મગર અલ્લાહકી ઈન નેઅમતોંમેં પડકર ગાફિલ બન ગયે, ઔર નાફરમાની કરને લગે.

બે મિસાલ બાગ ભી તબાહ

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **ફઅઅ્રઝૂ ફઅર્સલ્ના અલય્હિમ સય્લલ્ અરિમિ** ઉનહોંને હમારે હુકમોંસે એ'રાઝ કિયા તો હમને પાનીકા તૂફાન ભેજ દિયા, પાનીકા ઐસા તૂફાન કે ઉનકી બસ્તી ભી તબાહ હો ગઈ,

બાગ ભી તબાહ હો ગયા, જહાં તક પાની ગયા, સબ હાથસે નિકલ ગયા, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં :

ઝાલિક જઝયનાહુમ્ બિમા કફરૂ વ હલ્ નુજાઝી ઈલ્લલ્ કફૂર. (પા. ૨૨)

ઔર જબ હમારી બાત નહીં માનતા તો ઉસકા હમ ઐસા હી બદલા દિયા કરતે હૈં.

● એક ઔર બસ્તીકે બારેમેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં :

વ ઝરબલ્લાહુ મષલન્ કર્યતન્ કાનત્ આમિનતમ્ મુત્મઈન્નહ અલ્લાહ મિસાલ બયાન કરતે હૈં એક બસ્તી કી, જહાં ઈત્મીનાન ભી થા, અમન ભી થા, દો લફ્ઝ ઈસ્તે'માલ કિયે, ઈત્મીનાન યાની અંદરકા કોઈ ગમ નહીં થા, ઔર અમન યાની બાહિરકા ભી કોઈ ગમ નહીં થા. ન અંદરકી સાઝિશ, ન દુશ્મનકા ડર, ફરમાતે હૈં **યઅ્તીહા રિઝ્કુહા રગદમ્ મિન્ કુલ્લિ મકાન** ચારોં તરફસે ઉનકો રિઝકકી બોહતાત થી, ફલોં ઔર મેવેકે દરખ્ત થે, ઉનકો ફલ મિલતે થે, ઔર ખૂબ ખૂશગવાર ઝિંદગી ગુઝારતે થે, **ફકફરત્ બિઅન્ઉમિલ્લાહિ** ઉનહોંને અલ્લાહકી નેઅમતોંકી નાફરમાની ઔર નાકદરી કી, નતીજા ક્યા હુવા, અલ્લાહ ફરમાતે હૈં : **ફઅઝા કહલ્લાહુ લિબાસલ્ જૂઈ વલ્ ખૌફિ બિમા કાનૂ યસ્નઊન.** (પા. ૧૪, રૂ. ૨૧, આ. ૧૧૨)

અલ્લાહને ઉનકો ખૌફ ઔર ભૂખકા લિબાસ પેહના દિયા, અલ્લાહુ અકબર! જૈસે લિબાસ બંદેકે સાથ હોતા હૈ જુદા નહીં હોતા, ઐસે હી ખૌફ ઔર ભૂખ ઉનકા લિબાસ બન ગઈ, હટતી હી નહીં થી.

નાફરમાનીકા રૂસ્વાકુન અંજામ

● યહૂદ બે બહબૂદને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકા મઝાક બનાયા, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં :

ઝાલિક જઝઅ્નાહુમ્ બિબગ્યિહિમ્ વ ઈન્ના લસાદિકૂન.

(પા. ૮, રૂ. ૫, આયત ૧૪૬)

દેખા ક્યા શાહાના ખિતાબ હૈ કે હમને ઉનકી બગાવતકા યે બદલા દિયા ઔર હમ અપની બાતમેં સચ્ચે હૈં, બાત પૂરી કરકે દિખા દેતે હૈં, નબીએ

રીમ (સ.અ.વ.) ને એક બાત ઈરશાદ ફરમાઈ, જો મેરી બાતોંકી પૈરવી કરેગા, ,ન્નતકી પૈરવી કરેગા, હુકમકી પૈરવી કરેગા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉસકે ૧યે ઈઝ્ઝત ઔર વકાર બનાયા હૈ. ઔર જો મેરે હુકમકી ખિલાફવરઝી કરેગા ૧લ્લાહ તઆલા ઉસે ઝિલ્લત ઔર છોટાપન અતા કરેંગે, યે તયશુદા બાત હૈ કે : શરીઅતકે ખિલાફ ચલેગા, ઝિલ્લત ઔર પરેશાની મિલેગી. જો શરીઅતકે પર ચલેગા ઈઝ્ઝત મિલેગી, લોગોંકે દિલોંમેં અલ્લાહ વકાર પૈદા ફરમાએંગે, ાપ દેખિયે અબૂ જહલકો ઝિલ્લત મિલી, અબૂ લહબકો ઝિલ્લત મિલી, વલીદ ીદકો ઝિલ્લત મિલી, જિસકો અપને બેટોં પર બડા નાઝ થા, અલ્લાહ તઆલા :માતે હૈં :

ઝર્‌ની વ મન્‌ ખલક્‌તુ વહીદા છોડો મુઝે ઔર જો અપને આપકો બડા ીદુઝ ઝમાં સમઝતા હૈ, વ જઅલ્તુ લહૂ માંલમ્‌ મમ્દુદંવ્‌ વ બનીન શુહૂદા.

(પા. ૨૯, રૂ. ૧૫, આયત ૧૩)

વો અપને વક્તકા સરદાર થા, અલ્લાહને ઉસે ઝલીલ કર દિયા, તો નહોંને નબી (અલૈ.) કી મુખાલિફત કી, ઉસકો ઝિલ્લત મિલી ઔર ઈઝ્ઝત ી, તો હબ્શાસે આનેવાલે હઝરત બિલાલ (રદિ.) કો, જિનકે હોંઠ મોટે હૈં, લ અનોખી હૈ, રંગ કાલા હૈ, કેહનેકો ગુલામ હૈં, અલ્લાહને ઉનકે સર પર ઝતોંકા તાજ રખ દિયા, ઈસ લિયે ઈન્સાન હુકમે ખુદાકો હર હાલમેં પૂરા ાકી કોશિશ કરે.

નાફરમાની પર તીન ઈન્તિકામ

કુરઆન મજીદમેં હુકમકે તોડને પર બુરે અંજામકે તીન ઈશારે કિયે ગયે ાલમા તલબા જલ્દ સમઝ લેંગે.

● એક હોતા હૈ અલ્લાહકે હુકમમેં ઝિયાદતી કર દેના, ઉસકે બારેમેં ાહ ફરમાતે હૈં : **યા અય્યુહન્નાસુ ઈન્નમા બગ્યુકુમ્‌ અલા અન્ફુસિકુમ.**

(પા. ૧૧, રૂ. ૮, આયત ૨૩)

...ારી બગાવતકા વબાલ તુમહારે ઉપર આએગા.

● બા'ઝ મરતા ઈન્સાન મક્ર કરતા હૈ, હુકમકો આગે પીછે કરતા હૈ, ગુનાહ કર લેતા હૈ, અલ્લાહ ફરમાતે હૈં વલા યુહીકુલ્ મક્રુ સ્સય્યિઉ ઈલ્લા બિઅહ્‌લિહી.

(પા. ૨૨, રૂ. ૧, આયત ૪૩)

લૌટકર આએગા તુમહારે ઘરવાલોં પર, તુમ ગૈરકી ઔરત પર બુરી નઝર ઉઠાઓગે, કોઈ ન કોઈ તુમહારી ઔરતકી તરફ બુરી નઝર ઉઠાએગા.

● ઔર તીસરી બાત ફરમાઈ કે અગર તુમ અલ્લાહકે અહદકો તોડોગે, તો ફબિમા નક્‌ઝિહિમ્ મીષાકહુમ્ લઅન્નાહુમ્ વ જઅલ્ના કુલૂબહુમ્ કાસિયહ.

(પા. ૬, રૂ. ૭, આયત ૧૩

ઉન લોગોંકો દેખો જિનહોંને અહદ તોડા તો ક્યા સઝા મિલી, ઈસ લિયે હમારે અકાબિરને કહા.

ન જા ઉસકે તહમ્મુલ પર કે બે ડગ હૈ પકડ ઉસકી
ડર ઉસકી દેરગીરીસે કે હૈ સખ્ત ઈન્તિકામ ઉસકા

હર હાકિમ અપની મનવાતા હૈ

જબ અલ્લાહ ઈન્તિકામ (બદલા) લેતા હૈ, વો બહોત સખ્ત હુવા કરતા હૈ, ગૌર કરેં કે ઈસ દુનિયામેં હુકમ કિસકા ચલના ચાહિયે? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા, એક છોટીસી બાત સુનિયે, દફતરોંમેં મેનેજમેન્ટ કરની હોતી હૈ તો કોઈ બોસ હોતા હૈ, કોઈ અફસર હોતા હૈ, તો વહાં દુનિયાદારને એક ઉસૂલ બનાયા હૈ ઔર દફતરમેં લિખકર લગાતે ભી હૈં (રોલ નંબર વન, બોસ ઈસ ઓલવેઝ રાઈટ, રોલ નંબર ટૂ, ઈફ બોસ ઈઝ રોંગ, સી રોલ નંબર વન) (Roll No. 1 Boss is Always Right. Roll No. 2, If Boss is Wrong See Roll No.1) દુનિયાકે દફાતિરકે ઈન્તિઝામકે લિયે "બોસ ઈઝ ઓલવેઝ રાઈટ" હાલાંકે ઉસ બંદેકે અંદર સત્તર (૭૦) કમઝોરિયાં ઔર હઝારોં ઉયૂબ હૈં, લેકિન કેહતે હૈં કે ઉસકે બગૈર નિઝામ હી નહીં ચલ સકતા, ઉસકા મતલબ યે હૈ કે બોસકા હુકમ પૂરા કરના હૈ તો ઉસ પરવરદિગારકે બારેમેં હમ ક્યા સોચતે હૈં જો ઈસ કાઈનાતકા ખાલિક હૈ, માલિક હૈ, ઈસ નિઝામકો

ચલા રહા હૈ, કાદિરે મુતલક હૈ, તો ઉસ પરવરદિગારકા હુકમ ક્યૂં નહીં ચલેગા, ઈસ લિયે મરઝી હર હાલમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી પૂરી હોતી હૈ, હમસે તો બકરી બેહતર હૈ, હમને દેખા કે બકરી ચારા ખાતી હૈ, દૂરસે માલિક ઈશારા કરતા હૈ વો ચારા છોડકર માલિકકે પીછે ચલી જાતી હૈ, માલિકકે ઈશારે પર બકરીને ખાના છોડ દિયા, બાપકે ઈશારે પર બચ્ચા ખાના છોડ દેતા હૈ, ડાક્ટરકે કેહને પર બીમાર ચરબી, ચીની (ખાંડ), ચાવલ સબ છોડ દેતા હૈ, હમ અપને ખુદાકે કેહને પર ગુનાહોંકો નહીં છોડતે, તો ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો જલાલ આએગા યા નહીં?

ગ્યારહ બેટોંકા સર તશ્તમેં

જબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત રૂઠ જાતે હૈં તો દિન બદલતે દેર નહીં લગતી, જો પરવરદિગાર નેઅમતેં દેના જાનતા હૈ વો પરવરદિગાર નેઅમતેં લેના ભી જાનતા હૈ, ડરતે રહેં કે અલ્લાહ હમસે નેઅમતેં છીન ન લે, હમ નાકદરે હૈં, હમને કદર નહીં કી જો કરની ચાહિયે થી, નાકદરીકા અંજામ કિસ કદર ખતરનાક હોતા હૈ ઉસકી એક મિસાલ દેખિયે કે :

મુગલ બાદશાહકે શેહઝાદેને કદર નહીં કી તો અંજામ ક્યા હુવા, બહાદુર શાહ ઝફર (રહ.) વક્તકા બાદશાહ હૈ, ઉસકે પાસ મહેલ હૈ, પરી ચેહરા બીવિયાં હૈં, ખુદ્દામ હૈં, જિધર જાતે હૈં ખાદિમાએં ફરશી સલામ કરતી હૈં, લેકિન ફિર ઝિંદગીમેં ક્યા વક્ત આયા? હથકડી લગી હુઈ હૈ, જેલકે અંદર ગ્યારહ બેટોંકે સર કાટકર દુશ્મનને ઉનકે સામને રખ્ખે, ગ્યારહ બેટોંકે સરકો દેખકર દિલ પર ક્યા ગુઝરી હોગી, મજબૂર હોકર કેહ દિયા :

ન કિસીકી આંખકા નૂર હૂં
ન કિસીકે દિલકા કરાર હૂં
જો કિસીકે કામ ન આ સકે
મૈં વો મુશ્તે ગુબાર હૂં
કોઈ મુઝ પે ફૂલ ચઢાએ ક્યૂં

કોઈ મુઝ પર આંસૂ બહાએ ક્યૂં
કોઈ મુઝ પે દિયા જલાએ ક્યૂં
મૈં વો બેકસીકા મઝાર હૂં
મેરા રંગ રૂપ બદલ ગયા
મેરા યાર મુઝસે બિછડ ગયા
જો ચમન ખિઝાંસે ઉજડ ગયા
મૈં ઉસીકી ફસલે બહાર હૂં

એક નયા ફિતના કટ હુજ્જતી

હમ અપને દિલોંકે અંદર યે બાત અચ્છી તરહ બિઠા લેં કે હમેં હુકમે ખુદાકો પૂરા કરના હૈ, હુકમે ખુદાકો નહીં તોડના હૈ, પેહલે ઝમાનેમેં લોગ અગર કોઈ નાફરમાની કર બૈઠતે તો તસ્લીમ (ઈકરાર) કર લેતે થે, હાં ભાઈ મૈં સુન્નતસે મહેરૂમ હૂં, મેરી કમઝોરી હૈ, આજકલકા નયા ફિતના લોજિક (Logic) હૈ, ઐસા ક્યૂં હૈ? ફિર કટ હુજ્જતી કરતે હૈં, હુકમે ખુદાકે સામને બંદા ઉસસે પૂછે ઐસા ક્યૂં હૈ? યે તો સંગીન જુરઅત હૈ, આજ કિસી ઔરતકો કહો કે પરદા કરે, ક્યૂં નહીં કરતી? તો જવાબ મિલેગા કે પરદા તો આંખોંકા હોતા હૈ, ઔર ઝિયાદા કહેંગે તો કહેંગી કે ચેહરાકા પરદા હૈ હી નહીં, શરીઅતકી બાતોંમેં તાવીલ, જસ્ટીફાઈ કરતા હૈ, જો બંદા ગુનાહ કરતા હૈ, વો યે નહીં કેહતા કે મૈં ગુનાહ કર રહા હૂં, વો કેહતા હૈ કે મૈં જસ્ટીફાઈ કર રહા હૂં, અલ્લાહ તઆલાને સુવ્વરકા ગોશ્ત ક્યૂં હરામ કિયા હૈ? બંદા હોકર ખુદાકે હુકમકે બારેમેં પૂછ રહા હૈ કે ક્યૂં હરામ ક્યા હૈ. અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

ક્યા ટિડ્ડી ઔર ક્યા ટિડ્ડીકા શોરબા

બંદા અપની ઔકાતકો તો દેખે, ઔર દેખે કે શરીઅતકે બારેમેં ઐસેકો ક્વેશ્ચન (Question) (પ્રશ્ન) કર રહા હૈ, યે અસલમેં અનાનિયત હૈ, પેટ ભરેકી બાતેં હૈં, પેટ ભરકર ખાનેકો મિલ જાતા હૈ તો હુજ્જત સૂઝતી હૈ, યે આજકલકા એક નયા ફિતના હૈ, ઈસકો કેહતે હૈં કટ હુજ્જતી.

સબસે પેહલે કટ હુજ્જતી કિસને કી?

ઈસ કાઈનાતમેં સબસે પેહલે કટ હુજ્જતી શયતાનને કી થી, જબ રબ્બે કરીમને ઈરશાદ ફરમાયા કે મા મનઅક અલ્લા તસ્જુદ ઈઝ અમરતુક તૂને આદમ (અલૈ.) કો ક્યૂં નહીં સિજદહ કિયા? તો બજાએ ઉસકે યૂં કેહતા કે મુઝસે ગલતી હુઈ, લોજિક દેને લગા કાલ અ-ન ખય્રુમ્ મિન્હુ ખલક્તની મિન્નારિંવ્ વ ખલક્તહૂ મિન્ તીન. (પા. ૮, આયત ૧૧, અઅરાફ)

જબ કટ હુજ્જતી કી ઔર હુકમે ખુદાકો તોડા, તો નતીજા ક્યા નિકલા, વોહી નિકલા જો સુનતે રેહતે હૈં જબકે ઉસને હઝારોં સાલ ઈબાદત કી થી, લિખ્ખા હૈ કે ચપ્પે ચપ્પે પર ઉસને સિજદહ કિયા થા, હત્તાકે તાઉસુલ મલાઈકહ બના હુવા થા, મગર જબ અલ્લાહકે હુકમકે સામને ઉસને કટ હુજ્જતી કી, તો રબ્બે કરીમકા ફરમાન હુવા, ફખ્રુજ મિન્હા ફઈન્નક રજીમ નિકલ જા મેરે દરબારસે તૂ મરદૂદ હૈ, ફિર આગે ક્યા કહા, વ ઈન્ન અલય્કલ્ લઅ્નત ઈલા યવ્મિદ્દીન.

(પા. ૧૪, સૂ. હિજ્ર, આ. ૩૪)

કિયામત તક તેરે ઉપર મેરી લા'નત બરસ્તી રહેગી, તો કટ હુજ્જતીસે બચનેકી ઝરૂરત હૈ, અગર ગલતી હો જાએ, ગુનાહ હો જાએ તો જસ્ટીફાઈ ન કરે, તસ્લીમ કર લે કે જી હાં મુઝસે ગલતી હો ગઈ.

હઝરત આદમ (અલૈ.) ને સર ઝુકા દિયા

હઝરત આદમ (અલૈ.) સે ભૂલ હુઈ જબ અલ્લાહને પૂછા તો આગેસે કોઈ લોજિક નહીં દી, બલ્કે રબ્બના ઝલમ્ના અન્ફુસના વ ઈલ્લમ તગ્ફિર્લના વ તર્હમ્ના લનકૂનન્ન મિનલ્ ખાસિરીન. (પા. ૮, રૂ. ૯, આ. ૨૩)

કેહકર તસ્લીમ કર લિયા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને મઆફી અતા ફરમા દી, તો યે કેહના ગલતી હુઈ મઆફ કર દેં, યે આદમ (અલૈ.) કા તરીકા હૈ, યે સિફત અપને અંદર પૈદા કરના ચાહિયે, યે સિફત પૈદા કરના બહોત

મુશ્કિલ હૈ, હૈ કોઈ બેટા જો કહે અબ્બૂ! ગલતી હુઈ મઆફ કર દેં, હૈ કોઈ બીવી જો ખાવિંદસે કહે કે ગલતી હો ગઈ મઆફ કર દેં, બહોત મુશ્કિલસે યે જુમ્લા નિકલતા હૈ, તો યે સિફત અપને અંદર પૈદા કરના ચાહિયે કે જી મુઝસે ગલતી હુઈ આપ મુઝે મઆફ કર દેં, કુસૂરકા ઈકરાર કર લેના યે અંબિયાકી સુન્નત હૈ.

હઝરત નૂહ (અલૈ.) ઝુક ગયે

ઝરા બાત તવજ્જોહસે સુનિયેગા, હઝરત નૂહ (અલૈ.) કો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હુકમ ફરમાયા કે કશ્તી બનાઓ હમ તુમહારે માનનેવાલે ઔર ઘરવાલોંકો બચા લેંગે, હઝરત નૂહ (અલૈ.) ને કશ્તી બનાઈ, જો માનનેવાલે થે વો બૈઠ ગયે, એક જવાનુલ ઉમ્ર બેટા થા, જો નાફરમાન ઔર કાફિર થા, વો કશ્તીસે બાહિર હૈ, હઝરત નૂહ (અલૈ.) કા ક્યા હાલ હોગા, હમ લોગ તો ગુનેહગાર લોગ હૈં, લેકિન અપની ઔલાદકો ગુનાહ કરતે હુએ દેખતે હૈં તો હમારે દિલમેં કિતના ગમ હોતા હૈ, તો ઔલિયા ઔર અંબિયાકે દિલ પર ક્યા ગુઝરતી હોગી? ઔર યહાં તો ઈમાનકા મસ્અલા થા, તો હઝરત નૂહ (અલૈ.) કા જવાન બેટા સામને હૈ, પતા હૈ કે આજ સૈલાબ સબકો હલાક કર ડાલેગા, બેટેકો કેહતે હૈં, અય બેટે હમારે સાથ સવાર હો જાઓ, બેટા બાત નહીં માનતા **ફહાલ બય્નહુમલ્ મવ્જુ ફકાન મિનલ્ મુગ્રકીન.**

(પા. ૧૨, રૂ. ૪)

એક લહેર ઉઠી ઔર બાપકી આંખોંકે સામને બેટા ગર્ક હો ગયા, બાપકે સામને બેટેકો ચોટ લગે તો બાપકો બરદાશ્ત નહીં હોતા, બેટા ઈમાનકે બગૈર ગર્ક હો ગયા, દિલ પર કિતના સદમા હુવા હોગા, સદમાકે વક્ત ઈન્સાન રબકો પુકારતા હૈ ના! નૂહ (અલૈ.) ને અપને રબકો પુકારા, **વ નાદા નૂહુર્રબ્બહૂ ફકાલ રબ્બિ ઈન્નબ્ની મિન્ અહ્લી વ ઈન્ન વઅ્દકલ્ હક્કુ** અય પરવરદિગારે આલમ! બેટા મેરે અહલમેંસે થા ઔર આપકા વા'દા સચ્ચા હૈ,

કરીમકી તરફસે જવાબ મિલા, કાલ યા નૂહુ ઈન્નહૂ લય્સ મિન્ અહ્‌લિક ઈન્નહૂ અમ્લુન્ ગય્રુ સાલિહિન. અય નૂહ (અલૈ.) વો આપકે અહલમેંસે નહીં થા, ઉસકે આ'માલ બુરે થે, હમને ઉસે આપકે અહલમેંસે નિકાલ દિયા, ઔર ઉસકે બાદ અજીબ બાત ઈરશાદ ફરમાઈ **ફલા તસ્અલ્નિ મા લય્સ લક બિહી ઈલ્મુન** જિસ ચીઝકા ઈલ્મ નહીં, આપ ઉસકે બારેમેં મુઝસે સવાલ ન કરેં, **ઈન્ની અઈઝુક અન્ તકૂન મિનલ જાહિલીન** નસીહત કરતા હૂં કે જાહિલોંવાલી બાતેં ન કરેં.

ગૌર કીજિયે કે અલ્લાહકે પૈગંબર હૈં, ઔર ખુદાકા વા'દા ભી હો ચુકા હૈ કે મૈં બચાઉંગા ફિર ભી ઈતનીસી બાત કે અલ્લાહ! બેટા મેરે અહલમેંસે હૈ, આપકે વા'દે સચ્ચે હૈં, ઈતનીસી બાત કરને પર દેખો ક્યા ખિતાબ હુવા, અય નૂહ! હમ આપકો નસીહત કરતે હૈં કે જહાલતકી બાત હમારે સાથ ન કરેં, જબ અલ્લાહકી તરફસે યે ખિતાબ હુવા, તો નૂહ (અલૈ.) ને યે નહીં કહા કે અલ્લાહ યે તો આપકા વા'દા થા, નહીં ફૌરન કહા :

રબ્બિ ઈન્ની અઊઝુબિક અન્ અસ્અલક મા લય્સ લી બિહી ઈલ્મ. વ ઈલ્લા તગ્ફિર્‌લી વ તર્‌હમ્ની અકુમ્ મિનલ્ ખાસિરીન.

(પા. ૧૨, રૂ ૪, આયત ૪૭)

યે હૈ ઉનકી તસ્લીમ, ઉનહોંને કોઈ લોજિક, કોઈ કટ હુજ્જતી પેશ નહીં કી, બલ્કે ફૌરન સર ઝુકા દિયા ઔર ફૌરન તૌબા કરને લગે. અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

ગફ્ફાર હૈ તૂ, કહ્‌હાર ઔર જબ્બાર ભી હૈ

બંદગી સીખનેકી ઝરૂરત હૈ, હમ યે તો જાનતે હૈં કે અલ્લાહ રહમાન હૈ, અલ્લાહ રહીમ હૈ, અલ્લાહ ગફ્ફાર હૈ, સલામ હૈ, ફત્તાહ હૈ, મુઈદ હૈ, વદૂદ હૈ, વલી હૈ, અફુવ્વુન હૈ, રઉફ હૈ, ઔર કરીમ હૈ, મગર યે પતા ભી હોના ચાહિયે કે વો જબ્બાર ભી હૈ, વો કહ્‌હાર ભી હૈ, વો કાબિઝ ભી હૈ, વો ખાફિઝ યાની નીચે ગિરા દેનેવાલા હૈ, વો મુઝિલ ભી હૈ યાની ઈઝ્ઝતવાલોંકો ઝિલ્લત દેનેવાલા, નુકસાન પહોંચાનેવાલા હૈ, વો મુન્તકિમ યાની ઈન્તિકામ

લેનેવાલા ભી હૈ, ફરમાતે હૈં **ઈન્ના મિનલ્ મુજરિમીન મુન્તકિમૂન** એક જગહ ફરમાતે હૈં **ફલમ્મા આસફૂના** જબ ઉનહોંને અફસોસ કિયા, હમારે હુકમોકો નહીં માના, **ઈન્તકમ્ના મિન્હુમ્ ફઅગ્રકના હુમ અજ્મઈન.**

(પા. ૨૫, રૂ. ૧૧, આયત ૫૫)

હમને ઉનસે ઈન્તિકામ લિયા, અલ્લાહુ અકબર! અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કિસી બંદેસે ઈન્તિકામકા ઈરાદા કર લે તો બંદેકા ક્યા બનેગા, **વ મંય્યુહિનિલ્લાહુ ફમા લહૂ મિમ્ મુકરિમ.** જિસે અલ્લાહ ઝલીલ કરને પર આતા હૈ ઉસે ઈઝ્ઝત દેનેવાલા કોઈ નહીં હોતા.

અંબિયાકે અહવાલ

દેખિયે અંબિયાએ કિરામકે સાથ પરવરદિગારે આલમકા ક્યા મઆમલા હુવા.

- આદમ (અલૈ.) કા જન્નતસે નિકલના દેખિયે.
- હઝરત નૂહ (અલૈ.) કે ખિતાબ પર ગૌર કીજિયે.
- હઝરત ઈબ્રાહીમ (અલૈ.) કી હિચકિચાહટ દેખિયે.
- હઝરત યા'કૂબ (અલૈ.) કી મુસીબત દેખિયે.
- હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કી કૈદકા નઝ્ઝારા દેખિયે.
- હઝરત ઝકરિયા (અલૈ.) કા સર આરેસે ચીરતા હુવા દેખિયે.
- હઝરત યહયા (અલૈ.) કી ગરદનકો કટતા હુવા દેખિયે.
- હઝરત યૂનુસ (અલૈ.) કો મછલીકે પેટમેં ગિરિફતાર દેખિયે.

ક્યા કેહતે હૈં, **લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત સુબ્હાનક ઈન્ની કુન્તુ મિનઝ્ ઝાલિમીન.**

વો ઐસે પરવરદિગાર હૈં કે હમ અગર અપની ખાલ ખીંચવાકર ઔર બોટિયાં નોચવાકર ભી ઉસ પરવરદિગારકો રાઝી કર લેં તો યે બડા સસ્તા સૌદા હૈ, હમ તો મઝે ઔર મનમાની ઝિંદગી ગુઝારતે ફિર રહે હૈં, મગર યાદ રખિયે! ઉસ પરવરદિગારકે સામને કિસીકા નાઝો નખરા નહીં ચલતા, અપને મહેબૂબ (સ.અ.વ.)

કો ક્યા મહેબૂબાના ખિતાબ ફરમાયા :

અય મેરે પ્યારે ફસ્તકિમ કમા અમર્ત વ મન્ તાબ મઅક ક્યા મા'ના હૈ? હમ અપની ઝબાનમેં તર્જુમા કરેં ના, સમઝનેકે લિયે, તો **ફસ્તકિમ**કા તર્જુમા બનેગા તકલેકી તરહ સીધે રહિયે, **વ મન તાબ મઅક** ઔર જો આપકે હાથ પર તૌબા તાઈબ હુએ વો ભી સીધે રહેં, ઈન મુકદ્દસ હસ્તિયોંકો જબ યે ખિતાબ હૈ, તો હમ કિસ ખેતકે ગાજર મૂલી હૈં? હમારી ક્યા ઔકાત હૈ કે હમ અલ્લાહકે હુકમોંકો તોડનેકી જુરઅત કરેં.

નાઝો નખરાકા હક નહીં

હઝરતે અકદસ થાનવી (રહ.) એક જગહ ફરમાતે હૈં, કુરઆને કરીમકી દો આયતેં ઐસી હૈં કે ઉનકો પઢનેકે બાદ કોઈ બંદા અપને ઈલ્મો અમલ પર નાઝ નહીં કર સકતા, પેહલી આયત :

લઈન્ શિઅ્ના લનઝ્હબન્ન બિલ્લઝી અવ્હય્ના ઈલય્ક.

(પા. ૧૫, રૂ. ૧૦, આયત ૮૬)

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે અગર હમ ચાહેં તો હમને આપકો જો ઈલ્મ અતા કિયા હૈ હમ સબ વાપસ લે લેં, જબ અલ્લાહ તઆલા અપને મહેબૂબ (સ.અ.વ.) કો યે ખિતાબ ફરમાતે હૈં તો અબ કૌન હૈ જો અપને ઈલ્મ પર નાઝ કર સકતા હો? દૂસરે મકામ પર અલ્લાહ તઆલા અપને હબીબ (સ.અ.વ.) કો ફરમાતે હૈં :

લવ્ લા અન્ ષબ્બત્નાક હમ અગર આપકો સાબિત કદમી અતા ન કરતે **લકદ્ કિદ્ત તર્કનુ ઈલય્હિમ્ શય્અન્ કલીલા** તો ફિર ક્યા હોતા **ઈઝલ્ લઅઝક્નાક ઝિઅ્ફલ્ હયાતિ વ ઝિઅ્ફલ્ મમાતિ ષુમ્મ લા તજિદુ લક અલય્ના નસીરા.**

(પા. ૧૫, રૂ. ૮, આયત ૭૫)

કુરઆનકે યે અલ્ફાઝ હૈં, તર્જુમા કરનેકી હિંમત નહીં હોતી, અય અલ્લાહ જિનકી વજહસે આપને કાઈનાતકો બનાયા, આપ ઉનકો ફરમાતે હૈં, તો હમા શુમાકા (હમારા તુમહારા) ક્યા હાલ હોગા? અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

• નબી (અલૈ.) કી બીબિયાં, જો મહેબૂબે ખુદાકી મહેબૂબ હૈં, અલ્લાહ ઉનકો ખિતાબ કરકે ફરમાતે હૈં **યાનિસાઅ ન્નબિય્યિ મંય્યઅ્તિ મિન્કુન્ન બિફાહિશતિમ્ મુબય્યિનતિંય્ યુઝાઅફ્ લહલ્ અઝાબુ ઝિઅ્ફયૂનિ વ કાન ઝાલિક અલલ્લાહિ યસીરા.** (પા. ૨૧, રૂ. ૨૦, આયત ૩૦)

ડબલ અઝાબ દેંગે, ઈસ આયત પર ગૌર કરેં, સાહબઝાદગીકા સૂરમા દિમાગસે નિકલ જાતા હૈ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત અપને મહેબૂબ (સ.અ.વ.) કી મહેબૂબાઓંકો યે ફરમાતે હૈં, અગર તુમ કોઈ હરકત કરોગી, તો હમ તુમહેં ડબલ અઝાબ દેંગે, અય મેરે અલ્લાહ! ક્યા હૈ શાને બેનિયાઝી આપકી! અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

નિગાહે બદ પર તમાંચા

વાકઈ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત બહોત બડે હૈં, હમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા હુકમ હર હાલમેં પૂરા કરના હૈ, યે તો અલ્લાહકી દી હુઈ ઢીલ હૈ, ગુનાહ ભી કરતે હૈં, ફિર ભી મોજમેં ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં, અગર એક પકડ આ જાએ તો હમ ચેહરા દિખાનેકે કાબિલ ન રેહ જાએં, એક સહાબી તવાફ કરતે હુએ દુઆ માંગ રહે થે, **અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિન્ ગઝબિક** કિસીને પૂછા કે યે દુઆ ક્યૂં માંગ રહે હૈં? કહા કે એક દિન એક ખૂબસૂરત ઔરત જા રહી થી, આંખ ઉઠાકર મૈંને દેખ લિયા અચાનક એક ગૈબી થપ્પડ પડા ઔર જિસ તરફ થપ્પડ લગા ઉસ તરફકી બીનાઈ (રોશની) ચલી ગઈ, ઈસ લિયે મૈં તવાફ કરકે દુઆ માંગ રહા હૂં **અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિન્ ગઝબિક** અય અલ્લાહ! આઈન્દા અપને ગઝબસે બચાઈયે, અગર અલ્લાહ તઆલા કાનૂન બના દેતે કે જો ગૈર પર નઝર ઉઠાએગા ઉસકો અંધા બના દેંગે, ઉસકી બીનાઈ વાપસ લે લી જાએગી, તો હમારા ક્યા બનતા? હમ જો આજ ઈઝ્ઝતોંકી ઝિંદગી ગુઝારતે ફિર રહે હૈં, યે બસ ઉસ મૌલાકી સિફતે સત્તારીકા સદકા હૈ, અલ્લાહકી કસમ ખાકર કેહતા હૂં અગર સત્તારી હટ જાએ તો કોઈ મુંહ પર થૂકના ગવારા ન કરે, વાહ મેરે મૌલા! તૂને હમારી ગલતિયોં

ઔર કોતાહિયોં પર પરદે ડાલ દિયે, તૂ કિતના અઝીમ હૈ કે હમેં મોહલત દે રખ્ખી હૈ.

ગુલામને બંદગી સિખલા દી

રમઝાનકે ઈસ આખરી અશરહમેં અઝ્મ ઔર ઈરાદા કરેં કે હમેં અપને ગુનાહોંસે મઆફી માંગની હૈ, ઔર હમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકા પાબંદ બનના હૈ, હમેં ચાહિયે કે આજકી ઈસ રાતમેં ઔર ઈસ મહેફિલમેં અલ્લાહકે સામને સરેન્ડર કરનેકા પક્કા ઈરાદા કરેં.

કિસી માલિકને ગુલામસે પૂછા થા કે ક્યા નામ હૈ? ઉસને કહા જી જો આપ પુકારેં વોહી મેરા નામ, ભાઈ કામ ક્યા ક્યા કરોગે? જો આપ ઝિમ્મે લગાએં વોહી મેરા કામ, ભાઈ ખાના ક્યા ખાઓગે? જો આપ ખિલાએંગે વોહી મેરા ખાના, ફિર પૂછા લિબાસ ક્યા પહેનોગે? જો આપ પહેનાએંગે વોહી પસંદીદા લિબાસ. અબ ઉસકા માલિક ઈસ કદર ખૂશ હુવા કે કેહને લગા મેરે ઘરકા સબ કુછ તેરા હૈ, તો ગુલામને હમેં બંદગી સિખા દી, કે દુનિયાકા ગુલામ ઈસ તરહ સરેન્ડર કર દેતા હૈ, હમ તો અલ્લાહકે બંદે હૈં, અય અલ્લાહ મેરે લિયે યેહી ઈઝ્ઝત કાફી હૈ કે તૂ મેરા પરવરદિગાર હૈ, ઔર મેરે લિયે યેહી ઈઝ્ઝત કાફી હૈ કે મૈં તેરા બંદા હૂં, હમારે લિયે બંદગી ઈઝ્ઝત હૈ.

આજ ઈસ મહેફિલમેં હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સામને સરે તસ્લીમ ખમ કર દેં, આજ તક જો ખતાએં હુઈ, જો ગુનાહ હુએ અય માલિક! મઆફ કર દીજિયે, આઈન્દા આપકે હુકમકે ઉપર ચલનેકા ઈરાદા કરતે હૈં, અલ્લાહ હમેં ઈસ્તિકામત અતા ફરમા દીજિયે.

આપ કિતને કરીમ હૈં!

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને તૌબાકા દરવાઝા ખુલા રખ્ખા હૈ, ઈતના કરીમ પરવરદિગાર હૈ કે જિન લોગોંને કહા ઈન્નલ્લાહ ષાલિષુ ષલાષહ અલ્લાહ

તીનમેંસે તીસરા, ઉન મુશરિક નસારાકે બારેમેં ભી અલ્લાહ ફરમાતે હૈં :

અફલા યતૂબૂન ઈલલ્લાહિ વ યસ્તગ્ફિરૂનહૂ. વલ્લાહુ ગફૂરુર્રહીમ.

(પા. ૬, રૂ. ૧૪, આયત ૭૪)

યાની યે લોગ ભી અગર ઈસ્તિગ્ફાર કર લેતે, તૌબા કર લેતે તો મૈં ઉનકી ભી તૌબા કુબૂલ કર લેતા, અય અલ્લાહ! આપ ઈતને અઝીમ હૈં, ઈતના આપકા હિલ્મ હૈં, કુરબાન જાએં આપકે હિલ્મ પર કે ફિરઔન જો "અન રબ્બુકુમુલ્ અઅ્લા" કા દા'વા કરતા થા ઉસકી તરફ અપને નબી મૂસા (અલૈ.) કો જબ ભેજતે હૈં, તો ફરમાતે હૈં **ફકૂલા લહૂ કવ્લલ્ લય્યિના.**

(પા. ૧૬, રૂ. ૧૧, આયત ૪૪)

દુનિયાકા કોઈ બંદા હોતા તો કેહતા કે ઝરા જાઓ ઉસ બદ મઆશકે પાસ, બાલોંકો પકડકર ઘસીટના, જૂતે લગાના, જબકે મેરે માલિકકા હાલ યે હૈ કે ખુદાઈકા દા'વા કરનેવાલેકે બારેમેં ફરમાતે હૈં **ફકૂલા લહૂ કવ્લલ્ લય્યિના** નરમ બાતચીત કરના, મેરે મૌલા! અગર ખુદાઈકા દા'વા કરનેવાલોંકે લિયે આપ બાતચીત કરનેવાલોંકો હુકમ ફરમાતે હૈં કે નરમ બાતચીત કરેં તો અય અલ્લાહ! યે આપકેં વો બંદે બૈઠે હૈં જો રોઝાના સિજદેમેં સર ડાલકર **સુબ્હાન રબ્બિયલ અઅ્લા** કેહકર આપકી કિબ્રિયાઈ તસ્લીમ કરતે હૈં, આપકી રૂબૂબિયતકા ઈકરાર કરતે હૈં, અય અલ્લાહ ઉનકે સાથ આપ રહમકા ઔર નરમીકા મઆમલા ફરમા લીજિયે, આજ રમઝાનુલ મુબારકકી બાબરકત ર૩વીં રાત અય અલ્લાહ હમારે લિયે બખ્શિશકી રાત બના દીજિયે.

ઉનસે ઝિયાદા આલૂદા તો નહીં

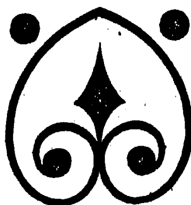
મેરે મૌલા! ફિરઔનકે જાદૂગરોંસે ઝિયાદા આલૂદા નહીં હૈં, અસ્હાબે કહફકે કુત્તેસે ઝિયાદા નાપાક નહીં, તૂરે સૈનાકે પત્થરસે ઝિયાદા જામિદ નહીં, કોહે હન્નાનાસે ઝિયાદા હમ બે બકુદ નહીં, બંદે હૈં, કલિમહ પઢનેવાલે હૈં, આપકે મહેબૂબકે ઉમ્મતી હૈં, આજ આપકે દરબારમેં હાઝિર હોકર અપને ગુનાહોંકા ઈકરાર કરકે અપની મઆફીકે તલબગાર હૈં આપ મઆફ ફરમા

દીજિયે, હમારી બખ્શિ ફરમા દીજિયે, અય રબ્બે કરીમ.

રહા મૈં દિન રાત ગફલતોંમેં
બસ યૂં હી ઝિંદગી ગુઝારી
કયા ન કુછ કામ આખિરતકા
કટી ગુનાહોંમેં ઉમ્ર સારી
મૈં સર ઝુકાતા હૂં મેરે મૌલા
મૈં તૌબા કરતા હૂં મેરે માલિક

અય મેરે મૌલા! આજ સર ઝુકાતે હૈં, ગુનાહોંસે તૌબા કરકે એક નઈ ઈમાની, ઈસ્લામી, કુરઆની ઝિંદગી બસર કરનેકા ઈરાદા કરતે હૈં, આજ તક હમને જો કટ હુજ્જતી કી હૈ, અલ્લાહ મઆફ કર દીજિયે, હમ હિસાબકે કાબિલ નહીં, ઝિંદગીકા એક દિન હમારે પાસ ઐસા નહીં કે હમ ઉસકા હિસાબ દે સકેં, અય મૌલા! આપ રહમ ફરમા દીજિયે, ઔર આજ ઈસ મજમામેં જિતને લોગ મૌજૂદ હૈં, જહાં તક આવાઝ જા રહી હૈ, અય કરીમ આકા! હમારી તૌબા કુબૂલ ફરમા લીજિયે, ઔર હમેં એક નઈ ઈસ્લામી, ઈમાની, કુરઆની ઝિંદગી અતા ફરમા દીજિયે.

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

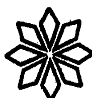
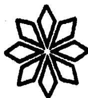
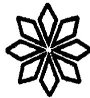
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ ત્તવ્વાબીન વયુહિબ્બુલ મુતતહ્હિરીન)

ગુનાહોંકે જરાસીમ

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નકશબંદી મુજદિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

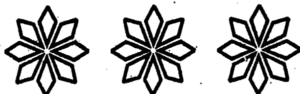
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

મુત્તકી, પરહેઝગાર ઔર મહેબૂબકી ઈત્તિબાઅ કરનેવાલોંકે જિસ્મકે અંદર ખૂશ્બૂ હોતી હૈ, લિહાઝા ઉનકો જબ કબ્રમેં ડાલા જાતા હૈ તો કબ્રકી મિટ્ટીસે ભી ખૂશ્બૂ આને લગતી હૈ, યે કોઈ હૈરાનકુન બાત નહીં, બહોતસે લોગ કેહતે હૈં કે ઈમામ બુખારી (રહ.) કી કબ્રસે કભી કભી ખૂશ્બૂ આતી હૈ, ઔર વાકઈ મુઝકો કઈ મરતબા ઉનકી કબ્ર પર જાનેકા મૌકા મિલા, બિલ ખુસૂસ તહજ્જુદકે વક્તમેં ઈસ કદર ખૂશ્બૂ આતી થી કે બતા નહીં સકતે, મૈંને કઈ મરતબા ઈમામ સાહબસે પૂછા, ઈમામ સાહબ! મુઝે બતાએં ખૂશ્બૂ છિડકતે હૈં ક્યા? ઉનહોંને કહા વલ્લાહ બિલ્લાહ થુમ્મ તલ્લાહ તીન કસ્મેં ખાઈ, હરગિઝ નહીં, ખુદાકી કસમ ખાકર કેહતા હૂં, ઐસા બિલકુલ નહીં.

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

ગુનાહોંકે જરાસીમ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા.

અમ્મા બાદ......

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ. બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુ ત્તવ્વાબીન વયુહિબ્બુલ મુતતહ્હિરીન

(પા. ૨, રૂ. ૧૨, આયત ૨૨૨)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

નજાસત (નાપાકી) કી કિસ્મેં

શરીઅતમેં નજાસત (નાપાકી) કી દો કિસ્મેં હૈં, એક નજાસતે હકીકી ઔર દૂસરી નજાસતે હુકમી, નજાસતે હકીકી જૈસે પેશાબ પાખાના કે જહાં ભી લગે વો જગહ નાપાક હો જાતી હૈ, ઉસકો ધોના ફર્ઝ હો જાતા હૈ. ઔર નજાસતે હુકમી કેહતે હૈં કે દેખનેમેં તો નજાસત નઝર ન આએ મગર હુકમન શરીઅતને

ઉસકો નજિસ (નાપાક) કહા હો, જૈસે શિર્ક. અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતે હૈં **ઈન્નમલ્ મુશ્રિકૂન નજિસુન** લિહાઝા મુશરિક આદમી અગર સત્તર (૭૦) મરતબા ભી ગુસલ કર લે ફિર ભી વો નજિસે હુકમી હૈ, એક આદમી જિસ પર ગુસલ ફર્ઝ હો વો ઝાહિરમેં અગર જિસ્મસે નજાસત દૂર ભી કર લે, લેકિન જિસ્મકો પાક ન કરે તો વો નાપાક હૈ ચાહે ખૂશ્બૂ લગા લે, બડા સાફ સુથરા હો જાએ, ક્યૂંકે જબ તક ગુસલકે ફરાઈઝ અદા નહીં કરેગા તબ તક નાપાક રહેગા. અગર વો કહે કે મૈં મસ્જિદમેં દાખિલ હોતા હૂં તો આપ કહેંગે કે હરામ હૈ, આપ દાખિલ નહીં હો સકતે, ક્યૂંકે આપ ઈસ વક્ત હુકમન નજિસ (નાપાક) હૈં, ગર્ઝ નજાસતકી દો કિસ્મેં હૈં, એક નજાસતે હકીકી ઔર દૂસરી નજાસતે હુકમી, તહારતે કામિલાકે લિયે દોનોં નજાસતોંસે પાક હોના ફર્ઝ હૈ, એક આદમી અગર નમાઝ પઢનેકે લિયે મસ્જિદમેં આના ચાહતા હૈ તો નજાસતે હકીકીસે ભી પાક હો ઔર નજાસતે હુકમીસે ભી પાક હો તબ હી ઉસકી નમાઝ કામિલ વ મુકમ્મલ ઔર કૈફ વ લઝ્ઝતવાલી હોગી.

ગુનાહ નજાસતે હુકમી હૈ

નજાસતે હુકમી ગુનાહોંકી વજહસે ભી લગતી હૈ, મિસાલકે તૌર પર એક બંદેને અપને જિસ્મકે કિસી ઉઝ્વસે કબીરા ગુનાહ કિયા, તો વો ઉઝવ નજિસ (નાપાક) હો જાતા હૈ, અબ વો ઉઝવ કૈસે પાક હોગા? પાનીસે પાક નહીં હોગા, બલ્કે વો નદામતસે પાક હોગા, તૌબાસે પાક હોગા, ઔર જબ તક ઉસકો પાક નહીં કરેગા ઉસકી ઈબાદત કમા હક્કહૂ સહીહ નહીં હોગી, હમારે અકાબિર જબ વુઝૂ કરને લગતે થે તો ઝાહિરકી પાકીઝગીકી ભી નિય્યત કરતે થે ઔર બાતિનકી પાકીઝગીકી ભી નિય્યત કરતે થે કે વુઝૂસે હમ ઝાહિરમેં ભી પાક હો રહે હૈં ઔર તૌબા કરકે ગુનાહસે ભી પાક હો રહે હૈં, ફિર નમાઝ પઢને આતે થે, હત્તાકે ઘરસે મસ્જિદકી તરફ આતે હુએ રાસ્તેમેં કોઈ ગુનાહ સરઝદ હો ગયા તો વુઝૂ દો બારહ કરતે થે, નિગાહ ઉઠી વુઝૂ દો બારહ કરતે થે કે ગુનાહકી વજહસે વો બાતિની તહારત હમારી નહીં રહી, ઝાહિરકી તહારત તો

હૈ મગર બાતિન પાક નહીં હૈ, જબકે હમેં અપને પરવરદિગારકે સામને ઝાહિર ઔર બાતિન દોનોંકો પાક કરકે ખડા હોના હૈ.

મુરશિદેં આલમકા ખૌફ

હમારે હઝરત મુરશિદે આલમ (રહ.) એક મરતબા વુઝૂ ફરમા રહે થે ઔર ઉનકી અહલિયા સાહિબા (બીવી) પાની ડાલ રહી થીં, પાની ડાલતે હુએ થોડીસી બે એહતિયાતી હો ગઈ તો હઝરતને ઉનહેં ડાંટ દિયા, વો ખામોશ હો ગઈ, હઝરત ફરમાતે હૈં કે મૈંને વુઝૂ કિયા ઔર વુઝૂ કરકે જબ મૈં ઘરસે નિકલા તો નમાઝકા વક્ત હો ચુકા થા, મેરે દિલમેં ખયાલ આયા કે મૈં જા રહા હૂં ઈમામત કરનેકે લિયે ઔર ઘરમેં બીવીકા દિલ દુખાયા મેરી નમાઝ કહાં કુબૂલ હોગી, તો એક બચ્ચાકો મૈંને ભેજા કે મસ્જિદમેં જાકર બતાએ કે મેરા ઈન્તિઝાર કરેં મૈં આતા હૂં, વહાંસે લૌટકર મૈં અપને ઘર આયા ઔર બીવીસે મઅઝિરત કી, વો તો પેહલે હી બહોત ખૂશ થી મગર ઉનકો મુસ્કુરાતા હુવા દેખકર મુઝે યકીન હુવા કે અલ્લાહને મેરે ઈસ ગુનાહકો મઆફ કર દિયા તબ આકર મૈંને ઈમામત કરાઈ.

નમાઝ ઔર તિલાવતમેં લુત્ફ ક્યૂં નહીં?

હમારે અકાબિર મુસલ્લે પર ઈસ હાલમેં ખડે હોતે થે કે ઝાહિર ભી ગુનાહોંસે પાક હોતા થા ઔર મન ભી ગુનાહોંસે પાક હોતા થા, આજ હમારી નમાઝકી હાલત દેખિયે, બાઝ નૌજવાન કેહતે હૈં કે ઉનહેં નમાઝકે અંદર શહવતકે ખયાલાત આતે હૈં, ઐસી નમાઝેં અલ્લાહકે યહાં કૈસે કુબૂલ હોંગી?

ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા (રહ.) ને એક નૌજવાનકો ગુસલ કરતે દેખા તો ગુસલકે પાનીમેં ઝિનાકા અસર મહેસૂસ હુવા, ઉસકો બુલાકર પૂછા તો બતાયા, જી મૈં ઝિનાકા મુરતકિબ હુવા થા, ઉસકે બાદ ઈમામે આ'ઝમને મુસ્તઅમલ પાનીકે મકરૂહ હોનેકા ફતવા દિયા.

વુઝૂકે પાનીસે ગુનાહ ધુલતે હૈં, ગુસલકે પાનીસે ભી ગુનાહ ધુલતે હૈં, નજાસતે હુકમી ધુલ જાતી હૈ, હમ ઝાહિરી નજાસતકી તરફ તો ધ્યાન દેતે હૈં, હુકમી નજાસતકી તરફ ધ્યાન નહીં દેતે, મનકી નજાસતકી તરફ ધ્યાન નહીં દેતે, ઉસસે પાકી હાસિલ નહીં કરતે, ઈસ લિયે તો ન કુરઆન મજીદકા લુત્ફ હાસિલ હોતા હૈ, ન તિલાવતે કુરઆનકી હલાવત (મિઠાસ) હાસિલ હોતી હૈ, ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુત્તવ્વાબીન. તવ્વાબીન કેહતે હૈં તૌબાકે ઝરીઆ મનકો પાક કરનેવાલેકો, ઔર મુતતહ્હિરીન કેહતે હૈં જો અપને તનકો પાક કરનેવાલે હૈં, અલ્લાહ ઈનસે ભી મુહબ્બત ફરમાતે હૈં ઔર ઉનસે ભી મુહબ્બત ફરમાતે હૈં.

ગુનાહોંકે બેક્ટેરિયા (BACTERIA જરાસીમ)

એક બાત સમઝિયે આપકે પાસ પુલાવ પકા હુવા હૈ, અગર આપ ઉસકો રખ દેં કે આઠ દસ ઘંટાકે બાદ ખાઉંગા, જબ દસ ઘંટાકે બાદ ખાતે હૈં તો બૂ આને લગતી હૈ, ક્યૂંકે પુલાવ ખરાબ હો ગયા, ભઈ ચંદ ઘંટામેં ક્યા હુવા? તો ચૂંકે ઉસકે અંદર જો બેક્ટેરિયા થા, ઉસને ફરમિન્ટેશન કર દી જિસસે ઉસમેં બદબૂ આ ગઈ, ખાનેકે કાબિલ ન રહા, ઉસકી જગહ અગર ગુડ આપકે પાસ હૈ, ઉસકો રખ દેં ફિર એક સાલ બાદ ઉસકો ઉઠાએં તો ઉસી તરહ ગુડકો પાએંગે, ઉસમેં કુછ નહીં હોગા, ક્યૂંકે ઉસકે અંદર બેક્ટેરિયા નહીં થા, વો દસ સાલ ભી પડા રહે તો ગુડકા ગુડ હી રહેગા, નમકકા નમક હી રહેગા, ઉસકે બરઅક્સ સાલન ખરાબ હોતા હૈ, પુલાવ ખરાબ હોતા હૈ, ઈસ લિયે કે ઉસમેં બેક્ટેરિયા હોતા હૈ.

ઈસી તરહ સમઝેં કે જબ ઈન્સાન ગુનાહકા મુરતકિબ હોતા હૈ તો જિસ ઉઝ્વસે ઈરતિકાબ કિયા ઉસ ઉઝ્વકો બેક્ટેરિયા ચિપક ગયા, બદ નઝરી કી, આંખોંકો બેક્ટેરિયા લગ ગયા, ઝૂઠ બોલા ઝબાનકો બેક્ટેરિયા લગ ગયા, મ્યૂઝિક

સુની કાનકો બેક્ટેરિયા લગ ગયા, હાથ પાંવસે ગુનાહ કિયા, બેક્ટેરિયા લગ ગયા, ઈસ લિયે ઐસા બંદા જબ મરતા હૈ તો કબ્રમેં યે બેક્ટેરિયા ઉસકે પૂરે જિસ્મકો ગલાકર રખ દેતા હૈ, કબ્રમેં લાશ જો ગલતી સડતી હૈ વો કિસ વજહસે? ગુનાહોંકા બેક્ટેરિયા લગ જાતા હૈ ઉસકી વજહસે

મ્યૂઝિયમમેં લાશોંકા મુશાહિદા

એક મુલ્કમેં મુઝે એક સાહબને કહા કે આપકો હમ અહમ મંઝર દિખાતે હૈં કે કબ્રમેં ક્યા હોતા હૈ, ચુનાંચે વો હમેં લે ગયે શીશેકે બને હુએ કમરે થે, પેહલે કમરેમેં દાખિલ હોતે હુએ એક પેપર પર લિખ્ખા હુવા થા, યે બંદા ફૌત હુવા ઔર જૈસે ફૌત હુવા હમને ઉસી હાલમેં ઉસકો કેમીકલ લગાકર યહાં રખ દિયા, હમ અંદર ગયે તો દેખા કે એક અંગ્રેજ મુરદા લેટા હુવા હૈ ઉસકે જિસ્મ પર કેમિકલ નઝર નહીં આતા, લેકિન ઉસકા પૂરા જિસ્મ સહીહ સાલિમ હૈ, વો પડા હુવા હૈ.

ફિર ઉસકે બાદ અગલે કમરેમેં ગયે, ઉસમેં લિખ્ખા હુવા થા, ઈસ બંદેકો કબ્રમેં લિટાયા ગયા ઔર ઈતને અરસેકે બાદ લાશકો નિકાલા ગયા ઔર જિસ હાલતમેં લાશ થી ઉસી હાલતમેં કેમિકલ લગાકર ઉસકો રખ દિયા, જબ હમ અંદર દાખિલ હુએ તો હૈરાન હો ગયે કે પૂરા જિસ્મ ઠીક હૈ, મગર આંખોંકે દોનોં બેલેં અપની જગહસે લટકકર ઉસકે રૂખ્સાર પર આ ચુકે, ઔર ઉનકે સાથ જરાસીમકે લુક (Luk) (ગચ્છા) ચિપકે હુએ હૈં, ગોયા કબ્રકે અંદર સબસે પેહલી તબ્દીલી યે આતી હૈ કે બંદા જિન આંખોંસે ગૈરકો મુહબ્બત ભરી નઝરસે દેખતા રહા, હસરત ભરી આંખેં ઉઠતી રહીં, સબસે પેહલે ઉનહીં આંખોંકો કીડે ખાએંગે કે તૂ હુસ્નવાલોંકો દેખતા થા ઔર હુસ્ન દેનેવાલેકો ભૂલ ગયા થા.

એક ઔર જગહ ગયે તો હમને દેખા કે આંખોંકે અંદર ભી કીડે પડે હુએ હૈં, જિનહોંને કુછ બેલેં ખા લિયે થે, ઔર દૂસરી તબ્દીલી યે નઝર આઈ કે ઉસકે હોંઠ ખાએ હુએ થે, જિસકી વજહસે ઉસકે બત્તીસ દાંત બિલકુલ સાફ

નઝર આ રહે થે, કુદરતકા યે નિઝામ ઈસ લિયે કે જિન હોંઠોંસે તુમને ગૈરકો બોસા દિયા ઉસકો કીડે ખાએંગે.

જબ તીસરે હોલમેં ગયે તો વહાં દેખા કે આંખોંમેં ભી કીડે, મુંહમેં ભી કીડે હૈં ઔર ઉસકા પેટ પ્યાલેકી તરહ બના હુવા હૈ, ઔર જૈસે પ્યાલેકે અંદર પુલાવ હોતા હૈ ઈસ તરહ પૂરા પેટ જરાસીમસે ભરા હુવા થા, કીડે ભરે હુએ થે, ગોયા જિસ પેટમેં તૂ હરામ ડાલતા હૈ, તેરે ઉસ પેટકો કીડે ખાએંગે, અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

આખરી કમરામેં એક બંદાકો દેખા જિસકી સિર્ફ હડ્ડિયાં પડી હુઈ થીં, જિસ્મકા નામો નિશાન ન થા, ફિર ઉસસે અગલે દરજામેં દેખા તો વહાં હડ્ડિયાં ભી નહીં થીં, રીડકી હડ્ડીકા થોડાસા ટુકડા પડા થા, જો સબસે આખિરમેં બચતા હૈ, ઉસકે અલાવા તમામ હડ્ડિયાં ભી બોસીદા હો જાતી હૈં.

કબ્રમેં કિનકા જિસ્મ મહેફૂઝ!

અય ઈન્સાન! તૂ અપની કબ્રકો ભૂલ ગયા, કબ્રમેં તેરે જિસ્મકો જાના હૈ, ઉસ કબ્રકે લિયે અપને જિસ્મકો તૈયાર કર લે, અગર નહીં કરેગા ઔર તેરે સાથ ગુનાહોંકા બેક્ટેરિયા ચલા ગયા તો કબ્રમેં તેરી ફરમિન્ટેશન ઓટોમેટિક હો જાએગી, ઉસકે બિલ મુકાબિલ અલ્લાહવાલે જો ગુનાહોંસે બચતે હૈં, પાકીઝા ઝિંદગી ગુઝારતે હૈં ઉનકે જિસ્મ કબ્રમેં ભી મહેફૂઝ રેહતે હૈં, અંબિયાએ કિરામ મા'સૂમ હોતે હૈં, હદીસે પાકમેં આતા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને ઝમીન પર હરામ ફરમા દિયા કે વો અંબિયાકે જિસ્મોંકો ખાએ, તો ઝમીન અંબિયાકે જિસ્મકો નહીં ખા સકતી, ઉનકે જિસ્મ મહેફૂઝ હોતે હૈં, ઔર ઉનકી ઈત્તિબાઅકી બરકતસે ઉનકી ઈત્તિબાઅ કરનેવાલેકે ભી જિસ્મ મહેફૂઝ હોતે હૈં, ઈસ લિયે કે બેક્ટેરિયા નહીં હોતા.

પુરાની લાશકા મુશાહિદા

હમેં બહોત બચપનકા વાકિઆ યાદ હૈ, સૈલાબ આયા તો કબ્રસ્તાનમેં

એક કબ્ર ખુલી ઔર એક બંદેકી લાશ બિલકુલ સહીહ સાલિમ નઝર આઈ, કફન ભી મૈલા નહીં હુવા થા, ઘરમેં તઝકિરા હુવા, તો બડે ભાઈ ભી દેખને ગયે, વાલિદ સાહબ ભી દેખને ગયે, મેરી ઉમ્ર છોટી થી, મૈંને વાલિદ સાહબસે કહા કે મૈં ભી જાતા હૂં, બડે ભાઈને મના કર દિયા, ઉનહોંને કહા યે ઉસકો દેખેગા તો ઉસકે દિલમેં અસર હોગા, ભાઈ સાહબકે કેહને પર વાલિદ માજિદને જાને નહીં દિયા, લેકિન જબ વો વાપસ આએ તો વો એક ઘંટા તઝકિરા કરતે રહે, પૂરે શહેરકે લોગોંને ઉસકી લાશકો દેખા, તો અલ્લાહવાલોંકે જિસ્મ તો ક્યા, ઉનકે કફન ભી મૈલે નહીં હોતે, ઈસ લિયે કે બેક્ટેરિયા સાથ નહીં જાતા જો ફરમેન્ટેશન કરે.

કફન ભી મૈલે ન થે

હમારે એક મોહતરમ થે, બહોત નેક તબીઅત આદમી થે, અપની ઝિંદગીમેં શાયદ પચાસસે ઝિયાદા હજ કિયે હોંગે. હર સાલ હજ ઔર ઉમરહ ઔર મદીના તય્યિબાકા એ'તિકાફ ઉનકી ઝિંદગીકા મહેબૂબ મશ્ગલા થા, ઔર અલ્લાહને ઉનકે સાથ મઆમલા ભી ઐસા કિયા કે જબ ઉનકી વફાત હુઈ તો રમઝાનુલ મુબારકકા મહીના, રોઝેકી હાલત, બાવુઝૂ, બાજમાઅત નમાઝકી હાલત, રિયાઝુલ જન્નહકે અંદર સિજદહમેં ઉનકો મૌત આઈ, ઈતની સારી સઆદતેં એક બંદેકો હાસિલ હુઈ, જન્નતુલ બકીઅમેં દફન હુએ, ઉનહોંને અપના વાકિઆ ખૂદ સુનાયા..... કેહને લગે કે લાહોરમેં એક મરતબા બહોત આંધી આઈ, બારિશ હુઈ ઔર યુનિવર્સીટીકે સામને જો નહેર હૈ ઉસમેં બડે બડે દરખ્ત ગિર ગયે, તો વો કેહતે હૈં કે મુઝે સુબહ સૈરકી આદત થી, ફજરસે પેહલે સૈર કરતા થા ઔર કરીબ હી કિસી મસ્જિદમેં ફજરકી નમાઝ પઢકર વાપસ આતા થા, જબ મૈં સૈર કરકે વાપસ આ રહા થા તો દેખા કે એક બડા દરખ્ત ગિરા હુવા હૈ, મૈં કિનારે કિનારે ચલતા હુવા ઝરા કરીબસે ગુઝરા તો મૈંને દેખા કે ઈસ દરખ્તકે નીચે એક લાશ હૈ ઔર ઉસકી જડેં બિલકુલ ઉસકે ઉપર સ્ટેજ બનાયા હૈ, જૈસે કિસીકો મહેફૂઝ કિયા હૈ, કેહતે હૈં કે બિલકુલ સફેદ કફનમેં, મૈંને અપની

આંખોંસે ઉસ લાશકો દેખા, તો જિનકે જિસ્મ પર ગુનાહકે બેક્ટેરિયા નહીં હોતે ઉનકે કફનકે કપડે ભી મૈલે નહીં હોતે.

સહાબએ કિરામકે વાકિઆત તો બહોત હૈં, હઝરત હમ્ઝા (રદિ.) કે જિસ્મે મુબારકકો મુન્તકિલ કિયા ગયા તો ઝખ્મસે ખૂન આ રહા થા, વો તો સહાબએ કિરામ થે, ઉનકી ઈત્તિબાઅ કરનેવાલેકે સાથ ભી અલ્લાહ યેહી મઆમલા ફરમાતે હૈં, વજહ યે હૈ કે ઉનકે જિસ્મમેં ગુનાહકે બેક્ટેરિયા નહીં હોતે, ઈસ લિયે ઉનકે જિસ્મ સહીહ સાલિમ રેહતે હૈં.

હર ગુનાહમેં અલગ અલગ બદબૂ

એક ઔર પોઈન્ટ સુનિયે કે ગુનાહકે અંદર બદબૂ હોતી હૈ, હમ મહેસૂસ કરેં ન કરેં, અલ્લાહવાલે મહેસૂસ કરતે હૈં, ચુનાંચે અગર ગુનાહ કરનેવાલા આકર બૈઠ જાએ તો હર ગુનાહકી અલગ અલગ બદબૂ ઉનકો મહેસૂસ હોતી હૈ, અલ્લાહવાલે કોઈ આલિમુલ ગૈબ નહીં હોતે, જૈસે ઈન્સાનકે હવાસ હોતે હૈં, જિનસે ઝાહિરી ચીઝોંકો મહેસૂસ કર લેતે હૈં, ઉન હઝરાતકે બાતિની હવાસ ભી બાતિની ચીઝોંકો મહેસૂસ કરને લગ જાતે હૈં.

હઝરત ઉસમાન ગની (રદિ.) કે પાસ એક સાહબ આએ, રાસ્તેમેં આતે હુએ ઉનકી નઝર ગૈર મહરમ પર પડ ગઈ, વો જૈસે હી આકર બૈઠે હઝરત ઉસમાન ગની (રદિ.) ને ફરમાયા લોગોંકો ક્યા હો ગયા, બેધડક હમારી મહેફિલોંમેં ચલે આતે હૈં ઔર ઉનકી નિગાહોંસે ઝિના ટપક રહા હોતા હૈ, **ઈત્તકૂ ફિરાસતલ્ મુઅ્મિનિ ફઈન્નહૂ યન્ઝુરુ બિનૂરિલ્લાહિ** મોમિનકી ફિરાસતસે ડરો, વો અલ્લાહકે નૂરસે દેખતા હૈ, તો ફિરાસતકા નૂર મહેસૂસ કર લેતા હૈ કે આનેવાલેકે અંદર કૈસી મહેક આ રહી હૈ, ચાહે ઝાહિરમેં આનેવાલા સો ગરદાન પઢતા રહે, કે મૈં ઈતના મુરાકબા કરતા હૂં, ઈતના કિયામ કરતા હૂં, ઈતના ફલાં અમલ કરતા હૂં, મગર અલ્લાહને ઉન હઝરાતકો ઝર્ફ ઐસા દિયા હોતા હૈ કે ફૌરન ઉસે મહેસૂસ કર લેતે હૈં, ઔર ઉનકા દિલ બતા દેતા હૈ કે આનેવાલેકે અંદર હૈ ક્યા, ઈસ લિયે અલ્લાહવાલોંકે સામને બંદેકા દુગલાપન નહીં ચલતા.

નેકી કરને પર ખૂશ્બૂ

જિસ તરહ ગુનાહોંકી વજહસે જિસ્મમેં બદબૂ હોતી હૈ, ઈસી તરહ નેકીકી વજહસે ખૂશ્બૂ હોતી હૈ, લિહાઝા જો આદમી ભી કુરઆન મજીદકી તિલાવત કરે, નમાઝ પળ્હે, નેકી કરે, તકવા ભરી ઝિંદગી ઈખ્તિયાર કરે, ઉસકે હર નેક અમલસે ઉસકે જિસ્મમેં ખૂશ્બૂ આતી હૈ, નબી (અલૈ.) કે મુબારક જિસ્મસે કૈસી ખૂશ્બૂ આતી થી, સુબ્હાનલ્લાહ!

હઝરત ઉમ્મે સલીમ (રદિ.) નબી (અલૈ.) કે પસીનાકો જમા ફરમા રહી થીં, આપને પૂછા ઉમ્મે સલીમ! ક્યા કરતી હો? ઉનહોંને અર્ઝ કિયા અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) હમ આપકે મુબારક પસીનાકો ઈત્રમેં શામિલ કરતે હૈં તો ઈત્રકી ખૂશ્બૂમેં ઈઝાફા હો જાતા હૈ, મદીનામેં દુલ્હનોંકો અગર ખૂશ્બૂ ન મિલતી તો નબી (અલૈ.) કે મુબારક પસીને લગાએ જાતે તો ખૂશ્બૂ આને લગતી થી.

જિસ રાસ્તેસે અલ્લાહકે હબીબ (સ.અ.વ.) ગુઝરતે, ઉસ રાસ્તે પર ખૂશ્બૂ આને લગતી, સહાબએ કિરામ કેહતે હૈં કે હમેં પતા નહીં હોતા થા કે મહેબૂબ કિસ તરફ તશરીફ લે ગયે, હમ ખૂશ્બૂકી વજહસે પહેચાનતે થે કે ઉધર તશરીફ લે ગયે.

હઝરત અનસ (રદિ.) ફરમાતે હૈં નબી (અલૈ.) કે પસીનેમેં જો ખૂશ્બૂ થી મૈંને મુશ્ક ઔર અંબરમેં વો ખૂશ્બૂ મહેસૂસ નહીં કી.

ફિર ઉનકી ઈત્તિબાઅકી બરકતસે જો ઉનકે ઈત્તિબાઅ કરનેવાલે હોતે હૈં ઉનકે સાથ ભી યેહી મઆમલા હોતા હૈ, ચુનાંચે હઝરત સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) કે જિસ્મસે ખૂશ્બૂ આતી થી, હઝરત ઉમર (રદિ.) રિવાયત કરતે હૈં **કાન રીહુ અબીબક્ર અત્યબુ મિન્ રીહિલ્ મિસ્ક** હઝરત ઉમર (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) કે પસીનેસે વો ખૂશ્બૂ આતી થી જો મુશ્કસે ભી નહીં આયા કરતી.

મુંહસે મુશ્કકી ખૂશ્બૂ

ઈમામ આસિમ (રહ.) મસ્જિદે નબવીમેં કુરઆન પળ્હાતે થે, મુંહસે

ખૂશ્બૂ આતી થી, એક શાગિર્દ પીછે પડ ગયા, હઝરત ક્યા ઈલાયચી મુંહમેં રખતે હૈં? ફરમાયા નહીં, શાગિર્દને કહા હઝરત ખૂશ્બૂ આતી હૈ, ફરમાયા મૈં તો કુછ નહીં રખતા, ઉસને કહા હઝરત ખૂશ્બૂ આતી હૈ, જબ બહોત પીછે પડા તો ઉનહોંને બતાયા કે એક રાત ખ્વાબમેં નબી (અલૈ.) કી ઝિયારત નસીબ હુઈ, નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે આસિમ તુમ મેરી મસ્જિદમેં પૂરે દિન કુરઆન પઢતે ઔર પઢાતે હો, લાઓ મૈં તુમહારે લબ (હોંઠ) કો બોસા દૂં, ખ્વાબમેં નબી (અલૈ.) ને મેરે લબકો બોસા દિયા, ઉસ વક્તસે મેરે મુંહસે ખૂશ્બૂ આને લગી.

કબ્રસે ખૂશ્બૂ

મુત્તકી, પરહેઝગાર ઔર મહેબૂબકી ઈત્તિબાઅ કરનેવાલોંકે જિસ્મકે અંદર ખૂશ્બૂ હોતી હૈ, લિહાઝા ઉનકો જબ કબ્રમેં ડાલા જાતા હૈ તો કબ્રકી મિટ્ટીસે ભી ખૂશ્બૂ આને લગતી હૈ, યે કોઈ હૈરાનકુન બાત નહીં, બહોતસે લોગ કેહતે હૈં કે ઈમામ બુખારી (રહ.) કી કબ્રસે કભી કભી ખૂશ્બૂ આતી હૈ, ઔર વાકઈ મુઝકો કઈ મરતબા ઉનકી કબ્ર પર જાનેકા મૌકા મિલા, બિલખુસૂસ તહજ્જુદકે વક્તમેં ઈસ કદર ખૂશ્બૂ આતી થી કે બતા નહીં સકતે, મૈંને કઈ મરતબા ઈમામ સાહબસે પૂછા, ઈમામ સાહબ! મુઝે બતાએં ખૂશ્બૂ છિડકતે હૈં ક્યા? ઉનહોંને કહા વલ્લાહ બિલ્લાહ થુમ્મ તલ્લાહ તીન કસ્મેં ખાઈ, હરગિઝ નહીં, ખુદાકી કસમ ખાકર કેહતા હૂં, ઐસા બિલકુલ નહીં.

હઝરત મૌલાના અહમદ અલી લાહોરી (રહ.) શેખુલ કુરઆન થે. જબ ઉનકો દફન કિયા ગયા તો કબ્રસે ખૂશ્બૂ આને લગી, અભી કરીબી ઝમાનેમેં હમારે દોસ્ત સૈયદ અબ્દુલ વહ્હાબ સાહબકો દફન કિયા ગયા તો કબ્રકી મિટ્ટીસે ખૂશ્બૂ આને લગી, સુબ્હાનલ્લાહ લોગ હૈરાન હોતે હૈં કે ખૂશ્બૂ કૈસે આઈ? હમેં ઉસ પર હૈરાની નહીં હોતી, વજહ યે હૈ કે જબ ફૂલકો કહીં રખતે હૈં તો સાથવાલી જગહમેં ભી ખૂશ્બૂ આને લગતી હૈ, લિહાઝા જબ ઉન હઝરાતકો મિટ્ટીમેં દફન કિયા ગયા તો મિટ્ટીસે ખૂશ્બૂ આને લગી.

અય મિટ્ટી તૂ મુશ્ક હૈ યા અંબર?

શેખ સઅદીને ફરમાયા કે મૈંને મિટ્ટી ઈસ્તે'માલ કી તો ખૂશ્બૂ આઈ, મૈંને પૂછા :

ગુલે ખુશ્બૂએ દર હમ્મામ રોઝે
રસીદ અઝ દસ્તે મહેબૂબે બદસ્તમ
બદો ગુફતમ તૂ મુશ્કે યા અંબરે
કે અઝ બૂએ દિલ આવેઝ તૂ મસ્તમ
બગુફતા મન ગુલે નાચીઝ બૂદમ
વ લેકિન મુદ્દતે બા ગુલ નશિસ્તમ
જમાલે હમ નશીં દર મન અસર કર્દ
વ ગર ન મન હમા ખાકમ કે હસ્તમ

એક દિન ખૂશ્બૂદાર મિટ્ટી મુઝે હમ્મામમેં અપને મહેબૂબકે હાથસે મિલી, મૈંને ઉસસે કહા તૂ મુશ્ક હૈ યા અંબર? કે મૈં તેરી દિલ આવેઝ ખૂશ્બૂસે મસ્ત હો ગયા, ઉસને કહા કે મૈં એક કમબખ્ત મિટ્ટી હૂં, લેકિન કુછ વક્ત એક ફૂલકે સાથ રેહ ચુકી હૂં, અપને હમનશીંકે જમાલને મુઝ પર અસર કિયા, વરના મૈં તો મિટ્ટી હી હૂં.

કબ્રમેં જિસ્મકો સલામતી

દો બાતેં અહમ હૈં, એક તો નેકીકી વજહસે જિસ્મમેં ખૂશ્બૂકા મહેસૂસ હોના, ગુનાહોંકી વજહસે જિસ્મમેં બદબૂકા હોના.

ઔર દૂસરે નેકીકી વજહસે જિસ્મકા કબ્રમેં સલામત રેહના, ક્યૂંકે નેકોંકે જિસ્મમેં ગુનાહોંકે બેક્ટેરિયા નહીં હોતે બલ્કે ઉનકા જિસ્મ બેક્ટેરિયાસે ફ્રી હોતા હૈ, ઔર ગુનાહોંકે સબબ કબ્રકે અંદર જિસ્મ ગલ સડ જાતા હૈ, ઈસ લિયે કે ગુનાહોંકે બેક્ટેરિયા સાથ જાતે હૈં.

અબ હમ સોચેં કે હમારે જિસ્મકા કૌનસા ઉઝ્વ ગુનાહોંસે બચા હુવા

હૈ, ક્યા આંખેં બચી હુઈ હૈં? કાન બચે હુએ હૈં? ઝબાન બચી હુઈ હૈ? ક્યા કોઈ ઉઝ્વ બચા હુવા હૈ? અગર હર ઉઝ્વસે ગુનાહ કરતે હૈં તો ગુનાહકી નજાસતસે પાક હોના પડેગા, ઉસ નજાસતકો લેકર આફિયતકે સાથ આગે નહીં જા સકતે. ઉસસે પાકી હાસિલ કરનેકા તરીકા યે હૈ કે ઈન્સાન સચ્ચી તૌબા કર લે, ઈસ લિયે હઝરત સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) ફરમાયા કરતે થે કે ગુનાહોંસે તૌબા કરના ફર્ઝ હૈ, મગર ગુનાહસે બચના ઉસસે ભી ઝિયાદા ઝરૂરી હૈ કે ગુનાહ હી સરઝદ ન હો, ઈસ પર ઈન્સાન મહેનત તો કરે, ફિર દેખે ક્યા તરક્કી હોતી હૈ.

વિલાયતકા એક હી રાસ્તા

જો શખ્સ વિલાયત ચાહતા હૈ વો સિર્ફ ઈસ એક નુકતા પર મહેનત કર લે કે જિસ્મસે કોઈ ગુનાહ સરઝદ ન હો, ઉસી એક નુકતાસે વિલાયત મિલતી હૈ, આમ આદમી ઔર એક વલીમેં ફર્ક યેહી હોતા હૈ કે આમ ઈન્સાન નેકી ભી કરતા હૈ ગુનાહ ભી કરતા હૈ જિસસે નેકીકે અસરાત ખતમ, લેકિન જિસકો હમ વલી કેહતે હૈં યે વો બંદા હોતા હૈ જો નેકી તો કરતા હૈ, લેકિન ગુનાહોંસે ભી અપને આપકો બચાતા હૈ, ગુનાહ બિલકુલ નહીં કરતા, ઈસી લિયે કેહતે હૈં કે અંબિયા મા'સૂમ હોતે હૈં, ઔર ઔલિયા મહેફૂઝ હોતે હૈં.

ઐસે ભી તો લોગ થે!

ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને અપને મકતૂબાતમેં લિખ્ખા હૈ કે ઈસ ઉમ્મતમેં ઐસી પાકીઝા હસ્તિયાં ગુઝરી હૈં કે ઉનકે ગુનાહ લિખનેવાલે ફરિશ્તેકો બીસ બીસ સાલ કોઈ ગુનાહ લિખનેકા મૌકા નહીં મિલા. યે લોગ અલ્લાહકી મુન્તખબ ઔર મહેબૂબ હસ્તિયાં હોતી હૈં, અલ્લાહ ઉનકી હિફાઝત ફરમાતે હૈં, લેકિન ક્યાં યે ફરિશ્તે હો જાતે હૈં? નહીં ઈન્સાન હી હોતે હૈં, ઉનકે સાથ તમામ ઈન્સાની હાજતેં લગી હોતી હૈં. ફર્ક ઈતના હોતા હૈ કે

અવ્વલ તો વો ગુનાહ નહીં કરતે, ઔર અગર કભી હો જાએ તો જબ તક ઉસકો અલ્લાહસે મઆફ નહીં કરા લેતે ઉનકો ચૈન નહીં આતા, ઈસ લિયે ઉનકે ગુનાહ લિખ્ખે હી નહીં જાતે.

હઝરત હાતિમ અસમ (રહ.) કે બારેમેં લિખ્ખા હૈ કે જબ પેશી હુઈ તો વો ફરમાતે હૈં કે મૈં ગભરા ગયા, રબ્બે કરીમને ફરમાયા હાતિમ તૂ ગભરા રહા હૈ, તેરા ઐસા નામએ આ'માલ હમારે પાસ આયા હૈ કે ઉસમેં તેરા એક ગુનાહ ભી દર્જ નહીં, અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

હઝરત મૌલાના અહમદઅલી લાહોરી (રહ.) ખ્વાબમેં કિસીકો નઝર આએ ઉસને પૂછા ક્યા બના? ફરમાયા અલ્લાહકે હુઝૂર પેશી હુઈ તો અલ્લાહને પૂછા કે અહમદઅલી તૂ ઈતના ક્યૂં ડરતા થા, વો બહોત હી રોનેવાલે થે, બાત બાત પર આંસૂ ટપટપ ગિરને શુરૂ હો જાતે થે, હર વક્ત આંસૂ ટપકતે રેહતે થે, બહોત ઝિયાદા ખૌફ ઔર ગિરિયા ગાલિબ રેહતા થા, તો ફરમાને લગે કે જબ અલ્લાહને પૂછા અહમદ અલી! તૂ ઈતના ક્યૂં રોતા ઔર ડરતા થા? તો મૈં ઔર ડર ગયા કે મુઝસે પૂછતાછ શુરૂ હો ગઈ ઔર હદીસ હૈ કે જિસસે મુહાસબા હોગા વો અઝાબમેં ગિરિફતાર હોગા, મેરી તો તફતીશ શુરૂ હો ગઈ, અલ્લાહ પાકને ફરમાયા તૂ ક્યૂં ડર રહા હૈ જબકે તૂ ઐસી ઝિંદગી ગુઝારકર મેરે પાસ આયા હૈ કે હમને તુઝે ભી મઆફ કર દિયા ઔર જિસ કબ્રસ્તાનમેં તૂ દફન કિયા ગયા સારે કબ્રસ્તાનકે મુરદોંકો ભી મઆફ કર દિયા.

સબસે બડા ઈબાદત ગુઝાર કૌન?

નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા ઈત્તકૂલ્ મહારિમ તકુન્ અઅ્બુદ ન્નાસ કે ગુનાહોંસે બચો તુમ સબસે ઝિયાદા ઈબાદત ગુઝાર બન જાઓગે, લંબી ચૌડી નફલેં, તસ્બીહાત ઉનકા ઈતના ફાઈદા નહીં હોતા જિતના ગુનાહસે બચનેકા ફાઈદા હોતા હૈ, જબ બંદા એક એક ગુનાહસે તૌબા કરતા હૈ તો અલ્લાહ ખૂશ હોતે હૈં, મેરે બંદેને ગુનાહસે સચ્ચી તૌબા કર લી, તો હમ તલાશ કરેં ઔર દેખેં કે હમારી ઝિંદગીમેં ગુનાહ કહાં કહાં હૈ? ઔર ફિર

અલ્લાહકે હુઝૂર તૌબા કરેં. ઈન્સાનોંકો હમ ધોકા દે સકતે હૈં, પરવરદિગારકો ધોકા નહીં દે સકતે, વો સીનોંકે ભેદ જાનનેવાલા હૈ, કિયામતકે દિન પેશી ઉસકે સામને હૈ કિસી બંદેકે સામને નહીં, ઈસ લિયે હમેં અપને એક એક ગુનાહસે તૌબા કરની હૈ, યૂં સમઝિયે કે યે નજાસત હૈ જો મેરે જિસ્મ પર લગી હુઈ હૈ, લિહાઝા જહાં જહાં નજાસત લગી હૈ, ઉસે તૌબાકે ઝરીઆ સાફ કરની હૈ, તાકે ગુનાહોંકી નજાસતસે જિસ્મ પાક હો જાએ, ઈસ લિયે તૌબાકા ગુસલ કર લીજિયે, ફિર દેખિયે મુસલ્લે પર કદમ રખનેકા ક્યા મઝા આતા હૈ, ઔર નમાઝમેં ક્યા લુત્ફ મિલતા હૈ.

ઈબાદતકી લઝ્ઝતસે મહેરૂમી ક્યૂં?

નમાઝમેં કૈસે મઝા આએ? દિલ પર ગુનાહકા અસર, આંખોં પર ગુનાહકા અસર, ઝબાન પર ગુનાહકા અસર ઔર ખડે અલ્લાહકે હુઝૂર હોતે હૈં, તો નમાંઝકી લઝ્ઝત તો નહીં મિલ સકતી, યે ઐસા હી હૈ જૈસે કિસી આદમીકો નઝલા ઔર ઝુકામ હો તો ઉસકો ખૂશ્બૂકા એહસાસ નહીં હોતા કે યે અંબરહૈ યા કુછ ઔર, ઉસે ક્યા પતા કે યે કસ્તૂરી હૈ યા ગુડકી ડલી, તો નઝલા ઝુકામને સૂંઘનેવાલે સિસ્ટમકો બંદ કર દિયા, ઈસી તરહ ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાનકા જો દિલ હૈ જો નમાઝકી લઝ્ઝત પાતા હૈ ઔર તિલાવતકી લઝ્ઝત પાતા હૈ, ઉસકે સિસ્ટમકો હી બંદ કર દિયા, હમેં ચાહિયે કે હમ અપને જિસ્મકો ઝાહિરી નજાસતસે ભી પાક કરેં ઔર હુકમી નજાસત (ગુનાહોં) સે ભી પાક કરેં, અગર કોઈ બંદા યે કહે કે ગુનાહ ભી ચલતા રહે ઔર રબ ભી રાઝી રહે તો..... ઈ ખયાલસ્ત વ મહાલસ્ત વ જુનૂં

ઉસ પર જમી જો ધૂલ હૈ ઉસકો હટાઈયે

જિસ બંદામેં ગુનાહોંકી નજાસત હોગી ઉસકો અલ્લાહકા વસ્લ કભી હાસિલ નહીં હો સકતા. ઉસકો સમઝાનેકે લિયે મૈં અકસર અપને દોસ્તોંકો એક

241 વાકિઆ સુનાતા હૂં.

એક મરતબા મિસ્કીનપુર શરીફ હાઝરીકા મૌકા મિલા, વહાં મદ્રસા થા તલબા થે, વહાં એક ગુસલખાના બના હુવા થા, ઉસકી દીવાર બહોત ઊંચી નહીં થી, બસ સાત ફુટ ઊંચી થી, ઉપર છત ભી નહીં થી, મગર બચ્ચે શરારત ભી કરતે થે, બચ્ચે બચ્ચે હી હોતે હૈં, ચુનાંચે કોઈ અંદર ગુસલ કર રહા હો તો બાહિરસે કોઈ બચ્ચા કંકર ફેંક દેતા, ઔર અંદરવાલેકો શરારત સૂઝતી ઔર મહેસૂસ કરતા કે કરીબસે કોઈ ગુઝર રહા હૈ તો પાની બાહિર ફેંક દેતા, સબને ફૈસલા કિયા કે દીવાર ઊંચી કરની ચાહિયે, બચ્ચે કહીંસે સિમેન્ટ ઔર ઈંટ લાએ, સિમેન્ટકા મસાલા બનાયા, ઈંટોંકો ભિગાકર ઉપર રખ્ખા ઔર દીવારકો દો ફુટ ઔર ઊંચી કર દી, ઉસ્તાદ ભી ખૂશ હો ગયે, બચ્ચે ભી ખૂશ હો ગયે કે ચલો યે મસ્અલા હલ હુવા.

મગર ઉનસે ચૂક યે હુઈ કે દીવારકે ઉપર જો મિટ્ટીકી તેહ ઔર મૈલ જમી થી ઉસકો સાફ નહીં કિયા જિસકી વજહસે જો જોડ બૈઠના ચાહિયે થા વો જોડ ઔર ઈત્તિસાલ (જોઈન્ટ) ન હો સકા, પાંચ છ દિન ગુઝર ગયે તો એક તાલિબે ઈલ્મને સોચા કે દેખેં કે દીવાર કિતની મઝબૂત બની હૈ, ઉસને જો હાથ લગાયા તો ઉપર જિતની ઈંટ રખ્ખી થી વો સબ ગિર ગઈ, તલબા હૈરાન હુએ કે ઐસા ક્યૂં હુવા, કિસીને ઉનકો મેરે બારેમેં બતાયા કે ભઈ યે એન્જીનિયર ભી હૈં મશ્વરા કર લો, તલબા આએ તો મૈં વહાં ગયા દેખા ઔર ઉનકો કહા કે એક લોહેકા બ્રશ હોતા હૈ વો કિસી મિસ્ત્રીસે લેકર આઓ, વો લે આએ, મૈંને તલબાસે કહા કે ભઈ પુરાની દીવારકે ઉપર પાની ડાલો ઔર ઉપર જો મિટ્ટીકી તેહ જમી હૈ ઉસકો રગડો ઔર હટાઓ, ઉનહોંને રગડકર હટા દિયા, ફિર ઈંટોંકો ગીલા કિયા ઔર જબ સિમેન્ટ રખકર ઈંટેં લગાઈ તો પક્કા જોડ બૈઠ ગયા, તલબા હૈરાન હોકર પૂછને લગે કે પેહલે ક્યા વજહ થી કે પક્કા જોડ ન હુવા, ઉનકો બતાયા કે દરમિયાનમેં મિટ્ટીકી તેહ ઔર મૈલ થી, ઉસ મિટ્ટીકી તેહ ઔર મૈલકી વજહસે જોડ નહીં બૈઠ સકતા થા, અબ સફાઈકે બાદ જોડ બૈઠ ગયા દોનોં દીવારકા રિશ્તા મઝબૂત હો ગયા.

કુર્બે ઈલાહીકા એક હી ઝરીઆ

ઉસ દિન ખૂદ એક મસ્અલા સમઝમેં આ ગયા કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત પાક હૈ. અગર ઈન્સાનકે દિલકે અંદર મેલ હૈ, દિલ નાપાક હૈ તો ઉસ દિલકા અલ્લાહકે સાથ જોડ નહીં બૈઠ સકતા, ઉસ દિલકો ગુનાહોંકે મેલસે ચમકાના પડેગા, સાફ કરના પડેગા, કોઈ દૂસરા ઓપશન (રાસ્તા) નહીં હૈ, ક્યૂંકે ઉસ પાક ઝાતકે સાથ કોઈ નાપાક ચીઝ જુડ નહીં સકતી, ઈસ લિયે અગર હમ ચાહતે હૈં કે હમેં વિલાયત નસીબ હો તો વિલાયતકે લિયે સો ફીસદ ગુનાહોંકો છોડના પડેગા, આજકલકે દીનદાર નૌજવાનોંકો દેખા કે અગર શરીઅતમેં સો ગુનાહ હૈ તો કોઈ પંચાનવેસે બચતા હૈ તો કોઈ છિયાનવેસે ઔર કોઈ સત્તાનવેસે, એક યા દો ગુનાહ કમ અઝ કમ ઝિંદગીમેં હોતે હૈં, ઉનકો છોડના ઉનકે લિયે મુશ્કિલ, કિસીકી આંખ કાબૂમેં નહીં હોતી, કિસીકી ઝબાન કાબૂમેં નહીં હોતી, માલકા મસ્અલા બેકાબૂ, કોઈ ન કોઈ ગુનાહકા મસ્અલા હોતા હૈ, બાકી ઝિંદગી શરીઅતકે મુતાબિક હોતી હૈ, ઔર ઉસ એક યા દો ગુનાહકી વજહસે વિલાયતકા નૂર હાસિલ હોનેસે મહેરૂમ હો જાતા હૈ,

હસરત હૈ ઉસ મુસાફિરે મુઝતરકે હાલ પર
જો થકકર રેહ ગયા હો મંઝિલકે સામને

લિહાઝા જો એક આધ ગુનાહ હમારી ઝિંદગીમેં હૈ ઉસસે ભી જાન છુડાઈયે ઔર અલ્લાહકી મુહબ્બતકા લુત્ફ હાસિલ કર લીજિયે, લેકિન યે રાસ્તા ઐસા હૈ કે ઉસકે ઉપર ખોટ ઔર મેલ નહીં ચલતા, બલ્કે પાક હોના પડેગા ઈન્નલ્લાહ યુહિબ્બુત્તવ્વાબીન વ યુહિબ્બુલ મુતતહ્હિરીન તન ભી પાક હો ઔર મન ભી સાફ હો, ઐસા બંદા વલી બનતા હૈ, ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઐસે બંદોંકી હિફાઝત ફરમાતે હૈં.

નજાસતકે બજાએ ખૂશ્બૂ

નેક આ'માલકી વજહસે ખૂશ્બૂ આતી હૈ, ઉસકે બડે વાકિઆત હૈં, શાહ અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) કે એક નૌજવાન શાગિર્દ થે, મદ્રસા આતે હુએ

ગલીમેં એક ઘર થા, ઉસે એક ઔરત ખિડકીસે દેખતી થી, ઉસ ઔરતકી નિય્યતમેં ફુતૂર (ખતરા) થા, એક દિન ઘરમેં ખાવિંદ નહીં થા, ઉસને કિસી ખાદિમાકો કોન્ફીડન્સ (એ'તિમાદ) મેં લિયા ઔર કહા કે ઉસ નૌજવાનકો કિસી બહાનેસે ઘર બુલાઓ, વો બુઢ્ઢિયા ફિત્નેકી પુડિયા, બાહિર નિકલી ઔર નૌજવાનસે કેહને લગી કે ઉસ ઘરમેં એક બીમાર હૈ, ઉસકે લિયે કુછ પઢ દો, વો નૌજવાન સીધા સાદા થા ઉસને ઉસકી બાતકો સચ સમઝા ઔર કહા ચલિયે મૈં સૂરએ ફાતિહા પઢ દેતા હૂં, અલ્લાહ તઆલા બીમારકો શિફા દેંગે, જૈસે હી ઘરમેં કદમ રખ્ખા ઔર અચાનક કુંડી લગી તો વો નૌજવાન ઔરત સજી સજાઈ સામને આ ગઈ, ઉસને મુસ્કુરાકર કહા કે બહોત મુદ્દતસે ઈન્તિઝારમેં થી આજ યે મૌકા મિલા હૈ, યે નૌજવાન સમઝ ગયા કે મૈં ધોકામેં આ ગયા, અલ્લાહકી તરફ તવજ્જોહ કી ફૌરન ઝહનમેં ખયાલ આયા, કેહને લગા કે અચ્છા મુઝે કઝાએ હાજત (ઈસ્તિન્જા) કી ઝરૂરત હૈ કોઈ બૈતુલખલા હૈ? ઉસને કહા હાં હૈ, જબ વો બૈતુલખલા ગયા તો ઉસ ઝમાનેકે બૈતુલખલા આજકલકી તરહ નહીં થે કે હર ચીઝ ગુમ હો જાતી હૈ, બલ્કે ઉસમેં તો નજાસત (નાપાકી) પડી હોતી થી, ઉસ તાલિબે ઈલ્મને નજાસત ઉઠાઈ ઔર અપને જિસ્મ પર લગા લી. જબ બાહિર નિકલા તો પાખાનાકી ઈતની બૂ આ રહી થી કે ઉસ ઔરતકો નફરત હુઈ, કેહને લગી મુઝે ક્યા પતા કે તૂ ઈતના બેવકૂફ ઈન્સાન હૈ, દૂર હો જા યહાંસે, ઉસ નૌજવાનને ઈસ તરહ અપના ઈમાન બચાયા ઔર વહાંસે નિકલ આયા.

ફિર ભી ઉસકો ડર લગા કે ગલીકે લોગોંકો બદબૂ આએગી તો ક્યા બતાઉંગા, ભાગતા ભાગતા મદ્રસા પહોંચા, સીધા ગુસલખાનેમેં ગયા, કપડે ઔર જિસ્મકો ધોયા, ગુસલ કિયા, ઔર ગીલે કપડે નિંચોડકર ફિર પહેન લિયે, યે બચ્ચા જો મદ્રસાકે વક્ત પર આયા કરતા થા આજ દેર હો ગઈ, યે આયા ઔર પીછે આકર બૈઠ ગયા, શાહ અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) દર્સ દેતે દેતે અચાનં રૂક ગયે ઔર ફરમાયા, તુમમેંસે કિસને ઈતની તેઝ ખુશ્બૂ લગાઈ હૈ? જબ શાહ અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) ને પૂછા તો તલબાને એક દૂસરેકે ઉપર તવજ્જોહ કી, કિસીને કહા કે યે અભી આયા હૈ ઔર ખૂશ્બૂ લગાકર આયા હૈ,

તો શાહ સાહબને બુલાયા કે યે તેઝ ખૂશ્બૂ કહાંસે લગાકર આએ હો? શાગિર્દકી આંખોંમેં આંસૂ આ ગયે, હઝરત મૈંને તો ગુનાહસે બચનેકે લિયે જિસ્મ પર નાપાકી લગાઈ થી, જબ મૈંને ગુસલ કિયા તો મેરે જિસ્મ ઔર કપડેસે ખુશ્બૂ આને લગી, તો નેક આ'માલ ઔર ગુનાહોંસે બચને પર ખૂશ્બૂ આતી હૈ ઔર ગુનાહોંકે કરનેસે બદબૂ આતી હૈ.

અગર સત્તારીકા મઆમલા ન કરતે

અબ હમ સોચેં કે બાતિની તૌર પર હમારી હાલત ક્યા હૈ, સચ્ચી બાત યે હૈ કે અલ્લાહકી સિફતે સત્તારીકા સદકા હૈ વરના અગર ગુનાહોંકી બૂ ઝાહિર હોતી, હમ કિસીકે પાસ બૈઠનેકે કાબિલ નહીં હોતે, ઉસ માલિકકી સતરપોશીને છુપા લિયા હૈ, ઈસ લિયે હમેં ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબાકે ઝરીઆ મનકા ગુસલ કરનેકી ઝરૂરત હૈ, આજ પચ્ચીસ રમઝાનુલ મુબારકકી રાત હૈ ઔર મગફિરતકા અશરહ હૈ, હમ મૌકાસે ફાઈદા ઉઠાએં, અલ્લાહકે હુઝૂર સારે ગુનાહોંસે તૌબા કરકે ઉદ્‌ખુલૂ ફીસ્સિલ્મિ કાફ્ફહ કા મિસ્દાક બન જાએં, મેરે મૌલા! બહોત ગુનાહ કિયે, બહોત ખતાએં કી, હમ નહીં ચાહતે કે હમારા જિસ્મ ગલે સડે, હમ નહીં ચાહતે કે હમ આપકે સામને ખડે હોં ઔર જિસ્મસે બદબૂ આ રહી હો, મેરે મૌલા મહેરબાની ફરમા દીજિયે, કરમ ફરમા દીજિયે.

આજકી ઈસ મજલિસમેં હમ સારે ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા કર લેં, યે ન હો કે નિન્નાનવેસે તૌબા ઔર એકસે નહીં, વરના યે તો ઐસા હી હુવા જૈસે મજનૂંને કિયા થા કે જબ બાપને કહા કે લૈલાકી મુહબ્બત ઔર તમામ ગુનાહોંસે તૌબા કરો, તો કેહને લગા મૈં હર ગુનાહસે તૌબા કરતા હૂં

વલાકિન લા અતૂબ મિન હુબ્બે લય્લા

લૈલાકી મુહબ્બતસે તૌબા નહીં કર સકતા, આજ હમારે દિલમેં અલગ અલગ લૈલા હૈ, કોઈ મિટ્ટીકી મૂરતકો લૈલા બનાએ હુએ હૈ, કિસીકે લિયે કારોબાર લૈલા હૈ, ગોયા હર એકકે લિયે અલગ અલગ લૈલા હૈ, તો જબ તક ઉસસે ભી તૌબા નહીં કરેંગે અલ્લાહકા વસ્લ હાસિલ નહીં હોગા, ઈસ

લઝ્ઝતકો અગર પાના ચાહતે હૈં જો અલ્લાહસે તઅલ્લુક પર મિલતી હૈ, તો સોફીસદ ગુનાહોંસે તૌબા કરની હોગી, ફિર ઉસકી બરકતેં દેખિયે કે ઝિંદગીમેં કિસ કિસ તરહ ઝાહિર હોતી હૈં ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફસે રહમત કૈસે હોતી હૈ.

ખૌફ ઔર તકવાકા ફાઈદા

ઉમ્મીદ હૈ કે એક બાત આપ તવજ્જોહસે સુનેંગે, નબી (અલૈ.) ઈસ બાતકી બહોત તા'લીમ દેતે થે કે ઈન્સાન અલ્લાહકે ખૌફસે ખલ્વત (તન્હાઈ) મેં ભી ઔર જલ્વત (ઝાહિર) મેં ભી ગુનાહોંકો છોડ દે, ક્યૂંકે અલ્લાહકે ખૌફસે જબ ઈન્સાન ગુનાહોંકો છોડતા હૈ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસ બંદેસે બહોત ખૂશ હોતે હૈં, આજ ફજરકી નમાઝકે બાદ હમને હદીસે મુબારક સુની કે કિફલ નામી શખ્સ અલ્લાહકે ખૌફસે ઝિનાસે બચ ગયા, તો અલ્લાહ પાકને ઉસકો કિસ કદર બુલંદ મકામ અતા કિયા, રાવી કેહતે હૈં કે મૈંને નબી (અલૈ.) સે બીસ મરતબા યે વાકિઆ સુના, અંદાઝા લગાઈયે કે બીસ મરતબા તો ઉનહોંને સુની ઔર કિતને મૌકા પર મજલિસે નબવીમેં યે નહીં ભી હોંગે, તો ઉસકા મતલબ યે હૈ કે નબી (અલૈ.) ઈસ વાકિઆકો બકસરત બયાન ફરમાતે થે કે અલ્લાહકે ખૌફસે વો ગુનાહસે બચ ગયા.

અગર મૈં જહન્નમી તો તુઝે તલાક

ગોયા ઉમ્મતકો બકસરત સબક દે રહે થે કે ગુનાહકે દહાને પર પહોંચ ચુકે હો ફિર ભી તૌબા કર લો, અલ્લાહ પાક વિલાયત અતા કર દેંગે, ઈમામ શાફઈ (રહ.) કે ઝમાનેકા વાકિઆ હૈ કે હાકિમે વક્ત અપની બીવીકે સાથ એક દફા અચ્છે મોડમેં થા, વો કિસી વજહસે ખફા (નારાઝ) થી, અબ યે જિતની મુહબ્બતકા ઈઝહાર કરતા ઉસે ઉતની આગ ચળ્હતી, યે ઉસકો જિતના ઝિયાદા કરીબ કરતા વો ઉતની દૂર હોતી, જબ ઉસને બહોત ઝિયાદા મુહબ્બતકા ઈઝહાર

કિયા તો વો કેહને લગી ઓ જહન્નમી હટ યહાંસે.

હાકિમકો ગુસ્સા આયા, ઉસને કહા અચ્છા અગર મૈં જહન્નમી તો તુઝે તલાક, જબ દોનોંકા ગુસ્સા ઠંડા હુવા તો બીવીને ભી સોચા કે મુઝે ઐસે નહીં કેહના ચાહિયે થા, ખાવિંદને ભી સોચા કે અગર ઉસકા મોડ ઠીક નહીં થા, તો ઉસકો મજબૂર નહીં કરના ચાહિયે થા, અબ વો પરેશાન ક્યૂંકે ઉસકો છોડના નહીં ચાહતા થા, ઉલમાસે પૂછા કે જનાબ બતાઈયે કે તલાક વાકઈ હુઈ યા નહીં? ક્યૂંકે મઆમલા મશરૂત થા, અબ જિસ આલિમસે પૂછે વો કહે જી હમ તો જવાબ નહીં દે સકતે, કૌન કહે કે યે જન્નતી હૈ યા જહન્નમી? યે તો કિયામતકે દિન પતા ચલેગા, ચુનાંચે યે બાત Talk Of The Town (ટોક ઓફ ધ ટાઉન) બન ગઈ કે હાકિમકો એક મસ્અલા પેશ આયા ઔર ઉસકા જવાબ કોઈ દે નહીં સકતા.

ઈમામ શાફઈ (રહ.) જવાનુલ ઉમ્ર થે, કેહને લગે મુઝે લે જાઓ મૈં જવાબ દૂંગા, લોગ ઉનકો લે આએ, હાકિમને મસ્અલા પૂછા, ફરમાયા કે અલાહિદગીમેં આપસે એક સવાલ પૂછૂંગા ઉસકા આપ જવાબ દેંગે તો મૈં આપકો મસ્અલાકા જવાબ દૂંગા, ઉસને કહા ઠીક હૈ, તન્હાઈ હુઈ તો ઈમામ સાહબને પૂછા કે પૂરી ઝિંદગીકા કોઈ એક ઐસા વાકિઆ મુઝે સુનાઓ કે તુમને કબીરા ગુનાહ પર કુદરત રખતે હુએ ભી અલ્લાહકે ખૌફકી વજહસે ઉસે છોડ દિયા હો, બાદશાહ સોચતા રહા, કેહને લગા કે હાં એક મરતબા વાકિઆ પેશ આયા થા કે મૈં અપને કામસે ફારિગ હોકર જલ્દી અપની ખ્વાબગાહમેં (બિસ્તર પર) પહોંચ ગયા, મહેલમેં કામ કરનેવાલી એક જવાનુલ ઉમ્ર ખાદિમા થી વો મેરે કમરેમેં ચીઝોંકો સેટ કર રહી થી, જૈસે હી મેરી નઝર ઉસ પર પડી, બહોત હી જાઝિબ નઝર લગી, મૈંને કુંડી બંદ કર દી, વો ભી સમઝ ગઈ કે હાકિમકી નિય્યત ઠીક નહીં હૈ, જૈસે હી મૈંને ઉસકી તરફ કદમ બળ્હાયા, બોલી અય બાદશાહ અલ્લાહસે ડર, કેહને લગા ઉસ તકિયા નકિયા નેક પાક બચ્ચીકે યે અલ્ફાઝ મેરે દિલ પર ઐસે અસરપઝીર હુએ કે અલ્લાહકા ખૌફ ગાલિબ આ ગયા, અગર મૈં ચાહતા તો મૈં ઝિનાકા મુરતકિબ હો જાતા, કૌન મુઝસે પૂછ સકતા થા, મગર અલ્લાહકે ખૌફસે મૈંને કુંડી ખોલકર જાને દિયા, યે મેરી ઝિંદગીકા એક વાકિઆ હૈ, ઈમામ

સાહબને ફરમાયા કે અગર યે વાકિઆ સચ્ચા હૈ તો મૈં ફતવા દેતા હૂં કે તેરી બીવીકો તલાક વાકેઅ નહીં હુઈ.

જબ યે ફતવા દિયા તો લોગ હૈરાન હુએ, મુફતી હઝરાત ભી હૈરાન હો ગયે, બાઝને કહા આપને યે કૈસે ફતવા દિયા? ઉનહોંને કહા ફતવા મૈંને નહીં દિયા, ફતવા અલ્લાહ તઆલાને દિયા હૈ અલ્લાહ તઆલા ભી તો મુફતી હૈ ના, કારી હૈ ના, આલિમ હૈ ના, કુરઆન મજીદમેં હૈ અલ્લાહ તઆલા ફતવા દેતા હૈ, **"કુલિલ્લાહુ યફતીકુમ ફીલ કલાલહ"** (પા. ૬, રૂ. ૪, આયત ૧૭૬)

ઉનહોંને પૂછા કે ઈસ મસ્અલામેં અલ્લાહ તઆલાને ફતવા કૈસે દિયા? ઈમામ સાહબને કુરઆન મજીદકી આયત પઢી કે દેખો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત કુરઆન મજીદમેં ફરમાતે હૈં **વ અમ્મા મન્ ખાફ મકામ રબ્બિહી** જો અપને રબકે સામને ખડે હોનેસે ડર ગયા, **વ નહન્નફ્સ અનિલ્ હવા** ઔર ઉનહોંને અપને નફસકો ખ્વાહિશાતમેં પડનેસે બચા લિયા **ફઈન્નલ્ જન્નત હિયલ મઅ્વા.**

(પા. ૩૦, રૂ. ૪, આ. ૪૧)

ઉસકા ઠિકાના જન્નત હૈ, તો અલ્લાહકે ખૌફસે ગુનાહકો છોડ દેના જન્નતી હોનેકી અલામત હૈ, લિહાઝા જબ યે હાકિમ પૂરી કુદરતકે બાવજૂદ ખૌફે ઈલાહીકી બિના પર ગુનાહ કરતે કરતે બચ ગયા તો જન્નતી હો ગયા, ઔર ઉસને તલાકકો મશરૂત કિયા થા કે અગર મૈં જહન્નમી હૂં તો તલાક, ઔર યે તો જન્નતી હૈ, લિહાઝા તલાક ન પડેગી. ઈસ તરીકએ ઈસ્તિદલાલ પર સબકે સબ હૈરાન રેહ ગયે, લિહાઝા હમ ભી અપને ગુનાહોંકો અલ્લાહકી ખાતિર છોડ દેં, ઉસકે મુકર્રબ ઔર જન્નતી બન જાએં.

નદામતકી આગ

ઝિના ઐસા ગુનાહ હૈ કે ઉસકે મુરતકિબ બંદેકો આગમેં જલના હી પડેગા, આપ હૈરાન હોંગે કે કૈસી બાત આપને કહી, સુનિયે! યા તો ઈસ દુનિયામેં નદામતકી આગમેં જલ જાએ, અગર નદામતકી આગમેં જલા તો મઆફ, ઔર અગર ન જલા તો આખિરતમેં જહન્નમકી આગમેં જલના પડેગા. લિહાઝા દિલકો

શરમસારી લગ જાએ, નદામત હો, અફસોસ હો કે મૈંને બુરા કિયા, મુઝે નહીં કરના ચાહિયે, મૈં આઈન્દા ઐસી હરકત નહીં કરૂંગા, તો યે નદામતકી આગ હૈ જો દિલમેં જલતી હૈ, ઈસ લિયે હમ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે દુઆ માંગતે હૈં કે અય કરીમ આકા! આજકી રાત સોફીસદ સચ્ચી તૌબાકી તૌફીક અતા ફરમા, તાકે હમ આપકે પાકીઝા બંદે બનકર ઝિંદગી ગુઝારેં, વરના કિયામતકે દિન હમ આપકે સામને કૈસે ખડે હોંગે, અલ્લાહુ અકબર કબીરા.

અગર અલ્લાહ તઆલાને કિયામતકે દિન યે ઓપશન દે દિયા કે અય મેરે બંદે! યા તો જહન્નમમેં ચલા જા, યા તેરા નામએ આ'માલ હમ તેરે વાલિદકે સામને દિખાતે હૈં, તેરે પીર સાહબકે સામને દિખાતે હૈં, બીવીકો કહા જાએ કે તેરે ખાવિંદકો તેરે નામએ આ'માલ દિખા દેતે હૈં, તો ક્યા ખયાલ હૈ, હમ દિખાને પર તૈયાર હો જાએંગે? નહીં, બલ્કે કહેંગે અલ્લાહ નામએ આ'માલ ન દિખાઈયે હમ ખૂદ જહન્નમમેં ચલે જાતે હૈં, આજ વક્ત હૈ નામએ આ'માલમેં લિખ્ખે હુએ ઉન ગુનાહોંકો મઆફ કરવાનેકા, લિહાઝા મઆફ કરા લેં, દુઆ કરતે હૈં કે રબ્બે કરીમ આજકી ઈસ બાબરકત રાતમેં રહમત ફરમાકર હમારે ગુનાહોંકો મઆફ કર દીજિયે ઔર હમેં ભી અપને મકબૂલ બંદોંમેં શામિલ ફરમા દીજિયે.

વ આખિરુ દઅ્વાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

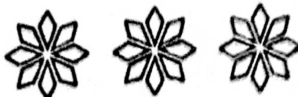
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

(વ ઝરૂ ઝાહિરલ ઇસ્મિ વ બાતિનહૂ)

ગુનાહોંસે તૌબા કીજિયે

અઝ ઈફાદાત

હઝરત મૌલાના પીર હાફિઝ ઝુલફિકાર અહમદ
નકશબંદી મુજદ્દિદી મદ ઝિલ્લુહૂ

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

ઈકતિબાસ

અલ્લાહ અલ્લાહ અલ્લાહ

ઈબ્ને કય્યિમ જૌઝી (રહ.) ફરમાતે થે કે અય દોસ્ત! યે ન દેખના કે ગુનાહ છોટા હૈ યા બડા, બલ્કે ઉસ ઝાતકી અઝમતકો સામને રખના જિસકી નાફરમાની કર રહે હો.

એક બુઝુર્ગ ફરમાતે થે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને મેરે દિલમેં ઈલ્કા ફરમાયા કે મેરે બંદોંસે કેહ દો કે યે ગુનાહ કરતે વક્ત બાકી મખ્લૂકસે પરદા કર લેતે હૈં ઔર ઉન તમામ દરવાઝોંકો બંદ કર દેતે હૈં જિનસે મખ્લૂક દેખતી હૈ. લેકિન ઉસ દરવાઝેકો બંદ નહીં કરતે જિસસે મૈં પરવરદિગાર દેખતા હૂં, ક્યા અપની તરફ દેખનેવાલોંમેંસે યે સબસે કમ દરજેકા મુઝે સમઝતે હૈં.

"ઈકમાલુશ શિયમ" મેં લિખ્ખા હૈ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે અદલ વ ઈન્સાફસે મુડભેડ હુઈ તો કોઈ ભી ગુનાહ સગીરા નહીં, ઔર અગર ઉસકે ફઝલકા સામના હુવા તો કોઈ ભી ગુનાહ કબીરા નહીં. લિહાઝા મેરે દોસ્તો! અગર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ફઝલ ફરમા દેં તો ફિર ચાહે જિસ ગુનાહકો મઆફ ફરમા દે, લેકિન અગર અદલ ફરમાએંગે તો ફિર મઆમલા મુશ્કિલ બન જાએગા.

(હઝરત મૌલાના પીર ઝુલફિકાર અહમદ નકશબંદી મુજદિદી)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

ગુનાહોંસે તૌબા કીજિયે

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્લઝીનસ્તફા. અમ્મા બાદ.....!

અઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ. બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

વ ઝરૂ ઝાહિરલ્ ઈષ્મિ વ બાતિનહૂ. (સૂરએ અન્આમ : ૧૨૦)

સુબ્હાન રબ્બિક રબ્બિલ્ ઈઝ્ઝતિ અમ્મા યસિફૂન વ સલામુન્ અલલ્ મુર્સલીન વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ અલા આલિ સય્યિદિના મુહમ્મદિંવ્ વ બારિક્ વસલ્લિમ.

ગુનાહ કિસે કેહતે હૈં?

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકે ખિલાફ કોઈ કામ કરના યા નબી (અલૈ.) કી મુબારક સુન્નતકે ખિલાફ કરના યા દીનમેં કિસી નઈ બાતકા પૈદા કરના ગુનાહ કેહલાતા હૈ. વો ગુનાહ ઈન્સાન જિસ્મકે ઝાહિરી આ'ઝાસે કરે યા બાતિનસે, મસલન હસદ, લાલચ, બુગ્ઝ, કીના, ઝૂઠ, ગીબત ઔર બદખ્વાહી વગૈરહ. ખુલ્લમ ખુલ્લા કરે યા છુપકર કરે, સબ કુછ ગુનાહોંમેં દાખિલ હૈ. ઔર

ઉસકે છોડનેકા હમેં હુકમ દિયા ગયા હૈ. ઈરશાદે બારી તઆલા હૈ :

વ ઝરૂ ઝાહિરલ્ ઈષ્મિ વ બાતિનહૂ.

(ઔર છોડ દો ખુલા હુવા ગુનાહ ઔર છુપા હુવા)

ગુનાહકી હકીકત

ગુનાહકા આગાઝ (શરૂઆત) મકડીકે જાલેકી તરહ કમઝોર હોતા હૈ ઔર અંજામ જહાઝકે લંગરકી તરહ મઝબૂત હોતા હૈ. શુરૂમેં તો ઈન્સાન સોચતા હૈ કે એક દો બાર ગુનાહ કરકે ફિર છોડ દૂંગા, મગર આજ ઔર કલ કરતે કરતે ગુનાહકી આદત ઈતની પક્કી હો જાતી હૈ કે બાદમેં છોડના મુશ્કિલ હો જાતા હૈ. ગુનાહ આકાશ બેલકી તરહ હોતા હૈ જો ઈન્સાનકો અપની લપેટમેં લે લિયા કરતા હૈ. આપને બા'ઝ દરખ્તોં પર પીલે રંગ જૈસી બેલ (વેલ) દેખી હોગી, વો ઉસ પૂરે દરખ્તકો ઈસ તરહ અપને કાબૂમેં લે લેતી હૈ કે દરખ્તકી નશ્વો નુમા રૂક જાતી હૈ. ઈસી તરહ ગુનાહ કરતે કરતે ઈન્સાનકી રૂહાની નશ્વો નુમા રૂક જાતી હૈ. ગુનાહકી મિસાલ નાસૂરકી તરહ હૈ. નાસૂર અગર રહે તો તકલીફ દેતા હૈ ઔર અગર ઈલાજ ન કરેં તો વો બઢતા ચલા જાતા હૈ. યે ગુનાહ ઈન્સાનકે રૂહાની લિબાસ પર ધબ્બે હોતે હૈં. જૈસે ઈન્સાનકો ઝાહિરકે લિબાસ પર ધબ્બા અચ્છા નહીં લગતા ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલકો રૂહાની લિબાસ દાગદાર અચ્છા નહીં લગતા.

ગુનાહકી તાસીર

હર ચીઝકે અંદર કોઈ ન કોઈ તાસીર હોતી હૈ. ગુનાહકે અંદર યે તાસીર હૈ કે ઈન્સાનકો ઉસસે નદામત મિલતી હૈ. યૂં સમઝ લીજિયે કે દો બાતેં લોહે પર લકીરકી તરહ હૈં. ગુનાહસે ઈન્સાન નદામત પાતા હૈ ઔર નેકીસે ઈન્સાન સલામતી પાતા હૈ. એક ઈન્સાન કિતની હી કામિયાબીકે સાથ ગુનાહ ક્યૂં ન કરે, ઉસે કોઈ સમઝાનેવાલા યા મના કરનેવાલા ન હો, ગોયા ગુનાહકે તમામ અસ્બાબ મોહય્યા હોં ઔર વો મન

મરઝીસે ગુનાહ કરે, ફિર ભી ગુનાહ ઉસ શખ્સકે લિયે દુનિયા વ આખિરતકી નદામતકા સબબ બનતા હૈ. ઈસ લિયે હમારે અકાબિરને ફરમાયા કે મોમિન ગુનાહકો ઐસે સમઝતા હૈ જૈસે કોઈ બિચ્છૂ હોતા હૈ. આપ દેખતે હૈં કે બિચ્છૂ છોટા હો યા બડા, હર કોઈ ઉસે દેખકર ડર જાતા હૈ, આપને કભી કિસી ઐસે આદમીકો નહીં દેખા હોગા જો અપને હાથમેં બિચ્છૂ પકડનેકી કોશિશ કર રહા હો. ઈસ લિયે કે બિચ્છૂ છોટા હો યા બડા, ઉસમેં ઝહર હોતા હૈ. ઈસી તરહ ગુનાહ છોટા હો યા બડા, બહરહાલ ઉસમેં નદામત હોતી હૈ. હમારે મશાઈખકે નઝદીક ગુનાહ અંગારેકે માનિંદ હૈ. અંગારા છોટા હો યા બડા, હાથ લગાનેસે હાથકો જલાતા હૈ. બલ્કે અગર છોટે અંગારેસે ગફલત બરતી જાએ તો બા'ઝ ઔકાત ભડક ઉઠતા હૈ ઔર આગ લગા દેતા હૈ. ઈસ લિયે હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ (રદિ.) ફરમાયા કરતે થે.

કુલ્લુ મા નુહિય અન્હુ ફહુવ કબીરતુન.

(હર વો કામ જિસસે શરીઅતને બચનેકા હુકમ દિયા હૈ, વો કબીરા ગુનાહ હૈ)

શયતાનકી કોશિશ

શયતાન ઈન્સાનકી નિગાહોંમેં ગુનાહોંકો હલકા કરકે પેશ કરતા હૈ. યે ઉસકા એક બડા વાર હૈ. વો ગુનાહકે બારેમેં દિલમેં યે ખયાલ ડાલતા હૈ કે,

..... યે ગુનાહ તો અકસર લોગ કરતે હી રેહતે હૈં.

..... યે તો હો હી જાતા હૈ.

..... ઈસસે બચના તો બહોત મુશ્કિલ હૈ.

..... આજકલ તો બેપરદગી બહોત આમ હૈ, ઈસ લિયે નિગાહોંકો બચાના તો બહોત મુશ્કિલ હૈ. શયતાન ઈન્સાનકી નિગાહોંમેં ઉન ગુનાહોંકો ઈસ લિયે છોટા કરકે પેશ કરતા હૈ તાકે વો કરતા હી રહે. ઈસી લિયે ફાસિક ગુનાહકો ઐસે સમઝતા હૈ જૈસે કોઈ મખ્ખી બૈઠી થી ઔર ઉસકો ઉડા દિયા. જબકે મોમિન બંદા ગુનાહકો ઐસે સમઝતા હૈ જૈસે સરકે ઉપર કોઈ પહાડ રખ દિયા ગયા હો.

બલ્કે કઈ મરતબા તો શયતાન ગુનાહકો ઝીનતવાલા કરકે પેશ કરતા હૈ. ચુનાંચે ફરમાયા :

વ કય્યઝ્ના લહુમ્ કુરનાઅ ફઝય્યનૂ લહુમ્ મા બય્ન અય્દીહિમ્ વમા ખલ્ફહુમ્ વ હક્ક અલય્હિમુલ્ કવ્લુ ફી ઉમમિન્ કદ્ ખલત્ મિન્ કબ્લિહિમ્ મિનલ્ જિન્નિ વલ ઈન્સિ ઈન્નહુમ્ કાનૂ ખાસિરીન. (સૂ. હા-મીમ- સિજદહ : ૨૫)

(ઔર લગા દિયે હમને ઉનકે પીછે સાથ રેહનેવાલે, ફિર ઉનહોંને ઉનકી આંખોંમેં ખૂબસૂરત બના દિયા ઉસકો જો ઉનકે આગે હૈ ઔર જો ઉનકે પીછે હૈ. ઔર ઠીક પડ ચુકી ઉન પર અઝાબકી બાત ઉન ફિરકોંકે સાથ જો ગુઝર ચુકે ઉનસે પેહલે જિન્નોંકે ઔર આદમિયોંકે; બેશક વો થે ખસારા પાનેવાલે).

છોટે ગુનાહકો છોટા ન સમઝે

યહાં પર આકર સાલિકકો એહતિયાત ઝરૂરી હૈં કે વો હુકમે ખુદાકો હુકમે ખુદા સમઝે ઔર વો અપને દિલમેં અઝમત્તે ઈલાહી ઈતની બિઠાએ કે હુકમે ખુદાકે ખિલાફ ઉસકે ઝહનમેં ખયાલ હી પૈદા ન હો. ઈસી લિયે કહા ગયા હૈ કે,

લા તહ્કિરન્ન સગીરતન્ ઈન્નલ્ જિબાલ મિનલ્ હસા.

(તુમ છોટે ગુનાહકો હરગિઝ છોટા ન સમઝો, ઈસ લિયે કે બડે બડે પહાડ છોટે છોટે પત્થરોંસે મિલકર બનતે હૈં).

ઈસ લિયે જબ ઈન્સાન ગુનાહે સગીરા પર ઈસરાર કરતા રેહતા હૈ તો ફિર વો આહિસ્તા આહિસ્તા કબીરા બન જાતા હૈ. સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે અંદર એક કૌલ બહોત મશ્હૂર થા. અક્સર સહાબા બાતચીતકે દૌરાન વો કૌલ એક દૂસરેકે સામને પઢા કરતે થે. ઉસ કૌલકા મફહૂમ યે બનતા હૈ :

લા સગીરત મઅલ્ ઈસ્રારિ વલા કબીરત મઅલ્ ઈસ્તિગ્ફાર.

(ઈસરારસે કોઈ ગુનાહ સગીરા નહીં રેહતા ઔર ઈસ્તિગ્ફારસે કોઈ ગુનાહ કબીરા નહીં રેહતા)

અલ્લાહ તઆલાને ઈરશાદ ફરમાયા :

વ તહ્સબૂનહૂ હય્યિનંવ્ વહુવ ઈન્દલ્લાહિ અઝીમ. (સૂ. નૂર : ૧૫)

(ઔર તુમ ઉસકો હલકા સમઝતે હો હાલાંકે અલ્લાહકે નઝદીક યે બહોત બડી બાત હૈ)

ઈબરતકા મકામ

બની ઈસરાઈલમેં એક રાહિબ થે. ઉનકા નામ દામૂસ (રહ.) થા. ઉનકે ઈલાકેમેં ખુશ્ક પહાડ થે. ઉન પર સબ્ઝેકા નામો નિશાન ભી નહીં થા. એક મરતબા વો અપને ઘરસે બાહિર નિકલે તો ઉનકી નઝર પહાંડ પર પડી. દિલમેં ખયાલ આયા કે અગર યહાં આબશારેં (ઝરણા) હોતીં, મુર્ગઝારેં (હરિયાલી) હોતીં, દરખ્ત હોતે તો કિતના અચ્છા મંઝર દિખાઈ દેતા. અબ અંગરચે ઉનહોંને અપને દિલો દિમાગમેં યે બાત સોચી થી, મગર જો ઝિયાદા મુકર્રબ હોતે હૈં, ઉનકી છોટી બાતોં પર ભી પકડ આ જાતી હૈ, લિહાઝા ઉન પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફસે ઈતાબ હુવા ઔર દિલમેં યે બાત ઈલ્કા હુઈ.

"અબ તુમને બંદગી છોડ દી ઔર હમારે મુશીર બન ગયે, અબ તુમહેં હમારી પૈદાઈશમેં નુકસ (કમી) નઝર આતા હૈ."

બસ ઈસ બાતકે દિલમેં ઈલ્કા હોને પર ઉનકો અપની ગલતીકા એહસાસ હુવા કે યે તો આદાબે બંદગીકે ખિલાફ હૈ. ઉનહોંને યે સોચકર રોના શુરૂ કર દિયા કે મૈંને ઐસા ક્યૂં સોચા..... યે ભી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તરફસે તૌફીક હોતી હૈ કે ફૌરન અપની ગલતીકા એહસાસ હોતા હૈ..... અચ્છા, ગલતીકા એહસાસ હોને પર ઉનહોંને યે નિય્યત કર લી કે જબ મુઝે વાઝેહ તૌર પર અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે યે ઈશારા નહીં મિલ જાએગા કે મેરી ગલતીકો મઆફ કર દિયા ગયા હૈ. મૈં ઉસ વક્ત તક ન કુછ ખાઉંગા ન હી પીઉંગા ઔર યૂં અપને નફસકો સઝા દૂંગા.

એક મરતબા બસ્તીવાલોંકે યહાં કોઇ તકરીબ (શાદી) થી. હઝરત દામૂસ (રહ.) ભી વહાં પહોંચ ગયે. કિસીને કહા, જી ખાનેકે લિયે તશરીફ લાઈયે. ઉનહોંને ફરમાયા, મૈં ખાના નહીં ખાઉંગા, ઉસને કહા, જી રાતકે વક્ત તો રોઝા નહીં હોતા. ઉનહોંને ફરમાયા, રોઝેકી બાત નહીં હૈ, મુઝે ખાના નહીં હૈ. કુછ લોગ લસૂડેકી તરહ હોતે હૈં ઔર વો ચિમટ જાતે હૈં. વો સામનેવાલે બંદેકી મજબૂરીકો સમઝનેકે બજાએ અપને મકસદકો પૂરા કરનેકી કોશિશ કરતે હૈં.

લિહાઝા ઉનમેંસે કુછ બંદોંને કહા, નહીં હઝરત! આપ ઝરૂર તશરીફ લાએં. અબ ઈધરસે ઈસરાર ઔર ઉધરસે ઈન્કાર. આખિરકાર ઉનમેંસે કિસી એકને કહા, જી! આપ યે તો બતાએં કે આપને ખાના પીના બંદ ક્યૂં કિયા હૈ? અબ ઉનહોંને સાફ સાફ બાત બતા દી ઔર કહા કે મૈંને ઈસી વજહસે ખાના પીના છોડ દિયા હૈ. વો આમ લોગ થે, વો ઈસ બાતકો કૈસે સમઝતે. લિહાઝા વો હંસકર કેહને લગે, ભલા યે ભી કોઈ બાત હૈ. હત્તાકે ઉન સબને મિલકર કહા, જનાબ! આપકે ઈસ ગુનાહ પર જો અઝાબ હોગા વો હમ સબ મિલકર તકસીમ કર લેંગે, આપ ખાના ખાએં. જૈસે હી ઉનહોંને યે અલ્ફાઝ કહે તો દામૂસ (રહ.) કે દિલમેં ફૌરન ઈલ્હામ હુવા કે અય મેરે પ્યારે! યે લોગ અઝાબકો ઈતના હલકા સમઝ રહે હૈં લિહાઝા આપ ઈસ બસ્તીકો ફૌરન છોડ દીજિયે. ઉન સબકો અભી હલાક કર દિયા જાએગા..... અલ્લાહુ અકબર..... યૂં બંદા અપની ઔકાત ભૂલ જાતા હૈ ઔર નહીં સમઝતા કે પરવરદિગારકી પકડ ફિર કૈસે હોતી હૈ.

ખતરેકી બાત

જબ ઈન્સાન કિસી ગુનાહકો હલકા સમઝના શુરૂ કર દે તો યે બડી ખતરેકી બાત હોતી હૈ. બલ્કે મશાઈખને કહા કે જિસ ગુનાહકો લોગ હલકા સમઝેં વો અલ્લાહકે યહાં બડા હોતા હૈ.

હઝરત ઈબ્ને કય્યિમ (રહ.) ફરમાતે થે કે અય દોસ્ત! યે ન દેખના કે ગુનાહ છોટા હૈ યા બડા, બલ્કે ઉસ ઝાતકી અઝમતકો સામને રખના જિસકી નાફરમાની કર રહે હો.

એક બુઝુર્ગ ફરમાતે થે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને મેરે દિલમેં ઈલ્કા ફરમાયા કે મેરે બંદોંસે કેહ દો કે યે ગુનાહ કરતે વક્ત બાકી મખ્લૂકસે પરદા કર લેતે હૈં ઔર ઉન તમામ દરવાઝોંકો બંદ કર દેતે હૈં જિનસે મખ્લૂક દેખતી હૈ. લેકિન ઉસ દરવાઝેકો બંદ નહીં કરતે જિસસે મૈં પરવરદિગાર દેખતા હૂં, ક્યા અપની તરફ દેખને વાલોંમેંસે યે સબસે કમ દરજેકા મુઝે સમઝતે હૈં.

ઈકમાલુશ શિયમમેં એક અજીબ બાત લિખ્ખી હૈ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે

અદલ વ ઈન્સાફસે મુડભેડ હુઈ તો કોઈ ભી ગુનાહ સગીરા નહીં, ઔર અગર ઉસકે ફઝલકા સામના હુવા તો કોઈ ભી ગુનાહ કબીરા નહીં. લિહાઝા મેરે દોસ્તો! અગર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ફઝલ ફરમા દેં તો ફિર ચાહે જિસ ગુનાહકો મઆફ ફરમા દે, લેકિન અગર અદલ ફરમાએંગે તો ફિર મઆમલા મુશ્કિલ બન જાએગા.

જફા ન કિયા કરો

એક બુઝુર્ગ અપને સાલિકીનકો બારબાર ફરમાયા કરતે થે કે જફા ન કિયા કરો. જફા કેહતે હૈં બેવફાઈકો. કિસી સાલિકને પૂછા, હઝરત! બેવફાઈસે ક્યા મુરાદ હૈ? વો ફરમાને લગે, બેવફાઈ તીન તરહકી હોતી હૈ. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતસે બેવફાઈ, મખ્લૂકસે બેવફાઈ, ઔર અપને આપસે બેવફાઈ, ફિર વઝાહત કરતે હુએ ઈરશાદ ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાને હમેં પૈદા કિયા, અબ વોહી હમેં રિઝક ઔર બાકી નેઅમતેં દેતા હૈ. અગર હમ ઉસીકા દિયા હુવા ખાકર કિસી ઔરકો ઉસકે સાથ શરીક બનાએંગે તો યે અલ્લાહ તઆલાકે સાથ બેવફાઈ હોગી..... ફિર ફરમાયા કે લોગોંકો ઈઝા (તકલીફ) પહોંચાના મખ્લૂકકે સાથ બેવફાઈ હૈ, ઈસ લિયે મખ્લૂકકા દિલ નહીં દુખાના ચાહિયે..... ફિર ફરમાયા કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુકમકો તોડના ઔર ગુનાહ કરના, યે અપને આપકે સાથ બેવફાઈ હૈ ઈસ લિયે કે ઈસ તરહ ઈન્સાન અપને આપકો જહન્નમમેં જાનેકે કાબિલ બના લેતા હૈ.

આલમે મિસાલમેં ઈન્સાનોંકી શકલેં

સચ્ચી બાત તો યે હૈ કે અગર ગુનાહોંકે અંદર બદબૂ હોતી તો હમ કિસી મહેફિલમેં બૈઠનેકે કાબિલ ન હોતે. યે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી સત્તારી હૈ કે ઉસકે સદકે હમ આજ ઈઝ્ઝતોંકી ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં. ઈસી લિયે એક બુઝુર્ગ ફરમાતે થે, અય દોસ્ત! જિસને તેરી તા'રીફ કી ઉસને દર હકીકત તેરે પરવરદિગારકી સત્તારીકી તા'રીફ કી જિસને તુઝે છુપાયા હુવા હૈ..... યકીનન અગર વો હકીકત ખોલ દેતા હૈ

તો હમ ચેહરા દિખાનેકે કાબિલ ભી ન હોતે. ઈન્સાનકી એક તો ઝાહિરી શકલ હોતી ઔર એક શકલ આલમે મિસાલમેં હોતી હૈ. બંદા જિસ તરહકે આ'માલ કરતા હૈ વૈસી હી ઉસકી શકલ હોતી હૈ. અગર જાનવરોંવાલે આ'માલ કરતા હૈ તો ઉસકી શકલ જાનવરોં જૈસી હોતી હૈ. મિસાલકે તૌર પર :

..... જિસમેં હિર્સ (લાલચ) ઝિયાદા હોતી હૈ ઉસકી શકલ આલમે મિસાલમેં કુત્તેકી તરહ હોતી હૈ ઈસ લિયે કે કુત્તા હરીસ (લાલચી) હોતા હૈ.

..... જિસમેં બેહયાઈ ઝિયાદા હોતી હૈ ઉસકી શકલ ખિન્ઝીર (સુવ્વર) કી તરહ હોતી હૈ ક્યૂંકે ખિન્ઝીરમેં બેશરમી ઔર બેહયાઈ બહોત ઝિયાદા હોતી હૈ.

..... જો અલ્લાહ તઆલાકે બંદોંકો ઈઝા (તકલીફ) પહોંચાતા હો ઔર દિલ દુખાતા હો, ઉસકી મિસાલ બિચ્છૂકી તરહ હોતી હૈ.

શાહ અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) હઝરત શાહ વલિયુલ્લાહ (રહ.) કે સાહબઝાદે ઔર ઉનકે જાનશીન થે. વો ખૂદ ભી બડે મુહદ્દિસ થે ઔર ઉનકે શાગિર્દ ભી વક્તકે અકાબિરીનમેંસે બને. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉનસે દીનકા બહોત ઝિયાદા કામ લિયા. એક વક્ત થા જબ હિન્દુસ્તાન ઔર પાકિસ્તાનમેં ઉનકા ફતવા ચલા કરતા થા. દેહલીકી જામા મસ્જિદસે ચંદ હી કિલોમીટરકે ફાસલે પર ઉનકા મદ્રસા ઔર ઘર થા. ઉનહોંને અપને ઘરમેં એક મસ્જિદ બનાઈ હુઈ થી જિસે "મસ્જિદે બૈત" કેહતે હૈં. તા'લીમ વ તઅલ્લુમકી મસરૂફિયાતકી વજહસે વો અકસર નમાઝેં વહીં પળ્હા કરતે થે, અલબત્તા જુમ્અતુલ મુબારકકી નમાઝ જામેઅ મસ્જિદમેં જાકર પળ્હા કરતે થે. ઉનકે મુરીદીન ઉનકી ઝિયારતકે લિયે તડપતે થે. અલ્લાહ તઆલાને ઉનકો બહોત ઝિયાદા હુસ્નો જમાલ અતા ફરમાયા થા. ઉનકા ચેહરા ઐસા મુનવ્વર થા કે લોગ દેખનેકો તરસા કરતે થે. આમ દિનોંમેં ઉનકી તાલીમી મશ્ગૂલીકી વજહસે ઉનસે મુલાકાત ન હો સકતી થી. અલબત્તા જબ વો જુમ્આકી નમાઝકે લિયે જાતે તો ઉસ વક્ત લોગ રાસ્તોંમેં ખડે હોકર ઉનકા દીદાર કિયા કરતે થે. ઉનકે ખાદિમકા નામ ફસીહુદ્દીન થા. વો હઝરતકો જુમ્આ પળ્હાનેકે લિયે લે જાયા કરતા થા. ફિર એક વક્ત ઐસા આયા કે જબ હઝરત શાહ સાહબ (રહ.) જુમ્આ પળ્હને બાઝાર જાતે તો બાઝારસે ગુઝરતે હુએ અપને ચેહરેકે ઉપર ઘૂંઘટકી તરહ રૂમાલ ડાલ લેતે. અબ દેખનેવાલોંકો ચેહરા ભી નઝર નહીં આતા થા. અબ લોગ ઉનકે ખાદિમસે

કેહતે કે જી હમ તો દીદારસે ભી મહેરૂમ હો જાતે હૈં..... ચુનાંચે એક દિન ફસીહુદ્દીનને મૌકા પાકર અર્ઝ કિયા, હઝરત! સારા હફતા તો લોગ વૈસે હી ઈન્તિઝારમેં રેહતે હૈં ઔર જબ આપ જુમ્આકે લિયે જાતે હૈં તો ચેહરે પર રૂમાલ ડાલકર ઉનકો દીદારસે મહેરૂમ કર દેતે હૈં. હઝરત ભી ચલ રહે થે ઔર વો ભી સાથ સાથ ચલ રહે થે. જબ ઉસને બાત કી તો શાહ અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) ને અપના રૂમાલ ઉતારકર ફસીહુદ્દીનકે સર પર રખ દિયા. થોડીસી દેરકે બાદ વો ગશ ખાકર (બેહોશ હોકર) ગિર પડા. લોગોંને ઉસકો ઝમીનસે ઉઠાયા ઔર જબ હોશ આયા તો પૂછનેવાલેને પૂછા કે જી આપકે સાથ ક્યા બના? વો કેહને લગા કે જૈસે હી શાહ સાહબને અપના રૂમાલ મેરે સર પર ડાલા તો મુઝે ભરે બાઝારકે અંદર ઈન્સાન તો થોડે નઝર આએ લેકિન કુત્તે, બિલ્લે ઔર ખિન્ઝીર ઝિયાદા ચલતે નઝર આએ. ઉનકી અંદરકી શકલેં ઉસકો કશ્ફકી સૂરતમેં નઝર આ ગઈ. યે તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા એહસાન ઔર કરમ હૈ કે ઉસ પરવરદિગારને ગુનાહોંમેં બદબૂ નહીં બનાઈ જિસકી વજહસે હમ આજ આરામસે મહેફિલોંમેં બૈઠકર ઝિંદગી ગુઝારતે હૈં.

જાહિલ ઔર અજહલમેં ફર્ક

દુનિયાકી મા'મૂલીસી લઝ્ઝતોં યા છોટી છોટી ઝરૂરતોંકી ખાતિર ગુનાહોંકા મુરતકિબ હો જાના બહોત નુકસાનકી બાત હૈ. આમ તૌર પર બંદા યા તો લઝ્ઝતકે ખાતિર ગુનાહ કરતા હૈ યા ઝરૂરતકે ખાતિર ગુનાહકા ઈરતિકાબ કરતા હૈ. હઝરત અહનફ બિન કૈસ (રહ.) તાબિઈનમેંસે હૈં. એક દફા વો હઝરત ઉમર (રદિ.) કી મહેફિલમેં બૈઠે થે. હઝરત (રદિ.) ને ઉનસે પૂછા, બતાઓ, જાહિલ કિસે કેહતે હૈં? ઉનહોંને જવાબ દિયા, હઝરત! જો બંદા અપની દુનિયાકે ખાતિર અપની આખિરતકો તબાહ કર બૈઠે, ઉસે જાહિલ કેહતે હૈં. ફિર હઝરત ઉમર (રદિ.) ને ફરમાયા કે ક્યા મૈં આપકો બતાઉં કે અજહલ (ઉસસે ભી બડા જાહિલ) કૌન હૈ? ઉનહોંને કહા, જી હઝરત, ઝરૂર બતાઈયે. હઝરત ઉમર (રદિ.) ને ફરમાયા, જો ઈન્સાન દૂસરોંકી દુનિયાકી ખાતિર અપની આખિરત તબાહ કર બૈઠે ઉસે અજહલ કેહતે હૈં.

ગુનાહોંકે નુકસાનાતકા ઈલ્મ

ઈમામ ગઝાલી (રહ.) ને લિખ્ખા હૈ કે આલિમ શખ્સ વો હોતા હૈ જિસ પર ગુનાહોંકે નુકસાનાત અચ્છી તરહ વાઝેહ હો જાએં. ગોયા જો શખ્સ ગુનાહોંકે નુકસાનાતસે જિતના ઝિયાદા વાકિફ (જાણકાર) હોગા વો ઉતના હી બડા આલિમ હોગા..... યે બાત બહોત કામકી હૈ..... વજહ યે હૈ કે જબ ઈન્સાન કિસી ચીઝકે નુકસાનાતસે વાકિફ હો તો વો ઉસસે બચતા હૈ. યે ઈન્સાનકી ફિતરત હૈ. મિસાલકે તૌર પર.....

(૧) ..... ઈન્સાન ઝહરકે નુકસાનાતસે વાકિફ હોતા હૈ ઈસ લિયે વો ઉસસે બચતા હૈ, અગર ઉસે યે બતા દિયા જાએ કે આપકે સામને જો એક હઝાર બિસ્કીટ પડે હૈં ઉનમેંસે નવસો નિન્નાનવે બિલકુલ ઠીક હૈં સિર્ફ એક બિસ્કીટમેં ઝહર હૈ, આપ ખા લીજિયે તો ક્યા વો ઉસે ખા લેગા? વો ઈન્સાન ઉસે ખાનેકે લિયે બિલકુલ તૈયાર નહીં હોગા. વો કહેગા કે ક્યા પતા જિસકો મૈં ખા રહા હૂં ઉસીમેં ઝહર હો. ચૂંકે હમેં પતા હૈ કે ઝહરકે ખા લેનેસે ઈન્સાનકી મૌત વાકેઅ હો જાતી હૈ ઈસ લિયે નહીં ખાતે, લેકિન એક બચ્ચા જો ઉસસે વાકિફ નહીં હૈ, ઉસ બચ્ચેકો એક બિસ્કીટ પકડાએં ઔર ઉસસે કહેં કે યે ઝહરવાલા હૈ, તુમ ખા લો, તો વો બચ્ચા ઉસે મુંહમે ડાલ લેગા. ઈસ લિયે કે વો ઉસકે નુકસાનાતસે વાકિફ નહીં હૈ. ઈસ મિસાલસે યે બાત વાઝેહ હોતી હૈ કે જબ ઈન્સાન કિસી ચીઝકે નુકસાનસે વાકિફ હોતા હૈ તો વો ઉસકે કરીબ ભી નહીં ભટકતા ઔર હર મુમકિન તરીકેસે બચતા હૈ ક્યૂંકે વો સમઝતા હૈ કે મુઝે નુકસાન હો જાએગા.

(૨)..... ઈસી તરહ હમ સાંપકે નુકસાનાતસે વાકિફ હૈં. હર છોટે બડેકો પતા હૈ કે સાંપ કાટ લે તો ઈન્સાન મર જાતા હૈ. હત્તાકે અગર કોઈ પ્લાસ્ટિકકા બના હુવા સાંપ ભી દિખા દે તો લોગ ડરકર ભાગ જાતે હૈં. બડા સાંપ તો ક્યા અગર સાંપકા કોઈ છોટાસા બચ્ચા ભી કિસી ઘરમેં નઝર આ જાએ તો ઔરતેં શોર મચા દેતી હૈં. જબ તક ઉસકો માર ન લિયા જાએ તબ તક વો ચૈનસે નહીં બૈઠતીં. વો કેહતી હૈં કે ચૂંકે ઘરમેં બચ્ચે હૈં ઈસ લિયે ઉસકા વુજૂદ અપને ઘરમેં બરદાશ્ત નહીં કર સકતે.

(૩)..... હમ જાનતે હૈં કે બાઝ લોગ રાતકો ડાકે ડાલતે હૈં, વો લોગોંકે ઘરોંકો લૂટ ભી લેતે હૈં ઔર બાઝ ઔકાત ઉનકો જાનસે ભી માર દેતે હૈં. યહાં તકકે કઈ દરિંદા સિફત ડાકૂ ઈઝ્ઝતેં ભી ખરાબ કર દેતે હૈં. ઈસ લિયે બંદેકે દિમાગમેં ડાકૂઓંકા એક ડરસા રેહતા હૈ. અગર કોઈ ભી નાવાકિફ બંદા રાતકે વક્ત આપકે ઘરકા દરવાઝા ખિટખિટાએગા તો આપ કભી ખોલનેકે લિયે તૈયાર નહીં હોતે. આપ ઉસે કહેંગે કે પેહલે અપના તઆરૂફ (પહેચાન) કરાઓ. જબ તક આપ ઉસકા મુકમ્મલ તઆરૂફ નહીં કર લેતે ઉસ વક્ત તક ઉસ અજનબી આદમીકે લિયે દરવાઝા નહીં ખોલતે. અગર વો કહે કે બાહિર સરદી હૈ દરવાઝા જલ્દી ખોલો, તો આપ કહેંગે કે મૈં દરવાઝા નહીં ખોલ સકતા. અગર વો આપકી મન્નત સમાજત ભી કરેગા તો આપ ઉસકે લિયે દરવાઝા નહીં ખોલેંગે, ક્યૂંકે મુમકિન હૈ કે વો ડાકૂ હી હો. ચૂંકે આપ ડાકૂકે નુકસાનાતસે વાકિફ હૈં ઈસ લિયે આપ અજનબી શખ્સકે લિયે અપને ઘરકા દરવાઝા રાતકે વક્ત નહીં ખોલેંગે.

જબ યે મિસાલેં સમઝમેં આ ગઈ તો યે બાતેં ભી ઝહનમેં રખિયે કે.....

●..... નફસકી ખ્વાહિશ હમારે લિયે ઝહરકી તરહ હૈ. નફસ હમારે મનમેં ગુનાહોંકે જો જો ખયાલાત પૈદા કરતા હૈ વો ઝહરકી તરહ હૈં. જિસ તરહ ઈન્સાન ઝહરસે બચતા હૈ ઉસી તરહ વો નફસકે ઉન ઝહરીલે ખયાલાતસે ભી બચતા હૈ જો ઉસે ગુનાહ પર ભડકાતે હૈં. જિસ તરહ ઈન્સાન ઝહરીલે બિસ્કીટકી દઅવત કુબૂલ નહીં કરતા ઈસી તરહ ગુનાહોંકે જો બિસ્કીટ નફસ પેશ કરતા હૈ કે યે ભી કર લો, યે ભી કર લો, તો આદમીકો ચાહિયે કે વો અપને નફસકી વો બાત ભી કુબૂલ ન કરે, વો યેહી સોચે કે ઈસ ખ્વાહિશકે પૂરા કરનેમેં ઝહર હૈ. લિહાઝા અગર મૈં પૂરી કરૂંગા તો રૂહાની મૌત મર જાઉંગા.

●..... ઈસી તરહ બુરે દોસ્તકી મિસાલ સાંપકી તરહ હોતી હૈ. ઈસી લિયે હમારે મશાઈખને કહા કે "યારે બદ" "મારે બદ" સે ભી ઝિયાદા બુરા હોતા હૈ. યાની બુરા દોસ્ત સાંપસે ભી ઝિયાદા નુકસાનદેહ હોતા હૈ. ઈસ લિયે કે અગર મારે બદ (બુરે સાંપ) કાટ લે તો ઈન્સાનકી જિસ્માની મૌત વાકેઅ હો જાતી હૈ, ઔર અગર યારે બદ કાટ લે તો ઈન્સાનકી રૂહાની મૌત વાકેઅ હો જાતી હૈ..... મૈં તો યહાં તક કેહતા હૂં કે બુરા દોસ્ત શયતાનસે ભી ઝિયાદા બુરા હૈ. વો ઈસ લિયે કે શયતાન

ઈન્સાનકે દિલમેં ફક્ત ગુનાહકા ઈરાદા યા ખયાલ ડાલતા હૈ મજબૂર નહીં કરતા, લેકિન બુરા દોસ્ત ન સિર્ફ ગુનાહકા ખયાલ હી દિલમેં ડાલતા હૈ બલ્કે હાથ પકડકર ઈન્સાનસે ગુનાહ ભી કરવા લેતા હૈ. તો બુરા દોસ્ત સાંપ ઔર શયતાન દોનોંસે ઝિયાદા બુરા હોતા હૈ.

●..... ચૂંકે હમ ડાકૂકે નુકસાનાતસે વાકિફ હોતે હૈં, ઈસ લિયે ઉસકે કેહને પર ઘરકા દરવાઝા નહીં ખોલતે. શયતાનકી મિસાલ હમારે લિયે ઈમાનકે ડાકૂકી તરહ હૈ. જૈસે ડાકૂ મૌકાકી તલાશમેં હોતા હૈ કે મૈં ઉસકે ઘરમેં ઐસે વક્તમેં પહોંચૂં જબ મૈં ઘરકા સફાયા કર દૂં ઔર ઉસે પતા હી ન ચલે. શયતાન ભી ઈસી ઈન્તિઝારમેં હોતા હૈ. વો ઈબ્ને આદમકે દિલકી તરફ મુતવજ્જેહ રેહતા હૈ. જબ વો બંદેકો ઝિક્ર કરતા દેખતા હૈ તો વો પીછે હટા રેહતા હૈ, ઔર જૈસે હી વો ઉસકો ગાફિલ પાતા હૈ, ફૌરન ઉસકે દિલકે અંદર અપને વાર કરના શુરૂ કર દેતા હૈ. જબ હમ શયતાનકે નુકસાનાતસે વાકિફ હોંગે તો ફિર હમ શયતાની વસ્વસોંકે લિયે અપને દિલકે દરવાઝે નહીં ખોલેંગે, બલ્કે દિલમેં હર વક્ત અલ્લાહ તઆલાકી યાદ રખ્ખેંગે તાકે હમ શયતાનકે વસ્વસોંસે બચ સકેં.

પતા ચલા કે હમ ગુનાહોંકે નુકસાનાતસે જિતના ઝિયાદા વાકિફ હોંગે ઉતના ઉનસે બચનેકી કોશિશ કરેંગે. હમને ડાકટરોંકો દેખા હૈ કે અગર ઉનકો ચરબીવાલે ખાને યા પરાઠે દિયે જાએં તો વો ઉનકો ખાનેસે પરહેઝ કરતે હૈં, હાલાંકે ઉનકો કોઈ બીમારી નહીં હોતી. અગર કોઈ પૂછે કે ક્યૂં નહીં ખાતે? તો વો કેહતે હૈં, જી હમેં ઉસકે નુકસાનાતકા પતા હૈ. ઔર જિસ બંદેકો ઉસકે નુકસાનાતકા પતા નહીં હોતા કે ઉસસે દિલકી શિરયાનેં (રગેં) બંદ હો જાતી હૈં વો સુબહ, દોપહર, શામ પરાઠે ખાતા હૈ. વો ખૂબ ચિપ્લી કબાબ ખાતા હૈ ચાહે દિલકી રગેં બંદ હી હો જાએં..... ઈસી તરહ ડાકટર જબ બાહિરકે ઈલાકેમેં જાતે હૈં તો નલકેકા પાની ભી નહીં પીતે. વો કેહતે હૈં કે ઉસમેં કઈ બીમારિયોંકે જરાસીમ હોતે હૈં જિનસે મે'દા ખરાબ હો જાતા હૈ. લિહાઝા હમ તો બોતલકા સાફ પાની પીએંગે. હત્તાકે ડાક્ટર જબ હોસ્પિટલમેં મરીઝોંકે પાસ જાતે હૈં તો દસ્તાને (હાથકે મોઝે) ભી પહેનતે હૈં ઔર નાક પર માસ્ક ભી લગાતે હૈં. ઉનકો પતા હોતા હૈ કે બીમારકે કરીબ રેહ રેહકર કૌનસી બીમારી દૂસરેકો લગ સકતી હૈ લિહાઝા વો એહતિયાત કરતે હૈં.

ખમ્બેસે બિજલીકા તાર જા રહા હો ઔર આપ કિસી ઈલેક્ટ્રીકલ એન્જીનિયરસે કહેં કે જનાબ! ઝરા ઈસકો હાથ તો લગાએં. તો વો કહેગા, જનાબ! મૈં બેવકૂફ નહીં હૂં. અગર કહેં કે એક હી દફા હાથ લગા દેં. તો વો કહેગા, બિજલી એક દફા ભી મઆફ નહીં કરતી વો પેહલી દફા હી પકડ લેતી હૈ. એન્જીનિયર તો સમઝતા હૈ કે ઉસકે અંદર વોલ્ટેજ હૈ ઔર ઉસસે જાનકો ખતરા લાહિક હો સકતા હૈ લેકિન આમ આદમી ધોકા ખા જાએગા ક્યૂંકે ઉસે નઝર નહીં આ રહા હોતા. ઈસી તરહ આમ આદમી ચૂંકે ગુનાહોંકે નુકસાનાતસે વાકિફ નહીં હોતા ઈસ લિયે વો પરહેઝ નહીં કરતા. લેંકિન આલિમ સમઝતા હૈ કે ગુનાહોંમેં ઐસી નહૂસત હૈ ઔર ઉનકે મુરતકિબ હોનેસે ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલાસે દૂર હો જાતા હૈ ઈસ લિયે વો ગુનાહોંકે કરીબ નહીં જાતા.

ઈલ્મકે બાવજૂદ ગુમરાહી

જિસ ઈન્સાનકે નઝીદક નેકી ઔર ગુનાહમેં ફર્ક હી નહીં હોતા વો એક તરફ ગુનાહ ભી કર રહા હોતા હૈ ઔર દૂસરી તરફ તસ્બીહ ભી ફેર રહા હોતા હૈ, ઉસકે પાસ ઈલ્મ હૈ હી નહીં. ઔર અગર ઈલમ હૈ તો વો ઈલ્મે નાફેઅસે મહેરૂમ હૈ. કુરઆને અઝીમુશ્શાનમેં હૈ.

અફરઅય્ત મનિત્તખઝ ઈલાહુહૂ હવાહૂ વ અઝલ્લહુલ્લાહુ અલા ઈલ્મિન.

(ક્યા આપને ઉસકો દેખા હૈ જિસને અપની ખ્વાહિશાતકો અપના મા'બૂદ બના લિયા હૈ, અલ્લાહને ઈલ્મકે બાવજૂદ ઉસકો ગુમરાહ કર દિયા).

(સૂ. જાસિયહ : ૨૩)

ઈલ્મકે બાવજૂદ ગુમરાહીકા ક્યા મતલબ?.....

આપને દેખા હોંગા કે કુછ લોગોંકો સિગરેટ પીનેકી આદત હોતી હૈ. વો જાનતે હૈં કે..... સિગરેટનોશી તન્દુરૂસ્તીકો નુકસાન દેનેવાલી હૈ..... હત્તાકે બનાનેવાલી કંપની ભી લિખ દેતી હૈ કે સિગરેટનોશી તન્દુરૂસ્તીકો નુકસાન દેનેવાલી હૈ..... પીનેવાલા ભી લોગોંકો કેહતા હૈ કે હમ તો પીતે હૈં તુમ ન પીના..... મા'લૂમ હુવા કે વો ઉસકે નુકસાનાતકો જાનતા હૈ મગર ફિર ભી પીતા હૈ. ખાના ખાકર ઉસકી

તબીઅતમેં ઐસી તલબ ઉઠતી હૈ કે વો સિગરેટ પીતા હૈ. ઈસકો કેહતે હૈં ઈલ્મકે બાવજૂદ ગુમરાહ હોના.

ઈસી તરહ ઈન્સાન જાનતા હૈ કે ગૈર મહરમકો દેખના ગુનાહે કબીરા હૈ મગર ઉસકી નિગાહેં કાબૂમેં નહીં હોતીં. વો બીમાર હોતા હૈ, ઉસકા અપને ઉપર બસ નહીં ચલતા, ઉસકા નફસ ઉસ ઘોડેકી તરહ બેકાબૂ હોતા હૈ જો અપને સવારકી બાત નહીં માનતા ઔર ભાગતા હી રેહતા હૈ. જિસ ઈન્સાનકો ઈલ્મે નાફેઅ નસીબ હો જાએ ઔર વો ગુનાહોંકે નુકસાનાતકો અચ્છી તરહ પહેચાન લે વો આદમી ફિર ગુનાહોંકે કરીબ ભી નહીં જાતા ઔર હર મુમકિન ઉસસે બચનેકી કોશિશ કરતા હૈ.

નેકી ઔર ગુનાહમેં ફર્ક

નેકી ઔર ગુનાહકા વોહી ફર્ક હૈ જો રોશની ઔર અંધેરેકા હોતા હૈ. અગર કિસી જગહ અંધેરા હો તો વહાં ઈન્સાનકો સાંપ ઔર બિચ્છૂ નઝર હી નહીં આતે ઔર વો ઉનસે બચ નહીં સકતા. જૈસે હી રોશની આતી હૈ સાંપ બિચ્છૂકા પતા ચલ જાતા હૈ. અવ્વલ તો વો ખૂદ ભાગ જાતે હૈં વરના ઈન્સાન ઉનકો માર દેતા હૈ. ઈસી તરહ જિસ ઈન્સાનકે પાસ ઈલ્મકા નૂર હોતા હૈ ઉસ નૂરકે આતે હી ગુનાહોંકે સાંપ બિચ્છૂ ઉસકે સામને વાઝેહ હો જાતે હૈં. ફિર વો ઈન્સાન ઉન સાંપ બિચ્છૂઓંસે બચનેકી કોશિશ કરતા હૈ.

નૂરે કલ્બીકી હિફાઝત

યે એક મોટીસી બાત અચ્છી તરહ સમઝ લેં કે આમ લોગોંમેં ઔર ઔલિયા અલ્લાહમેં બુન્યાદી ફર્ક ગુનાહોંસે બચનેકા હૈ. હમ આમ લોગ તો કભી કભી ઐસી નેકિયાં કર લેતે હૈં જૈસે બડે બડે ઔલિયા અલ્લાહ કરતે હૈં..... ખૂબ રૂજૂઅ ઈલલ્લાહકે સાથ નમાઝ પઢતે હૈં ઔર દિલમેં નૂર આ જાતા હૈ. મગર જબ મસ્જિદસે બાહિર નિકલતે હૈં તો ઘર પહોંચનેસે પેહલે પેહલે જિતના નૂર આયા થા સબ ખતમ હો જાતા હૈ..... જૈસે કચ્ચા ઘડા હોતા હૈ, ઉસમેં પાની ડાલ દેં તો ચંદ

ઘંટોંકે બાદ વો ખાલી હો જાતા હૈ ક્યૂંકે ઉસમેંસે પાની કતરા કતરા કરકે ટપકતા રેહતા હૈ. ઈસી તરહ હમારા હાલ હોતા હૈ કે મસ્જિદમેં બૈઠકર ઈબાદત કી તો દિલમેં નૂર ભર ગયા, લેકિન જૈસે હી મસ્જિદસે બાહિર ગયે ઔર લોગોંસે મિલે તો દૂસરોંકી ગીબત કરનેકી વજહસે ઔર બદનઝરી વગૈરહકી વજહસે વો નૂર ટપકના શુરૂ કર દેતા હૈ ઈસ તરહ હમ ઉસ નૂરકો ઝાએઅ કર બૈઠતે હૈં ઉસકી હિફાઝત નહીં કરતે.

મૈંને ખૂદ એક મરતબા દેખા કે બૈતુલખલામેં બાલ્ટી પડી થી. ઉસકે ઉપરવાલી ટોટી બંદ થી મગર લીક થી ઔર ઉસમેંસે એક એક કતરા પાની ટપક રહા થા. કુછ દેરકે બાદ પૂરી બાલ્ટી ભર ગઈ. વહાં એક લોટા ભી રખ્ખા હુવા થા ઔર વો ટોટીકે કરીબસે ફટા હુવા થા. ઉસકો ભરનેકે લિયે ટોટી ખોલી તો વો ભરતા હી નહીં થા. મૈં દોનોં ચીઝોંકો દેખકર હૈરાન હુવા કે બાલ્ટીકે અંદર કોઈ સૂરાખ નહીં હૈ ઔર ઉપર બંદ ટોટી (નળ) સે એક એક કતરા પાની ટપક રહા હૈ મગર ચૂંકે પાની મહેફૂઝ હો રહા હૈ ઈસ લિયે થોડી દેરકે બાદ પૂરી બાલ્ટી ભર ગઈ. ઔર જિસ લોટેકો સૂરાખ થા ઉસકે ઉપર હમને ટોટી (નળ) પૂરી ખોલ દી મગર વો ભરા હી નહીં..... યેહી મિસાલ હમારી ઔર એક વલીકી હોતી હૈ. હમ લોગ ઉસ લોટેકી તરહ હૈં જિસમેં સૂરાખ થા. ઈસ લિયે જિતના નૂર ભી અંદર આતા હૈ વો ઝાએઅ હોતા રેહતા હૈ. ઔર અલ્લાહકે વલીકી મિસાલ ઉસ બાલ્ટીકી તરહ હૈ ઉનકે અંદર કતરા કતરા નૂર ભી આએ તો વો ઉસ નૂરકો મહેફૂઝ કર લેતે હૈં જિસકી વજહસે ઉનકે દિલકી બાલ્ટી નૂરસે ભરી રેહતી હૈ.

ગુનાહોંસે બચનેકા મકામ

હમારે ઈસ સુલૂકમેં લંબી ચૌડી નેકિયાં ઔર નફલી ઈબાદતોંકા મકામ નહીં જિતના મકામ ગુનાહોંસે બચનેકા હૈ. ઉસકો એક મિસાલસે યૂં સમઝિયે કે દો બંદે હૈં. ઉનમેંસે એક આદમી તો દિન રાત તસ્બીહકા કસ્બી બના હુવા હૈ, લંબી લંબી નફલેં, લંબી ઈબાદતેં ઔર ઝિક્ર વ અઝકાર ઔર પતા નહીં ક્યા કુછ નેકિયાં કર રહા હૈ, મગર સાથ હી ગુનાહોંકા ઈરતિકાબ ભી કર લેતા હૈ. ન આંખ કાબૂમેં

આતી હૈ ઔર ન ઝબાન કાબૂમેં. ગોયા અગર નેકિયાં ઝિયાદા કર રહા હૈ તો ગુનાહ ભી ઝિયાદા કર રહા હૈ. ઔર ઉસકે બિલ મુકાબિલ એક દૂસરા સાલિક હૈ જો લંબે ચૌડે વિર્દ વઝીફે તો નહીં કરતા મગર કમ ગુનાહોંસે બચતા હૈ. વો ઉસ કોશિશમેં લગા રેહતા હૈ કે મેરે હાથ પાંવ, દિલ વ દિમાગ ઔર મેરે જિસ્મકે કિસી ભી ઉઝ્વસે કોઈ ગુનાહ સરઝદ ન હો. હમારે મશાઈખને ફરમાયા કે ગુનાહોંસે બચનેકી કોશિશ કરનેવાલા ઉસ લંબે ચૌડે વઝીફે કરનેવાલેસે ઝિયાદા ફઝીલત રખતા હૈ. ક્યૂંકે લંબે ચૌડે વિર્દ વઝીફે કરનેવાલા "ઉપરસે લા ઈલાહ, અંદરસે કાલી બલા" કા મિસ્દાક બન ચુકા હોતા હૈ.

ગુનાહોંસે બચનેકા ઈન્આમ

શરીઅતે મુતહ્હરહમેં ઈસ બાતકો પસંદ કિયા ગયા હૈ કે ઈન્સાન લંબી ઈબાદતેં કરનેકી બજાએ ગુનાહોંસે ઝિયાદા બચે. મસલન એક આદમી તહજ્જુદ નહીં પઢતા, લંબે લંબે અઝકાર નહીં કરતા, નફલી રોઝે નહીં રખતા, ભલે નફલ આ'માલ કુછ ન કરે મગર ગુનાહોંસે બચે તો વો અલ્લાહકા વલી બન જાતા હૈ ક્યૂંકે ઉસકી ઝિંદગીમેં મઅસિયત (નાફરમાની) નહીં હૈ..... હમારે સિલસિલેમેં ભી ગુનાહોંસે બચના સિખાયા જાતા હૈ..... હમેં ઈસ બાત પર નઝર રખની ચાહિયે કે હમારે વુજૂદસે કોઈ ભી કામ શરીઅતકે ખિલાફ સાદિર ન હો. હમ અપને ઈલ્મ ઔર ઈરાદાસે કોઈ ગુનાહ ન કરેં. અગર યે બાત આપને પા લી તો સમઝ લીજિયે કે આપકો વિલાયતકા મકામ હાસિલ હો ગયા હૈ. યાદ રખ્ખેં કે વિલાયત કે લિયે.....

..... હવામેં ઉડના શર્ત નહીં,
..... પાની પર ચલના શર્ત નહીં,
..... કોઈ કરામતકે વાકિઆતકા પેશ આ જાના શર્ત નહીં,
બલ્કે વલી ઉસકો કેહતે હૈં જો અપને આપકો ગુનાહોંસે બચા લેતા હો.

કુરઆન મજીદને ઈન અલ્ફાઝમેં કેહ દિયા :

ઈન્ અવ્લિયાઉહૂ ઈલ્લલ્ મુત્તકૂન. (સૂ. અલ અન્ફાલ : ૩૪)

(ઉસકે વલી વો હોતે હૈં જો મુત્તકી હોતે હૈં)

યે ભી યાદ રખ્ખેં કે કુછ કરનેકા નામ તકવા નહીં બલ્કે કુછ ન કરનેકો તકવા કેહતે હૈં. યાની વો બાતેં જિનસે અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હોતે હૈં ઉનકો ન કરના તકવા કેહલાતા હૈ. મોટે અલ્ફાઝમેં સમઝ લીજિયે કે તકવા યે હૈ કે આપ હર ઉસ કામસે બચેં જિસકો કરનેસે કલ કિયામતકે દિન કોઈ આપકા ગિરેબાન પકડનેવાલા હો. લિહાઝા અપને આપકો ગુનાહોંસે બચાના લંબી લંબી નફલી ઈબાદતેં કરનેસે ઝિયાદા અહમ હૈ. અબ એક આદમી લંબી લંબી ઈબાદતેં કરતા હૈ મગર સાથ સાથ ગીબત ભી કરતા હૈ ઔર લોગોંકા દિલ ભી દુખાતા હૈ તો વો બેચારા તો ફકીર હૈ. કલ કિયામતકે દિન જબ વો પેશ હોગા તો યે હકવાલે ઉસકી સારી ઈબાદતેં લેકર ચલે જાએંગે બલ્કે ઉનકે ગુનાહ ઉલ્ટે ઉસકે સર પર રખ દિયે જાએંગે. હદીસે પાકમેં હૈ :

અલ્ વિકાયતુ ખયૂરુમ્ મિનલ્ ઈલાજ.

(પરહેઝ ઈલાજસે બેહતર હૈ)

એક આદમીકો નઝલા ઝુકામ હો, વો દવાઈ ભી ખાએ ઔર સાથ સાથ આઈસ્ક્રીમ ભી ખાએ તો ઉસકી બીમારી ઠીક નહીં હોગી. ડાક્ટર કહેંગે પેહલે પરહેઝ કરો તબ દવાઈ ફાઈદા દેગી. ઈસી લિયે મશાઈખ કેહતે હૈં કે ગુનાહોંસે પેહલે બચો તબ ઝિક્ર અઝકારકા ફાઈદા હોગા. આજકા ઉનવાન ભી યેહી હૈ કે હમ અપને જિસ્મકો ગુનાહોંસે બચાએં ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નાફરમાની ન કરેં. ઈસ બાત પર હમારી હર વક્ત નઝર રહે કે કિસી ગુનાહકા ભી ઈરતિકાબ ન કરેં. હમ સુબહ ઉઠેં તો દિલમેં યે નિય્યત હો કે મુઝે આજ કોઈ ગુનાહ નહીં કરના. ફિર સુબહસે શામ તક ઈસ કોશિશમેં લગે રહેં કે,

..... આંખસે કોઈ ગુનાહ ન હો.

..... ઝબાનસે કોઈ ગુનાહ ન હો.

..... કાનસે કોઈ ગુનાહ ન હો.

..... શરમગાહસે કોઈ ગુનાહ ન હો.

..... હાથસે કોઈ ગુનાહ ન હો.

ખ્વાજા અબુલ હસન ખરકાની (રહ.) હમારે સિલસિલેકે બુઝુર્ગ થે. ઉનહોંને

એક બડી હી પ્યારી બાત લિખ્ખી. વો ફરમાતે હૈં કે જિસ બંદેને કોઈ દિન ગુનાહોંકે બગૈર ગુઝારા વો ઐસા હી હૈ કે જૈસે ઉસને વો દિન નબી (અલૈ.) કી મઈય્યતમેં ગુઝારા..... સુબ્હાનલ્લાહ.....

ઈસ લિયે આપ રોઝાના ઉઠકર સુબહકો અલ્લાહસે દુઆએં માંગા કરેં કે અય માલિક! મૈં આજકા દિન ઐસા ગુઝારના ચાહતા હૂં કે તેરે હુકમકી નાફરમાની ન હો. ઈસકો તમન્ના બનાકર માંગેં. અગર કોઈ એક દિન ભી હમારી ઝિંદગીમેં ઐસા હુવા તો હમ ઉમ્મીદ કર સકતે હૈં કે ઉસ દિનકી બરકતસે કિયામતકે દિન હમ પર અલ્લાહકી રહમત હો જાએગી.

ગુનાહોંકે છોડનેસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા કુર્બ ઝિયાદા જલ્દી નસીબ હોતા હૈ. એક બાત યાદ રખિયે કે જો શખ્સ અપને ઈલ્મ ઔર ઈરાદાસે ગુનાહ કરના છોડ દેતા હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઉસ બંદેકી દુઆઓંકો રદ કરના છોડ દેતે હૈં ઔર ઉસે સિદ્દીકીનમેં શામિલ ફરમા દેતે હૈં. ઐસે ગુનાહ જો બેઈલ્મીમેં હો જાએં યા બગૈર ઈરાદાકે હો જાએં, વો બહોત જલ્દી મઆફ હો જાતે હૈં. અલબત્તા નુકસાનદેહ ગુનાહ વો હોતા હૈ જો સોચ સમઝકર કિયા જાએ. ફિર ભી જૈસે હી ગુનાહ સરઝદ હો તૌબામેં દેર ન કી જાએ. ઈસ લિયે જબ કોઈ મોમિન ગુનાહ કરતા હૈ તો વો ગફલતકી વજહસે કરતા હૈ ઔર ઉસ વક્ત ઉસકી અકલ પર પરદા પડ ચુકા હોતા હૈ.

ગુનાહસે નફરત ઈમાનકી સલામતીકી દલીલ

અલ્લાહ તઆલાને ઈરશાદ ફરમાયા :

વ કર્રહ ઈલય્કુમુલ્ કુફ્ર વલ્ ફુસૂ-ક વલ્ ઈસ્યાન. (સૂ. હુજુરાત : ૭)

(ઔર નફરત ડાલ દી તુમહારે દિલમેં કુફ્ર, ગુનાહ ઔર નાફરમાની કી)

તો જિતના ઝિયાદા ઈમાન બઢતા જાએગા ઉતની હી ફિસ્ક વ ફુજૂરસે કરાહત (નફરત) બઢતી જાએગી. અગર ગુનાહ કર બૈઠેગા તો ઈસ લિયે કે ઉસ વક્ત ઉસકે ઉપર ગફલતકા પરદા પડ ગયા હોગા. ઈસ લિયે મોમિન જબ ગલ્બએ હાલકી વજહસે ગુનાહ કર બૈઠતા હૈ તો કરનેકે બાદ ઉસકે દિલકો બડા

દુ:ખ ઔર નદામત હોતી હૈ, ફિર વો હમેશા અપને આપકો કોસ્તા રેહતા હૈ કે ઓહો! મૈં ક્યા કર બૈઠા. ગુનાહ કરનેસે પેહલે ગફલતકા પરદા થા ઔર કરતે હી અપની અસ્લિયત સામને આ જાતી હૈ ઔર વો અફસોસ કરતા હૈ કે મુઝે તો ઐસાં નહીં કરના ચાહિયે થા. ઔર યાદ રખ્ખેં કે ગુનાહકે બાદ નદામત (શરમિંદગી) મહેસૂસ કરના ઔર દિલકે અંદર બોઝ ઔર બેકરારી મહેસૂસ કરના ઈસ બાતકી દલીલ હૈ કે ઉસ બંદેકે અંદર ઈમાન સલામત હૈ.

હકીકી જવાંમર્દી

એક અકલમંદકા કૌલ હૈ કે નેકી તો હર શખ્સ કર લેતા હૈ, જવાંમર્દ તો વો હૈ જો ગુનાહ કરના છોડ દે. ઔર જો આદમી મન ચાહી છોડકર રબ ચાહી ઝિંદગી ઈખ્તિયાર કરના ચાહે ઉસે ચાહિયે કે વો અપની ઝિંદગીકે દિનોંકો ગુનાહોંસે ખાલી કર લે. ઉસકે લિયે વો ગુનાહોંસે બચનેકી કોશિશ કરે. વો ઈસ કોશિશકે બાવજૂદ ગુનાહોંકા ઈરતિકાબ કર બૈઠેગા. ફિર જબ રોઝાના બચનેકી કોશિશ કરતા રહેગા તો પેહલેકી નિસ્બત દિનમેં કમ ગુનાહ કરેગા. ફિર અગલે દિન ઉસસે ભી કમ ગુનાહ કરેગા. ફિર એક દિન ઐસા ભી આતા હૈ કે ઉસકા પૂરા દિન ગુનાહોંકે બગૈર ગુઝર જાતા હૈ. ફિર ઈસ તરહ અગલા દિન ગુઝરતા હૈ. ફિર વક્તકે સાથ સાથ અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંસે મહેફૂઝ ફરમાકર ઐસી ઝિંદગી અતા કર દેતે હૈં કે ઈન્સાન ગુનાહોંકે દલદલસે બચ નિકલતા હૈ. ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) ને અપને મકતૂબાતમેં લિખ્ખા કે ઈસ ઉમ્મતમેં ઐસે સિદ્દીકીન ગુઝરે હૈં કે જિનકે ગુનાહ લિખનેવાલે ફરિશ્તોંકો બીસ બીસ સાલ તક ગુનાહ લિખનેકા કોઈ મૌકા હી નહીં મિલા. હમારે દિલકી ભી એક તડપ ઔર તમન્ના હોની ચાહિયે કે અય માલિક! હમેં ભી ઐસી સચ્ચી ઝિંદગી નસીબ ફરમા દે. (આમીન)

ગુનાહોંકો છોડના આ'માલકી ઈતાઅત પર ફઝીલત રખતા હૈ. યે એક બુન્યાદી નુકતા ઝહનમેં બિઠાના થા કે ગુનાહ છોડને પર મહેનત ઝિયાદા કરેં, ઈસ લિયે કે યે આ'માલકી ઈતાઅત પર ફઝીલત રખતા હૈ.

ગુનાહસે ભી બુરી ચાર બાતેં

ગુનાહ બહોત બુરા હોતા હૈ લેકિન ચાર બાતેં ગુનાહસે ભી ઝિયાદા બુરી હૈં.

(૧)..... ગુનાહકો હલ્કા સમઝના :

અગર કોઈ બંદા ગુનાહકા મુરતકિબ હો જાએ તો ઉસે ચાહિયે કે વો ગુનાહકો ગુનાહ તો સમઝે. ઉસ ગુનાહકો હલ્કા સમઝના, ગુનાહસે ભી ઝિયાદા બુરા કામ હૈ.

(૨)..... ગુનાહ કરકે ખૂશ હોના :

જૈસે ઔરતેં કેહતી હૈં, દેખા, મૈંને ઉસે જલાનેકે લિયે યે બાત કી. અબ વો જો યે કેહ રહી હૈ કે મૈંને ઉસે જલાનેકે લિયે યાની ઉસકે દિલકો દુ:ખ પહોંચાનેકે લિયે યે બાત કી હૈ, તો યે ગુનાહ પર ખૂશ હોનેવાલી બાત હૈ. યા અગર કિસી ગુનાહકા રાસ્તા ખુલ જાએ તો ખૂશ હો કે અબ મેરે લિયે ગુનાહ કરના આસાન બન ગયા હૈ. યે ભી ગુનાહ કરનેસે ઝિયાદા બુરા હૈ.

(૩)..... ગુનાહ પર ઈસરાર કરના :

એક ગુનાહકો બારબાર કરના ભી બહોત બુરા કામ હૈ.

(૪)..... ગુનાહ પર ફખ્ર કરના :

ગુનાહ પર ઈતરાના ઔર ફખ્ર કરના ભી ગુનાહ કરનેસે બુરા કામ હૈ.

ગુનાહે કબીરામેં દસ ખરાબિયાં

અબુલ લૈસ સમરકંદી (રહ.) તમ્બીહુલ ગાફિલીનમેં ફરમાતે હૈં કે કબીરા ગુનાહકે અંદર દસ બાતેં હોતી હૈં.

(૧)..... ઉસ શખ્સસે અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હોતે હૈં. જો ભી ગુનાહકા ઈરતિકાબ કરતા હૈ વો અપને માલિકકો નારાઝ કરતા હૈ.

(૨)..... વો શયતાનકો ખૂશ કરતા હૈ. ક્યૂંકે ગુનાહકે કરનેસે દુશ્મન શયતાન ખૂશ હોતા હૈ.

(૩)..... વો જહન્નમકે કરીબ હો જાતા હૈ.

(૪)..... વો જન્નતસે દૂર હો જાતા હૈ.

(૫)..... વો અપને નફસકે સાથ બેવફાઈ કરતા હૈ. ગોયા ઉસને ઉસકો આગમેં પડનેકે કાબિલ બના દિયા.

(૬)..... વો અપને નફસકો નાપાક કર લેતા હૈ. હર ગુનાહ બાતિની નજાસતકી તરહ હૈ. જિસ તરહ ઝાહિરી નજાસત પાનીસે ધુલતી હૈ, ઈસી તરહ ગુનાહોંકી નજાસત તૌબાસે ધુલતી હૈ.

(૭)..... વો અપની નિગરાની પર મામૂર ફરિશ્તોંકો તકલીફ પહોંચાતા હૈ. વો નિગરાની કરતે હૈં ઔર યે તકલીફ પહોંચાતા હૈ.

(૮)..... વો નબી (અલૈ.) કો કબ્ર મુબારકમેં ગમગીન કરતા હૈ. ફરમાતે હૈં કે હમારે નામએ આ'માલ નબી (અલૈ.) કો પહોંચાએ જાતે હૈં તો મહેબૂબ (અલૈ.) જબ અપને ઉમ્મતીકે ગુનાહ દેખતે હૈં તો મહેબૂબ (અલૈ.) કો ગમ પહોંચતા હૈ.

(૯)..... વો બાકી મખ્લૂકકે સાથ ભી ખયાનત કરતા હૈ. ઈસ લિયે કે ગુનાહકે કરનેસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઉતરનેવાલી બરકતેં બસા ઔકાત રૂક જાતી હૈં. ઈસ તરહ દૂસરી મખ્લૂક ભી મહેરૂમ રેહ જાતી હૈ. મસલન બારિશેં રૂક જાતી હૈં, તો બાકી મખ્લૂક ભી ઉસસે મુતાસ્સિર હોતી હૈ.

(૧૦)..... ઈન્સાન જહાં ગુનાહ કરતા હૈ, વો ઝમીનકે ઉસ ટુકડેકો કિયામતકે દિનકે લિયે અપને ખિલાફ ગવાહ બના લેતા હૈ.

આજકલ વીડિયો કેમેરોંકા ઝમાના હૈ. દુકાનદારોંને ભી અપની હિફાઝતકે લિયે વીડિયો કેમેરે લગા દિયે હૈં. કારખાનોંમેં ભી વીડિયો કેમેરે લગ ગયે હૈં તાકે ચોરકા ખતરા ન રહે. અગર કોઈ ડાકા મારકર ચલા જાએ તો ઉસકી પૂરી ફિલ્મ ઓટોમેટિક બન રહી હોતી હૈ. ફિર ઉસસે ચોરકો પકડના આસાન હો જાતા હૈ. જિસ તરહ યે વીડિયો કેમેરે હિફાઝતકે લિયે લગાએ ગયે હૈં ઔર આજ ચોરકો પકડના આસાન હો ગયા હૈ, ઈસી તરહ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઝમીનકા હર ટુકડા ભી વીડિયો કેમેરા બનકર ગુનાહકે ઉસ મંઝરકો મહેફૂઝ કર લેતા હૈ. ઈરશાદે બારી તઆલા હૈ :

યવ્મઈઝિન્ તુહદ્દિષુ અખ્બારહા બિઅન્ન રબ્બક અવ્હા લહા.

(સૂ. ઝિલઝાલ)

(ઉસ દિન કેહ દેગી વો (ઝમીન) અપની બાતેં, ઈસ વાસ્તે કે તેરે રબને હુકમ ભેજા ઉસકો)

ગુનાહ કરનેકી ચાર વુજૂહાત

આમ તૌર પર ગુનાહ કરનેકી ચાર વુજૂહાત હોતી હૈં, ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉન ચારોંકા જવાબ કુરઆને કરીમમેં સમઝા દિયા હૈ.

પેહલી વજહ : ગુનાહ કરતે વક્ત બંદા સોચતા હૈ કે મુઝે કોઈ નહીં દેખ રહા. જબ દિલમેં યે એહસાસ હોતા હૈ કે મુઝે કોઈ નહીં દેખ રહા તો ઈન્સાન ગુનાહ પર જુરઅત કરતા હૈ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને કુરઆને કરીમમેં ઈસકા જવાબ ભી સમઝા દિયા. ફરમાયા, **ઈન્ન રબ્બક લબિલ્ મિરસાદ.** (સૂ. ફજ્ર : ૧૪) "બેશક આપકા રબ (નાફરમાનોંકી) ઘાતમેં હૈ". **"મિરસાદ"** કેહતે હૈં કે જબ શિકારીકો શિકારકે ઉપર નિશાના લગાના હોતા હૈ તો નિશાના લગાનેસે કુછ લમ્હે પેહલે ઈતના ગૌરસે વો દેખતા હૈ કે પલક ભી નહીં ઝપકતા, સાંસકો ભી રોક લેતા હૈ, પૂરી તરહ મુતવજ્જેહ હો જાતા હૈ ઉસકી ઈસ કૈફિયતકો મિરસાદ કેહતે હૈં. **ઈન્ન રબ્બક લબિલ્ મિરસાદ** તેરા રબ તેરી ઘાતમેં લગા હુવા હૈ. વો તુઝે ઈતની ગૌરસે દેખ રહા હૈ જૈસે શિકાર કરનેવાલા અપને શિકારકો દેખતા હૈ. તુમ ઈતની બારીકબીનીસે વોચ કિયે જા રહે હો, સમઝા દિયા તાકે દિમાગમેં યે ન રહે કે કોઈ દેખનેવાલા નહીં થા.

દૂસરી વજહ : આદમી ગુનાહ કરતે વક્ત યે સમઝતા હૈ કે કિસીકો પતા હી નહીં, મૈં ફોન પર બાત કરતા હૂં કિસીકો ઈલ્મ નહીં, મૈંને ખત લિખ્ખા કિસીકો પતા નહીં, મૈંને ઊંચ નીચ કર દી કિસીકો પતા નહીં, તો જબ યે દિલમેં એહસાસ હોતા હૈ કે કિસીકો પતા હી નહીં મૈં ક્યા કર રહા હૂં તો યે ગુનાહકા સબબ બનતા હૈં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને કુરઆન પાકમેં ઈસકા ભી જવાબ સમઝા દિયા તાકે હમ યે ઝહનમેં ન રખ્ખેં કે હમારે અમલકા કિસીકો પતા નહીં ચલતા, ફરમાયા વો ઐસા પરવરદિગાર હૈ **યઅ્લમુ ખાઈનતલ્ અઅ્યુનિ વમા તુખ્ફી સ્સુદૂર.** (સૂ. મોમિન : ૧૯)

"વો ઐસા હૈ કે આંખોંકી ચોરીકો જાનતા હૈ ઔર ઉન (બાતોં) કો ભી જો સીનોંમેં પોશીદા હૈં."

અબ બંદા કૈસે યે સોચ સકતા હૈ કે કિસીકો પતા હી નહીં, મા'લૂમ હુવા કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો સબ કુછ મા'લૂમ હૈ. જો હમ કરતે હૈં યા કરનેકા

ઈરાદા કરતે હૈં.

તીસરી વજહ : આદમી સમઝતા હૈ કે મેરે પાસ કોઈ ભી નહીં, ઘરકે અંદર મૈં અકેલા થા, જિસકા થા ડર વો નહીં હૈ ઘર, અબ જો ચાહે કર.

તો યે જો એહસાસ દિલમેં હોતા હૈ કે કોઈ મેરે પાસ નહીં હૈ યે ભી ગુનાહકા સબબ બનતા હૈ તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈસકા ભી જવાબ સમઝા દિયા. ફરમાયા કે તુમ જહાં તીન હોતે હો વો ચોથ હોતા હૈ, અગર ચાર હોતે હો તો વો પાંચવાં હોતા હૈ, **વહુવ મઅકુમ્ અયનમા કુન્તુમ.** (સૂ.હદીદ, આયત ૪)

"ઔર વો તુમહારે સાથ રેહતા હૈ ખ્વાહ તુમ લોગ કહીં ભી હો"

ચોથી વજહ : બંદા જબ યે સમઝતા હૈ કે કોઈ મેરા કુછ નહીં બિગાડ સકતા, બાપ ફૌત હો ગયા, બચ્ચા જવાન હોકર માંસે ડરતા નહીં, અબ વો બુરે કામ કરતા હૈ ઔર નિડર રેહતા હૈ, દૂસરોંકો કેહતા હૈ કે તુમ મેરા ક્યા બિગાડ લોગે? કોઈ મેરા ક્યા બિગાડ સકતા હૈ? તો યે જો અલ્ફાઝ હૈં કે કોઈ મુઝે કુછ નહીં કેહ સકતા, કોઈ મેરા કુછ નહીં બિગાડ સકતા યે એહસાસ ગુનાહ કરનેકા સબબ બનતા હૈ, અડિયલ બન જાતા હૈ.

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈસકા ભી જવાબ સમઝા દિયા કે કોઈ યે ન સમઝે કે કોઈ મેરા કુછ નહીં બિગાડ સકતા, તુમહારા મઆમલા એક ઐસે પરવરદિગારકે સાથ હૈ **ઈન્ન અખ્ઝહૂ અલીમુન્ શદીદ.** (સૂ. હૂદ : ૧૦૨)

"બિલાશુબહ ઉસકી દારોગીર બડી અલમ રસાં (ઔર) સખ્ત હૈ. **ફસબ્બ અલયહિમ રબ્બુક સવ્ત અઝાબ.** (સૂ. ફજ્ર : ૧૩)

"સો આપકે રબને ઉન પર અઝાબકા કોડા બરસાયા" **વલા યૂષિકુ વષાકહૂ અહદ.** "ઔર ન ઉસકે જકડનેકે બરાબર કોઈ જકડનેવાલા નિકલેગા"

(સૂરએ ફજ્ર : ૨૬)

બની ઈસરાઈલકો એક જગહ ફરમાયા **ફઈન્ની ઉઅઝ્ઝિબુહૂ અઝાબલ્ લા ઉઅઝ્ઝિબુહૂ અહદમ્ મિનલ્ આલમીન.** (સૂ. માઈદહ : ૧૧૫)

"મૈં ઉસકો ઐસા અઝાબ દૂંગા કે ઐસા અઝાબ જહાનોંમેં કિસીકો નહીં દેતા."

લિહાઝા ઈસકા ભી જવાબ સમઝા દિયા કે કોઈ યે ન સમઝે કે મેરા કોઈ કુછ નહીં કર સકતા.

ગુનાહોં પર ચાર ગવાહ

ક્યિામતકે દિન હર ઈન્સાનકે સાથ ચાર ગવાહ પેશ કિયે જાએંગે.

પેહલા ગવાહ : "ઈન્સાનકા નામએ આ'માલ હોગા" **વ વુઝિઅલ્ કિતાબુ** જબ નામએ આ'માલ સામને હોગા **ફતરલ્ મુજ્રિમીન મુશ્ફિકીન મિમ્મા ફીહિ** "મુજરિમ ગુનેહગાર આદમી અપને આ'માલ નામામેં જો કુછ લિખ્ખા હોગા દેખેગા તો ડરેગા, કાંપેગા. ફિર ક્યા કહેંગે? **ફયકૂલૂન યા વય્લતના માલિ હાઝલ્ કિતાબિ લા યુગાદિરુ સગીરતંવ્ વલા કબીરતન્ ઈલ્લા અહ્સાહા.** હાય હમારી બદબખ્તી યે કૈસી કિતાબ હૈ કોઈ છોટા બડા અમલ ઐસા નહીં જો ઉસમેં દર્જ ન હો" **વ વજદૂ મા અમિલૂ હાઝિરંવ્ વલા યઝ્લિમુ રબ્બુક અહદા.** (સૂ. કહફ : ૪૯)

"જો અપના કિયા ધરા હોગા વોહી અપને સામને પાએંગે, તેરા રબ તો કિસી પર ઝુલ્મ નહીં કરેગા."

દૂસરા ગવાહ : "ફરિશ્તે" હોંગે, **વ ઈન્ન અલય્કુમ્ લહાફિઝીન કિરામન્ કાતિબીન યઅ્લમૂન મા તફ્અલૂન.** (સૂ. ઈન્ફિતાર : ૧૦, ૧૧, ૧૨)

"ઔર તુમ પર (તુમહારે સબ આ'માલ) યાદ રખનેવાલે મુઅઝ્ઝઝ લિખનેવાલે મુકર્રર હૈં જો તુમહારે સબ અફઆલ (કામોં) કો જાનતે હૈં."

તીસરા ગવાહ : "ઈન્સાનકે જિસ્મકે આ'ઝા હોંગે" **અલ્યવ્મ નખ્તિમુ અલા અફવાહિહિમ્ વ તુકલ્લિમુના અય્દીહિમ્ વ તશ્હદુ અર્જુલુહુમ્ બિમા કાનૂ યક્સિબૂન** "આજ હમ ઉનકે મુંહ પર મોહર લગા દેંગે ઔર ઉનકે હાથ હમસે બાત કરેંગે ઔર ઉનકે પાંવ શહાદત દેંગે, જો કુછ યે લોગ કિયા કરતે થે." (સૂ. યા-સીન : ૬૫)

મુંહકો તો સીલ કર દેંગે કે દુનિયામેં યે બયાન બદલ દેતા થા અબ બયાનવાલા સિલસિલા હી નહીં **યવ્મ તુબ્લ સ્સરાઈર.** (સૂ. તારિક : ૯)

"યે વો દિન હોગા જબ હમ ભેદ ખોલેંગે" અલ્લાહુ અકબર ઈસ આયતકો પઢકર ઈસ ઉમ્મતકે ઔલિયા બહોત રોયા કરતે થે કે અય અલ્લાહ! આપ ફરમા રહે હૈં **યવ્મ તુબ્લસ્સરાઈર** કે જિસ દિન ભેદ ખોલ દિયે જાએંગે તો પરવરદિગાર હમારા ઉસ દિન ક્યા હાલ હોગા. ઉસ પર વો રોતે થે, લિહાઝા જબ ઈન્સાનકે આ'ઝા ઉસકે

ખિલાફ ગવાહી દેંગે તો યે ઉનસે ઝગડેગા કહેગા **લિમ શહિત્તુમ્ અલય્ના ક્યૂં તુમને** મેરે ખિલાફ ગવાહી દી. (સૂ. હા-મીમ સજદહ ૨૧)

"કાલૂ અન્તકનલ્લાહ" વો આ'ઝા કહેંગે અલ્લાહને હમકો ગોયાઈ દી **અલ્લઝી અન્તક કુલ્લ શય્ઈન** જિસને હર ચીઝકો ગોયાઈ દી. ઔર અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં **વમા કુન્તુમ્ તસ્તતિરૂન અંય્યશહદ અલય્કુમ્ સમ્ઉકુમ્ વલા અબ્સારુકુમ.** "તુમ તો કભી પરદા હી નહીં કરતે થે ઈસ બાતસે કે તુમહારે કાન ઔર આંખેં તુમહારે ખિલાફ ગવાહી દેંગે." ઝરા સોચિયે જિસ્મકે દૂસરે આ'ઝાસે હમ કૈસે પરદા કર સકતે હૈં ઉનહીં આ'ઝાકે ઝરીઆ ગુનાહ કરતે હૈં ઔર કિયામતકે દિન યેહી સુલતાની ગવાહ બનેંગે.

ચોથા ગવાહ : ચોથી ગવાહી કિયામતકે દિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઝમીન દેગી, જૈસે કેમેરે હોતે હૈં ફોટો લે લેતે હૈં, રિઝર્વ (સેવ) કર લેતે હૈં ઈસી તરહ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઝમીન ભી મંઝર કેંચ કર લેતી હૈ. નેકી કરનેવાલોંકા ભી ઔર ગુનાહ કરનેવાલોંકા ભી, ઔર કિયામતકે દિન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઝમીનકો હુકમ દેંગે કે તૂ ભી સુના તેરી પીઠ પર ક્યા ગુઝરી **યવ્મઈઝિન્ તુહદ્દિષુ અખ્બારહા બિઅન્ન રબ્બક અવ્હા લહા.** (સૂ. ઝિલઝાલ : ૪/૫)

ઝમીન ભી ઉસ દિન ખબરેં નશ્ર કરેગી ઔર ઠીક-ઠીક બતલાએગી ક્યૂંકે ઉસે રબકા યેહી હુકમ હોગા. ઈસ લિયે ગુનાહોંકા એક હી હલ હૈ કે ઈન્સાન ઉનસે સચ્ચી તૌબા કરકે આઈન્દાકે લિયે નેકીકી ઝિંદગી ગુઝારે.

ગુનાહકા શૌક ઔર અઝાબકા ડર

એક શખ્સ હઝરત ઈબ્રાહીમ બિન અદહમ (રહ.) કે પાસ આયા. નૌજવાન થા, કેહતા હૈ હઝરત! ગુનાહકા મુરતકિબ હોતા હૂં, છોડા ભી નહીં જા સકતા, ડર ભી લગતા હૈ કે અઝાબ હોગા, તો કોઈ તરીકા બતા દેં કે મૈં અઝાબસે બચ જાઉં ઔર ગુનાહ ભી કરતા રહૂં.

અલ્લાહવાલે બડે દાના બીના (અકલમંદ) હોતે હૈં, ધક્કે નહીં દે દેતે, વો મુહબ્બત ઔર પ્યારસે બાત સમઝાતે હૈં, દિલમેં ઉતારતે હૈં, હઝરતને ફરમાયા, હાં,

મૈં તુઝે તરીકા બતાતા હૂં. વો બડા ખૂશ હો ગયા. બાત સુનનેકે મોડમેં આ ગયા, કેહને લગા કે હઝરત! વો કૌનસા તરીકા હૈ કે મૈં ગુનાહ ભી કરતા રહૂં ઔર મૈં અઝાબ વ સઝાસે ભી બચ જાઉં? આપને ફરમાયા કે ભઈ :

પેહલી તજવીઝ : તો યે હૈ કે અગર ગુનાહ કરના હી હૈં તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નિગાહોંસે ઓઝલ હોકર કર લિયા કરો. અબ વો સોચતા રેહ ગયા. કેહને લગા, હઝરત! યે કૈસે મુમકિન હૈ કે મૈં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નિગાહોંસે ઓઝલ હોકર ગુનાહ કરૂં યે તો મુમકિન હી નહીં.

દૂસરી તજવીઝ : હઝરતને ફરમાયા, ફિર દૂસરી તજવીઝ યે હૈ કે તુમ રિઝક ખાના છોડ દો, અલ્લાહસે કેહ દેના કે ન તુમહારા ખાના ખાતા થા ઔર ન તુમહારી બાત માનતા થા. ઉસને કહા, હઝરત! યે કૈસે મુમકિન હૈ કે મૈં ખાના છોડ દૂં? મૈં ફિર ઝિંદા કૈસે રહૂંગા?

તીસરી તજવીઝ : હઝરતને ફરમાયા, ફિર તીસરી તજવીઝ પેશ કરતા હૂં ઔર વો યે કે ઝમીન વ આસમાન અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હીકા મુલ્ક હૈ, ઉસીકી હુકૂમતમેં હૈ ઔર બાદશાહકી નાફરમાની ઉસકે મુલ્કમેં રેહકર કરના યે ઠીક નહીં હૈ. લિહાઝા ઉસસે બાહિર નિકલકર નાફરમાની કરના, અલ્લાહ પાક ભી કુરઆન પાકમેં અજીબ અંદાઝસે ફરમાતે હૈં **યા મઅ્શરલ્ જિન્નિ વલ ઈન્સિ ઈનિસ્તતઅ્તુમ્ અન્ તન્ફુઝૂ મિન્ અક્તારિ સ્સમાવાતિ વલ અર્ઝિ ફન્ફુઝૂ લા તન્ફુઝૂન ઈલ્લા બિસુલ્તાન.**

(સૂરએ રહમાન : ૩૩)

"અગર તુમહારે અંદર ઈસ્તિતાઅત હૈ કે ઝમીન વ આસમાનકે કુર્રોંસે બાહિર નિકલ સકતે હો તો નિકલકર દિખલાઓ, નિકલોગે કિસ દલીલસે નિકલોગે" (જૈસે ઘડેકી મછલી કિધર જાએગી) કહા કે હઝરત! યે ભી નહીં હો સકતા.

ચોથી તજવીઝ : ફરમાને લગે અચ્છા ફિર એક તરીકા ઔર બતાતા હૂં વો યે કે જબ મલકુલ મૌત આએ રૂહ કબ્ઝ કરનેકે લિયે તો ઉનહેં કેહ દેના કે થોડા ઈન્તિઝાર કર લો તાકે મૈં તૌબા કર લૂં. ઉસને કહા, હઝરત! વહાં તો ઈન્તિઝારકા તસવ્વુર હી નહીં **ઈઝા જાઅ અજલુહુમ્ ફલા યસ્તઅ્ ખિરૂન સાઅતંવ્ વલા યસ્તક્દિમૂન.**

(સૂરએ યૂનુસ : ૪૯)

"જબ મૌત આતી હૈ તો ન એક લમ્હા આગે હોતી હૈ ઔર ન પીછે"

પાંચવીં તજવીઝ : ફરમાયા, એક તરીકા ઔર બતાતા હૂં વો યે કે જબ કબ્રમેં તુમકો દફન કર દિયા જાએ ઔર ઉસ વક્ત મુન્કિ નકીર આએં તુમસે સવાલ પૂછનેકે લિયે, તુમ કેહ દેના (No Admission without permission), આજકલ લોગ લિખકર લગા દેતે હૈં, તો તુમ ભી કેહ દેના કે બગૈર ઈજાઝત ક્યૂં આએ? ઉસને કહા, હઝરત! મૈં ઉનકો કૈસે મના કર સકતા હૂં.

છઠ્ઠી તજવીઝ : ફરમાને લગે, અચ્છા ભાઈ! એક ઔર તરીકા બતાતા હૂં વો યે કે જબ કિયામતકે દિન તુમહારે બુરે અમલોંકો ખોલા જાએગા ઔર પરવરદિગારે આલમ ફરિશ્તોંકો હુકમ દેંગે કે ઈસકો ઘસીટકર તુમ જહન્નમમેં ડાલ દો તો ઉસ વક્ત તુમ ઝિદ કરકે ખડે હો જાના કે મૈં તો નહીં જાતા. ઉસને કહા કે હઝરત! મેરી ક્યા હૈસિયત હૈ કે ફરિશ્તોંકે સામને ઝિદ કરકે ખડા હો જાઉં, મેરી તો કોઈ હૈસિયત હી નહીં. અબ લોહા ગરમ થા ઔર ચોટ લગાનેકા વક્ત થા. હઝરતને ફરમાયા કે અય ભાઈ! જબ તેરી હૈસિયત હી કોઈ નહીં તો તૂ ઈતને બડે પરવરદિગારકી નાફરમાની ક્યૂં કરતા હૈ?

કેહને લગા, હઝરત! આજસે મૈં ગુનાહોંસે તૌબા કરતા હૂં ઔર આજકે બાદ વા'દા કરતા હૂં કે અપને અલ્લાહકી નાફરમાની નહીં કરૂંગા, તો વાકઈ હમ અપને પરવરદિગારકે અઝાબકો બરદાશ્ત કરનેકી તાકત નહીં રખતે. ઉસકે સામને ખડે હોનેકી તાકત નહીં રખતે. લિહાઝા હમારે લિયે સબસે બેહતર રાસ્તા યે હૈ કે ઝિંદગીમેં જો ગુનાહ હોં ઉનસે સચ્ચી તૌબા કર લેં. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમારે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દેંગે.

મઅરિફત ભરી બાત

એક અજીબ બાત યે હૈ કે ઈન્સાન કઈ મરતબા ગુનાહોંકા ઈરતિકાબ કરતા હૈ ઉસકે બાવજૂદ અપને આપકો બડા સાલિક સમઝ રહા હોતા હૈ. ઈન્સાનકી હાલત તો યે હૈ કે ઉસસે દૂસરોંકે બારેમેં ગુનાહકા શક હો જાએ તો વો ઉનસે નફરત કરની શુરૂ કર દેતા હૈ, ઔર અપને ઐબોંકા યકીન હોતા હૈ લેકિન ફિર ભી અપને નફસકે સાથ મુહબ્બત કરતા હૈ. શેખ શરફુદીન યહયા મુનીરી (રહ.) ને એક અજીબ

મઅરિફત ભરી બાત લિખ્ખી, વો ફરમાતે હૈં કે દૂસરોંકી નઝરમેં અપને આપકો ગિરા દેના બડા આસાન કામ હૈ, ઔર અપની નઝરમેં અપને આપકો ગિરા દેના સબસે મુશ્કિલ કામ હૈં. હમને દેખા હૈ કે બાઝ દોસ્ત જો ફર્ઝકી પાબંદી ભી નહીં કર પાતે, વો ખ્વાબમેં કિસી બુઝુર્ગકી શકલકો દેખ લેતે હૈં તો વો ઉસી પર મસ્ત ફિરતે હૈં ઔર કેહતે હૈં કે જી હઝરત! મુઝે ખ્વાબ બહોત અચ્છે આતે હૈં. યાદ રખ્ખેં કે જો ખ્વાબોંકે શેહઝાદે બનતે હૈં વો હમેશા ખસારેમેં (નુકસાનમેં) રેહતે હૈં.

ગુનેહગાર અલ્લાહકી નઝરસે ગિર જાતા હૈ

હમારે મશાઈખને કહા હૈ કે ઈન્સાન ગુનાહ કરનેસે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી નિગાહોંસે ગિર જાતા હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉસસે આ'માલકી તૌફીક છીન લેતે હૈં. ઔર સબસે પેહલે જો તૌફીક છીનતે હૈં વો યે કે ઉસકો રાતકે આખરી પહેરકી મુનાજાતકી લઝ્ઝતસે મહેરૂમ કર દેતે હૈં. આપને દેખા હોગા કે કઈ મરતબા બંદા તહજ્જુદમેં ઉઠતા ભી હૈ લેકિન ઉસકી દુઆઓંમેં કોઈ હલાવત (લઝઝત) નહીં હોતી. બલ્કે દુઆ માંગનેકો ઉસકા દિલ હી નહીં કરતા, દુઆમેં તબીઅત ચલતી હી નહીં. યે નહીં કે તબીઅત ચલ નહીં રહી હોતી બલ્કે વો ચલને હી નહીં દી જાતી. દિનકે ગુનાહોંકી વજહસે બંદા રાતકી ઈબાદતોંસે મહેરૂમ હો જાતા હૈ. એક શખ્સ હઝરત હસન બસરી (રહ.) કે પાસ આયા ઔર અર્ઝ કિયા, હઝરત! મુઝે તહજ્જુદકી તૌફીક નહીં હોતી. ફરમાયા, અય દોસ્ત! તૂ અપને દિનકે આ'માલ દુરૂસ્ત કર લે અલ્લાહ તઆલા તુઝે રાતકે આ'માલકી તૌફીક અતા ફરમા દેંગે.

ઈમાનસે મહેરૂમ કર દેનેવાલે ગુનાહ

હમારે મશાઈખને લિખ્ખા હૈ કે હમારા મુશાહિદા ઔર તજુર્બા હૈ કે તીન ગુનાહોંકે ઈરતિકાબસે મૌતકે વક્ત કલિમએ તય્યિબહકી તૌફીક છીન લી જાતી હૈ. ઈસ લિહાઝસે યે ગુનાહ બહોત ખતરનાક હૈં.

(૧) અહકામે શરીઅતકો બોઝ સમઝના

અહકામે શરીઅતકો બોઝ સમઝના ઔર ઉન અહકામકો અમલકે કાબિલ ન સમઝના મૌતકે વક્ત ઈમાનકે સલ્બ હોનેકા સબબ બન જાતા હૈ. મિસાલકે તૌર પર ઔરત હૈ તો વો પરદેકો બોઝ સમઝે, ઔર અગર મર્દ હૈ તો રિશ્વત ઔર સૂદસે બચનેકો બોઝ સમઝે. આજકલ અકસર યે સુના જાતા હૈ કે આજકે ઝમાનેમેં શરીઅત પર અમલ કરના બહોત મુશ્કિલ હૈ. મેરે દોસ્ત! અગર કોતાહી હો જાએ તો અપને આપકો ગુનેહગાર ઝરૂર સમઝિયે, ક્યૂંકે ગુનાહ કરના ઔર ફિર Justify (દલીલસે સાબિત કરના) બહોત બડી હિમાકત (બેવકૂફી) હૈ.

એક આદમીકો મૌતકે વક્ત કલિમહ પળ્હનેકી તલ્કીન કી ગઈ. ઉસને જવાબમેં કહા, મૈં નહીં પળ્હતા ઔર ઉસ વક્ત ઉસકી રૂહ નિકલ ગઈ. ઉસ પર ઉસકે કરીબકે કિસી આલિમકો પરેશાની લાહિક હુઈ ઔર ઉસને ઉસકે ઘરવાલોંસે પૂછા કે ઉસકી ઝિંદગીકા કોઈ ઐસા અમલ તો બતાઓ કે જિસકા યે વબાલ હુવા કે યે કલિમહ ભી ન પળ્હ સકા. ઉસકી બીવીને બતાયા કે યે તબ્અન સુસ્ત ઔર કાહિલ થા. ઉસકી હાલત યે થી કે ઉસકો જબ ભી જનાબતકે ગુસલકી ઝરૂરત હોતી થી તો કેહતા થા કે બની ઈસરાઈલકે યહાં તો ગુસલે જનાબત નહીં થા, દીને ઈસ્લામમેં યે એક નયા હુકમ આ ગયા હૈ. ગોયા કે વો ગુસલે જનાબતકો બોઝ સમઝતા થા. ઈસ ગુનાહકી વજહસે ઉસકો મૌતકે વક્ત કલિમહ પળ્હનેસે મહેરૂમ કર દિયા ગયા.

(૨)..... બુરે ખાતિમહકા ડર ન હોના

દૂસરી બાત યે કે જિસ બંદેકે દિલમેં મૌતકે વક્ત બુરે ખાતિમહકા ડર ન રહે તો ઉસકી વજહસે ભી ઈન્સાન આખરી વક્તમેં કલિમહસે મહેરૂમ હો જાતા હૈ. બંદા જિતના ભી નેક, મુત્તકી ઔર પરહેઝગાર ક્યૂં ન હો, ઉસકે દિલમેં યે ડર ઝરૂર રેહના ચાહિયે કે પતા નહીં મૌતસે પેહલે મેરે સાથ ક્યા હોગા. વો ઈસ બાતસે ડરતા ઔર કાંપતા રહે. ઈરશાદે બારી તઆલા હૈ.

ફલા યઅ્મનુ મક્રલ્લાહિ ઈલ્લલ્ કવ્મુલ્ ખાસિરૂન.

(સૂ. અઅરાફ : ૯૯)

(સો બેડર નહીં હોતે અલ્લાહકે દાવસે મગર ઘાટેમેં પડનેવાલે)

તો મોમિન કભી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી તદબીરસે બેખૌફ નહીં હો સકતા. વો સારી ઉમ્ર ડરતે કાંપતે ગુઝારતા હૈ કે પતા નહીં મેરા ક્યા બનેગા.

(૩) ..... નેઅમતે ઈસ્લામ પર શુક્ર અદા ન કરના

અગર ઈન્સાન નેઅમતે ઈસ્લામ પર શુક્ર અદા ન કરે તો ઉસકી વજહસે ભી આખરી વક્તમેં કલિમહ પળ્હનેકી તૌફીક છીન લી જાતી હૈ. ઈસી લિયે વુઝૂ કરતે વક્ત શુરૂમેં **બિસ્મિલ્લાહ** કે બાદ યે દુઆ પળ્હતે હૈં :

અલ ઈસ્લામુ હક્કુન વલ્ કુફ્રુ બાતિલુન્

હદીસે પાકમેં ભી સુબહ વ શામ પળ્હનેકે લિયે એક દુઆ સિખાઈ ગઈ હૈ :

રઝીતુબિલ્લાહિ રબ્બંવ્ વબિલ્ ઈસ્લામિ દીનંવ્ વ બિમુહમ્મદિન્ નબિય્યા.

(મૈં અલ્લાહકો રબ માનને પર, ઈસ્લામકો દીન માનને પર ઔર મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો નબી માનને પર રાઝી હૂં).

ગોયા હમ અપને દિલમેં યે સોચા કરેં કે અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ, હમ ઈસ બાત પર ખૂશ હૈં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને હમેં ઈસ્લામકી નેઅમત અતા ફરમાઈ.

ગુનાહ નજાસતકી તરહ હૈ

ગુનાહ બાતિની એ'તિબારસે નજાસત (નાપાકી) કી તરહ હોતા હૈ. ચુનાંચે હમ જિસ ઉઝ્વસે ભી ગુનાહ કરતે હૈં હમારા વો ઉઝ્વ બાતિની તૌર પર નાપાક હો જાતા હૈ. ગોયા.

..... આંખને ગલત દેખા તો આંખ નાપાક હો ગઈ,

..... ઝબાનસે ઝૂઠ બોલા તો ઝબાન નાપાક હો ગઈ,

..... કાનસે ગીબત સુની તો કાન નાપાક હો ગયે,
..... હાથોંસે ચોરી કી તો હાથ નાપાક હો ગયે,
..... પાંવસે ગલત કામકે લિયે ચલકર ગયે તો પાંવ નાપાક હો ગયે,
..... શરમગાહસે બદકારી કી તો શરમગાહ નાપાક હો ગઈ,

લેકિન અગર સરાપા ગુનાહમેં મુબ્તલા હોકર ભી તૌબા તાઈબ હો જાએગા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ભી પાક ફરમા દેંગે.

ગુનાહકી બદબૂ

નજાસતકે અંદર બદબૂ હોતી હૈ. લિહાઝા ઈન્સાન જિન આ'ઝાસે ગુનાહ કરતા હૈ ઉન આ'ઝાસે બાતિની તૌર પર બદબૂ આતી હૈ. ઉસકી દલીલ હદીસે પાકમેં મિલતી હૈ. મિસાલકે તૌર પર.....

(૧)..... હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે ઈન્સાન જબ ઝૂઠ બોલતા હૈ તો ઉસકે મુંહસે બદબૂ નિકલતી હૈ હત્તાકે ફરિશ્તે ઉસસે તકલીફ મહેસૂસ કરતે હૈં ઔર ઉસ બંદેસે દૂર હો જાતે હૈં.

(૨)..... હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જબ આદમીકી વફાતકા વક્ત કરીબ આતા હૈ તો મલકુલ મૌતકે સાથ આનેવાલે દૂસરે ફરિશ્તે ઉસ આદમીકે આ'ઝાકો સૂંઘતે હૈં, જિન જિન આ'ઝાસે ઉસને ગુનાહ કિયે હોતે હૈં ઉન આ'ઝાસે ઉનકો બદબૂ મહેસૂસ હોતી હૈ..... જૈસે બચે હુએ ખાનેકો ઔરતેં સૂંઘકર પતા લગા લેતી હૈં કે યે ઠીક હૈ યા ખરાબ. ઝરાસી મહેક મહેસૂસ હો તો વો કેહતી હૈં કે ખાના ખરાબ હૈ..... બિલકુલ ઈસી તરહ ફરિશ્તે મૌતકે વક્ત ઈન્સાનકે આ'ઝાકો સૂંઘતે હૈં, અગર ઉનમેં ગુનાહોંકી બદબૂ હો તો ઉનહેં પતા ચલ જાતા હૈ ઔર વો બંદેકી પિટાઈ શુરૂ કર દેતે હૈં. ઔર જો તૌબા તાઈબ હોનેવાલા નેકોકાર ઈન્સાન હોતા હૈ ઉસકે આ'ઝા ગુનાહસે પાક હોતે હૈં લિહાઝા ઉનસે બદબૂ મહેસૂસ નહીં હોતી.

(૩)..... હઝરત ઉસમાન ગની (રદિ.) કે પાસ એક સાહબ આએ ઔર આપને દેખકર ફરમાયા કે લોગોંકો ક્યા હો ગયા કે વો હમારી મહેફિલોંમેં બે-ધડક ચલે આતે હૈં ઔર ઉનકી નિગાહોંસે ઝિના ટપકતા હૈ..... ઈસસે પતા ચલા કે બસા

ઔકાત ગુનાહોંકી બદબૂ બાઅ્ઝ લોગોંકો દુનિયામેં ભી મહેસૂસ હો જાતી હૈ.

યાદ રખ્ખેં કે ગુનાહોંકી યે બદબૂ સિર્ફ દુન્યાવી ઝિંદગીમેં ઔર મૌતકે વક્ત હી ફરિશ્તોંકો મહેસૂસ નહીં હોતી બલ્કે જહન્નમમેં પડનેકે બાદ ભી ઉનકે આ'ઝાસે બદબૂ મહેસૂસ હોગી. ચુનાંચે હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જો ઈન્સાન ઝિનાકાર હૈં જહન્નમમેં ડાલનેકે બાવજૂદ ઉનકી શરમગાહોંસે ઐસી બદબૂદાર હવા નિકલેગી કે સારે જહન્નમિયોંકો પરેશાન કર દેગી ઔર વો બડે ગુસ્સેકે સાથ ઉસ જહન્નમીકો દેખકર કહેંગે કે તેરે જિસ્મસે કૈસી બદબૂ નિકલી જિસને જહન્નમકે અંદર હમારી તકલીફોંમેં ઈઝાફા કર દિયા.

નેકીકી ખૂશ્બૂ

નેકીમેં ખૂશ્બૂ હોતી હૈ, લિહાઝા નેક લોગોંકે આ'ઝાસે ખૂશ્બૂ આતી હૈ, અગર હમ નેકોકાર બન જાએંગે તો હમારે જિસ્મસે ભી બાતિની તૌર પર ખૂશ્બૂ આએગી. અલ્લાહ તઆલાને બા'ઝ હઝરાતકે અંદર તો નેકીકી ખૂશ્બૂ ઈતની બખ્શા દી કે વો લોગોંકો ઝાહિરમેં ભી મહેસૂસ હોતી થી. મિસાલકે તૌર પર.....

(૧) ખૂદ નબી (અલૈ.) કે મુબારક પસીનેસે ઈતની ખૂશ્બૂ આતી થી કે ઉમ્મે સલીમ (રદિ.) બચ્ચોંકો ભેજકર મહેબૂબ (સ.અ.વ.) કે પસીનેકે કતરોંકો શીશિયોંમેં જમા કરવાતી થીં. નબી (અલૈ.) ને પૂછા, ઉમ્મે સલીમ! તુમ ઐસા ક્યૂં કરતી હો? અર્ઝ કિયા, અય અલ્લાહકે નબી (અલૈ.)! હમ ઈસ મુબારક પસીનેકે કતરોંકો જબ ખૂશ્બૂમેં મિલા લેતે હૈં તો ખૂશ્બૂકી મહેકમેં ઈઝાફા હો જાતા હૈ..... મદીના તય્યિબહકી દુલ્હનેં ભી વો પસીના બતોરે ખૂશ્બૂ ઈસ્તે'માલ કિયા કરતી થીં.

એક સહાબી (રદિ.) કી બેટીકી શાદી થી. ઉનકે પાસ પૈસે નહીં થે. ઉનકો નબી (અલૈ.) ને પસીનેકે ચંદ કતરે ઈનાયત ફરમા દિયે. જબ ઉનકી બેટીને જિસ્મ પર લગાએ તો ઉસસે ખૂશ્બૂ આને લગી. બલ્કે ઉનહોંને ઉસમેંસે કુછ કતરે અપને ઘરમેં રખ લિયે. ઉસ ઘરમેં ભી ખૂશ્બૂ આના શુરૂ હો ગઈ. હત્તાકે સહાબએ કિરામ (રદિ.) મેં વો ઘર "ખૂશ્બૂઓંવાલોંકા ઘર" મશ્હૂર હો ગયા..... ઔર બા'ઝ રિવાયાતમેં આયા હૈ કે નબી (અલૈ.) જિસ રાસ્તેસે ચલકર જાતે થે ઉસ રાસ્તેસે ખૂશ્બૂ આતી થી.

(૨)..... હઝરત સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) કો અલ્લાહ તઆલાને ગુનાહોંસે મહેફૂઝ કિયા હુવા થા જિસકી વજહસે ઉનકે જિસ્મસે ભી ખૂશ્બૂ આયા કરતી થી. હઝરત ઉમર (રદિ.) કી રિવાયત હૈ કે **કાન રીહુ અબીબક્રિન અત્યબુ મિન્ રીહિલ્ મિસ્કિ.** (અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) કે જિસ્મસે ઐસી ખૂશ્બૂ આતી થી જો મુશ્કકી ખૂશ્બૂસે ભી બેહતર હુવા કરતી થી.)

(૩)..... ઈમામ આસિમ (રહ.) જબ મસ્જિદે નબવીમેં જાતે થે તો વહાં કુરઆને પાક પળ્હા કરતે થે. ઉનકે મુંહસે ખૂશ્બૂ આયા કરતી થી. કિસીને પૂછા, હઝરત! ક્યા આપ મુંહમેં ઈલાયચી રખતે હૈં યા કોઈ ઔર ચીઝ રખતે હૈં? હમને ઈતની ખૂશ્બૂ કભી કહીં નહીં સૂંઘી. વો કેહને લગે, નહીં બાત યે હૈ કે એક મરતબા ખ્વાબમેં નબી (અલૈ.) કી ઝિયારત નસીબ હુઈ તો નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે આસિમ! તૂ ઈતની મુહબ્બતકે સાથ કુરઆન પળ્હતા હૈ કે મુઝે બહોત પસંદ હૈ, આઓ મૈં તુમહારે મુંહકો બોસા દે દૂં, જબસે નબી (અલૈ.) ને ખ્વાબમેં મેરે મુંહકા બોસા લિયા ઉસ વક્તસે મેરે મુંહસે ખૂશ્બૂ આતી હૈ. સુબ્હાનલ્લાહ!

(૪)..... શેખુલ હદીસ મૌલાના ઝકરિયા (રહ.) ને ફઝાઈલે દુરૂદ શરીફમેં લિખ્ખા હૈ કે એક આદમી રાતકો સોનેસે પેહલે રોઝાના દુરૂદ શરીફ પળ્હા કરતા થા. એક રાત ખ્વાબમેં ઉસે નબી (અલૈ.) કી ઝિયારત નસીબ હુઈ. અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, અપના મુંહ મેરે કરીબ કરો જિસસે તુમ મુઝ પર દુરૂદ પળ્હતે હો, મૈં ઉસકા બોસા લેના ચાહતા હૂં. ઉસને અપના રૂખ્સાર નબી (અલૈ.) કે કરીબ કર દિયા. ચુનાંચે અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ને ઉસકે ચેહરેકા બોસા લિયા ઔર ઉસકી આંખ ખુલ ગઈ. જૈસે હી આંખ ખુલી પૂરા ઘર મુશ્કકી ખૂશ્બૂસે મહક રહા થા. ઉસકે બાદ આઠ દિન તક ઉસકે રૂખ્સારસે મુશ્કકી ખૂશ્બૂ આતી રહી.

(૫)..... ઈન્ડિયામેં એક બુઝુર્ગ ખ્વાજા મુશ્કી (રહ.) થે. ઉનકે જિસ્મસે મુશ્કકીસી ખૂશ્બૂ આતી થી. લોગ હૈરાન હોકર પૂછતે થે કે આપ કૈસી ખૂશ્બૂ લગાતે હૈં કે આપકે કપડે હર વક્ત મુઅત્તર મહેસૂસ હોતે હૈં. કિસીને એક મરતબા બહોત મજબૂર કિયા તો વો ફરમાને લગે કે મૈં તો કોઈ ખૂશ્બૂ નહીં લગાતા. ઉસને કહા કે ફિર આપકે કપડોંસે ખૂશ્બૂ કૈસી આતી હૈ?

ઉનહોંને કહા કે વાકિઆ યે હૈ કે એક મરતબા મૈં કિસી ગલીમેંસે ગુઝર રહા થા. એક મકાનકે દરવાઝે પર એક બુળ્હી ઔરત ખડી થી. ઉસને મુઝે દેખકર કહા કે ઘરમેં કોઈ બીમાર હૈ, તુમ નેક બંદે નઝર આતે હો, ઉસકો કુછ પળ્હકર ફૂંક દો, હો સકતા હૈ કે ઠીક હો જાએ, મૈંને ઉસ પર ભરોસા કિયા ઔર ઘરકે અંદર ચલા ગયા. જબ અંદર ગયા તો ઉસને તાલા લગા દિયા. ઉસકે બાદ ઘરકી મલેકા સામને આઈ. ઉસકી નિય્યત મેરે બારેમેં બુરી થી. વો કેહને લગી કે મૈં રોઝાના તુઝે ગુઝરતે હુએ દેખતી થી, મેરે દિલમેં બુરાઈકા ખયાલ પૈદા હો ગયા, ચુનાંચે મૈંને આજ તુઝે ઉસ બુળ્હી ઔરતકે ઝરીએ ઘર બુલાયા હૈ, લિહાઝા અબ મૈં ગુનાહ કરના ચાહતી હૂં. જબ ઉસને અપની નિય્યતકા ઈઝહાર કિયા તો મૈં બહોત પરેશાન હુવા. મૈંને ઉસકા મુતાલબા માનનેસે ઈન્કાર કર દિયા ઔર બાહિર નિકલનેકી બહોત કોશિશ કી. લેકિન વો કેહને લગી કે અબ તાલા લગ ચુકા હૈ, અગર નહીં માનોગે તો મૈં શોર મચાઉંગી ઔર બોહતાન લગાકર સંગસાર કરવાઉંગી, અબ દો બાતોંમેંસે એક બાતકા ઈન્તિખાબ કર લો. યા તો સંગસાર હોના પસંદ કર લો યા ફિર મેરે સાથ ગુનાહકા ઈરતિકાબ કર લો. ઉસકી યે બાત સુનકર મૈં બહોત પરેશાન હુવા. આખિરકાર અલ્લાહ તઆલાને મેરે ઝહનમેં તજવીઝ ડાલી તો મૈંને ઉસસે કહા કે મુઝે બૈતુલખલા (સંડાસ) મેં જાનેકી ઝરૂરત હૈ, લિહાઝા મૈં ફારિગ હોકર તુમસે બાત કરૂંગા. ઉસ ઔરતને સોચા કે ચલો તૈયાર તો હો ગયા હૈ, ફિર ભી ઉસને મુઝે બૈતુલખલાકી જગહ દિખા દી. મૈં વહાં ગયા તો મુઝે બૈતુલખલામેં જો ગંદગી ઔર નજાસત નઝર આઈ મૈંને ઉસે અપને હાથોંસે અપને જિસ્મ પર ઔર અપને કપડોં પર મલ લિયા. જબ મૈં બાહિર નિકલા તો મેરે જિસ્મસે સખ્ત બદબૂ આ રહી થી. ચુનાંચે જબ ઉસ ઔરતને મુઝે દેખા તો ઉસકે દિલકે અંદર મેરી નફરત પૈદા હો ગઈ ઔર વો કેહને લગી કે યે તો કોઈ પાગલ હૈ, નિકાલો ઈસકો યહાંસે, યૂં મૈં અપના ઈમાન બચાકર ઉસ ઘરસે નિકલ આયા. ઉસકે બાદ મુઝે પરેશાની હુઈ કે મેરે બદન ઔર કપડોંસે લોગોંકો બદબૂ આએગી. લિહાઝા મૈં જલ્દીસે ગુસલ ખાનેમેં પહોંચા ઔર મૈંને અપને બદનકો ઔર કપડોંકો ધોયા ઔર પાક કિયા. જબ ગીલે કપડે પહેનકર મૈં બાહિર નિકલા તો ઉસ વક્ત મેરે જિસ્મસે ખૂશ્બૂ આને લગી..... અલ્લાહુ અકબર..... ઉનકા અસલ નામ તો કોઈ ઔર થા

લેકિન ચૂંકે ઉનકે જિસ્મસે મુશ્ક જૈસી ખૂશ્બૂ આતી થી ઈસ લિયે લોગ ઉનહેં ખ્વાજા મુશ્કી કેહકર પુકારા કરતે થે..... તો એક મોટીસી બાત ઝહન નશીન કર લેની ચાહિયે કે નેકીસે જિસ્મસે ખૂશ્બૂ આતી હૈ ઔર ગુનાહસે જિસ્મસે બદબૂ આતી હૈ.

કબ્રમેં બદન ખરાબ હોને યા ન હોનેકી વજહ

અબ એક ઔર બાત ભી આપ સમઝ લીજિયે..... યે ચીઝ આપકો ફાઈદા દેગી..... વો યે કે કુછ ઐસી ચીઝેં હોતી હૈં જો ગલનેવાલી હોતી હૈં. મસલન આપ ચાવલ પકાએં ઔર ગરમ ગરમ ચાવલ કિસી બરતનમેં ઢાંપકર રખ દેં તો ઉસમેં બદબૂ પૈદા હો જાએગી. ઈસ લિયે કે આપને ગરમ ગરમ ડાલ દિયે. યેહી વજહ હૈ કે લોગ સફરમેં ખાના લેકર જાતે હૈં લેકિન વો જબ ખોલતે હૈં તો ઉસમેંસે બદબૂ મહેસૂસ હોતી હૈ. ફિર વો કેહતે હૈં કે ઓહો, બીવીને ખાના પકાયા તો થા મગર ગરમ ગરમ ડાલ દિયા જિસકી વજહસે ઈસકે અંદર બદબૂ આ ગઈ. યહાં યે બાત સમઝનેવાલી હૈ કે ખાના ઈસ લિયે ખરાબ હુવા કે ઉસમેં ખરાબ હોનેવાલી ચીઝ મૌજૂદ થી..... આપ અપને પાસ ચીની (શકર) યા ગુડકો બંદ કર લેં ઔર એક સાલ બાદ ડિબ્બા ખોલેં તો ઉસકી મહક ઠીક હોગી ક્યૂંકે ઉસમેં ખરાબ હોનેવાલી કોઈ ચીઝ નહીં થી. એક સાલકે બાદ ભી ચીની, ચીની હી હોગી, ઔર ગુડ ગુડ હી હોગા.....અબ યે બાત ભી આપકો મા'લૂમ હો ગઈ કે કુછ ચીઝેં ઐસી હોતી હૈં જિનમેં ખરાબ હોનેકા માદ્દા મૌજૂદ હોતા હૈ ઔર વો ચંદ ઘંટોંમેં હી ખરાબ હો જાતી હૈં. ઔર કુછ ચીઝોંમેં ખરાબ હોનેકા માદ્દા નહીં હોતા લિહાઝા વો સાલોં પડી રહેં તો ભી ખરાબ નહીં હોતી. અબ જબ યે બાત ભી સમઝમેં આ ગઈ તો મુઝે આપકો જો અસલ બાત બતાની થી વો યે હૈ કે ગુનાહકે અંદર ખરાબ કરનેકા માદ્દા હોતા હૈ ક્યૂંકે વો નજાસતકી તરહ હોતા હૈ ઔર નજાસત બદબૂ હી ફૈલાતી હૈ જિસસે ચીઝેં ખરાબ હો જાતી હૈં. ઈસી લિયે ગુનાહોંકે અસરાતકી વજહસે કબરોંકે અંદર બદન ખરાબ હો જાતે હૈં ઔર કીડોંકી ગિઝા બનતે હૈં. ઔર નેકીકે અંદર ખૂશ્બૂ હોતી હૈ ઔર ખૂશ્બૂકો આપ જિતના વક્ત ઢાંપકર રખ્ખેં વો ખૂશ્બૂ હી રહેગી. લિહાઝા અબ એક બાત

સામને આઈ કે જો ઈન્સાન દુનિયામેં તૌબા તાઈબ હોકર મરેગા ઉસકે ઉપર ગુનાહોંકે અસરાત નહીં હોંગે. યે બંદા કબ્રમેં ભી ચલા ગયા તો ઉસકા જિસ્મ કબ્રમેં ભી નહીં ગલે સડેગા. ક્યૂંકે ઉસકે અંદર ગુનાહોંકે અસરાત હી નહીં હૈં. ઈસ લિયે બાઝ હઝરાતને ઔલિયાએ કિરામ (રહ.) કે જિસ્મ કબરોંમેં બિલકુલ સહીહ સાલિમ દેખે. એક મરતબા હમારે શહેરકે કબ્રસ્તાનમેં કબ્રકે લિયે ઝમીનકો ખોદા ગયા તો એક કબ્ર ખુલ ગઈ. લોગ દેખકર હૈરાન હુએ કે મય્યિતકા જિસ્મતો ક્યા કફનકા કપડા ભી બિલકુલ સહીહ સાલિમ થા. ઈસ લિયે કે વો બંદા તૌબા તાઈબ હોકર મરા થા. અલ્લાહ તઆલાને ઉસે ગુનાહોંસે ઐસે પાક કિયા થા કે ઉસકે બદન પર ગુનાહોંકા કોઈ અસર નહીં થા. ઈસ લિયે ઉસકા જિસ્મ ઝમીનકે અંદર ખરાબ હી નહીં હો રહા થા.

એક હૈરાનકુન મંઝર

પંદરહ બીસ સાલ પેહલેકી બાત હૈ કે મૈં કિસી કામકે સિલસિલેમેં લાહોર ગયા હુવા થા. વહાં એક દોસ્તને મુઝે કહા, હઝરત! અગર આપકે પાસ વક્ત હો તો આપકો એક ચીઝ દિખાના ચાહતા હૂં. મૈંને પૂછા, કૌનસી ચીઝ? વો કેહને લગા, હઝરત! આપ વો ચીઝ દેખકર યકીનન ખૂશ હોંગે, લિહાઝા અગર આપકે પાસ વક્ત હૈ તો મૈં આપકો લિયે ચલતા હૂં. મૈંને કહા, ઠીક હૈ ચલેં. ઉસને મુઝે અપની ગાડી પર બિઠા લિયા, ઔર તકરીબન દસ કિલોમીટરકા સફર તય કરનેકે બાદ ઉસને બ્રેક લગા દી. વો ખૂદ ભી ગાડીસે નીચે ઉતર આયા ઔર મુઝે ભી કહા, હઝરત! આપ ભી ઉતર આએં. ચુનાંચે મૈં ભી ઉતર ગયા.

ઉસને મુઝે વહાં સડકકે કિનારે પર બરગદ (વડ) કા એક ઐસા દરખ્ત દિખાયા જો સખ્ત આંધીકી વજહસે જડોંસે ઉખડા હુવા થા. મૈંને કહા કે ઈસ દરખ્તકી ક્યા ખૂબી હૈ? વો કેહને લગા, હઝરત! આપ ઝરા ઉસકે કરીબ હોકર ઉસકી જડોંકે અંદર દેખેં. ચુનાંચે જબ મૈંને કરીબ હોકર દેખા તો મૈં હરાન રેહ ગયા કે ઉસ દરખ્તકી જડોંકે દરમિયાનવાલી મિટ્ટીમેં નૂરાની ચેહરેવાલે એક દાઢીવાલે આદમીકી મય્યિત દફન થી. ઉસ મય્યિતકો દરખ્તકી જડોંને ચારોં તરફસે ઘેરા હુવા થા.

દરખ્તકે ઉખડનેકી વજહસે ઉસકી જડોંમેંસે મિટ્ટી ગિર ગઈ જિસકી વજહસે ઉસકી મય્યિત નઝર આ રહી થી ઔર મઝેકી બાત યે હૈ કે ઉસકા જિસ્મ ઔર કફન બિલકુલ સહીહ સલામત થે.

બાદમેં હમને ગૌર કિયા કે યે દરખ્ત તકરીબન એકસો સાલ પેહલે લગાયા ગયા થા. જૂં જૂં દરખ્ત બળ્હતા ગયા ઉસકી જડેં ઉસ આદમીકી મય્યિતકો ચારોં તરફસે ઘેરતી ગઈ. મા'લૂમ નહીં કે ઉસ આદમીકો ઉસ દરખ્તકે લગનેસે કિતના પેહલે દફન કિયા ગયા થા.

કબ્ર ક્યા સુલૂક કરતી હૈ?

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) એક મરતબા જનાઝા પળ્હને ગયે..... અબ ઝરા ગૌર કીજિયેગા ક્યૂંકે મૈં જો નુકતા આપકે ઝહનમેં બિઠાના ચાહતા હૂં વો ફૌરન આપકે ઝહનમેં આ જાએગા..... જનાઝા પળ્હનેકે બાદ કબ્રસ્તાનમેં એક કબ્રકે પાસ ખડે હોકર ઉનહોંને રોના શુરૂ કર દિયા. લોગોંને પૂછા, હઝરત! આપ તો ઈસ જનાઝેકે સરપરસ્ત થે આપ પીછે ક્યૂં ખડે હો ગયે? ફરમાને લગે કે મુઝે ઈસ કબ્રસે ઐસી આવાઝ મહેસૂસ હુઈ જૈસે યે મેરે સાથ બાત કર રહી હો? ફરમાયા કે કબ્રને મુઝસે યે બાત કી કે અય ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ! તૂ મુઝસે યે ક્યૂં નહીં પૂછતા કે જો બંદા મેરે અંદર આતા હૈ તો મૈં ઉસકે સાથ ક્યા સુલૂક કરતી હૂં? મૈંને કહા, બતા દો. કબ્ર કેહને લગી કે મૈં ઉસકે સાથ યે સુલૂક કરતી હૂં કે,

..... ઉસકે ગોશ્તકો ખા જાતી હૂં.

..... ઉસકી ઉન્ગલિયોંકે પોરવોંકો ઉસકે હાથોંસે જુદા કર દેતી હૂં.

..... ઉસકે હાથોંકો ઉસકે બાઝૂઓંસે જુદા કર દેતી હૂં.

..... ઉસકે બાઝૂઓંકો ઉસકે જિસ્મસે જુદા કર દેતી હૂં.

..... યૂં ઉસકી હડ્ડિયોંકો જુદા કરકે ઉનકો ભી ખા જાતી હૂં.

હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) ફરમાને લગે કે જબ કબ્રને યે બાત કહી તો મુઝે રોના આ ગયા.

કબ્રમેં અઝાબે ઈલાહીકે મનાઝિર

યે વાકિઆ મૈંને એક મરતબા એક મુલ્કમેં સુનાયા. ઉસ મહેફિલમેં પી. એચ. ડી. ડાક્ટર, એમ. બી. બી. એસ. ડાક્ટર ઔર સાઈન્સદાન કિસમકે લોગ બુલાએ ગયે થે. મહેફિલકે ખતમ પર એક સાઈન્સદાન સાહબ મેરે પાસ આએ ઔર કેહને લગે, હઝરત! ક્યા આપને યે વાકિઆ કિસી કિતાબમેં પઢા હૈ? મૈંને કહા, જી હાં, હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) કા યે વાકિઆ શેખુલ હદીસ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઝકરિયા (રહ.) ને ફઝાઈલે સદકાતમેં નકલ ફરમાયા હૈ. જબ ઐસે મુસ્તનદ બુઝુર્ગ કોઈ વાકિઆ નકલ કરેં તો વો સહીહ હોતા હૈ.

વો કેહને લગે, હઝરત! ક્યા આપ યે સબ કુછ અપની આંખોંસે દેખના ચાહેંગે? મૈંને કહા, ભઈ! આપકા ક્યા મતલબ? વો કેહને લગે, હઝરત! યે ચીઝ યહાં એક જગહ આંખોંસે દેખી જા સકતી હૈ. મૈં ઉસકી બાત સુનકર બડા હૈરાન હુવા. વો કેહને લગે, હઝરત! આપ તીન ઘંટે ફારિગ કરેં ઔર મૈં આપકો લે જાકર યે સબ મંઝર આંખોંસે દિખાઉંગા. મુઝે ઔર હૈરાની હુઈ. મૈંને કહા, ઠીક હૈ કલ ચલેંગે.

અગલે દિન વો ડાક્ટર સાહબ વક્ત પર હી આ ગયે ઔર હમેં એક મ્યૂઝિયમ (અજાઈબ ઘર) મેં લે ગયે. ઉસ અજાઈબ ઘરકે અંદર ઉન કાફિરોંને હુનૂત શુદા લાશેં રખ્ખી હુઈ થીં..... ઈસ સ્ટેજ પર બૈઠકર મૈં યે બાત બડી ઝિમ્મેદારીસે કેહ રહા હૂં, મૈં બાવુઝૂ હૂં, મસ્જિદમેં બૈઠા હૂં ઔર સોફીસદ સહીહ બાત કેહ રહા હૂં..... ઉનહોંને ઉસ અજાઈબ ઘરમેં શીશેકે (કાચકે) કમરે બનાએ હુએ થે.

જબ પેહલે કમરેમેં ગયે તો ઉસકે દરવાઝે પર લિખ્ખા હુવા થા કે જબ ઈન્સાન મરતા હૈ તો ઉસકી હાલત યે હોતી હૈ. જબ હમ અંદર ગયે તો હમેં એક લાશ નઝર આઈ જિસ પર ઉનહોંને કેમીકલ લગાકર ઉસે હર ચીઝસે બચાયા હુવા થા..... ઈસકો હુનૂત શુદા લાશ કેહતે હૈં. ઈંગ્લિશમેં ઉસકો Mummy (મમી) કેહતે હૈં..... ઉનહોંને કહા કે જબ કોઈ બંદા મરતા હૈ તો વો ઈસ હાલતમેં હોતા હૈ, હમને ઉસકો કેમીકલ લગાકર યહાં રખ દિયા હૈ. હમ ઈસ લાશકો દેખકર હૈરાન હુએ.

ફિર વો દૂસરે કમરેમેં લેકર ગયા. વહાં એક પ્લેટ પર લિખ્ખા હુવા થા કે યે આદમી મરા, હમને ઉસે કબ્રમેં ડાલા ઔર ચંદ દિનોંકે બાદ હમને કબ્રકો ખોલા ઔર

જિસ હાલતમેં ઉસકી લાશકો પાયા, હમને ઉસી હાલતમેં ઉસ પર કેમીકલ છિડકકર યહાં રખ દિયા. હમને જબ ઉસ બંદેકો દેખા તો ઉસકા બાકી સારા જિસ્મ ઠીક થા મગર ઉસકી દોનોં આંખોંકે ઢેલે ઢલકકર ઉસકે રૂખ્સારોં પર આ ચુકે થે ઔર ઉનમેં કીડે પડ ચુકે થે..... મા'લૂમ હુવા કે કબ્રકે અંદર બંદેકે જિસ્મમેં જો સબસે પેહલે તબ્દીલી આતી હૈ વો યે હૈ કે આંખોંકે ઢેલે ઢલકકર રૂખ્સારોં પર આ જાતે હૈં ઔર ઉનમેં કીડે પડ જાતે હૈં..... જિન આંખોંસે ગૈરૂલ્લાહકો મુહબ્બતકી નઝરસે દેખતા થા ઉન પર સબસે પેહલે કીડે ચિમટતે હૈં. ગોયા અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈં કે મેરે બંદે તેરી આંખેં કાબૂમેં નહીં થીં, તૂ ગૈરૂલ્લાહકો ચાહતોં ઔર મુહબ્બતોંસે દેખતા થા મગર યે હક તેરે પરવરદિગારકા થા લેકિન તુઝે ગૈર મહરમોંકે ચેહરે અચ્છે લગતે થે. તો જો આંખેં ગૈર મહરમકો મુહબ્બતકી નઝરસે હવસકે સાથ દેખતી ફિરતી હૈં કબ્રમેં સબસે પેહલે ઉનહીં આંખોંકો કીડે ખાએંગે.

ઉસકે બાદ હમ તીસરે કમરેમેં ગયે. ઉસ કમરેમેં પડી હુઈ લાશકી આંખોંક ઢેલોંકો ભી કીડોંને ખા લિયા થા મગર અબ ઉસકે હોંઠોંકો ભી કીડે ખા ચુકે થે. સિર્ફ દાંતોંકી બત્તીસી નઝર આ રહી થી. ઉસકે અલાવા બાકી લાશ ઠીક થી..... તો દૂસરી તબ્દીલી યે આઈ કે ઉસકે મુંહમેં કીડે પડ ગયે ઔર કીડોંને ઉસકે હોંઠોંકો ખા લિયા. જિસકી વજહસે દૂરસે ઉસકે દાંત નઝર આ રહે થે..... માલૂમ હુવા કે જિસ ઝબાનસે ઈન્સાન અલ્લાહકે શિકવે કરતા હૈ ઔર લોગોંકે સાથ ગલત મુહબ્બત ભરી બાતેં કરતા હૈ અબ દૂસરે નંબર પર ઉસ ઝબાંનકો કીડોંને ખા લિયા.

ફિર હમ ચૌથે કમરેમેં ગયે. હમને વહાં ભી દેખા કે આંખોંસે ઢેલે નિકલે હુએ થે ઔર ઉનકો કીડોંને ખા લિયા થા ઔર ઝબાનકો ભી કીડોંને ખા લિયા થા. ઉસકે અલાવા હમને દેખા કે ઉસકા પેટ પ્યાલેકી તરહ બના પડા હૈ ઔર ઉસ પ્યાલેકે અંદર કીડે પડે હુએ હૈં..... જિસ પેટમેં હરામ ડાલતા થા અબ ઉસમેં કીડે પડ ચુકે થે ઔર ઉસે ખા રહે થે.

ફિર અગલે કમરેમેં દેખા કે કીડોંને ફૈલના શુરૂ કર દિયા થા. બિલઆખિર એક ઐસે કમરેમેં ગયે જહાં કીડોંને જિસ્મકા પૂરા ગોશ્ત ખા લિયા થા ફક્ત હડ્ડિયાં મૌજૂદ થીં..... ફિર અગલે કમરોંમેં હડ્ડિયોંકે બોસીદા હોનેકી હાલતકા મુશાહિદા કિયા..... ઔર જબ હમ આખરી કમરેમેં પહોંચે તો વહાં લિખ્ખા હુવા થા કે જબ

હમને ઈસ કબ્રકો ખોદા તો ફક્ત રીડકી હડ્ડીકા ઈતનાસા હિસ્સા બાકી થા, બાકી સબ હડ્ડિયોંકો ભી મિટ્ટીને ખા લિયા થા.

યે સબ મઆમલાત ઈન્સાનકો કબ્રકે અંદર પેશ આતે હૈં. હમારી કિતાબોંમેં લિખ્ખા હુવા થા ઔર ઉસ મુલ્કકે કાફિરોંને કબ્રમેં જો તબ્દીલી દેખી ઉસે હુનૂત શુદા (ખૂશ્બૂ લગી હુઈ) લાશોંકી સૂરતમેં લોગોંકે લિયે Display (નુમાઈશ) બનાયા હુવા થા. મગર વો કૌનસી લાશેં હોતી હૈં જિનકો મિટ્ટી ઔર કીડે ખાતે હૈં? યે ઉન લોગોંકી લાશેં હોતી હૈં જો ગુનાહ કરતે હૈં. ચૂંકે ઉનકે અંદર ગુનાહોંકે અસરાત હોતે હૈં ઈસ લિયે મિટ્ટી ઔર કીડે ઉનકી લાશોંકો ખાતે હૈં. ઔર જો લોગ ગુનાહોંસે બચતે હૈં ઔર અલ્લાહકે હુઝૂર પેશ હોતે હૈં, ચૂંકે ઉનહોંને અપને ઈલ્મ ઔર ઈરાદેસે ગુનાહ નહીં કિયા હોતા ઈસ લિયે ઉનકી લાશેં કબરોંમેં મહેફૂઝ રેહતી હૈં. અંબિયાએ કિરામકે બારેમેં તો હદીસે પાકમેં આ ગયા કે અલ્લાહ તઆલાને અંબિયાએ કિરામકે જિસ્મોંકો ઝમીન પર હરામ કર દિયા, ઈસી તરહ જો અંબિયાકે વારિસ હોતે હૈં ઔર વો ગુનાહોંસે અપને જિસ્મોંકો બચાતે હૈં, ચૂંકે ઉનકે જિસ્મોંમેં ગુનાહોંકી નજાસત નહીં હોતી ઈસ લિયે જબ ઉનકે જિસ્મોંકો કબરોંમેં રખ દેતે હૈં તો અલ્લાહકી ઝમીન ઉનકે જિસ્મોંકો ભી નહીં ગલા સકતી ઔર કીડે ભી ઉનકે જિસ્મોંમેં નહીં પડ સકતે. ઈસી લિયે બાઝ ઔલિયા અલ્લાહકે જિસ્મ કબ્રસ્તાનકી ખુદાઈકે વક્ત બિલકુલ સહીહ સાલિમ પાએ ગયે. ક્યૂંકે ઉનકે જિસ્મમેં ગુનાહોંકે અસરાત નહીં થે.

મિટ્ટીમેં ફૂલ.....!!!

કઈ ઐસે નેકોકાર ભી હોતે હૈં કે કબ્રકી મિટ્ટીને ઉનકે જિસ્મોંમેં કીડે તો ક્યા ડાલે, ઉનકે જિસ્મકી ખૂશ્બૂ કબ્રકી મિટ્ટીકો ભી ખૂશ્બૂદાર બના દેતી હૈ.

(૧)..... આપને ઈમામ બુખારી (રહ.) કા વાકિઆ તો સુના હોગા કે જબ ઉનકો કબ્રમેં દફન કિયા ગયા તો કબ્રકી મિટ્ટીસે ખૂશ્બૂ આતી રહી. વો સમરકંદસે તકરીબન બાઈસ મીલકે ફાસલે પર ખરતંગ નામી ગાંવમેં મદફૂન હૈં. મુઝકો વહાં જાકર ચંદ દિન ગુઝારનેકા મૌકા મિલા. ઉનકા મઝાર મહેમાનખાને ઔર મસ્જિદકે દરમિયાન થા. લિહાઝા હમ જબ ભી મહેમાનખાનેસે મસ્જિદકી તરફ જાતે તો ઉનકે

મઝારકે પાससे ગુઝરતે હુએ એક અજીબ તરહકી ખૂશ્બૂ મહેસૂસ કરતે. મૈંને ઈમામ સાહબસે પૂછા કે ક્યા લોગ યહાં આકર ઈત્ર છિડકતે હૈં? વો કેહને લગે કે કોઈ એક બંદા ભી ઈત્ર નહીં છિડકતા, આપ દેખેં કે ઈર્દ ગિર્દ હર જગહ મારબલ હૈ, યહાં કોઈ કુછ નહીં કર સકતા, અલબત્તા મૈં ઈતને સાલોંસે ઈમામ ઔર ખતીબ હૂં, મૈં જબ ભી ઈસ જગહસે ગુઝરતા હૂં મુઝે હમેશા ઈસ જગહસે ખૂશ્બૂ આતી હૈ. અલ્લાહુ અકબર!

વો કેહને લગે કે લોગ યહાં ખૂશ્બૂ સૂંઘકર હૈરાન હો જાતે હૈં. મૈંને કહા, હઝરત! મુઝે તો કોઈ હૈરાની નહીં હો રહી. કેહને લગે, ક્યા આપ હૈરાન નહીં હો રહે કે વહાંસે ગુઝરતે હુએ ખૂશ્બૂ આતી હૈ? મૈંને કહા, નહીં મુઝે હૈરાની નહીં હો રહી. કેહને લગે કે આપ ઈસ બાતસે ક્યૂં હૈરાન નહીં હો રહે? મૈંને કહા, ઈસ લિયે કે,

ગુલે ખુશ્બૂએ દર હમ્મામ રોઝે
રસીદ અઝ દસ્તે મહેબૂબે બદસ્તમ
બદો ગુફતમ તૂ મુશ્કે યા અંબરે
કે અઝ બૂએ દિલ આવેઝ તૂ મસ્તમ
બગુફતા મન ગુલે નાચીઝ બૂદમ
વ લેકિન મુદ્દતે બાગુલ નશિસ્તમ
જમાલે હમનશીં દર મન અસર કર્દ
વ ગર ન મન હમા ખાકમ કે હસ્તમ

(એક દિન ખૂશ્બૂદાર મિટ્ટી મુઝે હમ્મામમેં અપને મહેબૂબકે હાથસે મિલી મૈંને ઉससे કહા કે તૂ મુશ્ક હૈ યા અંબર કે મૈં તેરી દિલ આવેઝ ખૂશ્બૂસે મસ્ત હો ગયા. ઉસને કહા કે મૈં એક કમ કીમત મિટ્ટી હૂં લેકિન કુછ વક્ત એક ફૂલકે સાથ રેહ ચુકી હૂં. અપને હમનશીંકે જમાલને મુઝ પર અસર કિયા વરના મૈં તો વોહી મિટ્ટી હૂં)

(૨)..... એક મરતબા ઈન્ડિયામેં તાઊનકી બીમારી ફૈલી. હઝરત મૌલાના યા'કૂબ નાનોતવી (રહ.) કે દિલમેં અલ્લાહ તઆલાને યે બાત ડાલી કે ઈસી તાઊનમેં ઉનહેં શહાદત મિલેગી..... હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જો તાઊનકી બીમારીમેં મરા વો શહીદે આખિરતમેંસે હૈ..... જબ ઉનકો દફન કિયા ગયા તો ઉનકી કબ્રકી મિટ્ટીમેંસે ખૂશ્બૂ આતી થી.

(૩)..... હઝરત મૌલાના અહમદ લાહોરી (રહ.) કો લાહોરમેં મયાની

શરીફકે કબ્રસ્તાનમેં દફન કિયા ગયા તો ઉનકી કબ્રકી મિટ્ટીમેંસે ભી ખૂશ્બૂ આયા કરતી થી. બાદમેં ઉનકે લવાહેકીનને દુઆ માંગી કે અય અલ્લાહ! ઈસ ખૂશ્બૂકો દૂર ફરમા દીજિયે વરના લોગ મિટ્ટી ઉઠાકર ઘર લે જાએંગે..... લોગોંકા તો યેહી હાલ હોતા હૈ..... ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાને ઉનકી દુઆકી વજહસે ઉસ ખૂશ્બૂકો લોગોં પર ઝાહિર હોના ખતમ ફરમા દિયા. અલબત્તા હમ યકીન કરતે હૈં કે ઉનકી કબ્રકે અંદર અબ ભી ખૂશ્બૂ મૌજૂદ હોગી..... યે ખૂશ્બૂ ક્યૂં હોતી હૈ? યે હકીકતમેં નેકિયોંકી ખૂશ્બૂ હોતી હૈ.

એક માની હુઈ હકીકત

હમ જબ ભી ગુનાહ કરતે હૈં હમ સમઝ લેં કે હમ ઉસ વક્ત અપને ઉપર નજાસત (નાપાકી) મલ રહે હોતે હૈં. અગર ઉન નજાસતોંકો હમ તૌબાકે બગૈર અપને સાથ લેકર કબ્રમેં ચલે ગયે તો વહાં યે નજાસતમેં ઝરૂર બદબૂ ફૈલાએગી ઔર બદબૂસે કીડે પૈદા હોંગે. બલ્કે નજાસતમેં તો વૈસે હી કીડે પૈદા હો જાતે હૈં. ફિર હમારે જિસ્મકો કીડે હી ખાએંગે ઔર ક્યા હોગા. ઈસ લિયે હમેં ચાહિયે કે ગુનાહોંસે બચેં ઔર અપને જિસ્મમેં નેકીકી ખૂશ્બૂ પૈદા કરેં. ફિર આપ દેખેંગે કે અલ્લાહ તઆલા ઈસ દુનિયામેં ભી ખૂશ્બૂકે અસરાત દિખાએંગે ઔર આખિરતમેં ભી ઈન્શા અલ્લાહ ઉસકે અસરાત મિલેંગે. ફિર ભી યે બાત એક માની હુઈ હકીકતકી હૈસિયત રખતી હૈ કે જબ તક હમ અપને દિલસે ગુનાહોંકા મેલકુચેલ નહીં ઉતારેંગે ઉસ વક્ત તક હમેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા વસ્લ નસીબ નહીં હો સકેગા. ઉસકી એક મિસાલ સુન લીજિયે..... એક મરતબા હમેં મિસ્કીનપુર શરીફ જાનેકા મૌકા મિલા. વહાં એક છોટીસી દીવાર થી. ઉસે તલબા ઊંચા કરના ચાહતે થે. ચુનાંચે વો સિમેન્ટકી એક બોરી લે આએ. ઈંટેં ભી મંગવા લીં ઔર ખૂદ હી મસાલા બનાકર ઝરા ઊંચી દીવાર બના દી. મગર કુછ મુદ્દતકે બાદ ઉપરકી બની હુઈ દીવાર ખૂદ બખૂદ ગિર ગઈ. વો ઈંટેં આપસમેં તો મઝબૂતીસે જુડી હુઈ થીં મગર પેહલે વાલી દીવારકે સાથ ઉસકા જોડ ઠીક ન લગ સકા થા. તલબા ફિર પરેશાન હુએ. ફિર ઉનહોંને કુછ મુદ્દતકે બાદ દો બારહ પૈસે જમા કિયે ઔર સિમેન્ટ ખરીદકર દો બારહ દીવાર

બનાઈ. મગર વોહી હુવા જો પેહલે હુવા થા. મૈં વહાં ગયા હુવા થા તો ઉનમેંસે કુછ તલબાને કહા કે સુના હૈ આપ એન્જીનિયર હૈં લિહાઝા આપ બતા દીજિયે કે હમ કહાં ગલતી કર રહે હૈં. મૈંને ઉનસે અર્ઝ કિયા કે આપ મસાલા ભી ઠીક બના રહે હૈં, પાની ભી પૂરા ડાલ રહે હૈં, ઈંટોંકો ભી ગીલા કર રહે હૈં મગર એક કોતાહી ભી કર રહે હૈં. વો કોતાહી યે હૈ કે પુરાની દીવારકે ઉપર મિટ્ટી જમી હુઈ હૈ, આપ લોગોંને મોટી મોટી મિટ્ટી ઉતાર દી હૈ લેકિન ઉસકો અચ્છી તરહ સાફ નહીં કિયા લિહાઝા આપ લોહેકા બ્રશ લેકર ઉસકો પુરાની દીવારકી ઈંટોં પર અચ્છી તરહ રગડેં હત્તાકે ઉન પર મિટ્ટી ઔર મેલ કુચેલ ખતમ હો જાએ. ચુનાંચે તલબાને ઐસા હી કિયા. ઉનહોંને અચ્છી તરહ રગડ રગડકર દીવારકે ઉપરકી સતહકો બિલકુલ સાફ કર દિયા ઔર ફિર સિમેન્ટકી મદદસે દીવાર બના દી. વો દીવાર બિલકુલ સેહીહ દીવારકી તરહ મઝબૂત ઔર એક જાન બન ગઈ. તલબા બડે હૈરાન હુએ. ઉસ વક્ત મૈંને મૌકા ગનીમત જાનતે હુએ ઉન તલબાકો સમઝાયા કે યહાંસે મઅરિફતકી એક બાત સમઝમેં આતી હૈ કે જબ તક પુરાની ઈંટેં મેલી રહીં ઉનકા નઈ ઈંટોંકે સાથ જોડ પક્કા ન હો સકા, યેહી હાલત હમારે દિલકી હૈ, જબ તક દિલકે ઉપર ગુનાહોંકી મેલ મિટ્ટી રહેગી તબ તક ઉસ દિલકા તઅલ્લુક અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી પાક ઝાતકે સાથ નહીં હો સકતા. અઝીઝ તલબા! હમેં ચાહિયે કે હમ ગુનાહોંસે સચ્ચી પક્કી તૌબા કરેં. જબ તક હમ ગુનાહોંકે જાન નહીં છોડેંગે ઉસ વક્ત તક પરેશાનિયાં હમારી જાન નહીં છોડેંગી.

ગુનાહોંકે નુકસાનદેહ અસરાત

યાદ રખના કે અગર હમ ગુનાહ કરેંગે તો ગુનાહોંકે અસરાતસે નહીં બચ સકેંગે. ક્યૂંકે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઈરશાદ ફરમાયા :

મંય્ યઅ્મલ્ સૂઅંય્ યુજ્ઝ બિહી. (સૂ. નિસાઅ : ૧૨૩)

(જિસને ભી બુરાઈ કી ઉસકો ઉસકી સઝા મિલેગી)

યહાં યે કુરઆની ઉસૂલ સમઝનેકી ઝરૂરત હૈ કે જિસને ભી ગુનાહ કિયા ઉસ ગુનાહકા વબાલ ઉસ પર ઝરૂર આએગા. અલ્લાહ તઆલા કુરઆન પાકમેં ફરમાતે હૈં.

ઈન્નમા બગ્યુકુમ્ અલા અન્ફુસિકુમ. (સૂ. યૂનુસ : ૨૩)

(તુમહારી બગાવત તુમહારી અપની જાનોં પર)

ગુનાહોંકા વબાલ ઝરૂર આતા હૈ ઉસમેં કોઈ ઈસ્તિસ્ના (જુદાઈ) નહીં હૈ કે તાલિબે ઈલ્મોંકો છોડ દિયા જાએગા યા ઉલમાકો છોડ દિયા જાએગા યા સૂફિયોંકો છોડ દિયા જાએગા, નહીં,

ઝરૂર અસરાત પડેંગે.

..... બરફ હો ઔર ઠંડી ન લગે.

..... આગ હો ઔર ગરમ ન લગે.

..... ગુનાહ હો ઔર ઉસકે બુરે અસરાત ન હોં, યે કૈસે મુમકિન?

યાદ રખ્ખેં કે ગુનાહોંકી સઝા ઝરૂર મિલતી હૈ, ચાહે હમેં ઉસકા એહસાસ હો યા ન હો. બાઝ ઔકાત તો વાકઈ હમેં પતા ભી નહીં હોતા કે અપને ગુનાહોંકી વજહસે કિન કિન નેઅમતોંસે મહેરૂમ હો રહે હૈં..... ગુનાહોંકે ક્યા ક્યા બુરે અસરાત હોતે હૈં?

..... અબ હમ ઈસ બાતકા જાઈઝા લેતે હૈં.

(૧)..... ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાનકી કુવ્વતે હાફિઝા કમ હો જાતી હૈ. અકસર તાલિબે ઈલ્મ યેહી શિકાયત કરતે હૈં કે હઝરત! મુઝે બાતેં યાદ નહીં રેહતીં, મુતાલઆ કરતા હૂં તો ભૂલ જાતા હૂં. ઈમામ શાફઈ (રહ.) ને ભી અપને ઉસ્તાદસે યેહી સવાલ કિયા થા. ફિર ઉસકો શઅરકી સૂરતમેં યૂં લિખ્ખા :

શકવ્તુ ઈલા વકીઈન સૂઅ હિફઝી
ફઔસાની ઈલા તર્કિલ મઆસી
ફઈન્નલ ઈલ્મ નૂરુમ મિન્ ઈલાહી
વ નૂરૂલ્લાહિ લા યુઅ્તા લિઆસી

(મૈંને ઈમામ વકીઅ (રહ.) સે અપને હાફઝેકી કમીકી શિકાયત કી, ઉનહોંને વસિય્યતકી કે અય તાલિબે ઈલ્મ! ગુનાહોંસે બચ જાઓ ક્યૂંકે ઈલ્મ અલ્લાહ તઆલાકા નૂર હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલાકા નૂર કિસી ગુનેહગારકો અતા નહીં કિયા જાતા).

દૂસરે લફઝોંમેં યૂં સમઝિયે કે ગુનાહોંસે બચનેકી વજહસે ઈન્સાનકી કુવ્વતે હાફઝા અચ્છી હોતી હૈ. લિહાઝા જો તલબા પૂછતે હૈં કે હઝરત! કુવ્વતે હાફિઝા

અચ્છી હોનેકા કોઈ વઝીફા બતાએં, વો સુન લેં કે કુવ્વતે હાફિઝા બઢ્હાનેકા સબસે બડા વઝીફા યે હૈ કે ગુનાહોંસે બચ જાઈયે. કુવ્વતે હાફઝામેં ખૂદ બખૂદ ઈઝાફા હો જાએગા. યાદ રખ્ખેં કે જૈસે એ'તિકાફ કરનેવાલેકો હર વક્ત સવાબ મિલ રહા હોતા હૈ ઉસી તરહ મદ્રસેમેં રેહતે હુએ તાલિબે ઈલ્મકો ભી હર વક્ત સવાબ મિલ રહા હોતા હૈ..... ખાને પર ભી સવાબ..... સોને પર ભી સવાબ..... લેટને પર ભી સવાબ..... પઢ્હને પર ભી સવાબ..... હત્તાકે હર હર અમલ પર તાલિબે ઈલ્મકો સવાબ મિલ રહા હોતા હૈ ક્યૂંકે વો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં હોતા હૈ. ઈસ લિયે તાલિબે ઈલ્મોંકો ચાહિયે કે ગુનાહોંસે બચેં વરના ગુનાહોંકા વબાલ ઝરૂર આએગા.

(૨)..... ઈન્સાન ગુનાહોંકી વજહસે જિસ્માની કુવ્વતકી નેઅમતસે મહેરૂમ હો જાતા હૈ. મસલન વો આકર કેહતા હૈ કે હઝરત! મૈં કમઝોર હો ગયા હૂં, નઝર ભી કમઝોર હો ગઈ હૈ, ઉઠતા હૂં તો આંખોંકે સામને અંધેરા આ જાતા હૈ, હાઝમા ખરાબ હો ગયા હૈ, વુઝૂ કાઈમ નહીં રેહતા. ઐસે હઝરાતકો ચાહિયે કે વો મન ચાહી ઝિંદગીકો છોડકર રબ ચાહી ઝિંદગીકો ઈખ્તિયાર કરેં ઔર લોહેકા લંગોટ કસકર બાંધ લેં, ઈન્શા અલ્લાહ અલ્લાહ તઆલા મહેરબાની ફરમા દેંગે ઔર ઉસકી યે પરેશાનિયાં ખતમ હો જાએંગી.

(૩)..... ગુનાહકા અગર કિસી ઔરકો પતા ચલ જાએ તો ઈઝ્ઝતકે બજાએ ઉલ્ટી ઝિલ્લત મિલતી હૈ. ઔરતોંકે સરોંસે દોપટ્ટે ઉતર જાતે હૈં, મરદોંકે સરોંસે પઘડિયાં ઉછલ જાતી હૈં, બલ્કે સરમેં જૂતે ભી પડતે હૈં, ઔર અગર કામિયાબ તરીકેસે છુપ છુપકર ભી ગુનાહ કર લિયા તો ભી ગુનાહોંકે બુરે અસરાતસે નહીં બચ સકેગા.

(૪)..... બુરાઈકા અસર લૌટકર અપને ઘરવાલોં પર આતા હૈ. કુરઆને અઝીમુશ્શાનમેં અલ્લાહ તઆલાને ફરમા દિયા :

વલા યુહીકુલ્ મક્રુ સ્સય્યિઉ ઈલ્લા બિઅહ્લિહી.

(ઔર બુરાઈકા દાવ ઉલ્ટેગા ઉનહી બુરાઈવાલોં પર)

જબ ઈન્સાન ગુનાહોંકી તદબીર દિલમેં રખતા હૈ, ઉસકી સોચ રખતા હૈ તો યે ચીઝ ઉસકે ઘરવાલોં પર લૌટતી હૈ. કોઈ નૌજવાન યે ન સમઝે કે હમ હી ગૈર મહરમકો મેલી નઝરસે દેખતે હૈં, જી હાં યે નઝરેં હમારે ઘરવાલોંકી તરફ ભી લૌટ સકતી હૈં. ઈસી લિયે નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અગર તુમ દૂસરોંકી ઔરતોંસે

પરહેઝગારીકા મઆમલા કરોગે તો તુમહારી અપની ઔરતોંકે સાથ ભી પરહેઝગારીકા મઆમલા કિયા જાએગા..... ઈસ ઉસૂલકો મદ્દે નઝર રખકર કહા જા સકતા હૈ કે જો બંદા દૂસરોંકી ઈઝ્ઝત ખરાબ કરતા હૈ ઉસકી ખૂદ અપની ઈઝ્ઝત ભી ખરાબ હોતી હૈ.

એક સુનાર થા. ઉસકી બીવી નિહાયત ખૂબસૂરત ઔર ખૂબસીરત થી. એક દિન વો દોપહરકે વક્ત ખાના ખાને ઘર ગયા તો ઉસને દેખા કે ઉસકી બીવી ઝારો કતાર રો રહી થી. ઉસને પૂછા અલ્લાહકી બંદી! ક્યા હુવા? કેહને લગી કે યે છોટાસા યતીમ બચ્ચા જો હમને ગોદમેં લેકર પાલા થા અબ સતરહ સાલકા હો ચુકા હૈ. આજ મૈંને ઉસે સબ્ઝી લેને બાઝાર ભેજા. જબ વાપસ આકર સબ્ઝી દેને લગા તો ઉસને મેરે હાથકો પકડકર દબાયા મુઝે ઉસકી નિય્યતમેં ફુતૂર નઝર આયા, મુઝે બહોત ઝિયાદા સદમા હુવા હૈ કે મૈં ઉસકે લિયે માં કી હૈસિયત રખતી હૂં ઔર ઉસકી મેરે બારેમેં યે સોચ હૈ, મૈં ઈસી સદમેકી વજહસે બૈઠી રો રહી હૂં કે વફા દુનિયાસે ઉઠ ગઈ હૈ. યે બાત સુનકર સુનારકી આંખોંમેંસે ભી આંસૂ આ ગયે. બીવી કેહને લગી, અબ આપ ક્યૂં રો રહે હૈં? ઉસને કહા કે યે ઉસ બચ્ચેકી કોતાહી નહીં બલ્કે યે મેરી અપની કોતાહી હૈ. ઉસને પૂછા, વો કૈસે? વો કેહને લગા કે આજ મેરે પાસ ઔરતેં ચૂડિયાં ખરીદનેકે લિયે આઈં. ઉનમેંસે એક ઔરત ચૂડી પહેનના ચાહતી થી મગર ઉસસે પહેની નહીં જા રહી થી, ઉસને મુઝે કહા કે આપ મુઝે ચૂડી પહેના દેં. જબ મૈંને ઉસે ચૂડી પહેનાઈ તો મુઝે ઉસકે હાથ અચ્છે લગે ઈસ લિયે મૈંને ચૂડી પહેનાનેકે દૌરાન ઉસકે હાથોંકો શહવતકે સાથ દબા દિયા થા ઉસકા નતીજા યે નિકલા કે મેરી બીવીકા હાથ કિસી ઔરને શહવતકે સાથ દબા દિયા.

અગર હમ અપની નઝરેં ઈધર ઉધર કરતે ફિરેંગે તો હમારી માંએં, બહેનેં ઔર બેટિયાં દૂસરોંકી હવસ ભરી નઝરોંસે મહેફૂઝ નહીં રહેંગી. ખાવિંદ ક્યા સમઝતે હૈં કે હમ જિસ પર ચાહેં નઝરોંકે તીર ફેંકતે રહેં ઔર હમારી બીવિયાં બચી રહેંગી. નહીં હમારી ઈન હરકતોંકા વબાલ લૌટકર હમારે ઘરવાલોં પર ભી આએગા.

(૫)..... ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાન મુનાજાત (દુઆ) કી લઝ્ઝતસે મહેરૂમ હો જાતા હૈ..... બની ઈસરાઈલકા એક આલિમ થા. ઉસસે કોઈ ગુનાહ સરઝદ હો ગયા. એક મરતબા વો દુઆ માંગતે હુએ કેહને લગા, અય અલ્લાહ! મૈંને

તો આપકી નાફરમાની કી મગર આપને મુઝ પર અપની નેઅમતેં બાકી રખ્ખીં, યે તેરા કિતના બડા એહસાન હૈ. અલ્લાહ તઆલાને ઉસકે દિલમેં બાત ડાલી કે તુમહેં ઉસકી સઝા મિલ રહી હૈ મગર ચૂંકે તુમહારી આંખોં પર પરદે પડે હુએ હૈં ઈસ લિયે તુમહેં વો સઝા નઝર નહીં આ રહી. ઉસને ફૌરન દુઆ માંગી કે અય અલ્લાહ! આપ વાઝેહ ફરમા દીજિયે કે મુઝે ગુનાહોંકી સઝા કૈસે મિલ રહી હૈ? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને દિલમેં બાત ડાલી કે ક્યા તુમ મહેસૂસ નહીં કરતે કે જબસે તુમને યે ગુનાહ શુરૂ કિયા હૈ હમને ઉસી દિનસે તુમહેં અપની મુનાજાત (દુઆ) કી લઝ્ઝતસે મહેરૂમ કર દિયા હૈ.

(૬)..... ગુનાહોંકી વજહસે તહજ્જુદકી પાબંદી છીન લી જાતી હૈ. એક આદમી દુઆ માંગતે હુએ રો રહા થા. કિસી દૂસરે આદમીને દેખકર સોચા કે યે રિયાકારીકી વજહસે રો રહા હૈ. ઉસકી ઈસ બદગુમાનીકી વજહસે ઉસે છ માહ તક તહજ્જુદકી પાબંદીસે મહેરૂમ કર દિયા ગયા.

(૭)..... અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાનકો તકબીરે ઊલાકી પાબંદીસે મહેરૂમ કર દેતે હૈં. હમસે સુન્નતેં છૂટ રહી હોતી હૈં ઔર હમેં એહસાસ હી નહીં હોતા કે હમ કિતની બડી નેઅમતસે મહેરૂમ હો રહે હૈં. હમસે મુખ્તલિફ ઔકાતકી મસ્નૂન દુઆએં દાનિસ્તા તૌર પર (જાન બૂઝકર) છૂટ રહી હોતી હૈં ઔર હમેં એહસાસ હી નહીં હોતા કે હમ અપના કિતના નુકસાન કર રહે હોતે હૈં.

(૮)..... ગુનાહોંકી કસરતકી વજહસે દિલમેં ગુનાહકા ઘનાવનાપન કમ હો જાતા હૈ ઔર ઈન્સાન ગુનાહકો હલકા સમઝકર કરતા રેહતા હૈ. મોમિન મર્દ ગુનાહકો ઐસે સમઝતા હૈ જૈસે સર પર પહાડ આ ગયા હો જો અભી આકર ગિરેગા, ઔર ફાસિક સમઝતા હૈ કે મખ્ખી બૈઠી થી ઉડા દી.

(૯)..... ગુનાહોંકી વજહસે ઉલૂમ વ મઆરિફ સમઝનેકી તૌફીક છીન લી જાતી હૈ ઔર બંદેકો પતા હી નહીં હોતા.

(૧૦)..... ગુનાહોંકી કસરતકી વજહસે ઈલ્મ પર અમલ કરનેકી તૌફીક છીન લી જાતી હૈ. મેરે પાસ દૌરએ હદીસકે એક તાલિબે ઈલ્મકો ઉસકા વાલિદ લેકર આયા ઔર કેહને લગા, હઝરત! મેરા યે બેટા દૌરએ હદીસકા તાલિબે ઈલ્મ હૈ, યે પાબંદીસે નમાઝેં નહીં પઢતા. આપ દુઆ ફરમા દેં કે યે પાબંદીસે પાંચ વક્તકી

નમાઝેં પઢની શુરૂ કર દે.

(૧૧)..... ગુનાહોંકી વજહસે ઈલ્મકા ફૈઝ જારી નહીં હોતા ઔર ઈન્સાન અબતર યાની રૂહાની તૌર પર લાવલદ બન જાતા હૈ.

(૧૨)..... ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાનકી બાતકા અસર ખત્મ હો જાતા હૈ. યેહી વજહ હૈ કે આજ વાઈઝ અચ્છી આવાઝવાલે તો મિલ જાતે હૈં મગર ઉનકી બાતેં સરસે ગુઝર જાતી હૈં.

(૧૩)..... અલ્લાહ તઆલાકી નાફરમાની કરનેકી વજહસે ઈન્સાનકે માતહત લોગ ઉસકી નાફરમાની કરતે હૈં..... મુજાહિદ બિન ઔઝ (રહ.) ફરમાતે થે કે જબ કભી મુઝસે અલ્લાહ તઆલાકા હુકમ માનનેમેં કોતાહી હુઈ મૈંને ઉસકા અસર યા તો અપની બીવીમેં દેખા, યા બાંદીમેં દેખા યા સવારીકે જાનવરમેં દેખા. ગોયા જબ ઉનહોંને અપને રબકા હુકમ માનનેમેં કોતાહી કી તો ઉનકે માતહતોંને ઉનકા હુકમ માનનેમેં કોતાહી કી.

(૧૪)..... ગુનાહોંકી વજહસે ઈન્સાન હર વક્ત Tension ટેન્શન (પરેશાની) કા શિકાર રેહતા હૈ. યે હો હી નહીં સકતા કે ઈન્સાન ગુનાહકા ઈરતિકાબ ભી કરે ઔર ઉસે હમેશાકા સુકૂન ભી નસીબ હો જાએ. આજ લોગ ગુનાહકે રાસ્તેસે સુકૂનકે મુતલાશી નઝર આતે હૈં. જબ કે યે ઉનકી ખામ ખયાલી (ઝૂઠા ખયાલ) હૈ. સુકૂન ઈસી સૂરતમેં હાસિલ હો સકતા હૈ જબ કે અલ્લાહકી રઝાવાલે કામ કિયે જાએં. આપને દેખા હોગા બડે બડે હોટલોંમેં જબ ખાના દેતે હૈં, વહાં "બોફે સિસ્ટમ" હોતા હૈ. એક ટ્રેમેં બહોત સારા ખાના રખ દેતે હૈં ઔર હર ટ્રેકે નીચે એક બત્તી જલા દેતે હૈં, ઉસ બત્તીકા કામ હોતા હૈ ખાના ગરમ રખના, જિતની દેર ખાના રખ્ખા જાતા હૈ વો ગરમ રેહતા હૈ, ઈસી તરહ જો બંદા ભી ગુનાહ કરતા હૈ અલ્લાહ તઆલા પરેશાનીકી બત્તી સુલગા દેતે હૈં. ઉસકે દિલકો પરેશાન રખતે હૈં, જબ તક તૌબા નહીં કરેગા, ઉસકા દિલ પરેશાન રહેગા, કભી બીવીકી તરફસે પરેશાની, કભી સિહ્હતકી તરફસે પરેશાની, કહીં ન કહીં પરેશાનીકી બત્તી જલ રહી હોગી. પરેશાન હો રહા હોગા, ડિપ્રેશન (Depression) પરેશાનીમેં વક્ત ગુઝર રહા હોગા, તો ગુનાહ ઈન્સાનકો હમેશા પરેશાન રખતા હૈ, બેચૈન રખતા હૈ.

ગુનાહકી સઝાકી તીન સૂરતેં

બંદા ગુનાહ કરતા હૈ તો ઉસકા વબાલ ભી ઉસ પર ઝરૂર પડતા હૈ..... તવજ્જોહ ફરમાઈયેગા..... ઉલમાને લિખ્ખા હૈ કે ગુનાહકી સઝા તીન તરહસે મિલતી હૈ.

(૧)..... એકકો "નકીર" કેહતે હૈં. યાની ગુનાહ કિયા ઔર ઈધર કોઈ મુસીબત પડ ગઈ. કઈ લોગોંકે સાથ હોતા હૈ. એક આદમી મેરે પાસ આકર કેહને લગા, હઝરત! મૈંને તજુર્બા કિયા હૈ કે જબ મૈં કિસીકા દિલ દુખાતા હૂં તો કોઈ ન કોઈ મેરા નુકસાન હો જાતા હૈ. અબ વો કિસીકા દિલ દુખાનેસે બહોત ઘભરાતા હૈ. ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલાકે હુકમકી નાફરમાનીકા અસર દુનિયામેં ઝરૂર દેખતા હૈ. કભી કોઈ મુસીબત આ પડતી હૈ. ઔર કભી કભી અલ્લાહ તઆલા ઉસકે માતહતોંકો ઉસકા નાફરમાન બના દેતે હૈં. મસલન બીવી હટધરમ ઔર ઝિદ્દી મિલ જાતી હૈ જો ઘરકે સુકૂનકી તબાહીકા ઝરીઆ બનતી હૈ, યા ફિર ઔલાદમેંસે કોઈ ઐસા બન જાતા હૈ જો ઉસે મોટે મોટે આંસૂઓંસે રૂલાતા હૈ. યે ઉસ ગુનાહકી નકદ સઝા મિલ રહી હોતી હૈ. ઈસે નકીર કેહતે હૈં.

(૨)..... કભી કભી ગુનાહકી સઝા મિલનેમેં "દેર" હો જાતી હૈ. દેરસે ક્યા મુરાદ હૈ? ઉસકા મતલબ યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ફૌરી તૌર પર સઝા નહીં દેતે બલ્કે કુછ દેરકે બાદ સઝા દેતે હૈં. ઈન્સાન ગુનાહ તો જવાનીમેં કરતા હૈ ઔર સઝા બુળ્હાપેમેં મિલતી હૈ ઔર બુળ્હાપેકી સઝા બડી ઈબરતનાક હુવા કરતી હૈ. ફર્ઝ કરેં કે બુળ્હાપેમેં બીવી નાફરમાન બન જાએ ઔર ઉસ વક્ત ઔલાદ જવાન હો ચુકી હો ઔર વો ઔલાદ માં કા સાથ દેનેવાલી હો તો ફિર બુળ્હેકા જો બુળ્હાપા ગુઝરેગા વો કિસીકો બતા ભી નહીં સકેગા. યા બુળ્હાપેમેં કોઈ ઐસી બીમારી લગા દી કે દૂસરોંકા મોહતાજ હો ગયા. ઈસ સૂરતમેં ભી બંદા સઝા ભુગત રહા હોતા હૈ. એક સાહબ મેરે પાસ આકર કેહને લગે, હઝરત! મૈં ગુનાહ ભી કોઈ નહીં કરતા લેકિન બડી પરેશાની રેહતી હૈ. મૈંને કહા, આપ મુઝે યે બતાએં કે આપને ઝિંદગીમેં જિતને ભી ગુનાહ કિયે, ક્યા ઉન સબ ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા કર લી હૈ યા કુછ ગુનાહ ઐસે ભી હૈં કે જિનસે અભી તૌબા નહીં કી? કેહને લગે, જી નહીં, કુછ ગુનાહ ઐસે હોંગે

કે જિનસે અભી તૌબા નહીં કી હૈ. મૈંને કહા, વો ગુનાહ નામએ આ'માલમેં તો લિખ્ખે હુએ હૈં ઔર ઉનકી વજહસે અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે સઝા આ સકતી હૈ.

હઝરત જુનેદ બગદાદી (રહ.) કા એક મુરીદ ઉનકે સાથ જા રહા થા. ઉસને એક બગૈર દાઢીવાલે ઈસાઈ લડકેકો દેખા તો હઝરતસે પૂછને લગા, હઝરત! અલ્લાહ ઐસે ચેહરોંકો ભી જહન્નમમેં ડાલ દેગા? ઉસકી બાતસે હઝરત સમઝ ગયે કે ઈસને શહવતકી નઝરસે ઉસકો દેખા હૈ. હઝરતને ઉસે ફરમાયા કે તૌબા કરો ક્યૂંકે તુમને ઉસે બુરી નઝરસે દેખા હૈ. વો કેહને લગા. જી નહીં. મૈં તો વૈસેહી પૂછ રહા હૂં. ચુનાંચે ઉસને તૌબા ન કી ઔર નતીજા યે નિકલા કે વો હાફિઝે કુરઆન થા, ઈસ ગુનાહકી નહૂસતકી વજહસે બીસ સાલ બાદ કુરઆન પાકકે હિફઝકે નૂરસે મહેરૂમ હો ગયા. યાની વો કુરઆન ભૂલ ગયા.

(૩)..... કભી કભી અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે "ખુફિયા તદબીર" હોતી હૈ, ખુફિયા તદબીર યે હોતી હૈ કે અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંકે બાવજૂદ ઉસકો નેઅમતેં દેતે રેહતે હૈં તાકે યે અચ્છી તરહ ઉન નેઅમતોંકો ઈસ્તે'માલ કરકે ગાફિલ હો જાએ ઔર ફિર આખિરતકી બડી સઝાકા મુસ્તહિક બન જાએ. ઈસ લિયે યાદ રખિયે કે જબ ઈન્સાન ગુનાહ કર રહા હો ઔર અપને ઉપર અલ્લાહ તઆલાકી નેઅમતોંકો ભી દેખ રહા હો તો યે બહોત ડરનેકી બાત હોતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતે હૈં,

ફલમ્મા નસૂ મા ઝુક્કિરૂ બિહી ફતહ્ના અલયૃહિમ અબ્વાબ કુલ્લિ શયૃઈન્ હત્તા ઈઝા ફરિહૂ બિમા ઊતૂ અખઝ્નાહુમ બગ્તહ. (સૂ. અન્આમ : ૪૪)

(ફિર જબ વો ભૂલ ગયે જો ઉનકો નસીહત કી ગઈ થી, હમને ઉનકે લિયે હર ચીઝકે દરવાઝે ખોલ દિયે હત્તાકે વો ખૂશ હો ગયે, જો ઉનકો નેઅમતેં મિલી થી, હમને ઉનકો અચાનક અપની પકડમેં લે લિયા).

કઈ મરતબા ઈન્સાન ઉસકો સઝા સમઝતા હી નહીં ઔર યે સબસે બડી સઝા હોતી હૈ ઔર બંદેકો મહેસૂસ હી નહીં હોતા.

બની ઈસરાઈલકા એક આલિમ કિસી ગુનાહમેં મુલવ્વસ હો ગયા. વો ડરતા રહા કે કહીં ઈસ ગુનાહકા વબાલ ન આ પડે. કુછ ઝમાના બીત ગયા. એક મરતબા ઉસને દુઆ માંગતે હુએ યે દુઆ માંગી, અય અલ્લાહ! તૂ કિતના મહેરબાન હૈ કે મૈં

તેરી નાફરમાની કર રહા હૂં ઔર તૂ મઝ પર અપની તમામ નેઅમતેં સલામત રખ્ખે હુએ હૈ. અલ્લાહ તઆલાને ઉસકે દિલમેં યે બાત ડાલી કે અય મેરે બંદે! નેઅમતેં મુઝસે નહીં બલ્કે તુઝસે લી ગઈ હૈં. વો હૈરાન હોકર કેહને લગા, અય અલ્લાહ! ઐસી કૌનસી નેઅમત મુઝસે લી ગઈ હૈ? ફરમાયા ગયા કે તૂ ગૌર કર, કે જિસ દિનસે તૂ ગુનાહકા મુરતકિબ હો રહા હૈ ઉસ દિનસે હમને તુઝે રાત તહજ્જુદકે વક્ત રોનેકી લઝ્ઝતસે મહેરૂમ કર દિયા હૈ. ફિર ઉસે એહસાસ હુવા કે વાકઈ જબસે ગુનાહકા મુરતકિબ હુવા થા અલ્લાહ તઆલાને મુઝસે રાતકો મુનાજાત (દુઆ) કી લઝ્ઝત છીન લી થી. તો અલ્લાહ તઆલા ઈન તીનોંમેંસે કિસી ન કિસી એક સૂરતમેં ગુનાહોંકી સઝા ઝરૂર દેતે હૈં. ઈસ લિયે કિસીને કહા,

અદલ વ ઈન્સાફ ફક્ત હશ્ર પર મૌકૂફ નહીં
ઝિંદગી ખૂદ ભી ગુનાહોંકી સઝા દેતી હૈ

છ કામ બેફાઈદા હોતે હૈં

છ કામ બેફાઈદા હોતે હૈં :-

(૧)..... ઈન્સાન યે સમઝે કે મેરે દિલમેં અલ્લાહકા બહોત ખૌફ હૈ મગર વો ગુનાહોંસે ન બચે તો યે ખૌફ બેફાઈદા હૈ.

(૨)..... જો ઈન્સાન યે કહે કે મુઝે અલ્લાહ તઆલાસે બડી ઉમ્મીદેં હૈં મગર વો અમલ કરનેકી કોશિશ ન કરે તો યે ઉમ્મીદ ભી બેફાઈદા હૈ. ઈસ લિયે અમલકી કોશિશ ઝરૂર કરે.

(૩)..... આદમી અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ તો માંગે મગર અલ્લાહ તઆલાસે હુસ્ને ઝન (અચ્છા ગુમાન) ન હો તો વો દુઆ ભી બેફાઈદા હૈ. કઈ લોગ કેહતે હૈં કે હમારી તો અલ્લાહ તઆલા સુનતા હી નહીં. જબ હુસ્ને ઝન હી નહીં હોગા તો ફિર દુઆ ક્યા કબૂલ હોગી.

(૪)..... નદામતકે બગૈર ઈસ્તિગ્ફાર બેફાઈદા હોતા હૈ.

(૫)..... ઈસ્લાહે બાતિનકે બગૈર ઝાહિર બેફાઈદા હોતા હૈ..... ઔર

(૬)..... ઈખ્લાસકે બગૈર અમલ બેફાઈદા હોતા હૈ.

સોચનેકી બાત

સોચનેકી બાત યે હૈ જો કિતાબેં આજકે તાલિબે ઈલ્મ પળ્હતે હૈં હૂબહૂ યેહી કિતાબેં હમારે અકાબિરને ભી પળ્હીં. હઝરત નાનોતવી (રહ.) ને યેહી સિહાહે સિત્તહ (હદીસકી છ કિતાબેં) પળ્હીં, ઉસ વક્તકી સિહાહે સિત્તહ કોઈ જુદા નહીં થીં. ઈસી કુરઆને પાકકી તફસીર પળ્હી ઉનકે પાસ કોઈ અલાહિદા અનોખા કુરઆન નહીં થા, જો અહાદીસ આજ દૌરએ હદીસકા તાલિબે ઈલ્મ પળ્હ રહા હોતા હૈ ઉન હઝરાતને ભી યેહી કુછ પળ્હા, જબ સબ કિતાબેં એક જૈસી હૈં તો ફિર,

..... હર તાલિબે ઈલ્મ કાસિમ નાનોતવી ક્યૂં નહીં બનતા?

..... હર તાલિબે ઈલ્મ અનવરશાહ કશ્મીરી ક્યૂં નહીં બનતા?

..... હર તાલિબે ઈલ્મ શેખુલ હિંદ મહમૂદુલ હસન ક્યૂં નહીં બનતા?

ઉસકી વજહ યે હૈ કે કિતાબેં તો ઉનહોંને ભી યેહી પળ્હીં મગર ઉનહોંને કિતાબોંકે પળ્હનેકે સાથ સાથ ગુનાહોંસે બચકર તકવાવાલી ઝિંદગી ગુઝારી ઔર ઉન ઉલૂમકે અનવારાત અપને સીનોંમેં ભર લિયે. યૂં ઉનકે સીને અલ્લાહ તઆલાકી મઅરિફતકે ખઝીને બન ગયે.

સોચનેકી બાત યે હૈ કે આજ તલબાકે દિલોં પર તાલે ક્યૂં લગે હુએ હૈં? દિલોંમેં મુહબ્બતે ઈલાહીકી કૈફિયાત ક્યૂં નહીં આતીં? હાલાંકે ઉનહોંને ઘર છોડા, દેસ છોડા, વતન છોડા, રિશ્તેદાર છોડે ઔર સારા દિન કુરઆન મજીદ ઔર હદીસે મુબારકા પળ્હનેમેં મસરૂફ રેહતે હૈં, અગર અબ ભી ઉનકે દિલોંમેં મઅરિફતકી લઝ્ઝત નહીં આતી તો ફિર કબ આએગી? ઔર અગર નહીં આતી તો ક્યૂં નહીં આતી?..... જવાબ યે હૈ કે સારા દિન અપને દિલમેં કુરઆન વ હદીસકા નૂર ઈખટ્ઠા કરતે હૈં ઔર અસરસે મગરિબ તકકે વકફેમેં બાઝારોંમેં નિકલ જાતે હૈં, વહાં બદનઝરીકે મુરતકિબ હોકર ઔર હંસી મઝાકકી ઉલ્ટી સીધી બાતેં કરકે ઉસ નૂર પર ઝાડૂ ફેર દેતે હૈં.

શેખુલ હદીસ હઝરત મૌલાના ઝકરિયા (રહ.) કે વાલિદે મોહતરમ

હઝરત મૌલાના યહયા (રહ.) ફરમાયા કરતે થે કે અગર તાલિબે ઈલ્મકો દોસ્તી લગાનેકા મર્ઝ હૈ તો વો કિતના હી ઝહીન ક્યૂં ન હો ઉસકી કશ્તી કભી ન કભી બીચ દરિયાકે ડૂબ જાએગી, ઔર અગર તાલિબે ઈલ્મ કિતના હી ગબી (કમ અકલ) ઔર કુંદ ઝહન ક્યૂં ન હો અગર ઉસકો દોસ્તી લગાનેકા મર્ઝ નહીં હૈ તો કભી ન કભી ઉસકી કશ્તી કિનારે ઝરૂર લગ જાએગી..... અબ આપ હુસૂલે ઈલ્મકી ગર્ઝસે યહાં અસાતિઝાકે કદમોંમેં પહોંચ ચુકે હૈં, આપ અપને ઈસ આનેકી કદર કરેં ઔર હર કિસમકે ગુનાહોંસે બચેં.

અલ્લાહવાલોંકી દુઆઓંકી બરકાત

જબ ઈન્સાન અલ્લાહવાલોંકી નિગાહોંમેં આતા હૈ તો ગુનાહોંકે દલદલસે નિકલ જાતા હૈ. એક નૌજવાન સિલસિલએ આલિયામેં બૈઅત હુએ. વો કેહને લગે કે મૈં પાકિસ્તાનકે વફાકુલ મદારિસમેં મુસલસલ તીન સાલોંસે ફસ્ટ આ રહા થા મગર ગુનાહે કબીરાસે ન બચ સકા, બૈઅત હોનેકે બાદ અલ્લાહ તઆલાને ઈસ ગુનાહસે બચનેકી તૌફીક અતા ફરમા દી..... જી હાં, યે નિસ્બતકા નૂર હોતા હૈ જો સીનોંમેં મુન્તકિલ હોતા હૈ. યે બડોંકી દુઆએં હોતી હૈં જો ઈન્સાનકે ગિર્દ પેહરા દેતી હૈં.

દૂર બૈઠા કોઈ તો દુઆએં દેતા હૈ
મૈં ડૂબતા હૂં સમંદર ઉછાલ દેતા હૈ

યે અલ્લાહવાલોંકી દુઆએં ઔર અહલે હિમમકી હિંમતેં હોતી હૈં. વો તહજ્જુદકે અંદર ગિડગિડા રહે હોતે હૈં ઔર ઉનકે લિયે દુઆ માંગ રહે હોતે હૈં. મા'લૂમ નહીં કે અલ્લાહ તઆલા કહાં કહાં કિસ કિસકી દુઆઓંકે સદકે ગુનાહોંસે હિફાઝત ફરમા રહે હોતે હૈં. યેહી વજહ હૈ કે હમ ગુનાહોંકે પીછે ભાગ રહે હોતે હૈં, હમ તરકીબેં ઢૂંઢ રહે હોતે હૈં, હમ ગુનાહોંકા મૌકા તલાશ કર રહે હોતે હૈં મગર હમારી કોશિશકે બાવજૂદ હમેં ગુનાહોંકા મૌકા નહીં મિલતા. ઉસમેં હમારા કોઈ કમાલ નહીં હૈ, યે અલ્લાહવાલોંકી દુઆઓંકા કમાલ હોતા હૈ જો વો તહજ્જુદકે વક્ત સાલિકીનકી તરક્કીકે લિયે માંગ રહે હોતે હૈં.

ખૌફે ખુદા હો તો ઐસા.....!!!

આજ હમ ગુનાહ કરના ચાહતે હૈં લેકિન હમેં ગુનાહકા મૌકા નહીં મિલતા, ઈસ લિયે ગુનાહ નહીં કર પાતે. જબકે હમારે બડે ઐસે મુત્તકી ઔર પરહેઝગાર હોતે થે કે ઉનકો અગર ગુનાહકા મૌકા ભી મિલતા થા તો વો ખૌફે ખુદાકી વજહસે ઉસ મૌકાસે ફાઈદા નહીં ઉઠાતે થે. મિસાલકે તૌર પર.....

એક તાબઈકે બારેમેં આતા હૈ કે ઉનકો ઈસાઈ બાદશાહને કૈદ કરવા દિયા. વો ચાહતા થા કે ઉનકો કતલ કરવા દે મગર ઉસકે વઝીરને કહા કે નહીં, ઉસકે અંદર બહાદુરી ઈતની હૈ કે અગર યે કિસી તરહ હમારે મઝહબ પર આ જાએ તો યે હમારી ફોજકા કમાન્ડર ઈન્ચીફ બનેગા, ઐસા બંદા આપકો કહાંસે મિલ સકેગા. ઉસને કહા અચ્છા મૈં ઉસકો અપને મઝહબ પર લાનેકી કોશિશ કરતા હૂં..... ઉસકા ખયાલ થા કે મૈં ઉસકો લાલચ દૂંગા..... ચુનાંચે ઉસને ઉનકો લાલચ દિયા કે હમ તુઝે સલ્તનત દેંગે તુમ હમારા મઝહબ કુબૂલ કર લો. મગર ઉનહોંને કોઈ તવજ્જોહ ન દી, જબ ઉનહોંને કોઈ તવજ્જોહ હી ન દી તો વો પરેશાનીકે આલમમેં બૈઠા સોચ રહા થા. ઉસ દૌરાન ઉસકી નૌજવાન બેટીને પૂછા, અબ્બા જાન! આપ પરેશાન ક્યૂં બૈઠે હૈં? ઉસને કહા, બેટી! યે મઆમલા હૈ. વો કેહને લગી, અબ્બા જાન! આપ મુઝે ઈજાઝત દેં તો મૈં ઉસકો Track ટ્રેક (રાસ્તા) પર લાતી હૂં.

ચુનાંચે બાદશાહને ઉનહેં એક કમરેમેં બંદ કરવા દિયા ઔર ઉસ લડકીસે કહા કે તુમ ઉસે Track ટ્રેક (રાસ્તા) પર લે આઓ. અબ વો લડકી ઉસકે લિયે ખાના લાતી ઔર બન સંવરકર સામને આતી. ઉસકા યે સબ કુછ કરનેકા મકસદ ઉનહેં અપની તરફ માઈલ કરના થા. વો લડકી ઈસ તરહ ચાલીસ દિન તક કોશિશ કરતી રહી મગર ઉનહોંને ઉસે આંખ ઉઠાકર ભી ન દેખા. ચાલીસ દિન ગુઝરનેકે બાદ વો ઉનસે કેહને લગી કે આપ કૈસે ઈન્સાન હૈં, દુનિયાકા હર મર્દ ઔરતકી તરફ મુતવજ્જેહ હોતા હૈ ઔર મૈં ઈસ કદર ખૂબસૂરત હૂં કે હઝારોંમેંસે કોઈ એક ભી ઐસી નહીં, ઔર મૈં તુમહારે લિયે રોઝાના બન સંવરકર આતી રહી, મગર તુમને તો કભી આંખ ઉઠાકર ભી નહીં દેખા, ઉસકી ક્યા વજહ હૈ? તૂ મર્દ હૈ યા ક્યા હૈ? ઉનહોંને

ફરમાયા કે મેરે પરવરદિગારને ગૈર ઔરતકી તરફ દેખનેસે મના ફરમાયા હૈ ઈસ લિયે મૈંને આપકી તરફ તવજ્જોહ નહીં કી.

શિકાર કરનેકો આએ ખૂદ શિકાર હો ચલે

ઉસ લડકીને કહા કે જબ તુમહેં પરવરદિગારકે સાથ ઈતની મુહબ્બત હૈ તો ફિર હમેં ભી કુછ તા'લીમાત દો. ચુનાંચે ઉનહોંને ઉસ લડકીકો દીનકી બાતેં સિખાની શુરૂ કર દીં. ..... શિકાર કરનેકો આએ શિકાર હોકર ચલે..... આખિરકાર વો લડકી ઈસ્લામ કુબૂલ કરને પર તૈયાર હો ગઈ, લિહાઝા ઉનહોંને ઉસકો કલિમહ પળ્હાકર મુસલમાન બના દિયા. વો કલિમહ પળ્હકર કેહને લગી કે અબ મૈં મુસલમાન હૂં લિહાઝા અબ મૈં યહાં નહીં રહૂંગી. બાદમેં ઉસને ખૂદ હી એક તરકીબં બતાઈ જિસકી વજહસે ઉન તાબઈ (રહ.) કો ભી કૈદસે નજાત મિલ ગઈ ઔર વો લડકી ખૂદ ભી મહલ્લાતકો છોડકર મુસલમાનોંકે સાથ ચલી ગઈ..... અલ્લાહુ અકબર.....

હૈરતકી બાત હૈ કે એક જવાન લડકી ઉનકો અપની તરફ મુતવજ્જેહ કરનેકે લિયે ચાલીસ દિન તક તન્હાઈમેં કોશિશ કરતી રહી મગર ઉનહોંને ઉસકી તરફ આંખ ઉઠાકર ભી ન દેખા..... યા અલ્લાહ! હમેં તો હૈરાની હોતી હૈ..... ફરિશ્તોંકો ભી તઅજ્જુબ હોતા હોગા..... યે કિસ લિયે થા? ઈસ લિયે કે ઉનકા તઝકિયહ હો ચુકા થા ઔર નફસકે અંદરસે ગંદગી નિકલ ચુકી થી..... મગર આજ નૌજવાનોંકી હાલત ઐસી હૈ કે વો ગુનાહ ઈસ લિયે નહીં કર પાતે કે કોઈ ગુનાહકે લિયે તૈયાર નહીં હોતા વરના અગર કોઈ ગુનાહકા ઈશારા કર દે તો ગુનાહકે લિયે અભી તૈયાર હો જાએં.

ઈતની પાકબાઝ હસ્તિયાં.....!!!

ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદ અલ્ફે સાની (રહ.) મકતૂબાતમેં ફરમાતે હૈં કે ઈસ ઉમ્મતમેં ઐસી ઐસી પાકબાઝ હસ્તિયાં ભી ગુઝરી હૈં જિનકે ગુનાહ

લિખનેવાલે ફરિશ્તેકો બીસ બીસ સાલ તક ગુનાહ લિખનેકા મૌકા હી નહીં મિલા..... અલ્લાહુ અકબર..... જબ યે હઝરાત ઐસે નામએ આ'માલકો લેકર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે હુઝૂર પેશ હોંગે ઔર દૂસરી તરફ હમ હોંગે કે ગુનાહસે કોઈ દિન ખાલી નહીં હોતા. હાલાંકે સાલિકકે દિલમેં તો હર વક્ત યે ગમ હોના ચાહિયે કે હમ રાતકે વક્ત રો રોકર અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ માંગે કે અય માલિક! મૈં ગુનાહોંસે નહીં બચ સકતા આપ ચાહેં તો મુઝે બચા સકતે હૈં, આપ મેરી હિફાઝત ફરમા લીજિયે.

સચ્ચી પક્કી તૌબાકા ઈરાદા કરેં

હમારે મશાઈખકે પાસ જબ ભી કોઈ આતા હૈ તો વો સબસે પેહલા કામ હી યે કરવાતે હૈં કે ભઈ! અપને ગુનાહોંસે તૌબા કરો. આજકી ઈસ મહેફિલમેં અપને દિલમેં પક્કા ઈરાદા કર લેં કે રબ્બે કરીમ! આજ હમ અપને સબ ગુનાહોંસે તૌબા કરતે હૈં. હમને યે નિય્યત કર લી તો સમઝ લીજિયે કે હમને અપને દિલકો ધો લિયા ઔર હમને અપને આપકો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે કરીબ કર દિયા. હમ જબ તક ગુનાહોંકો નહીં છોડેંગે ઉસ વક્ત તક અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકા વસ્લ નસીબ નહીં હોગા..... અચ્છા, બાઝ ઔકાત શયતાન દિલમેં યે બાત ડાલતા હૈ કે તૂ ફલાં ગુનાહ નહીં છોડ સકતા, તો ભઈ! અપને આપકો સમઝાએં કે અગર હમ ગુનાહ નહીં છોડ સકતે તો અલ્લાહ તઆલા તો હમસે ગુનાહ છુડવા સકતે હૈં ક્યૂંકે હમારે દિલ ઉનકી ઉન્ગલિયોંકે દરમિયાનમેં હૈં.

યુકલ્લિબુહા કય્ફ યશાઉ

(અલ્લાહ તઆલા જૈસે ચાહતે હૈં દિલોંકો ફેર દેતે હૈં)

અગર અલ્લાહ તઆલાને દિલોંકો ફેર દિયા તો ફિર ગુનાહોંકો છોડના આસાન હો જાએગા. ઈસ લિયે તૌબા કરનેકી સચ્ચી નિય્યત કર લીજિયે ઔર ગુનાહકો છોડનેકા ઈરાદા કર લીજિયે. ભલે કોઈ બંદા રોઝ ગુનાહ કરતા હૈ, ફિર ભી તૌબાકી વજહસે આજ તક જિતને ગુનાહ કિયે વો મઆફ હો જાએંગે ઔર પિછલા હિસાબ બેબાક (ચુકતે) હો જાએગા. યે ફાઈદા તો હૈ હી. ઔર દૂસરા

ફાઈદા યે હૈ કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત મદદ ફરમાકર આઈન્દા ભી હિફાઝત ફરમા દેંગે. અવ્વલ તો દો ફાઈદે મિલેંગે વરના એક ફાઈદા તો ઝરૂર મિલેગા. લિહાઝા તૌબા એક ઐસા અમલ હૈ જો હર વક્ત કરતે રેહના ચાહિયે તાકે ઈસ તૌબાસે હમારે અગલે સબ ગુનાહ મઆફ હો જાએં. વરના શયતાન કઈ દફા વરગલાતા હૈ ઔર કેહતા હૈ કે..... "નવસો ચૂહે ખાકર બિલ્લી હજકો ચલી"..... શયતાન તલબાકે ઝહનમેં ઐસી બાત ડાલ દેતા હૈ કે મૈં તો રોઝાના ગુનાહ કરતા હૂં, મૈં કૈસે તૌબા કર સકતા હૂં, ભઈ! સચ્ચી બાત યે હૈ કે નવસો ચૂહે તો ક્યા હઝાર ચૂહે ખાકર ભી હજકો જાઓગે તો અલ્લાહ તઆલા હઝારકો ભી મઆફ ફરમા દેંગે ક્યૂંકે મશાઈખને ફરમાયા હૈ કે

સદ બાર અગર તૌબા શિકસ્તી બાઝ આ

મેરે બંદે! સો દફા તૌબા કી સો દફા તોડ બૈઠા તો અબ ભી મેરે દરપે આ જા મેરા દર ખુલા હૈ, તૂ તૌબા કરેગા તો મૈં તેરી તૌબા કબૂલ કર લૂંગા.

હમ તો ઐસે સોચના શુરૂ કર દેતે હૈં કે જૈસે હમને બખ્શના હોતા હૈ. અગર હમને કિસીકો બખ્શના હોતા તો ફિર વાકઈ હમ તો ઈતનીસી ગલતી ભી મઆફ ન કરતે. ઓ ખુદાકે બંદે અલ્લાહ તઆલાને બખ્શના હૈ ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી ઝાત બડી રહીમ વ કરીમ હૈ. બંદેસે મઆફી માંગની હોતી તો યે બડા મુશ્કિલ કામ થા. શુક્ર હૈ કે અલ્લાહ તઆલાસે મઆફી માંગની હોતી હૈ. અલબત્તા જો હુકૂક બંદોંકે તલ્ફ કિયે હૈં વો તો બંદોંસે હી બખ્શવાને હૈં. લિહાઝા અગર આપ મહેસૂસ કરતે હૈં કે આપને કિસીકા દિલ દુખાયા હૈ ઔર કિસીકા હક મારા હૈ તો ઉસ બંદેસે મઆફી માંગ લીજિયે ક્યૂંકે દુનિયાકી શરમિંદગી થોડી હૈ ઔર આખિરતકી શરમિંદગી બડી ઔર બુરી હૈ.

એક આદમી દુકાન પર એકાઉન્ટ (હિસાબ) કા કામ કરતા હૈ. ઉસકો પતા ભી હૈ કે ઓડિટવાલોંને ચેક કરને આના હૈ ઔર વો અપની કિતાબકો ચેક હી નહીં કરતા તો જિસ દિન ઓડિટવાલે આએંગે તો વો જૂતે હી ખાએગા. લિહાઝા ઉસકો ચાહિયે કે વક્તસે પેહલે હી અપના હિસાબ દેખ લે કે Figures ફીગર્સ (હિંદસે) એક દૂસરેકે સાથ મિલતી ભી હૈં યા નહીં. જિસ તરહ દુકાનદાર વક્તસે પેહલે અપને ઓડિટકે લિયે તૈયાર હોતા હૈ ઈસી તરહ હમ

ભી અપની કબ્રકે ઓડિટસે પેહલે અપને આપકો તૈયાર કર લેં. ઔર યે બડા આસાન કામ હૈ. ક્યૂંકે તૌબા કરતે વક્ત કોઈ Exercise એક્સરસાઈઝ (વરઝિશ) તો નહીં કરની હોતી અગર કોઈ Exercise (વરઝિશ) હોતી કે ડંડ બેઠકેં નિકાલની હૈં તો હો સકતા હૈ કે કોઈ ઉઝર કરતા કે મૈં તો કમઝોર હૂં લિહાઝા ઈન્કાર નહીં કર સકતા..... ભાઈ! તૌબાકા તઅલ્લુક તો દિલકી નિય્યતકે સાથ હૈ, અગર કોઈ બંદા દિલ હી મેં નાદિમ હો જાએગા તો અલ્લાહ તઆલા અન્નદ્દમુ તવ્બતુન કે મિસ્દાક દિલકી નદામત પર હી ઉસકે ગુનાહોંકો મઆફી ફરમા દેંગે.

શરમિંદગીકી આગ

અબ એક મસ્અલા સુન લીજિયે..... હઝરત મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ શફીઅ સાહબ (રહ.) આયત મંય્ યઅ્મલ્ સૂઅંય્ યુજ્ઝ બિહી કે ઝિમનમેં લિખતે હૈં કે અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદ હૈ કે જો ગુનાહ કરેગા ઉસકો ઉસકી સઝા મિલેગી. વો ફરમાતે હૈં કે ઉસકા મફહૂમ યે હૈ કે યા તો સઝા દુનિયામેં મિલેગી યા ફિર આખિરતમેં મિલેગી. દુનિયાકી સઝા યે હૈ કે યા તો અલ્લાહ તઆલા ગુનાહોંકી વજહસે ઉસ પર પરેશાનિયાં ન ડાલેં તો ફિર અગર વો બંદા ખૂદ તૌબા તાઈબ હો જાએ તો ઉસસે અલ્લાહ તઆલા ઉસે મઆફી ફરમા દેંગે. યે ભી તો એક કિસમકી સઝા હી હૈ કે એક બંદા અપને દિલમેં નાદિમ વ શરમિંદા હો જાએ ઔર અલ્લાહ તઆલસે મઆફી માંગતા રહે. તો વો ફરમાતે હૈં કે જિસ બંદેને ભી ગુનાહ કિયા ઉસકો દોમેંસે એક આગમેં જલના પડેગા. યા તો દુનિયામેં નદામત ઔર શરમિંદગીકી આગમેં જલે, અંદર હી અંદર કુડન હો, નદામત હો, મઆફી માંગ રહા હો, તૌબા કર રહા હો. અગર વો દુનિયામેં નાદિમ ઔર શરમિંદા નહીં હોગા તો ઉન ગુનાહોંકી વજહસે આખિરતકી આગમેં જલના પડેગા.

અબ આસાન તરીકા કૌનસા હૈ?..... દુનિયામેં નાદિમ ઔર શરમિંદા હોકર અલ્લાહ તઆલાસે મઆફી માંગ લેના ઝિયાદા આસાન હૈ. ક્યૂંકે હમ આખિરતકી આગમેં જલનેકે મુતહમ્મિલ નહીં હો સકતે. હમ તો નાઝ વ નેઅમતકે પલે હુએ બંદે

હૈં, હમ તો ધૂપકી ગરમી બરદાશ્ત નહીં કર સકતે ભલા જહન્નમકી ગરમી કૈસે બરદાશ્ત કર સકતે હૈં. ઈસ લિયે અઝીઝ તલબા! હમેં ચાહિયે કે હમ ઈસી વક્ત અપને તમામ ગુનાહોંસે પક્કી સચ્ચી તૌબા કર લેં ઔર દિલમેં શરમિંદગી હો કે અય મેરે માલિક! મૈં અબ તક ગુનાહ કરતા રહા, અબ મુઝે બાત સમઝમેં આઈ હૈ કે યે ગુનાહ તો નજાસત હૈં ઔર ઉનહોંને મેરે જિસ્મકે આ'ઝાકો નજિસ (નાપાક) બના દિયા હૈ..... ઔર વાકઈ અગર અલ્લાહ તઆલા હમારે ગુનાહોંકી બદબૂકો ઝાહિર ફરમા દેતે તો હમારે પાસ તો કોઈ બૈઠના ભી પસંદ ન કરતા. યે તો પરવરદિગારકી રહમત હૈ કે ઉસને પરદે ડાલ દિયે હૈં..... ઈસ લિયે યેહી દુઆ માંગેં કે રબ્બે કરીમ! જિસ તરહ આપને હમારી ઝાહિરી નજાસતોં પર પરદે ડાલ દિયે ઈસી તરહ હમારી બાતિની નજાસતોં પર ભી પરદે ડાલ દીજિયે.

અજીબો ગરીબ સિફારિશી

યાદ રખ્ખેં કે અગર મખ્ખીકે સરકે બરાબર ભી બંદેકી આંખોંમેંસે આંસૂ અલ્લાહકે ખૌફકી વજહસે નિકલેગા તો વો ઉસ બંદેકે લિયે કભી ન કભી જહન્નમસે નિકલનેકા સબબ બન જાએગા..... જહન્નમમેં એક જહન્નમી જલ રહા હોગા. વો દેખેગા કે જન્નતી આએ હૈં ઔર ઉનહોંને અપને વાકિફ લોગોંકી સિફારિશેં કી હૈં ઔર જહન્નમિયોંકો નિકાલ દિયા ગયા હૈ. ઉસ બંદેકા કોઈ ભી ઐસા વાકિફ ન હોગા જો ઉસકી સિફારિશ કરે. વો અપની બેબસી દેખકર પરેશાન હોગા. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે જબ કોઈ ભી ઉસકી સિફારિશ નહીં કરેગા તો ઉસ બંદેકી પલ્કોંકા એક બાલ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકે સામને ફરિયાદ કરેગા ઔર કહેગા કે અય અલ્લાહ! મૈં ગવાહી દેતા હૂં કે યે બંદા એક મરતબા આપકી અઝમતકો સામને રખતે હુએ અપને ગુનાહોંકો યાદ કરકે રોયા થા ઔર ઉસકી આંખસે ઈતના છોટાસા આંસૂ નિકલા થા કે મૈં ઉસસે તર હો ગયા થા, લિહાઝા આપ મેરી ગવાહીકો કુબૂલ કર લીજિયે કે યે આપસે ડરનેવાલા બંદા હૈ. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તેસે ફરમાએંગે કે તુમ એ'લાન કર દો કે હમને ઉસ બાલકી ગવાહીકો કુબૂલ કરકે ઉસ બંદેકો જહન્નમસે બરી ફરમા દિયા હૈ. સુબ્હાનલ્લાહ!

ગુનાહકે મૌકાસે બચનેકી દુઆ

અલ્લાહકે હુઝૂર દુઆ માંગા કરેં કે અય અલ્લાહ! હમેં ગુનાહોંકે મૌકાસે ભી બચા લીજિયે.

ગમે હયાતકે સાથે મુહીત ન કરના
કિસી ગરીબકો દિલકા ગરીબ ન કરના
મૈં ઈમ્તિહાનકે કાબિલ નહીં મેરે મૌલા
મુઝે ગુનાહકા મૌકા નસીબ ન કરના

યે અલ્લાહ તઆલા હી હમેં ગુનાહોંસે બચા સકતે હૈં.

વમા ઉબર્રિઉ નફ્સી ઈન્નન્નફ્સ લઅમ્મારતુમ્ બિસ્સૂઈ ઈલ્લા મા રહિમ રબ્બી.

(ઔર મૈં પાક નહીં કેહતા નફસકો, બેશક નફસ તો સિખાતા બુરાઈ મગર જો રહમ કર દિયા મેરે રબને) (સૂ. યૂસુફ : ૫૩)

રબકા રહમ કબ હોતા હૈ?..... જબ બંદા ખૂદ બચનેકી કોશિશ કરે. ઔર મઆમલા ઉસકે સરસે ઉપર પહોંચ જાએ તો ફિર અલ્લાહ તઆલા ઉસકો બચા લેતે હૈં. હઝરત યૂસુફ (અલૈ.) કો જબ ગુનાહકી દઅવત મિલી થી તો ઉનહોંને ફૌરન અલ્લાહ તઆલાકી પનાહ માંગી. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાને ઉનહેં ઉસ ગુનાહસે બચા લિયા.

દો અજીબ દુઆએં

આપ ભી અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ માંગા કરેં કે અય અલ્લાહ તઆલા! શયતાન મરદૂદકો હમસે દૂર કર દીજિયે. ચૂંકે અલ્લાહવાલે દુઆએં માંગતે હૈં ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલા ઉનકી હિફાઝત ફરમા દિયા કરતે હૈં. રાબિઆ બસરિયા (રહ.) જબ રાતકો તહજ્જુદકે લિયે ઉઠતી થીં તો દો અજીબ દુઆએં માંગતી થીં.

(૧)..... અય અલ્લાહ! રાત આ ગઈ, સિતારે છટક ચુકે, દુનિયાકે બાદશાહોંને દરવાઝે બંદ કર લિયે, અલ્લાહ! તેરા દરવાઝા અબ ભી ખુલા હૈ, મૈં તેરે

દર પર મગફિરતકા સવાલ કરતી હૂં.

(૨)..... અય અલ્લાહ! જિસ તરહ આપને આસમાનકો ઝમીન પર ગિરનેસે રોકા હુવા હૈ ઉસી તરહ શયતાનકો મેરે ઉપર મુસલ્લત હોનેસે રોક દીજિયે.

જબ ઈન્સાન ઈસ તરહ અપને આપકો અલ્લાહકે સુપુર્દ કરતા હૈ તો ફિર અલ્લાહ તઆલા ઉસકી હિફાઝત ભી ફરમાતે હૈં.

તૌબા કરતે વક્ત રોનેકી ફઝીલત

યાદ રખ્ખેં કે તૌબા કરતે વક્ત રોનેકો મા'મૂલી ન સમઝેં બલ્કે કોશિશ કરેં કે આંખોંમેંસે આંસૂ મોતિયોંકી તરહ ગિરને શુરૂ હો જાએં. હદીસે પાકમેં આયા હૈ કે એક મરતબા સહાબએ કિરામ (રદિ.) નબી (અલૈ.) કા વઅઝ સુન રહે થે. વઅઝ સુનતે હુએ એક સહાબી (રદિ.) ઝારો કતાર રોને લગ ગયે. ઉનકી હાલત દેખકર નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે યે આજ અલ્લાહ તઆલાકે સામને ઈસ તરહ રોએ હૈં કે ઉનકી વજહસે યહાં પર મૌજૂદ સબ લોગોંકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દિયા ગયા હૈ..... સચ્ચી બાત અર્ઝ કરૂં કે અગર નેકોં પર ગુનેહગારોંકી તૌબાકા અજર વાઝેહ હો જાએ તો વો ભી ગુનેહગારોં પર રશ્ક કરને લગ જાએં કે ઉનહોંને ઈતને બડે બડે ગુનાહ કિયે થે મગર ઐસી તૌબા કી કે અલ્લાહને ઉનકે ગુનાહોંકો ઉનકી નેકિયોંમેં તબ્દીલ ફરમા દિયા. બલ્કે કઈ ખૂશનસીબ લોગ ઐસે ખુલૂસસે તૌબા કરતે હૈં કે અગર ઉનકી તૌબાકે સવાબકો પૂરે શહેરકે ગુનેહગારોં પર તકસીમ કર દિયા જાએ તો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત સબ ગુનેહગારોંકી મગફિરત ફરમા દેં.

સચ્ચી તૌબાકી શરાઈત

તૌબાકે લિયે યે કાફી નહીં કે ઝબાનસે કેહ દિયા "મઆફી" તો મઆફી હો ગઈ, બલ્કે તૌબાકી કુબૂલિયતકે લિયે નીચેકે આદાબ ઔર શરાઈતકા ખયાલ રખના ઝરૂરી હૈ.

● (૧) નદામત :-

સબસે પ્રેહલી બાત તો યે હૈ કે ઈન્સાન અપને કિયે હુએ ગુનાહોં પર નાદિમ હો, પશેમાન હો, ઉસે વાકઈ શરમિંદગી હો કે મૈંને પરવરદિગારકી નાફરમાની કરકે બુરા કિયા હૈ, મુઝસે ઝિયાદા નમક હરામ ઔર નાશુક્રા કૌન હૈ? મુઝે ઐસા નહીં કરના ચાહિયે થા.

● (૨) ગુનાહકો છોડ દે :-

જિન ગુનાહોંસે તૌબા કર રહા હૈ ઉનહેં ફીલ ફોર છોડ દે. અગર અભી તક નાફરમાનીમેં ગિરિફતાર હૈ તો ફિર તૌબા કિસ બાત કી? લિહાઝા ગુનાહોંસે કિનારા કશી ઈખ્તિયાર કરના ઝરૂરી હૈ.

● (૩) આઈન્દાસે ન કરનેકા ઈરાદા :-

દિલમેં આઈન્દાસે ન કરનેકા પુખ્તા ઈરાદા હો કે આઈન્દા મૈં ઈસ ગુનાહકે પાસ ભી નહીં ભટકૂંગા.

તૌબાકે બાદ કરનેકે ચાર કામ

તૌબાકી શરાઈત પૂરી કરનેકે બાદ નીચેવાલે કામ કરને ઝરૂરી હૈં.

● (૧) હુકૂકુલ ઈબાદકી મઆફી :-

યે બાત ઝહનમેં રખિયે કે જો હુકૂકુલ ઈબાદ (બંદોંકે હુકૂક) હોતે હૈં વો ફક્ત ઝબાનકી તૌબાસે મઆફ નહીં હો જાતે. અલ્લાહ તઆલા અપને હુકૂક તો મઆફ ફરમા દેતે હૈં લેકિન બંદોંકે હુકૂક બંદોંકો અદા કરને પડતે હૈં. જિસ પર ઝુલ્મ કિયા થા ઉસસે મઆફી માંગે, જો માલ છીના થા વો વાપસ કર દે, કિસીકી ગીબત કી થી ઉસસે મઆફી માંગે યા અગર કોઈ બંદા ઉનમેંસે ફૌત હો ગયા ઔર ઉસને ઉસકે સાથ ઝુલ્મ કિયા થા તો ઉસકી તરફસે સદકા ઔર ખૈરાત કર દે તાકે ઉસકા અજ્ર અલ્લાહ તઆલા કિયામતકે દિન હકવાલેકો દે દેં ઔર ઉસે મઆફ ફરમા દેં. તો હુકૂકુલ ઈબાદકી મઆફીકે લિયે કુછ ન કુછ કરના પડતા હૈ. યે નહીં કે બસ જી હમ હજ પર ગયે ઔર વાપસી પર હર ચીઝ મઆફ હો ગઈ ચાહે જાતે આતે હમ જો મરઝી કરતે ફિરેં.

● (૨) દિલકો મન્ફી જઝબાતસે ખાલી કરે :-

ફિર દૂસરા કામ યે કરે કે વો અપને દિલકો હસદ ઔર કીનેસે ખાલી કર લે. ક્યૂંકે જબ ગુનાહસે તૌબા કર રહા હો ઔર સીના કીનેસે ભરા હુવા હો તો વો તૌબા ભલા ક્યા ફાઈદા દેગી. લિહાઝા ઉસકે દિલમેં મોમિનકે બારેમેં ઈન્તિકામ (બદલા લેના), નફરત ઔર દુશ્મની ન રહે, વો સબકો અલ્લાહકે લિયે મઆફ કર દે. એક મરતબા નબી (અલૈ.) ને એક સહાબીકો આતે દેખા તો ફરમાયા કે વો જન્નતી આ રહા હૈ, જન્નતી આ રહા હૈ. સુનનેવાલે બહોત હૈરાન હુએ. હત્તાકે એક સાહબકે દિલમેં ખયાલ આયા કે મૈં પતા તો કરૂં કે ઉસકા કૌનસા ખાસ અમલ હૈ કે ઉસકે લિયે જન્નતકી બશારત દી ગઈ હૈ. ચુનાંચે વો ઉસે કેહને લગે, મેરા જી ચાંહતા હૈ કે મૈં તીન દિન આપકે ઘર મહેમાન બનૂં. ઉનહોંને કહા, જી ઝરૂર તશરીફ લાઈયે. વો ઉનકે ઘર પહોંચ ગયે. ઉનહોંને તીન દિન તક ઉસકો દેખા મગર ઉનકો કોઈ ખાસ અમલ નઝર ન આયા. જિસ તરહ બાકી લોગ તહજ્જુદ ઔર દીગર નવાફિલ પઢ્હતે થે ઉસી તરહ વો ભી પઢ્હતે. ઉનકો કોઈ અનોખી બાત નઝર ન આઈ. તીન દિનકે બાદ ઉનહોંને પૂછા, ભાઈ! મૈંને નબી (અલૈ.) કી ઝબાન મુબારકસે આપકે બારેમેં યે અલ્ફાઝ સુને થે ઔર ઈસી લિયે મૈં આપકે યહાં મહેમાન બના કે મુઝે આપકે અંદર વો ખાસ અમલ નઝર આએ જિસકી વજહસે આપકો જન્નતકી બશારત દી ગઈ હૈ. લેકિન મુઝે તો આપમેં કોઈ ઐસા અમલ નઝર નહીં આયા, અગર કોઈ હૈ તો આપ ખૂદ હી બતા દેં. ઉનહોંને ફરમાયા કે મેરા ઔર તો કોઈ ખાસ અમલ નહીં હૈ, અલબત્તા યે હૈ કે જબ મૈં રાતકો બિસ્તર પર સોનેકે લિયે લેટતા હૂં તો મૈં અપને દિલમેં ઈમાનવાલોંકે બારેમેં પાએ જાનેવાલે ગુસ્સા ઔર કીનાકો અલ્લાહકે લિયે ખતમ કર દેતા હૂં.

● (૩) ફાસિકોં ઔર ફાજિરોંસે અલાહિદગી ઈખ્તિયાર કરે.

ઉસકે બાદ તીસરા કામ યે કરે કે વો ફાસિક ઔર ફાજિર લોગોંસે હમેશાકે લિયે અલાહિદા હો જાએ. હમ રોઝાના વિત્રમેં અલ્લાહ તઆલાસે અહદ કરતે હૈં :

વ નખ્લઉ વ નત્રુકુ મંય્યફ્જુરુક.

(ઔર (અય પરવરદિગાર!) હમ જુદાં હોતે હૈં ઔર છોડતે હૈં હર ઉસ બંદેકો જો ફાસિક વ ફાજિર હૈ).

હમ રોઝાના રાતકો ઈશાકે વક્ત ખડે હોકર નમાઝમેં અલ્લાહ તઆલાસે હાથ બાંધકર વા'દા કરતે હૈં ઔર દિનભર ઉનહીં લોગોંકે સાથ ગુઝાર રહે હોતે હૈં. ઈસકા મતલબ યે નહીં કે અબ ઉનસે કોઈ તઅલ્લુક હી નહીં રહેગા ચાહે રિશ્તેદારી હી હો. નહીં, બલ્કે ઉસકે સાથ દોસ્તી ખતમ કર દે. લેન દેનકા મઆમલા તો હર એકકે સાથ કરના હી હોતા હૈ, વો તો કાફિરોંકે સાથ ભી કરતે હૈં. મગર એક હોતા હૈ દોસ્તીકા તઅલ્લુક, દિલકા તઅલ્લુક વો તોડ લે. ઔર યે મતલબ ભી નહીં કે અબ ઉસકો સલામ ભી કભી નહીં કરના, નહીં બલ્કે જો ઉસૂલ શરીઅતને બના દિયે હૈં ઉનકી હુદૂદમેં રહેં ઔર દિલકી મુહબ્બતકા જો તઅલ્લુક થા ઉસકો ખતમ કર લેં ઔર પરહેઝગાર લોગોંસે દોસ્તી રખ્ખેં. અગર ફિર ભી બદકાર લોગોંકે સાથ સોહબત રહેગી તો ફિર તૌબા કુબૂલ નહી હોગી ઔર વો લોગ ફિર ગુનાહોંમેં મુલવ્વસ કર દેંગે. ઉસકી મિસાલ ઐસે હી હૈ જૈસે કોઈ ગંદી નાલીમેં પડા હો તો ઉસકે ઉપર વોહી પાની ડાલનેસે કુછ નહીં હોતા. ઉસકો નાલીસે નિકાલકર પાક પાનીમેં ડાલેં તો ફિર વો સાફ હોગા. ઈસી તરહ હમ અગર અપને દિલકો પાક કરના ચાહતે હૈં તો ફાસિક ઔર ફાજિર લોગોંકી ગંદી નાલીસે અપને આપકો બચાના પડેગા. ફિર અગર ઉસ પર અલ્લાહકે ઝિક્રકે ચંદ કતરે પડ જાએંગે તો યે દિલ પાક ઔર સાફ હો જાએગા.

હમેં ચાહિયે કે હમ અપને કૌલકા પાસ કરેં જો હમ રોઝાના અપને પરવરદિગારકે સામને કેહ રહે હોતે હૈં.

● (૪) મુકાફાતે અમલ :-

જબ ઈન્સાન ગુનાહોંસે મઆફી માંગ લે તો એક કામ ઔર કરના પડેગા. વો યે કે ઉન ગુનાહોંકી મુકાફાત કરે. યાની જો ગુનાહ કર બૈઠા થા અબ ઉસકી કમીકો પૂરા કરે. ઉસકે બદલે નેક આ'માલ કરે. મિસાલકે તૌર પર અગર યે આદમી ગૈર મહરમ પર નઝર ડાલતા થા ઔર સચ્ચી પક્કી તૌબા કર ચુકા હૈ તો અબ વો કુરઆન પર નઝર ડાલે તાકે વો નિગાહ જો ગલત ઈસ્તે'માલ હોતી થી અબ વો નિગાહ ઠીક જગહ પર ઈસ્તે'માલ હો રહી હો. માં બાપકે ચેહરેકો દેખે તો મુહબ્બત વ અકીદતકે સાથ દેખે તાકે ગૈર મહરમકી તરફ દેખનેકી નહૂસત ખતમ હો જાએ. ઈસી તરહ અગર ફર્ઝ કરેં કે કિસી વક્ત મસ્જિદમેં જુનુબી (નાપાકી) કી હાલતમેં દાખિલ હો ગયા થા તો અબ તૌબા ભી કરે ઔર એ'તિકાફકી નિય્યતસે મસ્જિદમેં ભી બૈઠે તાકે વો

જો નાપાકીકી હાલતમેં દાખિલ હુવા થા અબ ઉસકી કમીકો ઝિયાદા ઈબાદતકે ઝરીએ પૂરા કર દે. યા ફર્ઝ કરેં કે એક આદમી શરાબસે તૌબા કર લેતા હૈ તો ઉસે ચાહિયે કે અબ પ્યાસોંકો પાની પિલાયા કરે તાકે અલ્લાહ તઆલા ઉસકી તૌબાકો કુબૂલ ફરમા લેં. ગર્ઝ યે કે જો ગુનાહ કિયા કરતા થા ઉસકે મુનાસિબ કોઈ ઔર કામ ઝિયાદા કરે તાકે ઉસ ગુનાહકા વબાલ ઔર ઝુલ્મત બિલકુલ ખતમ હો જાએ. અગર ઉસને મુસલમાનોંકો તંગ કિયા થા ઔર તૌબા કર લી તો અબ ઉન મુસલમાનોં પર એહસાન કરે. ઈસી સૂરતમેં યે તૌબા તૌબા કેહલાએગી. યે નહીં હૈ કે ઝબાનસે તો તૌબા કર લી ઔર અમલમેં કોઈ તબ્દીલી ભી ન આઈ. અગર નમાઝેં ઔર રોઝે કઝા કિયે તો એક તો ઉનકો અદા કરે ઔર જબ અદા કર લે ઔર સાહિબે તરતીબ બન જાએ તો ફિર નવાફિલકી કસરત (ઝિયાદતી) કરે ઔર દુઆ કરે કે યા અલ્લાહ! પેહલે વક્ત પર ઈબાદાત નહીં કીં અબ મૈં નફલી ઈબાદાત ભી કર રહા હૂં ક્યૂંકે મૈં તૌબા તાઈબ હો ચુકા હૂં. જબ ઈન્સાન ઉન ગુનાહોંકે મુકાબલેમેં નેકિયોંકી કોશિશ કરતા હૈ તો પરવરદિગાર ફિર ઉસકી તૌબાસે ખૂશ હોકર ઉસકે ગુનાહોંકો નેકિયોંમેં તબ્દીલ ફરમા દેતે હૈં. સુબ્હાનલ્લાહ!

સચ્ચી તૌબાકે ચાર ઈન્આમાત

જબ બંદા તૌબએ નસૂહ કર લેતા હૈ તો ઉસકે જવાબમેં અલ્લાહ તઆલા ભી ચાર કામ કર દેતે હૈં :

(૧)..... અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદેસે મુહબ્બત કરને લગ જાતે હૈં. હદીસે પાકમેં ફરમાયા ગયા :

અત્તાઈબુ હબીબુલ્લાહ.

(ગુનાહોંસે તૌબા કરનેવાલા અલ્લાહકા દોસ્ત બન જાતા હૈ)

(૨)..... અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ગુનાહોંકો ઈસ તરહ મિટાતે હૈં કે જૈસે ઉસને કભી ગુનાહ કિયે હી નહીં થે.

અત્તાઈબુ મિનઝ્ઝમ્બિ કમન્ લા ઝમ્બ લહૂ.

(ગુનાહોંસે તૌબા કરનેવાલા ઐસા હો જાતા જૈસે ઉસને કભી કોઈ ગુનાહ કિયા હી નહીં)

ચૂંકે વો અલ્લાહ તઆલાકે સામને સચ્ચી તૌબા કર લેતા હૈ ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાકી મદદ ઔર નુસરત ઉસકે સાથ શામિલ હો જાતી હૈ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉસ બંદેકો આઈન્દા શયતાનકે ફરેબ ઔર હથકંડોંસે બચા લેતે હૈં.

ઈન્ન ઈબાદી લય્સ લક અલયૂહિમ સુલ્તાન. (સૂ. હુજુરાત : ૪૨)

(અય મરદૂદ! જો મેરે બંદે હોંગે ઉન પર તેરા કોઈ બસ નહીં ચલ સકતા)

ઈસકા મતલબ?..... ક્યા વો ફરિશ્તા બન ગયા? ક્યા ઉસસે કોઈ ગુનાહ સાદિર હી નહીં હો સકતા? નહીં નહીં..... ઉસકા મતલબ યે હૈ કે અબ ભી ઉસસે કોઈ ઐસા ગુનાહ તો હો સકતા હૈ કે જિસકી વજહસે વો અલ્લાહ તઆલાકી નિગાહોંસે ગિર જાએ યા ઉસે અલ્લાહકે દરબારસે ધુત્કાર દિયા જાએ લેકિન અગર ઉસસે કોઈ છોટી મોટી ખતા હુઈ ભી તો ફૌરન ઉસસે તૌબા કરકે મઆફી માંગ લેગા.

(૪) ઐસે બંદેકો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી મૌતસે પેહલે ફરિશ્તોંકો ભેજકર ઉસકે અચ્છે અંજામકી ખૂશખબરી સુના દેતે હૈં.

તતનઝ્ઝલુ અલયૂહિમુલ્ મલાઈકતુ, અલ્લા તખાફૂ વલા તહ્ઝનૂ વ અબ્શિરૂ બિલ્ જન્નાતિલ્લતી કુન્તુમ્ તૂઅદ્દૂન : (સૂ. હા-મીમ સજદહ : ૩૦)

(ઉન પર ફરિશ્તે ઉતરતે હૈં કે તુમ મત ડરો ઔર ન ગમ ખાઓ ઔર ખૂશખબરી સુનો ઉસ બેહિશ્તકી જિસકા તુમસે વા'દા થા)

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હમેં ભી યે નેઅમત અતા ફરમા દે.

મેરે દોસ્તો! તૌબા કરતે રહિયે. હત્તાકે ઈતની બાર તૌબા કીજિયે કે શયતાન થક જાએ ઔર યે કહે કે યે કૈસા બંદા હૈ કે મૈં બારબાર મહેનત કરકે ગુનાહ કરવાતા હૂં ઔર યે તૌબા કરકે સબ પર પાની ફેર દેતા હૈ. યે ભી યાદ રખ્ખેં કે ઈન્સાન અપને આ'માલ પર ભરોસા ન કરે બલ્કે અલ્લાહ તઆલાકી રહમત પર ભરોસા કરે.

એક શરાબીકી બખ્શિશકા વાકિઆ

એક મરતબા હઝરત સુફયાન સૌરી (રહ.) સોએ હુએ થે. ઉનકો ખ્વાબમેં કિસી બુઝુર્ગકી ઝિયારત હુઈ ઔર ફરમાયા ગયા કે તુમહારે પડોસીકા જનાઝા તૈયાર હૈ, તુમ જાકર ઉસકા જનાઝા પઢો. સુફયાન સૌરી (રહ.) જાનતે થે કે ઉનકા પડોસી

બડા શરાબી બંદા થા. અબ વો ઉઠ તો બૈઠે લેકિન બડે હૈરાન થે કે ઉસ પડોસીકે બારેમેં મુઝે ખ્વાબમેં ફરમાયા ગયા કે જાઓ ઉસકી નમાઝે જનાઝા પઢકર આઓ. ફિર ઉનકે દિલમેં ખયાલ આયા કે હો સકતા હૈ કે ઉસકી કોઈ વજહ હો. ચુનાંચે ઉનહોંને ઉસકે ઘરવાલોંસે પુછવાયા કે ઉસકો મૌત કિસ હાલમેં આઈ? ઉનહોંને જવાબ દિયા કે યે એક ગાફિલ બંદા થા લેકિન મૌતકે વક્ત ઉસકી આંખોંમેં આંસૂ થે ઔર યે અલ્લાહ તઆલાસે યૂં ફરિયાદ કર રહા થા :

"અય દુનિયા વ આખિરતકે માલિક! ઉસ શખ્સ પર રહમ ફરમા જિસકે પાસ ન દુનિયા હૈ ન આખિરત હૈ.

ઈસ આજિઝીકે સદકે અલ્લાહ તઆલાને મૌતકે વક્ત ઉસકે ગુનાહોંકો મઆફ ફરમા દિયા..... સુબ્હાનલ્લાહ.

એક ઔરતકી લાજવાબ તૌબા

એક મરતબા નબી (અલૈ.) કે ઝમાનેમેં એક ઔરત કબીરા ગુનાહકા ઈરતિકાબ કર બૈઠી. કિસીકો ઉસકા પતા ભી નહીં થા. યે મઆમલા ઉસકે ઔર ઉસકે પરવરદિગારકે દરમિયાન થા. મગર અલ્લાહ તઆલાને ઉસકે દિલમેં યે એહસાસ ડાલા કે દુનિયાકી તકલીફ થોડી હૈ ઔર આખિરતકી ઝિયાદા હૈ. ઔર દુનિયાકી ઝિલ્લત થોડી હૈ ઔર આખિરતકી ઝિયાદા હૈ. લિહાઝા મુઝે ચાહિયે કે મૈં અપને ઈસ ગુનાહકો દુનિયામેં હી પાક સાફ કરવા જાઉં. ચુનાંચે વો નબી (અલૈ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુઈ. અર્ઝ કિયા, અય અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.)! મુઝસે ગુનાહ સરઝદ હુવા હૈ. આપ (સ.અ.વ.)! ને અપના રૂખ દૂસરી તરફ ફેર લિયા. ઉસને દૂસરી તરફસે આકર કહા, અય અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.)! મુઝસે ગુનાહ સરઝદ હુવા હૈ. આપ (સ.અ.વ.) ને ફિર અપના રૂખ ફેર લિયા. અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ને ચાર મુખ્તલિફ અતરાફમેં રૂખ કિયા ઔર ઉસને ચારોં તરફસે આકર બતાયા કે મુઝસે ગુનાહે કબીરા સરઝદ હુવા હૈ..... ચાર મરતબા ક્યૂં રૂખ ફેરા?..... ઈસ લિયે કે નબી (અલૈ.) ઉસસે ચાર મરતબા ગવાહી લેના ચાહતે થે. ક્યૂંકે ઉસ વક્ત તક હદ જારી નહીં હો સકતી જબ તક ગવાહી ન હો.

ઉસ ઔરતને ઈકરાર કરતે હુએ કહા કે મૈંને ગુનાહ કિયા હૈ ઔર વો ગુનાહ મેરે પેટમેં પલ રહા હૈ. અબ મૈં ચાહતી હૂં કે આપ મુઝ પર હદ (સઝા) જારી કરકે મુઝે ઉસ ગુનાહસે પાક ફરમા દેં. નબી (અલૈ.) ને ફરમાયા, અભી જાઓ ઔર જબ વઝએ હમલ હો જાએ (બચ્ચા પૈદા હો જાએ) તો ફિર આના. ચુનાંચે વો ચલી ગઈ.

જબ બચ્ચેકી પૈદાઈશ હો ગઈ તો વો બચ્ચેકો લેકર ફિર આઈ ઔર ફિર અર્ઝ કરને લગી કે અય અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.)! અબ આપ મુઝ પર હદ જારી કીજિયે. અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા કે અભી ઉસ બચ્ચેકો દૂધ પિલાઓ. ચુનાંચે વો ફિર વાપસ ચલી ગઈ.

દો સાલ દૂધ પિલાનેકે બાદ ફિર નબી (અલૈ.) કી ખિદમતમેં હાઝિર હુઈ ઔર અર્ઝ કરને લગી, અય અલ્લાહકે મહેબૂબ (સ.અ.વ.)! આપ મુઝ પર હદ જારી કર દીજિયે. અબકી બાર જબ વો આઈ તો બચ્ચેકે હાથમેં રોટીકા ટુકડા થા જિસે વો ખા રહા થા..... વો બતાના ચાહતી થી કે અબ યે મેરે દૂધકા મોહતાજ નહીં રહા..... અબ ઉસ પર હદ જારી કી ગઈ.

ગૌર કીજિયે કે ઉસને વઝએ હમલસે પેહલે અપને ગુનાહકા ઈકરાર કિયા, ફિર દો સાલ દૂધ પિલાનેકે ભી ગુઝરે. મગર ઉસમેં ઐસી ઈસ્તિકામત થી કે વો બારબાર આતી રહી. અલ્લાહ તઆલાને ઉસકે દિલમેં યે બાત ડાલ દી થી કે મૈં દુનિયામેં હી ઈસ બોઝસે પાક હો જાઉં. ચુનાંચે ઉસકો સંગસાર કર દિયા ગયા (યાની પત્થર મારકર હલાક કિયા ગયા)..... સંગસાર કરતે હુએ હઝરત ઉમર (રદિ.) ને ઉસકે બારેમેં કોઈ સખ્ત બાત કેહ દી મગર નબી (અલૈ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા :

"ઉમર (રદિ.)! ઉસને ઐસી સચ્ચી તૌબા કી હૈ કે ઉસકી તૌબાકે અજરો સવાબકો શહેરવાલોં પર તકસીમ કર દિયા જાએ તો શહેરકે સબ ગુનેહગારોંકી મગફિરત હો જાએ."

એક વાકિઆ

હાફિઝ ઈબ્ને કય્યિમ (રહ.) ને એક અજીબ બાત લિખ્ખી હૈ સુબ્હાનલ્લાહ! ફરમાતે હૈં કે મૈં એક દફા એક ગલીસે ગુઝર રહા થા. એક દરવાઝા

ખુલા, મૈંને દેખા કે કોઈ આઠ નવ સાલકા બચ્ચા હૈ ઔર ઉસકી માં ઉસસે ખફા હોકર ઉસકો થપ્પડ લગા રહી હૈ, ઉસકો ધક્કે દે રહી હૈ, કેહ રહી હૈ તૂ નાફરમાન બન ગયા હૈ, મેરી કોઈ બાત નહીં સુનતા, કોઈ કામ નહીં કરતા, દફા હો જા (ચલા જા) યહાંસે. યે કેહકર માં ને જો ધક્કા દિયા તો વો બચ્ચા ઘરસે બાહિર આ ગયા. ફરમાતે હૈં કે માં ને તો કુંડી લગા લી. અબ મૈં વહીં ખડા રેહ ગયા કે દેખૂં અબ હોતા ક્યા હૈ? ફરમાતે હૈં, બચ્ચા રો રહા થા ચૂંકે માર પડી થી, ખૈર વો ઉઠા ઔર કુછ સોચતા સોચતા એક તરફકો ચલને લગા, ચલતે ચલતે વો એક ગલીકે મોડ પર પહોંચા, વહાં ખડે હોકર વો કુછ સોચતા રહા ઔર સોચનેકે બાદ ઉસને ફિર વાપસ આના શુરૂ કર દિયા ઔર ચલતે ચલતે અપને ઘરકે દરવાઝે પર આકર બૈઠ ગયા, થકા હુવા થા, કાફી દેરસે રો ભી રહા થા, દેહલીઝ (ચોખટ) પર સર રખ્ખા, નીંદ આ ગઈ વહીં સો ગયા. ચુનાંચે કાફી દેરકે બાદ ઉસકી વાલિદાને કિસી કામકે લિયે દરવાઝા ખોલા તો ક્યા દેખતી હૈ કે બેટા ઈસી દેહલીઝ પર સર રખ્ખે પડા હુવા હૈ. વાલિદાકા ગુસ્સા અભી ઠંડા નહીં હુવા થા વો ફિર નારાઝ હોને લગી ઔર કેહને લગી, ચલા જા યહાંસે, દૂર હો જા મેરી નિગાહોંસે, જબ ઉસને ફિર ઉસે ડાંટા અબ વો બચ્ચા ખડા હો ગયા. આંખોંમેં આંસૂ આ ગયે કેહને લગા, અમ્મી! જબ આપને ઘરસે ધુત્કાર દિયા થા મૈંને સોચા થા કે મૈં ચલા જાઉંગા, મૈંને સોચા થા મૈં કિસીકે જૂતે સાફ કર દિયા કરૂંગા, કુછ ખાનેકો મિલ જાએગા, અમ્મી મૈં કિસીકે ઘરકા નોકર બનકર રેહ જાઉંગા મુઝે જગહ ભી મિલ જાએગી, મુઝે ખાના ભી મિલ જાએગા. અમ્મી યે સોચકર મૈં ગલીકે ઉસ મોડ તક ચલા ગયા થા, ફિર મેરે દિલમેં યે ખયાલ આયા કે મુઝે દુનિયાકી સબ નેઅમતેં મિલ જાએંગી લેકિન અમ્મી જો મુહબ્બત આપ દે સકતી હૈં યે મુહબ્બત મુઝે કહીં નહીં મિલ સકતી. અમ્મી યે સોચકર વાપસ આ ગયા હૂં, અમ્મી મૈં ઈસી દર પર પડા હૂં તૂ મુઝે ધક્કે દે યા મારે, મૈં કહીં નહીં જા સકતા. જબ ઉસ બચ્ચેને યે બાત કહી, માં કી મામતા જોશમેં આ ગઈ ઉસને બચ્ચેકો સીનેસે લગાયા ઔર કહા, મેરે બેટે! અગર તેરે દિલમેં યે કૈફિયત હૈ કે જો મુહબ્બત તુઝે મૈં દે સકતી હૂં વો કોઈ નહીં દે સકતા તો મેરે દરવાઝે ખુલે હુએ હૈં.

ફરમાતે હૈં, જબ ગુનેહગાર બંદા ઈસ એહસાસકે સાથ રબકે દરવાઝે પર

આતા હૈ ઔર કેહતા હૈ :

ઈલાહી અબ્દુકલ્ મઆસી અતાક

મુકિર્રન બિઝ્ઝુનૂબિ વ કદ્ દઆક

(અલ્લાહ તેરા ગુનેહગાર બંદા તેરે દર પર હાઝિર હૈ, અય અલ્લાહ! ગુનાહોંકા ઈકરાર કરતે હુએ આપસે ફરિયાદ કરતા હૂં)

ફઈન્ તગ્ફિર્ ફઅન્ત લિઝાક અહ્લુ

ફઈન્ તત્રુદ્ ફમંય્ યરહમ્ સિવાક

(અલ્લાહ! અગર આપ મઆફી કર દેં યે બાત આપકો સજતી હૈ, અલ્લાહ! અગર આપ હી ધક્કે દે દેં તો કૌન હૈ હમ પર રહમ કરનેવાલા ઔર કૌન હૈ સીનેસે લગાનેવાલા)

તો જબ ઈન્સાન ઈસ તરહ અપને ગુનાહોંસે સચ્ચી તૌબા કરતા હૈ ફિર પરવરદિગાર અપની રહમતોંકે દરવાઝે ખોલ દેતે હૈં, રબ્બે કરીમ! હમ પર એહસાન ફરમાઈયે, સચ્ચી તૌબાકી તૌફીક અતા ફરમાઈયે ઔર આઈન્દા ઝિંદગીકો ગુઝરી હુઈ ઝિંદગીકા કફ્ફારા બના દીજિયે ઔર આનેવાલે વક્તકો ગુઝરે વક્તસે બેહતર ફરમા દીજિયે. (આમીન.)

વ આખિરુ દઅવાના અનિલ્ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન

રબ્બના તકબ્બલ મિન્ના ઈન્નક અન્તસ્સમીઉલ અલીમ

વ તુબ્ અલય્ના ઈન્નક અન્ત ત્તવ્વાબુ ર્રહીમ

બિજાહિ સય્યિદુલ મુર્સલીન સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ

ખતમ શુદ

